

2008

Activiteitenverslag CDA 2008

Inhoudsopgave

Inhoudelijk verslag.....	3
Stichting Secretariaat CDA.....	3
1 Sector Politiek & Bestuur	3
1.1. Partijbestuur.....	3
1.2. Dagelijks Bestuur	3
1.3. Toetsingscommissie.....	4
1.4. Royementscommissie	5
1.5. Commissie van Beroep	5
1.6. Juridische Commissie	5
1.7. Commissie Eerste Kamer	5
1.8. Financiële Commissie	6
1.9. Fonds Wetenschappelijk Instituut.....	6
1.10. Professor Steenkampfonds	6
2 Werkgroepen en activiteiten	7
2.1. Partijcongressen	7
2.2. Landelijk Ouderen Platform.....	7
2.3. CDA Kleurrijk	8
2.4. Werkgroep Grote Steden	9
2.5. Inkomensbeleid.....	10
2.6. Economische crisis	10
2.7. Gesprekken met maatschappelijke organisaties	11
2.8. Morgen begint vandaag	11
2.9. Jaarverslag provinciebezoeken partijvoorzitter.....	12
2.10. CDA sportnetwerk.....	12
3 Buitenland	13
3.1. Activiteiten Commissie Buitenland	13
3.2. Activiteiten EVP	13
3.3. Activiteiten Europa Platform	14
3.4. Overigé activiteiten Internationaal Secretariaat	14
4 Sector HRM/Steenkampinstituut/Partijontwikkeling.....	15
4.1. Inleiding	15
4.2. Landelijk aanbod.....	16
4.3. Trainers.....	18
4.4. Promotie	18
4.5. Regionaal aanbod.....	19
4.6. HRM-activiteiten.....	25
4.7. KANS.....	30
4.8. Activiteiten in het kader van Partijontwikkeling	30
5 Sector Communicatie	32
5.1. Cluster 1 Permanente Campagne	33
5.1.1. Cluster 1A. Evenementen	33
5.1.2. Cluster 1B. Jongerenmarketing.....	41
5.1.3. Cluster 1C. Ledenwerving en ledenbinding	42
5.2. Cluster 2 Redactie en media	47
5.2.1. Cluster 2A. Redactie	47
5.2.2. Cluster 2B. Pers- en publieksvoorlichting	49

Stichting Wetenschappelijk Instituut voor het CDA	54
1. Inleiding	54
2. WI-Rapporten.....	54
3. Christen Democratische Verkenningen	57
4. Project maatschappelijke vernieuwers	58
5. Internationale samenwerking	58
6. Europese samenwerking.....	59
7. Samenwerking met de partij.....	59
8. Media	59
9. Stichtingsraad WI	59
10. Symposia naar aanleiding van het WI-rapport over Europa.....	60
11. Bestuur	60
12. Medewerkers WI	61
Bijlage <i>Publicaties en externe voordrachten in 2008</i>	62
Vereniging Christen Democratisch Jongeren Appèl	66
1. Bestuurlijke zaken	67
2. Algemeen Bestuur	67
3. Beleidsplan 2009	68
4. CDJA Congres	68
5. Samenwerkingsverbanden.....	69
6. Website.....	69
7. Interruptie.....	69
8. Externe communicatie.....	70
9. Ledenwerving.....	70
10. Secretariaat	71
11. Werkgroepen	71
12. Verkiezingen / CDA Congres	72
13. Regionaal.....	72
14. Landelijk.....	72
15. Internationaal	73
16. Overige internationale contacten.....	73
17. Trainingen.....	73
Financieel verslag 2008	75
Totaal uitgaven activiteiten CDA 2008.....	76
Toelichting uitgaven activiteiten CDA 2008	77
Cijfermatige toelichting uitgaven activiteiten CDA 2008.....	79
Accountantsverklaring	82
Ledenverklaring CDJA	83
Ledenverklaring CDA	84

Inhoudelijk verslag

Stichting Secretariaat CDA

1 Sector Politiek & Bestuur

1.1. Partijbestuur

De belangrijkste taken van het Partijbestuur zijn, conform artikel 33 van de Statuten:

- de voorbereiding en organisatie van de verkiezing van de leden van Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal en van het Europees Parlement;
- het opstellen van ontwerp (model)-programma's ten behoeve van verkiezingen van vertegenwoordigende lichamen;
- de zorg voor het beheer van geldmiddelen en eigendommen van het CDA.

Samenvattend gaat het om: Het leiding geven aan alle politieke en organisatorische activiteiten van en binnen het CDA. Hieronder valt onder meer de voorbereiding van de Partijcongressen, de kandidaatstellingen en de jaarrekeningen en begrotingen.

Het Partijbestuur kwam in het jaar 2008 zeven maal in een reguliere vergadering bijeen. In beginsel zijn ook altijd de voorzitters van de fracties in de Tweede Kamer, de Eerste Kamer en de delegatie in het Europees Parlement bij de vergaderingen van het Partijbestuur aanwezig. Meermalen is uitvoerig van gedachten gewisseld over de standpunten en de positie van onze partij. Een belangrijke rol daarbij spelen de signalen uit het land die de leden van het Partijbestuur onder andere vanuit de afdelingen ontvangen en die tijdens de vergaderingen naar voren worden gebracht. Belangrijke agendapunten waren de campagne Waterschapsverkiezingen, voorbereiding Europese verkiezingen, voorbereiding gemeenteraadsverkiezingen in de vorm van Lokaal Appel Tour (LAT), wijziging EFS statuten, de agenda voor de toekomst en voorkeursdrempel Senatoren.

1.2. Dagelijks Bestuur

Krachtens artikel 35 van de partijstatuten heeft het Dagelijks Bestuur vooral tot taak:

- de dagelijkse leiding van alle politieke en organisatorische activiteiten van en binnen het CDA;
- de voorbereiding van de besluitvorming en uitvoering van de besluiten van het Partijbestuur;
- het nemen van beslissingen in spoedeisende gevallen, waarbij het Dagelijks Bestuur namens het Partijbestuur optreedt;
- het bijeenroepen van het Partijcongres, hetzij schriftelijk, hetzij door oproep door middel van een partijorgaan.

Vaste onderdelen op de agenda van het Dagelijks Bestuur zijn de voorbereiding van de Partijbestuursvergaderingen en de politieke actualiteit. Daarnaast houdt het Dagelijks Bestuur zich bezig met de partijfinanciën, de ledenontwikkeling en het personeelsbeleid.

Het Dagelijks Bestuur kende in 2008 de volgende samenstelling:

Drs P.A.C.T. van Heeswijk, partijvoorzitter
Mw. R. Westerlaken-Loos, 1° vice-voorzitter
Mw. drs. C.J. Dekker, 2° vice-voorzitter
Dr. H. Bleker, bestuurlijk secretaris
Prof. Dr. C. G. Koedijk, partijpenningmeester
R. Migo
Mw. drs. S.C. van Haaften-Harkema
Mr. J.A.M.L. Houben, adviseur

In de partijbestuursvergadering van 13 juni 2008 is het partijbestuur akkoord gegaan met het toevoegen van mr. J.A.M.L. Houben als adviseur aan het dagelijks bestuur. De reden voor het toevoegen van een adviseur is voortgekomen uit de noodzaak tot het ontlasten van bestuurslid mevrouw drs. S.C. van Haaften-Harkema wegens gezondheidsredenen.

Naast de reguliere werkzaamheden is het Dagelijks Bestuur verder gegaan met het intensiveren van het debat binnen de partij onder de noemer Morgen begint vandaag en heeft daarbij vooral de inbreng van onderop willen versterken. Daarnaast heeft het stappen gezet die kunnen bijdragen aan het vitaliseren van de afdelingen; deze zijn in 2008 verder ontwikkeld met de LAT (ondersteuning aan afdelingen bij de voorbereiding voor de gemeenteraadsverkiezingen). De permanente campagne is in het afgelopen jaar verder doorgevoerd.

1.3. Toetsingscommissie

De Toetsingscommissie adviseert het Partijbestuur ter zake van:

- de toetsing van de hoofd- en nevenfuncties van kandidaat-parlementariërs aan art. 114 van de Statuten ("Uitgesloten is de cumulatie van politieke functies, partijfuncties en/of maatschappelijke functies die het aanzien van het politieke ambt of van de partij schaadt, doordat de cumulatie tot een belangenvermenging leidt die de integriteit van de politieke besluitvorming aantast of tot een zodanige belasting van de betrokken persoon leidt, dat in redelijkheid geen behoorlijke vervulling van de politieke functie en/of partijfunctie is te verwachten.");
- de toetsing van (voorgenomen) cumulaties van functies (de zogenoemde dubbelmandaten).

In 2008 is de commissie niet in actie geweest. Er waren geen verkiezingen aan de orde, en er zijn geen dubbelmandaten voorgelegd.

Het voorzitterschap van de Toetsingscommissie werd tot 8 november bekleed door mevrouw drs. A.C. Grol-Overling. Op die datum eindigde haar tweede termijn, en werd mr. M.L.A. van Rij door het Partijcongres tot voorzitter verkozen. Ook voor de leden mevrouw A. Doelman-Pel, dr. P.D. van Loo en drs. W. Th. Thuis eindigde de tweede termijn; zij werden op 8 november vervangen door mevrouw mr. J.G.J. Kamp, mevrouw H.J. Nap-Borger en mr. J.J.L. Pastoor. Mevrouw mr. L.B.F.M. Hellwig is voor een tweede termijn benoemd. Het secretariaat van de commissie werd tot 1 juli gevoerd door mevrouw mr. M. Kip, en vanaf die datum door mr. R.K. Fleurke.

1.4. Royementscommissie

De Royementscommissie is belast met de beslissing over de inbehandelingneming van een voordracht tot ontzetting uit het lidmaatschap, oordeelsvorming ter zake van die voordracht en kennisgeving van haar uitspraak ter flatering aan het Partijbestuur.

In 2008 zijn er geen voordrachten tot ontzetting uit het lidmaatschap ingediend.

De Royementscommissie bestond tot 8 november uit drie leden; ir. D.H.A. van Hemmen (voorzitter), mevrouw mr. P.C. Ladders-Elfferich en H. Visser en drie plaatsvervangende leden; mevrouw mr. G.M.M. Blokdijk-Hauwert, mr. J.G. Krajenbrink en mr. M.A. Leijten).

Op 8 november is mevrouw mr. P.C. Ladders-Elfferich tot voorzitter verkozen, werd H. Visser herbenoemd en werden mr. W.M.M. van Fessem, mevrouw mr. P.E.M.S. Lokin-Sassen en mr. ing. P. van der Zaag als lid verkozen. Het secretariaat van de commissie werd tot 1 juli gevoerd door mevr. mr. M. Kip, en vanaf die datum door mr. R.K. Fleurke.

1.5. Commissie van Beroep

De Commissie van Beroep beslist bij wege van arbitrage op ingestelde beroepen tegen beslissingen van partijorganen en/of verbanden, waartegen krachtens de Statuten en de daaruit voortvloeiende reglementen beroep ingesteld kan worden.

In 2008 is er geen beroep bij de commissie ingesteld.

De Commissie van Beroep bestond tot 8 november uit vijf leden: mr. dr. A.J.E. Havermans (voorzitter); mr. F.J.M. Houben, mevrouw mr. V.N.M. Korte-van Hemel, mevrouw mr. J.J.M.S. Leyten-de Wijkerslooth de Weerdesteyn, mevrouw G.W. van Montfrans-Hartman en mr. W.F.C. Stevens.

Op 8 november is drs. W.J. Deetman tot voorzitter verkozen en werden mr. F.J.M. Houben, mevrouw mr. J.J.M.S. Leijten-de Wijkerslooth de Weerdesteyn, mevrouw G.W. van Montfrans-Hartman en mr. W.F.C. Stevens herbenoemd. Griffier van de Commissie van Beroep is mevrouw mr. M.A.C. Prins.

1.6. Juridische Commissie

De Juridische Commissie werkt op verzoek van het Partijbestuur een bepaald juridisch vraagstuk nader uit, en onderwerpt op verzoek van het Partijbestuur voorstellen op reglementair gebied, dan wel voorstellen met een juridische component, aan een juridische toets, voordat deze voorstellen aan het Partijbestuur worden voorgelegd.

In 2008 heeft de Juridische Commissie zich over diverse onderwerpen gebogen, waaronder de (voorbereiding van de) waterschapsverkiezingen en de cumulatie van functies.

De Juridische Commissie bestaat uit dr. H. Bleker (voorzitter), G. van den Berg, mevr. mr. W.N. Kip, mr. L.J. Klaassen, H.J. Mes, D. van der Staaij en mr. drs. E.Ch.M. Wagemakers. Het secretariaat van de commissie werd tot 1 juli gevoerd door mevr. mr. M. Kip, en vanaf die datum door mr. R.K. Fleurke.

1.7. Commissie Eerste Kamer

De Commissie Eerste Kamer is in 2007 door het Partijbestuur ingesteld, en heeft zich in dat jaar gebogen over enkele problemen m.b.t. de verkiezing van de CDA-fractie in de Eerste Kamer. Begin 2008 heeft de Commissie een rapport het licht doen zien, waarin zij enkele aanbevelingen doet. Dit rapport is, met een enkele kanttekening, op 21 april 2008 door het Partijbestuur vastgesteld.

De Commissie heeft zich in 2008 verder uitgesproken over de hoogte van de voorkeursdrempel voor verkiezing van Eerste Kamerleden en over de cumulatie van functies. De werkzaamheden van de commissie zijn inmiddels (zo goed als) afgerond.

De Commissie bestaat uit dr. H. Bleker (voorzitter), J.P.H. Bruins Slot, mr. J.A.M.L. Houben, mevrouw mr. P.E.M.S. Lokin-Sassen, mr. J.J.L. Pastoor en mr. drs. A.J.G. Poppelaars. Het secretariaat van de commissie werd tot 1 juli gevoerd door mevrouw mr. M. Kip, en vanaf die datum door mr. R.K. Fleurke.

1.8. Financiële Commissie

De Financiële Commissie is volgens de statuten belast met het jaarlijks onderzoek van de balans en de rekening van baten en lasten van de partij, van de bijzondere organen en van de bijzondere organisaties en brengt daarvan verslag uit aan het Partijcongres. De commissie adviseert het Partijbestuur over financiële aangelegenheden. De Commissie kwam in 2008 bijeen ter bespreking van de jaarrekening 2007 en de begroting 2009. De samenstelling van de commissie was in 2007 als volgt:

Mr. J.C.A.M. Gielen, voorzitter

Mr. W.C. Zwanenburg

Drs. M.B. de Haas

Prof. Dr. C. G. Koedijk, adviseur (partijpenningmeester)

Mw. drs. H.A.M. Nauta-van Moorsel, adviseur (directeur partijbureau)

1.9. Fonds Wetenschappelijk Instituut

Het Fonds Wetenschappelijk Instituut heeft als doelstelling financiële ondersteuning te verlenen aan wetenschappelijke activiteiten ten dienste van de Christen-democratie. Op grond van die doelstelling levert het fonds een belangrijke bijdrage aan de werkzaamheden van het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA.

Het bestuur van het fonds vergaderde in 2008 tweemaal, eenmaal in het voorjaar over de jaarrekening 2007 van het fonds en van het WI en eenmaal in het najaar over de begrotingen en de jaarplannen voor 2009.

De samenstelling van het bestuur is als volgt:

Mr. H.M. Krans, voorzitter

Mr. P.C.M. Mullink, penningmeester

Drs. B. Beumer

Dr. G.J. Fleers

R.C. Robbertsen

Prof. Dr. R. H.J.M. Gradus, adviseur (directeur Wetenschappelijk Instituut)

Drs. E.J. van Asselt, (plv directeur Wetenschappelijk Instituut)

Mr. F.A.M. van den Heuvel, adviseur (penningmeester Wetenschappelijk Instituut)

Prof. Dr. C. G. Koedijk, adviseur (partijpenningmeester)

Mw. Drs. H.A.M. Nauta-van Moorsel, adviseur (directeur partijbureau)

1.10. Professor Steenkampfonds

Het Steenkampfonds heeft als doelstelling ondersteuning te verlenen aan scholings- en vormingsactiviteiten. Op grond van die doelstelling levert het fonds een belangrijke bijdrage aan de werkzaamheden van het Steenkampinstituut.

Het fondsbestuur vergaderde in 2008 tweemaal; eenmaal voor de bespreking van de jaarrekening 2007 en eenmaal voor de bespreking van de begroting en de jaarplannen van 2009. In 2008 was de samenstelling van het fondsbestuur als volgt:

Dr. H.O.C.R. Ruding, voorzitter

Mw. mr. H.G.M. Giezeman, secretaris

Mw. M.M. Nelisse RC, penningmeester

Drs. E.A. Horlings RA

Drs. H. Borstlap

Drs. C. Laenen, adviseur (hoofd van de sector HRM/SI)

Prof. Dr. C. G. Koedijk, adviseur (partijpenningmeester)

Mw. Drs. H.A.M. Nauta-van Moorsel, adviseur (directeur partijbureau)

2 Werkgroepen en activiteiten

2.1. Partijcongressen

Er is een voorjaars- en een najaarscongres georganiseerd. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar bladzijde 38 onder het kopje Partijcongres van paragraaf 5.1.1 Cluster 1A Evenementen.

2.2. Landelijk Ouderen Platform

Algemeen

Het CDA Landelijk Ouderenplatform (LOP) is in 2008 viermaal bijeen geweest. Het platform bestaat uit twee afgevaardigden per provincie en personen met een standing invitation. Een Stuurgroep van het LOP bestaande uit vijf personen bereidde de LOP-vergaderingen voor en vergaderde in het jaar 2008 zesmaal.

Verschillende LOP- werkgroepen hebben zich in de loop van het jaar verdiept in een aantal thema's w.o. AWBZ, de 2015 maatregel. Dit ter voorbereiding van de behandeling van de thema's in de reguliere vergaderingen. De afgevaardigden hebben regelmatig overleg met hun achterban.

Diverse politici gaven inleidingen en/of bezochten de LOP-vergaderingen. Het debat is een belangrijk onderdeel van de vergadering met name om tot een goed overwogen standpunt te komen.

Regelmatig heeft het LOP overleg met het DB van het CDA en ouderenvertegenwoordigers over sociale aspecten.

Het LOP geeft gevraagd en ongevraagd advies aan o.a. de Eerste en de Tweede Kamer.

Het betrekken van senioren bij alle discussies is één van de doelstellingen.

Het CDA LOP is te vinden op de website van het CDA.

Thema's

De Tweede Kamerleden J. de Vries, P. Omtzigt, A. Willemse-van der Ploeg, S. Uitslag en Eerste Kamerlid M.C.M. Vedder-Wubben, Europarlementariër L. van Nistelrooij, directeur van het WI voor het CDA, R. Gradus en Db-lid van de Unie KBO H. van Egmond discussieerden in 2008 met het platform over de WMO, veranderingen in het zorgstelsel, de AWBZ, domotica en ontwikkelingen op het gebied van pensioenen. Daarnaast nam een aantal afgevaardigden van het LOP deel aan het zgn. "Mosterd-overleg". In dit overleg brachten zij de standpunten en overwegingen van verschillende onderwerpen van het LOP naar voren.

In de Focusgroep "Kwaliteit van Zorg" heeft het platform haar inbreng gegeven over verschillende onderdelen van de zorg.

Het LOP heeft haar standpunt in "Voorstellen voor aanpassing van de AWBZ" aan de CDA-fractie van de Eerste en Tweede Kamer doen toekomen, alsmede het Bestuur van het CDA Landelijk.

Vorbereiding externe dag in 2009, 50+-beurs en ESU

In 2008 zijn de voorbereidingen voor de externe landelijke dag op 18 april 2009 van start gegaan. Veel overleg heeft plaats gevonden om tot een geslaagde dag te komen.

Het CDA was eind september evenals de overige politieke partijen met een informatiestand aanwezig op de 50+-beurs in de Jaarbeurs te Utrecht. Een aantal CDA-afgevaardigden waren vertegenwoordigd en uiteraard ook leden van het Landelijk Ouderenplatform.

Verschillende CDA-bewindspersonen bezochten de beurs.

In 2008 is het CDA LOP lid geworden van de Europese Senioren Unie. De bijeenkomst van de ESU in Saarbrücken met het onderwerp "Heeft de sociale markteconomie in een toenemende globaliserende wereldeconomie nog toekomst is bezocht.

In mei 2008 heeft mevrouw A. Willemse-van der Ploeg het voorzitterschap overgedragen aan de heer H. Gerssen.

De Stuurgroep bestaat uit de heer H. Gerssen, voorzitter, mevrouw R. Greweldinger-Beudeker, vicevoorzitter, mevrouw L.T. Holtkamp-van Es, secretaris, de heer J. Zuurbier, penningmeester en de heer H. de Jong, algemene zaken.

Het secretariaat is was de eerste helft van 2008 in handen van een vertegenwoordiger van het Partijbureau mevrouw E.C. Hoentjen en is daarna overgenomen door een CDA vrijwilliger mevrouw D. Flinterman-van Hoeken.

2.3. CDA Kleurrijk

Samenstelling en werkwijze. Nadat de kerngroep van CDA Kleurrijk eind 2007 door het Partijbestuur werd ingesteld, is deze begin 2008 gecompleteerd. De kerngroep bestond gedurende 2008 uit: Lionel Martijn – voorzitter en wethouder deelgemeente Rotterdam-Charlois; Gert Jan van Reenen – deskundige cultuurmanagement; Kaya Kocak – raadslid Eindhoven; Til Gardeniers-Berendsen - o.a. ex-minister CRM; Thoon Essed – gedeputeerde provincie Noord Brabant. Ruud Lubbers is bereid gevonden om als ambassadeur van CDA Kleurrijk op te treden.

Vanuit het partijbureau is CDA Kleurrijk ondersteund door Sylva van Rosse en Joost Oostlander. CDA Kleurrijk communiceert overwegend via email. Daarnaast is zij 31 mei, 2 juli, 29 oktober en 17 december bij elkaar geweest in het kader van regulier overleg.

Onderzoek. In juni is door Foquz Etnomarketing het kleinschalige onderzoek betreffende 'Politieke Standpunten en Belangen van Allochtone Stemgerechtigden' opgeleverd. De uitkomsten geven een divers beeld van de verschillende groepen allochtonen (Turken, Antillianen, Marokkanen, Surinamers en Afrikanen). Religie in het publieke domein is een belangrijk thema voor een groot deel van deze groepen, terwijl een ander deel juist religie zoveel mogelijk als een privé aangelegenheid wil zien. Voor hen zijn b.v. scholen op levensbeschouwelijke grondslag niet wenselijk. Het rapport is in augustus door de kerngroep samen met vertegenwoordigers van 'communicatie' op het CDA bureau besproken. Aangezien de groep respondenten zeer klein was (ongeveer 8 per bevolkingsgroep) kunnen er geen vergaande conclusies aan verbonden worden. Het is echter wel van nut geweest bij de totstandkoming van de 'Ideeëngids Grote Steden' die eind september met de grote steden besproken is.

Communicatie binnen het CDA. Tijdens het voorjaarscongres heeft Kleurrijk zich in een deelssessie aan de partijleden gepresenteerd. Zij heeft vervolgens in diverse provinciale bijeenkomsten van Morgen Begint Vandaag een bijdrage geleverd. In augustus zijn gesprekken gevoerd met de fractiemedewerkers van het CDA om rol en positie van Kleurrijk toe te lichten en om verwachtingen af te stemmen. Gesproken is over het belang van de Tweede Kamerleden in de beeldvorming richting migranten. Negatieve kanten kunnen belicht worden, maar 'verbinden' is essentieel. Deels is er een electorale noodzaak; zonder migrantenstemmen kunnen we in de grote steden niet overleven. In oktober heeft een gesprek tussen CDA Kleurrijk en de Tweede Kamer fractie (Sybrand Haersma Buma) plaats gevonden. In dat gesprek is wederom de beeldvorming benadrukt. Kleurrijk heeft zich voorts als vraagbaak met een netwerk aangeboden. Er is afgesproken om twee jaarlijks bijeen te komen.

Nieuwsbrief, website en folder. In september is de eerste nieuwsbrief naar het Kleurrijk netwerk verstuurd. Het netwerk bestaat uit ongeveer 120 personen en wordt steeds verder uitgebreid. De nieuwsbrief betrof een introductie van Kleurrijk als opvolger van het ICB. Kort daarna is de Kleurrijk website (inclusief Kleurrijk emailadres) geopend. In dezelfde maand heeft Kleurrijk via de Partijvoorzitter een brief naar moslim organisaties gestuurd ter gelegenheid van het Suikerfeest. In december is de CDA Kleurrijk folder met de CDA.NL Kerst editie meegezonden. De folder is in het najaar voorbereid.

Netwerk. In november heeft de secretaris een presentatie gehouden voor de provinciale HRM steunpunten. Het belang van een diverse samenstelling van de partij is benadrukt. Ook is in deze maand het WI rapport 'Integratie op Waarden geschat' gepresenteerd. Twee leden van de kerngroep hebben bijgedragen aan de totstandkoming van dit rapport.

2.4. Werkgroep Grote Steden

Vanwege het grote belang dat gehecht wordt aan een sterker CDA in de grote steden zijn diverse initiatieven vanuit het partijbureau ingezet en ondersteund. De hierna genoemde activiteiten worden vanuit het partijbureau ondersteund door Sylva van Rosse en Joost Oostlander.

Werkgroep. De werkgroep Grote Steden heeft zich in 2008 ten doel gesteld concrete aanbevelingen te doen waarmee stedelijke afdelingen zich kunnen versterken. De werkgroep heeft hiertoe een notitie opgesteld. Deze is tijdens een bijeenkomst van de G31 in het Partijbureau op 19 september met de besturen en fracties uit de steden besproken. Het eindproduct is zowel tijdens het najaarscongres als onderdeel van Morgen Begint Vandaag als in de vorm van een 'Ideeënfolder' via een mailing naar de afdelingen gepresenteerd. Met de presentatie van dit product blijft de werkgroep als ad hoc groep haar twee - jarig mandaat tot najaar 2009 vervullen onder voorzitterschap van Harm Janssen, wethouder te Utrecht. G4. Bijzondere aandacht wordt gevraagd voor de grootste steden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht. Zij verschillen met andere steden in omvang (minimaal 300.000 inwoners) en grootstedelijke problematiek. Bovendien is het CDA in deze steden het meest gemarginaliseerd, wat met het vertrek van burgemeester Deetman uit Den Haag als laatste CDA burgemeester in de grootste steden gesymboliseerd werd. De G4 (afdeling- en fractievoorzitters) zijn op 17 juni en 12 november in het Partijbureau in gesprek gegaan met de landelijke partijvoorzitter en TK fractievoorzitter. Hierin zijn met name de profileringspunten van het CDA in de steden besproken in relatie tot de thema's zoals de Tweedekamer fractie die aan de orde kan stellen. In 2009 zijn twee vervolg bijeenkomsten gepland.

Migrantenreligies. Op 22 september heeft het DB in samenwerking met de Haagse afdeling een werkconferentie over migrantenreligies georganiseerd. Deze bijeenkomst stond open voor de G4. De bijeenkomst beoogde de focus van het CDA in de steden op migrantengemeenschappen te versterken. Uit de bijeenkomst zijn diverse ideeën ontwikkeld waarmee de steden gericht in contact met verschillende migrantenreligies kunnen treden. Concrete vervolgvactiteiten zijn gericht op het bezoek van CDA delegaties aan migrantenkerken in de steden (zie ook Kleurrijk).

Peter Meter. In de maand mei is het Peter Meter project gelanceerd tijdens een bijeenkomst met de G31 in de oude Tweede Kamer. Stedelijke afdelingen en leden van de Tweedekamer fractie zijn in dit project aan elkaar gekoppeld. De gedachte achter het project is het versterken van de relatie tussen het (landelijke) CDA en een wijk. Om deze relatie zichtbaar te maken is een website via www.cda.nl opgestart waar verslagen van bezoeken aan stedelijke wijken en ideeën omtrent stedelijke activiteiten op geplaatst worden. Het is in 2008 nog niet volledig mogelijk gebleken om voldoende input voor de website te genereren.

Overige contacten DB met de steden. De partijvoorzitter heeft aan het bestuur van de volgende stedelijke afdelingen een bezoek gebracht: Utrecht (31 juli), Rotterdam (19/20 september), Den Haag, Amsterdam (11 november), Almere (2 december). Voor het

versterken van de afdelingen wordt door de afdelingen zelf met name gewezen naar de landelijke uitstraling, maar ook op het gebrek aan eigen middelen (tijd en geld).

2.5. Inkomensbeleid

Het jaar 2008 stond voor de werkgroep Inkomensbeleid in het teken van de debatbijeekomsten over armoede en armoedebeleid in de lokale praktijk en van de notitie over inkomensbeleid en participatie in het kader van Morgen begint vandaag, het debat over de politieke agenda van het CDA.

In de eerste helft van het jaar vonden er verspreid over het land een aantal regionale en lokale debatbijeekomsten plaats over armoede en armoedebeleid in de lokale praktijk. Aan de basis van dit debat lag het rapport van het Wetenschappelijk Instituut Participeren naar vermogen- een studie naar het voorkomen van armoede. Van dit rapport werd een samenvatting gemaakt met de belangrijkste aanbevelingen. Leden van de werkgroep Inkomensbeleid waaronder Tweede Kamerlid Eddy van Hijum en Petra van der Burg (auteur van het WI-rapport) lichten het onderwerp tijdens debatbijeekomsten toe.

De rapportages van de debatbijeekomsten werden naar het secretariaat van de werkgroep gezonden. De rapportages bevatten input voor het onderdeel armoedebeleid in de notitie Morgen begint Vandaag.

Op het partijcongres van 31 mei werd een deelsessie gewijd aan het thema armoedebeleid in de lokale praktijk. Gastspreker was Mirjam Pool, auteur van het boek 'Alle dagen schuld'(2007). Tweede Kamerlid Eddy van Hijum nam eveneens deel aan deze goed bezochte deelsessie.

De uitkomsten van de debatbijeekomsten en de deelsessie op het partijcongres vormden input voor de notitie die de werkgroep maakte ten behoeve van Morgen begint vandaag, het debat over de politieke agenda van het CDA.

In het najaar werkte de werkgroep aan de notitie Naar een toekomstgericht sociaal en actief Nederland. De notitie telde 4 hoofdstukken: 1. Armoedebeleid en armoedebestrijding, 2. Toeslagensystematiek in de praktijk. 3. Participatie en inkomensbeleid en 4. Naar een nieuwe sociale zekerheid. Elke hoofdstuk bevatte een analyse, de huidige stand van zaken, de CDA-visie en beleidsaanbevelingen.

Ten behoeve van Morgen begint Vandaag werd de werkgroep Inkomensbeleid uitgebreid met een aantal deskundige CDA-leden.

De uitkomsten van Morgen begint Vandaag werden op het najaarscongres gepresenteerd door vertegenwoordigers van de werkgroepen. De voorzitter van de werkgroep, Frank Kerckhaert lichtte de notitie van de werkgroep Inkomensbeleid toe.

De notities werden gebundeld in de uitgave Morgen begint Vandaag. Ook in 2008 stond de werkgroep onder leiding van Frank Kerckhaert

2.6. Economische crisis

Als een reactie op de kredietcrisis die Nederland in de herfst bereikte en de vele vragen die in de partij over de oorzaken en de gevolgen hiervan leefden heeft het partijbestuur eind oktober besloten een debatserie te organiseren rondom het thema 'kredietcrisis'. Deze zijn onder regie van het partijbureau en in samenwerking met het WI, de Tweedekamer fractie en bewindspersonen georganiseerd. Op 24 november (Den Haag), 26 november (Eindhoven), 3 december (Zwolle) en 9 december (Utrecht) hebben deze bijeenkomsten plaats gevonden. Tijdens iedere avond hebben een bewindspersoon, een macro econoom en een ethicus hun visie op oorzaken, gevolgen en te nemen maatregelen gegeven. Ruim 500 personen hebben aan deze avonden deelgenomen. Het partijbureau en het WI hebben de uitgesproken lezingen gebruikt t.b.v. het opstellen van de gezamenlijke publicatie 'christendemocraten en de kredietcrisis' welke op 16 maart 2009 gepresenteerd is.

2.7. Gesprekken met maatschappelijke organisaties

In 2008 heeft het Dagelijks Bestuur geen officiële gesprekken gevoerd met maatschappelijke organisaties. De bestuursleden hebben individueel met verschillende organisaties gesproken. Daarnaast is in het kader van de toekomst agenda 2010-2011 een beroep gedaan aan het maatschappelijk middenveld om input te leveren voor 10 thema's (paragraaf 2.8). En in 2008 is de eerste Steenkamp lezing georganiseerd.

Professor Steenkamp Lezing. Het dagelijks bestuur heeft in april 2007 besloten een netwerk evenement voor maatschappelijke organisaties, waaronder mogelijke steunzenders, te organiseren. Als mogelijke aanleiding van een dergelijk evenement is de 'verjaardag' van de partij op 11 oktober. Gezien de verbondenheid van de heer Steenkamp aan de oprichting van het CDA op 11 oktober 1980 is besloten om het evenement de naam Professor Steenkamp Lezing mee te geven. Op 1 december is dit eerste netwerk evenement georganiseerd, waarbij ruim 50 personen, afkomstig uit 30 organisaties aanwezig zijn geweest. De lezing werd uitgesproken door minister Piet Hein Donner; gevolgd door een co-referaat van Hans Goslinga, politiek analist van het dagblad Trouw. Op basis van de uitgesproken lezingen is een publicatie uitgebracht. Het evenement is als succesvol geëvalueerd en zal in 2009 voor de tweede maal plaats vinden.

2.8. Morgen begint vandaag

De partij heeft in het kader van Morgen Begint Vandaag gezocht naar de thema's die een plaats moeten krijgen in de verkiezingsprogramma's die in de nabije toekomst geschreven moeten worden. Begin 2008 hebben de leden de voor hen belangrijkste thema's bij het partij bestuur kunnen aangeven. Het DB heeft daar een aantal eigen prioriteitsthema's aan toegevoegd, waarna een 10 – tal thema's is gekozen die tijdens 12 provinciale bijeenkomsten door de leden bediscussieerd konden worden. De volgende thema's zijn gekozen:

- Onderwijs en Kenniseconomie
- Kwaliteit van Zorg
- Samen Leven – waarden en normen
- Duurzaamheid – klimaatverandering en energie
- Gezin, Jeugd en Jongeren
- Integratie / rol van religie en diversiteit
- Europa
- Inkomensbeleid en armoedebeleid
- Woningmarkt
- Grote Steden

Naast discussie mogelijkheden via de Ledenkamer zijn 8 focusgroepen ingesteld om de thema's verder uit te werken. De focusgroepen zijn in het voorjaar van 2008 op basis van een sollicitatieronde onder CDA leden opgezet. Taak van de focusgroepen was het komen tot een gevoelsnotitie waarin de belangrijkste onderwerpen die per thema onder de bevolking leven uit te werken. Op het partijcongres van 31 mei zijn de thema's gepresenteerd. Op 28 juni zijn de groepen collectief op het partijbureau bijeengekomen. Tussen mei en oktober hebben de focusgroepen gewerkt aan het opstellen van notities, waarbij zij gebruik konden maken van input uit de tegelijkertijd gehouden provinciale bijeenkomsten en van input welke op verzoek van het partijbureau door maatschappelijke organisaties werd aangeleverd. Nadat de werkgroepen op 18 oktober voor de tweede maal op het partijbureau bijeen zijn gekomen, zijn de gevoelsnotities op het najaarscongres van 8 november plenair gepresenteerd. De notities zijn samengebracht in één bundel welke begin 2009 verspreid is.

2.9. Jaarverslag provinciebezoeken partijvoorzitter

In 2008 rondde partijvoorzitter Peter van Heeswijk zijn ronde provinciebezoeken af. In 2007 startte de partijvoorzitter met zijn bezoeken aan alle 12 provinciale afdelingen van het CDA. Tijdens deze bezoeken sprak de voorzitter met voorzitters van gemeentelijke afdelingen, de fractievoorzitters en wethouders in de betreffende gemeenten, vertegenwoordigers van de provinciale gelieerde organisaties, het regionale scholingswerk en het provinciale campagneteam. Aan de orde kwamen onder meer de stand van zaken op politiek en organisatorisch gebied zowel landelijk als provinciaal, de voorbereiding van de gemeenteraadsverkiezingen 2010, de dienstverlening en facilitering van de provinciale afdelingen door het landelijk partijbureau en meer actuele zaken.

In een aantal provincies werden de bezoeken afgesloten met een openbare bijeenkomst waar de partijvoorzitter en een van de bewindspersonen of Tweede Kamerleden en Europarlementariërs het woord voerden.

De provincietoer is de voorloper van de Lokaal Appel Tour die januari 2009 van start gaat.

2.10. CDA sportnetwerk

Het CDA-sportnetwerk is nu enige jaren actief. Met dit netwerk wil het CDA een platform bieden aan CDA-wethouders, -gemeenteraadsleden, -Statenleden en -Gedeputeerden met sport in de portefeuille maar ook aan CDA-ers, werkzaam voor maatschappelijke (sport)organisaties en andere geïnteresseerden die zich met hart en ziel voor het thema sport bezighouden:

Ook in 2008 zijn er diverse bijeenkomsten georganiseerd. Op 13 juni vond een grote bijeenkomst van het CDA sportnetwerk plaats in het stadion van Sparta in Rotterdam. Meer dan 60 lokale CDA-ers deden mee aan een voetbaltoernooi om vervolgens deel te nemen aan een inhoudelijk programma. Ook werd met z'n allen de wedstrijd Nederland-Frankrijk in het bijzijn van diverse ministers en staatssecretarissen op een groot scherm bekeken.

Op 7 juli was er een bijeenkomst van het CDA-sportnetwerk bij het complex Nieuw Welgelegen in Utrecht. Een groep CDA-wethouders en geïnteresseerden werd hier geïnformeerd over de samenwerking tussen sportverenigingen, scholen en gemeente bij dit multifunctionele complex in het centrum van Utrecht.

Een groep kernleden van het CDA sportnetwerk schrijft momenteel bovendien een manifest met de CDA visie over de maatschappelijke rol van sport.

In 2009 staan er enkele zeer interessante bijeenkomsten op de rol. Zo zal er o.a. in het najaar in samenwerking met de Stichting meer dan Voetbal een bijeenkomst worden georganiseerd voor wethouders en raadsleden uit steden met Betaald Voetbal Organisaties (BVO's) over de maatschappelijke rol die BVO's kunnen spelen. Daarnaast vindt er deze zomer ook weer een CDA-sporttoernooi plaats, dit jaar in Utrecht.

Ga voor meer informatie naar www.sport.cda.nl of stuur een email naar sportnetwerk@cda.nl als u op de hoogte gehouden wil worden van de activiteiten van het CDA-sportnetwerk.

3 Buitenland

Het Internationaal werk van de Partij in 2008 bestond uit vijf onderdelen, te weten de Commissie Buitenland, samenwerking binnen de Europese Volks Partij en activiteiten van het Europa Platform, de EFS en het NIMD.

3.1. *Activiteiten Commissie Buitenland*

De Commissie Buitenland is onder leiding van de voorzitter Piet Bukman in 2008 vijf keer bijeengekomen rond een specifiek thema. Elke keer zijn specifieke inleiders gevraagd hun perspectief op het thema toe te lichten. De vijf thema's waren Iran, Mensenrechten, het Europese verkiezingsprogramma, globalisering en het Europese Nabuurschapbeleid. De verslagen en aanbevelingen van deze vergaderingen zijn verzonden aan de woordvoerders in de Eerste en Tweede Kamer, Europees Parlement en de relevante CDA bewindspersonen. Er zijn twee projectgroepen in het leven geroepen over "migratie" en "trans-Atlantische betrekkingen." Beide projectgroepen ronden voor de zomer van 2009 hun discussienotities af. Het thema globalisering is samen met de Eduardo Frei Stichting opgepakt en dat heeft geleid tot een congres dat op 27 januari 2009 is gehouden. De discussienotitie die in 2007 is voorbereid over Energieleveringszekerheid is in 2008 uitgekomen.

Naar aanleiding van de vergadering over het Europese verkiezingsprogramma zijn aanbevelingen gedaan over de inhoud aan de programma commissie. De voorzitter van de Commissie Buitenland is door het DB benoemd als voorzitter van de programma commissie voor dit Europese verkiezingsprogramma. Hij heeft een aantal leden van de Commissie Buitenland gevraagd lid te worden. De programma commissie is vanaf oktober 2008 aan de slag gegaan en heeft onder meer op 8 december driehonderd maatschappelijke organisaties uitgenodigd om van gedachten te wisselen over de inhoud van het verkiezingsprogramma. 30 organisaties hebben deelgenomen aan deze bijeenkomst. Daarnaast is een tiental schriftelijke adviezen van maatschappelijke organisaties binnengekomen. In 2009 zal het verkiezingsprogramma worden gepresenteerd.

→ www.cda.nl/rapporten.aspx

In 2008 heeft - in het kader van de zich nog voortzettende vernieuwing die de voorzitter Piet Bukman heeft ingezet - één persoon afscheid genomen van de Commissie Buitenland en zijn twee nieuwe leden toegetreden. Het lid dat afscheid hebben genomen is Drs. P.C.J. van Grinsven. Als nieuwe leden zijn toegetreden Prof. Dr. H.P.M. Knapen en Drs. E. Wermuth.

3.2. *Activiteiten EVP*

In 2008 is een groot aantal activiteiten ondernomen binnen de EVP. Het CDA heeft deelgenomen aan het EVP Congres in Madrid waar het document "Climate Change" is aangenomen. In EVP verband is in Werkgroep 1 onder meer via amendementen meegewerkt en geschreven aan de totstandkoming van EVP documenten over "demografische veranderingen" en "veiligheid". In Werkgroep 2 is gesproken over een aantal beleiddocumenten zoals over staatsfondsen en ontwikkelingssamenwerking. Het CDA heeft in Werkgroep 3 actief geparticipeerd in de discussies en besluitvorming over uitbreiding van de EVP partij. De EVP bijeenkomsten van campagneleiders zijn drie maal bezocht.

→ www.epp.eu

Voor de EVP publicatie de 'European View' heeft Jan Peter Balkenende een publicatie aangeleverd over demografische veranderingen.

→ www.epp.eu → European View - December 2008

Daarnaast zijn de partijcongressen van de CDU in Duitsland en de Conservatives in Engeland bezocht.

3.3. Activiteiten Europa Platform

In vervolg op de activiteiten van het Europa Platform in 2007 zijn in het voorjaar van 2008 twee debatten georganiseerd in Tilburg en Terneuzen waar Europarlementariërs en Tweede Kamerleden met de afdelingen spraken over drugsbeleid en innovatie. De verslagen en conclusies van al deze debatten zijn samengevoegd in de krant "Blik op Europa" die alle CDA leden met het CDA magazine begin 2008 ontvangen hebben. In de zomer van 2008 is het boekje "Trots op Europa" uitgebracht waarin negen thema's kort zijn uitgelegd en voorzien van tips voor inhoudelijke debatten. Dit boekje is te bestellen via de CDA-website. Tientallen leden en afdelingen hebben hiervan gebruik gemaakt. De krant Blik op Europa is ook aanzet geweest voor het werk van de Focusgroep Europa, in het kader van de ledendebatten "Morgen begint Vandaag". Het boekje "Trots op Europa" is eveneens aanzet geweest voor de commissie die het verkiezingsprogramma voor de Europese verkiezingen is gaan schrijven.

→ www.cda.nl/europa

3.4. Overige activiteiten Internationaal Secretariaat

Op 16 april 2008 is de achtste jaarlijkse Norbert Schmelzer georganiseerd. Jean Luc Dehaene, voormalig premier van België, sprak over Europa als het antwoord op globalisering. Als co-referent sprak CDA staatssecretaris van Financiën Jan Kees de Jager. Er is deelgenomen aan het jaarlijkse overleg tussen het CDA en de CDU in St. Gerlach. Eveneens is de Fractiesalon over de 3-D benadering in de Tweede Kamer bezocht.

In 2008 is een netwerk gecreëerd van CDA leden met een professionele interesse in internationale thema's. Dit netwerk heeft een eerste informele bijeenkomst gehad.

In 2008 is een begin gemaakt met een serie debatten over de Nederlandse aanwezigheid in Afghanistan. Een eerste debat heeft plaatsgevonden in Utrecht en is in samenwerking met de lokale afdeling Utrecht georganiseerd.

In 2008 is een debat georganiseerd over de toekomst van het Europese landbouwbeleid met Minister Verburg, voorzitter van LTO-Zuid, CDA woordvoerder landbouw in de Tweede Kamer en de Europarlementariër met landbouw en platteland in de portefeuille.

In 2008 zijn de contacten met provinciale commissies buitenland verder aangehaald. Eind 2008 is een nieuwe provinciale commissie buitenland in Noord Holland opgezet. De 6 provinciale commissies buitenland hebben na gezamenlijk overleg contact gezocht met de landelijke Commissie Buitenland met het verzoek tot structurele samenwerking. Dit zal in 2009 worden opgepakt.

In 2008 is een bijeenkomst tussen de CDA euregio fractie in Gelderland/Overijssel en de Duitse CDU collega's in Gronau georganiseerd.

Het Buitenlandoverleg van de Partij heeft in 2008 frequent plaatsgevonden tussen Jan van Laarhoven, de voorzitter van de Eduardo Frei Stichting, Jos van Gennip, de vice-voorzitter van het NIMD, Piet Bukman de voorzitter van de CDA Commissie Buitenland en Lianne Dekker, CDA vice-voorzitter en portefeuillehouder Buitenland.

4 Sector HRM/Steenkampinstituut/Partijontwikkeling

4.1. Inleiding

De sinds 2004 bestaande sector HRM/Steenkampinstituut/Partijontwikkeling is belast met beleidsvorming en –uitvoering van activiteiten op de vlakken HRM, opleiding en training, partijorganisatieontwikkeling en het faciliteren van de vrijwilligers die de politieke vereniging besturen. HRM richt zich daarbij op het ontwikkelen van een HRM- instrumentarium, talentscouting, strategische benoemingen en het ondersteunen van het Partijbestuur bij landelijke en Europese kandidaatstellersprocessen. Het Steenkampinstituut is het 'label' waaronder opleidingen en trainingen worden ontwikkeld en aangeboden aan de leden. Onder partijontwikkeling ressorteren alle initiatieven die genomen worden op het vlak van versterken van de 'vereniging CDA'. Het gaat daarbij in het bijzonder om het vitaliseren en concreet ondersteunen van de afdelingen door middel van het verstrekken van informatie en formats.

Adviesraad Steenkampinstituut

De Adviesraad Steenkampinstituut heeft in 2008 twee keer vergaderd. Zij heeft zowel een controlerende als een adviserende taak. De controlerende taak bestaat uit het bewaken van ondermeer de omvang van het beschikbare budget en de breedte van de opleidingsportfolio van het Steenkampinstituut. Daarnaast brengt de Adviesraad Steenkampinstituut gevraagd en ongevraagd advies uit aan het partijbestuur over alle zaken die betrekking hebben op scholing en vorming. In 2008 heeft de Adviesraad zich gebogen over de toegevoegde waarde van vrijwilligers voor het scholingswerk en gediscussieerd over een mogelijk scholingsaanbod voor bestuurders van lokale afdelingen. In het verlengde daarvan is zij eind 2008 begonnen zich te buigen over de professionalisering van de organisatie van het regionaal scholingswerk, met het doel daar in 2009 een advies over uit te gaan brengen aan het partijbestuur.

De Adviesraad Steenkampinstituut bestond in 2008 uit zes leden. De voorzitter, de heer dr. L.C.P.M. Meijs is door het Partijbestuur benoemd. Voorts hebben zitting de heer M. Markerink, de heer M.sc. R. Nieuwenkamp Phd, mevrouw E.C.M. Roodvoets. Mevrouw Mr. A.G.M. Giezeman, secretaris van het bestuur van het Professor Steenkampfonds, is met ingang van 2008 tot de adviesraad toegetreden. Zij is de heer drs. F.A.A. Stapels, voormalig penningmeester van het Professor Steenkampfonds, opgevolgd die volgens van rooster van aftreden in oktober 2007 was afgetreden.

Bureau Organisatie

In 2008 hebben zich enkele personele wijzigingen voorgedaan. Eén senior medewerker heeft ontslag genomen wegens het vinden van een nieuwe uitdaging elders. Er zijn twee nieuwe stafmedewerkers aangetrokken. Eén als uitbreiding bij de afdelingen HRM en één als vervanging van de in oktober 2007 vertrokken senior stafmedewerker bij het Steenkampinstituut. Daarnaast is een stagiair aangetrokken, die een onderzoek heeft uitgevoerd voor de afdeling partijontwikkeling. Het aantrekken van twee nieuwe medewerkers aan het begin van het jaar die ingewerkt moesten worden en het vertrek van een ervaren medewerker in augustus, heeft de nodige druk gelegd op de afdeling en de activiteitenplanning. Desondanks zijn de activiteiten volgens plan en dankzij goed teamwork uitgevoerd, waarvoor de medewerkers complimenten verdienen.

Binnen de sector hebben in 2008 in totaal 10 mensen gewerkt (inclusief sector hoofd).

Naam	Onderdeel	In dienst	Uit dienst	functie	Contract	Fte
Renske van Turennot	SI	15-2		Stafmedewerker	tijdelijk	0,80
Lyke Blok	SI			Stafmedewerker	vast	0,80
Relus Breeuwsma	PO			Stafmedewerker	vast	0,90
Harna Alling-de Jong	SI/HRM/PO			Sectorsecretaresse	vast	0,90
Brendan Troost	HRM	1-3		Junior stafmedewerker	tijdelijk	1
Wouter van den Beukel	HRM		23-8	Senior Stafmedewerker	vast	0,8
Carla van Jaarsveld	HRM			Administratief medewerker	vast	0,4
Rob Govers	HRM			Sr. Stafmedewerker	vast	1
Tim Plieger	PO	6-5		Stagiair	tijdelijk	0,8
Carel Laenen	SI/HRM/PO			Sectorhoofd	vast	0,90

4.2. Landelijk aanbod

De opleidingen en trainingen worden onder het label 'Steenkampinstituut' aangeboden aan alle leden van het CDA. Het aanbod bestaat uit landelijke en regionale activiteiten. In het kader van het landelijk aanbod zijn in 2008 de volgende activiteiten georganiseerd en uitgevoerd:

Kaderschool

Aan de leergang 2007-2008 zijn in september 2007 54 deelnemers begonnen (27 in Roermond en 27 in Utrecht). Velen hebben de leergang met succes doorlopen en tot op heden zijn er 32 deelnemers afgestudeerd. Wij verwachten dat veel deelnemers nog zullen volgen. De Utrechtse afgestudeerden mochten hun diploma ontvangen uit handen van Wim Deetman, lid van de Raad van State en ex-burgemeester van Den Haag. De afgestudeerden van de locatie Roermond ontvingen hun diploma uit handen van de heer Akkermans, voorzitter van de provinciale afdeling Limburg en burgemeester van de gemeente Echt-Susteren.

Omdat de inschrijvingen voor de Kaderschool in Roermond in 2007 zeer voorspoedig verliepen is besloten om met de Kaderschool voor het seizoen 2008-2009 opnieuw naar het zuiden te gaan. Om het gebied van deelnemers echter iets te vergroten is gekozen voor de locatie Eindhoven. Daardoor werden opnieuw Limburgers in de gelegenheid gesteld om de Kaderschool te volgen én werd de Kaderschool voor talent uit Noord-Brabant goed bereikbaar. Deze keuze is een terechte gebleken, want er hebben zich 30 deelnemers gemeld voor de Kaderschool waarvan er na selectie d.m.v. intakegesprekken uiteindelijk 25 begonnen zijn. Om dit aantal te bereiken is door het Steenkampinstituut de Kaderschool in met name Noord-Brabant zeer actief gepromoot. Ook de provinciale afdeling, de lokale afdelingen en de uit Brabant afkomstige Tweede- Kamerleden hebben zich in deze niet onbetuigd gelaten. We kunnen gezamenlijk met trots terugkijken op deze inspanningen die ertoe geleid heeft dat we deze uit Brabant afkomstige talenten mogen opleiden. Veel van

hen zijn reeds lokaal actief; hetzij in de afdeling hetzij in de lokale politiek. Zij zien de Kaderschool (terecht) als dé gedegen basis voor hun verdere loopbaan of activiteiten binnen het CDA.

Ook voor de locatie Utrecht melden zich wederom meer deelnemers dan we konden toelaten, namelijk 29. Ook op die locatie zijn we in september met 25 deelnemers van start gegaan.

Van de deelnemers zijn er 20 vrouw en 30 man (in Eindhoven zijn de vrouwen met 14 overigens in de meerderheid!). 30 deelnemer zijn 30 jaar of jonger en 5 deelnemers zijn ouder dan 50. Daarmee leidt de Kaderschool relatief veel jong talent op wat zeer positief gewaardeerd mag worden, gegeven het vergrijzend ledenbestand van het CDA. Ook met het oog op de wens van het CDA om meer vrouwen en jongeren met potentie de ruimte te bieden binnen het CDA en hen meer te interesseren en laten doorstromen naar politieke/bestuurlijke posities is dit positief en hoopvol.

CDA Debattoernooi 2008

Voor de deelnemers aan de Kaderschool én andere geïnteresseerden, is in januari wederom het CDA debattoernooi georganiseerd. Politici en debatteren zijn immers onlosmakelijk met elkaar verbonden. Gekozen is voor de Oxford debatform, waarin 4 teams tegelijkertijd tegen elkaar debatteren. In deze vorm is het aan alle teams om zo onderscheidend mogelijk te zijn en niet enkel om voor of tegen te zijn. Het christendemocratisch element in het toernooi is versterkt doordat de technische debatjury werd bijgestaan door een inhoudelijke CDA jury! Als CDA willen we namelijk juist CDA'ers opleiden die denken vanuit het gedachtegoed, het gedachtegoed kunnen verwoorden én in het debat herkenbaar zijn als christendemocraten. In totaal hebben er 32 teams van 2 personen deelgenomen.

Een week voorafgaand aan het toernooi is er door de Wereldkampioen Oxford- debatting van 2006, Lars Duursma, en door Tweede- Kamerlid, Jan Jacob van Dijk, een masterclass gegeven om de deelnemers vaardiger te maken in de Oxford debatform en het daarin verwoorden van CDA- gedachtegoed. Hieraan hebben 29 CDA'ers deelgenomen. Als voorbereiding op het toernooi werden er naast de Masterclass via het regionaal aanbod diverse trainingen Oxford- debat georganiseerd.

Fractievoorzitterscursus

Vanaf eind 2007 ontving het Steenkampinstituut, o.a. via de scholingsconsulenten, signalen dat er in diverse provincies behoefte bestond aan een specifieke opleiding voor fractievoorzitters. Na de behoeftepeiling heeft het Steenkampinstituut het initiatief genomen om in samenwerking met de contactpersonen van het regionaal scholingswerk de fractievoorzitterscursus die in 2006 voor het laatst is aangeboden, opnieuw in 2008 aan te bieden. Het resultaat was dat deze cursus vier maal is georganiseerd, te weten in Gelderland, Zeeland/West-Brabant, Overijssel en Zuid-Holland. Deze cursus gaat in op de rollen van de fractievoorzitter. Daarnaast worden handvatten aan de fractievoorzitters gegeven om van hun fractie een echte CDA-fractie te maken, die zijn doelen en idealen gaat realiseren. De cursus kenmerkt zich door een combinatie van bewustwording en oefening, uiteraard met een verbinding met het CDA- gedachtegoed en de gelegenheid te bouwen aan een eigen netwerk voor fractievoorzitters.

Zomerecescursus leden Tweedekamerfractie

Voor de leden van de Tweedekamerfractie is in de eerste en laatste week van het zomereces een training georganiseerd rondom het thema onderhandelen. Er is voor gekozen om vooral te kijken naar 'win- win situatie'. Gekeken is naar de eigen stijl van de Kamerleden en in hoeverre men hierin kan veranderen of verbeteren. Door te oefenen met een andere stijl of de onderhandeling vanuit een andere insteek te benaderen kan er soms een hele andere wending aan gegeven worden. Uiteindelijk hebben 36 van de 41 Kamerleden deelgenomen.

Leergang voor wethouders

Na het succes van de in 2006 georganiseerde cursus voor de aspirant-wethouders, is in 2007 de ontwikkeling van een wethoudersleergang ter hand genomen. De toenmalige senior stafmedewerker heeft een start gemaakt met de ontwikkeling hiervan en is begonnen met de werving van deelnemers. De nieuwe stafmedewerker heeft vanaf begin 2008 dit project verder ter hand genomen. Zij is in 2008 opnieuw met de werving gestart, omdat de data van de eerdere wervingsactie niet meer klopten. Met alle wethouders is een intakegesprek gevoerd en uiteindelijk is in oktober gestart met module 1: ga verder na start. Tijdens deze module lag de nadruk op kennismaking en werd er ingegaan op presentatietechnieken en intervisie. Dit laatste was belangrijk omdat de wethouders tussen de modules door intervisiebijeenkomsten moeten organiseren waarbij ze inzoomen op een bepaald probleem van een collega. Na deze module hebben alle 19 wethouders zich opgegeven voor de gehele leergang welke bestaat uit vier modules. De modules 2, 3 en 4 zullen plaatsvinden van januari tot en met april 2009.

Leergang medewerkers Tweede- Kamerfractie

In 2007 is het Steenkampinstituut door het fractiebureau van de Tweede- Kamerfractie benaderd met het verzoek om een leergang op te zetten voor de beleidsmedewerkers en de inhoudelijk persoonlijk medewerkers van de Kamerleden. In 2007 is deze leergang, bestaande uit 4 trajecten op papier ontwikkeld en geaccordeerd door de fractie. Uitvoering van het eerste traject heeft in het najaar van 2007 plaats gevonden. In 2008 zijn traject 2 en 3 verder uitontwikkeld. Traject 2 is in oktober van start gegaan en ging over de politieke processen en is mede door Wim van der Camp verzorgd. Traject 3 is in 2009 van start gegaan en gaat over politieke communicatie

4.3. Trainers

Het Steenkampinstituut werkt grotendeels met trainers die voor een onkostenvergoeding trainingen en opleidingen verzorgen namens het Steenkampinstituut in de regio. Als CDA zijn we hen daarvoor veel dank verschuldigd. De gegevens van al deze mensen worden opgeslagen in een database waarin naast hun n.a.w. gegevens vermeld staat voor welke trainingen zij door het SI gecertificeerd zijn. Deze database is in 2008 opgeschoond. Voor het eerst is in 2008 ook een trainersdag georganiseerd. Deze dag was bedoeld om onze trainers bij te praten en bij te scholen op het gebied van didactiek en communicatie. Onder andere kwam aan bod hoe ze aan de standaardtrainingen een eigen tintje konden geven, op welke manier ze deelnemers konden blijven motiveren en op welke manier de communicatie mensen beïnvloedt. Daarnaast wilden wij door middel van een activiteit en diner ook onze waardering laten blijken voor hun inzet.

4.4. Promotie

De opleidingengids

Dit jaar is voor het eerst afgezien van het uitbrengen van een folder met daarin de jaarplanning van het Steenkampinstituut. In plaats daarvan is gewerkt aan het uitbrengen van een opleidingengids. In deze gids staat het totale opleidingsaanbod vermeld van opleidingen en trainingen waarvoor het Steenkampinstituut trainers heeft opgeleid en materiaal heeft ontwikkeld. Deze gids is in november uitgebracht en verzonden naar alle fracties, afdelingen en contactpersonen voor het regionaal- scholingswerk. Deze gids wil het Steenkampinstituut voortaan eens in de twee of drie jaar uitbrengen.

De website

De website van het Steenkampinstituut was als communicatiemedium niet voldoende geïntegreerd binnen de totale promotiemix en bovendien niet gebruiksvriendelijk. In

samenhang met de hierboven genoemde opleidingengids is deze in het najaar van 2008 volledig vernieuwd. De grootste verbetering is dat via de website het totale opleidingsaanbod landelijk en regionaal nu inzichtelijk is gemaakt. Over het totale opleidingsaanbod kan nu informatie gevonden worden en er kan bekeken worden waar en wanneer opleidingen en trainingen gevolgd kunnen worden. Dit betekent een enorme verbetering richting de leden die voorheen niet over informatie van het opleidingsaanbod buiten hun eigen provincie konden beschikken. Het Steenkampinstituut hoopt hiermee veel (nieuwe) leden te bereiken en de service aanmerkelijk verbeterd te hebben.

4.5. Regionaal aanbod

De volgende trainingen zijn in 2008 ontwikkeld ten behoeve van het regionaal scholingswerk.

Cursus aspirant- waterschapsbestuurders

Begin 2008 heeft het CDA besloten om als politieke partij deel te nemen aan de waterschapsverkiezingen. In dat kader is besloten om een cursus te ontwikkelen voor de aspirant- waterschapsbestuurders. Deze cursus ging met name in op het CDA-gedachtegoed en de globale achtergrond waarbinnen een waterschapsbestuurder opereert. De nadruk lag er op dat men nu namens het CDA waterschapsbestuurder zou worden. Deze cursus is georganiseerd ism het regionaal- scholingswerk en is in de meeste provincies gegeven, soms zelfs tweemaal. Zo'n 150 aspirant- waterschapsbestuurders hebben hieraan deelgenomen.

Training functioneringsgesprekken

Het Steenkampinstituut heeft het initiatief genomen om in de maanden februari- maart samen met het regionaal scholingswerk trainingen 'functioneringsgesprekken' aan te bieden. Dit in het kader van 'April, de maand van het functioneringsgesprek': Het Steenkampinstituut heeft de trainers geregeld en voor de centrale promotie gezorgd (website, CDA.nl en CDA- nieuwsbrief etc.). De training werd op verschillende plaatsen in Nederland georganiseerd. Doelgroep vormden diegenen die daadwerkelijk de gesprekken zouden gaan voeren. Dat zijn in veel gevallen de voorzitters van de afdelingen en de fractievoorzitters.

Regionaal Scholingswerk

Voor de contactpersonen van het regionaal scholingswerk zijn in mei en november een tweetal zogeheten contactdagen georganiseerd. Deze staan in het teken van wederzijdse informatie-uitwisseling en ontmoeting met elkaar. Met ingang van 2007 wilden wij als Steenkampinstituut zwaarder inzetten op de professionalisering van de contactpersonen, wat zich ook doorvertaalde naar de programma's van de contactdagen.

Tijdens één van de contactdagen hebben de scholingsconsulenten leren werken met webmail en hun nieuwe e-mailadressen. Hierop ontvangen ze de aanmeldingen voor cursussen en trainingen in de provincies die online op de website van het Steenkampinstituut gedaan worden. De contactpersonen van het regionaal scholingswerk en de stafmedewerkers van het Steenkampinstituut hebben gezamenlijk afspraken gemaakt over de planning van het cursusaanbod 2009/2010, dat in het teken staat van de komende gemeenteraadsverkiezingen. Speciale aandacht zal worden besteed aan de trainingen Werving- en Selectiegesprekken voeren (voorjaar 2009), Campagnestrategie, Campagne voeren, de aspirant- raadsledencursus (sept-dec 2009), de aspirant- wethouderscursus (jan- maart 2010) en de training Functioneringsgesprekken (jan- maart 2010).

In het overzicht van het regionaal scholingswerk zal hieronder aangegeven worden welke opleidingsactiviteiten regionaal georganiseerd zijn door de contactpersonen. Het is goed daarbij op te merken dat er daarnaast ook veel activiteiten plaatsvinden ten behoeve van

opleiding en training in de regio die niet geregistreerd worden, omdat deze niet gefinancierd worden uit het jaarbudget dat het Steenkampinstituut voor het regionaal- scholingswerk in de provincies beschikbaar stelt, of omdat er geen kosten aan verbonden zijn. Het betreft bijvoorbeeld fracties die rechtstreeks het Steenkampinstituut bellen voor een trainer. Het Steenkampinstituut benadert in dat geval een trainer en ondersteunt de trainer in vele gevallen bij de ontwikkeling van maatwerk. Deze activiteiten zijn veelal niet terug te vinden in de rapportage van het regionaal scholingswerk.

Provincie	Datum	Deelnemers
Drenthe		
Cursus Ledenwerving, De Voorhof te Westerbork	1 maart	21
Cursus Teamvorming, De Voorhof te Westerbork	8 maart	7
Cursus Teamvorming, De Voorhof te Westerbork	4 april	16
Cursus Functioneringsgesprekken, De Voorhof te Westerbork	12 april	12
Cursus CDA-gedachtegoed, De Voorhof te Westerbork	14 april	13
Cursus Debattraining, Assen	26 mei	10
Cursus Waterschapsbestuurder, De Voorhof te Westerbork	1 november	15
Totaal		94
Friesland		
Cursus op Maat: Teambuilding	11 januari	9
Cursus op Maat: Succesvol ledenwerven	15 januari	18
Cursus: Beleidsontwikkeling m.b.t. Bestuurskracht/herindeling	19 januari	15
CDA - partijbureau: Management van de afdeling – "Vereniging In Actie"	14 februari	5
Cursus op Maat: Kaderdag / Studiedag: "Op weg naar de raadsverkiezingen van 2010"	23 februari	9
Thema-avond "Jeugdzorg en jongeren"	18 maart	25
Cursus: De CDA – uitgangspunten in de praktijk	28 maart	12
Debatcursus (gevorderden): Interrumperen en improviseren	4 april	13
Minisymposium - thema: "Gemeentegrenzen ter discussie"	24 april	61
Cursus op Maat: Studiebijeenkomst "Op weg naar verk. v. 2010", Joure	1 september	12
Start politiek seizoen: Themabijeenkomst: 'Voedselschaarste' + "Ontwikkelingen landbouw"	15 september	67
Cursus op Maat: Een eerste kennismaking met het CDA, Gytsjerk	17 september	8
Cursus op Maat: Brainstormsessie i.v.m. verkiezingen 2010, Boyl	23 september	8
Cursus op Maat: 'Op weg naar de raadsverkiezingen van 2010, Heerenveen	27 september	12
Cursus: Snel lezen	3 oktober	9
Cursus: Effectief presenteren en debatteren - basiscursus	10 oktober	14
Cursus: Waterschapsbestuurders	16 oktober	10

Cursus: Omgaan met de media/ Mediatraining	17 oktober	7
Cursus: Snel lezen	31 oktober	8
Cursus op Maat:" Op weg naar de raadsverkiezingen van 2010"	1 november	15
Cursus : Website bouwen en onderhouden	14 november	8
Cursus: Interrumpereen / Improviseren (gevorderden)	21 november	15
Excursie/werkbezoek aan het CDA in de Tweede Kamer + het CDA-partijbureau in Den Haag	28 februari	3
Excursie/werkbezoek aan het CDA in de Tweede Kamer in Den Haag	16 april	3
Excursie/werkbezoek aan het CDA in de Tweede Kamer in Den Haag Brussel	25 mei	3
Excursie/werkbezoek aan het CDA in de Tweede Kamer in Den Haag	21 oktober	3
Subtotaal trainingen		360
Subtotaal excursies		12
Totaal (trainingen en excursies)		372
Groningen		
Cursus Duaal Financieel Management, Haren	12 april	10
Cursus Debattraining, Haren	17 mei	8
Cursus Financieel Management, Haren	12 juni	10
Cursus Debattraining, Haren	13 juni	15
Cursus Waterschapsbestuurders, Haren	28 oktober	25
Cursus Debattraining, Onstwedde	13 december	10
Bijeenkomst Hoe vrij is je mening? Haren	28 april	35
Symposium Visserij in zwaar weer, Zoutkamp	16 mei	60
Bijeenkomst De zorg in oost Groningen, Stadskanaal	9 juni	150
Bijeenkomst grensoverschrijdende belangen, Appingedam	14 november	48
Studiereis, Brussel	7, 8, en 9 mei	52
Totaal		423
Limburg		
Campagne voeren	2 december	70
Mediatraining	11 maart	20
Debattraining	5 maart	32
Debattraining Oxfordtechniek	12 januari	12
Debattraining afdeling Roermond	28 februari	10
Cursus Politiek dicht bij de burger, afdeling Helden	26 januari	11
Totaal		155

Noord – Brabant		
Regio baronie en markizaat west-brabant		
Bezoek euro.parl—raad van europa-hof van justitie	11-13 maart	48
Bezoek 2e kamer	21 mei	39
Debat en presenteren	5 april	15
CDA-gedachtengoed	17-27 maart 2 april	16
Snellezen	14/2 tm 15/3	9
Functioneringsgesprek	15 april	
Totaal		127
Noord - Holland		
Debatcursus	16 februari	13
CDA gedachtengoed lokale politiek	15 maart	10
Debatteren, presenteren en schrijven amendementen	29 maart	13
Scholingsaanbod NHN	12 april	14
Evaluatie & Strategie Commissie	19 juni	4
Debattraining	30 augustus	14
Scholingsaanbod CDA Amsterdam	25 oktober	7
Introductie dag politiek nieuwe leden	6 november	20
Debatteren en Media training	15 november	7
Financiën	29 november	4
Subtotaal trainingen		86
Subtotaal excursies		20
Totaal (trainingen en excursies)		106
Overijssel		
Cursus: Ledenzorg	18 januari	13
Cursus op maat: Debattraining	26 januari	9
Cursus op maat: Ledenzorg	30 januari	9
Cursus op maat: Locale politiek	14 maart	10
Cursus op maat: Teambuilding	28 maart	19
Cursus op maat: Teambuilding	29 maart	13
Cursus op maat: De politieke barometer	4 april	14
Cursus op maat: CDA -gedachtegoed	14 april	24
Training: Ledenwerving	23 april	23
Cursus op maat: Evaluatie en voortgang vanuit CDA-gedachtegoed	16 augustus	20
Excursie - werkbezoek aan de kleine kernen	19 september	12
Cursus op maat: Omgaan met de media	20 september	11
Cursus: CDA - gedachtegoed	23 september	7
Cursus: Fractievoorzitters	5 sept. – 3 okt.	14
Training: Hoe verkoop ik het CDA	4 oktober	16

400 7 1 5 12 0 3 5 5 19 16 1 2 25

Excursie – werkbezoek aan CDA-fractie in Brussel	6-7-8 oktober	8
Cursus: Asp. waterschapsleden	11 oktober	7
De Hollense dag – bezinningsdag	15 november	55
Subtotaal trainingen		264
Subtotaal excursies		20
Totaal (trainingen en excursies)		284
Utrecht		
Debattraining, Baarn:	18 januari	6
Introductie nieuwe leden te Maarn, (5 avonden)	Jan./febr.	18
Training functioneringsgesprekken te Woerden	15 maart	12
Schrijven amendementen, moties en resoluties te Maarn	2 april	5
Themabijeenkomst WMO te De Bilt	11 april	35
Debattraining, op verzoek fractie Nieuwegein	21 juni	10
Sessie functioneren afdelingsbestuur te Woeden	25 juni	10
Themabijeenkomst over nieuwe WRO te Amersfoort	12 september	40
Cursus Waterschap Vallei en Eem te Leusden	19 september	10
Training lezen gemeentebegroting te Woerden	7 oktober	27
Cursus Waterschap Stichtse Rijnlanden te De Meern	10 oktober	14
Openbare les over grondrechten burger te Maarn	29 oktober	5
Mediatraining te De Bilt	1 november	5
training fractievoorzitters (zie Zuid-Holland)	15 + 29 nov.	-
Totaal		197
Zuid-Holland		
Debatteren, Valkhotel Nootdorp	12 januari	8
Cursusbijeenkomsten Nieuwe Leden (3), Nootdorp	5/12/19 februari	15
Cursusbijeenkomsten Nieuwe Leden (3), Leiden	5/12/19 februari	15
Cursusbijeenkomsten Nieuwe Leden (5), Valkhotel Ridderkerk	Februari-maart	18
Debatteren, Pijnacker	29 maart	7
Netwerken, Valkhotel Nootdorp	22 april	7
Debatteren, Valkhotel Leiden	24 mei	7
Politiek dicht bij burgers, Valkhotel Nieuwerkerk a/d IJssel	7 juni	6
Raadsleden en bestuur, Graafstroom	10 juni	10
Fuinctioneren fractie, Gemeenten Westland (locatie Mol, België)	13/14 juni	
Jongerentraining Organisatie gemeentebestuur, Dordrecht	29/30 augustus	9
Waterschap Schieland/Krimpenerwaard, Valkhotel Nieuwerkerk a/d IJssel	13 september	8
Waterschap Rijnland, Valkhotel Leiden	20 september	12
Waterschap Delfland, Valkhotel Nootdorp	27 september	10
Mediatraining, Valkhotel Nootdorp	11 oktober	7
Waterschap Hollandse Delta, Valkhotel Ridderkerk	18 oktober	5
Grondrechten, Provinciehuis Den Haag	20 oktober	7
CDA-gedachtegoed, Nieuwveen	22 oktober	8
Fractievoorzitters, AC-Bodergraven	15/29 november	13
Verhouding CDA-Christen Unie, Noordeloos	17 november	30
Totaal		202
Zeeland		
Training fractievoorzitter	26/4 en 7/6	8

Mediatraining Middelburg en Veere	25/4	11
Mediatraining fractie Gedeputeerde Staten	7/6	10
Debattraining en -toernooi	27/6	18
Training Waterschapsbestuurder	12/9	13
Watersymposium	31/10	99
Totaal		159
Gelderland		
Training Debatteren, Putten	12 januari	42
Bestuursvisie, Rheden, maatwerktraining	19 januari	9
Debatteren, Monterland	20 januari	16
Presenteren, Monterland	25 januari	14
Teamontwikkeling, Ermelo, maatwerktraining,	11 februari	9
Project Verenigingen in Actie	12 februari	4
Functioneringsgesprekken, Ochten	23 februari	10
Samenwerken en teambuilding, Aalten, maatwerktraining	22 maart	20
Regionale bijeenkomst Noord en Zuid Veluwe, Herkenbaarheid CDA, te Putten	26 maart	56
Fractievoorzitters deel 1 en 2, Putten	5 april	16
Excursie/werkbezoek aan het CDA te Brussel, afd. Apeldoorn	7 mei	11
Fractievoorzitters deel 3 en 4, Putten	24 mei	15
Teamvorming, Profiel richting 2010 - 2014	7 juni	17
Teamontwikkeling, Oude IJsselstreek	13 september	15
Training Waterschapsbestuurders, Putten	4 oktober	12
Teamvorming. Maatwerktraining, CDA Apeldoorn	1 november	9
Debattraining, Aalten	15 november	8
CDA-gedachtegoed in de lokale politiek, maatwerktraining in Wageningen	18 november	13
Debatvaardigheden op de Heidag in Nijkerk	22 november	12
Debattraining, Putten	29 november	23
Totaal cursussen en trainingen		330
Totaal excursie		11
Totaal (trainingen en excursies)		341

Flevoland		
Urk. bestuur, Jos Denissen, Cursus op Maat	20 mei	
Prov. Bestuur, Kennis en Ontmoetingsdag, Verburg, Armoede vraagstuk	20 september	60
Prov. Bestuur, Waterschapstraining, Jos Denissen, Training kandidaat Waterschapsbesturen	16 oktober	6
Staten		
Dronten		
Totaal		66

4.6. HRM-activiteiten

De twee (senior) stafmedewerkers HRM en een administratief medewerker hebben enerzijds de taak om beleid in het kader van HRM voor te bereiden en uit te werken en anderzijds zijn zij belast met de uitvoering en/of de coördinatie van het beleid. Binnen dit takenpakket zijn in 2007 de volgende activiteiten uitgevoerd.

Handreiking 'Competentieprofiel CDA-gemeenteraadslid'

In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen in 2006 is in 2004 voor het eerst een zogeheten competentieprofiel voor een gemeenteraadslid opgesteld. In dit profiel zijn de competenties van CDA- raadsleden benoemd en uitgeschreven. Dit profiel is bedoeld om raadsleden met een overzicht van de benodigde competenties in de hand te kunnen werven en selecteren aan het begin van een periode én om in een later stadium tijdens functioneringsgesprekken aandachtspunten in de ontwikkeling gericht te kunnen duiden. Naar aanleiding van ervaringen en commentaren van dit competentieprofiel in de afgelopen vier jaar is dit profiel met het oog op de komende gemeenteraadsverkiezingen ge- up -date en hergedrukt.

Handboek "Werving en selectie van gemeenteraadsliden"

Analoog aan het voorgaande is het handboek "Werven & Selecteren van gemeenteraadsliden" herzien. De inhoud daarvan moest aangepast worden aan het herziene competentieprofiel. Er is tevens een apart hoofdstuk over scouting ingevoegd. Een element dat aan belang wint in het kader van het op kunnen lijnen van een kwalitatief goede fractie. Dit handboek is eind 2008 gedrukt en verspreid onder de lokale afdelingen.

HRM Toolkit

In het Handboek voor Afdelingsbestuurders is een hoofdstuk gewijd aan alle producten en diensten van de afdeling HRM. De zgn. HRM Toolkit is een catalogus met de gegevens van iedereen die is betrokken bij het HRM- beleid.

Profiel schets waterschapsverkiezingen

Door het besluit van het CDA om als partij mee te doen aan de waterschapsverkiezingen, is de afdeling HRM gevraagd om een profiel schets te ontwikkelen voor 'de CDA-waterschapsbestuurder'. Dit profiel is opgesteld en verspreid onder de provinciale afdelingen die belast waren met de organisatie van deze verkiezingen.

HRM- databank

In de HRM- databank worden de CV 's van CDA- leden opgeslagen. In 2008 is, net als in voorgaande jaren, actief gezocht naar de CV 's van ambitieuze en talentvolle CDA'ers. De website (www.cda.nl/hrm) speelt hierin een belangrijke rol. Het verwerken van CV 's in de databank en het beheer van hun gegevens ligt bij de administratief medewerker HRM. De databank heeft vier doelen.

1. Deskundigheden en ambities van leden centraal registreren, zodat in de toekomst groepen kunnen worden samengesteld ten behoeve van het organiseren van bepaalde activiteiten of voor het voeren van bepaalde debatten. Door belangstellingsregistratie kunnen echter ook nieuwe docenten, counselors en cursisten worden gevonden en aangetrokken en kunnen commissies bemand worden;
2. Opleiding en training gericht kunnen aanbieden. Door te kunnen achterhalen wie wat aan opleiding gedaan heeft en of waar terecht is gekomen, kunnen leden gericht benaderd worden voor bepaalde (vervolg)opleidingen of cursussen;
3. Kennis over werkervaring binnen en buiten het CDA van leden ontsluiten. Doordat inzichtelijk wordt wat onze leden doen en waar ze 'zitten' kan voor diverse doeleinden effectiever gebruik gemaakt worden van het grote netwerk waarover het CDA beschikt;
4. Het gericht kunnen bouwen van *pools* van kandidaten. Met de komst van de duale wethouder, zal de vraag van afdelingen om wethouders toenemen. HRM zal dit moeten willen en kunnen faciliteren en daarvoor is een goed ingerichte database noodzakelijk.

Automatisering

In de eerste helft van 2008 is de nieuwe HRM- module opgeleverd in het Navision- systeem waarin de CV 's geregistreerd staan. De afdeling HRM is 1,5 jaar actief betrokken geweest bij de ontwikkeling en bouw van de HRM -module, die nu dus voltooid is. Er is om praktische redenen voor gekozen om de CV 's handmatig over te hevelen van de *stand alone* applicatie naar de nieuwe module. Voor dit arbeidsintensieve werk is tijdelijk een extra medewerker aangetrokken die in vier maanden tijd alle CV 's heeft overgezet. De *stand alone* applicatie is daarop buitenwerking gesteld. Deze nieuwe HRM- databank kent een directe koppeling met de ledenadministratie.

Searchen en matchen

De HRM- afdeling heeft een makelaarsfunctie tussen 'vacatures' en CDA- kandidaten. De stafmedewerkers HRM vervullen die functie tussen vraag en aanbod. Vanuit het CDA en ook vanuit het openbaar bestuur, maatschappelijk middenveld en bedrijfsleven doen verschillende organisaties en personen regelmatig een beroep op de afdeling HRM voor het leveren van namen van CDA'ers. De HRM- databank vormt een belangrijk instrument in het proces van *searchen* en *matchen*. Jaar na jaar weten steeds meer CDA'ers zowel van de 'vraagzijde' als van de 'aanbodzijde' de afdeling HRM en haar databank te vinden.

Vacatureoverzicht

Gedurende het gehele jaar (met uitzondering van de vakantie en Kamerecesperioden) verschijnt 2 keer per maand, een vacatureoverzicht om CDA'ers te attenderen op de posities binnen de partij, het openbaar bestuur, het maatschappelijk middenveld of het bedrijfsleven. Hiertoe worden openbare vacaturesites geraadpleegd. Tevens worden interne vacatures opgenomen. Ook wordt de afdeling HRM door allerlei organisaties getipt op vacatures. In het vacatureoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen junior, midcareer- senior en bestuurlijke functies. Het overzicht wordt verstuurd naar ruim 1000 CDA'ers.

Voeren van oriëntatiegesprekken

CDA- leden kunnen een afspraak maken met de stafmedewerkers voor het voeren van een zgn. oriëntatiegesprek. In 2008 hebben meer dan 150 gesprekken plaatsgevonden met CDA'ers en CDA- sympathisanten. In een dergelijk gesprek staat de oriëntatie van CDA'ers op de mogelijkheden om binnen of buiten de partij actief te zijn centraal.

Ondersteuning en organisatie van netwerkbijeenkomsten

Om CDA'ers in beeld te krijgen en te houden, zijn in 2008, net zoals in voorgaande jaren, uiteenlopende netwerkbijeenkomsten georganiseerd en gefaciliteerd. Dit zijn bijeenkomsten van bestaande netwerken, zoals Labyrint en de Dertigers, maar ook bijeenkomsten voor nieuwe netwerken (Club 25). Door deze bijeenkomsten kunnen CDA'ers met uiteenlopende achtergronden, talenten en kwaliteiten elkaar ontmoeten. Deze HRM- activiteit sluit aan bij het eerder genoemde searchen en matches, omdat kandidaten voor functies op deze manier bij HRM en voor de partij in beeld komen.

Labyrint

Labyrint is het netwerk van Rijksambtenaren met CDA- affiniteit. Het is in 2004 ontstaan vanuit de behoefte een kennismakingsborrel te organiseren voor ambtenaren met een CDA- achtergrond. De bedoeling van de bijeenkomsten, die in de regel eens per drie maanden plaatsvinden, is dat men elkaar in een informele setting kan ontmoeten en ervaringen kan uitwisselen. Eén van de HRM- medewerkers maakt deel uit van de stuurgroep die de verschillende bijeenkomsten voorbereidt en sprekers en deelnemers uitnodigt. In 2008 zijn vijf bijeenkomsten georganiseerd.

Daarnaast is een bijeenkomst georganiseerd met topambtenaren van CDA- huize met als sprekers E. Brinkman en prof. T. Kortmann met als thema 'De kwaliteit van de overheid in 2015'.

De Dertigers

Eén van de HRM- medewerkers is gedurende 2008 opgetreden als contactpersoon voor de Dertigers. De Dertigers vormen een netwerk dat jonge professionals een platform biedt om hun ideeën over de maatschappij en het christendemocratisch gedachtegoed verder te ontwikkelen. De Dertigers zijn een aan het CDA gelieerd netwerk van ruim 200 christendemocratische dertigers. Zij komen in 14 verschillende groepen, in de diverse steden, maandelijks bijeen, om te discussiëren over diverse politieke onderwerpen. De Dertigers willen laten zien dat politiek betrekking heeft op allertei vlakken en zeker niet saai is. Regelmatig organiseren de Dertigers spraakmakende bijeenkomsten. Op 24 november 2007 vond de Lustrumbijeenkomst plaats: de Dertigers bestonden 10 jaar.

Het Dagelijks Bestuur van het CDA faciliteert het bestuur van de Stichting De Dertigers door middel van het beschikbaar stellen van een HRM- medewerker voor maximaal 4 uur per week. De werkzaamheden zijn coördinerend, administratief en deels inhoudelijk ondersteunend van aard.

Jonge talenten rondom bewindspersonen

HRM beschikt over een bestand met ruim 100 jonge *high potentials*, een groep met talentvolle, veelbelovende christendemocraten. Deze jongeren wordt de mogelijkheid geboden deel te nemen aan dinerbijeenkomsten met een inhoudelijke gedachtewisseling rond een maatschappelijk thema, uitgenodigd door een CDA- bewindspersoon. In 2008 hebben 4 bijeenkomsten plaatsgehadt met 2 verschillende CDA- bewindspersonen.

Miniconferentie 'Good governance in identiteitsgebonden maatschappelijke organisaties

In samenwerking met het Nationaal Register Commissarissen en Toezichthouders is met circa 100 CDA- ers die actief zijn in maatschappelijke organisaties van gedachten gewisseld over de veranderende rol van toezichthouders. Drie thema's zijn besproken:

- o "Van kengetallen naar bevlogenheid: de betekenis van toezichthouders bij identiteitsgebonden maatschappelijke organen";
- o "Knelpunten in toezichthoudende organen: de verhouding tussen verantwoordelijkheid, aansprakelijkheid en bevoegdheden";
- o "Slijk der aarde: verantwoordelijkheid in relatie tot het beloningssysteem".

Het is de bedoeling dat in 2009 een vervolg wordt georganiseerd.

Verkiezingen voor het Europees parlement in 2009

Vanaf maart 2008 heeft de afdeling HRM het kandidaatstellingsproces voor het Europees Parlement ondersteund. Deze ondersteuning begon met het voorbereiden van het besluitvormingsproces rondom de kandidaatstelling en de inrichting daarvan. Vervolgens is vanuit HRM de selectiecommissie ondersteund, het proces administratief gevolgd en gemanaged tot en met de vaststelling van de advieslijst door het versterkt partijbestuur in december 2008. Het proces is vanaf dat moment overgedragen aan de afdeling bestuurlijk-juridische zaken. Om het Dagelijks Bestuur zich een goed beeld te laten vormen van de zittende Europarlementariërs heeft de afdeling HRM een zogeheten kennismakingsdag georganiseerd tussen hen. Op deze dag konden de zittende Europarlementariërs ook hun motivatie toelichten om zich opnieuw kandidaat te stellen.

Analoog aan het proces dat gelopen is tijdens de kandidaatstelling voor de leden van de Tweede Kamer in 2006, is ook een kennismakingsdag georganiseerd tussen het DB en een selectie van de geschikt bevonden nieuwe kandidaten. Ook deze dag is voorbereid en georganiseerd door de afdeling HRM.

CDA Scoutingcommissie

De CDA Scoutingcommissie heeft de taak om CDA'ers te spreken en te kwalificeren voor politieke of bestuurlijke functies. De CDA Scoutingcommissie staat onder voorzitterschap van Geert Jansen, Commissaris van de Koningin in Overijssel die samen met twee andere leden van de commissie de stuurgroep vormt. De overigen 26 leden vormen de gespreksvoerders. Een stafmedewerker van de afdeling HRM voert het secretariaat van de Scoutingcommissie, organiseert de gespreksvoering met kandidaten en registreert de gegevens van kandidaten en de gesprekken die door de commissie met kandidaten gevoerd worden. In 2008 is door de Scoutingcommissie met 28 kandidaten gesproken.

Loopbaancommissie

De loopbaanbegeleidingscommissie adviseert en begeleidt voormalig voltijds politici naar een nieuwe stap in hun carrière. In 2008 zijn in totaal 122 wethouders (van alle politieke gezindten) door politieke averij afgetreden, aldus een onderzoek van Binnenlands Bestuur. Met circa 25 CDA-wethouders zijn in 2008 een of meerdere loopbaangesprekken gevoerd over het toekomstig arbeidsmarktperspectief. Waar mogelijk is actief bemiddeld, door middel van netwerken en contacten met outplacementbureaus, naar een nieuwe baan. Ook zijn een aantal oud-wethouders succesvol aan de slag gegaan als wethouder van buiten de raad in een andere gemeente. Voorts zijn ook loopbaangesprekken gevoerd met een viertal CDA-burgemeesters.

De senior stafmedewerker HRM voert deze gesprekken en wordt daarbij, afhankelijk van de specifieke vraag, *tailor made* ondersteund door CDA-leden in verschillende beroepssectoren, naargelang de ambities van de gecoachte.

Daarnaast heeft een CDAV Loopbaandag plaatsgehad. Een stafmedewerker heeft daar individuele gesprekken gevoerd.

Wethouderspool

Sinds de invoering van het dualisme is het fenomeen van de tussentijds terugtrekkende wethouders een realiteit waar we steeds vaker mee geconfronteerd worden. Om tegemoet te komen aan mogelijke vragen van gemeentelijke afdelingen naar 'wethouders van buiten de eigen gemeente', zowel voor direct na de gemeenteraadsverkiezingen als tijdens de raadsperiode zelf, heeft de afdeling HRM een pool met namen van beschikbare en geschikte oud-wethouders ter beschikking. HRM bemiddelt geregeld tussen vraag en aanbod en is in 2008 met circa 20 gemeentelijke afdelingen in contact geweest in verband met mogelijke kandidaten van buiten.

Zomerschool voor jonge, nieuwe CDA-leden

Elke zomer wordt voor jonge, nieuwe leden de Zomerschool georganiseerd. Daarbij maakten in 2008 45 deelnemers kennis met het CDA en het christendemocratische gedachtegoed. Met als thema 'Grenzeloos CDA' werden zij geïnformeerd over het reilen en zeilen binnen

het CDA en de rol die zij zelf kunnen vervullen binnen het CDA. Een werkbezoek aan de Tweede Kamer en aan staatssecretaris Jack de Vries (Defensie) maakten evenals een debattraining onder deskundige leiding van 4 trainers van het Steenkampinstituut onderdeel uit van het programma.

Speerpunt Vrouwen

De afdeling HRM heeft uitgesproken meer zicht te willen krijgen op zgn. 'high potential' vrouwen. Hiertoe is een projectgroep in het leven geroepen die dit jaar een 'Speeddating sessie' organiseerde. Circa 45 vrouwen uit de doelgroep waren aanwezig. HRM heeft deze vrouwen aan het CDA weten te binden en heeft zicht gekregen op de ambities van de aanwezigen.

Provinciale HRM-contactpersonen

De figuur van de provinciale HRM- contactpersoon, die in 2007 in het leven is geroepen om meer zicht te krijgen op het over het land verspreide potentieel en het promoten en ondersteunen van het HRM- beleid in de breedte, is in 2008 aan de slag gegaan. Deze contactpersoon heeft onder andere de taak om zicht te krijgen op talent in de provincie en initiatieven te ondernemen om hen verder te binden aan de partij. Tussen de landelijke afdeling HRM en de 12 provinciale HRM- contactpersonen is een nauwe vorm van samenwerking en overleg gecreëerd, waardoor zij elkaar goed aanvullen en van dienst kunnen zijn. In 2008 zijn de provinciale HRM- contactpersonen 2 keer bijeengewees. Tijdens deze bijeenkomsten worden de contactpersonen voorzien van informatie en materiaal. In 2009 zullen zij de beschikking krijgen over een online verbinding met de HRM-database.

Functioneringsgesprekken Eerste en Tweede Kamerleden

De partijvoorzitter en fractievoorzitters zijn ondersteund door de afdeling HRM bij de eerste ronde van functioneringsgesprekken. De afdeling HRM bereidde daartoe de gespreksvorm en de te gebruiken documenten en formulieren voor.

Functioneringsgesprekken in de gemeentelijke afdelingen

Het jaarlijks voeren van functioneringsgesprekken met raadsleden is door het CDA gewenst en wordt daarom door de afdeling HRM actief ondersteund. Het komt de kwaliteit van de fractie ten goede en legt de basis voor het latere beoordelingsgesprek. Om de cyclus van functioneringsgesprekken in vier jaar raadswerk te starten, is in 2007 door veel afdelingen een eerste ronde van functioneringsgesprekken gevoerd. In 2008 is dit gevolgd door een tweede ronde. De afdeling HRM heeft daartoe enkele handvatten ontwikkeld en aangeboden aan de gemeentelijke afdelingen. Het Steenkampinstituut organiseerde zoals eerder in dit verslag gemeld de training "werving & selectiegesprekken".

Promotie HRM binnen het CDA

HRM vraagt om een continue vorm van promotie richting bestuur, leden en afdelingen, zodat de ontwikkelde instrumenten en structuren ook gebruikt worden. Dat is in 2008 gebeurd door middel van het publiceren van artikelen in CDA- bladen, het meeliften in uitgaven van andere afdelingen (zoals in het handboek gemeenteraadsverkiezingen en handboek voor de afdelingsbestuurders) het geven van presentaties, het actief aanwezig zijn op diverse partijbijeenkomsten en het actief inzetten van het Internet.

Als onderdeel van de PR zijn verschillende artikelen verschenen op internet, het ledenblad en in het blad van de Bestuurdersvereniging, Bestuursforum, over onze producten, diensten en (netwerk) activiteiten.

4.7. KANS

KANS is het netwerk van afgestudeerden aan de CDA- Kaderschool. *Van KANS naar succes!* Dat is de slogan van het Kaderschool Alumni Netwerk Steenkampinstituut. Op 22 oktober 2008 namen in de Oude Vergaderzaal van de Tweede Kamer 90 deelnemers deel aan een bijeenkomst getiteld 'Het CDA tussen stad en platteland'. Tijdens de twee algemene inleidingen van Wim Deetman en professor Anton Zijderveld werd aandacht besteed aan het thema van de bijeenkomst "De christendemocratie in spagaat tussen stad en platteland" en "Regionalisering en stedelijkheid?". Na een dinerbuffet gingen de deelnemers in vier deelsessies uiteen om deze thema's verder uit te diepen. Via een in te richten 'Ledenkamer' op de huiswebsite van het CDA zal in 2009 een online- community worden opgestart voor Kaderschoolalumni.

Draaiboek bezoek Europees Parlement in Brussel/Straatsburg

In 2008 is een draaiboek ontwikkeld met daarin concrete adviezen en aandachtspunten over hoe een gemeentelijke afdeling van het CDA een bezoek kan organiseren aan CDA-collega's die werkzaam zijn in het Europees Parlement in Brussel en Straatsburg. Men kan een kijkje nemen achter de schermen in Brussel of Straatsburg en zijn afdeling laten informeren over het werkveld van een Europarlementariër en de stand van zaken omtrent verschillende beleidszaken. Informatie over met wie je contact moet opnemen en wat je niet moet vergeten wanneer je een bezoek aan het Europees Parlement organiseert, zijn nu dus gebundeld en te vinden op Afdelingennet.

Workshop 'Hoe word ik burgemeester?' In samenwerking met de CDA Bestuurdersvereniging

Op de bestuurdersdag van de CDA Bestuurdersvereniging, op 4 oktober 2008 in Hilversum, heeft de afdeling HRM een workshop georganiseerd voor wethouders en andere geïnteresseerden in het burgemeesterschap, om hen te informeren over de verschillende elementen die een rol spelen in de benoeming van een burgemeester. Daarbij werd de rol van de Commissaris van de Koningin besproken, evenals de rol van de Vertrouwenscommissie en die van de sollicitant. Hieraan werkte mee onder andere Jan Schinkelshoek, de burgemeesterslobbyist namens de CDA-fractie in de Tweede Kamer.

4.8. Activiteiten in het kader van Partijontwikkeling

AfdelingenNet en AfdelingenDesk

Met de vernieuwing van AfdelingenNet is in 2007 een start gemaakt met de professionalisering van de ondersteuning aan lokale CDA- afdelingen.

In 2008 is deze lijn verder voortgezet. De informatievoorziening via AfdelingenNet is verder uitgebreid. Daarnaast is de website toegankelijker en completer gemaakt en blijkt deze te voorzien in een behoefte, getuige de toename van het aantal pageviews. Tevens is met de website aangehaakt op actualiteiten door informatie over bijvoorbeeld de waterschapsverkiezingen te publiceren.

De bekendheid van AfdelingenNet is mede toegenomen door de koppeling tussen de website enerzijds en de AfdelingenDesk anderzijds. De AfdelingenDesk is het *directe* ondersteuningsloket voor gemeentelijke afdelingen van het CDA. Via de AfdelingenDesk wordt actief naar AfdelingenNet verwezen en vice versa. De AfdelingenDesk staat afdelingen tijdens kantooruren terzijde bij de vragen over afdelingsaangelegenheden zoals bestuurszaken, ledenwerving, procedures ed. De bekendheid van AfdelingenNet is ook toegenomen door de publicatie van het handboek voor Afdelings-bestuurders.

Start verbetering gegevensregistratie bestuursleden

Om lokale afdelingen en hun bestuurders zo goed mogelijk van dienst te kunnen zijn, is in 2008 een vervolg gegeven aan het project 'verbetering gegevensregistratie

afdelingsbestuurders'. Hiervoor zijn alle lokale voorzitters, secretarissen en penningmeesters aangeschreven. In 2008 zijn de gegevens van bijna alle afdelingen geactualiseerd. Van veel afdelingen zijn inmiddels de relevante e-mailadressen verkregen.

Handboek gemeenteraadsverkiezingen

In de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen stelt het CDA altijd het zogeheten handboek gemeenteraadsverkiezingen samen. Hierin staan de procedures en termijnen vermeld die de lokale afdelingen in acht moeten nemen bij hun voorbereiding op de gemeenteraadsverkiezingen. Voor het eerst is hierin de planning meegenomen van de opleidings- en trainingsactiviteiten van het Steenkampinstituut. Bovendien is in de tekst verwezen naar de producten en diensten van de afdelingen HRM, het Steenkampinstituut en de afdeling Partijontwikkeling. De afdeling Partij-ontwikkeling heeft de inbreng van de sector HRM/SI/PO gecoördineerd en de procedureteksten tegengelezen en aangevuld. Het handboek is in drievoud naar alle CDA-afdelingen toegestuurd.

Bureau waterschapsverkiezingen

Doordat het CDA voor het eerst deelnam aan de waterschapsverkiezingen, waren er door de organiserende provinciale afdelingen veel vragen over procedures en ondersteuning. Met het oog op deze vragen is het bureau waterschapsverkiezingen ingericht, waar afdelingen, maar ook kandidaat-waterschapsbestuurders terecht konden met hun vragen. De vragen konden zowel telefonisch als per e-mail gesteld worden. De afdeling Partijontwikkeling heeft het bureau waterschapsverkiezingen ingericht en bemand tot na de verkiezingen.

Beheer van het budget projectsubsidies

Vanuit de afdelingen Partijontwikkeling zijn de subsidieprocedures voor de waterschapsverkiezingen gecoördineerd. Dit betrof het uitzetten van aanvraagformulieren, het beoordelen van de aanvragen, de toekenning en uiteindelijke financiële afhandeling. In totaal was hiermee een bedrag van € 50.000,- gemoeid.

Ontwikkeling management informatie-model voor de 'staat van de afdelingen'

In de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen is het voor de afdeling Partijontwikkeling belangrijk om een zo goed mogelijke service te bieden aan de afdelingen. Hiervoor is het nodig om inzicht te hebben over de staat van de lokale CDA-afdelingen. In dat kader is het afgelopen jaar een management informatiemodel ontwikkeld. Dit model is in 2008 ontwikkeld, uitgezet en de resultaten zijn achteraf geanalyseerd door de afdeling Partijontwikkeling. Omdat nog niet alle afdelingen gereageerd hebben, wordt er in 2009 een vervolgactie gedaan.

Handboek voor de afdelingsbestuurder

De afdeling partijontwikkeling heeft het initiatief genomen om het totaal van taken en verantwoordelijkheden van een afdelingsbestuurder én met welke informatie, producten en diensten hij daarbij ondersteund kan worden samen te vatten in een handboek. Er wordt in dit handboek veelvuldig verwezen naar afdelingennet en naar andere uitgaven. Het handboek dient als 'handboek soldaat' en is zeer goed ontvangen door de afdelingen, die in het najaar van 2008 allemaal een exemplaar toegezonden hebben gekregen.

5 Sector Communicatie

De sector Communicatie van het CDA is verantwoordelijk voor de communicatie vanuit het CDA Partijbureau en landelijk bestuur richting leden, potentiële leden, media en relaties. De sector ondersteunt tevens het Partijbestuur en Dagelijks Bestuur op het gebied van woordvoering, speechschrijven en communicatieadvies.

Onder leiding van het hoofd Communicatie en campagneleider Michael Sijbom, werken er binnen de sector twaalf communicatieprofessionals, regelmatig aangevuld met stagiaires of tijdelijke medewerkers. Per 1 augustus 2008 is Inez de Vries in dienst gekomen om het team van communicatie te versterken als secretaresse van het hoofd Communicatie, sectorsecretaresse en medewerker ledendesk.

Van half januari tot half juli heeft Gwen Vermeij een aantal projecten gedaan binnen het CDA voor haar studie Communicatie aan de Haagse Hogeschool (zij heeft onder meer de diverse websites van de grote politieke partijen vergeleken). Van half september tot half januari 2009 heeft Kirsten Begeman van de Saxion Hogeschool in Deventer (Facility management) het team van Evenementen ondersteund.

In 2008 stond een aantal grote projecten centraal: de introductie van de ledenpas, de oplevering van het nieuwe digitale ledennetwerk, de introductie van het nieuwe ledenblad *CDA.NL*, de ledenpeiling en de daaruit voortvloeiende discussie onder de naam Morgen begint Vandaag en de opstart van de Europese Verkiezingen van 4 juni 2009. Tevens werd eind 2008 een speciale medewerker aangetrokken, Jitske Haagsma, om het project LAT (Lokaal Appel Tour) op te zetten. De Lokaal Appel Tour was er op gericht alle gemeentelijke afdelingen te bezoeken en trainingen aan te bieden in het kader van de Gemeenteraadsverkiezingen in maart 2010.

De sector communicatie ziet naast het professionaliseren van de eigen communicatie als belangrijke taak het ondersteunen van lokale en provinciale afdelingen in hun manier van communiceren. Daarin is in 2007, o.a. bij het opstellen van het campagnehandboek, het aanbieden van een gratis website en de samenwerking bij provinciale ledenwerfcampagnes, al het nodige gedaan. In 2008 werden deze projecten voortgezet en uitgebouwd.

Sectorleiding

De leiding van de sector Communicatie was in 2008 in handen van Michael Sijbom, hoofd Communicatie en Permanent Campagneleider. Tevens werd hij najaar 2008 benoemd tot campagneleider voor de Europese Verkiezingen.

Naast het managen van de sector bestond zijn taak uit het adviseren van het dagelijks bestuur en het partijbestuur over communicatie- en campagne aangelegenheden.

Het sectorhoofd was tevens adviseur van het overleg met de politiek-assistenten van de bewindslieden, met name om de communicatie van de CDA-bewindslieden aangaande de partij, af te stemmen met die van het partijbureau.

Clusters

De sector Communicatie bestaat uit 2 clusters: "permanente campagne" en "redactie en media" waaronder ledenwerving en ledenzorg, pers- en publieksvoorlichting, én evenementen.

5.1. Cluster 1 Permanente Campagne

Dagelijks geeft dit cluster invulling aan de nieuwe permanente campagne onder leiding van het hoofd Communicatie. Het cluster Permanente Campagne houdt zich onder andere bezig met de marketing van het CDA, de organisatie van het congres, evenementen en manifestaties en de ledenwerving – en binding van de partij. Zij doet dit met vijf medewerkers verdeeld over ruim drie fte. In dit onderdeel vindt u verslag van het jaar 2008 verdeeld over drie vakgebieden, te weten evenementen (A), jongerenmarketing (B), ledenwerving en ledenbinding (C).

In 2008 bestond het cluster uit de volgende medewerkers: Herman de Vries, Carina Hoff, Harmke Hulsman, Marianne van de Griendt en Marjolijn Knol. Gwen Vermeij en Kirsten Begeman liepen stage bij het cluster.

5.1.1. Cluster 1A. Evenementen

Het clusteronderdeel evenementen organiseert grote- en kleinschalige partijbijeenkomsten en is tevens ondersteunend bij de (permanente) campagne.

In 2008 werden de volgende evenementen georganiseerd:

Nieuwjaarsreceptie

Op zaterdag 12 januari vond de jaarlijkse nieuwjaarsreceptie plaats in het Provinciehuis Overijssel te Zwolle. De ruim 600 aanwezigen werden welkom geheten door de Commissaris van de Koningin Geert Jansen, naast de informele gesprekken werden speeches gehouden door van de provinciale voorzitter Jos Houben, partijvoorzitter Peter van Heeswijk en minister-president Jan Peter Balkenende. Tweede Kamerlid Annie Schreijer Pierik had Jan Riesewijk (een van de acteurs van Van Jonge Leu en Oale Groond) uitgenodigd voor een ludiek Overijssels tweegesprek.

Voorafgaand vond een bijeenkomst plaats met de campagneleiders over de waterschapsverkiezingen.

Rondje CDA

Het Rondje CDA is een gezamenlijk initiatief van het landelijk CDA en het CDA-Den Haag. Elke laatste donderdag van de maand houdt een prominent CDA-politicus een korte toespraak over een onderwerp dat op dat moment actueel is.

Na afloop van de toespraak is er de gelegenheid vragen te stellen. Daarna wordt de ontmoeting in informele sfeer voortgezet onder het genot van een drankje en hapje. 31 januari met de minister van Volksgezondheid Ab Klink over de toekomst van de gezondheidszorg

28 februari met staatssecretaris van Financiën Jan Kees de Jager over één jaar kabinet-Balkenende IV

27 maart met staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap Marja van Bijsterveldt-Vliegenthart over o.a. kwaliteit van het onderwijs, tegengaan van schooluitval

24 april met fractievoorzitter van de Tweede Kamer Pieter van Geel over beschavingsoffensief, respect en een goed vestigingsklimaat

29 mei met de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid Piet Hein Donner over het beland van meer arbeidsparticipatie

25 september met staatssecretaris van Binnenlandse Zaken Ank Bijleveld-Schouten, een terugblik op de Algemene Politieke beschouwingen

30 oktober met de minister van Economische Zaken Maria van de Hoeven over de financiële en economische crisis

27 november met de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit Gerda Verburg over de voedsel- en kredietcrisis.

De bijeenkomsten vonden plaats in Pulchri Studio en in café brasserie Dudok in Den Haag. **Linschotenberaad**

Aan de strategiedag namen deel de bewindspersonen, de fractievoorzitters en delegatieleider, de directeur partijbureau en WI, de partijvoorzitter, de twee vice-voorzitters en de politiek assistent van de MP. Het doel van de bijeenkomst was het ontwikkelen van actiepunten voor het CDA ten behoeve van de permanente campagne. Dit strategisch beraad vond op 12 april plaats op het Landgoed Linschoten.

Schmelzerlezing

In aanwezigheid van Norbert en Daphne Schmelzer vond op 16 april in Sociëteit de Witte te Den Haag de jaarlijkse Schmelzerlezing plaats. Hoofdspreker was Jean Luc Dehaene, oud-premier van België en huidig Europarlementariër met als co-referent Jan Kees de Jager, staatssecretaris van Financiën.

De Schmelzerlezing vindt jaarlijks plaats en is in 2001, bij gelegenheid van zijn 80ste verjaardag, ingesteld als eerbetoon aan Norbert Schmelzer, vanwege zijn 50-jarige betrokkenheid en inzet voor de Christen-democratie en voor Europa.

Morgen begint Vandaag

Begin 2008 werd gestart met de actie Morgen begint Vandaag. Hierbij werd leden gevraagd mede de agenda voor 2010-2011 te bepalen.

In de maand januari konden leden thema's aandragen om de agenda 2010-2011 te bepalen. Daaruit is een top 20 van meest genoemde thema's ontstaan. Elk lid kon middels een ledenpeiling uit die 20 thema's zijn eigen persoonlijke top 3 samenstellen.

Daaruit is uiteindelijk de volgende top 10 ontstaan:

- Onderwijs en kenniseconomie
- Kwaliteit van zorg
- Samen Leven - waarden en normen
- Duurzaamheid – klimaatverandering en energie
- Gezin, Jeugd en Jongeren
- Integratie/ rol van religie en diversiteit
- Europa
- Inkomensbeleid en armoedebeleid
- Woningmarkt
- Grote Steden

Per thema werd een zogenaamde focusgroep ingesteld, die het thema heeft uitgediept, onder meer door discussie met de leden tijdens de 12 regionale bijeenkomsten die georganiseerd werden.

De serie regionale bijeenkomsten ging vooraf door één landelijke startbijeenkomst op 13 mei in de Eenhoorn te Amersfoort, met medewerking van staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap Marja van Bijsterveldt-Vliegthart en Fractievoorzitter van de Tweede Kamer Pieter van Geel.

Dinsdag 13 mei: startbijeenkomst (de Eenhoorn te Amersfoort)

Thema's:

Onderwijs en kenniseconomie

Samen leven – waarden en normen

Kwaliteit van zorg

Duurzaamheid – klimaatverandering en energie

Tijdens de regionale discussiebijeenkomsten werden vijf thema's uit de top tien behandeld. Deze vijf thema's varieerden per provincie, afhankelijk van het stemgedrag van de provinciale leden tijdens de ledenpeiling.

De bijeenkomsten stonden onder leiding van partijvoorzitter Peter van Heeswijk. Na een kort plenair deel werd in speakerscomers in aanwezigheid van diverse Kamerleden gediscussieerd over de thema's die als Top 5 uit de betreffende provincie zijn gekomen.

Woensdag 28 mei: Trevianum in Sittard

Thema's op de agenda:

1. Onderwijs en kenniseconomie
2. Samen leven – waarden en normen
3. Kwaliteit van zorg
4. Gezin, jeugd en jongeren
5. Europa

Maandag 16 juni: Baken Park Lyceum te Almere

Thema's op de agenda:

1. Kwaliteit van zorg
2. Duurzaamheid – klimaatverandering en energie
3. Onderwijs en kenniseconomie
4. Gezin, jeugd en Jongeren
5. Integratie/ rol van religie en diversiteit

Woensdag 18 juni: Waterschap Zeeuwse Eilanden in Middelburg

Thema's op de agenda:

1. Onderwijs en kenniseconomie
2. Kwaliteit van zorg
3. Samen leven – waarden en normen
4. Gezin, jeugd en jongeren
5. Integratie / rol van religie en diversiteit

Maandag 8 september: Carmel College Salland te Raalte

Thema's op de agenda:

1. Onderwijs en kenniseconomie
2. Kwaliteit van zorg
3. Samen leven – waarden en normen
4. Gezin, jeugd en Jongeren
5. Integratie/ rol van religie en diversiteit

Woensdag 10 september: Arentheem College te Arnhem

Thema's op de agenda:

1. Onderwijs en kenniseconomie
2. Kwaliteit van zorg
3. Samen leven – waarden en normen
4. Gezin, jeugd en jongeren
5. Integratie / rol van religie en diversiteit

Woensdag 17 september: scholengemeenschap De Goudse Waarden te Gouda

Thema's op de agenda:

1. Onderwijs en kenniseconomie
2. Samen leven – waarden en normen
3. Kwaliteit van zorg
4. Gezin, jeugd en jongeren
5. Integratie / rol van religie en diversiteit

Woensdag 24 september: Petrus Canisiuscollege te Alkmaar

Thema's op de agenda:

1. Onderwijs en kenniseconomie
2. Samen leven – waarden en normen
3. Duurzaamheid – klimaatverandering en energie
4. Gezin, jeugd en jongeren
5. Integratie / rol van religie en diversiteit

Maandag 29 september: Augustinuscollege te Groningen

Thema's op de agenda:

1. Onderwijs en kenniseconomie
2. Kwaliteit van zorg
3. Samen leven – waarden en normen
4. Gezin, jeugd en jongeren
5. Integratie / rol van religie en diversiteit

Dinsdag 14 oktober: Christelijke Scholengemeenschap Liudgerte Drachten

Thema's op de agenda:

1. Onderwijs en kenniseconomie
2. Kwaliteit van zorg
3. Samen leven – waarden en normen
4. Gezin, jeugd en Jongeren
5. Integratie/ rol van religie en diversiteit

Donderdag 16 oktober: Hondsrugcollege te Emmen

Thema's op de agenda:

1. Onderwijs en kenniseconomie
2. Kwaliteit van zorg
3. Samen leven – waarden en normen
4. Gezin, jeugd en jongeren
5. Integratie /rol van religie en diversiteit

Dinsdag 21 oktober: Gereformeerde Scholengemeenschap Guido de Brès te Amersfoort

Thema's op de agenda:

1. Onderwijs en kenniseconomie
2. Samen leven –waarden en normen
3. Kwaliteit van zorg
4. Gezin, jeugd en jongeren
5. Integratie / rol van religie en diversiteit

Woensdag 29 oktober: het 2College Wandelbos te Tilburg

Thema's op de agenda:

1. Onderwijs en kenniseconomie
2. Kwaliteit van zorg
3. Samen leven – waarden en normen
4. Gezin, jeugd en jongeren
5. Integratie / rol van religie en diversiteit

Bijeenkomst focusgroepen

Er zijn 2 landelijke bijeenkomsten georganiseerd waar alle focusgroepen van Morgen begint Vandaag tegelijk bijeen kwamen.

Op 28 juni was Paul Schnäbel gastspreker. Aansluitend was er discussie en gingen alle focusgroepen in deelsessies uiteen.

Op 18 oktober zijn na een kort plenair gedeelte de verschillende focusgroepen in deelsessies uiteengegaan en zijn de volgende thema's besproken: Inkomensbeleid, Europa, duurzaamheid, samen leven, onderwijs, diversiteit, zorg en gezin.

Eindresultaat Morgen begint Vandaag

Tijdens het Partijcongres van 8 november hebben de focusgroepen hun gevoelsnotities aangeboden aan de Partijvoorzitter met aanbevelingen voor de programcommissie.

Partijcongres

31 mei 2008

Het voorjaarscongres stond in het teken van Respect, dat als een rode draad door het programma liep. Het ochtendprogramma bestond uit een huishoudelijk deel, met aansluitend één deelsessie over de Actuele Politiek en 4 deelsessies in het kader van de discussie Morgen begint Vandaag (armoedebeleid, kwaliteit van zorg, respect, waarden en normen en een kennismakingsdeelsessie voor de focusgroepen). Aansluitend vond er in het politiek deel discussie plaats over 21 resoluties.

Het politieke middagdeel wordt gepresenteerd door Paul Passchier. Ds. Ahuda Beza, voorganger van de 'Mahben Kristian Nederland, verzorgde het meditatief moment. Speeches van de partijvoorzitter en de minister-president werden afgewisseld met vraaggesprekken en filmpjes over het thema respect.

Het Partijcongres werd bijgewoond door ca. 1000 mensen.

8 november

Het najaarscongres stond in het teken van Morgen begint Vandaag.

Na het huishoudelijk deel vonden er 6 deelsessies plaats. Actuele Politiek, Waterschapsverkiezingen, Europa, NCDO/Ontwikkelingssamenwerking, Vrijwilligerswerk op lokaal niveau (WMO/maatschappelijke stage) en praktijklessen uit de Amerikaanse verkiezingscampagne.

Aansluitend vond er in het politiek deel discussie plaats over 26 resoluties en werd Wim van de Camp officieel tot lijsttrekker gekozen.

Het politieke middagdeel werd wederom gepresenteerd door Paul Passchier, die met afgevaardigden van de 10 focusgroepen van Morgen begint Vandaag de belangrijkste aanbevelingen uit hun gevoelsnotities besprak. Het meditatief moment werd verzorgd door

Herman Kaiser, voorzitter van het Christelijk Sociaal Congres. Er waren speeches van de partijvoorzitter, de kersverse lijsttrekker en de minister-president. Een kleine 1000 mensen bezochten het Partijcongres.

50+ Beurs 17 t/m 21 september

Traditiegetrouw was het CDA, evenals andere politieke partijen, met een informatiestand vertegenwoordigd op de 50 Plus Beurs. Deze beurs wordt jaarlijks georganiseerd door de organisatie Plus Producties. Door de CDA vormgeefster is de informatiestand ontworpen met een nieuw hoogte element, dat van ver al aandacht trok en een mooie fotorapportage. Veel bezoekers maakten van de gelegenheid gebruik om met bewindspersonen en Kamerleden van gedachten te wisselen over maatschappelijke thema's.

De volgende activiteiten werden ontplooid en onderstaande informatie verspreid:

- Informatiemateriaal over het CDA en haar standpunten, met name op het gebied van ouderenbeleid;
- Flyers in de vorm van een ansichtkaart met daarop het standpunt van het CDA over het thema dat die dag op het maatschappelijk plein centraal staat en andere belangrijke actuele thema's;
- Folders van het Landelijk Ouderenplatform (LOP);
- Gadgets;
- Gastenboek voor boodschappen van bezoekers aan de premier en overige bewindspersonen c.q. Kamerleden
- Prijsvraag

Naast de informatiestands van de politieke partijen vond er dagelijks op de volle uren een debat plaats met de dan aanwezige politici met als thema's vrijwilligerswerk, zorg, actuele politiek, pensioenen en een minister voor ouderenbeleid. Het debat werd geleid door oud-journalist en oud-Kamerlid Marijn de Koning.

De informatiestand op de 50 Plus Beurs kwam tot stand door samenwerking tussen het Landelijk Ouderenplatform en een aantal medewerkers van het partijbureau. Daarnaast gaven verschillende bewindspersonen en Kamerleden acte de présence om inhoudelijke vragen van bezoekers te kunnen beantwoorden. De samenwerking is in 2008 prima verlopen. De beurs in het algemeen en de CDA-informatiestand trokken veel bezoekers.

CDA familiedag

De jaarlijks terugkerende familiedag vond dit jaar plaats op 27 september in het Nederlands Openlucht Museum in Arnhem. Een kleine 750 bezoekers konden genieten van de bezienswaardigheden van het museum en konden deelnemen aan de rondleidingen. Om 14.00 uur vond er een plenair deel plaats met speeches van de partijvoorzitter, de minister-president en de kandidaat-lijsttrekker voor de Europese Verkiezingen. De gehele dag door konden leden in discussie met ministers, staatssecretarissen en kamerleden in de speakerscorners. Mede dankzij het stralende weer was de CDAfamiliedag wederom een succes.

Madd

31 oktober en 1 november

Een kort overzicht van activiteiten die in het kader van Make a Difference Day zijn verricht: Gerda Verburg minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit hielp mee op het Landgoed Linschoten, leden van het Haagse CDA, waaronder minister Piet Hein Donner van Sociale Zaken deden vrijwilligerswerk in een verpleeghuis in de Schilderswijk, CDA'ers in Wierden-Enter steken de handen uit de mouwen in Hoge Hexel waar door vrijwilligers een Kulturhaus wordt gebouwd; in het stadhuis van Enschede werden 24 gasten van de Zonnebloem rondgeleid in het stadhuis van Enschede.

(Nieuwe) Ledendag 22 november

Voor het eerst werd dit jaar in het gebouw van de Tweede Kamer in samenwerking met medewerkers van de fractie een dag georganiseerd gericht op onze (nieuwe) leden. Het ochtendprogramma was identiek aan het middagprogramma. In de Statenpassage was een 'marktplein' ingericht met diverse standjes van de gelieerde organisaties. Tevens vond een voortdurend 'vragen(v)uurtje plaats met bewindspersonen en Kamerleden. De bezoekers konden ook deelnemen aan diverse workshops: campagne met lijsttrekker Wim van de Camp, debatvaardigheden en het CDA gedachtegoed, Het CDA Youtube video archief kon men bekijken vanuit de 'groene bankjes'.

Uit de evaluatie blijkt dat deze dag een groot succes was en voor herhaling vatbaar, de dag werd beoordeeld met een 8.

Waterschapsverkiezingen

Voor het eerst in de geschiedenis van de Waterschapsverkiezingen mochten politieke partijen met een eigen lijst meedoen aan de Waterschapsverkiezingen. Het CDA deed mee in 24 van de 26 waterschappen. Er werd een heus campagne team ingesteld, met Michael Sijbom als campagneleider, Ad Koppejan woordvoerder water in de Tweede Kamer, Kees Verbeek, Statenlid en lid van een waterschap, Jo-Annes de Bat, directeur Bestuurdersvereniging, Esther Bergman, campagneleider Utrecht, Peter Noordhoek, campagneleider Zuid-Holland, Relus Breeuwsma en Marianne van de Griendt. De medewerkers DTP'en Internet sloten regelmatig bij de vergaderingen aan. Van 13 – 25 november 2008 kon men een stem uitbrengen.

Bijeenkomsten rond de kredietcrisis

In verband met de kredietcrisis heeft partijvoorzitter Peter van Heeswijk het initiatief genomen om in een kort tijdsbestek een viertal bijeenkomsten te beleggen om de gevolgen van de kredietcrisis toe te lichten aan de leden.

Data: 24 november met Minister President Jan Peter Balkenende in Sociëteit De Witte te Den Haag met als thema Gerechtigheid

26 november met Fractievoorzitter van de Tweede Kamer Pieter van Geel over Rentmeesterschap in het Daf museum te Eindhoven

3 december met staatssecretaris van Financiën Jan Kees de Jager over Solidariteit in de Buitensociëteit te Zwolle

9 december met de minister van Economische Zaken Maria van de Hoeven over Gespreide verantwoordelijkheid in het Academiegebouw te Utrecht.

5.1.2. Cluster 1B. Jongerenmarketing

Het CDA werd bij de Tweede Kamerverkiezingen van november 2006 onder andere de grootste partij in de leeftijdscategorie van 18 tot 24 jaar. 1 op de 3 jongeren stemde in dat jaar op het CDA. Een dergelijke electorale winst is niet eerder voorgekomen in de geschiedenis van het CDA. Het CDA heeft de gunst van de jonge kiezer gekregen. Een belangrijke vervolgstap is hoe de jonge kiezer te binden aan de partij. Jonge leden zijn belangrijk voor de continuïteit en vitaliteit van de partij. Tevens fungeren jonge actievelingen ook als brug naar de belevingswereld van hun leeftijdsgenoten. Daarnaast dragen jonge leden bij aan de uitstraling en het draagvlak van de partij.

Een belangrijke vraag die automatisch op het CDA afkwam na de Tweede Kamerverkiezingen van 2006 is: *hoe houden we de jongeren vast en hoe binden we de jongeren aan onze partij?* Om invulling te kunnen geven aan deze vraag, heeft CDA onder leiding van de sector Communicatie een projectgroep Jongerenmarketing opgericht. Hierbij is een intensieve samenwerking bewerkstelligd met het CDJA.

Het eerste half jaar van 2007 heeft de projectgroep antwoord gezocht op de vraag hoe we de jongeren vast kunnen houden en binden aan de partij. Daarbij werd de groep ondersteund door Motivaction International. Dit bureau heeft eerder ondersteuning gegeven door het geven van inzicht in de waardepatronen van verschillen groepen Nederlanders met name ten aanzien van CDA stemmers, potentiële CDA stemmers en de CDA kernmilieus. Nadat we een goed beeld hadden verworven van de kiezersmarkt in de leeftijdscategorie van 18 tot 24 jaar en van 25 tot 31 jaar, zijn we gestart met het opzetten van marketingacties gericht op onze jonge target groups zoals het adverteren in studentkroegen, bij (christelijke) studentverenigingen en op universiteiten.

De nadruk in het laatste half jaar van 2007 lag vooral op de externiteit van de jongerenmarketing. Deze is gecontinueerd in 2008. In 2008 is er tevens een interne vertaalslag gemaakt. Samen met het CDJA zijn meeloopdagen, masterclasses en business lunches georganiseerd. Daarnaast is er een nieuw opleidingstraject ontworpen voor onze jonge leden, genaamd het Jong Leiderschapsprogramma. Het Steenkampinstituut en de afdeling HRM van het CDA hebben hier ook kundige ondersteuning gegeven. We hebben dus naast een nieuw reclametraject, ook ons eigen aanbod ververst, uitgebreid en beter afgestemd op de wens van de jonge leden. Een grote pre voor de jongeren is dat een lidmaatschap van onze partij bijdraagt aan hun zelfontplooiing.

Naast de speciale online, promotie en advertentiecampagnes, zijn er binnen de algehele jongerenmarketing twee evenementen die extra aandacht verdienen. Allereerst de HBOWO-introductiedagen. Deze dagen worden voor beginnende studenten georganiseerd door de studentsteden om hen zo kennis te laten maken met hun nieuwe stad. Voor ons als politieke partij een kans om de jongeren op te zoeken en te betrekken bij het CDJA/CDA. Het CDJA en het CDA hebben groots uitgedapt in 2008 om de volle aandacht te trekken. Special voor deze dagen hebben we het concept 'CDJA On Tour' ontwikkeld. Dit concept heeft zijn eigen huisstijl, folder- en reclamemateriaal om zo deze target group gericht aan te kunnen spreken. In het totaal hebben we 13 introductiemarkten bezocht en we hebben een paar dagen het

Flevofestival aangedaan. Gedurende de zomermaanden hebben we circa 80 jonge leden geworven.

Naast de introductiedagen doet het CDA verschillende carrièrebeurzen en -markten aan. Eén van de plekken om ambitieuze jongeren te ontmoeten en te werven voor de partij. Opgemerkt dient te worden dat van de ruim 2.800 nieuwe leden in 2008, ruim de helft jonger dan 35 jaar is. De verjonging binnen het CDA lijkt te zijn ingezet. Overigens worden de andere doelgroepen, waaronder de oudere generatie, uiteraard niet vergeten door het CDA.

5.1.3. Cluster 1C. Ledenwerving en ledenbinding

Ledenwerving

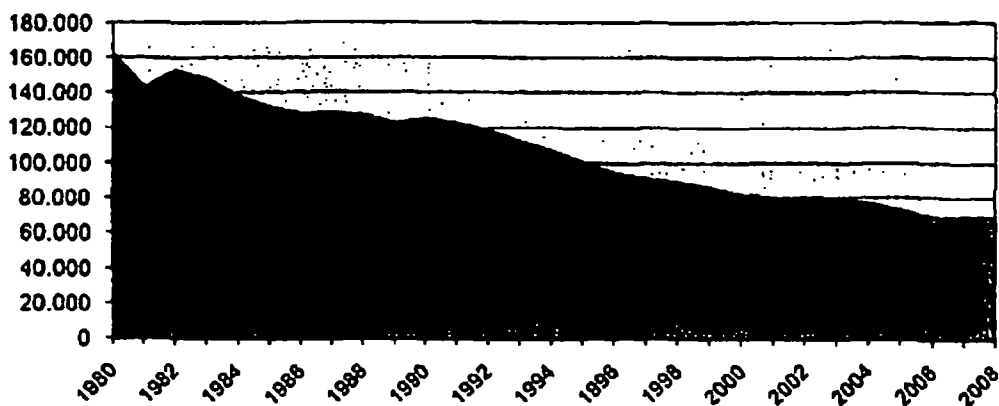
Ledenwerving werkt aan het werven van nieuwe leden op een zo effectief mogelijke manier. Onderstaand biedt een beknopt overzicht van werkzaamheden in 2008 op het gebied van ledenwerving. Een aantal werkzaamheden van het afgelopen jaar wordt in 2009 en volgende jaren gecontinueerd. De taken van met name ledenwerving lopen samen met de marketingcampagnes van het CDA.

Ledenwerving

Oude cijfers

In het jaar 2006 heeft het CDA een goede score behaald. Voor het eerst sinds jaren kon het CDA een toename van leden communiceren. Naast het jaar 2002, was dit het enige jaar dat het CDA is gegroeid qua ledental. De onderstaande grafiek visualiseert het ledental van het CDA sinds de oprichting. Voor de ledendalingen zijn diverse verklaringen te geven, maar het is met name de ontzuiling die ervoor zorgt dat steeds weer politieke partijen kampen met dalende ledentallen en het natuurlijke verloop. Ook leert onze ervaring dat er bij ledentallen sterk sprake is van contextuele afhankelijkheid, wat betekent dat het politieke klimaat enorm van invloed is op het ledental van een partij.

Ledentallen CDA vanaf 1980

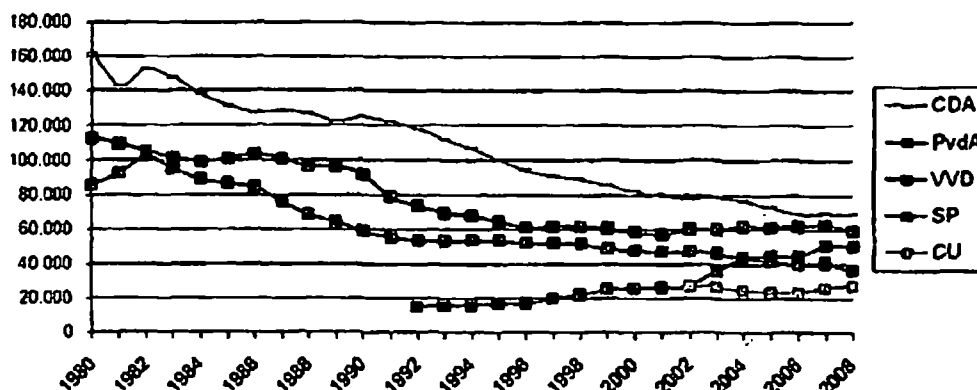

Nieuwe cijfers

Ook het jaar 2008 is voor het CDA een succesvol ledenwerfjaar geweest. Ondanks dat jaren tussen verkiezingen in lastige jaren zijn voor politieke partijen qua ledental, wist het CDA dit jaar toch meer leden te werven dan in 2007. In 2008 hebben we 2.877 nieuwe leden geworven. Daarnaast verloor het CDA 3.975 leden, voornamelijk door natuurlijk verloop. Per 1 januari 2009 heeft het CDA 68.102 leden.

Opvallend is dat 40% van de nieuwe leden jonger is dan 35 jaar. Dat is geheel in lijn met de resultaten bij de Tweede Kamerverkiezingen van november 2006 en de Provinciale Statenverkiezingen van maart 2007 toen stemde eenderde deel van de mensen onder 35 jaar op het CDA.

Ledentallen vanaf 1980

*Figuur 1:
Ledentallen politieke partijen vanaf 1980*

Succesvolle ledenwerfacties

Het cluster heeft ook in 2008 gekozen om het accent qua ledenwerving meer op afdelings-, regionaal en provinciaal niveau te leggen. Een concreet resultaat uit deze beslissing zijn de 'ledenwerfcampagnes nieuwe stijl'. Een korte beschrijving van deze campagne kan worden weergegeven door te melden dat afdelingen hun leden vragen om adressen door te geven van mensen die geïnteresseerd zijn in het CDA. Deze adressen worden vervolgens bezocht door speciaal samengestelde wervingsteams. Sleutel tot succes is het persoonlijk contact met de mensen uit 'je eigen wijk'. Resultaten laten zien dat deze methode succesvol is. Zo hebben bijvoorbeeld de provincies Zeeland en Brabant in 2008 veel nieuwe leden geworven. De provincies worden tijdens hun campagne intensief ondersteund door iemand van het cluster ledenwerving.

Eind 2007 heeft het cluster een ledenwerfToolkit ontworpen waarin bovengenoemde campagne van A tot Z staat beschreven. Deze toolkit is in 2008 uitgebreid met onder andere een minitraining leden werven op DVD. Een-op-eengesprekken blijken een effectieve manier om mensen te interesseren voor een lidmaatschap van het CDA. Maar hoe pak je dat aan,

zo'n gesprek? Een instructiefilm laat zien hoe men stap voor stap een prettig, wervend gesprek voert. Verder is de toolkit voorzien van verschillende ledenwerfkaarten, tasjes en voorbeeldbrieven. Afdelingen kunnen deze toolkit gratis bestellen via ons afdelingennet. Inmiddels zijn ook andere afdelingen, regio's en provincies aan het leden werven met behulp van de ledenwerftoolkit.

Een belangrijk onderdeel van de ledenwerfcampagnes nieuwe stijl zijn de ledenwerftrainingen/-bijeenkomsten. Tijdens deze bijeenkomsten worden mensen van het wervingsteam door een professionele trainer geïnstrueerd en getraind in het voeren van een prettig ledenwerfgesprek. Deze trainingen vinden tot nog toe alleen plaats op provinciaal niveau. Op afdelingsniveau is het helaas niet te behappen. Desalniettemin leert onze ervaring dat deze training erg belangrijk is voor de resultaten van de ledenwerfcampagnes. Om die reden is eerdergenoemde DVD ontwikkeld.

In 2009 en volgende jaren continueert het cluster deze ledenwerfmethode. Ondanks dat de afdelingen nu zelf een ledenwerfcampagne nieuwe stijl kunnen organiseren, blijft het cluster actief betrokken bij de campagnes via het verstrekken van advies, het delen van kennis en het aanleveren van materialen. Op deze manier zal het cluster zichzelf beschikbaar stellen als service-ondersteunende spin in het web.

Verdere afdelingsondersteunende werkzaamheden

Naast de ledenwerfcampagnes nieuwe stijl, organiseerde het cluster in 2008 wederom de lid-werft-lid-wedstrijd. Het lid dat de meeste nieuwe leden werft, wordt uitgeroepen tot ledenwerfer van het jaar en krijgt hiervoor zelf een financiële beloning en hij/zij mag een bedrag weggeven aan een goed doel. Ook de nummers twee en drie worden beloond.

10 euro bonuscampagne

Afdelingen ontvingen voor ieder nieuw geworven lid in de maanden juni en november een extra bonus van 10 euro. Dit maakt leden werven aantrekkelijker voor afdelingen en werkt stimulerend.

Ledenwerfwedstrijd 2008

Ook konden de afdelingen weer meedoen aan de ledenwerfwedstrijd 2008. De afdeling die aan het eind van het jaar de meest leden heeft geworven, wint daarmee 1.000 euro. Ook de nummers twee en drie winnen een mooi geldbedrag.

Reclame-uitingen

Het cluster heeft in 2008 gekozen om tijdens de waterschapsverkiezingen te adverteren in Trouw en de Startkrant. Tevens is voor een banneractie gekozen op Trouw.nl. Hoewel adverteren en banneren ten tijde van de Gemeenteraads- en Kamerverkiezingen meer nieuwe leden oplevert, is het toch lucratief om te doen. Aanwezig blijven, zichtbaar zijn en herhaling creëren in je advertentiebeleid draagt bij aan de attentiewaarde van het merk CDA.

Ledenwerfkaarten

De succesvolle ledenwerfkaart waarin het proeflidmaatschap wordt aangeprezen, is geheel vernieuwd in 2008. Alle nieuwe leden die lid worden via deze kaart maken kans op een lunch met Jan Peter Balkenende.

Ook de kaart voor het meerpersoonslidmaatschapskaart is in 2008 geheel vernieuwd. Hiermee kunnen partners en/of huisgenoten van een lid voor een voordelig tarief van 24 euro per jaar lid worden.

Vorig jaar is er een geheel nieuwe ledenwerfkaart ontwikkeld om combileden mee te werven. Hiermee kunnen mensen voor een heel laag bedrag lid worden van het CDA en CDJA.

Aandacht in CDA.nl – Het Tijdschrift

In alle zes edities van CDA.nl – Het Tijdschrift heeft het cluster aandacht besteed aan ledenwerving.

Consulenten

De verenigingsconsulenten zijn ook in 2008 ingezet om afdelingen te motiveren op het gebied van ledenwerving en –binding. Tevens zijn zij onder leiding van Carina Hoff eenmaal bijeen gekomen op het Partijbureau.

Gratis-lid-actie

De succesvolle gratis lid-actie van vorig jaar is wederom in het najaar van 2008 ingezet. Maar liefst ruim 400 mensen zijn gratis lid geworden van het CDA. Het betreft hier een kennismaking met de partij van vijf maanden, zij hebben geen stemrecht. In het voorjaar van 2009 zijn deze mensen telefonisch benaderd door het CDA om hun gratis lidmaatschap om te zetten in een betaald lidmaatschap. Ruim 28% heeft dit gedaan.

Ledenwerving via kader

In samenwerking met de Bestuurdersvereniging is in het voorjaar van 2008 een brochure gemaakt met de naam 'Helpt u ook mee?'. Deze brochure is via Bestuursforum bij alle kaderleden terecht gekomen en bevat tips en informatie voor kaderleden om nieuwe leden mee te werven.

Telefonisch ledenwerven

In 2008 is gestart met het telefonisch ledenwerven met Kalf en de Jager. Het doel van de campagne is om voor het CDA leden en donateurs te werven door telefonisch consumenten te benaderen die via internet hebben aangegeven geïnteresseerd te zijn in het CDA. Dit is op basis van 'no cure, no pay'. Dit was in 2008 dermate succesvol dat is besloten om dit in 2009 te continueren.

Ledenbinding

Deelsessie nieuwe leden Partijcongres

Tijdens het Partijcongres op 31 mei 2008 is een deelsessie voor nieuwe leden georganiseerd. Nieuwe leden kregen gelegenheid vragen te stellen aan minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit Gerda Verburg en de Tweede Kamerleden Jan Jacob van Dijk en Madeleine Toorenburg. Nieuwe leden kregen daarnaast een lunch aangeboden

én de mogelijkheid om tijdens het plenaire middagprogramma tussen de Tweede Kamerleden op een van de voorste rijen te zitten.

Communicatieve ondersteuning ledenadministratie

Voor de ledenadministratie zijn onder meer de volgende zaken verzorgd: brieven voor en samenstelling van het welkomstpakket en brieven voor opzeggers (en deels verzending).

Ledenpas

Februari 2008 hebben alle leden een ledenpas gekregen. Op de ledenpas staat het relatienummer (unieke nummer waarmee leden geregistreerd staan bij het CDA), de naam van het lid en sinds wanneer het lid is. De ledenpas is een geheugensteuntje en kon meteen al gebruikt worden voor het inloggen op een speciale website waar leden konden stemmen welke onderwerpen de komende jaren binnen het CDA op de agenda moeten staan (Morgen begint Vandaag).

Actie Digitaal

Maart 2008 is een grote actie gehouden onder gemeentelijke afdelingen om zo veel mogelijk e-mailadressen van leden te verzamelen voor de landelijke database. E-mail is een belangrijk middel om leden snel en actueel te informeren over belangrijke politieke gebeurtenissen. De afdeling met het hoogste percentage e-mailadressen kreeg een bonus van € 500. Winnaar is de afdeling Tholen, zij hebben van maar liefst 75% van de leden het e-mailadres in de database staan.

Benaderen opzeggers zonder reden

December 2008 zijn leden gebeld die in het kwartaal daaraan voorafgaand zonder reden het lidmaatschap hebben opgezegd. Met dit contact wilden wij achterhalen wat de werkelijke reden was om op te zeggen. Deze informatie geeft ons de mogelijkheid om daar waar nodig bij te sturen of in ieder geval het Partijbestuur van de benodigde informatie te voorzien. Neveneffect was dat 5 mensen (van 109) weer lid werden.

Communicatieve ondersteuning bij contributie-inning

Ledenbinding biedt ondersteuning aan de sector Financiën en Interne Organisatie bij het innen van de contributie. Hiertoe behoren de brieven aan de leden bij de acceptgirokaarten (en herinneringen), een ledenfolder over de contributie, alsmede de interne communicatie (o.m. Q&A's t.b.v. de medewerkers die de telefoontjes moeten opvangen).

Materialen

- Kerstkaart. Landelijk is een kerstkaart ontwikkeld voor gemeentelijke afdelingen. Op de achterzijde van de kaart staat het CDA-logo afgedrukt. Afdelingen konden de kerstkaart gratis bestellen.
- Welkomstcadeau voor proefleden die na het proefjaar lid bleven. Leden die in 2007 proeflid waren en in 2008 besloten lid te blijven, kregen als dank voor hun steun het unieke kookboek 'De Smaak van het CDA'. In dit kookboek staan recepten van bekende en minder bekende CDA'ers (o.m. partijvoorzitter Van Heeswijk en minister Verburg).
- Brochure 'Actief!'. Een brochure speciaal voor gemeentelijke afdelingen ter ondersteuning bij het werven van actieve leden. De brochure belicht de mogelijkheden voor leden om zich

actief voor het CDA in te zetten. Afdelingen kunnen de brochure gratis op het Partijbureau bestellen. In 2009 gaat de brochure deel uitmaken van de te ontwikkelen toolkit ledenbinding.

Ledennetwerk

In augustus 2007 is het ledennetwerk *CDAnet* op zwart gezet. Vanaf dat moment wordt hard gewerkt aan een nieuw digitaal politiek ledennetwerk. Doelstellingen van dit ledennetwerk zijn:

- contact tussen leden onderling vergroten
- de politieke discussie op gang helpen
- de brug slaan tussen leden en politiek (2-richtingsverkeer)
- betrokkenheid leden bij partij vergroten

Juni 2008 is de *CDA Ledenkamer* gelanceerd.

Ledendag

Op zaterdag 22 november 2008 vond de eerste CDA Ledendag plaats in de Tweede Kamer. De fractie ontving zo'n 600 leden. Zij konden deelnemen aan workshops over 'debatteren', 'campagne' of 'CDA-gedachtegoed'. Tweede Kamerleden leidden groepen leden rond in de Tweede Kamer. Tot slot was er in de Statenpassage gelegenheid om vragen te stellen aan Kamerleden en bewindspersonen.

Ledendesk

In 2008 zijn de voorbereidingen getroffen voor de start van de Ledendesk in januari 2009. De Ledendesk is het contactpunt voor leden voor vragen over lidmaatschap, contributie en activiteiten.

5.2. Cluster 2 Redactie en media

5.2.1. Cluster 2A. Redactie

De redactie is verantwoordelijk voor het ledenblad *CDA.nl – het tijdschrift*, de (eind)redactie van de overige CDA-uitgaven, het adviseren over middelen, de vormgeving en internet.

Vanaf 1 februari 2008 had eindredacteur Michael Schnackers een sabbatical. Tijdens zijn sabbatical heeft hij besloten dat hij niet terug zou keren in augustus. Marjolijn van der Stel heeft zijn functie eerst tijdelijk waargenomen en na 1 augustus werd zij eindredacteur. Het cluster bestond verder uit: Mirella Roor, Rebekka Muller, Harry Breugom en Armand Boets. Het zwangerschapsverlof van Rebekka Muller werd opgevuld door Hanneke van Os. Na het verlof van Rebekka is Hanneke regelmatig als freelancer ingehuurd.

CDA.nl – het tijdschrift

In december 2007 is er een lezersonderzoek uitgevoerd onder de CDA-leden. Aan de hand van de uitkomsten van dit onderzoek is de bladformule van CDA.nl begin 2008 aangepast. Een van de aanpassingen is dat er regelmatig themanummers verschijnen met een bekende CDA'er als gasthoofdredacteur.

1. februari 2008 – 40 pagina's – regulier nummer

2. mei 2008 – 40 pagina's – themanummer 'respect' met gasthoofdredacteur Jan Peter Balkenende
3. juni 2008 – 40 pagina's – themanummer 'kracht van Nederland' met gasthoofdredacteur Camiel Eurings
4. september 2008 – 40 pagina's – themanummer 'water'
5. november 2008 – 40 pagina's – themanummer 'morgen begint vandaag' met gasthoofdredacteur Peter van Heeswijk
6. december 2008 – 48 pagina's – themanummer 'religie' met gasthoofdredacteur Andries Knevel

De redactie van CDA.nl wordt gevormd door het hoofd communicatie, die hoofdredacteur is, een eindredacteur, twee grafisch vormgevers, een vertegenwoordiger van de sector politiek-bestuur, een voorlichter van de Tweede Kamerfractie en een externe redactie die bestaat uit vrijwilligers. Een deel van de redacteuren levert regelmatig een bijdrage aan het tijdschrift, een ander deel niet of nauwelijks. Dit blijft een punt van zorg.

Net als in voorgaande jaren zijn er provinciale katemen met CDA.nl meegestuurd. Ook is er enkele keren een Blik op Europa als bijsluiter meegestuurd.

Waterschapsverkiezingen

Voor de waterschapsverkiezingen is – naast een themanummer van *CDA.nl* over water – campagnemateriaal ontwikkeld. Voor 24 van de 26 waterschappen is materiaal op maat gemaakt. Om dit grote project uit te voeren is Hanneke van Os ingehuurd.

Overige publicaties

- Profielschets CDA-waterschapsbestuurder (HRM)
- Kandidaatstellingsreglement waterschapsverkiezingen (HRM)
- 'De smaak van het CDA' kookboekje dat gebruikt wordt als cadeautje
- Brochure 'Welkom' (ledenbinding)
- Uitnodiging Schmelzerlezing (politiek-bestuur)
- Materiaal + aankleding stand beurs Diversity Works: folder en aanbiedingskaart (ledenwerving)
- Materiaal + aankleding congres 31 mei (evenementen)
- Materiaal 'Morgen begint vandaag': poster en banner
- Jaaroverzicht Steenkampinstituut (SI)
- Boekje 'Trots op Europa' van het Europaplatform
- Boekje Schmelzerlezing
- Lid-werft-lidkaartje (ledenwerving)
- Stand 50+-beurs (evenementen)
- Materiaal + aankleding congres 31 mei (evenementen)
- Waterschapsverkiezingen
- Folder 'Over de dijk' (EFS)
- Ledenwerfkaart algemeen (ledenwerving)
- Personeelshandboek provincies (personeelszaken)
- Kaart gratis lidmaatschap (ledenwerving)
- 'Dit is het CDA' – dit boekje is compleet herzien
- Opleidingengids (SI) – ontwikkeling format en vormgeving
- Handboek afdelingsbestuurders (partijontwikkeling)
- Folder CDA Kleurrijk (politiek-bestuur)

Internet

- Bouw websites voor 25 waterschappen en 1 verkiezingsite
- Bouw vernieuwde website van het Steenkampinstituut
- Bouw website voor Over de Dijk
- Bouw website CDA afdeling Amsterdam
- Verzending van o.a. de wekelijkse nieuwsbrieven
- Filmen van project Grote Steden en bouw van de website
- Conceptontwikkeling en bouw van website Kracht van Nederland
- Vernieuwing aan website Pieter van Geel
- Verzorgen van trainingen voor CDA afdelingen
- Verzorgen support voor CDA afdelingen
- Algemeen onderhoud aan website CDA
- Vernieuwingen aan techniek website CDA
- Bouw website Europa
- Plaatsing van voorlees software Browsealoud
- Bouw website Basisgroep Sociale Zekerheid
- Bouw website CDA Businessclub
- Bouw website CDA 30ers
- Opstellen Nieuwe handleiding voor gebruik CDA website systeem
- Bouw website minister Hirsch Ballin
- Filmen bij bijeenkomsten Eduardo Frei Stichting
- Bouw website CDA Ledenservice
- Bouw website Morgen Begint Vandaag
- Concept ontwikkeling en plaatsing CDA radiospeler
- Bouw website CDA Sportnetwerk en verzorgen van nieuwsbrief

5.2.2. Cluster 2B. Pers- en publieksvoorlichting

Publieksvoorlichting

Zendtijd Politieke Partijen

Eén van de kernactiviteiten van de pers/publieksvoorlichting is de verzorging van de Zendtijd voor Politieke Partijen (ZPP).

Radio

Tweewekelijks verzorgde pers- en publieksvoorlichting in het kader van de ZPP een radiouitzending van tien minuten voor de zender Radio 5.

Voor 2008 kwam dat – concreet – neer op tweeëntwintig reguliere uitzendingen van elk tien minuten. De uitzendingen staan altijd in het teken van de politieke actualiteit. Door de lengte van de uitzending is het mogelijk om dieper op een actueel onderwerp in te gaan. Hiervoor benaderen we ministers, staatssecretarissen, Kamerleden, Europarlementariërs en burgers. De onderwerpen betroffen de beleidsprioriteiten en beleidsterreinen van ministers en staatssecretarissen. Zo werkten achtereenvolgens aan onze uitzendingen mee: Jan Peter Balkenende, Maxime Verhagen, Jan Kees de Jager, Hans van de Broek, Ernst Hirsch Ballin, Gerda Verburg, Maria van der Hoeven, Piet Hein Donner, Camiel Eurlings, Ab Klink, Ank Bijleveld, Jack de Vries en Marja van Bijsterveldt.

Ook Fractie voorzitter Pieter van Geel gaf zijn visie op actuele politieke ontwikkelingen. Daarnaast de Tweede Kamerleden: Wim van de Camp, Kathleen Ferrier, Maarten Haverkamp, Sybrand van Haersma Buma en Frans de Nerée tot Babberich. Ook partijvoorzitter Peter van Heeswijk nam twee uitzendingen voor zijn rekening.

Steeds blijkt een vrij vaste groep luisteraars de uitzendingen te volgen, volgens de Dienst Luistercijfers naar schatting 58.000. Ook is er een vrij vaste respons.

Televisie

In 2008 verzorgde pers- en publieksvoorlichting tweeënveertig televisie-uitzendingen van elk drie minuten voor de zenders Nederland 1, 2 en 3. Hiervoor werden zes uitzendingen geproduceerd, te weten: een televisiespot met partijvoorzitter Van Heeswijk waarin hij aangaf waar hij met het CDA heen wil.

Gerda Verburg verleende haar medewerking aan een televisie-uitzending over Innovatieve land- en tuinbouw; economie/export; voedselveiligheid en duurzaam produceren/duurzame consumptie. Premier Balkenende en mensen uit diverse maatschappelijke organisaties en een school in Brabant verleenden medewerking aan een televisie-uitzending over Respect. In het kader van de waterschapsverkiezingen is een uitzending gemaakt met de ministers: Camiel Eurlings, Maria van der Hoeven en Gerda Verburg.

In de loop naar de Europese verkiezingen is in het najaar een eerste uitzending met Wim van de Camp gemaakt.

Kijkcijfers van de Dienst Kijk- en Luisteronderzoek laten zien dat per uitzending circa 500.000 kijkers de uitzendingen van politieke partijen volgen. Het CDA komt ook een paar keer uit op 600.000 kijkers.

Project achtergrondwanden CDA Congres 8 november 2008

Hiervoor zijn twaalf achtergrondwanden opgenomen en gemonteerd.

Dat waren achtereenvolgens opnamen van: de Hofvijver, het Binnenhof, het CDA Partijbureau in Den Haag, Strand en Zee, Polderlandschap, Mensen in een winkelstraat, De Magere Brug in Amsterdam, Stadhuis Den Haag, Brug over het Amsterdam-Rijnkanaal, Scholieren, de Europese vlag en de Nederlandse vlag.

Audio visuele projecten

Congrescommercials

Voor het CDA Congres van 31 mei 2008 is een Congrescommercial geproduceerd met premier Balkenende en mensen uit diverse maatschappelijke organisaties en scholen. Ook Scouting Nederland verleende hier medewerking aan.

Voor het CDA Congres van 8 november 2008 is een interactieve Congrescommercial geproduceerd. Opzet: Bekende CDA'ers stelden een vraag aan Wim van de Camp, deze reageerde op het podium van het Beatrix Theater op de aan hem gestelde vragen.

Vragenstellers waren: Ruud Lubbers, Camiel Eurlings, Maria van der Hoeven, Hanja Maij-Weggen en Jan Peter Balkenende.

Het was de eerste keer dat we een interactieve commercial tijdens het Congres vertoonden en een lijsttrekker vragen beantwoordde. De Congresgangers waren over deze opzet enthousiast.

Regionale radio- en televisiecommercials In het kader van de Waterschapsverkiezingen 13 – 25 november 2008

Voor de regionale radio- en televisiezenders zijn van alle lijsttrekkers Radio- en televisiecommercials ter ondersteuning van hun campagne voor de Waterschapsverkiezingen geproduceerd.

Publieksvoorlichting

Het jaar 2008 is voor de publieksvoorlichting een intensief jaar geweest. De publieksvoorlichting heeft in 2008 per e-mail 6.140 publieksreacties opgevangen. Vragen over actuele landelijke politiek of over CDA-standpunten werden ter beantwoording naar de Publieksvoorlichting van de CDA Tweede Kamerfractie doorgestuurd. De Publieksvoorlichting van het Partijbureau beantwoordde vragen over partijzaken als congres, uitgangspunten, lidmaatschap en het verkiezingsprogramma. Verder werden veel verzoeken voor informatie over het CDA voor schoolopdrachten, scripties en afstudeeronderzoeken afgehandeld.

Daarnaast kwamen ook nog vele telefonische reacties over allerlei onderwerpen binnen.

Persvoorlichting 2008

Het jaar 2008 stond voor wat de afdeling Persvoorlichting betreft voornamelijk in het teken van de partijcongressen, de debattenreeks Morgen begint Vandaag, de waterschapsverkiezingen en een groot aantal activiteiten van partij en gelieerde organisaties

Partijcongressen

Traditioneel is de aandacht van de media voor de partijcongressen groot. Het Voorjaarscongres stond in het teken van het thema Respect, met toespraken van premier Balkenende, fractievoorzitter van Geel en partijvoorzitter Van Heeswijk.

Tijdens het Najaarscongres werd aandacht besteed aan de eindrapportage Morgen begint Vandaag. Tevens werd de lijsttrekker gekozen voor de Europese verkiezingen van 4 juni 2009. Daarnaast was er discussie over actueel beleid aan de hand van resoluties en toespraken van premier Balkenende, fractievoorzitter Pieter van Geel en partijvoorzitter Peter van Heeswijk.

Morgen begint Vandaag

Op 20 maart gaf partijvoorzitter in een persbriefing de aftrap voor Morgen begint vandaag, het partijbrede debat over de politieke agenda van het CDA met het oog op de Europese verkiezingen 2009, de gemeenteraadsverkiezingen 2010 en de Tweede Kamerverkiezingen 2011. Het CDA is de eerste politieke partij die op deze wijze zich buigt over de agenda van de toekomst. Naar aanleiding van de persbriefing berichtte een aantal media over deze debattenreeks. In het Radio 1 Journaal vertelde partijvoorzitter van Heeswijk meer over de doelstellingen van het debat.

De reeks van debatten startte op 13 mei in Amersfoort met onder meer toespraken van partijvoorzitter van Heeswijk fractievoorzitter Van Geel en staatssecretaris Van Bijsterveld van Onderwijs. In de maanden daarna vonden in alle provincies debatten plaats. Dagblad De Pers maar ook enkele andere media berichtten over een aantal bijeenkomsten. Tijdens het najaarscongres van 8 november rapporteerden vertegenwoordigers van de focusgroepen over de uitkomsten van het debat in de focusgroepen.

Publiciteit werkbezoeken en toespraken partijvoorzitter Van Heeswijk

Ook in 2008 trok partijvoorzitter van Heeswijk veelvuldig het land in, voor werkbezoeken en spreekbeurten in de regio. Deze bijeenkomsten werden met name onder de aandacht gebracht van lokale en regionale media die veel aandacht besteedden aan de optredens van de partijvoorzitter.

Waterschapsverkiezingen

In november vonden de waterschapsverkiezingen plaats. Voor het eerst deden politieke partijen mee aan deze verkiezingen. Het CDA kwam met een eigen lijst in 24 van de 26 waterschappen. In een persbriefing vertelden partijvoorzitter Van Heeswijk en Tweede Kamerlid Ad Koppejan (tevens woordvoerder Water) wat de inzet van het CDA bij deze verkiezingen is. De persbriefing leidde tot media-aandacht voor de deelname van het CDA aan deze verkiezingen. Gedurende de campagne werden de landelijke activiteiten ten behoeve van deze verkiezingen via persberichten onder de aandacht van de media gebracht. In diverse (vak) media werd aandacht besteed aan de deelname van het CDA aan deze verkiezingen.

Presentatie WI-rapporten

Persvoorlichting begeleidde in communicatie-opzicht de presentatie van een aantal rapporten van het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA. Met name de rapporten over woningmarktbeleid en integratiebeleid leidden tot veel media-aandacht, ook in radio- en tv-programma's.

Debatbijeenkomsten over kredietcrisis

In het najaar organiseerde het CDA vier grote debatbijeenkomsten over de kredietcrisis. Tijdens deze regionale bijeenkomsten spraken premier Balkenende, fractievoorzitter Van Geel, staatssecretaris De Jager en minister Economische Zaken, vooraanstaande macro-economen en ethici. Met name de startbijeenkomst met premier Balkenende leidde tot massale media-aandacht. Ook de andere bijeenkomsten leidden tot media-aandacht, van zowel parlementaire media als vakmedia.

Debatbijeenkomsten Over de Dijk

In het najaar startte het CDA eveneens een serie van bijeenkomsten onder het motto Over de Dijk, over dilemma's in de internationale samenwerking. De startbijeenkomst in Breda over 3 D –Defense, Diplomacy and Development-, met staatssecretaris De Vries van Defensie en minister Verhagen van Buitenlandse Zaken trok de aandacht van de media. Dat gold ook voor de conferentie op 13 december over Religie en Ontwikkelingssamenwerking, met oud-minister van Ardenne voor Ontwikkelingssamenwerking en partijvoorzitter Van Heeswijk.

Publiciteitsagenda

Ook in 2008 verscheen er, met uitzondering van de recesperiodes, wekelijks een publiciteitsagenda met de optredens van bewindspersonen, partijvoorzitter, Kamerleden . De media stellen deze agenda zeer op prijs.

Stichting Wetenschappelijk Instituut voor het CDA

1. Inleiding

Vele activiteiten werden ondernomen in 2008. In 2008 werden vijf rapporten door het WI gepresenteerd. Het betrof hier twee rapporten op buitenlands terrein en koninkrijksrelaties. Nadat het WI in 2007 een tweetal rapporten had opgesteld over de Nederlandse Antillen en Defensie, werden nu een rapport over het Midden-Oosten en Europa afgerond. Daarmee markeerde het WI zijn traditie op buitenlands terrein.

Ook werd een rapport over het integratievraagstuk afgerond. Ook dit past in de de traditie van eerdere WI-rapporten over dit vraagstuk. Nieuw in dit rapport is de waardenbenadering. Niet eerder had het WI rapporten opgesteld over de woningmarkt en langdurige zorg. Beide rapporten uit 2008, waarin de christendemocratische visie op deze belangrijke terreinen wordt geschetst, konden dan ook rekenen op veel belangstelling.

Ook dit jaar verschenen vier nummers van Christen Democratische Verkenningen. De formule van thematische verdieping blijkt nog steeds prima te werken en leidt tot verrassende inzichten. Ook was het symposium naar aanleiding van het zomernummer zeer geslaagd.

Bij het project 'Maatschappelijke vernieuwers' werd met de webpagina een nieuwe start gemaakt en het is plezierig dat concrete voorbeelden van deze webpagina in toenemende mate als illustratie van maatschappelijke ontwikkelingen in de rapporten zijn opgenomen.

Daarnaast is het WI betrokken geweest bij een veelheid van activiteiten zoals advisering van de partij en de fractie. Dit kreeg zijn weerslag in de totstandkoming van de fractienotitie Vestigen en Vertrouwen en de avonden over de kredietcrisis, die samen met de partij zijn georganiseerd.

Dank gaat uit naar de medewerkers en anderen die bij de totstandkoming van deze activiteiten en producten zijn betrokken.

Prof. dr. R.H.J.M. Gradus
Directeur WI

2. WI-Rapporten

In de reeks 'Wissels Omzetten' verschenen in 2008 de volgende rapporten:

'Naar een toekomstbestendige AWBZ: een christendemocratische visie op de langdurige zorg.'

In dit rapport wordt een christendemocratische visie op de toekomstbestendigheid van de AWBZ geschetst. Het rapport gaat in op de geschiedenis van de AWBZ, de hoofddoelstellingen en de langetermijnvisie. Deze langetermijnvisie wordt uitgewerkt op een vijftal terreinen (polisvoorwaarden, indicatiestelling, verzekeringsbijdragen, zorginkoop en zorgaanbieders). Hierin onderscheidt het rapport zich nadrukkelijk van de SER, die dit lange termijn perspectief in belangrijke mate open laat en de Raad voor de Volksgezondheid (RVZ) die de AWBZ wil onderbrengen in de Zorgverzekeringswet.

Het rapport is samengesteld door prof. dr. R.H.J.M. Gradus.

Op woensdag 14 mei 2008 is het rapport overhandigd aan dr. A. Klink, minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en mr. drs. J.M. de Vries, Tweede Kamerlid, woordvoerder gezondheidszorg van de CDA-fractie.

In onder meer het Financieele Dagblad, Elsevier, Nederlands Dagblad en verschillende vakbladen werd aandacht besteed aan dit rapport.

'Crossing bridges. Democratization In the Middle East and a Christian democratic approach.'

Hoofdtthema van het rapport is het bevorderen van de democratische rechtsstaat in het Midden-Oosten.

Op woensdag 5 november 2008 heeft commissievoorzitter drs. A.M. Oostlander het rapport overhandigd aan drs. M.J.M. Verhagen, minister van Buitenlandse Zaken. Leden van commissie waren: mr. J.J.C.A. van de Linden, mw. drs. J.H. Netjes en dr. J.R.T.M. Peters S.J..

Het rapport is samengesteld door mw. drs. M.A. Servaes-Loos (secretaris tot januari 2008) en drs. E.J. van Asselt.

'De burger en Europa. Een christendemocratische visie op de waardengemeenschap EU'

Dit rapport bespreekt de toekomst van de Europese Unie: wat voor Europa willen wij? Om die vraag te beantwoorden moeten we kijken naar verleden, heden, en toekomst. Kijken we naar het verleden, dan zien we een rijke Europese traditie en cultuur en een Europa dat staat voor sterke waarden. Kijken we naar het heden dan zien we afnemende acceptatie van Europa. Kijken we naar de toekomst dan zien we uitdagingen waar nationale staten in hun eentje geen antwoord op kunnen geven, waar gemeenschappelijk beleid nodig is, waar ambitie getoond moet worden om de uitdagingen aan te gaan. *Cruciaal daarbij is dat de EU een waardengemeenschap is gebaseerd op joods-christelijke en humanistische uitgangspunten. Door het uitdragen van deze ambities en meer betrokkenheid van de burgers komen de EU en de burgers dichter bij elkaar.*

Op 14 november 2008 heeft commissievoorzitter prof. mr. J.W. van de Gronden het rapport overhandigd aan de CDA-lijsttrekker voor de komende Europese verkiezingen, mr. ing. W.G.J.M. van de Camp. Hierna vond een mini-symposium plaats in Utrecht. Naast mr. ing. W.G.J.M. van der Camp waren drs. R.H.P.M. van der Linden en dr. H.O.C.R. Ruding sprekers op het symposium.

Leden van de commissie waren: drs. E.J. van Asselt, prof. J.J. van Dijk (adviseur), prof. mr. B. Hessel, drs. J.A. de Koning M. Phil, drs. R.H.P.M. van de Linden (adviseur), drs. M.J.T. Martens (adviseur), drs. H.J. Ormel (adviseur), dr. J.W. Sap, drs. C.W. van der Waaij RA, mr. D.C. van Wassenaer en mr. M.G. Wezenbeek-Geuke.

Het rapport is samengesteld door de secretaris van de werkgroep, mr. N. Naderi.

Op 8 december 2008 vond ter gelegenheid van het verschijnen van dit rapport een conferentie plaats in het partijgebouw van CD&V te Brussel. Deze bijeenkomst was een gezamenlijk initiatief van het Centre for European Studies, de denktank van Europese christendemocratische partijen in Brussel, en het WI voor het CDA, in samenwerking met de studiedienst CEDER van CD&V en CDA België Luxemburg.

Van dit rapport is een Engelstalige samenvatting verschenen met de titel: *The Citizen and Europe, a Christian Democratic Vision for the EU Community of Values.*

'De woningmarkt in beweging. Naar een markt die werkt.'

In dit rapport worden voorstellen gedaan op het terrein van de grond-, koop- en huurmarkt. Onder meer wordt voorgesteld dat corporaties de huren met 1 à 1,5% boven de inflatie mogen laten stijgen zodat meer differentiatie ontstaat en dat de WOZ-waarde mee gaat tellen bij het bepalen van de maximale huurprijs. Voor wat betreft de koopmarkt kiest het rapport voor handhaving van de hypotheekrente-aftrek en invoering van een vlak belastingtarief zodat lenen niet wordt gestimuleerd boven sparen. Gemeenten en ontwikkelaars zouden meer moeten luisteren naar woonwensen van mensen en er wordt gepleit voor kortere en eenvoudiger bouwprocedures.

Op 24 november 2008 is het rapport door drs. P.M.M. Verleg (voorzitter van de WI-commissie woningmarkt) aangeboden aan minister-president mr. dr. J.P. Balkenende. Leden van de commissie waren: B.J. van Bochove (adviseur), prof. dr. R.H.J.M. Gradus, drs. ing. M. van Noordenne, drs. N. Rietdijk, drs. Th.W. Rietkerk en J.H. Zwart.

Het rapport is samengesteld door drs. E.J. van Asselt.

In vrijwel alle kranten en in diverse opiniebladen is melding gemaakt van het verschijnen van dit rapport, waarbij de pers onder meer aandacht had voor de passage over de vlaktaks.

'Integratie op waarden geschat. Een studie naar remmende en stimulerende krachten.'

Het WI-rapport *Integratie op waarden geschat* pleit voor een open houding, een warm hart en werkelijke wederzijdse interesse. Nieuwe Nederlanders zijn welkom om bij te dragen aan de samenleving. Het rapport stelt de kernwaarden centraal. Er wordt gepleit voor een dialoog tussen bevolkingsgroepen en ruimte voor religie, tot uiting komend in vrijheid van meningsuiting, religie en onderwijs. Daarnaast bevat het rapport een aantal voorstellen om integratie te bevorderen. Zoals extra inzet op inburgering en taalbeheersing, scherpere eisen aan huwelijksmigratie, een leerwerkplicht voor migranten, herstructurering van wijken en een terughoudender beleid ten aanzien van werknemers uit de nieuwe EU-lidstaten.

Op 25 november 2008 is het rapport aangeboden aan de minister van Justitie, mr.dr. E. Hirsch Ballin. Leden van de commissie waren: mr. G.M. Mohanlal, dr. mr. M.M. van Toorenborg (adviseur), drs. G.J. van Reenen, K.T. Koçak, W.A.J. Kemp en prof. dr. H.M. Vroom.

Het rapport is samengesteld door de secretaris van de werkgroep, drs. P. van der Burg.

In vrijwel alle kranten is melding gemaakt van het verschijnen van deze studie met een weergave van de belangrijkste bevindingen. In het *Katholiek Nieuwsblad*, *Nederlands Dagblad*, *Algemeen Dagblad*, *NRC-Handelsblad* en werd door middel van een verdiepend artikel meer uitgebreid aandacht besteed aan dit rapport. RTL-4 opende haar nieuws op 25 november met zowel het integratie- als het woningmarktrapport.

Vestigen en vertrouwen

In samenwerking met de Tweede-Kamerfractie van het CDA werd in 2008 de notitie *Vestigen en vertrouwen* geschreven.

Deze notitie uit het voorjaar van 2008 analyseert het vestigingsklimaat voor bedrijven in Nederland en de ontwikkelingen op de kapitaalmarkt, zoals de sterkere rol van aandeelhouders, de opkomst van *private equity* en *hedge funds*, alsmede de toegenomen activiteit van staatsinvesteringsfondsen. Het rapport kwam met tal van

aanbevelingen ter verbetering van het vestigingsklimaat en aanbevelingen om de balans tussen de verschillende belangen die bij een onderneming betrokken zijn, te herstellen. Niet het kortetermijnbelang van aandeelhouders, maar het langetermijnbelang van de onderneming moet voorop blijven staan en dat moet voldoende gewaarborgd zijn in de regels voor *corporate governance*.

Op 22 april 2008 heeft de CDA-fractievoorzitter in de Tweede Kamer, drs. P.L.B.A. van Geel, de kernpunten uit het rapport gepubliceerd door middel van een opinieartikel in het *Financieele Dagblad*. In deze en andere kranten is aandacht besteed aan de voorstellen.

3. Christen Democratische Verkenningen

In 2008 zijn de volgende vier uitgaven verschenen: *'België waarheen?'*, *'Benauwd in het midden'*, *'Krimpen zonder klein te worden'* en *'De kracht van zelfbeheersing'*

- De eerste uitgave *'België waarheen?'* gaat in op de achtergronden van de constitutionele crisis in België en de consequenties van de communautaire problematiek voor de samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland. De uitgave is aangeboden aan de ambassadeur van België. Ze is deels ook in samenwerking met de Vlaamse christendemocraten tot stand gekomen via medewerking van Isabelle Dupré (directeur Ceder) en prof. J. De Groof (hoogleraar Europacollege Brugge en Universiteit Tilburg).
Redactie CDV lente 2008: dr. P.J.G. van Velthoven, mevrouw I. Dupré, prof. J. De Groof en mr. dr. L.E.M. Klinkers
- De zomeruitgave *'Benauwd in het midden'* handelt over de economische en culturele positie van de middenklasse. Hoe staat het met de ruggengraat van de Nederlandse samenleving? In hoeverre staat de ethiek van de vooruitgang onder druk? De uitgave is aangeboden aan de CDA-fractievoorzitter in de Tweede Kamer, drs. P.L.B.A. van Geel. Naar aanleiding van deze CDV is een symposium georganiseerd in de Eerste Kamer met een debat tussen prof. dr. W.H.B.J. van de Donk (WRR) en prof. dr. C.N. Teulings (CPB) over de voor- en nadelen van het Rijnlandse model o.l.v. prof. dr. R.H.J.M. Gradus. Ook was er een discussie tussen prof. dr. E.M.H. Hirsch Ballin, minister van Justitie en prof. dr. G.J.M. van den Brink o.l.v. drs. K. van Bekkum over de gevoelens van onzekerheid en onveiligheid onder de middenklasse.
Redactie CDV zomer 2008: de heer M. ten Hooven, drs. P.F. Cuyvers, drs. M. Lampert en drs. J. Prij
- De herfstuitgave *'Krimpen zonder klein te worden'* gaat uitgebreid in op de gevolgen van bevolkingskrimp voor de samenleving en voor de politiek.
Redactie CDV herfst 2008: mr. dr. L.E.M. Klinkers, drs. J. Prij en prof. dr. H.A.A. Verbon
- De winteruitgave *'De kracht van zelfbeheersing'* stelt dat zowel de economie als de tolerantie is gebaat bij wat meer zelfbeheersing. Ook wordt ingegaan op de relatie tussen zelfbeheersing en de kredietcrisis. De uitgave is aangeboden aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, mr. J.P.H. Donner en is gepresenteerd in boekhandel Verwijs (Den Haag) met medewerking van onder meer kernredactielid prof. dr. J.C. Kennedy en auteur prof. dr. B.J.P. van Bavel.
Redactie CDV winter 2008: M. ten Hooven, prof. dr. J.C. Kennedy, prof. dr. P. Nijkamp en mr. F.A.M. van den Heuvel

In diverse kranten en opiniebladen is aandacht geweest voor de presentatie en de inhoud van de vier uitgaven. O.a. in *Nederlands Dagblad*, *NRC*, *De Volkskrant*, *AD Haagsche Courant*, *Openbaar Bestuur*, *Trouw* en *Reformatorisch dagblad*. In *Neerlandia*, *Katholiek Nieuwsblad* en *HP/De Tijd* verscheen een verdiepend artikel.

De redactie van CDV bestond eind 2008 uit:

Prof. dr. P.J.J. van Geest, prof. dr. R.H.J.M. Gradus, mr. F.A.M. van den Heuvel, M. ten Hooven (hoofdredacteur vanaf 1 juni 2008), drs. G. de Jong, drs. L. Kooistra, mr. dr. H.M. Th. D. ten Napel, drs. J. Prij (redactiesecretaris), dr. J.W. Sap, J. Schinkelshoek (voorzitter), drs. C.C.J. Veldkamp, dr. P.J.G. van Velthoven, mr. drs. J.N. van Vroonhoven-Kok.

De redactieraad van CDV bestond eind 2008 uit:

Prof. dr. G. J.M. van den Brink, prof. dr. A.L. Bovenberg, drs. P. Cuyvers, mevrouw prof. dr. L. Eldering, prof. dr. S.C.W. Eijffinger, prof. dr. M. Herweijer, mevrouw M.J.C. van den Muijsenberg Geurts, prof. dr. J.S. Reinders, drs. P.W. Tetteroo.

4. Project maatschappelijke vernieuwers

Het in 2006 door het WI gestarte project Maatschappelijke Vernieuwers wil het belang van innovatie voor onze samenleving verbeelden. De website www.maatschappelijke-vernieuwers.nl brengt maatschappelijk relevante innovaties onder de aandacht. De vernieuwers laten zien dat vernieuwing mogelijk is en niet ingewikkeld hoeft te zijn. De voorbeelden illustreren dat de maatschappij gebaat is bij innovaties op het gebieden als onderwijs, gezondheidszorg, infrastructuur, wonen, energie en duurzaamheid. Het project Maatschappelijke Vernieuwers heeft in verschillende krantenartikelen gestaan, onder andere in de Maidenspeech van Sabine Uitslag die ook ging over het belang van maatschappelijke innovaties. In verschillende bijeenkomsten in het land is het project Maatschappelijke Vernieuwers onder de aandacht gebracht. In 2008 zijn in diverse rapporten van het WI ter illustratie boxen verschenen met maatschappelijke vernieuwingen.

In 2008 is de publicatie '*Gezocht Maatschappelijke Vernieuwers, Opnieuw gevonden: De ondernemer*' verschenen. In de publicatie worden maatschappelijke vernieuwingen van ondernemers onder de aandacht gebracht. Het zijn een zestal verhalen van bevlogen mensen die op eigen initiatief aan de slag zijn gegaan met vernieuwende producten en concepten die oplossingen bieden waar we allen direct of indirect profijt van hebben.

5. Internationale samenwerking

Het WI participeerde in het Centre for European Studies (CES), een samenwerking van christendemocratische denktanks in Europa. Prof. dr. R.H.J.M. Gradus maakt deel uit van de executive board van dit instituut en mr. J.A.M. van Gennip maakte deel uit van de Academic Board. Op verschillende manieren werd samengewerkt en contact gehouden met de Konrad Adenauer Stiftung (KAS), het Wetenschappelijk Instituut voor de Duitse CDU, CEDER, de studiedienst van de Vlaamse CD&V, en met Fesca, het Wetenschappelijk Instituut van de AVP op Aruba.

6. Europese samenwerking

Er zijn in 2008 drie rapporten in samenwerking met het CES uitgegeven: *'Man where are you? An exploration of the Christian Democratic portrayal of mankind.'*, *'Crossing bridges. Democratization in the Middle East and a Christian democratic approach.'* en *'De burger en Europa. Een christendemocratische visie op de waardengemeenschap EU'*. Van *'De burger en Europa'* is een Engelstalige samenvatting uitgegeven onder de titel *The Citizen and Europe, a Christian Democratic Vision for the EU Community of Values*. (Zie ook WI-rapporten). Het eerste rapport betreft een vertaling van het in 2007 gepubliceerde WI-rapport *'Mens waar ben je?'*

7. Samenwerking met de partij

In samenwerking met de partij werden eind 2008 een serie informatie- en debatavonden over de kredietcrisis georganiseerd. De bijeenkomsten hebben plaatsgevonden op 24 en 26 november en 3 en 9 december op vier locaties in het land: Den Haag, Eindhoven, Zwolle en Utrecht. Van het WI waren daarbij betrokken: dr. G.J. Buijs, mr. F.A.M. van den Heuvel en prof. dr. R.H.J.M. Gradus.

8. Media

Middels radio- en televisieoptredens was het WI aanwezig in de media. Op 20 mei 2008 nam de directeur van het WI deel aan een discussie van het TV-programma Buitenhof over de wetenschappelijke bureaus van de politieke partijen. Ook werden lezingen, presentaties en cursussen gegeven onder andere voor de Kaderschool van het Steenkamp Instituut.

9. Stichtingsraad WI

De Stichtingsraad van het WI kwam twee keer bij elkaar in Utrecht.

Op donderdag 10 april 2008 vond een Stichtingsraad van het WI plaats over de relatie tussen Nederland en de Nederlandse Antillen. De vernieuwing van de band tussen Nederland en de Nederlandse Antillen was ook het thema van de lezing van staatssecretaris drs. A.T.B. Bijleveld-Schouten van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Zij bracht naar voren dat op dat moment werd gewerkt aan de uitwerking van het slotakkoord tussen Nederland en de eilanden in een goede en constructieve sfeer. Ook onderstreepte zij dat behoefte is aan een integrale aanpak en verbetering van het voorzieningenniveau en maande de gesprekspartners tot enige spoed. Het gaat immers om de mensen. Forumlid dr. A.G. Croes (oud-gevolmachtigd minister van Aruba) benadrukte dat de sterk bestuurlijke benadering van de Koninkrijkszaken te kort schiet, terwijl het andere forumlid mr. R.J. Hoekstra (lid Raad van State) naar voren bracht dat de eilanden vooral zelf beslissingen zouden moeten kunnen nemen. Vervolgens ontstond in de volle zaal van het Utrechtse Mammoni een zeer levendige discussie waar vele onderwerpen de revue passeerden zoals de status van de eilanden en de noodzaak van een koninkrijksfonds om de gebrekkige infrastructuur van sommige eilanden te verbeteren.

De Stichtingsraad van 2 oktober 2008 stond in het teken van het zomernummer van Christen Democratische Verkenningen *'Benauwd in het midden'*. In een goed gevulde zaal gingen de heer J. Schinkelshoek, Tweede-Kamerlid voor het CDA en prof. dr. F.R. Ankersmit, hoogleraar Intellectuele en Theoretische Geschiedenis aan de Rijksuniversiteit Groningen, met elkaar in discussie. Deze spitste zich in het bijzonder toe op de rol van het maatschappelijk middenveld als samenbindende factor in de samenleving. Prof. Ankersmit benadrukte in zijn openingsstatement de neutraliteit van de staat en het publiek gezag, terwijl

de heer Schinkelshoek een lans brak om ook bij de taken van de staat de identiteitsgebonden instellingen een belangrijke rol te geven.

In de discussie met de zaal kwamen vele aspecten aan bod. Prof. Ankersmit nam afstand van het begrip soevereiniteit in eigen kring door te stellen dat slechts de staat soeverein is. De heer Schinkelshoek daarentegen relativeerde de rol van de staat en stelde dat 'een rijkgeschakeerde, uiteenlopende en veelkleurige samenleving zich niet van bovenaf, vanuit 'Den Haag', laat 'aansturen', doch hij maakte zich wel zorgen over de dreigende bureaucrativering van het middenveld. Hij hield dan ook een pleidooi om de ingezette schaalvergroting in de zorg en het onderwijs en daarmee ook de verschraving van het identiteitsgebonden onderwijs en de zorg een halt toe te roepen.

10. Symposia naar aanleiding van het WI-rapport over Europa

Op 14 november 2008 vond ter gelegenheid van het verschijnen van het rapport van het WI 'De burger en Europa. Een christendemocratische visie op de waardengemeenschap EU' een symposium plaats in Utrecht. Deze bijeenkomst was een gezamenlijk initiatief van het WI voor het CDA en het Centre for European Studies, een samenwerkingsverband van Europese christendemocratische partijen in Brussel. Als sprekers traden op: mr. ing. W.G.J.M. van de Camp, dr. H.O.C.R. Ruding en drs. P.R.H.M. van der Linden. Zij gaven een reactie op het rapport.

Een tweede conferentie rond het Europa rapport vond plaats op 8 december 2008 in het partijgebouw van CD&V te Brussel. Deze bijeenkomst was een gezamenlijk initiatief van het Centre for European Studies (CES), de denktank van Europese christendemocratische partijen in Brussel, en het WI voor het CDA, in samenwerking met de studiedienst CEDER van CD&V en CDA België Luxemburg. De conferentie begon met een kort welkomstwoord door de heer J. Smeele (voorzitter CDA-afdeling België Luxemburg), de heer I.M.R. Belet (CD&V-Europarlementariër) en de heer T. Huhtanen (directeur CES). De officiële opening van het discussiepanel werd kort ingeleid door de voorzitter van het panel, prof. mr. F.H.J.J. Andriessen. Na een korte toelichting op de inhoud van *De burger en Europa* door de secretaris van het rapport, gaven de panelleden, de heer Belet, mevrouw drs. C. Wortmann, de heer prof. dr. R.H.J.M. Gradus en de heer G. Muylle, een reactie op het rapport en formuleerden zij hun visie op de ambities van de EU. Vervolgens ontstond in de zaal een levendige discussie over het rapport, de toekomst van de EU en de relatie van de burger met Europa. Af en toe werd een kritische noot gebedigd, maar de aanwezigen gingen vooral een positieve en constructieve dialoog aan over de toekomst van de EU en toonden veel waardering voor het rapport.

11. Bestuur

Het bestuur van het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA bestond eind 2008 uit de volgende personen: prof.dr. C.P. Veerman (voorzitter), drs. B. Kamphuis (vice-voorzitter), mr. F.A.M. van den Heuvel (penningmeester), dr. G.J. Buijs, mw. mr. C.G. Breedveld-De Voogd, prof. dr. S.C.W. Eijffinger, mw. dr. S.C. van Bijsterveld, drs. P.A.C.T. van Heeswijk, prof. dr. R.A.H. van der Meer, mw. dr. ir. R. Janssen-van Rosmalen, mr. W.F.C. Stevens, drs. A. Tonca.

Op 10 april 2008 heeft mr. R.J. Hoekstra de voorzittershamer overgedragen aan de nieuwe voorzitter van het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA, prof. dr. C.P. Veerman, oud-minister van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit.

12. Medewerkers WI

In 2008 werkten de volgende personen bij het WI:

prof. dr. R.H.J.M. Gradus (directeur),
drs. E.J. van Asselt (plaatsvervangend directeur),
mw. drs. P. van den Burg (wetenschappelijk medewerker),
mr. dr. H.P.A. Knops (wetenschappelijk medewerker),
mw. mr. N. Naderi (wetenschappelijk medewerker),
mr. dr. J.E. Nijman (wetenschappelijk medewerker tot 1 mei),
mw. drs. A.S. Uitslag (wetenschappelijk medewerker tot 3 september 2008),
mw. mr. M.E.J. Dannenberg (wetenschappelijk medewerker vanaf oktober 2008),
M. ten Hooven (wetenschappelijk medewerker/hoofdredacteur CDV vanaf 1 juni 2008),
drs. J. Prij (redactiesecretaris CDV),
mw. C. Pronk (office manager tot 1 augustus 2008),
mw. E. ter Borg (secretaresse),
mw. A.E.B. Nieberg -van Selow (officemanager/ directiesecretaresse vanaf 1 november 2008).

Tijdelijk hebben dr. P.J.G. van Velthoven (ad interim betrokken bij het redactiesecretariaat CDV) en mevrouw J. Omvlee (Officemanager/directiesecretaresse) het WI bijgestaan.

Bijlage Publicaties en externe voordrachten in 2008

Prof. dr. R.H.J.M. Gradus

Publicaties:

- "Dutch policies towards ageing", *European View*, winternummer (samen met A.L. Bovenberg).
- "Verklaring mist diepgang", *Liberaal Reveil*, Vol. 49, 141-143.
- "Houdbare langdurige zorg.", *ESB*, 93, blz. 426-428 (samen met A.L. Bovenberg).
- "Wijziging Mededingingswet", *Financieele Dagblad*, 25 november 2008.
- "Keren kredietcrisis vergt Hollandse nuchterheid!", 14 november 2008, <http://weblogs.nrc.nl/weblog/bankencrisis/2008/11/14/keren-kredietcrisis-vergt-hollandse-nuchterheid>
- "Overheid kan het niet alleen in de crisis.", *Trouw*, 16 oktober 2008.
- "Nieuwe beginselverklaring VVD mist kompas", *Nederlands Dagblad*, 27 september 2008.
- "Beperk de AWBZ tot langdurige zorg", *Financieele Dagblad*, 19 mei 2008.
- "Zet participatie aan top agenda", *Financieele Dagblad*, 3 mei 2008.

Voordrachten:

- 20 september 2008: European Ideas Network - Summer University, Fiuggi (Italië) in de sessie Employment, Skills and Human Capital.
- 21 november 2008: LOP CDA over het AWBZ rapport
- 15 december 2008: Haags Bankiersgezelschap over kredietcrisis
- 18 december 2008: Wim Drees Stichting over het begrotingsbeleid.

Drs. E.J. van Asselt

Publicaties:

- Evert Jan van Asselt, 'Het Scandinavische model - voor Jan Modaal niet zo aantrekkelijk als het lijkt', in: Christen Democratische Verkenningen, Zomer 2008, *Benauwd in het midden*, pp. 63-71.
- Evert Jan van Asselt, *Nederlands Dagblad zaterdag 29 december 2008*, 'Burger betaalt onredelijke grondprijs'.
- Marijke Dannenberg en Evert Jan van Asselt, Inleiding van *Gezocht: maatschappelijke vernieuwers. Opnieuw gevonden: de ondernemer*, 2008.
- Ton van Prooijen, Ab Klink en Evert Jan van Asselt, *Man, where are you? An exploration of the Christian Democratic portrayal of mankind*, Centre for European Studies en Research Institute for the CDA, 2008.
- Lid redactie serie Christelijk Sociaal Denken, Uitgeverij Kok Kampen.

Mevrouw drs. P. van der Burg

Publicaties:

- In juni een artikel ten behoeve van ministerie van Algemene Zaken.
- In het zomernummer van CDV *Benauwd in het midden*, verscheen van haar hand een bespreking van het boek *Benoemen en bouwen*, van Doekle Terpstra.
- In het winternummer van CDV *De kracht van de zelfbeheersing* het artikel *In de ander jouw bestemming vinden*.

Voordrachten:

- Op 6 en 13 februari verzorgde mevrouw Van der Burg samen met mevrouw drs. Uitslag twee avonden ten behoeve van de Kaderschool (Steenkâmp Instituut) over het thema *Van gedachtegoed naar beleid*.
- Op 20 september een presentatie over het thema *Armoede* op de provinciale bijeenkomst in Flevoland, naar aanleiding van het in 2007 van haar hand verschenen WI-rapport *Participeren naar vermogen, een studie naar het voorkomen van armoede*.
- Op 25 oktober een inleiding op het VVD-flitscongres over de individualisering en sociale cohesie.
- Op 22 november Workshop C van het CDA op de ledendag in de Tweede Kamer.
- Op 27 november Presentatie Armoedebeleid op conferentie Offerfeest en Armoede van SMHO (Samenwerkende Moslim Hulp organisaties), de VU, Socires en het Centrum Islamitische theologie.

Mr. dr. H.P.A. Knops

Publicaties:

- *Reactie op: De verwarde onderneming*, *ESB*, 93, blz. 189 (samen met J. Nijland). 'The impact of the technical characteristics of network industries upon the governance of infrastructure adequacy', in: G. Arts, W. Dicke en L. Hancher (red.), *New Perspectives on Investment in Infrastructures*, WRR-Verkenningen nr. 19, Amsterdam: Amsterdam University Press, 2008, blz. 201-240.

Voordrachten:

- 28 november 2008: Annual Conference of 'Competition and Regulation of Network Industries', Brussel, voorzitter deelsessie over WRR-rapport infrastructuur en voordracht over eigen bijdrage daaraan.

Promotie:

Op 29 januari 2008 verdedigde WI-medewerker mr. dr. H.P.A. Knops zijn proefschrift aan de TU Delft. In zijn dissertatie, getiteld '*A Functional Legal Design for Reliable Electricity Supply. How technology affects law*', onderzoekt hij de wisselwerking tussen recht en techniek in de elektriciteitssector. Op basis van die analyse stelt hij een methode voor om op een systematische manier (betere) regelgeving voor zulke complexe sectoren te ontwerpen, waarbij de relevante aspecten van beleid, economie, recht en techniek aan bod komen. Deze benadering was ook al eerder toegepast in het WI-rapport *Energiekeuze(s) belicht* uit november 2004, waarvan mr. dr. H.P.A. Knops de eerste auteur was.

Mevrouw mr. M.E.J. Dannenberg

Publicaties:

- Marijke Dannenberg en Evert Jan van Asselt, Inleiding van *Gezocht: maatschappelijke vernieuwers. Opnieuw gevonden: de ondernemer*, 2008.

M. ten Hooven

Publicaties:

- M. ten Hooven 'Waar moraal tekortschiet, zijn regels noodgedwongen' in: *Nederlands Dagblad*, 13 juni 2008
- M. ten Hooven, opiniepagina n.a.v. verschijnen winteruitgave CDV, *Nederlands Dagblad*, 13 december 2008

CDV artikelen Marcel ten Hooven en Jan Prij

- M. ten Hooven (2008) 'De publieke geest vaart wel bij zelfbeheersing' in: M. ten Hooven, prof. dr. J.C. Kennedy, prof. dr. P. Nijkamp en mr. F.A.M. van den Heuvel (red) *De kracht van zelfbeheersing*. CDV winter 2008, pp.18-33.
- M. ten Hooven (2008) 'De oude codes doorbroken' CDV in gesprek met prof. dr. W. B. H. J. van de Donk en dr. P. Schnabel in: M. ten Hooven, prof. dr. J.C. Kennedy, en mr. F.A.M. van den Heuvel (red) *De kracht van zelfbeheersing*. CDV winter 2008, pp.132-143.
- M. ten Hooven (2008). 'Hoe anders mag je nog zijn in Nederland?' in: M. ten Hooven, prof. dr. J.C. Kennedy, prof. dr. P. Nijkamp en mr. F.A.M. van den Heuvel (red) *De kracht van zelfbeheersing*. CDV winter 2008, pp.259-271.
mr. dr. L.E.M. Klinkers, drs. J. Prij en prof. dr. H.A.A. Verbon
- (2008). 'Een ander Nederland vergt nieuw rentmeesterschap' In Mr. dr. L.E.M. Klinkers, drs. J. Prij en prof. dr. H.A.A. Verbon (red). *Krimpen zonder klein te worden*. CDV herfst 2008, pp.16-24.
- M. ten Hooven en drs. J. Prij (2008) 'Los Angeles aan de Noordzee. Toekomstbeeld of spookbeeld'. CDV in gesprek met prof. P. Eichholz en dr. W.J. ter Keurs, in: mr. dr. L.E.M. Klinkers, drs. J. Prij en prof. dr. H.A.A. Verbon (red). *Krimpen zonder klein te worden*. CDV herfst 2008, pp.82-89.
- Drs. J. Prij (2008) 'Ik weiger me bij een situatie van krimp neer te leggen' CDV in gesprek met burgemeester Jan-Frans Mulder' in: mr. dr. L.E.M. Klinkers, drs. J. Prij en prof. dr. H.A.A. Verbon (red). *Krimpen zonder klein te worden*. CDV herfst 2008, pp.123-124.
- Drs. J. Prij (2008) 'Krimp nog nergens leidende gedachte in beleid' CDV in gesprek met B.J. van Bochhove in: mr. dr. L.E.M. Klinkers, drs. J. Prij en prof. dr. H.A.A. Verbon (red). *Krimpen zonder klein te worden*. CDV herfst 2008, pp.155-159.
- Drs. J. Prij (2008) 'Haal de kramp uit de krimpdiscussie' CDV in gesprek met A.M.G. Gresel in: mr. dr. L.E.M. Klinkers, drs. J. Prij en prof. dr. H.A.A. Verbon (red). *Krimpen zonder klein te worden*. CDV herfst 2008, pp.160-161.
- M. ten Hooven & drs. J. Prij (2008) 'Op zoek naar verbinding' In ; M. ten Hooven, drs. P.F. Cuyvers, drs. M. Lampert en drs. J. Prij. *Benauwd in het midden*. CDV zomer 2008, pp.16-25.
- M. ten Hooven en drs. J. Prij (2008) 'Tegen de valse tegenstellingen' CDV in gesprek met minister prof. dr. E.M. H. Hirsch Ballin, In ; M. ten Hooven, dr. P.F. Cuyvers, drs. M. Lampert en drs. J. Prij. *Benauwd in het midden*. CDV zomer 2008, pp.96-102.
- M. ten Hooven en drs. J. Prij (2008) 'De conflictueuze en verbindende kracht van religie' CDV in gesprek met mrg. G. de Korte, prof. dr. H.M. Vroom en prof. dr. R.H.J.M. Gradus, In ; M. ten Hooven, drs. P.F. Cuyvers, drs. M. Lampert en drs. J. Prij. *Benauwd in het midden*. CDV zomer 2008, pp.144-154.
- M. ten Hooven(2008)'Op zoek naar het hogere' CDV in gesprek met prof. dr. G.J.M. van den Brink, in: In ; M. ten Hooven, drs. P.F. Cuyvers, drs. M. Lampert en drs. J. Prij. *Benauwd in het midden*. CDV zomer 2008, pp. 177-182.
- M. ten Hooven en drs. J. Prij (2008) 'Hoe het superkapitalisme te beteugelen ? CDV in gesprek met de heer F. J. F. M. de Nerée tot Babberich, drs. P. Kalma en dr. B. de Vries In M. ten Hooven, drs. P.F. Cuyvers, drs. M. Lampert en drs. J. Prij. *Benauwd in het midden*. CDV zomer 2008, pp.223-233.
- Dr. P.J.G. van Velthoven en drs. J. Prij (2008) 'Besef van gemeenschappelijke cultuur met Vlaanderen ontbreekt bij Nederlanders' CDV in gesprek met P. Beugels en W. Vandaele in: dr. P.J.G. van Velthoven, mevrouw I. Dupré, prof. J. De Groof en mr. dr. L.E.M. Klinkers (red) *België, waarheen?*, CDV lente 2008 pp.126-131.
- Dr. P.J.G. van Velthoven en drs. J. Prij (2008) 'Nationale overheden belemmeren euregionale samenwerking' CDV in gesprek met Léon Frissen en Steve Stevaert. In:

dr. P.J.G. van Velthoven, Isabelle Dupré, prof. J. De Groof en mr. dr. L.E.M. Klinkers
(red) *België, waarheen?*, CDV lente 2008 pp.145-149.

407132000043

Vereniging Christen Democratisch Jongeren Appèl

Een jaar van vooruit kijken...

Het jaar 2008 was een jaar waarin een reeks aan nieuwe initiatieven werd opgezet. Daar is veel werk in gaan zitten. Deze initiatieven waren bedoeld om voor de wat langere termijn het CDJA weer van een nieuwe richting te voorzien. Zo werd op het gebied van vorming het Jong Leiderschapsprogramma opgezet, kreeg het ledenwerkbeleid opnieuw en succesvol vorm en werden de statuten bij de tijd gebracht. Al deze zaken zullen bepalend zijn voor hoe het CDJA na dit goede jaar actief zal zijn. Veel denkwerk werd er in 2008 verzet op het gebied van integratie. Een levendig debat waar we als CDJA de nodige aandacht van het CDA en de media door kregen. We waren zichtbaar op onderwerpen die er toe doen. Mede om die reden konden we een hele nieuwe groep leden verwelkomen.

Naast deze grote zaken was het vooral ook te doen om de ondersteuning van de organisatie en de afdelingen te vergroten. En om leden beter te informeren. Om die reden werd er ruim geïnvesteerd in een nieuwe website, een nieuwsbrief van de werkgroepen en een digitale nieuwsbrief voor leden die meer informatie bevatte dan voorheen. Het secretariaat werd verder geprofessionaliseerd en de ledenadministratie, na jarenlange problemen, eindelijk op orde gebracht. Hopelijk hebben lokale afdelingen gemerkt dat het landelijke CDJA qua organisatie loopt zoals het moet. Dat geeft een goede ondersteuning die het mogelijk maakt om lokaal aan de weg te timmeren. Dat laatste kwam zeker goed, gezien het aantal nieuwe afdelingen en elders initiatieven die in diezelfde positieve richting gingen.

Bij een terugblik op een afgelopen jaar moet je altijd weer concluderen dat we als vereniging veel vrijwilligers hebben die het mogelijk hebben gemaakt. Vaak wordt dan naar het bestuur gekeken. Ook al is die waardering positief, het zou niet gelukt zijn zonder de voorzitters en leden van de vele commissies en werkgroepen die het CDJA rijk is. En de medewerkers die op het secretariaat actief zijn. Ook de afdelingen hebben, rond de waterschapsverkiezingen of in algemene zin, weer laten zien dat het CDJA ook lokaal leeft. In een jaarverslag als deze misstaat niet iedereen te bedanken die zich weer voor de vereniging heeft ingezet.

Harry van der Molen
Voorzitter CDJA

1. Bestuurlijke zaken

In 2008 zijn wijzigingen opgetreden in de samenstelling van het Dagelijks Bestuur van het CDJA. In mei werd tijdens het Voorjaarscongres in Driebergen afscheid genomen van Janneke Beumer (Politiek) en Rob Hammenga (Organisatie & Vorming). Hun plaatsen werden ingenomen door Fenny Helfferich (politiek) en Douwe Gerlof Heeringa (Organisatie en Vorming). Zij werden verkozen voor één jaar. David van Dis en Marcel Migo werden in november tijdens het Najaarscongres in Vlissingen herkozen als penningmeester en secretaris voor een nieuwe periode. Tijdens dat congres nam Geert Meijering (Communicatie & Ledenwerving) afscheid. Caroline Tax volgde hem op. Hieronder de namen van de personen die deel uitmaakten van het Dagelijks Bestuur:

Harry van der Molen	- voorzitter (vanaf juni 2006)
David van Dis	- penningmeester (vanaf januari 2008)
Marcel Migo	- secretaris (vanaf november 2007)
Janneke Beumer	- politiek (tot en met mei 2008)
Fenny Helfferich	- politiek (vanaf juni 2008)
Rob Hammenga	- organisatie en vorming (tot en met mei 2008)
Douwe Gerlof Heeringa	- organisatie en vorming (vanaf juni 2008)
Geert Meijering	- communicatie en ledenwerving (tot en met november 2008)
Caroline Tax	- communicatie en ledenwerving (vanaf december 2008)

De functie van tweede vicevoorzitter kwam met het vertrek van Rob Hammenga vrij. Marcel Migo nam deze functie over. David van Dis volgde Geert Meijering op als eerste vicevoorzitter. Beiden bekleeden de functie tot november 2009.

2. Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur (AB) is in 2008 tien maal bijeengekomen in Utrecht. Tevens is in september in Breukelen een Algemeen Bestuursweekeinde georganiseerd. De opkomst bij het Algemeen Bestuur is in 2008 verder afgenomen. Tijdens de AB-vergadering op 10 december zijn hierover unaniem zorgen uitgesproken en zijn er daaromtrent afspraken gemaakt. Tijdens de reguliere vergaderingen kwamen organisatorische zaken aan de orde en hebben politiekinhoudelijke discussies plaatsgevonden. Meer specifiek heeft het AB zich bezig gehouden met de uitvoering van het beleidsplan 2008, een uitgebreide modernisering van de Statuten en het Huishoudelijk Reglement en de wijziging van het Reglement van Orde van de CDJA Raad. Ook is uitgebreid stilgestaan bij en gediscussieerd over het Rapport Diversiteit dat door een commissie onder voorzitterschap van Rob Hammenga tot stand is gekomen. In het rapport werden aanbevelingen gedaan om de gerichter contacten op te bouwen met organisaties van allochtone jongeren. Met als doel om in deze groep meer leden te werven. Het Algemeen Bestuur stelde op 21 mei een nieuw plan van aanpak voor ledenwerving vast. Dit heeft ertoe geleid dat in de zomermaanden intensief is geworven tijdens allerlei evenementen waaronder verscheidene introductiedagen van hogescholen en universiteiten.

3. Beleidsplan 2009

Tijdens het CDJA congres in november 2008 in Vlissingen werden het beleidsplan en de begroting voor 2009 vastgesteld. Het accent lag op de nodige voorbereidingen voor de Europese verkiezingen en de verkiezingen voor de gemeenteraden in 2010. Daarnaast werd ingezet op een herkenbare programmering van de landelijke activiteiten. De begroting liet een bezuiniging zien op de subsidie van het CDA. De penningmeester zette een beleid in om de organisatiekosten te drukken om middelen vrij te maken voor lokale activiteiten.

4. CDJA Congres

In 2008 zijn een tweetal CDJA congressen georganiseerd. Op 23 en 24 mei werd Driebergen aangedaan. Tijdens dit Congres werd afscheid genomen van de Dagelijks Bestuursleden Rob Hammenga (Organisatie & Vorming) en Janneke Beumer (Politiek). Fenny Helfferich werd verkozen als opvolger van Janneke Beumer en Douwe Gerlof Heeringa kwam in de plaats van Rob Hammenga. Tijdens het mei-congres werd ook de uitslag bekendgemaakt van de voorzittersverkiezing. Harry van der Molen werd officieel herkozen als voorzitter van het CDJA (89%).

Tijdens het Voorjaarscongres werd onder andere het nieuwe Reglement van Orde van de CDJA Raad vastgesteld. Ook werd er gediscussieerd over het thema Religie in het publieke domein. Rond dit thema kon het CDJA maandenlang zich in uitgebreide media-aandacht verheugen. Onder andere CDA-fractievoorzitter in de Tweede Kamer Pieter van Geel en CDA Tweede Kamerlid Sabine Uitslag waren te gast. De opkomst bij het congres was uitstekend en boven verwachting.

Op 28 en 29 november werd het Najaarscongres georganiseerd in Vlissingen. Tijdens dit Congres werd afscheid genomen van Geert Meijering. Geert Meijering was daarmee het laatste bestuurslid dat een termijn van twee jaar uitdiende. Caroline Tax werd verkozen als zijn opvolger. Penningmeester David van Dis en secretaris Marcel Migo werden beiden herkozen voor een nieuwe termijn. Relus Breeuwsma nam tijdens het Congres afscheid als vicevoorzitter van de CDJA Raad en werd opgevolgd door Frans Vreeswijk. Het raadsstuk behandelde het thema Krijgsmacht (defensie) en dat leidde tot een levendige discussie.

Tijdens het Congres waren verscheidene prominente gasten en sprekers aanwezig, onder wie Karla Peijs, Commissaris van de Koningin in Zeeland, Tweede Kamerlid (en oudvoorzitter van het CDJA) Ad Koppejan, Tweede Kamerlid Sybrand van Haersma Buma, Europarlementariër Esther de Lange en Minister Piet-Hein Donner. In deelsessies werd er gesproken over privacy, ethiek en er werd een sollicitatietraining aangeboden. Beide congressen werden digitaal geëvalueerd. De uitkomsten daarvan werden vertaald in het programma van de congressen.

5. Samenwerkingsverbanden

In 2008 was het CDJA betrokken bij een tweetal stichtingen. Allereerst bij de oprichting van SPJO, een stichting voor de samenwerkende politieke jongerenorganisaties. Deze stichting vormt het platform voor gezamenlijke activiteiten. In 2008 werd door de stichting de US Election Night georganiseerd. Daarnaast werden de voorbereidingen getroffen voor de stichting Christelijk Sociaal Jongeren Congres (CSJC). Deze zal verantwoordelijk zijn voor de organisatie van het CSJC zoals we dat al kennen. Naast het CDJA zijn CNV Jongeren, Perspectief (ChristenUnie-jongeren) en SGPJ bij de totstandkoming van de stichting betrokken.

6. Website

In 2008 werd een geheel nieuwe website in gebruik genomen. De nieuwe website werd uitgevoerd in de nieuwe huisstijl die in 2007 werd ingevoerd. Voor de opdracht werd een contract gesloten met reclamebureau Studio Piraat, met als uitvoerende partij Bonus Ontwerp. De nieuwe website bood meer informatie, meer technische mogelijkheden en aparte sites voor lokale afdelingen. In de loop van 2008 bleek de volledige uitvoering van de website weerbarstiger dan gedacht.

Achterliggende automatiseringsprojecten, zoals de digitalisering van het formulier voor nieuwe leden en de realisatie van een webshop liepen forse vertraging op. De website was dan ook geregeld agendapunt voor evaluatie. Eind 2008 werden concrete afspraken gemaakt die een volledige realisatie van de site in 2009 mogelijk maken.

7. Interruptie

De Interruptie, het ledenblad van het CDJA, is in 2008 viermaal verschenen. In het voorjaar 2008 trad Marijse Klink aan als nieuwe hoofdredacteur. Ze volgde Jantina van Tilburg op als hoofdredacteur. Jantina ontving op het voorjaarscongres de ledenwaarderingprijs voor de inhoudelijke uitbouw van het blad en de succesvolle nieuwe vormgeving die in 2007 werd ingevoerd. Het ledenblad besteedde in 2008 onder andere aandacht aan de thema's cultuur, sport, de Amerikaanse verkiezingen en ontwikkelingssamenwerking. Daarnaast vulden onderwerpen als integratie, de waterschapsverkiezingen en Europa de kolommen.

8. Externe communicatie

Het CDJA is in 2008 diverse malen in de media geweest. Aanleiding hiervoor waren standpunten op het gebied van de hypotheekrente-afrek, integratie, vrijheid van onderwijs en sociaal economische thema's zoals de AOW leeftijd, vergrijzing en de staatsschuld. Er waren artikelen in landelijke kranten: Nederlands Dagblad, Algemeen Dagblad, Reformatorisch Dagblad, Katholiek Nieuwsblad, de Volkskrant, Trouw, NRC Handelsblad, De Pers en Metro. Uitgebreide opiniestukken en interviews kwamen aan bod in het (toenmalige) opinieblad *Opinio en Aedes*, het bedrijfsblad van de koepelorganisatie van woningbouwcorporaties.

Een profiel van voorzitter Harry van der Molen verscheen in weekblad Elsevier. Enkele keren werd er in het CDA blad voor lokale bestuurders, Bestuursforum, gewezen op het belang van jongeren in de lokale politiek en het lokale beleid. Televisie-optredens waren er onder meer bij Het Gesprek (integratie), Lange Frans stelt Kamervragen (Veronica, identificatieplicht), Netwerk (NCRV, evaluatie kabinetsbeleid) en Goedemorgen Nederland (KRO, evaluatie kabinetsbeleid). Radio-interviews werden er gegeven bij onder anderen BNR Nieuwsradio, Radio1, FunX, KinkFM en BNN Today. De onderwerpen die hierbij aan bod kwamen waren uiteenlopend, maar bijzondere aandacht was er voor de olympische spelen, woningmarkt, het advies van de commissie Bakker, vergrijzing, de 'C' van het CDA, de maatschappelijke slage en artikel 23.

9. Ledenwerving

In 2008 is er stevig ingezet op ledenwerving. Het werven en binden van leden is een van de belangrijkste taken van een politieke jongerenorganisatie. Speerpunt voor de ledenwerving waren dit jaar opnieuw de introductiedagen van hogescholen en universiteiten. Er werd een bezoek gebracht aan de studentensteden Utrecht (tweemaal), Groningen, Leeuwarden, Maastricht, Leiden, Delf, Nijmegen, Tilburg, Rotterdam, Enschede en Amsterdam. Ook het Xnoizz Flevofestival in Bussloo werd drie dagen bezocht. In 2008 werd fors geïnvesteerd in een nieuwe campagne, CDJA On Tour. Nieuw materiaal werd ontwikkeld (bijv. bierfiltjes, lipgloss, argumuntjes) en een speciaal voor deze campagne ontworpen Chevy werd in gebruik genomen. Aan de basis van deze nieuwe campagne stond een onderzoek onder jongeren die voor het CDA en het CDJA werd uitgevoerd door Motivaction.

Uit maandelijkse cijfers bleek dat de nieuwe campagne CDJA On Tour tot een significant groter aantal nieuwe leden had geleid ten opzichte van voorgaande campagnes tijdens de introductieweken.

10. Secretariaat

Het secretariaat van het CDJA maakt onderdeel uit van het CDA Partijbureau te Den Haag. Het vormt een belangrijke schakel binnen de organisatie. Het secretariaat is onder meer belast met de ledenadministratie en de dienstverlening richting besturen, commissies, afdelingen en werkgroepen. Daarnaast wordt vanuit het secretariaat voor een aantal zaken gebruik gemaakt van de dienstverlening van het CDA. Ook is het aanspreekpunt voor externe organisaties. Aan het begin van het jaar 2008 waren er – onder andere vanwege het vertrek van Marani Henneberke in november 2007 – geen medewerkers op het secretariaat in dienst. Op 28 januari trad Gerard Adelaar in dienst als Officemanager. Ook werd Marijse Klink opnieuw verbonden aan het secretariaat als administratief medewerker.

Het secretariaat ontving van het ECABO een officiële erkenning als stageplaats. Besloten werd een permanente stageplaats voor een MBO leerling te realiseren.

In 2008 is hard gewerkt om de ledenadministratie te verbeteren en op te schonen. Dit werd een geslaagde actie waardoor de distributie aan lokale afdelingen van actuele ledenlijsten kon worden hervat. De medewerkers en de bestuursleden David van Dis en Marcel Migo volgden een cursus Navision, zodat de kennis van het administratiesysteem toenam. Ook is in 2008 zorg besteed aan de archivering van aanmeldingen, opzeggingen en (adres)wijzigingen. De kwaliteitsslag is voor een groot deel ook het gevolg geweest van de toenemende bereidheid van leden en (algemeen) bestuursleden om (adres)wijzigingen door te geven.

In 2008 heeft prioriteit gelegen bij de archivering van allerhande documenten en publicaties, zoals de raadsstukken, Interrupties, jaarverslagen, notulen en andersoortige stukken. Er werd een fotoarchief en gestructureerd digitaal archief opgezet. In 2008 zijn de voorzieningen op het secretariaat verder verbeterd met de aanschaf van vier nieuwe computers en een printer. Aan het eind van het jaar is gestart met het vormgeven van een nieuwe ambitie van het secretariaat. Behalve het bieden van organisatorische ondersteuning legde het secretariaat zich ook toen op het verschaffen van inhoudelijke ondersteuning. Om die reden werd gestart met de aanleg van een bescheiden bibliotheek waarin politiekrelevante publicaties beschikbaar worden gesteld aan (werkgroep)leden die daar interesse voor hebben.

11. Werkgroepen

In totaal zijn er in 2008 rond de 100 werkgroepactiviteiten geweest. De werkgroepen bestaan gemiddeld uit 8 leden. De opkomst wisselt per werkgroep en ook zien we wisselende samenstellingen van werkgroepen per bijeenkomst. Dit resulteert erin dat rond de 140 leden een of meer werkgroepbijeenkomsten hebben bezocht. Een aantal werkgroepen heeft problemen gekend bij het vinden van een nieuwe voorzitter en de frequentie van bijeenkomsten. De werkgroepen Vrede&Veiligheid en Ontwikkelingssamenwerking en Mensenrechten werden in 2008 gefuseerd tot de werkgroep Buitenland. De werkgroepen hebben in de volgende resoluties ingediend: Kosovo (Europa en Vrede&Veiligheid), Internet in de trein (Limburg), vliegtickets (MIR), onderwijs financiering HBO masteropleidingen (Onderwijs), leergang vakbekwaamheid bewegingsonderwijs via pabo (Onderwijs), schaalvergroting varkenshouderij (Landbouw), veltax (VWS), gezinspolitiek (SEZ), crisis Georgia (Europa), dierenwelzijn (Landbouw) en Jongeren Europees verkiezingsprogramma (commissie JEP).

12. Verkiezingen / CDA Congres

De voorbereidingen voor de Europese verkiezingen zijn in 2008 gestart. In juli heeft een inventarisatie plaatsgevonden van kandidaten. Dit heeft geresulteerd in 40 namen, waarvan een deel uiteindelijk gesolliciteerd heeft. Daarnaast is de inhoudelijke voorbereiding voor de verkiezingen gestart. Een commissie heeft een jongeren verkiezingsprogramma geschreven, wat de input wordt voor de bespreking van het CDA programma. In 2008 namen een aantal CDJA leden deel aan de waterschapsverkiezingen. Niemand van hen raakte verkozen. Op het CDA congres zijn de volgende resoluties ingediend en aangenomen: woningmarkt, Ontwikkelingssamenwerking, openbaar vervoer, ov-kaart voor MBO studenten, leertraject bewegingsonderwijs, duurzame energie, luchthavenbeleid en energie.

13. Regionaal

Binnen de landelijke organisatie ontstond er in 2008 een aantal nieuwe afdelingen. In Groningen is er een groep jongeren verenigd in het CDJA Appingedam. Ook in Dinkelland (Overijssel) is vorig jaar een nieuwe afdeling gestart. In Utrecht kwam het CDJA-VRR in Veenendaal, Rhenen en Renswoude van de grond. In Helmond is ten slotte een CDJA-afdeling gestart. Afdelingen die een tijd bestuurloos waren, kregen een doorstart. Dit gebeurde in Leiden, Alkmaar, Nijmegen en Amsterdam. Op andere plekken waren er voorzichtige initiatieven, waaronder Barneveld, Roermond, Oldambt, Woerden en Huizen/t Gooi.

Binnen het algemeen bestuur werden verschillende provincies opnieuw ingevuld met een eerste en/ of plaatsvervanger. Concreet betekende dit dat de provinciale afdelingen Flevoland en Drenthe nu beide twee jongeren kunnen afvaardigen naar de maandelijkse bijeenkomsten en dat daarmee deze twee provincies opnieuw gezichten en aanspreekpunten kregen.

14. Landelijk

Vanuit het landelijk CDJA was er extra aandacht voor de situatie van het CDA en het CDJA in de vier grote steden, door regelmatig met een beleidsmedewerker van het ministerie van Wonen, Wijken en Integratie af te spreken. De organisatiecommissie bouwde de activiteit rond het halfjaarsthema van de CDJA Raad uit tot een terugkomende activiteit op de jaarplanning. De vormingscommissie is na juni 2008 uitgebreid met een nieuwe voorzitter, Bart-Jan Heine.

In de jaarplanning komen landelijke vormingsactiviteiten vaker en gestructureerd voor. Door een continu lage opkomst bij de 'Debating Society', is er besloten de huidige vorm op te schorten en deze regionaal een doorstart te geven. Het dagelijks bestuur organiseerde een reeks masterclasses, een activiteit voor een groep van maximaal 20 personen die aan de hand van een master een thema beter leerden kennen. Het CDJA Jong Leiderschaps Programma (JLP) startte in 2008 en loopt door tot juni 2009. Uit de eerste evaluaties bleek dat dit programma voor talentvolle CDJA leden erg goed ontvangen werd.

15. Internationaal

Het CDJA was in 2008 bij alle vijf door het YEPP georganiseerd evenementen aanwezig. In januari namen David van Dis en Bronne Pot deel aan het seminar "Cultural Diversity: a priority for European Youth?" in Straatsburg. In maart namen Harry van der Molen en Bronne Pot deel aan het YEPP seminar "A Europe fit for future generations" in Cork (Ierland). Tijdens dit seminar werd buiten het programma om uitgebreid stilgestaan bij het Kosovo conflict met de aanwezige YEPP leden waaronder velen uit de Balkan. In mei vond de YEPP Chairman's Conference plaats. Deze viel samen met het CDJA congres in Driebergen.

Tijdens dit seminar ondertekenden alle YEPP leden de Charter of Principles. In dit Charter benadrukken de jongeren het belang van het Lissabonverdrag, Europese aandacht voor het milieu, solidariteit tussen generaties en Europese waarden. Het Charter is onder andere aan de voorzitter van de Europese Commissie Barroso en de voorzitter van het Europees Parlement Pöttering aangeboden. Frank Lambermont en Bronne Pot namen deel aan dit seminar. Aan de YEPP summer school in Bulgarije namen Douwe Gerlof Heeringa en Wilke van Beest deel. Het laatste seminar van 2008 vond plaats in Litouwen: "European Neighbourhood Policy: Parliamentary Elections 2008 in Belarus – A democratic choice?" Tijdens dit seminar spraken onder andere vier oppositieleiders uit Wit-Rusland, waaronder dhr. Milinkevich die voorheen presidentskandidaat was voor de gezamenlijke oppositie. Daags na dit seminar vonden de parlementsverkiezingen in Wit-Rusland plaats.

16. Overige internationale contacten

In 2008 zijn de volgende congressen bezochten op bilaterale basis: in februari bezochten Harry van der Molen, Geert Meijering, David van Dis, Marcel Migo en Bronne Pot het congres van Jong CD&V in Brussel. Marcel Migo en Harry van der Molen hebben het congres van de AK Parti Youth in Ankara bezocht. Fenny Helfferich en Marcel Migo hebben het congres van de Junge Union in Stuttgart bezocht. Een delegatie van zes CDJA leden heeft een bezoek aan Ierland gebracht tijdens de referendumcampagne. Harry van der Molen en Geert Meijering hebben de Verenigde Staten bezocht tijdens de verkiezingscampagne. Bart-Jan Heine en Wolter Neutel zijn naar Israël geweest. Namens het CDJA heeft Jorik ter Horst deelgenomen aan het Young Institute for Multi-party Democracy.

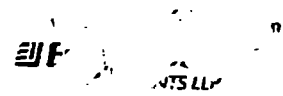
17. Trainingen

Verschillende CDJA-leden hebben in 2008 voor de Eduardo Frei Stichting (EFS) trainingen gegeven. Geert Meijering en Bronne Pot hebben een training in Bulgarije gegeven over campagnetechnieken van het CDJA. Harry van der Molen en Herman de Vries verzorgden een training over campagnevoeren in Moldavië. Fenny Helfferich heeft een presentatie gegeven over het CDJA in Sarajevo voor een groep jongeren afkomstig uit de Balkan.

62

Financieel verslag 2008 CDA

Totaal uitgaven activiteiten CDA 2008

	Directe kosten	Indirecte kosten	Totaal kosten
Informatievoorziening leden	1.449.757	764.038	2.213.795
Het onderhouden van contacten met Zusterpartijen in het buitenland	102.974	39.111	142.085
Vorming & Scholingswerk	239.224	465.116	704.340
Campagneactiviteiten	27.307	7.829	35.136
	<hr/>		
	1.819.262	1.276.094	3.095.356
Politiek Wetenschappelijk werk	104.445	695.289	799.734
Activiteiten ter bevordering van de Politieke participatie van jongeren	215.280	90.112	305.391
	<hr/>		
Totaal uitgaven activiteiten CDA 2008	2.138.987	2.061.495	4.200.482

V
E
P
J

Toelichting uitgaven activiteiten CDA 2008

	Directe kosten	Indirecte kosten	Totaal kosten
Informatievoorziening leden			
Media - CDA.nl	210.108	180.090	390.198
Hosting CDA Net / Internet	67.182	141.488	208.670
Voorlichtingskosten	22.903	42.405	65.308
Radio en TV uitzendingen	47.026	36.167	83.193
Partijpublicaties	292	0	292
Permanente activiteiten	364.890	86.424	451.315
Verkiezingsonderzoek	73.780	0	73.780
Evenementen	13.849	0	13.849
Ledenzorg	64.715	76.804	141.519
Ledenwerving	113.552	46.463	160.015
Commissies	31.744	5.312	37.057
Publiek debat	109.140	56.417	165.558
Congres	140.590	84.351	224.941
Projectactiviteiten	189.985	8.117	198.102
Totaal informatie voorziening leden	1.449.757	764.038	2.213.795

Het onderhouden van contacten met Zusterpartijen in het buitenland

Kosten Internationaal werk	102.974	39.111	142.085
Totaal kosten van het onderhouden van contacten met Zusterpartijen in het buitenland	102.974	39.111	142.085

Vormings- en Scholingswerk

Adviesraad	90	0	90
Landelijk aanbod	99.074	168.046	267.120
Regionaal aanbod	57.764	24.692	82.456
Ontwikkeling opleidingsproducten	2.683	1.532	4.215
H.R.M.	59.320	186.835	246.155
Partijontwikkeling	20.284	84.011	104.306
Totaal Vormings- en Scholingswerk	239.224	465.116	704.340

Toelichting uitgaven activiteiten CDA 2008

	Directe kosten	Indirecte kosten	Totaal kosten
Politiek Wetenschappelijk werk			
Publicaties	20.944		20.944
Conferenties & commissies	2.164		2.164
CD Verkenningen	25.258		25.258
Projecten	56.080	695.289	751.369
Totaal Politiek Wetenschappelijk werk	104.445	695.289	799.734
Activiteiten ter bevordering van de Politieke participatie van jongeren			
Bestuurskosten	25.013	10.470	35.483
Activiteiten	162.051	67.831	229.883
Interruptie	28.215	11.810	40.026
Totaal activiteiten ter bevordering van de Politieke participatie van jongeren	215.280	90.112	305.391
Campagneactiviteiten			
Waterschapsverkiezingen	26.401	7.829	34.230
Europees Parlementsverkiezingen	906	0	906
Totaal campagneactiviteiten	27.307	7.829	35.136

Cijfermatige toelichting uitgaven activiteiten CDA 2008

	Directe kosten	Indirecte kosten	Totaal kosten
Media - CDA.nl			
Drukkosten	72.893		72.893
Portokosten	75.169		75.169
Apparaatskosten		149.249	149.249
Redactiekosten	8.950		8.950
Abonneebeheer		21.000	21.000
Foto's	24.889		24.889
Overige kosten	28.208	9.841	38.049
Totaal Media - CDA.nl	210.108	180.090	390.198
Hosting CDA Net / Internet			
Abonnementen	67.182		67.182
Loonkosten		52.925	52.925
Automatisering		88.563	88.563
Overige kosten		0	0
Totaal Hosting CDA Net / Internet	67.182	141.488	208.670
Voorlichtingskosten			
Perscontacten	1.197		1.197
Apparaatskosten		33.359	33.359
Overige voorlichtingskosten	21.706	9.046	30.751
Totaal Voorlichtingskosten	22.903	42.405	65.308
Radio en TV uitzendingen			
Personele kosten vast		35.223	35.223
Personele kosten freelance	41.421		41.421
Facilitaire kosten NOB	5.605		5.605
Overige kosten		944	944
Totaal Radio en TV uitzendingen	47.026	36.167	83.193

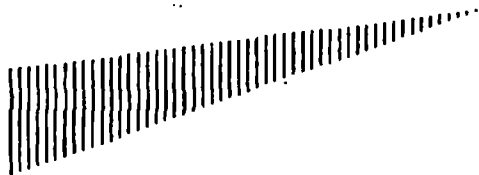
Cijfermatige toelichting uitgaven activiteiten CDA 2008

	Directe kosten	Indirecte kosten	Totaal kosten
Partijpublicaties			
Brochures	292	0	292
Totaal Partijpublicaties	292	0	292
Permanente activiteiten			
Nieuwjaarsconferentie	20.674		20.674
Promotiemateriaal	238.827		238.827
Beurzen en manifestaties	10.645		10.645
LPC	58.209		58.209
Jongerenmarketing	36.536		36.536
Overige kosten		86.424	86.424
Totaal Permanente activiteiten	364.890	86.424	451.315
Ledenzorg			
Kosten ledenzorg	64.715		64.715
Loonkosten		66.824	66.824
Overige kosten		9.980	9.980
Totaal Ledenzorg	64.715	76.804	141.519
Ledenwerving			
Kosten ledenwerving	113.552		113.552
Loonkosten		44.009	44.009
Overige kosten		2.454	2.454
Totaal Ledenwerving	113.552	46.463	160.015

Cijfermatige toelichting uitgaven activiteiten CDA 2008

7507116703000000

	Directe kosten	Indirecte kosten	Totaal kosten
Commissies			
Politieke commissies	31.744		31.744
Loonkosten		5.312	5.312
Totaal Commissies	31.744	5.312	37.057
Publiek debat			
Ledendebatten	7.178		7.178
Rondje CDA	7.656		7.656
Morgen begint Vandaag	40.543		40.543
Bijeenkomsten met ondernemers	24.231		24.231
Kredietcrisisbijeenkomsten	15.218		15.218
Prof. Steenkamplering	9.378		9.378
Kosten Lokaal Appel Tour	4.937	33.608	38.545
Loonkosten		21.982	21.982
Overige kosten		827	827
Totaal Publiek debat	109.140	56.417	165.558
Congres			
Vergaderkosten	140.053		140.053
Reiskosten	537		537
Repro-/frankeerkosten		27.795	27.795
Loonkosten		52.696	52.696
Overige kosten		3.860	3.860
Totaal Congres	140.590	84.351	224.941
Internationaal werk			
Contributie EVP	31.087		31.087
Contributie CDI	20.000		20.000
Contributie EUCDW	500		500
Contributie ESU	150		150
Internationale reizen	21.490		21.490
Commissies EVP-EUCDW	732		732
Schmelzerlezing	5.723		5.723
Conferenties	761		761
Commissie Buitenland	5.074		5.074
Publicaties/rapporten	17.457		17.457
Loonkosten		30.774	30.774
Overige kosten		8.337	8.337
Totaal Internationaal werk	102.974	39.111	142.085

Aan: Stichting Secretariaat Christen Democratisch Appèl

Accountantsverklaring

afgegeven ten behoeve van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Opdracht

Wij hebben bijgevoegde gewaarmerkte financieel verslag met een totaal bedrag aan uitgaven van € 4.200.482 en bijbehorende toelichting, alsmede het ledenaantal op de peildatum 1 januari 2008 van in totaal 54.746 en van de jongerenorganisatie (CDJA) van in totaal 844 leden ingevolge de Wet subsidiëring politieke partijen van Stichting Secretariaat Christen Democratische Appèl te Den Haag over 2008 gecontroleerd. De subsidiedeclaratie is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de entiteit. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake het financieel verslag en de ledenaantallen te verstrekken.

Werkzaamheden

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, de Wet subsidiëring politieke partijen en de Regeling subsidiëring politieke partijen. Dienovereenkomstig dienen wij onze controle zodanig te plannen en uit te voeren, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat het financieel verslag geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van relevante gegevens.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

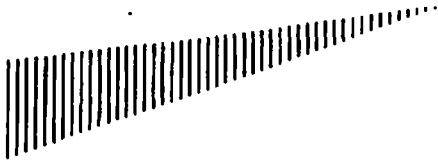
Oordeel

Naar ons oordeel geeft het financieel verslag een getrouw beeld van de uitgaven en ontvangsten die samenhangen met artikel 5 van de Wet subsidiëring politieke partijen genoemde activiteiten, alsmede van de ledenaantallen die van belang zijn voor de subsidievaststelling.

Tevens zijn wij van oordeel dat de in de Wet subsidiëring politieke partijen en de Regeling subsidiëring politieke partijen neergelegde verplichtingen correct zijn nageleefd.

Overige aspecten - beperking in het gebruik en verspreidingskring

Het financieel verslag en onze verklaring daarbij zijn uitsluitend bedoeld voor het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en kunnen derhalve niet voor andere doeleinden worden gebruikt.

Toelichting

Wij vestigen de aandacht op de doorbelaste indirecte kosten (circa € 165.000), die met name uit loonkosten bestaan. Aan de doorbelaste loonkosten ligt geen tijdsregistratie ten grondslag. Wij hebben de tijdsbesteding van de medewerkers schriftelijk laten bevestigen door de directie. Deze situatie doet geen afbreuk aan ons oordeel.

Den Haag, 1 juli 2009

Ernst & Young Accountants LLP

w.g:

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
DGBK/Directie Openbaar Bestuur en Burgerschap
t.a.v. Hoofd cluster Democratie en Burgerschap
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Betreft: ledental CDJA

Den Haag, 29 juni 2009

Geachte [REDACTED]

Hierbij willen wij u de ledentallen van het CDJA over het jaar 2008 doorgeven.
Deze ledentallen zijn nodig om de definitieve grootte van de subsidie van het CDJA van het
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over 2008 vast te stellen.
De ledentallen zijn vastgesteld op basis van de voorschriften zoals genoemd in de Wet subsidiëring
politieke partijen.

Op basis van de criteria zoals geformuleerd in de Wet had het CDJA in 2008, 844 leden.

Mocht u naar aanleiding van deze brief nog vragen hebben, dan kunt u die stellen bij de heer
David van Dis, penningmeester van het CDJA, [REDACTED].

Met vriendelijke groet en hoogachting,

Jeroen van Velzen
Voorzitter CDJA

Christen Democratisch
[ouderen Appèl

Beroepsadres:
Buitenhof 18
2512 XA Den Haag - NL

Postadres:
Postbus 30453
2500 GL Den Haag - NL

T +31 (0)70 362 48 51
F +31 (0)70 422 55 89

secretariaat@cdja.nl
www.cdja.nl

KvK nr: 40430216
Bank Giro nr. 30.45.492

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
DGBK/Directie Openbaar Bestuur en Burgerschap
t.a.v. Hoofd cluster Democratie en Burgerschap
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Betreft: ledental CDA

Den Haag, 29 juni 2009

Geachte [REDACTED]

Hierbij willen wij u de ledentallen van het CDA over het jaar 2008 doorgeven.
Deze ledentallen zijn nodig om de definitieve grootte van de subsidie van het CDA van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over 2008 vast te stellen.
De ledentallen zijn vastgesteld op basis van de voorschriften zoals genoemd in de Wet subsidiëring politieke partijen.

Op basis van de criteria zoals geformuleerd in de Wet had het CDA in 2008, 54.746 leden.

Mocht u naar aanleiding van deze brief nog vragen hebben, dan kunt u die stellen bij de heer M. Kampmeijer (tel. [REDACTED]).

Met vriendelijke groet en hoogachting,

Mw. H.A.M. Nauta-van Moorsel
Directeur partijbureau.

Accountants

Berk N.V.
Scheveningseweg 80-82
Postbus 85745
2508 CK Den Haag
Tel. (070) 358 90 00
Fax (070) 350 20 20
E-mail: denhaag@berk.nl
KvK-nummer: 24425560

Vereniging Politieke Partij Democraten 66
Postbus 660
2501 CR DEN HAAG

Referentie
RK/JB/0014487/1988890

ACCOUNTANTSVERKLARING

Wij hebben de jaarrekening 2008 van de Vereniging Politieke Partij Democraten 66, te Den Haag, bestaande uit de balans per 31 december 2008 en de rekening van baten en lasten over 2008 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de vereniging is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 "Kleine Organisaties zonder winststreven".

Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de vereniging.

Accountants

Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de vereniging heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Vereniging Politieke Partij Democraten 66 per 31 december 2008 en van het resultaat over 2008 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 "Kleine Organisaties zonder winststreven".

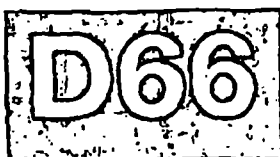
Den Haag, 24 juli 2009

Berk N.V.

ccountant-Administratieconsulent

Registeraccountant

Jaarrekening 2008

1. Inhoudsopgave

1.	Inhoudsopgave	2
2.	Jaarverslag	3
3.	Financiële uitkomsten 2008	6
4.	Balans per 31 december 2008	7
5.	Rekening van Baten en Lasten 2008	8
6.	Grondslagen voor waardering en bepaling resultaat	9
7.	Toelichting op de balans	10
7.1	Vaste activa	10
7.2	Vlottende activa	11
7.3	Eigen Vermogen	13
7.4	Kortlopende schulden	14
7.5	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	15
8.	Toelichting op de rekening van Baten en Lasten	16
8.1	Baten	16
8.2	Indirecte verenigingslasten	17
8.3	Directe verenigingslasten	20
8.4	Financiële baten en lasten	23
9.	Overige gegevens	24

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
 Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
 Den Haag

Datum:

Paraaf:

2. Jaarverslag

Hierbij heb ik het genoegen u de jaarrekening over 2008 aan te bieden, nadat deze is vastgesteld door het landelijk bestuur alsmede de financiële commissie en door de externe accountant is voorzien van een goedkeurende verklaring.

De Vereniging Politieke Partij Democraten 66 te Den Haag is in 1966 opgericht.

De vereniging stelt zich als sociaal liberale partij ten doel politiek te bedrijven waarin de mens centraal staat.

Het partijbestuur bestaat uit de volgende personen:

Ingrid van Engelshoven	Voorzitter
Jan Petit	Vice-voorzitter
Annelies Koningsveld- Den Ouden	Vice-voorzitter
Menno Witteveen	Penningmeester
Gerben Jan Gerbrandy	Secretaris
Jan Backer	Lid
Daniëlle Paulssen	Lid
Robert Strijk	Directeur

In 2008 heeft D66 zich hersteld. Het politieke succes met name in de Tweede Kamer toonde aan dat D66 als politieke beweging zijn koers hervonden heeft en dat deze aanspreekt. Dat uitte zich niet alleen in stijgende peilingen maar concreet in een toename van het aantal leden: in 2008 met 25% tot 12.300. Nadat in 2007 de basis was gelegd voor een robuuste partijorganisatie werd deze door de snelle groei direct getest. Gelukkig gebeurde dit met een kleine stijging van de financiële armslag (+ 9% tot € 1.467.561). Tegelijkertijd werd een beleid van stringente kosten handhaving gevoerd waardoor ruimte ontstond voor belangrijke investeringen in onder meer kadervorming, een nieuwe huisstijl, website en internet toepassingen. De kosten gingen hierdoor de baten niet te boven en het positieve resultaat van € 19.465 waarmee 2008 werd afgesloten is hier de weerslag van.

Hoewel de beschikbare middelen in 2008 dus toenamen en door de voortdurende stijging van het aantal leden een opgaande lijn van de contributieopbrengsten verwacht kon worden, bleek in september 2008 dat met drie verkiezingsjaren in het vooruitzicht wij veel geld tekort zouden komen. Er zouden onvoldoende middelen zijn om invulling te geven aan het ambitieuze opleidingsprogramma voor toekomstige raadsleden, wethouders en Tweede Kamerleden naast het voeren van aansprekende campagnes. Kortom wat gezaaid was zou niet geoogst kunnen worden. Daarom werd in november 2008 aan het congres voorgesteld de contributie te verhogen met € 20 per lid voor een periode van drie jaar. Dit is door het congres overgenomen waardoor de minimum contributie steeg van € 40 tot € 60 per jaar.

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
Den Haag

Datum:
Paraaf:

pagina 3

De toegenomen financiële armslag heeft D66 hard nodig om organisatorisch aan de verwachtingen van nieuwe en oude leden te voldoen. Zo zullen de inkomsten in 2009 naar verwachting voor het eerst boven de € 2 miljoen uitkomen, terwijl de kosten daar net onder blijven. Het positieve verschil zal hierdoor een broodnodige bodem leggen in de reserves. Intussen worden de doelen die de partij zichzelf in 2007 had gesteld sneller dan verwacht gehaald. Zo kon in mei 2009 het 15.000ste lid begroet worden; 2 jaar eerder dan gedacht. Begin juni werd de geslaagde campagne voor de Europese verkiezingen bekroond met drie zetels in het Europees parlement en bijzonder goede uitslagen in veel gemeenten. Het gaat nu goed maar niet voor niets schreef Bredero onder zijn werk steeds 't Kan verkeren'. Dat geldt ook heden ten dage. Wij hebben nu de kans en daarmee de verplichting een partijorganisatie te bouwen die ook in electoraal mindere tijden beter overeind blijft dan in het verleden.

Voor 2009 ziet de begroting, die in het najaarscongres C88 is goedgekeurd er als volgt uit:

	x €-1.000
Baten	
Subsidies	390
Contributies	1.222
	<hr/> 1.612
Lasten	
Overheadkosten	
Personeelskosten	590
Afschrijvingen	62
Overige overheadkosten	158
	<hr/> 810
Verenigingskosten	
Bestuur, commissie en platforms	48
Congreskosten	87
Opleidingen	133
Marketing en communicatie	26
Ledenblad de Democraat	58
Regio's en afdelingen	139
Bijdrage aan JD en IDI	23
	<hr/> 514
Totale kosten	<hr/> 1.324
Resultaat voor campagnes	288

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
Den Haag

Datum:

Paraaf:

Het positieve begrote resultaat 2009 zal voor € 205.000 worden gebruikt voor campagnes en € 73.000 zal worden toegevoegd aan de verkiezingskas.

Menno Witteveen

penningmeester

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
Den Haag

Datum:

Paraaf:

pagina 5

3. Financiële uitkomsten 2008

Voor D66 sluit het jaar 2008 met een positief saldo van € 19.465.

2008 was een investeringsjaar. Investerings in nieuwe software voor de ledenadministratie, maar ook investeringen in een nieuw communicatieconcept en bijbehorende uitrol van huisstijl en mediadragers.

Dit leidde met name tot hogere kosten voor marketing en communicatie (+32 % t.o.v. 2007). Bij de indirecte verenigingskosten kon D66 zich redelijk aan het budget houden (overschrijding van 7%), bij de directe verenigingslasten was de budgetoverschrijding met € 300.000 (+50 %) aan de forse kant.

Hier staan echter ook fors hogere opbrengsten tegenover. De contributie was met een kleine miljoen euro 38 % hoger dan begroot. Dit kwam enerzijds door de groei van het ledenaantal met bijna 2.300 leden tot 12.300 leden, maar anderzijds ook door een grotere betaaldiscipline en een licht stijgend gemiddeld contributiebedrag per lid. Deze laatste trend zet zich in 2009 versterkt door, niet in de laatste plaats door de verhoging van de minimumcontributie.

	2008 Begroting	2008 Werkelijk	2007 Werkelijk
BATEN			
Contributies	715.000	991.570	818.587
Subsidie	430.000	407.616	453.091
Overige baten	60.000	68.375	63.890
	<u>1.205.000</u>	<u>1.467.561</u>	<u>1.335.568</u>
LASTEN			
Indirecte verenigingslasten	803.850	858.374	905.973
Directe verenigingslasten	305.650	598.793	414.586
Financiële lasten	-/ 7.500	-/ 9.071	-/ 11.780
Totaal lasten	<u>1.102.000</u>	<u>1.448.096</u>	<u>1.308.779</u>
Resultaat boekjaar	<u>103.000</u>	<u>19.465</u>	<u>26.789</u>

4. Balans per 31 december 2008

	31 december 2008		31 december 2007	
Activa				
VASTE ACTIVA				
Materiële vaste activa				
Inventaris	20.849		19.433	
Computersoftware	90.687	111.536	0	19.433
Financiële vaste activa				
Lening u.g.		0		211.624
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen				
Gelieerde organisaties	309.893		144.856	
Ministerie van Binnenlandse Zaken	92.454		86.162	
Debiteuren	63.744		42.923	
Overige vorderingen en overlopende activa	78.008	544.099	59.815	333.756
Liquide middelen		214.593		199.861
		<u>870.228</u>		<u>764.674</u>
Passiva				
EIGEN VERMOGEN				
Algemene reserve		223.867		204.402
Bestemmingsreserve				
Verkiezingsfonds	103.754		103.754	
Fonds congressen	20.645	124.399	20.645	124.399
KORTLOPENDE SCHULDEN				
Gelieerde organisaties	97.446		45.964	
Crediteuren	47.044		60.173	
Vooruit ontvangen contributies	102.109		104.785	
Belastingen	32.920		15.252	
Overige schulden en overlopende passiva	242.443	521.962	209.699	435.873
		<u>870.228</u>		<u>764.674</u>

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
 Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
 Den Haag
 Datum:
 Paraaf:

5. Rekening van Baten en Lasten 2008

	2008	2008	2008
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
BATEN			
Contributies	715.000	991.570	818.587
Subsidie	430.000	407.616	453.091
Overige baten	60.000	68.375	63.890
	<u>1.205.000</u>	<u>1.467.561</u>	<u>1.335.568</u>
LASTEN			
Salarissen	422.965	429.545	412.781
Sociale lasten	61.840	68.862	52.199
Afschrijvingen	50.880	50.880	12.023
Overige personeelskosten	15.195	31.239	39.931
Huisvestingskosten	66.325	66.306	77.027
Kantoorkosten	100.145	95.279	136.447
Administratiekosten	86.500	116.263	175.565
	<u>803.850</u>	<u>858.374</u>	<u>905.973</u>
	<i>Subtotaal indirecte lasten</i>		
Bestuurskosten	47.400	56.121	14.550
Congreskosten	87.600	104.790	124.482
Opleidingen	22.500	12.912	3.129
Marketing en communicatie	38.300	239.334	181.852
Ledenblad Democraat	64.200	64.739	22.801
Regio's en (thema) afdelingen	92.500	152.231	129.864
Gelieerde organisaties	22.500	35.650	
Doorbelast aan belendingen	-69.350	-/ 66.984	-62.092
	<u>305.650</u>	<u>598.793</u>	<u>414.586</u>
	<i>Subtotaal directe verenigingslasten</i>		
Totaal lasten	1.109.500	1.457.167	1.320.559
Resultaat voor financiële baten en lasten	<u>95.500</u>	<u>10.394</u>	<u>15.009</u>
Financiële baten en lasten (-/- is bate)	-/ 7.500	-/ 9.071	-/ 11.780
Resultaat boekjaar	<u>103.000</u>	<u>19.465</u>	<u>26.789</u>

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
 Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
 Den Haag

Datum:
 Paraaf:

pagina 8

6. Grondslagen voor waardering en bepaling resultaat

Verlaggevingsvoorschriften

De jaarrekening is met inachtneming van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving 640 "Kleine organisaties zonder winststreven" opgesteld.

Wijziging rubricering kosten 2007 op 2008

Met het oog op een verbeterde managementrapportage en daarmee betere beheersbaarheid van de organisatie is besloten de baten en lasten vanaf 1 januari 2008 anders te rubriceren. De lasten zijn gesplitst in (op korte termijn) vaste lasten en een meer variabel deel van zichtbare projecten als campagne, opleidingen en afdrachten aan regio's en afdelingen. Voor zover mogelijk zijn de vergelijkende cijfers aangepast aan de nieuwe rubricering, zonder dat dit invloed heeft op het resultaat en vermogen van de vereniging.

Balans

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen historische uitgaafprijs, onder aftrek van afschrijvingen. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur van de te onderscheiden activa.

Vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

Alle overige in de balans opgenomen posten zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Belastingen

De vereniging is niet vennootschapsbelastingplichtig.

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
Den Haag

Datum:

Paraaf:

7. Toelichting op de balans

(in euro's)

7.1 Vaste activa

Materiële vaste activa

	31 december 2008	31 december 2007
Aanschafwaarde	226.471	215.269
Cumulatieve afschrijvingen	114.935	195.836
Boekwaarde	<u>111.536</u>	<u>19.433</u>

Verloop van de materiële vaste activa in 2008

	Inventaris	Computer- hardware	Computer software	Totaal
Aanschafwaarde per 1 januari 2008	60.859	154.410	0	215.269
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari 2008	46.722	149.114	0	195.836
Boekwaarde per 1 januari 2008	<u>14.137</u>	<u>5.296</u>	<u>0</u>	<u>19.433</u>
Bij: investeringen 2008	2	14.900	128.083	142.985
Af: buitengebruik gesteld in 2008	26.965	104.818	0	131.783
Af: afschrijvingen 2008	5.615	7.871	37.396	50.882
Bij: cumulatieve afschrijvingen buitengebruik gesteld in 2008	26.965	104.818	0	131.783
Aanschafwaarde per 31 december 2008	<u>33.896</u>	<u>64.492</u>	<u>128.083</u>	<u>226.471</u>
Cum. afschrijvingen per 31 december 2008	<u>25.372</u>	<u>52.167</u>	<u>37.396</u>	<u>114.935</u>
Boekwaarde per 31 december 2008	<u>8.524</u>	<u>12.325</u>	<u>90.687</u>	<u>111.536</u>

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
Den Haag

Datum:

pagina 10

Paraaf:

2008 2007

Financiële vaste activa		
	2008	2007
Saldo per 1 januari	211.624	219.763
Aflossingen komend boekjaar (naar kortlopende vorderingen, verrekend met rekening courant SHV)	-/- 8.139	-/- 8.139
Af: naar kortlopende vordering i.v.m. voorgenomen verkoop pand Laan van Meerdervoort 50.	-/- 203.485	0
Saldo per 31 december	<u>0</u>	<u>211.624</u>

Dit betrof een lening, oorspronkelijk groot € 244.180 per 2 augustus 2004, met een looptijd van 30 jaar en 5 maanden. De rente bedraagt 4,7% per jaar en de aflossing € 8.139 per jaar met ingang van 31 december 2005.

De lening is verstrekt aan de Stichting Beheer Huisvestingsvermogen D66, die in 2004 het pand aan de Laan van Meerdervoort 50 heeft gekocht. Sinds oktober 2004 is hierin het Landelijk Bureau gevestigd. De vereniging huurt het pand van de Stichting.

D66 is van plan in augustus 2009 een pand te gaan huren aan de Hoge Nieuwstraat in Den Haag. Dat is de reden voor de Stichting Huisvestingsvermogen D66 om het pand aan de Laan van Meerdervoort te verkopen. Met de opbrengst van de verkoop van het pand wil de Stichting de lening aan D66 vervroegd aflossen. Het transport en de aflossing van de lening vindt naar verwachting plaats op 1 oktober 2009.

7.2 Vlottende activa

Vorderingen

Gelieerde organisaties		
	31 december 2008	31 december 2007
Stichting Internationaal Democratisch Initiatief D66	94.135	113.935
Stichting Beheer Huisvestingsvermogen D66	215.758	26.997
Vereniging Jonge Democraten D66	0	1.719
Te verrekenen met fracties	0	20.249
Af: voorziening vorderingen	0	-18.044
Saldo	<u>309.893</u>	<u>144.856</u>

Per 31 december 2008 is het kortlopend deel van de lening aan de Stichting Beheer Huisvestingsvermogen, groot € 203.485 opgenomen onder de vordering in rekening courant. Over het gemiddelde saldo is in 2008 3,5 % rente berekend. In 2007 was dit eveneens 3,5 %.

De vordering op Stichting Internationaal Democratisch Initiatief D66 wordt voornamelijk niet gedeeltelijk voorzien gezien het negatief eigen vermogen van de Stichting (groot € 34.978), omdat op basis van de huidige opiniepeilingen en het recente resultaat bij de verkiezingen voor het Europees Parlement wordt ingeschat dat het mogelijk moet zijn om bij de Tweede Kamerverkiezingen van 2011 meer Kamerzetels te veroveren. Dit heeft dan gevolg voor de subsidieverlening aan de Stichting.

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
Den Haag

Internationaal Democratisch Initiatief D66, waardoor de verdiencapaciteiten toenemen en wordt verwacht dat het negatief eigen vermogen in 2012 en 2013 kan worden teruggebracht naar een gezond weerstandsniveau en bijpassende aflossingscapaciteit.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

	31 december 2008	31 december 2007
Te ontvangen subsidie over 2008 (2007)	<u>92.454</u>	<u>86.182</u>

De subsidie is gebaseerd op de beschikbare informatie ten tijde van het indienen van de subsidieafrekening en de ontvangen beschikkingen van het Ministerie. De daadwerkelijke subsidie over 2008 is afhankelijk van het landelijk aantal leden van alle politieke partijen en kan derhalve afwijken van het in deze jaarrekening opgenomen bedrag aan subsidie. Een eventueel verschil in de afrekening 2008 zal in 2009 worden verantwoord.

Debiteuren

	31 december 2008	31 december 2007
Debiteuren	63.744	54.289
Af: voorziening dubieuze vorderingen	0	-11.366
Saldo	<u>63.744</u>	<u>42.923</u>

In het debiteurensaldo van 31 december 2008 is een vordering op het NIMD meegenomen van € 46.167. Hiervan heeft € 28.000 betrekking op de afrekening over 2008, welke pas kan worden ontvangen na het vaststellen van de jaarrekening over 2008. De overige € 18.167, welke betrekking heeft op het kalenderjaar 2007 is begin 2009 ontvangen. Eind 2007 stond de vordering op het NIMD opgenomen bij de overige vorderingen.

Overige vorderingen en overlopende activa

	31 december 2008	31 december 2007
Depot TNT post	7.560	7.560
Te ontvangen / vooruitbetaalde pensioenpremie	10.387	19.333
Te ontvangen afdracht politiek vertegenwoordigers	5.360	0
Te ontvangen van de Stichting NIMD	0	20.620
Te ontvangen contributies over 2008	4.236	0
Te ontvangen rente	2.887	0
Vooruitbetaalde verzekeringspremie	12.602	7.458
Vooruitbetaalde kosten OV jaarkaarten	5.271	2.719
Vooruitbetaalde huur kopieermachines	4.373	0
Vooruitbetaalde abonnementen	8.063	0
Vooruitbetaalde kosten lokale websites	16.272	0
Vooruitbetaalde overige kosten	997	2.125
Saldo	<u>78.008</u>	<u>59.815</u>

Liquide middelen	31 december 2008	31 december 2007
Rekening-courant banken	214.010	199.843
Kas	583	18
Saldo	<u>214.593</u>	<u>199.861</u>

De liquide middelen staan ter vrije besteding van de vereniging en zijn direct opvraagbaar.

7.3 Eigen Vermogen

Algemene reserve	2008	2007
Saldo per 1 januari	204.402	279.595
Af : correctie beginbalans	0	-75.183
Bij : bestemming resultaat boekjaar	19.465	0
Saldo per 31 december	<u>223.867</u>	<u>204.402</u>

De algemene reserve is vrij beschikbaar.

Bestemmingsreserves

Verkiezingsfonds	2008	2007
Saldo per 1 januari	103.754	0
Bij: bestemming resultaat boekjaar	0	26.789
Bij: eenmalige vrijval van contributiefonds	0	76.965
Saldo per 31 december	<u>103.754</u>	<u>103.754</u>

Het verkiezingsfonds dient ter dekking van de kosten die samenhangen met de kosten van de komende verkiezingscampagne voor de Tweede Kamer. Toevoegingen en onttrekkingen vinden hoofdzakelijk plaats via de jaarlijkse bestemming van het exploitatieresultaat. De kosten van de campagne voor de verkiezingen van het Europees Parlement in 2009 en de Gemeenteraad in 2010 zullen direct t.i.v. het exploitatie resultaat worden gebracht. De campagnekosten zullen wel apart worden gepresenteerd in de jaarrekening.

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
 Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
 Den Haag

Datum:
 Paraaf:

4310720055

Fonds congressen		
	2008	2007
Saldo per 1 januari	20.645	20.645
Bij : bestemming resultaat boekjaar	0	0
Saldo per 31 december	<u>20.645</u>	<u>20.645</u>

Het fonds dient ter dekking van de kosten van het afzeggen van een gepland congres, dan wel ter dekking van de kosten van het organiseren van een mogelijk extra congres. Toevoegingen en onttrekkingen vinden plaats via de jaarlijkse bestemming van het exploitatieresultaat.

7.4 Kortlopende schulden

Gelieerde organisaties	31 december 2008	31 december 2007
Stichting Kenniscentrum D66	36.851	45.964
Vereniging Jonge Democraten D66	60.595	0
Saldo	<u>97.446</u>	<u>45.964</u>

Over het gemiddelde saldo is in 2008 3,5 % rente berekend. In 2007 was dit eveneens 3,5 %.

Crediteuren	31 december 2008	31 december 2007
Saldo conform crediteurenadministratie	<u>47.044</u>	<u>60.173</u>

Vooruit ontvangen contributies	31 december 2008	31 december 2007
Saldo conform ledenadministratie	<u>102.109</u>	<u>104.785</u>

Belastingen	31 december 2008	31 december 2007
Loonheffing	<u>32.920</u>	<u>15.252</u>

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
 Gewaarmerkt voor de identificatiedoeleinden
 Den Haag
 Datum:
 Paraaf:

Overige schulden en overlopende passiva	31 december 2008	31 december 2007
Reservering vakantiegeld	24.226	20.625
Reservering vakantiedagen	25.000	25.000
Vooruit ontvangen bijdrage merchandising	6.178	0
Vooruit ontvangen afdracht politiek vertegenwoordiger	2.300	0
Accountantskosten	37.578	22.500
Kosten vervanging interne controle / advieskosten	0	33.950
Administratiekosten	826	30.000
Portkosten	6.876	4.219
Te betalen kosten najaarscongres	3.607	19.361
Te betalen afdrachten en regio's	46.449	28.292
Te betalen kosten website / aangegane verplichting	40.000	0
Te betalen marketingkosten	21.445	0
Te betalen bankkosten	1.254	0
Te betalen overige kosten en overlopende passiva	26.704	25.752
Saldo	<u>242.443</u>	<u>209.699</u>

7.5 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Ten behoeve van de continuïteit van haar activiteiten is aan de Stichting Internationaal Democratisch Initiatief D66 een garantie afgegeven voor een periode tot en met eind 2010.

De garantiestelling heeft zowel betrekking op het negatieve vermogen van Stichting Internationaal Democratisch Initiatief D66 als de door haar verrichte rechtshandelingen. Ultimo 2008 had deze stichting een negatief eigen vermogen van circa € 34.978 (€ 34.066 eind 2007). Het gezamenlijk streven is er op gericht om in de periode direct na de verkiezingen van de Tweede Kamer een gezonde vermogenspositie te realiseren.

Door de vereniging is op 1 oktober 2004 een huurcontract afgesloten voor kantoorruimte. Het huurcontract loopt tot en met 31 september 2009 en is in november 2008 per die datum opgezegd. De verplichting is aangegaan voor een jaarbedrag van € 52.500. In beginsel wordt dit bedrag jaarlijks geïndexeerd.

Door de vereniging is een huurcontract afgesloten voor de kopieermachines. De langlopende financiële verplichting is aangegaan tot en met 31 januari 2012 voor een jaarbedrag van € 15.308 dat jaarlijks wordt geïndexeerd. Eind 2008 is de verplichting € 45.924.

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
Den Haag

Datum:

Paraaf:

8. Toelichting op de rekening van Baten en Lasten

8.1 Baten

Contributies

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Contributies D66 leden	700.000	959.710	798.725
Contributies Combileden	15.000	19.741	0
Contributies voorgaande boekjaren	0	12.119	19.862
Saldo	<u>715.000</u>	<u>991.570</u>	<u>818.587</u>

De stijging van de contributiebatens ten opzichte van de begroting is gerealiseerd door een stijging van het aantal leden en een actiever incassobeleid.

Subsidie Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Subsidie 2008	430.000	404.168	0
Subsidie 2007	0	3.448	453.091
Saldo	<u>430.000</u>	<u>407.616</u>	<u>453.091</u>

Overige baten

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Schenkeningen	19.000	44.610	6.304
Afdracht politiek vertegenwoordigers	41.000	38.675	57.586
Afdracht politiek vertegenwoordigers vorig boekjaar	0	-/ 14.910	0
Saldo	<u>60.000</u>	<u>68.375</u>	<u>63.890</u>

Gedurende 2008 zijn diverse aanmaningen verstuurd naar Burgemeesters voor de afdracht politiek vertegenwoordigers over 2007. Ultimo 2007 waren deze bijdragen als vordering op de balans opgenomen. Gaande 2008 werd duidelijk dat enkele Burgemeesters om hen moverende redenen principieel afzien van een afdracht aan de Vereniging Politieke Partij Democraten 66. Dit leidt tot een lagere afdracht in 2008. In juni is de leden verzocht om een extra vrijwillige bijdrage aan de activiteiten van D66. Dit heeft geleid tot de hogere post schenkingen.

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
Den Haag

Datum:

Paraaf:

8.2 Indirecte verenigingslasten

Salariskosten

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Brutoloon	320.445	325.862	300.927
Vakantiegeld	25.600	24.325	35.409
Eindejaarsuitkering	10.500	10.558	0
Verjaardagbonus	2.000	2.100	0
Premie verzekering loondoorbetaling bij ziekte	7.500	12.946	16.579
Uitgekeerde WAO uitkering	0	-/ 379	-/ 9.194
Uitgekeerde vergoeding loondoorbetaling bij ziekte	0	-/ 2.788	-/ 8.625
Inhuur derden	55.350	55.351	72.115
Uitzendkrachten	1.570	1.570	5.570
Saldo	422.965	429.545	412.781

Sociale lasten

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Sociale lasten	51.840	52.679	27.215
Pensioenpremie	10.000	16.183	24.984
Saldo	61.840	68.862	52.199

In de jaarrekening 2007 is met terugwerkende kracht de pensioenpremie opgenomen van een aantal medewerkers die niet verzekerd waren, de premie teruggeboekt van medewerkers die inmiddels uit dienst waren en is een depot afgeboekt. Dit leidt tot een lastige vergelijkbaarheid in de cijfers van de 2 jaren.

Afschrijvingen

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Afschrijving kantoorinrichting	5.613	5.615	5.518
Afschrijving computerhardware	7.871	7.871	6.505
Afschrijving computersoftware	37.396	37.396	0
Afrondingsverschil door de jaren heen opgebouwd	0	-/ 2	0
Saldo	50.880	50.880	12.023

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
 Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
 Den Haag

Datum:
 Paraaf:

pagina 17

Overige personeelskosten

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Reiskosten woon werkverkeer	10.500	7.831	25.447
Hotelkosten bij overwerk	0	3.056	60
Telefoonkostenvergoeding	1.400	1.575	506
Onkostenvergoeding personeel	2.250	2.371	12.699
Opleidingskosten personeel	0	9.753	1.785
Bloemen en presentjes voor vrijwilligers en personeel	865	2.595	0
Afscheidsrecepties	0	2.841	0
Personeelsuitje	0	974	0
Arbokosten	180	180	0
Overige personeelskosten	0	63	0
Saldo	<u>15.195</u>	<u>31.239</u>	<u>39.931</u>

De stijging van de opleidingskosten ten opzichte van de begroting is gelegen in managementcursussen.

Huisvestingskosten

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Huur gebouw	52.500	52.500	52.500
Onroerende zaakbelasting en andere heffingen	3.225	1.726	3.780
Energie en water	2.000	3.625	14.407
Inrichtingskosten pand	5.400	5.369	6.340
Beveiliging pand en alarmopvolging	1.200	1.169	0
Overige huisvestingskosten	2.000	1.917	0
Saldo	<u>66.325</u>	<u>66.306</u>	<u>77.027</u>

De voorschotnota's voor de energierekening waren gedurende 2007 te hoog opgesteld. Dit leidde tot een forse teruggave in 2008 over de tweede helft van 2007.

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
Den Haag

Datum:

Paraaf:

Kantoorkosten	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Kantoorbehoefte	5.000	4.806	7.793
Kopieerkosten	17.500	17.415	16.119
Briefpapier, visitekaartjes, enveloppen, blanco papier	21.300	21.237	11.383
Portkosten	20.000	16.471	43.521
Koffie, thee en huishoudelijke artikelen	1.850	1.954	0
Telefoonkosten	5.000	5.694	7.813
ADSL verbinding	5.000	5.572	0
Onderhoud computerhardware en toner	20.750	20.125	+16.041
Abonnementen	2.300	2.279	0
Overige kantoorkosten	1.445	- 274	33.773
Saldo	<u>100.145</u>	<u>95.279</u>	<u>136.447</u>

De portokosten lijken in 2008 fors lager dan in 2007. Dit is vooral een presentatie correctie. De portokosten zijn in 2008 toegerekend aan de kostendrager waartoe zij behoren. Voorbeelden van kostendragers zijn het ledenblad De Democraat, uitnodiging congres, de contributie en aanmaningsbrieven en de porto voor correspondentie rondom interne verkiezingen.

Zouden we de portokosten van deze kostendragers salderen met de hierboven gepresenteerde rekening portokosten, dan zou een kostenpost van € 41.829 ontstaan, welke beter vergelijkbaar is met de totale portokosten over 2007.

Administratiekosten	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Administratiekosten Ernst & Young	16.000	16.010	105.254
Software leden en financiële administratie	6.000	6.150	5.625
Accountantskosten	40.000	59.588	64.686
Kosten salarisadministratie	9.500	9.316	0
Contributiebriefen en incassokosten	15.000	18.920	0
Donatiebriefen en acties	0	6.279	0
Saldo	<u>86.500</u>	<u>116.263</u>	<u>175.565</u>

De administratiekosten zijn fors gedaald, doordat vanaf 1 juni 2008 de financiële administratie intern wordt beheerd.

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
Den Haag

Datum:

Paraaf:

8.3 Directe verenigingslasten

Bestuurskosten

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Vaste onkostenvergoeding bestuursleden	16.800	16.733	14.550
Lidmaatschap ELDR, ELF en Liberal International	11.800	11.892	0
Reiskosten bezoek ELDR en ELF	0	5.242	0
Reiskosten bezoek liberale zusterpartijen in Europa	3.500	5.643	0
Reiskosten bezoek Democraten in Verenigde Staten	0	1.418	0
Reiskosten binnenland voor bestuur en commissies	2.500	2.528	0
E-voting	3.600	3.599	0
Portokosten bij toesturen stemkaarten	600	569	0
Huur vergaderruimte vergaderingen bestuur en commissies	4.000	4.007	0
Catering vergaderingen bestuur en commissies	4.600	4.490	0
Saldo	<u>47.400</u>	<u>56.121</u>	<u>14.550</u>

Congreskosten

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Huur congresruimte	16.000	15.818	25.395
Catering congres	20.000	21.691	25.000
Huur audio, video	50.000	48.411	50.000
Porti uitnodigingen	2.000	7.085	0
Hotelovernachtingen	9.300	5.404	0
Drukwerk	7.000	8.207	0
Decorbeeld (eenmalige investering)	0	11.675	0
Vergoeding sprekers	1.000	1.980	0
Reiskosten	1.300	1.313	0
Overige congreskosten	1.000	3.696	28.801
Bijdrage door leden	-/- 20.000	-/- 20.490	-/- 4.714
Saldo	<u>87.600</u>	<u>104.790</u>	<u>124.482</u>

In 2007 werden de congreskosten niet verder uitgesplitst. De totale kosten voor twee congressen bedroegen in dat jaar € 100.395 voor zaalhuur, techniek, catering en overige kosten. De verdeling over de drie kostensoorten is arbitrair en puur als indicatie opgenomen. Er is slechts zeker dat de totale kosten voor 2007 € 124.482 bedroegen. De kosten zijn ten opzichte van de begroting hoger door de eenmalige investering in een decorbeeld.

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
Den Haag

Datum:

Paraaf:

Opleidingskosten en introductie bijeenkomsten nieuwe leden

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Huur ruimte	11.000	11.096	3.834
Catering	5.000	6.130	0
Huur audio, video	700	689	0
Vergoeding sprekers	300	317	0
Reiskosten	500	345	0
Overige kosten	5.000	1.793	0
Bijdrage door leden	0	-/ 7.458	-/ 705
Saldo	<u>22.500</u>	<u>12.912</u>	<u>3.129</u>

Marketing en communicatie

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Maken nieuwe film zendtijd politieke partijen	0	15.745	0
Uitzending zendtijd politieke partijen	2.800	2.912	6.156
Ontwerpkosten nieuwe huisstijl	2.500	38.521	0
Ledenwerfacties	0	6.294	0
Flyers	0	42.627	83.918
Kennismakingsbrochure	0	11.161	0
Google advertenties	0	3.475	0
Vaste kosten website www.d66.nl	36.000	40.204	91.778
Vaste kosten websites partijprominenten	0	203	0
Ontwerpkosten nieuwe website www.d66.nl	1.200	53.988	0
Bijdrage Tweede Kamer fractie aan website d66.nl	-/ 18.000	-/ 30.000	0
Intranetkoppelingen met ledenadministratie	0	27.256	0
Domeinnamen	0	2.309	0
Digitale nieuwsbrieven	3.300	3.484	0
Website voor bestellen artikelen	0	8.687	0
Vlaggen	4.000	4.289	0
T shirts en polo shirts	0	3.046	0
Overige merchandising	6.500	7.785	0
Verkocht merchandising	0	-/ 2.652	0
Overige kosten marketing en communicatie	0	0	0
Saldo	<u>38.300</u>	<u>239.334</u>	<u>181.852</u>

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
 Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
 Den Haag

Datum:
 Paraaf:

In 2007 werden de kosten voor marketing en communicatie en campagne niet verder uitgesplitst. Dit maakt de vergelijkbaarheid moeilijk. Los daarvan is in 2008 geïnvesteerd in het ontwikkelen van een eigentijds communicatieconcept, een nieuwe huisstijl en uitrol daarvan naar diverse communicatiedragers. De kosten daarvan waren van tevoren niet begroot.

Ledenblad de Democraat

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Ontwerp	20.000	19.928	22.801
Fotografie	4.200	4.905	0
Drukwerk	25.000	25.238	0
Distributie	15.000	14.668	0
Saldo	<u>64.200</u>	<u>64.739</u>	<u>22.801</u>

In 2007 werden niet alle kosten voor het Ledenblad De Democraat op deze kostendrager geboekt en verdwenen portokosten en ontwerpkosten op de algemene kostensoort porto en ontwerpkosten. Los daarvan is het Ledenblad De Democraat in 2008 fors op de schop gegaan en voorzien van een geheel nieuw format. Er is hierbij gekozen voor de vorm van een magazine in plaats van een krant.

Regio's en afdelingen

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Afdrachten afdelingen	35.000	55.463	37.889
Afdrachten regio's	16.500	27.407	18.944
Incidentele baten en lasten bij opheffing afdelingen	0	1.929	7.485
Platforms, thema-afdelingen en debatbijeenkomsten	2.500	-/- 813	0
Activiteiten aan de basis	7.500	8.917	0
Lokale en regionale websites	31.000	48.376	65.546
Handboek besturen	0	3.325	0
Bankkosten afdelingen en regio's	0	7.627	0
Saldo	<u>92.500</u>	<u>152.231</u>	<u>129.864</u>

In 2008 is D66 met bijna al haar afdelingen en regio's overgestapt van de Postbank naar de Rabobank. Hier waren eenmalige kosten aan verbonden ter grootte van € 5.000. De jaarlijkse bankkosten per afdeling bedragen € 40. Daarnaast zijn in 2008 tal van d66 afdelingen gereactiveerd en is ook het aantal leden fors toegenomen, wat leidt tot hogere afdrachten aan afdelingen en regio's dan begroot. De actieve afdelingen ontvingen over 2008 € 5 per betalend lid en de regio's € 2,50 per betalend lid. De bijdrage staat ter vrije beschikking aan de besturen van de afdelingen en regio's.

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
 Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
 Den Haag

Datum:

Paraaf:

Gelieerde organisaties

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Bijdrage Stichting Internationaal Democratisch Initiatief D66	15.000	15.000	0
Bijdrage vereniging Jonge Democraten	7.500	17.500	0
Bijdrage NIMD	0	3.150	0
Saldo	<u>22.500</u>	<u>35.650</u>	<u>0</u>

De hogere kosten ten opzichte van de begroting worden voornamelijk veroorzaakt door een aanvullende bijdrage van € 10.000 aan de vereniging Jonge Democraten.

Doorbelast aan belendingen

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Salarissen, sociale lasten en pensioenasten extern personeel	0	181.263	0
Doorbelast aan fractie van Provinciale Staten	0	-/- 83.056	0
Doorbelast aan fractie Europees Parlement	0	-/- 19.769	0
Doorbelast aan fractie Eerste Kamer	0	-/- 5.375	0
Doorbelast aan NIMD	0	-/- 70.697	-/- 2.917
Doorbelaste overheadkosten aan Stichting Kenniscentrum	-/- 38.000	-/- 38.000	-/- 37.050
Doorbelaste overheadkosten aan Stichting IDI	-/- 19.000	-/- 19.000	-/- 18.525
Doorbelaste overheadkosten aan Jonge Democraten	-/- 12.350	-/- 12.350	-/- 3.600
Saldo	<u>-/- 69.350</u>	<u>-/- 66.984</u>	<u>-/- 62.092</u>

In 2007 werden de salariskosten en sociale lasten voor gedetacheerde bij de diverse fracties voor Provinciale Staten verdicht geboekt met de doorbelastingen. De uitsplitsing is bij het vergelijkend cijfer weggelaten.

8.4 Financiële baten en lasten

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Bankkosten	3.000	4.625	0
Rente over lening Stichting Huisvestingsvermogen	-/- 9.800	-/- 9.755	-/- 10.328
Rente over r/c gelieerde organisaties	0	-/- 493	-/- 983
Rente bank	-/- 700	-/- 2.970	-/- 469
Overige rente opbrengsten	0	-/- 478	0
Saldo	<u>-/- 7.500</u>	<u>-/- 9.071</u>	<u>-/- 11.780</u>

9. Overige gegevens

Bestemming resultaat

Het voordelig saldo van € 19.465 is vooruitlopend op de goedkeuring door het congres toegevoegd aan de algemene reserve.

Aantal leden

Het aantal leden bedraagt eind 2008 12.305. Voor de bepaling van de subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties komen alleen die leden in aanmerking die op 1 januari 2008 al lid waren en hun contributie in 2008 hebben betaald. Dit aantal leden bedraagt per 1 januari 2008 in totaal 9.418 leden.

Accountants

VERTROUWELIJK
Stichting Wetenschappelijk Bureau D66
Postbus 660
2501 CR DEN HAAG

Berk N.V.
Scheveningseweg 80-82
Postbus 85745
2508 CK Den Haag
Tel. (070) 358 90 00
Fax (070) 350 20 20
E-mail: denhaag@berk.nl
KvK-nummer: 24425560

Referentie
RK/JB/0014485/1988893

ACCOUNTANTSVERKLARING

Wij hebben de jaarrekening 2008 van de Stichting Wetenschappelijk Bureau D66, te Den Haag, bestaande uit de balans per 31 december 2008 en de rekening van baten en lasten over 2008 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 "Kleine Organisaties zonder winststreven".

Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een Intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de stichting.

Accountants

200500063

Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de stichting heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Stichting Wetenschappelijk Bureau D66 per 31 december 2008 en van het resultaat over 2008 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 "Kleine Organisaties zonder winststreven".

Den Haag, 24 juli 2009

Berk N.V.

Accountant-Administratieconsulent

Registeraccountant

Jaarrekening 2008

Kenniscentrum D66

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
Den Haag

Datum:

Paraaf:

1. Inhoudsopgave

1.	Inhoudsopgave	2
2.	Jaarverslag	3
3.	Balans per 31 december 2008	4
4.	Rekening van Baten en Lasten 2008	5
5.	Grondslagen voor waardering en bepaling resultaat	6
6.	Toelichting op de balans	7
6.1	Vlottende activa	7
6.2	Eigen Vermogen	8
6.3	Kortlopende schulden	8
7.	Toelichting op de rekening van Baten en Lasten	9
7.1	Baten	9
7.2	Indirecte stichtingslasten	9
7.3	Directe stichtingslasten	11
8.	Overige gegevens	12

2. Jaarverslag

De stichting Wetenschappelijk Bureau D66 te Den Haag is in 1993 opgericht. De stichting heeft ten doel het verrichten of doen verrichten van wetenschappelijk werk ten behoeve van de politieke Partij Democraten 66 en haar functies in vertegenwoordigende lichamen.

Zij zal hiertoe onder andere:

- A. bestaande en nieuw op te richten programmawerkgroepen begeleiden en hun werk coördineren.
- B. Op eigen initiatief of op verzoek adviezen geven
- C. Studies en ander wetenschappelijk materiaal publiceren.

Hoofdbestuur

Joris Backer (voorzitter)

Menno Witteveen (penningmeester)

Gerard Bos (secretaris)

De leiding van het verenigingsbureau ligt bij de directie.

Dit was tot 31 januari 2008 Aletta Hekker en is vanaf 1 februari 2008 Robert Strijk

De activiteiten die gedurende het boekjaar zijn uitgevoerd hebben betrekking op het organiseren van bijeenkomsten, het uitbrengen van het tijdschrift IDEE, Plein 66 en de permanente programmacommissie.

Begroting

De stichting heeft voor 2009 (nog) geen begroting opgesteld.

3. Balans per 31 december 2008

	31 december 2008		31 december 2007	
Activa				
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen				
Gelieerde organisaties	36.851		45.964	
Ministerie van Binnenlandse Zaken	36.325		34.366	
Overige vorderingen en overlopende activa	6.784	79.960	22.072	102.402
Liquide middelen		53.455		18.652
		<u>133.415</u>		<u>121.054</u>
Passiva				
EIGEN VERMOGEN				
Algemene reserve		115.825		116.328
KORTLOPENDE SCHULDEN				
Crediteuren	10.243		0	
Overige schulden en overlopende passiva	7.344	17.590	4.726	4.726
		<u>133.415</u>		<u>121.054</u>

4. Rekening van Baten en Lasten 2008

	2008 Begroting	2008 Werkelijk	2007 Werkelijk
BATEN			
Subsidie	168.420	171.442	171.822
Overige baten	35.490	35.102	31.878
	<u>203.910</u>	<u>206.544</u>	<u>203.700</u>
LASTEN			
Salarissen	75.434	75.395	89.466
Sociale lasten	12.124	13.416	0
Overige personeelskosten	7.392	7.647	549
Overige indirecte kantoorkosten	39.230	39.173	50.359
	<u>134.180</u>	<u>135.631</u>	<u>140.374</u>
<i>Subtotaal indirecte lasten</i>			
Bestuurskosten	1.800	2.171	0
Congreskosten	500	546	0
PPC en debatbijeenkomsten	4.181	11.222	11.841
Plein 66 en communicatie	9.933	9.959	8.000
IDEE	42.000	46.483	39.391
Ondersteuning afdelingen bij debatten	1.000	1.035	1.596
	<u>59.414</u>	<u>71.416</u>	<u>60.828</u>
<i>Subtotaal directe lasten</i>			
Totaal lasten	193.594	207.047	201.202
Resultaat boekjaar	<u>10.316</u>	<u>- 503</u>	<u>2.498</u>

5. Grondslagen voor waardering en bepaling resultaat

Verlaggevingsvoorschriften

De jaarrekening is met inachtneming van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving 640 "Kleine organisaties zonder winststreven" opgesteld.

Vergelijking vorig jaar / Vergelijkende cijfers

Vanaf het boekjaar 2008 is een nieuw financieel pakket ingericht en in gebruik genomen. Ten behoeven van het te bieden inzicht in het grootboek en de jaarrekening is besloten de inrichting aan te passen aan de actuele informatiebehoefte van belanghebbenden. Dit heeft tot gevolg dat de werkelijke cijfers 2008 niet volledig vergelijkbaar zijn met 2007.

Daar waar mogelijk is omwille van de vergelijkbaarheid de rubricering in 2007 aangepast, zonder dat dit invloed heeft op het resultaat en vermogen van de stichting.

Balans

Vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

Alle overige in de balans opgenomen posten zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Belastingen

De Stichting is niet vennootschapsbelastingplichtig.

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
 Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
 Den Haag
 Datum: _____
 Paraaf: _____

6. Toelichting op de balans

(in euro's)

6.1 Vlottende activa

Vorderingen

Gelieerde organisaties

	31 december 2008	31 december 2007
Vereniging politieke partij democraten 66	<u>36.851</u>	<u>45.964</u>

Over het gemiddelde saldo is in 2008 3,5 % rente berekend. In 2007 was dit eveneens 3,5 %.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

	31 december 2008	31 december 2007
Nog te ontvangen subsidie	<u>36.325</u>	<u>34.366</u>

De subsidie is gebaseerd op de beschikbare informatie ten tijde van het indienen van de subsidieafrekening en de ontvangen beschikkingen van het Ministerie. De daadwerkelijke subsidie over 2008 is afhankelijk van het landelijk aantal leden van alle politieke partijen en kan derhalve afwijken van het in deze jaarrekening opgenomen bedrag aan subsidie. Een eventueel verschil in de afrekening 2008 zal in 2009 worden verantwoord.

Overige vorderingen en overlopende activa

	31 december 2008	31 december 2007
Stichting Internationaal Democratisch Initiatief	0	1.475
Subsidie NCDO	2.490	15.000
Subsidie Europaboek en opbrengst verkopen in 2008	0	5.597
Vooruitbetaalde reiskosten woon-werkverkeer	4.114	0
Abonnementsgelden 2008	7.500	0
Voorziening abonnementsgelden 2008	-/- 7.500	0
Overige overlopende activa	180	0
Saldo	<u>6.784</u>	<u>22.072</u>

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
Den Haag

Datum:

Paraaf:

Liquide middelen	31 december 2008	31 december 2007
Postbank	53.320	18.652
Rabobank	135	0
Saldo	<u>53.455</u>	<u>18.652</u>

De liquide middelen staan ter vrije besteding van de vereniging en zijn direct opvraagbaar.

6.2 Eigen Vermogen

Algemene reserve

	2008	2007
Saldo per 1 januari	116.328	113.830
Af /Bij : bestemming resultaat boekjaar	-/ .503	2.498
Saldo per 31 december	<u>115.825</u>	<u>116.328</u>

Het vermogen staat ter vrije beschikking van de vereniging.

6.3 Kortlopende schulden

Crediteuren

	31 december 2008	31 december 2007
Saldo conform crediteurenadministratie	<u>10.243</u>	<u>0</u>

Overige schulden en overlopende passiva

	31 december 2008	31 december 2007
Reservering vakantiegeld	3.775	0
Afrekening met NIMD inzake Afrika debat december	3.562	0
Te betalen accountantskosten	0	3.000
Te betalen overige kosten	7	1.726
Saldo	<u>7.344</u>	<u>4.726</u>

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
 Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden.
 Den Haag

Datum:
 Paraaf:

7. Toelichting op de rekening van Baten en Lasten

7.1 Baten

Subsidie Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Subsidie over 2008	168.420	168.419	0
Subsidie over 2007	0	3.023	171.822
Saldo	<u>168.420</u>	<u>171.442</u>	<u>171.822</u>

Overige baten

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Abonnementen IDEE.	21.000	26.322	15.359
Verkoop Europaboek	0	1.790	10.926
Donaties	0	0	113
Rente	0	0	2.829
Subsidies derden	14.490	14.490	2.013
Overige baten voorgaande jaren	0	0	638
Voorziening dubieuze abonentengelden	0	-/ 7.500	0
Saldo	<u>35.490</u>	<u>35.102</u>	<u>31.878</u>

7.2 Indirecte stichtingslasten

Salariskosten

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Brutoloon, vakantiegeld, verjaardagbonus	<u>75.434</u>	<u>75.395</u>	<u>89.466</u>

In 2007 zijn de salariskosten en sociale lasten gesaldeerd gepresenteerd.

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
Gewaardeerd voor identificatiedoeleinden
Den Haag

Datum:

Paraaf:

Sociale lasten

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Saldo	<u>12.124</u>	<u>13.416</u>	

Overige personeelskosten

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Reiskosten woon werkverkeer	5782	5.133	549
Onkostenvergoeding personeel	1.610	579	0
Opleidingskosten personeel	0	1.635	0
Bloemen en presentjes voor vrijwilligers en personeel	0	100	0
Personeelsuitje	0	200	0
Saldo	<u>7.392</u>	<u>7.647</u>	<u>549</u>

Overige indirecte kantoorkosten

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Doorbelast huur en automatisering vanuit D66	38.000	38.000	45.545
Abonnementen	600	626	915
Accountantskosten	3.250	3.250	3.000
Overige kantoorkosten	380	140	899
Bankkosten	0	105	0
Rente opbrengsten	-/- 3.000	-/- 2.948	0
Saldo	<u>39.230</u>	<u>39.173</u>	<u>50.359</u>

De rente opbrengsten zijn in 2007 nog genubriceerd onder de overige baten en bedroegen toen € 2.829.

7.3 Directe stichtingslasten

Bestuurskosten

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Lidmaatschap ELDR, ELF en Liberal International	300	631	0
Reiskosten bezoek ELDR en ELF	1.000	1.043	0
Huur vergaderruimte vergaderingen bestuur en commissies	200	167	0
Catering vergaderingen bestuur en commissies	300	330	0
Saldo	<u>1.800</u>	<u>2.171</u>	<u>0</u>

Congreskosten

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Hotelovernachtingen	400	367	0
Overige kosten	100	180	0
Saldo	<u>500</u>	<u>546</u>	<u>0</u>

Permanente Programma Commissie en debatbijeenkomsten

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Huur ruimte	1.150	1.988	0
Catering	1.710	2.868	0
Huur audio, video	1.321	3.184	0
Vergoeding sprekers	0	1.990	0
Reiskosten	0	1.192	0
Overige kosten	0	0	11.841
Saldo	<u>4.181</u>	<u>11.222</u>	<u>11.841</u>

De stijging in de kosten ten opzichte van de begroting komt doordat aanvullende activiteiten zijn gehouden.

Plein 66 en communicatie

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
www.Plein66.nl	8.568	8.568	8.000
Flyers	1.145	1.139	0
Overige kosten	220	252	0
Saldo	<u>9.933</u>	<u>9.959</u>	<u>8.000</u>

IDEE	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Ontwerp	9.000	10.602	39.391
Redactie	1.800	3.416	0
Fotografie	2.400	3.405	0
Drukwerk	24.000	24.152	0
Distributie	4.800	4.908	0
Saldo	<u>42.000</u>	<u>46.483</u>	<u>39.391</u>
Ondersteuning afdelingen bij debatten	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Saldo	<u>1.000</u>	<u>1.035</u>	<u>1.596</u>

8. Overige gegevens

Bestemming resultaat

Het negatief saldo van € 503 is vooruitlopend op de goedkeuring door het bestuur onttrokken aan de algemene reserve.

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
 Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
 Den Haag
 Datum:
 Paraaf:

Accountants

Vereniging Politieke Partij Democraten 66
Postbus 660
2501 CR DEN HAAG

Accountants en Belastingadviseurs

Berk N.V.
Scheveningseweg 80-82
Postbus 85745
2508 CK Den Haag
Tel. (070) 358 90 00
Fax (070) 350 20 20
E-mail: denhaag@berk.nl
KvK-nummer: 24425560

Referentie
JH/JB/0014487/1988359

ACCOUNTANTSVERKLARING

Opdracht

Wij hebben de verantwoording "subsidie afrekening 2008" ingevolge de Wet subsidiëring politieke partijen van de Vereniging Politieke Partij Democraten 66 te Den Haag met daarin een totaal aan uitgaven van € 1.629.919 over het jaar 2008, alsmede het ledental op de peildatum van de partij van in totaal 9.418 en van de jongerenorganisatie van in totaal 997 gecontroleerd. De verantwoording heeft betrekking op de Vereniging Politieke Partij Democraten 66, de Stichting Wetenschappelijk Bureau D66 en de Vereniging Jonge Democraten. Deze verantwoording is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de Vereniging Politieke Partij Democraten 66. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de verantwoording te verstrekken.

Werkzaamheden

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, de Wet subsidiëring politieke partijen en de bijbehorende Regeling subsidiëring politieke partijen. Dienovereenkomstig dienen wij onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de verantwoording geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de verantwoording.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Bevindingen

Als voorwaarde is gesteld dat per peildatum tussen de politieke partij en het politiek wetenschappelijk instituut en de politieke jongerenorganisatie een schriftelijke overeenkomst moet zijn opgesteld om te waarborgen dat de financiële middelen daadwerkelijk worden ontvangen. Wij hebben vastgesteld dat deze overeenkomst per peildatum niet aanwezig was. De financiële middelen zijn wel doorbetaald.

2009000000

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de verantwoording de uitgaven in alle van materieel belang zijnde aspecten juist weer, in overeenstemming met de in artikel 5 van de Wet subsidiëring politieke partijen genoemde activiteiten, alsmede van de ledenaantallen die van belang zijn voor de subsidievaststelling.

Tevens zijn wij van oordeel dat, met uitzondering van het gestelde in de paragraaf "bevindingen", de in de Wet subsidiëring politieke partijen en de Regeling subsidiëring politieke partijen neergelegde verplichtingen zijn nageleefd.

Overige aspecten – beperking in het gebruik en verspreidingskring

De verantwoording van Vereniging Politieke Partij Democraten 66 en onze accountantsverklaring daarbij zijn uitsluitend bedoeld voor de vereniging en de subsidieverstrekker en kunnen derhalve niet voor andere doeleinden worden gebruikt.

Den Haag, 24 juli 2009

Berk N.V.

Accountant-Administratieconsulent

Registeraccountant

43107700300084

Sjablonet afrekening 2008
 Vereniging Politieke Partij Democraten 66

Activiteiten in het kader van artikel 6 sub a Politieke vormings en scholingsactiviteiten

	Begroed	Werkelijk		
A.1 Masterclass				
Directe salariskosten				
Overige directe kosten	43.065			
Zaakhuur	8.687			
Opslag indirecte kosten	4.444			
A.2. Cursus maak kennis met D66				
Directe salariskosten		3.640		
Overige directe kosten	28.918	1.087	4.727	
Zaakhuur	4.167			
Opslag indirecte kosten	2.778			
A.3 Route 65				
Directe salariskosten		545		
Overige directe kosten	5.383	1.870	2.418	
Zaakhuur	833			
Opslag indirecte kosten	556			
A.4 Ontwikkeling leergang afdelingsbesturen				
Directe salariskosten		47.707		
Overige directe kosten	10.768	3.991	183.187	
Zaakhuur	1.667	8.818		
Opslag indirecte kosten	1.111	102.673		
A.5. Ontwikkeling kadervorming (bestuurdersvereniging)				
Directe salariskosten		248		
Overige directe kosten	10.766	1.282	1.610	
Zaakhuur	1.687			
Opslag indirecte kosten	1.111			
A.6. Ontwikkeling kadervorming (Raadsleden, wethouders, top 50)				
Directe salariskosten		1.866		
Overige directe kosten			1.888	173.708
Zaakhuur				
Opslag indirecte kosten				

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
 Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
 Den Haag
 Datum:
 Paraaf:

7 2 4 9 9 0 0 8 2

Subsidie Afschrijving 2004
Vereniging Politieke Partij Democraten 68

Activiteiten in het kader van artikel 8 sub b Informatievoorziening

	Begroet	Werkelijk	
B.1 Ledenblad Democrati			
Directe salariskosten		12.159	
Overige directe kosten	49.601	73.569	
Opslag indirecte kosten		26.168	111.898
B.2 Partij congres			
Directe salariskosten		12.185	
Overige directe kosten	122.858	120.424	
Opslag indirecte kosten		26.223	168.832
B.3 Verzending contributieregeling en samenvattingen			
Directe salariskosten		-	
Overige directe kosten	28.829	6.853	
Opslag indirecte kosten		-	6.883
B.4 Bestuurlijke ondersteuning			
Directe salariskosten		14.355	
Overige directe kosten	41.281	29.080	
Opslag indirecte kosten		30.893	74.338
B.5 Nieuwsbrieven, website en andere informatievoorziening			
Directe salariskosten		30.681	
Overige directe kosten			
Opslag indirecte kosten		68.030	88.711
B.6 Partij niet toeberekenende kosten			
b. service desk	10.091		
c1. portkosten	15.000	18.231	
c2. telefoonkosten	5.600	7.493	
d. Opleidingskosten personeel	4.000	9.583	33.307
			481.937

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
 Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
 Den Haag
 Datum:
 Paraaf:

Activiteiten in het kader van artikel 6 sub d scholingsactiviteiten zusterpartijen buiten Nederland

	Begroet	Werkelijk		
D.1. Scholingsactiviteiten zusterpartijen buiten Nederland				
Vaste kosten	30.475	2.356	2.388	2.388

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
Den Haag
Datum:
Paraaf:

Activiteiten in het kader van artikel 8 sub c onderhouden contacten met zusterpartijen buiten Nederland

	Begroot	Werkelijk		
C.1 Bijdrage Liberal International	5.000	4.539		
Directe salariskosten		-		
Overige directe kosten				
Opslag indirecte kosten			4.639	
C.2 Bijdrage ELDR	7.500	7.353		
Directe salariskosten				
Overige directe kosten		5.242		
Opslag indirecte kosten			12.698	
C.3 Bezoek Liberal Democrats				
Directe salariskosten		3.513		
Overige directe kosten		5.643		
Opslag indirecte kosten		7.561	18.717	
C.4 Bezoek Democraten in VS				
Directe salariskosten				
Overige directe kosten		1.418		
Opslag indirecte kosten			1.418	36.208

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
 Gewaarmerkt voor identificatie doeleinden
 Den Haag
 Datum:
 Paraaf:

Activiteiten in het kader van artikel 8 sub e Politiek wetenschappelijke activiteiten

	Begroet	Werkelijk	
E.1 Thema bijeenkomsten			
Directe salariskosten		8.668	
Overige directe kosten	29.838	7.991	
Opslag indirecte kosten	4.940	18.658	36.318
E.2 Publicaties			
Directe salariskosten			
Overige directe kosten	34.919		
Opslag indirecte kosten	2.470		
E.3 Platform			
Directe salariskosten			
Overige directe kosten	12.460		
Opslag indirecte kosten	1.235	1.577	1.577
E.4 Tijdschrift IDEE			
Directe salariskosten		21.255	
Overige directe kosten	64.757	38.669	
Opslag indirecte kosten	7.410	45.745	105.689
E.5 Stageonderzoek			
Directe salariskosten			
Overige directe kosten	18.919		
Opslag indirecte kosten	2.470		
E.6 Fringsmoelings			
Directe salariskosten			
Overige directe kosten	37.838		
Opslag indirecte kosten			
E.7 Plein 68			
Directe salariskosten		9.859	
Overige directe kosten	25.460		
Opslag indirecte kosten			9.859
E.8 Permanente programmacommissie			
Directe salariskosten		48.071	
Overige directe kosten	12.480	99.151	
Opslag indirecte kosten			148.221
			264.689

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
 Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
 Den Haag
 Datum:
 Paraaf:

Activiteiten in het kader van artikel 6 sub f Activiteiten ter bevordering van de pol. Participle jongeren

	Begroet	Werkelijk		
F.1. Ledenblad Demo				
Druk en verzendkosten	10.200	15.530		
Vaste kosten	8.901		16.630	
F.2. Congressen	29.804	11.563	11.663	
F.3. Excursies	500			
F.4 t/m F 7 en F9 Scholing en vormu	30.803	4.630	4.830	
F.8 Interni en communicatie	800	9.769	9.769	
F.10 Bijzondere projecten	8.152			
F.11 Afdelingen	9.152	9.940	9.940	
F.12. Partij niet toerekenbare kosten				
Doorbetalde salariskosten		1.338		
Doorbetalde indirecte kosten		2.879		
Bestuurlijke ondersteuning		4.328	8.644	58.875

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
 Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
 Den Haag

Datum:

Paraaf:

Activiteiten in het kader van artikel 6 sub h het betrekken van niet leden bij subsidiabele activiteiten

	Begroet	Werkelijk
M.1. Betrekken van niet leden		
Directe salariskosten		.
Overige directe kosten	3 210	.
Oorslag indirecte kosten		.

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
 Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
 Den Haag

Datum:

Paraaf:

23107200900089

Subsidie afrekening 2008
Vereniging Politieke Partij Democraten 66

Azthvallen in het kader van artikel 6 sub g het werven van leden

	Begrooï	Werkelijk		
G 1. Werven van leden				
Directe salariskosten	75.451	7.789		
Overige directe kosten	10.000	188.002		
Opslag indirecte kosten		16.763	212.664	212.664

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
Den Haag
Datum:
Paraaf:

Activiteiten in het kader van artikel 5 sub f werven, selectie, begeleiding politieke ambtsdragers

	Begroot	Werkelijk		
1.1. Werving politieke ambtsdragers		40.289		
Directe salariskosten		6.874		
Overige directe kosten	9.138	80.729	120.164	120.164
Opslag indirecte kosten		18.419		

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
 Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
 Den Haag
 Datum:
 Paraaf:

Activiteiten in het kader van artikel 6 sub j activiteiten in het kader van verkiezingscampagnes

	Begroet	Werkelijk		
J.1. Europees Parlement				
Directe salariskosten		41.669		
Overige directe kosten	30.000	3.881		
Opslag indirecte kosten		89.669	138.016	
J.2. Alorachten aan afdelingen en regio				
Directe salariskosten		114.356		
Overige directe kosten			114.388	249.371
Opslag indirecte kosten				

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
 Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
 Den Haag
 Datum:
 Paraaf:

Accountants

Vereniging Jonge Democraten
Postbus 660
2501 CR DEN HAAG

Referentie
RK/JB/0014497/1988892

ACCOUNTANTSVERKLARING

Wij hebben de jaarrekening 2008 van de Vereniging Jonge Democraten, te Den Haag, bestaande uit de balans per 31 december 2008 en de rekening van baten en lasten over 2008 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de vereniging is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 "Kleine Organisaties zonder winststreven".

Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de vereniging.

Recapitulatie per activiteit

	begroot	werkelijk
Activiteiten in het kader van artikel 5 sub a Politieke vormings en scholingsactiviteiten	121.897	173.708
Activiteiten in het kader van artikel 5 sub b Informatievoorziening	277.240	481.837
Activiteiten in het kader van artikel 5 sub c onderhoud contacten met zusterpartijen buiten Nederland	12.500	35.268
Activiteiten in het kader van artikel 5 sub d scholingsactiviteiten zusterpartijen buiten Nederland	30.475	2.368
Activiteiten in het kader van artikel 5 sub e Politiek wetenschappelijke activiteiten	273.178	294.588
Activiteiten in het kader van artikel 5 sub f Activiteiten ter bevordering van de pol. Partecipatie jongeren	96.412	59.976
Activiteiten in het kader van artikel 5 sub g het werven van leden	85.451	212.554
Activiteiten in het kader van artikel 5 sub h het betrekken van niet leden bij subsidiebetreffende activiteiten	3.210	
Activiteiten in het kader van artikel 5 sub i werven, selectie, begeleiding politieke ambtsdragers	9.138	120.154
Activiteiten in het kader van artikel 5 sub j activiteiten in het kader van verkiezingscampagnes	30.000	249.371
	939.499	1.629.919

Recapitulatie per organisatie

	Aanvraag	Toegezegde subsidie	Realisatie
Vereniging Politieke Partij Democraten 68	569.911	389.643	1.275.358
Stichting Wetenschappelijk Bureau D68	273.178	185.117	294.588
Vereniging Jonge Democraten	96.412	62.465	59.976
	939.499	637.225	1.629.919

Aantal leden per 1 januari 2009

Vereniging Politieke Partij Democraten 68	9.418
Vereniging Jonge Democraten	997

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
 Gewaarmerkt voor Identificatiedoeleinden
 Den Haag
 Datum:
 Paraaf:

Accountants

Vereniging Jonge Democraten
Postbus 660
2501 CR DEN HAAG

Referentie
RK/JB/0014497/1988892

ACCOUNTANTSVERKLARING

Wij hebben de jaarrekening 2008 van de Vereniging Jonge Democraten, te Den Haag, bestaande uit de balans per 31 december 2008 en de rekening van baten en lasten over 2008 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de vereniging is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 "Kleine Organisaties zonder winststreven". Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de vereniging.

Accountants

Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de vereniging heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de *Vereniging Jonge Democraten* per 31 december 2008 en van het resultaat over 2008 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 "Kleine Organisaties zonder winststreven".

Den Haag, 24 juli 2009

Berk N.V.

Accountant-Administratieconsulent

Registeraccountant

Accountants

20090707

Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de vereniging heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Vereniging Jonge Democraten per 31 december 2008 en van het resultaat over 2008 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 "Kleine Organisaties zonder winststreven".

Den Haag, 24 juli 2009

Berk N.V.

Accountant-Administratieconsulent

Registeraccountant

Jaarrekening 2008

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
Den Haag

Datum:

Paraaf:

1. Inhoudsopgave

1.	Inhoudsopgave	2
2.	Jaarverslag	3
3.	Financiële uitkomsten 2008	6
4.	Balans per 31 december 2008	7
5.	Rekening van Baten en Lasten 2008	8
6.	Grondslagen voor waardering en bepaling resultaat	9
7.	Toelichting op de balans	10
	7.1 Vlottende activa	10
	7.2 Eigen Vermogen	11
	7.3 Kortlopende schulden	13
8.	Toelichting op de rekening van Baten en Lasten	14
	8.1 Baten	14
	8.2 Lasten	15
	8.3 Financiële baten en lasten	17
9.	Overige gegevens	18

2. Jaarverslag

Hierbij biedt ik u het jaarverslag der Jonge Democraten aan.

De Vereniging Jonge Democraten, opgericht in 1984, heeft haar zetel in 's-Gravenhage en is inmiddels uitgegroeid tot één van de grootste Politieke Jongerenorganisaties van Nederland.

De vereniging Jonge Democraten stelt zich als vrijzinnig-democratische jongerenorganisatie ten doel bij te dragen tot de individuele ontplooiing van alle mensen. Zij richt zich hierbij vooral op jongeren. De vereniging stelt zich als politieke jongerenorganisatie ten doel om politieke vormingsactiviteiten tot stand te brengen ten behoeve van jongeren in overeenstemming met de doelstellingen van D66.

Het Landelijk Bestuur van de vereniging had in 2008 de volgende samenstelling:

	Oktober 2007 – April 2008	April 2008 – Oktober 2008	Oktober 2008 – April 2009
Voorzitter	Floris Kreiken	Floris Kreiken	Rob Jetten
Algemeen Secretaris	Maaïke Alleblas (a.l.)	Maalke Alleblas	Arend Meljer (a.l.)
Penningmeester	Eric Krijgsman	Eric Krijgsman	Vincent Lufjnenburg
Secretaris Evenementen	Lex Sietses	vacant	Vacant
Secretaris Politiek	Marianne Meijssen	Marianne Meijssen	Fleur de Groot
Secretaris Scholing & Vorming	Mark Santcroos	Boyd van Dijk	Vacant
Secretaris Promotie	Chantal Weijers	Chantal Weijers	vacant
Voorlichting (VV):	Peter van Gool	Peter van Gool	Manon le Blanc
Internationaal Secretaris	Lisalotte van der Tas	Lisalotte van der Tas	Lisalotte van der Tas

In 2008 is sterk ingezet op zichtbaarheid van de vereniging. Enerzijds zijn er diverse acties (politiek gemotiveerde) acties uitgevoerd, zoals de "Vrijheid van Meningsuiting – begrafenis, het Vrij-Op-Stap initiatief en de Super Donner actie. Daarnaast is door zorgvuldig insteken van opiniestukken getracht enkele politieke discussies aan te zwengelen. Tenslotte is vanuit het Landelijk Bestuur sterk ingezet op afdelingen, wat tot meer activiteiten en actieve leden in deze afdelingen heeft geleid.

Met name via het uitbreiden van promotiemateriaal en actieve inzet op festivals en introductieweken van onderwijsinstellingen is ingezet op de werving van nieuwe leden. Ook bij andere evenementen is aanwas van nieuwe leden een belangrijke doelstelling geweest. De gerealiseerde groei in ledenaantal en het toegenomen aantal actieve leden zijn dan ook deels resultaat van deze inspanningen.

Afgelopen jaar zijn we in staat geweest de debatcultuur binnen de vereniging verder te versterken. Ook het filosofieplatform is nieuw leven ingeblazen. Diverse werkgroepen, waaronder ook internationaal, hebben zich verder kunnen ontwikkelen. Dit heeft o.a. tot meerdere internationale uitwisselingen geleid, zowel vanuit afdelingen en diverse werkgroepen. Maar het toegenomen aantal actieve leden blijkt wellicht het beste uit de toegenomen aantal deelnemers van evenementen, zoals congressen en intro-weekenden.

Organisatorisch gezien zijn ook enkele belangrijke initiatieven doorgevoerd. Zo is er een structureel samenwerkingsverband opgericht tussen meerdere Politieke Jongerenorganisaties waarvoor adviseurs gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden Den Haag

Jonge Democraten. Daarnaast is de ledenadministratie opgeschoond en het systeem voor de administratie gebruiksvriendelijker gemaakt.

Het bestuur heeft zicht tot doel gezet in 2009 zich met name op de interne organisatie van de vereniging te richten. Met het oog op de verkiezingen die in 2010 en met name 2011 een belangrijke rol gaan spelen; is het van belang dat de bestuurbaarheid, continuïteit en samenwerking binnen de Vereniging op een hoger niveau komt te liggen. Ook financiële beheersbaarheid verdient daarbij extra aandacht.

Daarnaast is het verder versterken van het kader (geactiveerde leden) van belang. Het optimaliseren van het cursusaanbod, trainingen en de trainerspool is hierbij een belangrijk middel.

Uiteraard is er in 2009 als verkiezingsjaar aandacht voor de Europese Verkiezingen. De Jonge Democraten zullen hier dan ook campagne voor voeren. Tijdens het zomeroffensief zal sterk gefocust worden op werving van actieve leden. Tijdens dit zomeroffensief zal ook onze nieuwe huisstijl worden gebruikt. Tenslotte zullen de Jonge Democraten in 2009 uitgebreid stilstaan bij haar 25-jarig bestaan.

Verwacht wordt dat het niveau van activiteiten op soortgelijk niveau als in 2008 zal worden voortgezet. De begroting is dan ook grotendeels gelijk zijn aan die van 2008. De belangrijkste afwijkingen zijn in het kort: een beperkt budget (€ 1.250) voor de verkiezingscampagne EP en een bedrag van € 10.000 voor de wijziging van de huisstijl. Daarnaast wordt een extra bedrag aangewend voor de viering van ons lustrum (inclusief lustrumcongres) en zijn, vanwege de stijgende ledenaantallen, budgetten voor het ledenblad DEMO en de diverse evenementen gestegen. Dekking hiervoor wordt gevonden in een hogere verwachte subsidieopbrengst, vrijval van enkele bestemmingsreserves en bijdragen vanuit donateurs.

De (beknpte) begroting, aldus goedgekeurd door de Algemene Ledenvergadering, ziet er als volgt uit:

Baten

Contributies	€ 15.000
Subsidies	€ 53.000
(Deelnemers)bijdragen leden	€ 10.000
(Deelnemers)bijdragen lustrum	€ 5.500
Overige opbrengsten	€ 500
Onttrekkingen vanuit reserveringen	€ 9.700
Totaal baten	€ 93.700

Lasten

Vaste lasten, overhead en administratie	€ 25.800
Promotie, (verkiezings)campagnes	€ 4.500
Periodieke publicaties	€ 12.500
Organisatie (landelijke) evenementen	€ 33.500
Berk, Accountants en Belastingadviseurs Gewaarmerkt voor identificatiedoelenden Den Haag	

Afdelingen, werkgroepen	€ 7.700
Internationaal	€ 4.200
Overige lustrumactiviteiten	€ 11.500
Huisstijl	€ 10.000
Totaal fasten	€ 109.700
Verwacht resultaat	- / - € 16.000

Opmerking: Tijdens de vaststelling van de begroting op de 53^e ALV is besloten dat €10.000 van de algemene reserve zal worden aangewend om een nieuwe huisstijl mogelijk te maken. Tevens is besloten dat tot aan 2011 er jaarlijks maximaal €10.000 vanuit de algemene reserves zal worden ingeteerd.

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
 Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
 Den Haag
 Datum:
 Paraaf:

3. Financiële uitkomsten 2008

2008 sluit met een negatief resultaat van € 12.127 tegenover een positief resultaat van € 20.559 in 2007. Het resultaat pakt negatiever uit dan begroot. De voornaamste reden ligt in de lager dan verwachte subsidie bijdrage van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en hogere kosten voor publiciteit.

De lagere subsidie hangt op haar beurt samen met een lager ledenaantal dan gedacht. Voor het Ministerie tellen slechts die leden mee, die op 1 januari van het jaar al lid zijn en hun volledige contributie hebben voldaan. Weliswaar zijn gedurende 2008 veel nieuwe mensen lid geworden van de JD, maar die tellen voor de subsidie bepaling over het boekjaar nog niet mee.

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
 Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
 Den Haag
 Datum:
 Paraaf:

4. Balans per 31 december 2008

Activa	31 december 2008		31 december 2007	
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen				
Gelieerde organisaties	60.595		0	
Ministerie van Binnenlandse Zaken	0		11.551	
Overige vorderingen en overlopende activa	6.599	67.194	12.488	24.039
Liquide middelen		50.709		101.271
		<u>117.903</u>		<u>125.310</u>
 Passiva				
EIGEN VERMOGEN				
Algemene reserve	48.273		60.400	
Bestemmingsreserve	49.500	97.773	50.500	110.900
 KORTLOPENDE SCHULDEN				
Gelieerde organisaties	0		1.719	
Crediteuren	10.950		6.021	
Ministerie van Binnenlandse Zaken	7.159		0	
Overige schulden en overlopende passiva	2.021	20.130	6.670	14.410
		<u>117.903</u>		<u>125.310</u>

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
 Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
 Den Haag

Datum:

Paraaf:

5. Rekening van Baten en Lasten 2008

	2008 Begroting	2008 Werkelijk	2007 Werkelijk
BATEN			
Contributies	15.000	18.315	13.621
Subsidie	39.500	31.690	57.754
Overige baten	10.000	17.610	65.769
	<u>64.500</u>	<u>67.615</u>	<u>137.144</u>
LASTEN			
Huisvesting-, kantoor- en administratiekosten	21.550	25.954	24.416
Ledenactiviteiten	6.700	5.108	7.501
Bestuur en congreskosten	14.500	16.192	15.511
Internationaal	3.450	-/ 122	51.193
Publiciteit	14.250	29.730	11.350
Afdelingen en commissies	6.250	5.944	8.520
	<u>66.700</u>	<u>82.806</u>	<u>118.491</u>
Totaal lasten	<u>66.700</u>	<u>82.806</u>	<u>118.491</u>
Resultaat voor financiële baten en lasten	-/ 2.200	-/ 15.191	18653
Financiële baten en lasten	500	3.064	1.906
	<u>-/ 1.700</u>	<u>-/ 12.127</u>	<u>20.559</u>
Resultaat boekjaar	<u>-/ 1.700</u>	<u>-/ 12.127</u>	<u>20.559</u>

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
 Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
 Den Haag

Datum:

Paraaf:

pagina 8

6. Grondslagen voor waardering en bepaling resultaat

Verslaggevingsvoorschriften

De jaarrekening is met inachtneming van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving 640 "Kleine organisaties zonder winststreven" opgesteld.

Wijziging rubricering kosten 2007 op 2008

Met het oog op een verbeterde managementrapportage en daarmee betere beheersbaarheid van de organisatie is besloten de baten en lasten vanaf 1 januari 2008 anders te rubriceren. De lasten zijn gesplitst in (op korte termijn) vaste lasten en een meer variabel deel van zichtbare projecten als campagne, opleidingen en afdrachten aan regio's en afdelingen. Voor zover mogelijk zijn de vergelijkende cijfers aangepast aan de nieuwe rubricering, zonder dat dit invloed heeft op het resultaat en vermogen van de vereniging.

Balans

Vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

Alle overige in de balans opgenomen posten zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Belastingen

De vereniging is niet vennootschapsbelastingplichtig.

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
Den Haag

Datum:

Paraaf:

Liquide middelen	31 december 2008	31 december 2007
Rekening courant banken	12.941	14.641
Spaarrekeningen	37.768	86.630
Saldo	<u>50.709</u>	<u>101.271</u>

De liquide middelen staan ter vrije besteding van de vereniging en zijn direct opvraagbaar.

7.2 Eigen Vermogen

Algemene reserve

	2008	2007
Saldo per 1 januari	60.400	39.935
Bij : correctie beginbalans	0	6.906
Bij : bestemming resultaat boekjaar	-/- 12.127	13.559
Saldo per 31 december	<u>48.273</u>	<u>60.400</u>

Bestemmingsreserves

	31 december 2008	31 december 2007
Fonds Internationaal	10.000	10.000
Personeelsfonds	12.500	12.500
Automatiseringsfonds	2.000	2.000
Verkiezingsfonds	5.000	5.000
Subsidiefonds	10.000	10.000
Lustrumfonds	10.000	10.000
Euro PI-weekend 2008		1.000
Saldo	<u>49.500</u>	<u>50.500</u>

Toelichting bestemmingsreserves:

Bestemmingsreserve verkiezingsfonds

Bestemmingsreserve ingesteld door de Algemene Ledenvergadering der Jonge Democraten. Het fonds dient ter reserveringen gelden voor verkiezingscampagnes. Onttrekkingen vanuit het fonds kunnen uitsluitend worden gedaan in jaren van verkiezingen (of verkiezingscampagnes) voor de Tweede Kamer der Staten Generaal, Gemeenteraadsverkiezingen of het Europees Parlement.

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
 Gewaarmerkt voor identiteitsdoeleinden
 Den Haag
 Datum: 24-10-2008
 Paraaf: pagina 11

7. Toelichting op de balans

(in euro's)

7.1 Vlottende activa

Vorderingen

Gelieerde organisaties

	31 december 2008	31 december 2007
Vereniging Politieke Partij Democraten 66	<u>60.595</u>	<u>0</u>

Over het gemiddelde saldo is in 2008 3,5% rente berekend. In 2007 was dit eveneens 3,5%.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

	31 december 2008	31 december 2007
Te ontvangen subsidie over 2008 (2007)	<u>0</u>	<u>11.551</u>

De subsidie is gebaseerd op de beschikbare informatie ten tijde van het indienen van de subsidieafrekening en de ontvangen beschikkingen van het Ministerie. De daadwerkelijke subsidie over 2007 en 2008 is afhankelijk van het landelijk aantal leden van alle politieke partijen en kan derhalve afwijken van het in deze jaarrekening opgenomen bedrag aan subsidie. Een eventueel verschil in de afrekening 2008 zal in 2009 worden verantwoord. Het verschil over 2007 is meegenomen in het resultaat over 2008.

Overige vorderingen en overlopende activa

	31 december 2008	31 december 2007
Te ontvangen subsidie	0	9.658
Te ontvangen contributies over 2008	735	0
Te ontvangen rente	1.680	1.578
Te vorderen van JD afdelingen	3.884	0
Voorschotten JD leden	200	0
Overige overlopende activa	100	1.252
Saldo	<u>6.599</u>	<u>12.488</u>

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
 Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
 Den Haag

Datum:

Paraaf:

Bestemmingsreserve fonds internationaal

Bestemmingsreserve, in 2006 ingesteld door de Algemene Ledenvergadering der Jonge Democraten om financiële tegenvallers bij grote internationale projecten te kunnen dragen.

Bestemmingsreserve personeelsfonds

Bestemmingsreserve, in 2006 ingesteld door de Algemene Ledenvergadering der Jonge Democraten om financiële risico's te kunnen dragen, welke zich voordoen ten gevolge van een (dreigende) opheffing van de Politieke Partij Democraten'66 waardoor (contractuele met D66 vastgelegde) administratieve en financiële ondersteuning niet meer door de moederpartij kunnen worden nagekomen.

Bestemmingsreserve Automatiseringsfonds

Bestemmingsreserve, in 2006 ingesteld door de Algemene Ledenvergadering der Jonge Democraten om financiële risico's te kunnen dragen, welke zich voordoen ten gevolge van een (dreigende) opheffing van de Politieke Partij Democraten'66 waardoor (contractuele met D66 vastgelegde) automatiseringsdiensten niet meer door deze moederpartij kunnen worden nagekomen.

Bestemmingsreserve Subsidiefonds

Bestemmingsreserve, in 2006 ingesteld door de Algemene Ledenvergadering der Jonge Democraten om financiële risico's te kunnen dragen, welke zich voordoen ten gevolge van een (dreigende) opheffing van de Politieke Partij Democraten'66 waardoor subsidieverstrekking van het Ministerie Binnenlandse Zaken zal worden beëindigd.

Bestemmingsreserve Lustrumfonds

Bestemmingsreserve ingesteld in 2005 om een vijfjarig lustrum binnen de vereniging te kunnen vieren. Onttrekkingen kunnen uitsluitend worden gedaan in het jaar waarin de vereniging een lustrum heeft behaald en zijn uitsluitend ter behoeve van uitgaven in het kader van dit lustrum.

7.3 Kortlopende schulden

Geleerde organisaties	31 december 2008	31 december 2007
Vereniging Politieke Partij Democraten 66	0	1.719
Saldo	<u>0</u>	<u>1.719</u>

Over het rekening courant met de vereniging Politieke Partij Democraten 66 werd 3,5% rente vergoed.

Crediteuren	31 december 2008	31 december 2007
Saldo conform crediteurenadministratie	<u>10.950</u>	<u>6.021</u>

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	31 december 2008	31 december 2007
Te betalen subsidie over 2008 (2007)	<u>7.159</u>	<u>0</u>

Over het kalenderjaar 2008 dient na verwachting € 7.159 te worden terugbetaald. Bij de subsidie aanvraag was uitgegaan van een optimistisch aantal van 1.619 betalende leden per 1 januari 2008. Het voorschot 2008 was hierop gebaseerd. Het werkelijk aantal betalende leden dat lid was per 1 januari 2008 bedroeg echter 997 (596 op 1 januari 2007). Er moet dus terugbetaald worden op het voorschot. Overigens is de daadwerkelijke subsidie over 2008 afhankelijk van het landelijk aantal leden van alle politieke partijen en kan derhalve afwijken van het in deze jaarrekening opgenomen bedrag aan subsidie. Een eventueel verschil in de afrekening 2008 zal in 2009 worden verantwoord.

Overige schulden en overlopende passiva	31 december 2008	31 december 2007
Accountantskosten	0	3.000
Portikosten	1.518	0
Te betalen overige kosten	503	3.670
Saldo	<u>2.021</u>	<u>6.670</u>

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
 Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
 Den Haag
 Datum:
 Paraaf:

8. Toelichting op de rekening van Baten en Lasten

8.1 Baten

Contributies

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Contributies JD leden	5.000	5.155	3.931
Contributies Combileden	10.000	13.160	9000
Contributies voorgaande boekjaren	0	0	690
Saldo	<u>15.000</u>	<u>18.315</u>	<u>13.621</u>

Subsidie Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Subsidie over het betreffende kalenderjaar	39.500	42.813	57.754
Afrekening subsidie vorig kalenderjaar	0	-/ 11.123	0
	<u>39.500</u>	<u>31.690</u>	<u>57.754</u>

Bij de afrekening subsidie vanuit het Ministerie van Binnenlandse zaken over 2007 bleek dat de gerealiseerde subsidie over 2007 fors lager uitviel dan vooraf begroot. Dit bedrag is dan ook ten laste van 2008 geboekt.

Overige baten

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Congressen en bijeenkomsten	0	0	6.619
Introweekends	0	0	2.895
Internationaal	0	0	125
Wet en Wild	0	0	40.608
Promotie	0	0	400
Bijdragen Colombia	0	0	1.350
Bijdrage D66	10.000	17.500	7.500
Overige	0	110	6.272
Saldo	<u>10.000</u>	<u>17.610</u>	<u>65.769</u>

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
 Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
 Den Haag
 Datum:
 Paraaf:

De Overige baten waren in 2007 fors hoger dan in 2008. Dit komt met name door de baten die uit hoofde van een aantal internationale projecten die in 2007 tot uitvoer zijn gebracht en waar op projectbasis subsidie voor is ontvangen. Dit verklaart ook de hoge uitgaven aan internationale projecten in 2007. Daarnaast zijn in 2007 diverse afdelingsrekeningen afgeroomd.

8.2 Lasten

Huisvesting-, Kantoor-, en administratiekosten

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Kantoorbehoeften.	2.750	0	79
Doorbelaste personeelskosten Democraten 66	3.200	3.200	3.100
Drukwerk en kopieerkosten	2.400	2.439	3.524
Administratiekosten en accountantskosten	3.400	6.650	6.562
Portiekosten	750	66	0
Telefoonkosten	1.800	2.702	3.155
Huur	3.800	3.800	3.600
Automatiseringskosten	1.350	750	1.696
Abonnementen	1.000	425	918
Verzekeringen	300	431	1.782
Overige kosten	800	5.491	0
Saldo	<u>21.550</u>	<u>25.954</u>	<u>24.416</u>

Ledenactiviteiten

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Buitenlandse contacten en excursies			
Introweekends	5.500	5.188	4.346
Kosten kaderdagen	700	361	648
Kosten PL weekend	2.500	2.236	1.889
Trainingsdagen	2.500	1.452	0
Overige activiteiten	0	0	618
Eigen bijdrage aan bijeenkomsten	-/- 4.500	-/- 4.129	0
Saldo	<u>6.700</u>	<u>5.108</u>	<u>7.501</u>

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
 Gewaarmerkt voor Identificatie van de Leiden
 Den Haag
 Datum: _____
 Paraaf: _____

Bestuur en Congressen

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Reis en verblijfskosten bestuur	2.500	2.755	2.602
Vergader en representatiekosten bestuur	0	1.374	214
Congressen	12.000	12.063	12.695
Saldo	<u>14.500</u>	<u>16.192</u>	<u>15.511</u>

Internationaal

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Wet en wild	0	0	39.631
Reis en verblijfskosten internationaal	3.450	5.208	4.323
Eigen bijdrage en bijdrage Europees Parlement	0	- 5.330	0
Colombia	0	0	7.239
Saldo	<u>3.450</u>	<u>- 122</u>	<u>51.193</u>

Wet en Wild en Columbia zijn twee grootschalige, internationale projecten uit 2007 waarvoor ook subsidie vanuit diverse instanties zijn verstrekt. De excursie naar het Europees Parlement sluit met een positief resultaat mede doordat niet alle leden gebruik hebben gemaakt van hun recht op teruggaaf reiskosten.

Publiciteit

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Demo (druk en verzendkosten)	10.200	21.070	8.929
Promotie	4.050	8.660	0
Autokosten (busje)	0	0	2.421
Saldo	<u>14.250</u>	<u>29.730</u>	<u>11.350</u>

In 2008 zijn de uitgaven aan "Publiciteit" hoger uitgevallen dan begroot. Deze stijgende uitgaven worden met name veroorzaakt door de ingevoerde kwaliteitsverbetering van het ledenblad DEMO (hogere frequentie en full colour). Bovendien is de oplage, vanwege het stijgend ledenaantal, fors omhoog gegaan. Daarnaast zijn in 2008 diverse promotieacties uitgevoerd.

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
 Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
 Den Haag

Datum:

Paraaf:

Afdelingen en commissies

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Projectbijdragen	4.000	4.658	0
Ledenwerving en werkgroepen	0	362	5.059
Bijdragen aan afdelingen	2.250	889	3.461
Bankkosten afdelingen	0	35	0
Saldo	<u>6.250</u>	<u>5.944</u>	<u>8.520</u>

Bijdragen aan afdelingen zijn fors lager dan in 2007. Dit wordt veroorzaakt door een andere wijze van financieringen van de afdelingen. Sinds 2008 wordt er meer op declaratiebasis vergoed en worden door afdelingen niet ongebruikte middelen door de vereniging weer teruggeëist. Dit om te voorkomen dat er "stil vermogen" in de afdelingen ontstaat.

8.3 Financiële baten en lasten

	2008	2008	2007
	Begroting	Werkelijk	Werkelijk
Bankkosten	100	131	121
Rente over r/c gelieerde organisaties	0	-/- 1.593	-/- 875
Rente bank	-/- 600	-/- 1.602	-/- 1.152
Saldo	<u>-/- 500</u>	<u>-/- 3.064</u>	<u>-/- 1.906</u>

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
 Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
 Den Haag
 Datum:
 Paraaf:

9. Overige gegevens

Bestemming resultaat

Het nadelig saldo van € 12.127 is vooruitlopend op de goedkeuring door het congres in mindering gebracht op de algemene reserve.

Aantal leden

Voor de bepaling van de subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties komen alleen die leden in aanmerking die op 1 januari 2008 al lid waren en hun contributie in 2008 hebben betaald. Dit aantal leden bedraagt per 1 januari 2008 in totaal 997 (per 1 januari 2007 bedroeg het ledenaantal 596 (+67%).

Berk, Accountants en Belastingadviseurs
 Gewaarmerkt voor Identificatiedoeleinden
 Den Haag
 Datum:
 Paraaf:

Aan: het bestuur van Vereniging GroenLinks te Utrecht.

ACCOUNTANTSVERKLARING

Deze verklaring is afgegeven ten behoeve van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Opdracht

Wij hebben de, in het bijgaande door ons gewaarmerkte financieel verslag opgenomen, rekening van uitgaven tot een totaalbedrag van € 1.350.975 en van ontvangsten tot een totaalbedrag van € 21.019 en bijbehorende toelichting over het jaar 2008, alsmede het ledenaantal op peildatum 1 januari 2008 van de partij van in totaal 17.789 en van de jongerenorganisatie van in totaal 628 in verband met de vaststelling van de subsidie op grond van de "Wet subsidiëring politieke partijen" van Vereniging GroenLinks te Utrecht gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het financieel verslag is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de vereniging. Tevens is het bestuur verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in het verslag verantwoorde uitgaven en ontvangsten. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

De verantwoordelijkheid van het bestuur omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in het financieel verslag van de uitgaven en ontvangsten, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat en voor de naleving van de relevante wet- en regelgeving, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over het financieel verslag op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat het financieel verslag geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Tevens omvat onze controle een beoordeling of het financieel verslag is opgesteld in overeenstemming met de in de met de "Wet subsidiëring politieke partijen" genoemde activiteiten samenhangende uitgaven en ontvangsten, alsmede de vaststelling van de relevante ledenaantallen en de in de Regeling subsidiëring politieke partijen neergelegde verplichtingen correct zijn nageleefd.

Oranje Nassaulaan 1
1075 AH Amsterdam
Postbus 53028
1007 RA Amsterdam

Telefoon 020 571 23 45
Telefax 020 664 21 87
E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl

VENNOTEN

M. Karman
A.F.M. van Klaren
C. Offerman

MANAGER

J.J.H.C. Steijls

MEDEWERKERS-REGISTERACCOUNTANT

drs. P.A.J.M. Bonanis
drs. R.W.J. Bruinooge
drs. A.P. Buteijn
drs. J.J.M. Huijbregts
drs. G. Visser
drs. J.P. Walter

SENIOR ORGANISATIEADVISEUR

drs. P.W.A. Kasteleyn, RC

dubois & co

REGISTERACCOUNTANTS

652150574

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in het financieel verslag. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van een getrouw weergegeven in het financieel verslag van de uitgaven en ontvangsten, alsmede het voor de naleving van de betreffende wet- en regelgeving relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de vereniging.

Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de vereniging heeft gemaakt, een evaluatie van het algehele beeld van het financieel verslag, alsmede een evaluatie van de aanvaardbaarheid van het gehanteerde referentiekader voor financiële rechtmatigheid.

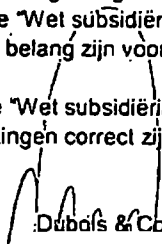
Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat het financieel verslag een getrouw beeld geeft van de uitgaven en ontvangsten die samenhangen met de in artikel 5 van de "Wet subsidiëring politieke partijen" genoemde activiteiten, alsmede van de ledenaantallen die van belang zijn voor de subsidie vaststelling.

Tevens zijn wij van oordeel dat de in de "Wet subsidiëring politieke partijen" en de "Regeling subsidiëring politieke partijen" neergelegde verplichtingen correct zijn nageleefd.

Amsterdam, 24 juni 2009

Dubois & Co. Registeraccountants

M. Karmali

24 juni 2009

**Financieel verslag bij de aanvraag tot vaststelling van de subsidie
op grond van de "Wet subsidiëring politieke partijen" over 2008**

Het financieel verslag omvat volgens de normen die in het maatschappelijk verkeer als
aanvaardbaar worden beschouwd en uitgaande van het kasstelsel, een rekening van de uitgaven
en ontvangsten met de bijbehorende toelichting van belang zijnde voor de vaststelling van de
subsidie.

De verstrekte subsidie bestaat uit drie delen:

- Algemene deel
- Politiek Wetenschappelijk deel
- Deel voor politieke jongerenorganisatie

Algemene deel

De afdeling Campagne van de Vereniging GroenLinks verricht activiteiten zoals genoemd in
artikel 5 van de "Wet subsidiëring politieke partijen". De totale uitgaven van de afdeling
Campagne zijn als volgt opgebouwd:

	uitgaven	
Personeelskosten	€	695.034
Projecten	€	334.878
Ledenblad	€	321.063
	€	<u>1.350.975</u>

De totale verantwoorde inkomsten van de Vereniging GroenLinks zijn als volgt opgebouwd:

	Inkomsten	
Verkopen	€	-
Abonnementen ledenblad	€	1.540
Advertenties ledenblad	€	19.478
	€	<u>21.018</u>

Saldo verantwoorde uitgaven en inkomsten € 1.329.956

Een nadere uitwerking van de verantwoorde uitgaven van de Vereniging GroenLinks is opgenomen
in Bijlage 1: specificatie uitgaven Vereniging GroenLinks.

Op grond van de laatste wijziging van de "Wet subsidiëring politieke partijen" zijn de activiteiten
uitgebreid, waarvoor de subsidie kan worden gebruikt.

Vereniging GroenLinks heeft er evenals in voorgaande jaren niet naar gestreefd de uitgaven voor de
genoemde activiteiten volledig te verantwoorden. Zo zijn alleen de uitgaven die vallen onder politieke
vormings- en scholingsactiviteiten en de informatievoorziening aan leden meegenomen.

Andere afdelingen zijn niet betrokken in dit overzicht. Voor wat betreft doorbelaste kosten zijn
bijvoorbeeld de kosten van het overkoepelend management en secretariaat niet doorbelast.

Giften

Aan giften werd in 2008 een bedrag ontvangen van 197.516 euro. Er zijn geen giften van
4.537,80 euro of hoger ontvangen.

dubois

REGISTERACCOUNTANT

Amsterdam,

paraaf voor waarmede wij de rekeningen:

GROENLINKS ZIN IN DE TOEKOMST

politiek-wetenschappelijk deel

DEBENZIADEES OUDEGRACHT 312 POSTADRES POSTBUS 0000 3503 RA UTRECHT
T 030 23 099 00 F 030 23 003 42 INFO@GROENLINKS.NL WWW.GROENLINKS.NL

24 Juni 2008

0
1
2
3
4
5
6
7
8
9
A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
O
P
Q
R
S
T
U
V
W
X
Y
Z
[
]
^
_
`
~
!

De Vereniging GroenLinks heeft voor de toepassing van de "Wet subsidiëring politieke partijen" de Stichting Wetenschappelijk Bureau GroenLinks als politiek wetenschappelijk Instituut aangeduid.

De Vereniging GroenLinks onderhoudt een rekening-courantverhouding met de Stichting Wetenschappelijk Bureau. Mutaties in deze rekening-courantverhouding met een valutadatum in 2008 zijn in het kader van deze verantwoording beschouwd als mutaties volgens het kasstelsel.

De totale bijdrage van Vereniging GroenLinks bedraagt:

€ 484.008

Een nadere uitwerking van de uitgaven en ontvangsten van Stichting Wetenschappelijk Bureau GroenLinks is opgenomen in Bijlage 2: specificatie uitgaven en ontvangsten Stichting Wetenschappelijk Bureau GroenLinks.

Deel voor de politieke jongerenorganisatie

De Vereniging GroenLinks heeft voor de toepassing van de "Wet subsidiëring politieke partijen" de Vereniging Dwars als politieke jongerenorganisatie aangeduid.

De Vereniging GroenLinks onderhoudt een rekening-courantverhouding met de Vereniging Dwars GroenLinks. Mutaties in deze rekening-courantverhouding met een valutadatum in 2007 zijn in het kader van deze verantwoording beschouwd als mutaties volgens het kasstelsel.

De totale bijdrage van Vereniging GroenLinks bedraagt:

€ 81.181

Een nadere uitwerking van de uitgaven en ontvangsten van Vereniging Dwars is opgenomen in Bijlage 3: specificatie uitgaven en ontvangsten Vereniging Dwars.

dubois

REGISTERACCOUNTANT

Amsterdam,

paraaf voor waarderingsgegevens:

GROENLINKS ZIN IN DE TOEKOMST

DECELIAGRES OUBEGRACHT 312 PGSTADRES POSTBUS 0000 3503 RA UTRECHT
T 030 23 059 00 F 030 23 003 42 INFO@GROENLINKS.NL WWW.GROENLINKS.NL

24 juni 2009

Als leden van de Vereniging GroenLinks mogen volgens de definitie van de "Wet subsidiëring politieke partijen" worden aangemerkt, leden met vergader- en stemrechten in de vereniging, die jaarlijks elk € 12 of meer aan contributie betalen.

Binnen de Vereniging GroenLinks is men lid als men zich heeft opgegeven als lid en een contributie betaalt. Hiertoe wordt een blanco acceptgiro aan de leden gezonden. Als men eenmaal lid is, blijft men lid tot het moment dat dit lidmaatschap opgezegd wordt of op het moment dat niet meer voldaan wordt aan het betalen van een bedrag aan contributie.

Aldan wordt door de Vereniging GroenLinks het lidmaatschap beëindigd. Veelal is dat na afloop van een jaar, waarin in het geheel geen bedrag aan contributie van het lid is ontvangen. In de statuten van de Vereniging GroenLinks is weliswaar een bepaling opgenomen dat de minimale contributie € 12 per jaar bedraagt, doch in de praktijk wordt dat meer gezien als een richtlijn in plaats van een harde voorwaarde.

Vergader- en stemrechten binnen de Vereniging GroenLink zijn er voor leden die minimaal 3 maanden lid zijn. In het verantwoorde ledenaantal van de Vereniging GroenLinks zijn alle leden per 1 januari 2008 opgenomen, die € 12 of meer contributie per jaar betalen, ook als men geen vergader- en stemrechten per 1 januari 2008 heeft, omdat men tussen 1 oktober 2007 en 31 december 2007 lid is geworden.

Bij de Vereniging GroenLinks is sprake van zogenaamde dubbelleden. Dit zijn leden van de Vereniging GroenLinks die tevens lid zijn van de Vereniging Dwars. Vereniging GroenLinks is met de Vereniging Dwars overeengekomen dat zij voor deze leden van de ontvangen contributie een bedrag van € 5 doorbetaalt aan de Vereniging Dwars. Per brief dd 20 september 2004 heeft het Ministerie van Buitenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aangegeven dat dit een juiste werkwijze is, mits de leden er uitdrukkelijk mee hebben ingestemd dat zij ook lid zijn van de Vereniging Dwars. Voor de Vereniging GroenLinks worden deze leden niet meegerekend wanneer de hoogte van de aan de Vereniging GroenLinks betaalde contributie een bedrag beloopt tussen € 12 en € 17 per jaar.

Bovenstaande methode is conform aangepaste eisen over 2008, en wijkt af van voorgaand jaar gebruikte methode.

Ledenaantal Vereniging GroenLinks

Rekening houdend met het voorgaande bedraagt het aantal leden van de Vereniging GroenLinks per 1 januari 2008, dat jaarlijks minimaal € 12 contributie aan de Vereniging GroenLinks betaalt:

17.789

dubois & co

REGISTERACCOUNTANTS

Amsterdam,

paraaf voor waarn.

telelinden:

GROENLINKS ZIJN IN DE TOEKOMST

CECELIADRES OUDERGRACHT 312 POSTADRES POSTBUS 2039 3503 RA UTRECHT
T 030 23 939 03 F 030 23 003 42 INFO@GROENLINKS.NL WWW.GROENLINKS.NL

Ledenaantal Vereniging Dwars

24 juni 2008

Alle leden van de Vereniging Dwars mogen volgens de definitie van de "Wet subsidiëring politieke partijen" worden aangemerkt, leden die niet jonger dan 14 jaar oud zijn en niet ouder dan 27 jaar en die jaarlijks € 5 of meer aan contributie betalen.

Bij de Vereniging GroenLinks is sprake van zogenaamde dubbelleden. Dit zijn leden van de Vereniging GroenLinks die tevens lid zijn van de Vereniging Dwars. Vereniging GroenLinks is met de Vereniging Dwars overeengekomen dat zij voor deze leden van de ontvangen contributie een bedrag van € 5 doorbetaalt aan de Vereniging Dwars. Per brief dd 20 september 2004 heeft het Ministerie van Buitenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aangegeven dat dit een een juiste werkwijze is, mits de leden er uitdrukkelijk mee hebben ingestemd dat zij ook lid zijn van de Vereniging Dwars.

De Vereniging GroenLinks heeft leden die jaarlijks meer dan € 5 doch minder dan € 12 contributie betalen. Deze leden zijn uiteraard niet meegenomen in de opgave van het aantal leden van de Vereniging GroenLinks aan het Rijk. Wanneer echter dergelijke leden expliciet hebben aangegeven ook lid te willen zijn van de Vereniging Dwars (dubbelleden), heeft de Vereniging GroenLinks voor deze leden € 5 doorbetaald aan de Vereniging Dwars. Ook deze leden zijn uiteraard begrepen in de onderstaande opgave van het aantal leden van de Vereniging Dwars.

Bovenstaande methode is identiek aan die van 2007.

Ledenaantal Vereniging Dwars

Rekening houdend met het voorgaande bedraagt het aantal leden van de Vereniging Dwars per 1 januari 2008, dat jaarlijks minimaal € 5 contributie aan de Vereniging Dwars betaalt:

628

Bovengenoemde leden voldoen volledig aan alle subsidievoorwaarden, alle te controleren gegevens zijn toetsbaar.

dubois &

REGISTERACCOUNTANT

Amsterdam,

paraaf voor waarn

seleinden:

GROENLINKS ZIN IN DE TOEKOMST

DEBIEZLAGRES OUDEGRACHT 312 PCSTADLES POSTBUS 0000 5503 RA UTRECHT
T 030 23 603 00 F 030 23 003 42 INFO@GROENLINKS.NL WWW.GROENLINKS.NL

24 juni 2009

Page 1: specificatie uitgaven Vereniging GroenLinks

Uitgaven

Personeelkosten

Lonen en salarissen (incl sociale lasten)	€	382.711
Reis- en verblijfkosten	€	25.877
Diverse personeelskosten	€	18.936
Diensten partijbureau	€	287.510
	€	<u>695.034</u>

De personeelskosten bestaan uit de gedane betalingen aan salarissen en vergoedingen.

De uitgaven voor "Diensten partijbureau" bestaan uit een toerekening van uitgaven van de afdelingen Administratie en Organisatie (waaronder bijvoorbeeld receptie, facilitair bedrijf en ledenadministratie) en Financiële Zaken en Personeelszaken.

De doorbelasting vindt plaats op basis van het aantal re-ers.

Er wordt niet gestreefd om alle kosten te verantwoorden wat conform artikel 5 van de "Wet subsidiering politieke partijen" subsidieerbare activiteiten zijn.

Zo zijn bijvoorbeeld de uitgaven voor het management en secretariaat thans niet doorbelast en derhalve niet verantwoord.

Projecten

Trainingen	€	33.189
GL Webkrant	€	12.088
Radio en TV	€	18.494
Akties	€	32.558
Website	€	28.262
Projecten	€	210.289
	€	<u>334.878</u>

Ledenblad

Lonen en salarissen	€	57.787
Overige personeelskosten	€	143
Verzendkosten	€	91.797
Drukkosten	€	83.445
Advertentiekosten	€	6.388
Inhuur derden	€	2.984
Redactie	€	14.087
Illustraties	€	23.602
Diensten bureau	€	40.870
	€	<u>321.083</u>

TOTAAL UITGAVEN AFDELING
PARTIJONTWIKKELING VERENIGING
GROENLINKS

€ 1.360.876

dubois & co

REGISTERACCOUNTANT

Amsterdam,

paraaf voor waarm

afgeleiden:

GROENLINKS ZIN IN DE TOEKOMST

CEZONIENNES OUDEGRACHT 512 POSTADRES POSTBUS 6300 3500 RA UTRECHT
T 030 23 039 03 F 030 23 003 42 INFO@GROENLINKS.NL WWW.GROENLINKS.NL

24 juni 2009

Page 2: specificatie uitgaven en inkomsten Stichting Wetenschappelijk
Bureau GroenLinks

Uitgaven

Personeelkosten

Lonen en salarissen (incl. sociale lasten)	€	343.873
Reis- en verblijfkosten	€	8.671
Diverse personeelskosten	€	1.688
	€	<u>354.230</u>

De personeelskosten bestaan uit de gedane betalingen aan salarissen en vergoedingen.

De uitgaven voor "Diensten partijbureau" bestaan uit een toerekening van uitgaven van de afdelingen Administratie en Organisatie (waaronder bijvoorbeeld receptie, facilitair bedrijf en ledenadministratie) en Financiële Zaken en Personeelszaken.

De doorbelasting vindt plaats op basis van het aantal flu-ers.

Er wordt niet gestreefd om alle kosten te verantwoorden wat conform artikel 5 van de "Wet subsidiëring politieke partijen" subsidiëerbare activiteiten zijn.

Zo zijn bijvoorbeeld de uitgaven voor het management en secretariaat thans niet doorbelast en derhalve niet verantwoord.

Bureaukosten

Bureaukosten facilitair + administratief	€	108.400
Overige kantoorkosten	€	1.685
	€	<u>110.085</u>

De Helling

Drukkosten	€	42.128
Verzendkosten	€	4.535
Illustraties	€	9.367
Redactie	€	3.308
Inningskosten	€	1.152
Diverse	€	567
	€	<u>61.053</u>

Voor de verzendkosten is het werkelijk verbruik doorbelast.

Projecten

Diverse	€	34.855
	€	<u>34.855</u>

TOTAAL UITGAVEN STICHTING
WETENSCHAPPELIJK BUREAU
GROENLINKS

€ 680.204

Inkomsten

Bijdrage GroenLinks	€	484.008
Bijdrage projecten	€	-
Verkopen/diversen	€	1.417
Abonnementen De Helling	€	42.838

TOTAAL INKOMSTEN STICHTING
WETENSCHAPPELIJK BUREAU
GROENLINKS

€ 528.261

dubois & c

REGISTERACCOUNTANTS

Amsterdam,

paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

GROENLINKS ZIN IN DE TOEKOMST

DEZIGLACHTES OUDEGRACHT 312 POSTADRES POSTBUS 8000 3303 RA UTRECHT
T 030 23 059 00 F 030 23 003 42 INFO@GROENLINKS.NL WWW.GROENLINKS.NL

24 juni 2009

Bladz. 3: specificatie uitgaven en inkomsten Vereniging Dwars

Uitgaven

Personeelkosten

Lonen en salarissen	€	8.377
Vergoeding / declaraties vrijwilligers	€	7.907
	€	<u>16.284</u>

De personeelskosten bestaan uit de gedane betalingen aan salarissen en vergoedingen.

Bureaunkosten

Huisvesting	€	22.791
Porto	€	538
Kantoorbenodigdheden	€	1.249
Kosten computers	€	-
Kopieerkosten	€	2.524
Automatiseringskosten	€	779
Abonnementkosten	€	1.690
Kosten/betalingsverschillen giro	€	825
Telefoonkosten	€	2.358
Diversen	€	-
	€	<u>32.554</u>

Bestuurskosten

Bestuurskosten	€	828
Administratie- en accountantskosten	€	1.835
	€	<u>2.261</u>

Bladen

Dwars / Overdwars	€	14.878
	€	<u>14.878</u>

Afdelingen

Afdelingen	€	-
	€	<u>-</u>

Werkgroepen / activiteiten

Kosten Congres	€	1.309
Scholing	€	-
	€	<u>1.309</u>

Publiciteit

Inkoop materiaal	€	-
Stands	€	5.281
Huur diversen	€	901
Internet	€	-
	€	<u>6.182</u>

TOTAAL UITGAVEN VERENIGING DWARS

€ 73.268

Inkomsten

Bijdrage GroenLinks	€	81.181
Contributies	€	5.494
Verkopen en giften	€	2.313
Huisvesting	€	10.153
Rente	€	169
Diversen	€	5.688
	€	<u>104.998</u>

TOTAAL INKOMSTEN VERENIGING DWARS

€ 104.998

dubois & co

REGISTERACCOUNTANTS

Amsterdam, 24 JUN

paraaf voor waarmerking

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

Activiteitenverslag 2008
Wetenschappelijk Bureau GroenLinks

49650200500522

Wetenschappelijk Bureau GroenLinks

Overzicht activiteiten 2008

A. Staf

Bart Snels, directeur, 32 uur

Gerrit Pas, stafmedewerker, 30 uur

Aysel Sabahoğlu, stafmedewerker, 32 uur

Miesjel Spruit, stafmedewerker, 24 uur (tot 1 september, vanaf 1 januari 2009 opgevolgd door Katinka Eikelenboom, 32 uur)

Noortje Thijssen, stafmedewerker, 16 uur

Selçuk Ackinci, projectmedewerker, 32 uur

Erica Meijers, hoofdredacteur *De Helling*, 32 uur

Stagiaires: Jenny Falke, Robin Eechout, Frank van der Meulen, Nikki Brörman, Jeroen Loog, Marek Peter-Sengers, Martin Buunk

B. Activiteiten

1. Toekomstproject

Het Wetenschappelijk Bureau heeft op verschillende manieren een bijdrage aan het Toekomstproject van GroenLinks geleverd. In dit partijbrede project is het uitgangspuntenprogramma uit 1991 geactualiseerd.

Bijdrage WB: Bart Snels maakte deel uit van de kerngroep die het gehele project aanstuurde en was secretaris van het panel beginselen, met ondersteuning van Aysel Sabahoğlu en Gerrit Pas. Miesjel Spruit ondersteunde het panel organisatie. Het project resulteerde in een tekst met uitgangspunten die op 22 november 2008 door het congres van GroenLinks werd vastgesteld.

Bijdrage via organisatie debatten:

⌘ *5 april 2008, Worstelen met dilemma's rond interventies in gewapende conflicten*
Discussie o.l.v. Bram van Ojik, met: Max Glaser (Artsen zonder Grenzen), Jeanette Mak (Conflict Studies UvA), Kees Kalkman (Anti Militaristies Onderzoekscollectief), Leon Wecke (Centrum Internationale Conflict Analyse en Management, Nijmegen) en Luuk van der Meer (beleidsmedewerker GroenLinks in het Europees Parlement).

Locatie: landelijk bureau GroenLinks, Utrecht.

Aantal deelnemers: 50.

⌘ *18 april 2008, Links en de angst voor moslims... Tijd om kleur te bekennen?*
Discussie o.l.v. Judith Sargentini (fractievoorzitter GroenLinks Amsterdam), met: Tariq Ramadan (hoogleraar Identiteit en Burgerschap, Erasmus Universiteit), Orhan Kaya (wethouder Rotterdam, GroenLinks), Tofik Dibi (Tweede Kamer, GroenLinks).

Locatie: Arminius, Rotterdam.

Aantal deelnemers: 120.

23 april 2008, Beginselen van Sociale Politiek

Discussie o.l.v. Jolande Sap, met: Alfred Kleinknecht (econoom/TU Delft, lid panel beginselen), Dick Pels (socioloog/publicist, Stichting Waterland), Robert van der Veen (politiek-filosoof) en Margreet de Boer (voorzitter FemNet).

Locatie: landelijk bureau GroenLinks, Utrecht.

Aantal deelnemers: 50.

26 april 2008, Internationale beginselen

De NoordZuidwerkgroep, de Europawerkgroep en de Landbouwwerkgroep van GroenLinks debateerden over een aantal internationale dilemma's.

Locatie: landelijk bureau GroenLinks, Utrecht.

Aantal deelnemers: 70.

21 mei 2008, Beginselen van economische politiek

Discussie o.l.v. Bart Snels (directeur Wetenschappelijk Bureau GroenLinks), met Leo Platvoet (Kritisch GroenLinks), Jeannette van Dongen (FNV-bestuurder, vakbondswerkgroep GroenLinks) en Alfred Kleinknecht (hoogleraar economie van innovatie TU Delft).

Locatie: landelijk bureau GroenLinks, Utrecht.

Aantal deelnemers: 40.

24 mei 2008, GroenLinks BinnensteBuiten - debatfestival over de beginselen van GroenLinks

Locatie: Haagse Hogeschool, Den Haag.

Aantal deelnemers: 350.

• *Debat over 'Kansenpolitiek in een open wereld'*

Toespraak door Alexander Rinnooy Kan (voorzitter SER), met reactie door Ton Wilthagen (hoogleraar institutionele en juridische aspecten van de arbeidsmarkt Universiteit van Tilburg). Discussie met de zaal o.l.v. Kees Vendrik (GroenLinks)

• *Debat over 'Groene Globalisering'*

Discussie o.l.v. Kees Vendrik (GroenLinks) met Liesbeth van Tongeren (Greenpeace) en Niek Koning (LandbouwUniversiteit Wageningen).

• *Debat over trends en tegentrends*

Driegesprek: Femke Halsema in gesprek met Paul Schnabel (directeur SCP) en Sadik Harchaoui (directeur Forum) over hyperconsumptie.

Brieven aan GroenLinks

Door het WB zijn tal van opiniemakers benaderd om in een 'brief aan GroenLinks' (max. 400 woorden) de partij een advies te geven op onderwerpen als globalisering, culturele botsingen, duurzaamheid en sociale politiek. De brieven zijn gepubliceerd op de website van GroenLinks.

2. De Bazaar

De Bazaar is een jaarlijks debatfestival over democratisering in het Midden-Oosten. De organisatie is een samenwerkingsverband van Hivos, IKVPaxChristi, Wetenschappelijk Bureau GroenLinks (Aysel Sabahoğlu) en Partizan Publik.

Dit jaar een samenwerking met VPRO's Tegenlicht. Vertoning van drie documentaires: Rising Gulf (Shuchen Tan), Satellite Queens (Bregtje van der Haak) en A way Out of the War on Terror (Chai Locher) met Q&A's door Joris Luyendijk met de regisseurs.

Kern van het programma vormen vier presentaties met aansluitende zaaldiscussie o.l.v. Petra Stienen (Buitenlandse Zaken) en Bahram Sadeghi (o.a. Jakhals, De Wereld Draait Door):

- Max Rodenbeck, hoofdredacteur Midden Oosten van the economist over veiligheid
- Leo Kwartan, consultant, o.a. voor Shell, over olie en democratisering - *How Oil Fuels Reform in the Middle East*

- Rani Rajji, journalist, activist: 'a hitch-hikers guide through the Middle East', over de tweedeling tussen het 'oude en het nieuwe Midden-Oosten'
- Matthijs Bouw, directeur One Architecture over construction: *The architect in the Gulf: how new is new*

Aansluitend vond er een discussie plaats met HIVOS (Marcel van der Heijden), GroenLinks (Mariko Peters), IKV Pax Christi (Egbert Wesselink) over de vraag hoe het werk van NGO's, politieke partijen zich verhoudt tot de grote trends, hoe ze het vertalen in concrete activiteiten, bereiken ze, en werken ze met de relevante 'nieuwe actoren'?

Locatie: De Balie, Amsterdam.

Aantal deelnemers: 140.

3. Tijdschrift *de Helling*

Dit kwartaaltijdschrift wordt gemaakt door Erica Meijers (hoofdredacteur), met behulp van een redactie. De redactie bestond uit: Natasja van den Berg, Marijntje Dènters, Marius Ernsting, Aysel Sabahođlu, Farid Tabarki, Noortje Thijssen en Olav Velthuis.

De *Helling* maakt regelmatig themanummers. In 2008 zijn de thema's geweest: religie en politiek, het uiteenvallen van de Sovjet Unie, 1968: actie en reactie, technologie. Het eerste nummer van 2009 had ontwikkelingssamenwerking als thema.

Eind 2007 waren er 2000 abonnees en eind 2008 waren dat er 2190. Hiervan zijn er 1346 lid van GroenLinks (23 met een jongerenabonnement; 59 met een gratis abonnement, waarvan het grootste deel GroenLinks-kader bestaat, vaste medewerkers van *de Helling* en redactieleden. Dat betekent een niet onaanzienlijk deel van het abonneebestand bestaat uit lezers van buiten de partij, namelijk 785.

De oplage is doorgaans 2500; er gaan dus ook nog zo'n 300 exemplaren naar losse bestellingen, auteurs en andere eenmalige medewerkers, de losse verkoop bij de Atheneum bookshop in Amsterdam.

- 19 januari 2008: Conferentie 'Cultuur en politiek'

Het winternummer van *De Helling* 2007 had als thema kunst/cultuur en politiek. Op basis van dit nummer werd een conferentie georganiseerd, als onderdeel van een samenwerkingsproject van het WB (Erica Meijers, Gerrit Pas), de *Helling* en de Boekmanstichting. Onder voorzitterschap van Herman Meijer (oud wethouder Kunst en Cultuur in Rotterdam) gingen politici van GroenLinks en vertegenwoordigers uit de kunst- en cultuursector met elkaar in debat. Zij verkenden de grenzen en verbanden tussen cultuur en politiek aan de hand van thema's als de autonomie van kunst en de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de kunstenaar, culturele diversiteit en nationale identiteit, en kunsteducatie.

Bijdragen van: Paul Röttger (regisseur), Lidija Zelovic (filmamaker), Merlijn Twaalfhoven (componist, regisseur), Marc Verstappen (directeur *Leidseplein Theater*, Amsterdam), Maarten van der Meer (raadslid Amsterdam), Dick Jansen (wethouder Amsterdam Westerpark), Cees van Eyck (wethouder Utrecht), Wilbert Willems (wethouder Breda), Gerrit Berkelder (wethouder Deventer), Orhan Kaya (wethouder Rotterdam), Femke Halsema, Robert Kluyver (conservator Haags Gemeentemuseum), Jerome Symons (beeldend kunstenaar), Sharog Heshmat (artistiek leider project *Mijn Wereld* in Amsterdam).

Locatie: pand Boekmanstichting, Amsterdam

Aantal deelnemers: 60.

- 7 juni 2008: Symposium 'Religie in de publieke ruimte'

De Helling (Erica Meijers) organiseerde met De Linker Wang, platform voor geloof en politiek, een studiedag over de vraag hoe GroenLinks zich moet opstellen als het gaat om de plaats van religie in onze samenleving.

Na een inleiding van Herman Noordegraaf (bijzonder hoogleraar diaconaat aan de Protestantse

U
B
I
B
L
I
O
T
H
E
K
V
A
N
D
E
B
A
L
I
E

Theologische Universiteit) over de geschiedenis van links met religie, spraken Bas de Gaay Fortman (voormalig lijsttrekker PPR), Herman Meijer (oud-voorzitter GroenLinks en mede-oprichter van Christenen voor het Socialisme), Cor Ofman (protestants pastor bij de Open Deur Amsterdam, oud-voorzitter EVP en De Linker Wang) en Bram van der Lek (oud fractievoorzitter PSP) over de vraag of de ervaringen die binnen GroenLinks en haar voorlopers met religie zijn opgedaan nog bruikbaar zijn.

In het middagedeelte stonden actuele vraagstukken centraal. Na een inleiding van Theo de Wit (universitair docent sociale ethiek en politieke filosofie) over de relatie tussen religie en politiek vandaag, werd gedebatteerd over vragen als: hoe moet GroenLinks nu omgaan met religie? In hoeverre laten we religie toe in onze politieke overwegingen en welke rol geven we aan religie in de samenleving? Welke uitstraling wil GroenLinks hebben en naar wie? Met: Tofik Dibi (Tweede-Kamerlid voor GroenLinks), Latifa Ouari (raadslid GroenLinks IJsselstein) en Greta Huis (godsdienstlerares aan het Amsterdams Lyceum).

Het symposium werd afgesloten met observaties en conclusies door Tof Thissen (voorzitter Divosa en GroenLinks-fractievoorzitter Eerste Kamer).

Plaats: Antonius van Paduakerk, Utrecht.

Aantal deelnemers: 100.

4. De Grote Kloof

Boek gepubliceerd door uitgeverij Boom werd gepresenteerd op een conferentie in de vergaderzaal van de Eerste Kamer. Sprekers Henk Vonhoff (VVD-prominent), Bart de Koning (*HP/De Tijd*), Frank Vermeulen (commentator *NRC Handelsblad*).

Bart Snels en Noortje Thijssen (red.), *De Grote Kloof, verhitte politiek in tijden van verwarring*, Boom, Amsterdam.

Boek heeft recensies en aandacht gekregen in *NRC Handelsblad*, *de Volkskrant* en *de Groene Amsterdammer*. Bart Snels en Noortje Thijssen werden door *BNR-radio* geïnterviewd.

⌘ Conferentie: De brug naar het verlangen

Op 12 december 2008 hebben de Eerste- en Tweede-Kamerfractie GroenLinks en het Wetenschappelijk Bureau GroenLinks (Bart Snels en Noortje Thijssen) een conferentie georganiseerd, met als titel 'De brug naar het verlangen'. Het Vertrekpunt vormden verschillende publicaties, waaronder het boek 'De grote kloof', een interview met Wim de Boer in *De Helling* en Femke Halsema's boek *Geluk! Voorbij de hyperconsumptie, haast en hufteigheid*.

Voorzitter: Tof Thissen (fractievoorzitter GroenLinks Eerste Kamer). Sprekers: Ewald Engelen, Wim de Boer, Dick Pels, Bart Snels. Danibal zorgde op zijn mondharp voor een muzikaal intermezzo.

Locatie: De oude zaal, in het gebouw van de Tweede Kamer.

Aantal deelnemers: 70.

5. De falende staat van Ontwikkelingssamenwerking?

Provocerend pamflet gepubliceerd over de effectiviteit van ontwikkelingssamenwerking. Voor dit project werd een tijdelijk medewerker aangetrokken: Celçuk Akinci. Hij werd ondersteund door Bart Snels en Aysel Sabahoğlu. Voor het project werd NCDO-subsidie ontvangen. In het kader van dit project is een aparte website gemaakt, waarop de publicatie is te vinden en er discussies te voeren zijn over de stellingen uit het pamflet.

Selçuk Akinci, Aysel Sabahoğlu en Bart Snels (2008), *De falende staat van ontwikkelingssamenwerking? Over de noodzaak van debat en het stellen van moeilijke vragen*, Wetenschappelijk Bureau GroenLinks, Utrecht.

30-11-2008

- 10 november 2008: Conferentie n.a.v. De falende staat van ontwikkelingssamenwerking

Presentatie van het pamflet door Bart Snels, met reacties van Peter van Lieshout (WRR), Joris Voorhoeve (Voorzitter Raad van Toezicht Oxfam Novib), Doekle Terpstra (Voorzitter ICCO), Arend Jan Boekestijn (VVD Fractie Tweede Kamer), Kees Vendrik (GroenLinks Fractie Tweede Kamer), Pieter Heintze (Evert Vermeer Stichting). Presentatie: Chris Keulemans.

Locatie: Theater Concordia, Den Haag.

Aantal deelnemers: 110.

6. Ethics and politics of climate change

In 2008 is de conferentie voorbereid die op 23 en 24 januari 2009 plaatsvond: Ethics and politics of climate change. De conferentie was een samenwerking tussen het WB (Bart Snels) de Duitse Heinrich Böll Stiftung en het Ethiek instituut van de Universiteit Utrecht. Op deze conferentie waren er lezingen van onderzoekers uit vooral Duitsland en Nederland over de politieke, filosofische en juridische aspecten van klimaatverandering. Verder presenteerden jonge onderzoekers en studenten papers over het thema. De resultaten staan op de speciale website www.ethicsandpoliticsofclimatechange.nl.

7. Ons belang in Europa

Eind 2008 is de voorbereiding begonnen van het Europa-project (Aysel Sabahoğlu). In het kader van de verkiezingen van het Europees Parlement én in het kader van het afscheid van Kathalijne Buitenweg en Joost Lagendijk als europarlementariërs voor GroenLinks heeft het Wetenschappelijk Bureau GroenLinks de bundel *Ons belang in Europa gepubliceerd*. De bundel is gepresenteerd tijdens het afscheidsymposium van Kathalijne Buitenweg en Joost Lagendijk, op vrijdag 8 mei in Felix Meritus, Amsterdam

8. Langerlopende projecten

Jaren zestig

Noortje Thijssen werkt aan een proefschrift dat gaat over de wijze waarop de idealen van de jaren zestig in het huidige politieke debat een rol spelen. Promotor is Jan Willem Duyvendak (hoogleraar Sociologie aan de Universiteit van Amsterdam). Het thema geeft de mogelijkheid voor tussentijdse publicaties die het huidige politieke debat en de politieke positie van GroenLinks *becommentariëren*. Het *een vooronderzoek resulteerde in de publicatie 'De jaren zestig in de politieke strijd van vandaag'* in het herfstnummer van *De Helling*. In dit nummer is ook een korte recensie geschreven over twee belangrijke boeken over de jaren zestig: James Kennedy's *Nieuw Babylon in aanbouw* en *De eindeloze jaren zestig* van Hans Righart.

Voor de methoden en dataverwerking is gezocht naar passende begeleiding, wat resulteerde in een nieuwe co-promotor: Christian Bröer (universitair docent Sociologie, Universiteit van Amsterdam). Om de specialistische analysesoftware onder de knie te krijgen is een college en een cursus gevolgd. Verder is aansluiting gevonden bij de PhD Club Political and Cultural Sociology van de UvA. Hier is het onderzoek gepresenteerd.

Modernisering

Ook Bart Snels werkt aan een langerlopend project dat tussentijdse publicaties oplevert (zie publicaties). Thema is de koppeling tussen maatschappelijke modernisering (globalisering, individualisering) en progressieve idealen (internationale openheid en emancipatie) en hoe lastig het in het huidige politieke klimaat is om politieke/electorale steun te krijgen voor progressieve politiek. Doel is om een boek te publiceren bij een uitgever (eind 2010 begin 2011).

9. Lokale politiek

Kanaleneiland (twee jaar durend project)

Het wijkenbeleid is een paradepaardje van PvdA-bestuurders en de resultaten zullen een rol spelen bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2010. Daarom hebben we (Gerrit Pas, Miesjel Spruit en vanaf januari 2009: Katinka Eikelenboom) ons intensief op de wijk Kanaleneiland gericht, en met name gekeken naar het wijkenbeleid van de afgelopen decennia, de totstandkoming van het wijkactieplan Kanaleneiland en de concrete plannen voor de komende jaren. Hoewel de wijk wordt gekenmerkt door problemen als onveiligheid en armoede (lage opleiding en werkloosheid), ontbreken onderwijs en werkgelegenheid in het actieplan. Opvallend veel projecten hebben daarentegen als doel de sociale cohesie te bevorderen. In het project werken we nauw samen met GroenLinks Utrecht.

Katinka Eikelenboom en Gerrit Pas (2009), *Banen of Barbecues? Kanaleneiland als case study van het wijkbeleid*, Wetenschappelijk Bureau GroenLinks, Utrecht.

De publicatie is op 30 maart 2009 gepresenteerd op een bijeenkomst in Kanaleneiland, met een debat tussen wijkwethouder Harrie Bosch (PvdA), Gideon Bolt (sociaal geograaf, auteur van De Mantra van de Mix) en Ineke van Gent (GroenLinks).
Aantal deelnemers: 50.

Overige publicaties:

Katinka Eikelenboom en Hamilcar Knops (Wetenschappelijk Instituut van het CDA) (2009), *Prachtwijken kun je niet maken*, *Trouw*, 16 april.

Interview Katinka Eikelenboom met *MUG Magazine*, mei 2009.

Interview Katinka Eikelenboom met het blad *Vitale Stad*, 2009, nr.5.

Interview met *NVM (Nederlandse Vereniging van Makelaars) Magazine*, 7 mei 2009.

Katinka Eikelenboom en Gerrit Pas (2009), *Weg met de wijk*, *Sprank (Divosa)*, 3e jaargang, juni.

Inmiddels is een start gemaakt met het vervolgonderzoek, waarbij vooral het onderwijs- en werkgelegenheidsbeleid centraal staan.

GL-Lab en rompprogramma

Onder de titel 'GroenLinks-Lab' zijn een aantal bijeenkomsten georganiseerd waarin is gezocht naar vernieuwend beleid en naar input voor het Rompprogramma voor de gemeenteraadsverkiezingen.

Uitvoering: Gerrit Pas en Miesjel Spruit.

⌘ 9 februari 2008: *Werkconferentie 'Eén jaar WMO; hoe verder?'*

Met workshops over

- Sociaal aanbesteden: met Odd Wagner (wethouder Heemskerk), Jan Hoek (wethouder Zeeburg) en Ruud Grondel (wethouder Diemen)
- WMO in de praktijk: presentatie door Wim van Veen (wethouder Alkmaar)
- Samenhang WMO en WWB: met Lenie Scholten (wethouder Nijmegen) en Tof Tissen (Divosa)
- Diversiteit: inleidingen door FemNet, Roze Links en Kleurrijk Platform van GroenLinks

Locatie: Faculteit der Letteren, Utrecht.

Aantal deelnemers: 110.

⌘ 6 juni 2008 *wethoudersbijeenkomst (samen met Team Lokaal)*

Met o.a. deelsessies over klimaatbeleid en sociale politiek;

Locatie: Landelijk Bureau GroenLinks, Utrecht.

Aantal deelnemers: 30.

⌘ 27 juni: *Duurzaamheid in de praktijk*

Excursie langs inspirerende voorbeelden van duurzaam wonen, energiebesparing, duurzame energieopwekking in Apeldoorn, inclusief bezoek aan ecologisch bedrijventerrein. I.s.m. de GroenLinks-wethouder Michael Boddeke in Apeldoorn.

Verslag op http://glweb.groenlinks.nl/nieuws/verslag_GLLab_apeldoorn

Aantal deelnemers: 30.

⌘ 17 oktober: *Sociale Politiek*

Te gast in Zutphen, met inleidingen over sociale politiek door Tof Tissen (Divosa). En uiteenzettingen over de praktijk in Zutphen door wethouder Kees Luesink, en Tynaarlo door wethouder Harm Assies. Zie verslag op GLweb.

Locatie: gebouw het Plein, Zutphen.

Aantal deelnemers: 28.

⌘ 1 november 2008: *Zin in 2010, voorbereiding gemeenteraadsverkiezingen*

Workshop 'Kiezen voor jeugd': een brainstormsessie over lokaal onderwijsbeleid.

Locatie: ROC Utrecht

Aantal deelnemers: 25.

Nieuwe beleidsdossiers ten behoeve van lokale politici op Glweb over:

- ⌘ De WMO en vrouwen
- ⌘ Natuurspeelplaatsen
- ⌘ Voorstellen voor lokaal klimaatbeleid
- ⌘ Sociaal aanbesteden
- ⌘ WMO en WWB kunnen elkaar versterken
- ⌘ Het bereiken van de GGZ-klanten
- ⌘ WMO en diversiteit
- ⌘ Aandacht voor allochtone vrouwen

Het WB (Gerrit Pas) heeft een basistekst geschreven als handvat voor de GroenLinks-afdelingen. Begin februari 2009 was het voor afdelingen beschikbaar op Glweb, de kadersite van GroenLinks.

C. Publicaties en debatten

Aysel Sabahoğlu (2008), interview met Britta Böhler over de democratische rechtstaat en de toekomst van GroenLinks, in het kader van het toekomstproject, te downloaden via www.groenlinks.nl.

Inez Weski en Aysel Sabahoğlu (2008), De vervagende grenzen van de Trias Politica, in: Bart Snels en Noortje Thijssen (red.), *De grote kloof*, Boom, Amsterdam.

Aysel Sabahoğlu (2008), De hond en de hometrainer, over de ontwikkeling van slimme technologie voor slimme mensen, interview over ambient intelligence met Emile Aarts van Philips Research Laboratories, *de Helling*, winter 2008, p.24-25

Femke Halsema en Bart Snels (2008), PvdA heeft last van hervormingsangst, *de Volkskrant*,

29 mei.

Bart Snels (2008), Groenen en liberalen: het milieu heeft beiden nodig, *Open, Liberaal thematisch opinieblad*, november, 31-135.

Selçuk Akinci, Aysel Sabahoğlu en Bart Snels (2008), *De falende staat van ontwikkelingssamenwerking? Over de noodzaak van debat en het stellen van moeilijke vragen*, Wetenschappelijk Bureau GroenLinks, Utrecht.

Bart Snels en Noortje Thijssen (2008), Verhitte politiek in tijden van verwarring, in: Bart Snels en Noortje Thijssen (red.), *De grote kloof. Verhitte politiek in tijden van verwarring*, Boom, Amsterdam.

Bart Snels en Noortje Thijssen (2008), De gevolgen van globalisering in de nationale politiek, in: Bart Snels en Noortje Thijssen (red.), *De grote kloof. Verhitte politiek in tijden van verwarring*, Boom, Amsterdam.

Bart Snels (2009), *Linkse tweespalt over maatschappelijke modernisering*, Waterstof, 41, februari, Waterlandstichting.

Dascha During en Bart Snels (2009), *Bridging the gap. The ethics and economics of future generations*, paper gepresenteerd op de conferentie Ethics and politics of climate change, Utrecht, 23/24 januari 2009.

Aysel Sabahoğlu en Bart Snels (2009), Inleiding: Ons belang in Europa, in: Aysel Sabahoğlu (red.), *Ons belang in Europa*, Wetenschappelijk Bureau GroenLinks.

Bart Snels (2009), Politiek met idealen, *Civis Mundi, tijdschrift voor politieke filosofie en cultuur*, 48(2), 116-119.

Bart Snels (2009), De moderne toekomst is groen, *Kritiek, Jaarboek voor socialistische discussie en analyse*, 2009, Aksant, Amsterdam.

Erica Meijers (2008), *Witte broeders, zwarte vreemden. De Nederlandse Hervormde Kerk, De Gereformeerde Kerken in Nederland en de apartheid in Zuid-Afrika*, Verloren, Hilversum, Verloren.

Erica Meijers (2009), In strijd met Gods Woord en met het recht, Gezina van der Molen en de apartheid, Fier, april.

Erica Meijers in de Helling:

Serie achterkant Helling: Poëzie (gekozen en vertaald door Erica Meijers) en beeld van Philippe McIntyre met de seizoenen: Paul Valéry, fragment Comme au Bord de la Mer met meeuwenbegraafplaats in Zeeland, *De Helling*, jrg. 21, nr. 2 (zomer 2008), 46; Bertold Brecht, Das Lied vom kleinen Wind met boomgaard in De Ardeche, *De Helling*, jrg. 21, nr. 3 (herfst 2008), 46; Paul van Ostayen, slot van de feesten van angst en pijn, met vuur en licht in Aarle-Rixtel, *De Helling*, jrg. 21, nr. 4 (winter 2008), 46;

Thema Technologie (inleiding), *De Helling*, jrg. 21, nr. 4 (winter 2008), 6.

Odysseus of technologie als moderne mythe. De dialectiek van de techniek, *De Helling*, jrg. 21, nr. 4 (winter 2008), 8-11.

'1968' (redactioneel commentaar), *De Helling*, jrg. 21, nr. 3 (herfst 2008), 2.

Interview Marius Ernsting: politieke paradigma's op de helling, *De Helling*, jrg. 21, nr. 3 (herfst

2008), 4-6.

Geschiedenis en conformisme, *De Helling*, jrg, 21, nr. 3 (herfst 2008), 10.

Niemand ontkomt. Floris van Delft over zijn voorstelling *De Verlichting is stuk*, *De Helling*, jrg, 21, nr. 3 (herfst 2008), 20-25.

Kassandra (redactioneel commentaar), *De Helling*, jrg, 21, nr. 2 (zomer 2008), 2.

De strijd om de herinnering- de Kaukasus. Inleiding, *De Helling*, jrg, 21, nr. 2 (zomer 2008), 15.

Interview Wim de Boer: Vervul het verlangen, *De Helling*, jrg, 21, nr. 2 (zomer 2008), 32-34.

Links en religie. Inleiding op een thema, *De Helling*, jrg. 21, nr. 1 (lente 2008), 4-5.

Twee geloven op één kussen. Interviews bij een portretserie van Hapé Smeele' 1. Bart en Ria Bruinsslot, p. 6-7; 2. Dieti Schuppert en Ali Mire, 24-25; 3. Theo Bakker en Tom van der Heide, 38-39; 4. George en Ella Schalken, 44-45. *De Helling*, jrg. 21, nr. 1 (lente 2008).

Founding Fathers GroenLinks 2: Cor Ofman: "Ik ben van de linkse kerk" , *De Helling*, jrg. 21, nr. 1 (lente 2008), 32-34.

Debatten

Bart Snels, 25 april 2008, Rijssen, debat georganiseerd door SGP-jongeren over Polariseren of eerlijk benoemen, populisme en Islam.

Bart Snels, 6 juni 2008, Nijmegen, Politiek debat over marktwerking, georganiseerd door afdeling Nijmegen.

Bart Snels, 18 juni 2008, politiek café Utrecht over moralisme.

Bart Snels, 26 november, Utrecht, debat met werkgroepen Noord-Zuid en Europa over ontwikkelingssamenwerking.

Bart Snels, 28 november, lezing Universiteit Maastricht over wetenschap en politiek.

Bart Snels, 12 december, Utrecht, debat over ontwikkelingssamenwerking georganiseerd door NCDO, Derde Kamer.

Gerrit Pas: inleiding voor workshop 'Rompprogramma 2010' tijdens bijeenkomst 'Zin in 2010' op 1 november 2008.

Katinka Eikelenboom: inleiding tijdens boekpresentatie *Banen of barbecues? Kanaleneiland als case study van het wijkbeleid*, 30 maart 2009.

Gerrit Pas: voorzitten workshop over toekomst van Schiphol, tijdens Conferentie de Groene Metropool, 10 mei 2009.

Gerrit Pas en Katinka Eikelenboom verzorgen een workshop over wijkbeleid op een GroenLinks wethoudersbijeenkomst in Den Haag, 12 juni 2009.

Katinka Eikelenboom: inleider op discussieavond GroenLinks Oost-Watergraafsmeer in Amsterdam 'Banen of barbecues?', 23 juni 2009.

Aysel Sabahoğlu, 19 januari 2008, Wmo Conferentie GroenLinks en VVD afdelingen van Beverwijk.

Aysel Sabahoglu, 9 februari 2008, Wmo Conferentie georganiseerd door het Wetenschappelijk Bureau, tweegesprek Bart van Eeten over integrale aanpak van Wmo.

Erica Meijers, 24 januari: voorzitten debat over de waarde van interreligieuze ontmoeting op de nieuwjaarsbijeenkomst van Osmose, adviesbureau voor multiculturele vraagstukken.

Erica Meijers, 7 april: voorzitten debat bij de presentatie van het boek *Slow seks, een erotisch beschavingsoffensief* van Brechtje Paardekooper en Dylan van Rijsbergen in Paradiso, Amsterdam. Met o.a. Femke Halsema en Maaïke Meijer.

Erica Meijers, 24 april: voorzitten debat van de Stichting Waterland over links moralisme in De Balie, Amsterdam.

Erica Meijers, 7 juni: voorzitten debat van De Helling en De Linkerwang over GroenLinks en religie.

Erica Meijers, 11 februari 2009: Column in Historisch Café P96 over kerken en anti-apartheidsbeweging.

Erica Meijers, 19 februari 2009: voorzitten debat van de Stichting Waterland over linkse integratiepolitiek met Ahmed Marcouch, Dick Pels, Tofik Dibi en Willem Schinkel.

Activiteitenverslag 2008
Dwars, GroenLinkse Jongerenpartij

Activiteitenverslag DWARS 2008

1. Inleiding:

In dit activiteitenverslag beschrijven wij wat DWARS, GroenLinkse jongeren, in 2008 heeft gedaan met de subsidie die DWARS heeft ontvangen van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Door middel van dit verslag denken wij een goed inzicht te geven in onze activiteiten.

2. Vorming en scholing

Zoals we vorig jaar al aangaven is het scholingsprogramma in 2007 een vast onderdeel geworden van onze scholing en vorming. In 2008 zijn we hier mee verder gegaan. We hebben wederom een programma samengesteld van inhoudelijke workshops en vaardigheidstrainingen. De inhoudelijke workshop ronde begint steeds met een weekend waarin de basis van het Nederlandse politieke bestel en de plaats van GroenLinks en DWARS daarin wordt uitgelegd. In de daaropvolgende bijeenkomsten wordt vooral aandacht besteed aan inhoudelijke verdieping (bijvoorbeeld sociale politiek) en aan vaardigheden zoals debattrainingen, een training onderhandelen en een media training. Ook heeft DWARS in 2008 een kamp georganiseerd. Dit kamp had als doel om op een laagdrempelige manier nieuwe leden te betrekken bij de organisatie en bij de politiek.

Tijdens de twee congressen die DWARS jaarlijks organiseert hebben ook diverse scholingsactiviteiten plaatsgevonden. Zo is er op ons najaarscongres (oktober 2008) bijvoorbeeld een workshop (duurzame) energie gegeven en is er daarna met prominenten en leden gedebatteerd over energie.

3. Politiek inhoudelijke activiteiten

2008 was een druk inhoudelijk jaar voor DWARS. Naast de vele debat verzoeken over tal van actuele en andere politieke kwesties hebben we ons ook met drie grotere inhoudelijke projecten bezig gehouden.

1. Beginseltraject GroenLinks:

Op het najaarscongres (november 2008) van GroenLinks heeft GroenLinks een nieuw beginselprogramma vastgesteld. Het jaar voorafgaande aan dit congres is er zowel binnen GroenLinks als binnen DWARS veel gediscussieerd en nagedacht over een majeur project zoals een nieuw beginselprogramma. DWARS heeft een aantal brainstorm en discussie bijeenkomsten georganiseerd om met haar leden te praten over een idealistisch doch realistisch, jong en ambitieus beginselprogramma. Ook hebben een aantal leden van DWARS zeer actief geparticipeerd in panelen en werkgroepen van GroenLinks die bijeenkwamen om over het nieuwe beginselprogramma te spreken.

2. Campagne voor betaalbare (studenten) huisvesting:

Het is de afgelopen jaren voor, vooral, veel jongeren steeds lastiger gebleken om in de grote steden aan betaalbare en kwalitatieve woonruimte te komen. DWARS vindt dit een zeer zorgwekkende situatie. In plaats dat er echte oplossingen worden bedacht is er een sterkere lobby ontstaan tegen de mogelijkheid om een gebouw te kraken, wanneer dit langer dan een jaar leeg staat. Om aandacht te vragen voor deze, in de ogen van DWARS, negatieve ontwikkelingen hebben wij in de zomer van 2008 een campagne gevoerd om aandacht te vragen voor deze problemen. We hebben onder andere twee debatavonden georganiseerd (waaronder een in een kraakpand met een aantal Tweede Kamerleden). Daarnaast hebben leden van DWARS actief geparticipeerd bij het kraken van een pand in Amsterdam.

3. Europese verkiezingen:

In 2008 is DWARS zeer actief geweest met de voorbereidingen van de Europese verkiezingen van juni 2009. DWARS heeft een actieve bijdrage geleverd aan het tot stand komen van het Europese verkiezingsprogramma van GroenLinks. DWARS heeft in 2008 een aantal input en discussie bijeenkomsten georganiseerd om onze inbreng bij de tot stand koming van het GroenLinkse verkiezingsprogramma te organiseren.

Naast deze drie grotere projecten heeft DWARS ook geparticipeerd in een actie van het JOB (Jongerenorganisatie voor beroepsonderwijs) "Geen OV, niet OK". Deze actie was bedoeld om ook

Mbo-scholieren van 16 en 17 jaar een Ov-jaarkaart te geven, net zoals hun leeftijdgenoten op het HBO en op de Universiteit.

Ook heeft DWARS een aantal excursies georganiseerd zoals een excursie naar een TBS-kliniek, een excursie naar het Bureau Europees parlement in Den Haag en naar de ambassade van de Verenigde Staten van Amerika. Tijdens deze excursies is telkens de vraag gesteld: "wat doet deze organisatie en op welke manier" en "waarom doen zij wat ze doen". Door steeds met open vizier te starten met dergelijke activiteiten ontstaat er dikwijls een interessante inhoudelijke discussie tussen de deelnemers.

4. Informatievoorziening aan de leden

DWARS heeft verschillende middelen om te communiceren met haar leden. Op de eerste plaats spreken we onze leden het liefst in levende lijve op congressen en activiteiten. Een groot deel van onze leden is echter passief lid en kennen DWARS alleen via de (interne) media zoals ons ledenblad de OverDWARS, de website, de mailings en de brieven. De OverDWARS is in 2008 een vijftal keer uitgekomen. Naast agenda's, contactgegevens en informatie over de organisatie staat het blad ook gevuld met inhoudelijke artikelen over tal van actuele en minder actuele onderwerpen.

Ook DWARS gaat met haar tijd mee en dit betekent dat ook wij onze leden steeds meer via de digitale weg willen bereiken. DWARS heeft in 2008 bijvoorbeeld geprobeerd leden te activeren via themagerichte websites (bij de campagne rond de Russische presidentsverkiezingen hebben we bijvoorbeeld een extra website gelanceerd over dit thema). Daarnaast proberen we onze leden ook via digitale netwerken zoals hyves te bereiken. DWARS beseft dat we hier nog in kunnen groeien en zal hiermee in 2009 derhalve verder gaan.

5. Contacten met zusterorganisaties

DWARS is lid van de *Federation of Young European Greens* (FYEG). In 2008 is er een delegatie van DWARS naar de General Assemblée in Berlijn afgereisd en hebben verschillende leden deelgenomen aan congressen (Day of Europe en de Green Summer University), seminars (over immigratie in Helsinki, januari 2008 en over regionalisme in november 2008) en aan een zomerkamp (Tsjechië, in juli 2008). Daarnaast heeft DWARS in het najaar van 2008 de General Assemblée, welk gepland staat voor april 2009, naar Nederland weten te halen. De voorbereidingen hiervoor zijn al in 2008 begonnen.

Naast de samenwerking met de Europese koepelorganisatie is ook de band met onze Turkse zusterorganisatie aangehaald. We zijn voorbereidingen begonnen voor een uitwisseling in 2009 of 2010. Ook is DWARS lid van de Young NIMD (de jongerenorganisatie voor meerpartijen democratie). Verder zijn twee DWARS leden in het voorjaar van 2008 met een aantal leden van andere PJO's mee geweest op een studiereis van het CIDI naar Israël en de Palestijnse gebieden.

De samenwerking met andere politieke jongerenorganisaties is in 2008 intensiever geworden. Samen met het CDJA, de Jonge Socialisten, de JOVD en met de Jonge Democraten is de Stichting Samenwerkingsverband Politieke Jongerenorganisaties (SSPJO) opgericht. De eerste grote activiteit was het organiseren van de *US-Election night*. Dit succesvolle project heeft er voor gezorgd dat de samenwerking intensiever is geworden en dat de stichting SSPJO in de toekomst met enige regelmaat gezamenlijke activiteiten zal ontplooiën.

Net als in 2007 is DWARS lid van de Nationale Jeugdraad. Als Lid heeft DWARS de ledenvergaderingen bezocht en heeft zij geprobeerd haar steentje bij te dragen aan het versterken van de organisatie.

6. Bevordering politieke jongerenparticipatie

Tot slot heeft DWARS zich ook actief ingezet om de naamsbekendheid van de organisatie te vergroten, leden te werven en leden te binden. Net als in voorgaande jaren is er ook in 2008 een zogenaamde "zomertour" langs introductiemarkten van universiteiten en hogescholen georganiseerd. (Bestuurs)leden van DWARS hebben ook in 2008 weer met enige regelmaat deelgenomen aan

debatten op scholen en hebben ook een aantal maal gastlessen verzorgd. Deze lessen stonden vooral in het teken van algemene politieke vorming.

6.1 Werkgroepen

DWARS is in 2008 verder gegaan met het verstevigen van de positie van werkgroepen binnen de organisatie. Zo is er al geruime tijd een zeer actieve werkgroep die zich met internationale zaken bezig houdt. In 2008 hebben zij een drietal campagnes gevoerd, te weten: een *Russische lente* campagne om aandacht te vragen voor de democratische situatie in Rusland. Ook is er een campagne geweest rond *duurzame kleding*, in deze campagne hebben werkgroepleden geprobeerd jongeren bewust te maken van het feit veel kleding nog steeds niet duurzaam geproduceerd wordt.

Naast de werkgroep internationaal hebben ook de werkgroep Groen en Onderwijs enkele activiteiten ontplooit. De werkgroep Groen heeft zich vooral bezig gehouden met de aanpak van klimaatverandering. In het kader hiervan hebben enkele DWARS leden in december deel genomen aan de VN klimaatconferentie in Poznan.

7. Slot

Het jaar 2008 was weer een intensief jaar voor DWARS. Er zijn veel, naar onze mening, goede en constructieve activiteiten en projecten ontplooit. Niet alles verloopt altijd vlekkeloos in een organisatie die voor het overgrote deel wordt gerund door vrijwilligers, toch hebben wij het jaar 2008 met een positief gevoel achter ons gelaten. Hopelijk wordt 2009 een nog mooier jaar!

Mei 2009

Jesse Klaver – voorzitter

Jaap van der Hellden- Penningmeester tot 29-04-2009 en Secretaris organisatie vanaf 29-04-2009

Jochem Douw – Secretaris organisatie tot 29-04-2009

Activiteitenverslag 2008
Subsidiabele onderdelen GroenLinks

4063020050532

Activiteitenjaarsverslag 2008 Afdeling Campagnes GroenLinks

Algemeen

In 2007 is het Partijbestuur gestart met 'Toekomstproject', een partijbrede exercitie op zowel inhoudelijk, strategisch als organisatorisch gebied om GroenLinks toekomstbestendig te maken. In 2008 was dit project een belangrijke prioriteit voor de afdeling Campagnes. Dat kreeg vorm in de (gedeeltelijke) coördinatie van het project door de campagnemanager, de deelname aan en ondersteuning van de panels strategie en organisatie en het ontwikkelen en organiseren van grote evenementen in het kader van het Toekomstproject, zoals het 'BinnensteBuiten'-festival en het Toekomstcongres op 22 november, waar het project is afgerond.

Een andere prioriteit in 2008 was het bouwen aan een sterk merk en de doorontwikkeling van de huisstijl. In samenwerking met reclamebureau BSUR, het landelijk campagneteam en andere betrokkenen is een merkstrategie ontwikkeld, vertaald in een nieuw beeldmerk en motto, 'Zin in de Toekomst'. Naar aanleiding daarvan is de huisstijl aangepast en doorontwikkeld en zijn nieuwe materialen gemaakt, et cetera. Het uitdragen van de nieuwe huisstijl in de partij en het creëren van draagvlak was een belangrijk onderdeel van het project.

In 2008 is het permanent campagnevoeren verder versterkt door het starten van twee meerjarige campagnes. 'Dit land kan zoveel groener' is een paraplu-campagne waaronder verschillende activiteiten en acties van afdelingen kunnen worden gevat. De campagne wordt ondersteund door landelijke initiatieven. Met de 'guerrilla gardeners - powered by GroenLinks' is veel landelijke en lokale publiciteit gehaald. Eind van het jaar is tevens een start gemaakt met de ontwikkeling van 'Maak werk van zon en wind', een klimaatcampagne gericht op schone energie. Deze campagne loopt door tot 2011 en wordt op Europees, landelijk, lokaal en provinciaal niveau gevoerd.

Daarnaast zijn er kortere campagnes gevoerd over actuele thema's, zoals een handtekeningenactie tegen de bezuinigingen op de kinderopvang (resultaat 83.000 handtekeningen). In de herfst is samen met de afdelingen in vier steden een actie gevoerd voor het invoeren van hoogwaardig en schoon vervoer door de aanleg van tramlijnen.

Het bouwen aan een permanente campagne krijgt ook zijn beslag in het versterken van de campagneorganisatie, bijvoorbeeld door de ondersteuning van de afdelingen. In 2008 is een grote slag gemaakt met het project 'Toekomstbestendige afdelingen'. Uitgangspunt daarbij was het inventariseren en stimuleren van vormen van samenwerking van afdelingen, die vaak kampen met te weinig menskracht. In het kader van dit project zijn in alle provincies bijeenkomsten over dit thema gehouden met lokale afdelingen. De resultaten daarvan zijn verwerkt in verschillende aanbevelingen en verspreid via GLweb. Resultaat van dit project is ook dat het partijbestuur heeft besloten om de lokale samenwerking verder te versterken via het provinciaal bestuur, door de aanstelling van een betaalde kracht in iedere provincie voor 4 uur per week.

Team landelijk

Het team landelijk levert een belangrijke bijdrage aan het vergroten van de wervende kracht van GroenLinks bij de bestaande en potentiële achterban. Dat betekent dat de prioriteit ligt bij het vergroten van de zichtbaarheid van (activiteiten van) GroenLinks en het actief zoeken van contact met kiezersgroepen. Daarnaast heeft het team een belangrijke faciliterende en ondersteunende rol bij het uitvoeren van (verkiezings)campagnes. In 2008 betrof dat de voorbereiding van de Europese verkiezingen. Belangrijke prioriteiten voor 2008 waren verder het versterken van het GroenLinksmerk, (een van de twee pijlers uit het PCT-meerjarenplan) en het ontwikkelen van een nieuwe website.

- In 2008 is een nieuwe website (www.groenlinks.nl) ontwikkeld, gebouwd en

geïmplementeerd. Naast het ombouwen en overzetten van de landelijke website, landelijke afdelingen en landelijke subsites is er ook veel geïnvesteerd in het migreren van de websites van lokale afdelingen. Er zijn nu ongeveer 200 lokale sites in het nieuwe systeem. Ook zijn veel lokale webmasters getraind in het nieuwe systeem.

- Er is een aantal grote evenementen georganiseerd in het kader van het Toekomstproject (zie boven), zoals het festival 'BinnensteBuiten' in het voorjaar (450 bezoekers), regiobijeenkomsten in september en het Toekomstcongres op 22 november.
- In 2008 is de merkstrategie 'Zin in de Toekomst' ontwikkeld, met een nieuwe huisstijl, beeldmerk en motto (zie boven). Hierop aansluitend is nieuw drukwerk en promomateriaal ontwikkeld, en aan de afdelingen aangeboden via een webwinkel. Ook het 'gewone publiek' kan deze artikelen bestellen via een algemene webwinkel op www.groenlinks.nl.

Team lokaal

Voor Team lokaal stond in 2008 het bouwen aan de permanente campagne centraal. Dat kreeg invulling door bijvoorbeeld landelijk-lokale acties, het vergroten van de lokale zichtbaarheid en de versterking van de organisatie- en campagnekracht in het land. GLweb (extranet, nieuwsbrief en krant) speelde hierin een centrale rol.

- De voorbereidingen op de gemeenteraadsverkiezingen zijn gestart in 2008. Op 1 november is hiervoor een grote bijeenkomst georganiseerd (Zin in 2010), met workshops, trainingen en deelsessies over onder meer kandidatenwerving, programmaschrijven en campagnevoeren.
- GLweb is verder uitgebouwd als communicatiemiddel voor actieve GroenLinkers. Naast de website is er wekelijks een nieuwsbrief verstuurd en zijn er drie GLweb.kranten uitgebracht.
- De campagneorganisatie is verder versterkt door het adviseren van de lokale afdelingen over campagnevoeren, informatie, tips en handleidingen op GLweb, bijeenkomsten voor lokale campagneleiders en het opzetten van landelijk-lokale campagnes (zoals 'Dit land kan zoveel groener', zie boven).
- In 2008 is het standaardaanbod aan training en scholing aangeboden aan de afdelingen. Er zijn zowel open trainingen als maatwerktrainingen gegeven. Voor potentiële raadsleden is een leerwerktraject ontwikkeld in samenwerking met de afdelingen. Voor jong talent is de leergang 'Jong & Actief' ontwikkeld. De eerste leergang is begin 2009 van start gegaan.
- Voor de wethouders is twee keer een bijeenkomst georganiseerd, met zowel een inhoudelijke als netwerkdoelstelling. In samenwerking met het PB is in de herfst een aantal wethouders geïnterviewd om kansen en valkuilen te inventariseren van onze lokale bestuurders.

Formatie/samenstelling afdeling Campagnes

De voor Campagnes beschikbare formatie is 10 fte (gebaseerd op een 32-urige week). Die wordt als volgt ingezet:

Team Lokaal:

actiecoördinator	28 upw
beleidsmedewerker	28 upw + 32 upw
teamhoofd	32 upw

Team Landelijk:

projectbureau	16 upw + 16 upw + 32 upw
webteam	16 upw + 24 upw + 32 upw
teamhoofd	32 upw

Afdelingshoofd:

campagnemanager	32 upw
-----------------	--------

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in het financieel verslag. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in het financieel verslag van de uitgaven en ontvangsten, alsmede het voor de naleving van de betreffende wet- en regelgeving relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de vereniging.

Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de vereniging heeft gemaakt, een evaluatie van het algehele beeld van het financieel verslag, alsmede een evaluatie van de aanvaardbaarheid van het gehanteerde referentiekader voor financiële rechtmatigheid.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat het financieel verslag een getrouw beeld geeft van de uitgaven en ontvangsten die samenhangen met de in artikel 5 van de "Wet subsidiëring politieke partijen" genoemde activiteiten, alsmede van de ledenaantallen die van belang zijn voor de subsidievestiging.

Tevens zijn wij van oordeel dat de in de "Wet subsidiëring politieke partijen" en de "Regeling subsidiëring politieke partijen" neergelegde verplichtingen correct zijn nageleefd.

Amsterdam, 24 juni 2009

Dubois & Co Registeraccountants

Aan: het bestuur van Vereniging GroenLinks te Utrecht.

ACCOUNTANTSVERKLARING

Deze verklaring is afgegeven ten behoeve van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Opdracht

Wij hebben de, in het bijgaande door ons gewaarmerkte financieel verslag opgenomen, rekening van uitgaven tot een totaalbedrag van € 1.350.975 en van ontvangsten tot een totaalbedrag van € 21.019 en bijbehorende toelichting over het jaar 2008, alsmede het ledenaantal op peildatum 1 januari 2008 van de partij van in totaal 17.789 en van de jongerenorganisatie van in totaal 628 in verband met de vaststelling van de subsidie op grond van de "Wet subsidiëring politieke partijen" van Vereniging GroenLinks te Utrecht gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het financieel verslag is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de vereniging. Tevens is het bestuur verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in het verslag verantwoorde uitgaven en ontvangsten. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

De verantwoordelijkheid van het bestuur omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in het financieel verslag van de uitgaven en ontvangsten, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat en voor de naleving van de relevante wet- en regelgeving, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over het financieel verslag op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat het financieel verslag geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Tevens omvat onze controle een beoordeling of het financieel verslag is opgesteld in overeenstemming met de in de met de "Wet subsidiëring politieke partijen" genoemde activiteiten samenhangende uitgaven en ontvangsten, alsmede de vaststelling van de relevante ledenaantallen en de in de Regeling subsidiëring politieke partijen neergelegde verplichtingen correct zijn nageleefd.

Oranje Nassaulaan 1
1075 AM Amsterdam
Postbus 53028
1007 RA Amsterdam

Telefoon 020 571 23 45
Telefax 020 664 21 87
E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl

VENNOTEN

M. Karman
A.F.M. van Klaren
C. Offerman
MANAGER
J.J.H.C. Stengs

MEDEWERKERS-REGISTERACCOUNTANT

drs. P.A.J.M. Bonanis
drs. R.W.J. Bruinooge
drs. A.P. Buteijn
drs. J.J.M. Huijbregts
drs. G. Visser
drs. J.P. Walter

SENIOR ORGANISATIEADVISEUR

drs. P.W.A. Kasteleyn, RC

24 juni 2009

Financieel verslag bij de aanvraag tot vaststelling van de subsidie op grond van de "Wet subsidiëring politieke partijen" over 2008

Het financieel verslag omvat volgens de normen die in het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar worden beschouwd en uitgaande van het kasstelsel, een rekening van de uitgaven en ontvangsten met de bijbehorende toelichting van belang zijnde voor de vaststelling van de subsidie.

De verstrekte subsidie bestaat uit drie delen:

- Algemene deel
- Politiek Wetenschappelijk deel
- Deel voor politieke jongerenorganisatie

Algemene deel

De afdeling Campagne van de Vereniging GroenLinks verricht activiteiten zoals genoemd in artikel 5 van de "Wet subsidiëring politieke partijen". De totale uitgaven van de afdeling Campagne zijn als volgt opgebouwd:

	uitgaven	
Personeelskosten	€	895.034
Projecten	€	334.878
Ledenblad	€	321.063
	€	<u>1.350.975</u>

De totale verantwoorde inkomsten van de Vereniging GroenLinks zijn als volgt opgebouwd:

	inkomsten	
Verkopen	€	-
Abonnementen ledenblad	€	1.540
Advertenties ledenblad	€	19.478
	€	<u>21.019</u>

Saldo verantwoorde uitgaven en inkomsten **€ 1.329.956**

Een nadere uitwerking van de verantwoorde uitgaven van de Vereniging GroenLinks is opgenomen in Bijlage 1: specificatie uitgaven Vereniging GroenLinks.

Op grond van de laatste wijziging van de "Wet subsidiëring politieke partijen" zijn de activiteiten uitgebreid, waarvoor de subsidie kan worden gebruikt. Vereniging GroenLinks heeft er evenals in voorgaande jaren niet naar gestreefd de uitgaven voor de genoemde activiteiten volledig te verantwoorden. Zo zijn alleen de uitgaven die vallen onder politieke vormings- en scholingsactiviteiten en de Informatievoorziening aan leden meegenomen.

Andere afdelingen zijn niet betrokken in dit overzicht. Voor wat betreft doorbelaste kosten zijn bijvoorbeeld de kosten van het overkoepelend management en secretariaat niet doorbelast.

Giften

Aan giften werd in 2008 een bedrag ontvangen van 197.516 euro. Er zijn geen giften van 4.537,80 euro of hoger ontvangen.

dubois

REGISTERACCOUNTANT

Amsterdam,

paraaf voor waarn

doeleinden:

43651200500557

GROENLINKS
ZIN IN DE TOEKOMST

Politiek-wetenschappelijk deel

BEZOEKADRES OUDERBACHT 112 POSTADRES POSTBUS 3009 3000 RA UTRECHT
T 030 23 699 60 F 030 23 003 42 INFO@GROENLINKS.NL WWW.GROENLINKS.NL

24 juni 2009

De Vereniging GroenLinks heeft voor de toepassing van de "Wet subsidiëring politieke partijen" de Stichting Wetenschappelijk Bureau GroenLinks als politiek wetenschappelijk Instituut aangeduid.

De Vereniging GroenLinks onderhoudt een rekening-courantverhouding met de Stichting Wetenschappelijk Bureau. Mutaties in deze rekening-courantverhouding met een valutadatum in 2008 zijn in het kader van deze verantwoording beschouwd als mutaties volgens het kasstelsel.

De totale bijdrage van Vereniging GroenLinks bedraagt:

€ 484.008

Een nadere uitwerking van de uitgaven en ontvangsten van Stichting Wetenschappelijk Bureau GroenLinks is opgenomen in Bijlage 2: specificatie uitgaven en ontvangsten Stichting Wetenschappelijk Bureau GroenLinks.

Deel voor de politieke jongerenorganisatie

De Vereniging GroenLinks heeft voor de toepassing van de "Wet subsidiëring politieke partijen" de Vereniging Dwars als politieke jongerenorganisatie aangeduid.

De Vereniging GroenLinks onderhoudt een rekening-courantverhouding met de Vereniging Dwars GroenLinks. Mutaties in deze rekening-courantverhouding met een valutadatum in 2007 zijn in het kader van deze verantwoording beschouwd als mutaties volgens het kasstelsel.

De totale bijdrage van Vereniging GroenLinks bedraagt:

€ 81.181

Een nadere uitwerking van de uitgaven en ontvangsten van Vereniging Dwars is opgenomen in Bijlage 3: specificatie uitgaven en ontvangsten Vereniging Dwars.

dubois

REGISTERACCOUNTANT

Amsterdam,

paraaf voor waarmede wijksvoelinden:

GROENLINKS ZIN IN DE TOEKOMST

Lidenaantal Vereniging GroenLinks

BEZOEKADRES OUD ESBACHT 012 POSTADRES POSTBUS 3000 3503 AA UTRECHT
T 030 23 250 50 F 030 21 003 32 INFO@GROENLINKS.NL WWW.GROENLINKS.NL

24 Juni 2008

Als leden van de Vereniging GroenLinks mogen volgens de definitie van de "Wet subsidiëring politieke partijen" worden aangemerkt, leden met vergader- en stemrechten in de vereniging, die jaarlijks elk € 12 of meer aan contributie betalen.

Binnen de Vereniging GroenLinks is men lid als men zich heeft opgegeven als lid en een contributie betaalt. Hiertoe wordt een blanco acceptgiro aan de leden gezonden. Als men eenmaal lid is, blijft men lid tot het moment dat dit lidmaatschap opgezegd wordt of op het moment dat niet meer voldaan wordt aan het betalen van een bedrag aan contributie.

Aldan wordt door de Vereniging GroenLinks het lidmaatschap beëindigd. Veelal is dat na afloop van een jaar, waarin in het geheel geen bedrag aan contributie van het lid is ontvangen. In de statuten van de Vereniging GroenLinks is weliswaar een bepaling opgenomen dat de minimale contributie € 12 per jaar bedraagt, doch in de praktijk wordt dat meer gezien als een richtlijn in plaats van een harde voorwaarde.

Vergader- en stemrechten binnen de Vereniging GroenLink zijn er voor leden die minimaal 3 maanden lid zijn. In het verantwoorde lidenaantal van de Vereniging GroenLinks zijn alle leden per 1 januari 2008 opgenomen, die € 12 of meer contributie per jaar betalen, ook als men geen vergader- en stemrechten per 1 januari 2008 heeft, omdat men tussen 1 oktober 2007 en 31 december 2007 lid is geworden.

Bij de Vereniging GroenLinks is sprake van zogenaamde dubbelleden. Dit zijn leden van de Vereniging GroenLinks die tevens lid zijn van de Vereniging Dwars. Vereniging GroenLinks is met de Vereniging Dwars overeengekomen dat zij voor deze leden van de ontvangen contributie een bedrag van € 5 doorbetaalt aan de Vereniging Dwars. Per brief dd 20 september 2004 heeft het Ministerie van Buitenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aangegeven dat dit een een juiste werkwijze is, mits de leden er uitdrukkelijk mee hebben ingestemd dat zij ook lid zijn van de Vereniging Dwars. Voor de Vereniging GroenLinks worden deze leden niet meegerekend wanneer de hoogte van de aan de Vereniging GroenLinks betaalde contributie een bedrag bekoopt tussen € 12 en € 17 per jaar.

Bovenstaande methode is conform aangepaste elsen over 2008, en wijkt af van voorgaand jaar gebruikte methode.

Lidenaantal Vereniging GroenLinks

Rekening houdend met het voorgaande bedraagt het aantal leden van de Vereniging GroenLinks per 1 januari 2008, dat jaarlijks minimaal € 12 contributie aan de Vereniging GroenLinks betaalt:

17.789

dubois

REGISTERACCOUNTANT

Amsterdam,

paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

GROENLINKS

ZIN IN DE TOEKOMST

BEZOEKADRES OUDERAAST 112 POSTADRES POSTBUS 8008 3803 RA UTRECHT
T 030 23 699 03 F 030 23 003 42 INFO@GROENLINKS.NL WWW.GROENLINKS.NL

24 juni 2009

Als leden van de Vereniging Dwars mogen volgens de definitie van de "Wet subsidiëring politieke partijen" worden aangemerkt, leden die niet jonger dan 14 jaar oud zijn en niet ouder dan 27 jaar en die jaarlijks € 5 of meer aan contributie betalen.

Bij de Vereniging GroenLinks is sprake van zogenaamde dubbelleden. Dit zijn leden van de Vereniging GroenLinks die tevens lid zijn van de Vereniging Dwars. Vereniging GroenLinks is met de Vereniging Dwars overeengekomen dat zij voor deze leden van de ontvangen contributie een bedrag van € 5 doorbetaalt aan de Vereniging Dwars. Per brief dd 20 september 2004 heeft het Ministerie van Buitenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aangegeven dat dit een juiste werkwijze is, mits de leden er uitdrukkelijk mee hebben ingestemd dat zij ook lid zijn van de Vereniging Dwars.

De Vereniging GroenLinks heeft leden die jaarlijks meer dan € 5 doch minder dan € 12 contributie betalen. Deze leden zijn uiteraard niet meegenomen in de opgave van het aantal leden van de Vereniging GroenLinks aan het Rijk. Wanneer echter dergelijke leden expliciet hebben aangegeven ook lid te willen zijn van de Vereniging Dwars (dubbelleden), heeft de Vereniging GroenLinks voor deze leden € 5 doorbetaald aan de Vereniging Dwars. Ook deze leden zijn uiteraard begrepen in de onderstaande opgave van het aantal leden van de Vereniging Dwars.

Bovenstaande methode is identiek aan die van 2007.

Ledenaantal Vereniging Dwars

Rekening houdend met het voorgaande bedraagt het aantal leden van de Vereniging Dwars per 1 januari 2009, dat jaarlijks minimaal € 5 contributie aan de Vereniging Dwars betaalt:

628

Bovengenoemde leden voldoen volledig aan alle subsidievoorwaarden, alle te controleren gegevens zijn toetsbaar.

dubois &

REGISTERACCOUNT

Amsterdam,

paraaf voor waarr.

zinden:

GROENLINKS ZIN IN DE TOEKOMST

BEZOEKADRES OUDERBACHT 312 POSTADRES POSTBUS 2008 3500 RA UTRECHT
7 030 23 950 00 7 036 23 000 02 INFO@GROENLINKS.NL WWW.GROENLINKS.NL

24 juni 2008

Bijlage 1: specificatie uitgaven Vereniging GroenLinks

Uitgaven

Personeelskosten

Lonen en salarissen (incl sociale lasten)	€	382.711
Reis- en verblijfkosten	€	25.877
Diverse personeelskosten	€	18.936
Diensten partijbureau	€	267.510
	€	<u>895.034</u>

De personeelskosten bestaan uit de gedane betalingen aan salarissen en vergoedingen.

De uitgaven voor "Diensten partijbureau" bestaan uit een toerekening van uitgaven van de afdeling Administratie en Organisatie (waaronder bijvoorbeeld receptie, facilitair bedrijf en ledenadministratie) en Financiële Zaken en Personeelszaken.

De doorbelasting vindt plaats op basis van het aantal te-ers.

Er wordt niet gestreefd om alle kosten te verantwoorden wat conform artikel 5 van de "Wet subsidiering politieke partijen" subsidiabele activiteiten zijn.

Zo zijn bijvoorbeeld de uitgaven voor het management en secretariaat thans niet doorbelast en derhalve niet verantwoord.

Projecten

Trainingen	€	33.199
GL Webkrant	€	12.068
Radio en TV	€	18.494
Akties	€	32.558
Website	€	28.262
Projecten	€	210.289
	€	<u>334.878</u>

Ledenblad

Lonen en salarissen	€	57.767
Overige personeelskosten	€	143
Verzendkosten	€	91.797
Drukkosten	€	83.445
Advertentiekosten	€	6.388
Inhuur derden	€	2.964
Redactie	€	14.087
Illustraties	€	23.602
Diensten bureau	€	40.870
	€	<u>321.063</u>

TOTAAL UITGAVEN AFDELING
PARTIJONTWIKKELING VERENIGING
GROENLINKS

€ 1.350.975

dubois

REGISTERACCOUNTANT

Amsterdam,

paraaf voor waa...

leinden:

GROENLINKS ZIN IN DE TOEKOMST

BEZOEKADRES OUDERSLAUGHT 312 POSTADRES POSTBUS 8008 3500 RA UTRECHT
T 030 23 660 00 F 030 23 003 42 INFO@GROENLINKS.NL WWW.GROENLINKS.NL

24 Juni 2009

Bijlage 2: specificatie uitgaven en inkomsten Stichting Wetenschappelijk
Bureau GroenLinks

Uitgaven

Personeelskosten

Lonen en salarissen (Incl. sociale lasten)	€	343.873
Reis- en verblijfskosten	€	8.671
Diverse personeelskosten	€	1.686
	€	<u>354.230</u>

De personeelskosten bestaan uit de gedane betalingen aan salarissen en vergoedingen.

De uitgaven voor "Diensten partijbureau" bestaan uit een toerekening van uitgaven van de afdelingen *Administratie en Organisatie* (waaronder bijvoorbeeld receptie, facilitair bedrijf en ledenadministratie) en *Financiële Zaken en Personeelszaken*.

De doorbelasting vindt plaats op basis van het aantal fit-ers.

Er wordt niet gestreefd om alle kosten te verantwoorden wat conform artikel 5 van de "Wet subsidiëring politieke partijen" subsidiabele activiteiten zijn.

Zo zijn bijvoorbeeld de uitgaven voor het management en secretariaat thans niet doorbelast en derhalve niet verantwoord.

Bureaukosten

Bureaukosten facilitair + administratief	€	108.400
Overige kantoorkosten	€	1.685
	€	<u>110.085</u>

De Helling

Drukkosten	€	42.126
Verzendkosten	€	4.535
Illustraties	€	9.367
Redactie	€	3.308
Inningskosten	€	1.152
Diverse	€	567
	€	<u>61.053</u>

Voor de verzendkosten is het werkelijk verbruik doorbelast.

Projecten

Diverse	€	34.855
	€	<u>34.855</u>

TOTAAL UITGAVEN STICHTING
WETENSCHAPPELIJK BUREAU
GROENLINKS

€ 680.204

Inkomsten

Bijdrage GroenLinks	€	484.008
Bijdrage projecten	€	-
Verkopen/diversen	€	1.417
Abonnementen De Helling	€	42.838

TOTAAL INKOMSTEN STICHTING
WETENSCHAPPELIJK BUREAU
GROENLINKS

€ 528.261

dubois & c

REGISTERACCOUNTANTS

Amsterdam,

paraaf voor waarmede de rekeningen zijn opgemaakt

GROENLINKS ZIN IN DE TOEKOMST

BEZOEKADRES OUDERENACHT 312 POSTADRES POSTBUS 2008 3803 RA UTRECHT
T 030 23 095 00 F 030 23 003 12 INFO@GROENLINKS.NL WWW.GROENLINKS.NL

24 juni 2008

Bijlage 3: specificatie uitgaven en inkomsten Vereniging Dwars

Uitgaven

Personeelskosten

Lonen en salarissen	€	8.377
Vergoeding / declaraties vrijwilligers	€	7.907
	€	<u>16.284</u>

De personeelskosten bestaan uit de gedane betalingen aan salarissen en vergoedingen.

Bureaukosten

Huisvesting	€	22.791
Porto	€	538
Kantoorbenodigdheden	€	1.249
Kosten computers	€	-
Kopieerkosten	€	2.524
Automatiseringskosten	€	779
Abonnementkosten	€	1.890
Kosten/betalingsverschillen giro	€	625
Telefoonkosten	€	2.358
Diversen	€	-
	€	<u>32.554</u>

Bestuurskosten

Bestuurskosten	€	628
Administratie- en accountantskosten	€	1.635
	€	<u>2.261</u>

Bladen

Dwars / Overdwars	€	14.678
	€	<u>14.678</u>

Afdelingen

Afdelingen	€	-
	€	<u>-</u>

Werkgroepen / activiteiten

Kosten Congres	€	1.309
Schofing	€	-
	€	<u>1.309</u>

Publiciteit

Inkoop materiaal	€	-
Stands	€	5.281
Huur diversen	€	801
Internet	€	-
	€	<u>6.182</u>

TOTAAL UITGAVEN VERENIGING DWARS

€ 73.268

Inkomsten

Bijdrage GroenLinks	€	81.181
Contributies	€	5.494
Verkopen en giften	€	2.313
Huisvesting	€	10.153
Rente	€	169
Diversen	€	5.688
	€	<u>104.998</u>

TOTAAL INKOMSTEN VERENIGING DWARS

€ 104.998

dubois & co

REGISTERACCOUNTANTS

Amsterdam, 24 JUN

paraaf voor waarmede

aan:

Activiteitenverslag 2008
Wetenschappelijk Bureau GroenLinks

2008020650604

Wetenschappelijk Bureau GroenLinks

Overzicht activiteiten 2008

A. Staf

Bart Snels, directeur, 32 uur

Gerrit Pas, stafmedewerker, 30 uur

Aysel Sabahoğlu, stafmedewerker, 32 uur

Miesjel Spruit, stafmedewerker, 24 uur (tot 1 september, vanaf 1 januari 2009 opgevolgd door Katinka Eikelenboom, 32 uur)

Noortje Thijssen, stafmedewerker, 16 uur

Selçuk Ackinci, projectmedewerker, 32 uur

Erica Meijers, hoofdredacteur *De Helling*, 32 uur

Stagiaires: Jenny Falke, Robin Eechout, Frank van der Meulen, Nikki Brörman, Jeroen Loog, Marek Peter-Sengers, Martin Buunk

B. Activiteiten

1. Toekomstproject

Het Wetenschappelijk Bureau heeft op verschillende manieren een bijdrage aan het Toekomstproject van GroenLinks geleverd. In dit partijbrede project is het uitgangspuntenprogramma uit 1991 geactualiseerd.

Bijdrage WB: Bart Snels maakte deel uit van de kerngroep die het gehele project aanstuurde en was secretaris van het panel beginselen, met ondersteuning van Aysel Sabahoğlu en Gerrit Pas. Miesjel Spruit ondersteunde het panel organisatie. Het project resulteerde in een tekst met uitgangspunten die op 22 november 2008 door het congres van GroenLinks werd vastgesteld.

Bijdrage via organisatie debatten:

⌘ *5 april 2008, Worstelen met dilemma's rond interventies in gewapende conflicten*
 Discussie o.l.v. Bram van Ojik, met: Max Glaser (Artsen zonder Grenzen), Jeanette Mak (Conflict Studies UvA), Kees Kalkman (Anti Militaristies Onderzoekscollectief), Leon Wecke (Centrum Internationale Conflict Analyse en Management, Nijmegen) en Luuk van der Meer (beleidsmedewerker GroenLinks in het Europees Parlement).
 Locatie: landelijk bureau GroenLinks, Utrecht.
 Aantal deelnemers: 50.

⌘ *18 april 2008, Links en de angst voor moslims... Tijd om kleur te bekennen?*
 Discussie o.l.v. Judith Sargentini (fractievoorzitter GroenLinks Amsterdam), met: Tariq Ramadan (hoogleraar Identiteit en Burgerschap, Erasmus Universiteit), Orhan Kaya (wethouder Rotterdam, GroenLinks), Tofik Dibi (Tweede Kamer, GroenLinks).
 Locatie: Arminius, Rotterdam.
 Aantal deelnemers: 120.

⌘ *23 april 2008, Beginselen van Sociale Politiek*

Discussie o.l.v. Jolande Sap, met: Alfred Kleinknecht (econoom/TU Delft, lid panel beginselen), Dick Pels (socioloog/publicist, Stichting Waterland), Robert van der Veen (politiek-filosoof) en Margreet de Boer (voorzitter FemNet).

Locatie: landelijk bureau GroenLinks, Utrecht.

Aantal deelnemers: 50.

⌘ *26 april 2008, Internationale beginselen*

De NoordZuidwerkgroep, de Europawerkgroep en de Landbouwwerkgroep van GroenLinks debatteerden over een aantal internationale dilemma's.

Locatie: landelijk bureau GroenLinks, Utrecht.

Aantal deelnemers: 70.

⌘ *21 mei 2008, Beginselen van economische politiek*

Discussie o.l.v. Bart Snels (directeur Wetenschappelijk Bureau GroenLinks), met Leo Platvoet (Kritisch GroenLinks), Jeannette van Dongen (FNV-bestuurder, vakbondswerkgroep GroenLinks) en Alfred Kleinknecht (hoogleraar economie van innovatie TU Delft).

Locatie: landelijk bureau GroenLinks, Utrecht.

Aantal deelnemers: 40.

⌘ *24 mei 2008, GroenLinks BinnensteBuiten - debatfestival over de beginselen van GroenLinks*

Locatie: Haagse Hogeschool, Den Haag.

Aantal deelnemers: 350.

● *Debat over 'Kansenpolitiek in een open wereld'*

Toespraak door Alexander Rinnooy Kan (voorzitter SER), met reactie door Ton Wilthagen (hoogleraar institutionele en juridische aspecten van de arbeidsmarkt Universiteit van Tilburg). Discussie met de zaal o.l.v. Kees Vendrik (GroenLinks)

● *Debat over 'Groene Globalisering'*

Discussie o.l.v. Kees Vendrik (GroenLinks) met Liesbeth van Tongeren (Greenpeace) en Niek Koning (LandbouwUniversiteit Wageningen).

● *Debat over trends en tegentrends*

Driegesprek: Fernke Halsema in gesprek met Paul Schnabel (directeur SCP) en Sadik Harchaoui (directeur Forum) over hyperconsumptie.

Brieven aan GroenLinks

Door het WB zijn tal van opiniemakers benaderd om in een 'brief aan GroenLinks' (max. 400 woorden) de partij een advies te geven op onderwerpen als globalisering, culturele botsingen, duurzaamheid en sociale politiek. De brieven zijn gepubliceerd op de website van GroenLinks.

2. De Bazaar

De Bazaar is een jaarlijks debatfestival over democratisering in het Midden-Oosten. De organisatie is een samenwerkingsverband van Hivos, IKVPaxChristi, Wetenschappelijk Bureau GroenLinks (Aysel Sabahoglu) en Partizan Publik.

Dit jaar een samenwerking met VPRO's Tegenlicht. Vertoning van drie documentaires: Rising Gulf (Shuchen Tan), Satellite Queens (Bregtje van der Haak) en A way Out of the War on Terror (Chal Locher) met Q&A's door Joris Luyendijk met de regisseurs.

Kern van het programma vormden vier presentaties met aansluitende zaaldiscussie o.l.v. Petra Stienen (Buitenlandse Zaken) en Bahram Sadeghi (o.a. Jakhals, De Wereld Draait Door):

- Max Rodenbeck, hoofdredacteur Midden Oosten van the economist over veiligheid
- Leo Kwartan, consultant, o.a. voor Shell, over olie en democratisering - *How Oil Fuels Reform in the Middle East*

- Rani Rajji, journalist, activist: 'a hitch-hikers guide through the Middle East', over de tweedeling tussen het 'oude en het nieuwe Midden-Oosten'
- Matthijs Bouw, directeur One Architecture over construction: *The architect in the Gulf: how new is new*

Aansluitend vond er een discussie plaats met HIVOS (Marcel van der Heijden), GroenLinks (Mariko Peters), IKV Pax Christi (Egbert Wesselink) over de vraag hoe het werk van NGO's, politieke partijen zich verhoudt tot de grote trends, hoe ze het vertalen in concrete activiteiten, bereiken ze, en werken ze met de relevante 'nieuwe actoren'?

Locatie: De Balie, Amsterdam.

Aantal deelnemers: 140.

3. Tijdschrift *de Helling*

Dit kwartaaltijdschrift wordt gemaakt door Erica Meijers (hoofdredacteur), met behulp van een redactie. De redactie bestond uit: Natasja van den Berg, Marijntje Denters, Marlus Ernsting, Aysel Sabahoğlu, Farid Tabarki, Noortje Thijssen en Olav Velthuis.

De Helling maakt regelmatig themanummers. In 2008 zijn de thema's geweest: religie en politiek, het uiteenvallen van de Sovjet Unie, 1968: actie en reactie, technologie. Het eerste nummer van 2009 had ontwikkelingssamenwerking als thema.

Eind 2007 waren er 2000 abonnees en eind 2008 waren dat er 2190. Hiervan zijn er 1346 lid van GroenLinks (23 met een jongerenabonnement; 59 met een gratis abonnement, waarvan het grootste deel GroenLinks-kader bestaat, vaste medewerkers van *de Helling* en redactieleden. Dat betekent een niet onaanzienlijk deel van het abonneebestand bestaat uit lezers van buiten de partij, namelijk 785.

De oplage is doorgaans 2500; er gaan dus ook nog zo'n 300 exemplaren naar losse bestellingen, auteurs en andere eenmalige medewerkers, de losse verkoop bij de Atheneum bookshop in Amsterdam.

- 19 januari 2008: Conferentie 'Cultuur en politiek'

Het winternummer van *De Helling* 2007 had als thema kunst/cultuur en politiek. Op basis van dit nummer werd een conferentie georganiseerd, als onderdeel van een samenwerkingsproject van het WB (Erica Meijers, Gerrit Pas), de Helling en de Boekmanstichting. Onder voorzitterschap van Herman Meijer (oud wethouder Kunst en Cultuur in Rotterdam) gingen politici van GroenLinks en vertegenwoordigers uit de kunst- en cultuursector met elkaar in debat. Zij verkenden de grenzen en verbanden tussen cultuur en politiek aan de hand van thema's als de autonomie van kunst en de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de kunstenaar, culturele diversiteit en nationale identiteit, en kunsteducatie.

Bijdragen van: Paul Röttger (regisseur), Lidija Zelovic (filmamaker), Merlijn Twaalfhoven (componist, regisseur), Marc Verstappen (directeur Leidseplein Theater, Amsterdam), Maarten van der Meer (raadslid Amsterdam), Dick Jansen (wethouder Amsterdam Westerpark), Cees van Eyck (wethouder Utrecht), Wilbert Willems (wethouder Breda), Gerrit Berkelder (wethouder Deventer), Orhan Kaya (wethouder Rotterdam), Femke Halsema, Robert Kluyver (conservator Haags Gemeentemuseum), Jerome Symons (beeldend kunstenaar), Sharog Heshmat (artistiek leider project Mijn Wereld in Amsterdam).

Locatie: pand Boekmanstichting, Amsterdam

Aantal deelnemers: 60.

- 7 juni 2008: Symposium 'Religie in de publieke ruimte'

De Helling (Erica Meijers) organiseerde met De Linker Wang, platform voor geloof en politiek, een studiedag over de vraag hoe GroenLinks zich moet opstellen als het gaat om de plaats van religie in onze samenleving.

Na een inleiding van Herman Noordegraaf (bijzonder hoogleraar diaconaat aan de Protestantse

Theologische Universiteit) over de geschiedenis van links met religie, spraken Bas de Gaay Fortman (voormalig lijsttrekker PPR), Herman Meijer (oud-voorzitter GroenLinks en mede-oprichter van Christenen voor het Socialisme), Cor Ofman (protestants pastor bij de Open Deur Amsterdam, oud-voorzitter EVP en De Linker Wang) en Bram van der Lek (oud fractievoorzitter PSP) over de vraag of de ervaringen die binnen GroenLinks en haar voorlopers met religie zijn opgedaan nog bruikbaar zijn.

In het middagedeelte stonden actuele vraagstukken centraal. Na een inleiding van Theo de Wit (universitair docent sociale ethiek en politieke filosofie) over de relatie tussen religie en politiek vandaag, werd gedebatteerd over vragen als: hoe moet GroenLinks nu omgaan met religie? In hoeverre laten we religie toe in onze politieke overwegingen en welke rol geven we aan religie in de samenleving? Welke uitstraling wil GroenLinks hebben en naar wie? Met: Tofik Dibi (Tweede-Kamerlid voor GroenLinks), Latifa Ouari (raadslid GroenLinks IJsselstein) en Greta Huis (godsdienstlerares aan het Amsterdams Lyceum).

Het symposium werd afgesloten met observaties en conclusies door Tof Thissen (voorzitter Divosa en GroenLinks-fractievoorzitter Eerste Kamer).

Plaats: Antonius van Paduakerk, Utrecht.

Aantal deelnemers: 100.

4. De Grote Kloof

Boek gepubliceerd door uitgeverij Boom werd gepresenteerd op een conferentie in de vergaderzaal van de Eerste Kamer. Sprekers Henk Vonhoff (VVD-prominent), Bart de Koning (*HP/De Tijd*), Frank Vermeulen (commentator *NRC Handelsblad*).

Bart Snels en Noortje Thijssen (red.), *De Grote Kloof, verhitte politiek in tijden van verwarring*, Boom, Amsterdam.

Boek heeft recensies en aandacht gekregen in *NRC Handelsblad*, *de Volkskrant* en de *Groene Amsterdammer*. Bart Snels en Noortje Thijssen werden door *BNR-radio* geïnterviewd.

⌘ Conferentie: De brug naar het verlangen

Op 12 december 2008 hebben de Eerste- en Tweede-Kamerfractie GroenLinks en het Wetenschappelijk Bureau GroenLinks (Bart Snels en Noortje Thijssen) een conferentie georganiseerd, met als titel 'De brug naar het verlangen'. Het Vertrekpunt vormden verschillende publicaties, waaronder het boek 'De grote kloof', een interview met Wim de Boer in *De Helling* en Femke Halsema's boek *Geluk! Voorbij de hyperconsumptie, haast en hufferigheid*.

Voorzitter: Tof Thissen (fractievoorzitter GroenLinks Eerste Kamer). Sprekers: Ewald Engelen, Wim de Boer, Dick Pels, Bart Snels. Danibal zorgde op zijn mondharp voor een muzikaal intermezzo.

Locatie: De oude zaal, in het gebouw van de Tweede Kamer.

Aantal deelnemers: 70.

5. De falende staat van Ontwikkelingssamenwerking?

Provocerend pamflet gepubliceerd over de effectiviteit van ontwikkelingssamenwerking. Voor dit project werd een tijdelijk medewerker aangetrokken: Celçuk Akinci. Hij werd ondersteund door Bart Snels en Aysel Sabahoğlu. Voor het project werd NCDO-subsidie ontvangen. In het kader van dit project is een aparte website gemaakt, waarop de publicatie is te vinden en er discussies te voeren zijn over de stellingen uit het pamflet.

Selçuk Akinci, Aysel Sabahoğlu en Bart Snels (2008), *De falende staat van ontwikkelingssamenwerking? Over de noodzaak van debat en het stellen van moeilijke vragen*, Wetenschappelijk Bureau GroenLinks, Utrecht.

- 10 november 2008: Conferentie n.a.v. De falende staat van ontwikkelingsamenwerking

Presentatie van het pamflet door Bart Snels, met reacties van Peter van Lieshout (WRR), Joris Voorhoeve (Voorzitter Raad van Toezicht Oxfam Novib), Doekle Terpstra (Voorzitter ICCO), Arend Jan Boekestijn (VVD Fractie Tweede Kamer), Kees Vendrik (GroenLinks Fractie Tweede Kamer), Pieter Heintze (Evert Vermeer Stichting). Presentatie: Chris Keulemans.
 Locatie: Theater Concordia, Den Haag.
 Aantal deelnemers: 110.

6. Ethics and politics of climate change

In 2008 is de conferentie voorbereid die op 23 en 24 januari 2009 plaatsvond: Ethics and politics of climate change. De conferentie was een samenwerking tussen het WB (Bart Snels) de Duitse Heinrich Böll Stiftung en het Ethiek instituut van de Universiteit Utrecht. Op deze conferentie waren er lezingen van onderzoekers uit vooral Duitsland en Nederland over de politieke, filosofische en juridische aspecten van klimaatverandering. Verder presenteerden jonge onderzoekers en studenten papers over het thema. De resultaten staan op de speciale website www.ethicsandpoliticsofclimatechange.nl.

7. Ons belang in Europa

Eind 2008 is de voorbereiding begonnen van het Europa-project (Aysel Sabahoğlu). In het kader van de verkiezingen van het Europees Parlement én in het kader van het afscheid van Kathalijne Buitenweg en Joost Lagendijk als europarlementariërs voor GroenLinks heeft het Wetenschappelijk Bureau GroenLinks de bundel *Ons belang in Europa gepubliceerd*. De bundel is gepresenteerd tijdens het afscheidssymposium van Kathalijne Buitenweg en Joost Lagendijk, op vrijdag 8 mei in Felix Meritus, Amsterdam

8. Langerlopende projecten

Jaren zestig

Noortje Thijssen werkt aan een proefschrift dat gaat over de wijze waarop de idealen van de jaren zestig in het huidige politieke debat een rol spelen. Promotor is Jan Willem Duyvendak (hoogleraar Sociologie aan de Universiteit van Amsterdam). Het thema geeft de mogelijkheid voor tussentijdse publicaties die het huidige politieke debat en de politieke positie van GroenLinks becommentariëren. Het een vooronderzoek resulteerde in de publicatie 'De jaren zestig in de politieke strijd van vandaag' in het herfstnummer van *De Helling*. In dit nummer is ook een korte recensie geschreven over twee belangrijke boeken over de jaren zestig: James Kennedy's *Nieuw Babylon in aanbouw* en *De eindeloze jaren zestig* van Hans Righart.

Voor de methoden en dataverwerking is gezocht naar passende begeleiding, wat resulteerde in een nieuwe co-promotor: Christian Bröer (universitair docent Sociologie, Universiteit van Amsterdam). Om de specialistische analysesoftware onder de knie te krijgen is een college en een cursus gevolgd. Verder is aansluiting gevonden bij de PhD Club Political and Cultural Sociology van de UvA. Hier is het onderzoek gepresenteerd.

Modernisering

Ook Bart Snels werkt aan een langerlopend project dat tussentijdse publicaties oplevert (zie publicaties). Thema is de koppeling tussen maatschappelijke modernisering (globalisering, individualisering) en progressieve idealen (internationale openheid en emancipatie) en hoe lastig het in het huidige politieke klimaat is om politieke/electorale steun te krijgen voor progressieve politiek. Doel is om een boek te publiceren bij een uitgever (eind 2010 begin 2011).

9. Lokale politiek

Kanaleneiland (twee jaar durend project)

Het wijkenbeleid is een paradepaardje van PvdA-bestuurders en de resultaten zullen een rol spelen bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2010. Daarom hebben we (Gerrit Pas, Miesjel Spruit en vanaf januari 2009: Katinka Eikelenboom) ons intensief op de wijk Kanaleneiland gericht, en met name gekeken naar het wijkenbeleid van de afgelopen decennia, de totstandkoming van het wijkactieplan Kanaleneiland en de concrete plannen voor de komende jaren. Hoewel de wijk wordt gekenmerkt door problemen als onveiligheid en armoede (lage opleiding en werkloosheid), ontbreken onderwijs en werkgelegenheid in het actieplan. Opvallend veel projecten hebben daarentegen als doel de sociale cohesie te bevorderen. In het project werken we nauw samen met GroenLinks Utrecht.

Katinka Eikelenboom en Gerrit Pas (2009), *Banen of Barbecues? Kanaleneiland als case study van het wijkbeleid*, Wetenschappelijk Bureau GroenLinks, Utrecht.

De publicatie is op 30 maart 2009 gepresenteerd op een bijeenkomst in Kanaleneiland, met een debat tussen wijkwethouder Harrie Bosch (PvdA), Gideon Bolt (sociaal geograaf, auteur van De Mantra van de Mix) en Ineke van Gent (GroenLinks).
Aantal deelnemers: 50.

Overige publicaties:

Katinka Eikelenboom en Hamilcar Knops (Wetenschappelijk Instituut van het CDA) (2009), *Prachtwijken kun je niet maken*, *Trouw*, 16 april.

Interview Katinka Eikelenboom met *MUG Magazine*, mei 2009.

Interview Katinka Eikelenboom met het blad *Vitale Stad*, 2009, nr.5.

Interview met *NVM (Nederlandse Vereniging van Makelaars) Magazine*, 7 mei 2009.

Katinka Eikelenboom en Gerrit Pas (2009), *Weg met de wijk*, *Sprank (Divosa)*, 3e jaargang, juni.

Inmiddels is een start gemaakt met het vervolgonderzoek, waarbij vooral het onderwijs- en werkgelegenheidsbeleid centraal staan.

GL-Lab en rompprogramma

Onder de titel 'GroenLinks-Lab' zijn een aantal bijeenkomsten georganiseerd waarin is gezocht naar vernieuwend beleid en naar input voor het Rompprogramma voor de gemeenteraadsverkiezingen.

Uitvoering: Gerrit Pas en Miesjel Spruit.

⌘ 9 februari 2008: *Werkconferentie 'Eén jaar WMO; hoe verder?'*

Met workshops over

- Sociaal aanbesteden: met Odd Wagner (wethouder Heemskerk), Jan Hoek (wethouder Zeeburg) en Ruud Grondel (wethouder Diemen)
- WMO in de praktijk: presentatie door Wim van Veen (wethouder Alkmaar)
- Samenhang WMO en WWB: met Lenie Scholten (wethouder Nijmegen) en Tof Tissen (Divosa)
- Diversiteit: inleidingen door FemNet, Roze Links en Kleurrijk Platform van GroenLinks

Locatie: Faculteit der Letteren, Utrecht.

Aantal deelnemers: 110.

⌘ 6 juni 2008 *wethoudersbijeenkomst (samen met Team Lokaal)*

Met o.a. deelsessies over klimaatbeleid en sociale politiek;

Locatie: Landelijk Bureau GroenLinks, Utrecht.

Aantal deelnemers: 30.

⌘ 27 juni: *Duurzaamheid in de praktijk*

Excursie langs inspirerende voorbeelden van duurzaam wonen, energiebesparing, duurzame energieopwekking in Apeldoorn, inclusief bezoek aan ecologisch bedrijventerrein. I.s.m. de GroenLinks-wethouder Michael Boddeke in Apeldoorn.

Verslag op http://glweb.groenlinks.nl/nieuws/verslag_GLLab_apeldoorn

Aantal deelnemers: 30.

⌘ 17 oktober: *Sociale Politiek*

Te gast in Zutphen, met inleidingen over sociale politiek door Tof Tissen (Divosa). En uiteenzettingen over de praktijk in Zutphen door wethouder Kees Luesink, en Tynaarlo door wethouder Harm Assies. Zie verslag op GLweb.

Locatie: gebouw het Plein, Zutphen.

Aantal deelnemers: 28.

⌘ 1 november 2008: *Zin in 2010, voorbereiding gemeenteraadsverkiezingen*

Workshop 'Kiezen voor jeugd': een brainstormsessie over lokaal onderwijsbeleid.

Locatie: ROC Utrecht

Aantal deelnemers: 25.

Nieuwe beleidsdossiers ten behoeve van lokale politici op Glweb over:

- ⌘ De WMO en vrouwen
- ⌘ Natuurspeelplaatsen
- ⌘ Voorstellen voor lokaal klimaatbeleid
- ⌘ Sociaal aanbesteden
- ⌘ WMO en WWB kunnen elkaar versterken
- ⌘ Het bereiken van de GGZ-klanten
- ⌘ WMO en diversiteit
- ⌘ Aandacht voor allochtone vrouwen

Het WB (Gerrit Pas) heeft een basistekst geschreven als handvat voor de GroenLinks-afdelingen. Begin februari 2009 was het voor afdelingen beschikbaar op Glweb, de kadersite van GroenLinks.

C. Publicaties en debatten

Aysel Sabahoğlu (2008), interview met Britta Böhrer over de democratische rechtstaat en de toekomst van GroenLinks, in het kader van het toekomstproject, te downloaden via www.groenlinks.nl.

Inez Weski en Aysel Sabahoğlu (2008), De vervagende grenzen van de Trias Politica, in: Bart Snels en Noortje Thijssen (red.), *De grote kloof*, Boom, Amsterdam.

Aysel Sabahoğlu (2008), De hond en de hometrainer, over de ontwikkeling van slimme technologie voor slimme mensen, interview over ambient intelligence met Emile Aarts van Philips Research Laboratories, *de Helling*, winter 2008, p.24-25

Femke Halsema en Bart Snels (2008), PvdA heeft last van hervormingsangst, *de Volkskrant*,

29 mei.

Bart Snels (2008), Groenen en liberalen: het milieu heeft beiden nodig, *Open, Liberaal thematisch opinieblad*, november, 31-135.

Selçuk Akinci, Aysel Sabahoğlu en Bart Snels (2008), *De falende staat van ontwikkelingssamenwerking? Over de noodzaak van debat en het stellen van moeilijke vragen*, Wetenschappelijk Bureau GroenLinks, Utrecht.

Bart Snels en Noortje Thijssen (2008), Verhitte politiek in tijden van verwarring, in: Bart Snels en Noortje Thijssen (red.), *Dé grote kloof. Verhitte politiek in tijden van verwarring*, Boom, Amsterdam.

Bart Snels en Noortje Thijssen (2008), De gevolgen van globalisering in de nationale politiek; in: Bart Snels en Noortje Thijssen (red.), *De grote kloof. Verhitte politiek in tijden van verwarring*, Boom, Amsterdam.

Bart Snels (2009), *Linkse tweespalt over maatschappelijke modernisering*, Waterstof, 41, februari, Waterlandstichting.

Dascha During en Bart Snels (2009), *Bridging the gap. The ethics and economics of future generations*, paper gepresenteerd op de conferentie Ethics and politics of climate change, Utrecht, 23/24 januari 2009.

Aysel Sabahoğlu en Bart Snels (2009), Inleiding: Ons belang in Europa, in: Aysel Sabahoğlu (red.), *Ons belang in Europa*, Wetenschappelijk Bureau GroenLinks.

Bart Snels (2009), Politiek met idealen, *Civis Mundi, tijdschrift voor politieke filosofie en cultuur*, 48(2), 116-119.

Bart Snels (2009), De moderne toekomst is groen, *Kritiek, Jaarboek voor socialistische discussie en analyse*, 2009, Aksant, Amsterdam.

Erica Meijers (2008), *Witte broeders, zwarte vreemden. De Nederlandse Hervormde Kerk, De Gereformeerde Kerken in Nederland en de apartheid in Zuid-Afrika*, Verloren, Hilversum, Verloren.

Erica Meijers (2009), In strijd met Gods Woord en met het recht, Gezina van der Molen en de apartheid, *Fier*, april.

Erica Meijers in de Helling:

Serie achterkant Helling: Poëzie (gekozen en vertaald door Erica Meijers) en beeld van Philippe McIntyre met de seizoenen: Paul Valéry, fragment Comme au Bord de la Mer met meeuwenbegraafplaats in Zeeland, *De Helling*, jrg. 21, nr. 2 (zomer 2008), 46; Bertold Brecht, Das Lied vom kleinen Wind met boomgaard in De Ardeche, *De Helling*, jrg. 21, nr. 3 (herfst 2008), 46; Paul van Ostayen, slot van de feesten van angst en pijn met vuur en licht in Aarle-Rixtel, *De Helling*, jrg. 21, nr. 4 (winter 2008), 46;

Thema Technologie (inleiding), *De Helling*, jrg. 21, nr. 4 (winter 2008), 6.

Odysseus of technologie als moderne mythe. De dialectiek van de techniek, *De Helling*, jrg. 21, nr. 4 (winter 2008), 8-11.

'1968' (redactioneel commentaar), *De Helling*, jrg. 21, nr. 3 (herfst 2008), 2.

Interview Marius Ernsting: politieke paradigma's op de helling, *De Helling*, jrg. 21, nr. 3 (herfst

40050700500000

2008), 4-6.

Geschiedenis en conformisme, *De Helling*, jrg, 21, nr. 3 (herfst 2008), 10.

Niemand ontkomt. Floris van Delft over zijn voorstelling *De Verlichting* is stuk, *De Helling*, jrg, 21, nr. 3 (herfst 2008), 20-25.

Kassandra (redactioneel commentaar), *De Helling*, jrg, 21, nr. 2 (zomer 2008), 2.

De strijd om de herinnering- de Kaukasus. Inleiding, *De Helling*, jrg, 21, nr. 2 (zomer 2008), 15.

Interview Wim de Boer: Vervul het verlangen, *De Helling*, jrg, 21, nr. 2 (zomer 2008), 32-34.

Links en religie. Inleiding op een thema, *De Helling*, jrg, 21, nr. 1 (lente 2008), 4-5.

Twee geloven op één kussen. Interviews bij een portretserie van Hapé Smeele' 1. Bart en Ria Bruinsslot, p. 6-7; 2. Dieti Schuppert en Ali Mire, 24-25; 3. Theo Bakker en Tom van der Heide, 38-39; 4. George en Ella Schalken, 44-45. *De Helling*, jrg, 21, nr. 1 (lente 2008).

Founding Fathers GroenLinks 2: Cor Ofman: "Ik ben van de linkse kerk" , *De Helling*, jrg, 21, nr. 1 (lente 2008), 32-34.

Debatten

Bart Snels, 25 april 2008, Rijssen, debat georganiseerd door SGP-jongeren over Polariseren of eerlijk benoemen, populisme en Islam.

Bart Snels, 6 juni 2008, Nijmegen, Politiek debat over marktwerking, georganiseerd door afdeling Nijmegen.

Bart Snels, 18 juni 2008, politiek café Utrecht over moralisme.

Bart Snels, 26 november, Utrecht, debat met werkgroepen Noord-Zuid en Europa over ontwikkelingssamenwerking.

Bart Snels, 28 november, lezing Universiteit Maastricht over wetenschap en politiek.

Bart Snels, 12 december, Utrecht, debat over ontwikkelingssamenwerking georganiseerd door NCDO, Derde Kamer.

Gerrit Pas: inleiding voor workshop 'Rompprogramma 2010' tijdens bijeenkomst 'Zin in 2010' op 1 november 2008.

Katinka Eikelenboom: inleiding tijdens boekpresentatie *Banen of barbecues? Kanaleneiland als case study van het wijkbeleid*, 30 maart 2009.

Gerrit Pas: voorzitten workshop over toekomst van Schiphol, tijdens Conferentie de Groene Metropool, 10 mei 2009.

Gerrit Ras en Katinka Eikelenboom verzorgen een workshop over wijkbeleid op een GroenLinks wethoudersbijeenkomst in Den Haag, 12 juni 2009.

Katinka Eikelenboom: inleider op discussieavond GroenLinks Oost-Watergraafsmeer in Amsterdam 'Banen of barbecues?', 23 juni 2009.

Aysel Sabahoğlu, 19 januari 2008, Wmo Conferentie GroenLinks en VVD afdelingen van Beverwijk.

Aysel Sbahoglu, 9 februari 2008, Wmo Conferentie georganiseerd door het Wetenschappelijk Bureau, tweegesprek Bart van Eeten over integrale aanpak van Wmo.

Erica Meijers, 24 januari: voorzitten debat over de waarde van interreligieuze ontmoeting op de nieuwjaarsbijeenkomst van Osmose, adviesbureau voor multiculturele vraagstukken.

Erica Meijers, 7 april: voorzitten debat bij de presentatie van het boek *Slow seks, een erotisch beschavingsoffensief* van Brechtje Paardekooper en Dylan van Rijsbergen in Paradiso, Amsterdam. Met o.a. Femke Halsema en Maaïke Meijer.

Erica Meijers, 24 april: voorzitten debat van de Stichting Waterland over links moralisme in De Balië, Amsterdam.

Erica Meijers, 7 juni: voorzitten debat van De Helling en De Linkerwang over GroenLinks en religie.

Erica Meijers, 11 februari 2009: Column in Historisch Café P96 over kerken en anti-apartheidsbeweging.

Erica Meijers, 19 februari 2009: voorzitten debat van de Stichting Waterland over linkse integratiepolitiek met Ahmed Marcouch, Dick Pels, Tofik Dibi en Willem Schinkel.

Activiteitenverslag 2008
Dwars, GroenLinkse Jongerenpartij

Activiteitenverslag DWARS 2008

1. Inleiding:

In dit activiteitenverslag beschrijven wij wat DWARS, GroenLinkse jongeren, in 2008 heeft gedaan met de subsidie die DWARS heeft ontvangen van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Door middel van dit verslag denken wij een goed inzicht te geven in onze activiteiten.

2. Vorming en scholing

Zoals we vorig jaar al aangaven is het scholingsprogramma in 2007 een vast onderdeel geworden van onze scholing en vorming. In 2008 zijn we hier mee verder gegaan. We hebben wederom een programma samengesteld van inhoudelijke workshops en vaardigheidstrainingen. De inhoudelijke workshop ronde begint steeds met een weekend waarin de basis van het Nederlandse politieke bestel en de plaats van GroenLinks en DWARS daarin wordt uitgelegd. In de daaropvolgende bijeenkomsten wordt vooral aandacht besteed aan inhoudelijke verdieping (bijvoorbeeld sociale politiek) en aan vaardigheden zoals debattrainingen, een training onderhandelen en een media training. Ook heeft DWARS in 2008 een kamp georganiseerd. Dit kamp had als doel om op een laagdrempelige manier nieuwe leden te betrekken bij de organisatie en bij de politiek.

Tijdens de twee congressen die DWARS jaarlijks organiseert hebben ook diverse scholingsactiviteiten plaatsgevonden. Zo is er op ons najaarscongres (oktober 2008) bijvoorbeeld een workshop (duurzame) energie gegeven en is er daarna met prominenten en leden *gedebatteerd over energie*.

3. Politiek inhoudelijke activiteiten

2008 was een druk inhoudelijk jaar voor DWARS. Naast de vele debat verzoeken over tal van actuele en andere politieke kwesties hebben we ons ook met drie grotere inhoudelijke projecten bezig gehouden.

1. Beginseltraject GroenLinks:

Op het najaarscongres (november 2008) van GroenLinks heeft GroenLinks een nieuw beginselprogramma vastgesteld. Het jaar voorafgaande aan dit congres is er zowel binnen GroenLinks als binnen DWARS veel gediscussieerd en nagedacht over een majeur project zoals een nieuw beginselprogramma. DWARS heeft een aantal brainstorm en discussie bijeenkomsten georganiseerd om met haar leden te praten over een idealistisch doch realistisch, jong en ambitieus beginselprogramma. Ook hebben een aantal leden van DWARS zeer actief geparticipeerd in panelen en werkgroepen van GroenLinks die bijeenkwamen om over het nieuwe beginselprogramma te spreken.

2. Campagne voor betaalbare (studenten) huisvesting:

Het is de afgelopen jaren voor, vooral, veel jongeren steeds lastiger gebleken om in de grote steden aan betaalbare en kwalitatieve woonruimte te komen. DWARS vindt dit een zeer zorgwekkende situatie. In plaats dat er echte oplossingen worden bedacht is er een sterkere lobby ontstaan tegen de mogelijkheid om een gebouw te kraken, wanneer dit langer dan een jaar leeg staat. Om aandacht te vragen voor deze, in de ogen van DWARS, negatieve ontwikkelingen hebben wij in de zomer van 2008 een campagne gevoerd om aandacht te vragen voor deze problemen. We hebben onder andere twee debatavonden georganiseerd (waaronder een in een kraakpand met een aantal Tweede Kamerleden). Daarnaast hebben leden van DWARS actief geparticipeerd bij het kraken van een pand in Amsterdam.

3. Europese verkiezingen:

In 2008 is DWARS zeer actief geweest met de voorbereidingen van de Europese verkiezingen van juni 2009. DWARS heeft een actieve bijdrage geleverd aan het tot stand komen van het Europese verkiezingsprogramma van GroenLinks. DWARS heeft in 2008 een aantal input en discussie bijeenkomsten georganiseerd om onze inbreng bij de tot stand koming van het GroenLinkse verkiezingsprogramma te organiseren.

Naast deze drie grotere projecten heeft DWARS ook geparticipeerd in een actie van het JOB (Jongerenorganisatie voor beroepsonderwijs) "Geen OV, niet OK". Deze actie was bedoeld om ook

Mbo-scholieren van 16 en 17 jaar een Ov-jaarkaart te geven, net zoals hun leeftijdsgenoten op het HBO en op de Universiteit.

Ook heeft DWARS een aantal excursies georganiseerd zoals een excursie naar een TBS-kliniek, een excursie naar het Bureau Europees parlement in Den Haag en naar de ambassade van de Verenigde Staten van Amerika. Tijdens deze excursies is telkens de vraag gesteld: "wat doet deze organisatie en op welke manier" en "waarom doen zij wat ze doen". Door steeds met open vizier te starten met dergelijke activiteiten ontstaat er dikwijls een interessante inhoudelijke discussie tussen de deelnemers.

4. Informatievoorziening aan de leden

DWARS heeft verschillende middelen om te communiceren met haar leden. Op de eerste plaats spreken we onze leden het liefst in levende lijve op congressen en activiteiten. Een groot deel van onze leden is echter passief lid en kennen DWARS alleen via de (interne) media zoals ons ledenblad de OverDWARS, de website, de mailings en de brieven. De OverDWARS is in 2008 een vijftal keer uitgekomen. Naast agenda's, contactgegevens en informatie over de organisatie staat het blad ook gevuld met inhoudelijke artikelen over tal van actuele en minder actuele onderwerpen.

Ook DWARS gaat met haar tijd mee en dit betekent dat ook wij onze leden steeds meer via de digitale weg willen bereiken. DWARS heeft in 2008 bijvoorbeeld geprobeerd leden te activeren via themagerichte websites (bij de campagne rond de Russische presidentsverkiezingen hebben we bijvoorbeeld een extra website gelanceerd over dit thema). Daarnaast proberen we onze leden ook via digitale netwerken zoals hyves te bereiken. DWARS beseft dat we hier nog in kunnen groeien en zal hiermee in 2009 derhalve verder gaan.

5. Contacten met zusterorganisaties

DWARS is lid van de *Federation of Young European Greens* (FYEG). In 2008 is er een delegatie van DWARS naar de General Assemblée in Berlijn afgereisd en hebben verschillende leden deelgenomen aan congressen (Day of Europe en de Green Summer University), seminars (over immigratie in Helsinki, januari 2008 en over regionalisme in november 2008) en aan een zomerkamp (Tsjechië, in juli 2008). Daarnaast heeft DWARS in het najaar van 2008 de General Assemblée, welk gepland staat voor april 2009, naar Nederland weten te halen. De voorbereidingen hiervoor zijn al in 2008 begonnen.

Naast de samenwerking met de Europese koepelorganisatie is ook de band met onze Turkse zusterorganisatie aangehaald. We zijn voorbereidingen begonnen voor een uitwisseling in 2009 of 2010. Ook is DWARS lid van de Young NIMD (de jongerenorganisatie voor meerpartijen democratie). Verder zijn twee DWARS leden in het voorjaar van 2008 met een aantal leden van andere PJO's mee geweest op een studiereis van het CIDI naar Israël en de Palestijnse gebieden.

De samenwerking met andere politieke jongerenorganisaties is in 2008 intensiever geworden. Samen met het CDJA, de Jonge Socialisten, de JOVD en met de Jonge Democraten is de Stichting Samenwerkingsverband Politieke Jongerenorganisaties (SSPJO) opgericht. De eerste grote activiteit was het organiseren van de US-Election night. Dit succesvolle project heeft er voor gezorgd dat de samenwerking intensiever is geworden en dat de stichting SSPJO in de toekomst met enige regelmaat gezamenlijke activiteiten zal ontplooiën.

Net als in 2007 is DWARS lid van de Nationale Jeugdraad. Als Lid heeft DWARS de ledenvergaderingen bezocht en heeft zij geprobeerd haar steentje bij te dragen aan het versterken van de organisatie.

6. Bevordering politieke jongerenparticipatie

Tot slot heeft DWARS zich ook actief ingezet om de naamsbekendheid van de organisatie te vergroten, leden te werven en leden te binden. Net als in voorgaande jaren is er ook in 2008 een zogenaamde "zomertour" langs introductiemarkten van universiteiten en hogescholen georganiseerd. (Bestuurs)leden van DWARS hebben ook in 2008 weer met enige regelmaat deelgenomen aan

debatten op scholen en hebben ook een aantal maal gastlessen verzorgd. Deze lessen stonden vooral in het teken van algemene politieke vorming.

6.1 Werkgroepen

DWARS is in 2008 verder gegaan met het verstevigen van de positie van werkgroepen binnen de organisatie. Zo is er al geruime tijd een zeer actieve werkgroep die zich met internationale zaken bezig houdt. In 2008 hebben zij een drietal campagnes gevoerd, te weten: een *Russische lente* campagne om aandacht te vragen voor de democratische situatie in Rusland. Ook is er een campagne geweest rond *duurzame kleding*, in deze campagne hebben werkgroepleden geprobeerd jongeren bewust te maken van het feit veel kleding nog steeds niet duurzaam geproduceerd wordt. Naast de werkgroep internationaal hebben ook de werkgroep Groen en Onderwijs enkele activiteiten ontplooit. De werkgroep Groen heeft zich vooral bezig gehouden met de aanpak van klimaatverandering. In het kader hiervan hebben enkele DWARS leden in december deel genomen aan de VN klimaatconferentie in Poznan.

7. Slot

Het jaar 2008 was weer een intensief jaar voor DWARS. Er zijn veel, naar onze mening, goede en constructieve activiteiten en projecten ontplooit. Niet alles verloopt altijd vlekkeloos in een organisatie die voor het overgrote deel wordt gerund door vrijwilligers, toch hebben wij het jaar 2008 met een positief gevoel achter ons gelaten. Hopelijk wordt 2009 een nog mooier jaar!

Mai 2009

Jesse Klaver – voorzitter

Jaap van der Heljden- Penningmeester tot 29-04-2009 en Secretaris organisatie vanaf 29-04-2009

Jochem Douw – Secretaris organisatie tot 29-04-2009

Activiteitenverslag 2008
Subsidiabele onderdelen GroenLinks

Activiteitenjaarverslag 2008 Afdeling Campagnes GroenLinks

Algemeen

In 2007 is het Partijbestuur gestart met 'Toekomstproject', een partijbrede exercitie op zowel inhoudelijk, strategisch als organisatorisch gebied om GroenLinks toekomstbestendig te maken. In 2008 was dit project een belangrijke prioriteit voor de afdeling Campagnes. Dat kreeg vorm in de (gedeeltelijke) coördinatie van het project door de campagnemanager, de deelname aan en ondersteuning van de panels strategie en organisatie en het ontwikkelen en organiseren van grote evenementen in het kader van het Toekomstproject, zoals het 'BinnensteBuiten'-festival en het Toekomstcongres op 22 november, waar het project is afgerond.

Een andere prioriteit in 2008 was het bouwen aan een sterk merk en de doorontwikkeling van de huisstijl. In samenwerking met reclamebureau BSUR, het landelijk campagneteam en andere betrokkenen is een merkstrategie ontwikkeld, vertaald in een nieuw beeldmerk en motto, 'Zin in de Toekomst'. Naar aanleiding daarvan is de huisstijl aangepast en doorontwikkeld en zijn nieuwe materialen gemaakt, et cetera. Het uitdragen van de nieuwe huisstijl in de partij en het creëren van draagvlak was een belangrijk onderdeel van het project.

In 2008 is het permanent campagnevoeren verder versterkt door het starten van twee meerjarige campagnes. 'Dit land kan zoveel groener' is een paraplu-campagne waaronder verschillende activiteiten en acties van afdelingen kunnen worden gevat. De campagne wordt ondersteund door landelijke initiatieven. Met de 'guerrilla gardeners - powered by GroenLinks' is veel landelijke en lokale publiciteit gehaald. Eind van het jaar is tevens een start gemaakt met de ontwikkeling van 'Maak werk van zon en wind', een klimaatcampagne gericht op schone energie. Deze campagne loopt door tot 2011 en wordt op Europees, landelijk, lokaal en provinciaal niveau gevoerd.

Daarnaast zijn er kortere campagnes gevoerd over actuele thema's, zoals een handtekeningenactie tegen de bezuinigingen op de kinderopvang (resultaat 83.000 handtekeningen). In de herfst is samen met de afdelingen in vier steden een actie gevoerd voor het invoeren van hoogwaardig en schoon vervoer door de aanleg van tramlijnen.

Het bouwen aan een permanente campagne krijgt ook zijn bestag in het versterken van de campagneorganisatie, bijvoorbeeld door de ondersteuning van de afdelingen. In 2008 is een grote slag gemaakt met het project 'Toekomstbestendige afdelingen'. Uitgangspunt daarbij was het inventariseren en stimuleren van vormen van samenwerking van afdelingen, die vaak kampen met te weinig menskracht. In het kader van dit project zijn in alle provincies bijeenkomsten over dit thema gehouden met lokale afdelingen. De resultaten daarvan zijn verwerkt in verschillende aanbevelingen en verspreid via GLweb. Resultaat van dit project is ook dat het partijbestuur heeft besloten om de lokale samenwerking verder te versterken via het provinciaal bestuur, door de aanstelling van een betaalde kracht in iedere provincie voor 4 uur per week.

Team landelijk

Het team landelijk levert een belangrijke bijdrage aan het vergroten van de wervende kracht van GroenLinks bij de bestaande en potentiële achterban. Dat betekent dat de prioriteit ligt bij het vergroten van de zichtbaarheid van (activiteiten van) GroenLinks en het actief zoeken van contact met kiezersgroepen. Daarnaast heeft het team een belangrijke faciliterende en ondersteunende rol bij het uitvoeren van (verkiezings)campagnes. In 2008 betrof dat de voorbereiding van de Europese verkiezingen. Belangrijke prioriteiten voor 2008 waren verder het versterken van het GroenLinksmerk, (een van de twee pijlers uit het PCT-meerjarenplan) en het ontwikkelen van een nieuwe website.

- In 2008 is een nieuwe website (www.groenlinks.nl) ontwikkeld, gebouwd en

Van der Linden accountants

Barion 38, Postbus 12
5500 AB Veldhoven
(040) 294 18 88
(040) 294 18 83
mail: info@vdl-accountants.nl
betrouwbare 13419

2009-06-22

Onafhankelijke Senaatsfractie

T.a.v. het bestuur

De Vennen 27

9321 HS PEIZE

Veldhoven, 22 juni 2009

Kenmerk: 025301/GR

Accountantsverklaring

Opdracht

Wij hebben de in de bijlage opgenomen staat van baten en lasten over 2008 van de Onafhankelijke Senaatsfractie gecontroleerd.

Werkzaamheden

Onze controle is verricht overeenkomstig algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controle-opdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de financiële verantwoording geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de verantwoording. Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Toelichtende paragraaf

De Onafhankelijke Senaatsfractie hanteert een eigen verdeelsleutel voor de verdeling van de projectbijdragen aan de aangesloten provinciale politieke groeperingen alsmede de verdeling van de indirecte kosten. Deze verdeling valt buiten onze controle-opdracht en maakt eveneens geen deel uit van de bepalingen in de Wet Subsidiering Politieke Partijen.

De Onafhankelijke Senaatsfractie heeft haar relatie met het wetenschappelijk bureau Stichting Ir. Marten Bierman per 1 januari 2008 verbroken. Voor de effectuering en financiële afwikkeling daarvan zijn uitgaven gedaan tot een bedrag van € 18.887. Deze uitgaven zijn als organisatiekosten ten laste van het resultaat verantwoord.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat de in de bijlage opgenomen staat van baten en lasten 2008 een getrouw beeld geeft van de met de in artikel 5 van de Wet Subsidiering Politieke Partijen genoemde activiteiten samenhangende uitgaven en ontvangsten, alsmede van de voor de subsidievaststelling relevante ledenaantallen.

Tevens zijn wij van mening dat de in de Wet Subsidiering Politieke Partijen en de Regeling Subsidiering Politieke Partijen heergelegde verplichtingen correct zijn nageleefd.

Veldhoven, 22 juni 2009

Van der Linden accountants

geïmplementeerd. Naast het ombouwen en overzetten van de landelijke website, landelijke afdelingen en landelijke subsites is er ook veel geïnvesteerd in het migreren van de websites van lokale afdelingen. Er zijn nu ongeveer 200 lokale sites in het nieuwe systeem. Ook zijn veel lokale webmasters getraind in het nieuwe systeem.

- Er is een aantal grote evenementen georganiseerd in het kader van het Toekomstproject (zie boven), zoals het festival 'BinnensteBuiten' in het voorjaar (450 bezoekers), regiobijeenkomsten in september en het Toekomstcongres op 22 november.
- In 2008 is de merkstrategie 'Zin in de Toekomst' ontwikkeld, met een nieuwe huisstijl, beeldmerk en motto (zie boven). Hierop aansluitend is nieuw drukwerk en promomateriaal ontwikkeld, en aan de afdelingen aangeboden via een webwinkel. Ook het 'gewone publiek' kan deze artikelen bestellen via een algemene webwinkel op www.groenlinks.nl.

Team lokaal

Voor Team lokaal stond in 2008 het bouwen aan de permanente campagne centraal. Dat kreeg invulling door bijvoorbeeld landelijk-lokale acties, het vergroten van de lokale zichtbaarheid en de versterking van de organisatie- en campagnekracht in het land. GLweb (extranet, nieuwsbrief en krant) speelde hierin een centrale rol.

- De voorbereidingen op de gemeenteraadsverkiezingen zijn gestart in 2008. Op 1 november is hiervoor een grote bijeenkomst georganiseerd (Zin in 2010), met workshops, trainingen en deelsessies over onder meer kandidatenwerving, programmaschrijven en campagnevoeren.
- GLweb is verder uitgebouwd als communicatiemiddel voor actieve GroenLinkers. Naast de website is er wekelijks een nieuwsbrief verstuurd en zijn er drie GLweb.kranten uitgebracht.
- De campagneorganisatie is verder versterkt door het adviseren van de lokale afdelingen over campagnevoeren, informatie, tips en handleidingen op GLweb, bijeenkomsten voor lokale campagneleiders en het opzetten van landelijk-lokale campagnes (zoals 'Dit land kan zoveel groener', zie boven).
- In 2008 is het standaardaanbod aan training en scholing aangeboden aan de afdelingen. Er zijn zowel open trainingen als maatwerktrainingen gegeven. Voor potentiële raadsleden is een leerwerktraject ontwikkeld in samenwerking met de afdelingen. Voor jong talent is de leergang 'Jong & Actief' ontwikkeld. De eerste leergang is begin 2009 van start gegaan.
- Voor de wethouders is twee keer een bijeenkomst georganiseerd, met zowel een inhoudelijke als netwerkdoelstelling. In samenwerking met het PB is in de herfst een aantal wethouders geïnterviewd om kansen en valkuilen te inventariseren van onze lokale bestuurders.

Formatie/samenstelling afdeling Campagnes

De voor Campagnes beschikbare formatie is 10 fte (gebaseerd op een 32-urige week). Die wordt als volgt ingezet:

Team Lokaal:

actiecoördinator	28 upw
beleidsmedewerker	28 upw + 32 upw
teamhoofd	32 upw

Team Landelijk:

projectbureau	16 upw + 16 upw + 32 upw
webteam	16 upw + 24 upw + 32 upw
teamhoofd	32 upw

Afdelingshoofd:

campagnemanager	32 upw
-----------------	--------

BIJLAGE BIJ DE ACCOUNTANTSVERKLARING D.D. 22 JUNI 2009
Onafhankelijke Senaatsfractie

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2008

	2008	2007
<u>Baten</u>	€ 260.676	€ 268.467
	<u>€ 260.676</u>	<u>€ 268.467</u>
 <u>Lasten</u>		
Verenigingskosten	€ 42.179	€ 37.380
Projectkosten	€ 191.190	€ 203.928
Kosten secretariaat	€ 3.080	€ 1.550
	<u>€ 236.449</u>	<u>€ 242.858</u>
	<u>€ 24.227</u>	<u>€ 25.609</u>
 rentebaten en soortgelijke opbrengsten	€ 590	€ 1.224
 Exploitatiesaldo	<u><u>€ 24.817</u></u>	<u><u>€ 26.833</u></u>

LEDEN AANTAL

Het aantal aangesloten leden bedraagt per 1 januari 2008 ten minste 1095

Von der Linden accountants
Bastion 30, Postbus 62, 5500 AA Veldhoven
T 0475 | 294 18 28

2008-06-22 14:14:14

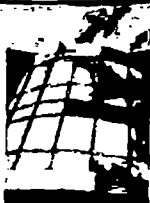
	08-02: Vervaardigen en distribueren van Nieuwsbrief om de leden te betrekken bij de politieke gang van zaken.	3.389,12
	08-03: Organiseren van een uitwisselingsbijeenkomst met een zusterpartij in Oost-Friesland.	1.500,-
	08-04: Verkiezingscampagne voor het Waterschap 't Wetterskip.	2.386,77
	08-05: Natuurvrienden Allardsoog	1.200,-
PvZ	08-01: Vergroting van de kennis en ervaring binnen de organisatie en de Partij voor Zeeland door begeleiding en ondersteuning van de Eerste Kamerfractie, Verkorten van de lijnen tussen de Eerste Kamer en de Partij voor Zeeland.	6.503,00
	08-02: Onafhankelijke Politiek in Zeeland, samen sterk! De Partij voor Zeeland wil met de lokale politiek in Zeeland een interactief platform creëren. Met name in informatief opzicht; dossiers, procedures, beleidsvisies, standpunten, regelgeving e.d. , en de juiste sturing in kleine en grote vraagstukken.	4.020,88
	08-03: Verkiezingscampagne waterschapsverkiezingen.	3.786,08
FNP	08-01: Campagne Waterschapsverkiezingen 2008.	18.000,00
	08-02: Gemeentelijke acties om burgers te informeren en bij de opinievorming te betrekken met betrekking tot herindelingsproblematiek.	4.000,00
	08-03: Public Relations FNP.	6.600,00
	08-04: Partijblad de Frijbûter en mappen ten behoeve van informatievoorziening bestuursleden.	7.750,00
	08-05: Contacten met zusterpartijen buiten Nederland binnen de 'European Free Alliance'.	3.700,00
	08-06: (Kader-)trainingscursussen.	2.765,88
LZH	08-01: Interactie met onafhankelijke lokale politieke partijen over Europa.	18.326,75
PNL	08-01: Ondersteuning door financieel specialist.	2.854,50
	08-02: Juridische ondersteuning Partijbestuur PNL.	4.500,00
	08-03: Oprichting Lokale Partij Westelijke Mijnstreek.	1.500,00
OPNH	08-01: Bekendheid OPNH	15.746,25
MU	08-01: Waterschapsverkiezingen 2008/inwonersbelangen.	1.500,00
Br.P	08-01: Project Presentatie & Debat.	8.298,95
OSF/A1	Nieuwsbrieven en website. In de Nieuwsbrief wordt informatie gegeven	8.367,27

Van der Linden accountants

Bastion 39, Postbus 62, 5500 AB Veldhoven
 01945 294 18 98

	over de werkzaamheden en politieke standpunten van de Kamerfractie, alsmede de politieke activiteiten van de verschillende PPG's. De website van de OSF, waarop alles te vinden is over de OSF, wordt geregeld bijgewerkt en vernieuwd.	
OSF/A2	Radio-en TV-spots van de Onafhankelijke Senaatsfractie	42.627,05
	totaal	€ 189.261,93
	Met projecten verrekende contributies	1.928,-
	Totaal projectkosten	€ 191.189,93

Van der Linden accountants
 Bastion 39, Postbus 62, 5500 AA Veldhoven
 (0) (0) 294 12 89

Van der Linden accountants

Bataven 38, Postbus 62
5500 AB Veldhoven
(040) 294 18 83
(040) 294 18 83
mail: VanLinden@accountants.nl
beaamnummer 13410

Stichting Wetenschappelijk Bureau OSF

T.a.v. het bestuur

De Vennen 27

9321 HS PEIZE

Veldhoven, 22 juni 2009

Kenmerk: 025301/GR

Accountantsverklaring

Opdracht

Wij hebben de in de bijlage opgenomen staat van baten en lasten over 2008 van Stichting Wetenschappelijk Bureau OSF gecontroleerd.

Werkzaamheden

Onze controle is verricht overeenkomstig algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controle-opdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de financiële verantwoording geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de verantwoording. Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Toelichtende paragraaf

De Stichting Wetenschappelijk Bureau OSF hanteert een eigen verdeelsleutel voor de verdeling van de projectbijdragen aan de aangesloten provinciale politieke groeperingen alsmede de verdeling van de indirecte kosten. Deze verdeling valt buiten onze controle-opdracht en maakt eveneens geen deel uit van de bepalingen in de Wet Subsidiëring Politieke Partijen.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat de in de bijlage opgenomen staat van baten en lasten 2008 een getrouw beeld geeft van de met de in artikel 5 van de Wet Subsidiëring Politieke Partijen genoemde activiteiten samenhangende uitgaven en ontvangsten, alsmede van de voor de subsidievaststelling relevante ledenaantallen.

Tevens zijn wij van mening dat de in de Wet Subsidiëring Politieke Partijen en de Regeling Subsidiëring Politieke Partijen neergelegde verplichtingen correct zijn nageleefd.

Veldhoven, 22 juni 2009

Van der Linden accountants
G.J.A. Raijmakers RA

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2008

	2008
<u>Baten</u>	€ 111.340
	<u>€ 111.340</u>
<u>Lasten</u>	
Bestuurskosten	€ 5.401
Projectkosten	€ 126.875
Algemene kosten	€ 1.296
	<u>€ 133.572</u>
	<u>€ 22.232-</u>
rentebaten en soortgelijke opbrengsten	€ 48-
Exploitatiesaldo	<u><u>€ 22.280-</u></u>

Van der Linden accountants

Boston 38, Postbus 62, 5500 AH Veldhoven
1 6 1 1040 294 18 88

Bijlage bij accountantsverklaring d.d. 22 juni 2009

OVERZICHT WBOSF-projecten 2008

4100320030248

Partij	Projecten	Bedrag €
FNP	WB08-01: Onderzoek naar de bevolkingskrimp op de gemeentefinanciën.	21.708,-
	WB08-02: Onderzoek Friese taal en plaatsnaamborden.	10.000,-
OPNH	WB08-01: Verlichting of verduistering; studie om een duidelijker beeld te krijgen van de huidige Nederlandse en westerse samenleving ook in ontmoeting met andere samenlevingen en culturen (vooral de islamitische), en een visie te ontwikkelen hoe de overheid en de politiek daar op in moeten spelen.	10.000,-
VPPG	Project ten behoeve van de organisatie van het jaarlijks congres voor onafhankelijke lokale partijen.	2.000,-
PvZ	WB08-01: Organiseren van een symposium ten behoeve van het politiek project, dat wil zeggen het peilen van de bereidheid van onafhankelijke politieke organisaties in Zeeland om samen te werken en netwerk-activiteiten op te zetten.	4.347,76
AD	WB08-01: Onderzoek naar de electorale mogelijkheden in Drenthe; een onderzoek via de lokale partijen van de 12 Drentse gemeenten naar mogelijkheden van de OSF wat betreft onderwerpen en werkwijze, incl. verslaglegging en symposium.	11.850,-
OSF	WB/A-1: Symposium voor de leden van de OSF om kennis te vergaren en uit te wisselen en de mogelijkheden te onderzoeken om meer partijen aan de OSF te binden.	14.388,61
OSF	WB/A-2: Uitgave van het politiek-wetenschappelijk tijdschrift van de OSF, 'Locomotie', dat in 2008 een vernieuwing heeft ondergaan.	52.478,79
	totaal	€ 126.773,16

Van der Linden accountants
 Bastion 30, Postbus 62, 5500 AB Veldhoven
 18 | 10401 | 04 18 63

J A A R V E R S L A G O S F 2 0 0 8

incl. Wetenschappelijk Bureau van de OSF

INHOUD	pagina
Algemeen	2
Deelnemende partijen	2
Ledenaantallen	2
Activiteiten in 2008	3
- Financiële zaken	3
- Afwikkeling Stichting Ir.Marten Bierman	3
- Aanpassing Huishoudelijk Reglement	4
- Bestuurswisseling	4
- Relatie met VPPG	4
Waterschapsverkiezingen	4
Website	4
Het secretariaat	4
Eerste Kamerfractie	5
Bestuurssamenstelling	5
Financieel verslag	6
Overzicht OSF-Projecten 2008	6
Wetenschappelijk Bureau van de OSF	8
Locomotie	8
Onderzoeksprojecten 2008	8
Overzicht WBOSF-Projecten 2008	9

J A A R V E R S L A G O S F 2 0 0 8

Algemeen

De Onafhankelijke Senaatsfractie (OSF) is een samenwerkingsverband van onafhankelijke provinciale partijen, die deelnemen aan de verkiezingen voor de Provinciale Staten. De OSF is opgericht op 22 maart 1999, en heeft sindsdien deelgenomen aan de verkiezingen voor de Eerste Kamer der Staten Generaal. De OSF heeft één zetel in de Eerste Kamer. Sinds 2003 is deze zetel bezet door H.Ten Hoeve. In de periode daaraan voorafgaand is de zetel bezet geweest door M.Bierman.

Het samenwerkingsverband ontvangt zijn middelen vooral via de Wet Subsidiëring Politieke Partijen, door contributies van de leden (= de aangesloten partijen) en door donaties. De van het Rijk ontvangen gelden, die bestemd zijn voor het politiek wetenschappelijk bureau worden hieraan afgedragen. Een samenvatting van de door het Wetenschappelijk Bureau in 2008 uitgevoerde werkzaamheden is onderdeel van dit jaarverslag.

In dit jaarverslag en de bijbehorende jaarrekening legt de OSF verantwoording af voor de besteding van de subsidiegelden voor Scholing, Vorming en Informatie-uitwisseling en die van het Wetenschappelijk Bureau van de OSF.

In 2008 ziet de lijst van deelnemende partijen binnen de OSF er als volgt uit:

1. Fryske Nasjonale Party (FNP)
2. Leefbaar Zuid-Holland (LZH)
3. Partij Nieuw Limburg (PNL)
4. Ouderen Partij Noord-Holland (OPNHVSP)
5. Brabantse Partij (Br.P)
6. Partij voor het Noorden (PvHN)
7. Partij voor Zeeland (PvZ)
8. Gemeentebelangen Friesland (GBF)
9. Onafhankelijke Partij Drenthe (OPD)
10. Drents Belang (Dr.B)
11. Drentse Ouderenpartij (DOP)
12. Gelderland Lokaal (GLK)
13. Leefbaar Noord-Holland/Noord Holland Anders (LNH/NHA)
14. Leefbaar Overijssel (LO)
15. Mooi Utrecht (MU)
16. Actief Drenthe (AD)

Ledenaantallen:

Per 1.1.2008 zijn 1275 leden geregistreerd die voldoen aan de voorwaarden van de Wet Subsidiëring Politieke Partijen met betrekking tot het verkrijgen van subsidie.

De stemverhoudingen zijn op 31 december 2008 als volgt:

Bij de O.S.F. aangesloten provinciale partijen (peildatum 1 november 2008)	aantal zetels in de Provinciale Staten	Stemwaarden binnen de OSF
Fryske Nasjonale Party (FNP)	5	745
Leefbaar Zuid-Holland (LZH)	1	628
Ouderen Partij Noord-Holland (OPNH/VSP)	1	475
Brabantse Partij (Br.P)	1	440
Partij Nieuw Limburg (PNL)	1	240
Partij voor Zeeland (PvZ)	2	196
Partij voor het Noorden (PvVN)	1	133
Gemeentebelangen Friesland (GBF)	0	97
Onafhankelijke Partij Drenthe (OPD)	0	97
Drents Belang (Dr.B)	0	97
Gelderland Lokaal (GLK)	0	1
Leefbaar Nrd-Holl./Nrd-Holl. Anders (LNH/NHA)	0	1
Leefbaar Overijssel (LO)	0	1
Drentse Ouderenpartij (DOP)	0	1
Mooi Utrecht (MU)	1	1
Actief Drenthe (AD)	0	1

Activiteiten in 2008:

In 2008 heeft het dagelijks bestuur van de OSF 10 keer vergaderd. Het algemeen bestuur twee keer. Daarnaast hebben er drie algemene ledenvergaderingen plaatsgevonden. Het dagelijks bestuur van het Wetenschappelijk Bureau van de OSF heeft negen keer vergaderd.

De belangrijkste gespreksonderwerpen c.q. beleidsonderwerpen waren:

a. Financiële zaken:

In 2008 zijn de Jaarstukken van de OSF van het daaraan voorafgaande jaar besproken en vastgesteld. Tevens heeft kascontrole plaatsgevonden. Daarnaast is de begroting voor 2009 unaniem vastgesteld. Geregeld zijn de maandelijkse reportages van de penningmeester aan de orde geweest, en zijn er brieven uitgegaan naar de PPG's in verband met contributiebetaling. De projecten voor scholing, vorming, informatie-uitwisseling zijn zowel op financiële merites als vanuit inhoudelijk perspectief uitvoerig aan de orde geweest, alvorens besluitvorming heeft plaatsgevonden.

b. Afwikkeling Stichting Ir Marten Bierman:

In 2007 heeft de Algemene Ledenvergadering van de OSF besloten een nieuw wetenschappelijk bureau in het leven te roepen en de overeenkomst met het oude wetenschappelijke bureau, de Stichting Ir.Marten Bierman op te zeggen. De afwikkeling met de St.Ir.Marten Bierman heeft nog enige tijd in beslag genomen. Een uitspraak van de Kantonrechter in oktober 2008 bracht duidelijkheid zodat dit hoofdstuk afgerond kan worden. Ten behoeve van de voortgang van deze afwikkeling werd besloten juridisch advies in te winnen en de betreffende kosten als organisatiekosten voor rekening te nemen van de OSF. Om te voorkomen dat het subsidievaststellingstraject voor 2007 zou worden gefrustreerd werd bovendien besloten de accountantskosten die betrekking hadden op de controle van de jaarrekening 2007 van de Stichting Marten Bierman, te betalen. De totale kosten met betrekking tot de afwikkeling hebben € 18.887 bedragen.

c. Aanpassing Huishoudelijk Reglement:

In aansluiting op een statutenwijziging, die in 2007 heeft plaatsgevonden is er in begin 2008, na uitvoerige bespreking in de Algemene Ledenvergadering een Huishoudelijk Reglement vastgesteld. In dit Huishoudelijk Reglement zijn alle bestaande reglementen binnen de OSF, al dan niet in aangepaste vorm, opgenomen, daarbij rekening houdend met de richtlijnen van de WSPP.

d. Bestuurswisseling:

In 2008 heeft een bestuurswisseling plaatsgevonden. In verband met drukke werkzaamheden elders heeft de voorzitter van de OSF mevrouw E.W.J.B.I.Kraak haar taak als voorzitter moeten neerleggen. Bij besluit van de Algemene Ledenvergadering is dhr. J.van der Bij benoemd tot voorzitter van de OSF. Binnen het bestuur van de OSF vervult mevrouw E.W.J.B.I.Kraak nu de functie van penningmeester.

e. Relatie met VPPG:

Er zijn in 2008 verschillende contacten geweest tussen de OSF en de VPPG. Ook zijn er vanuit het bestuur van de OSF gesprekken gevoerd met de VPPG over de mogelijkheden tot samenwerking.

Waterschapverkiezingen:

Naar aanleiding van een wijziging in de waterschapswet waardoor het mogelijk geworden is dat ook politieke partijen deel kunnen nemen aan waterschapsverkiezingen, hebben enkele bij de OSF aangesloten provinciale partijen deelgenomen aan de waterschapsverkiezingen. Het aantal behaalde zetels in waterschapsbesturen, onder de PPG's die deelgenomen hebben, varieert van één tot zes zetels. Dit is een goed resultaat.

Website:

Op de website van de Onafhankelijke Senaatsfractie (OSF) wordt aandacht besteedt aan de Eerste Kamerfractie en de werkzaamheden die zij uitvoert. Daarnaast is er plaats ingeruimd voor de organisatie van de OSF, en de bij de OSF aangesloten provinciale groeperingen. Het wetenschappelijk tijdschrift dat door het wetenschappelijk bureau van de OSF uitgegeven wordt is integraal opgenomen op de website van de OSF. Datzelfde geldt voor de Nieuwsbrief van de OSF, die ook verspreid wordt onder de leden van de OSF.

Radio-en TV-spots:

Ten behoeve van de bekendheid van de Onafhankelijke Senaatsfractie en de aan haar gelieerde provinciale groeperingen zijn er in 2008 zeven radio-en tv-spots geproduceerd en uitgezonden via de landelijke kanalen.

Het secretariaat:

Het secretariaatswerk wordt gekenmerkt door het verrichten van de ondersteuning van de bestuurs- en algemene ledenvergaderingen en omvat de volgende werkzaamheden:

- De inhoudelijke voorbereiding en verslaglegging van de DB, AB en ALV-vergaderingen en het voorbereiden en verzenden van de vergaderstukken.
- Het opstellen van convocaties en toelichtingen voor vergaderingen.
- Het notuleren van de vergaderingen en het uitwerken daarvan

- Ondersteuning van/participatie in de dagelijkse werkzaamheden van het DB
- Onderhouden van contacten met de PPG's namens het DB
- Toezenden van informatie aan geïnteresseerden
- Bijhouden van de financiële- en projectadministratie, en het verrichten van alle hiervoor benodigde administratieve werkzaamheden.
- Opstellen van begrotingen en jaarverslag.

Eerste Kamerfractie:

De OSF-fractie houdt kantoor in Friesland (senator) en Zwolle (fractiemedewerker). Van daaruit vindt de communicatie met de aangesloten provinciale Statenfracties plaats. Ten behoeve van de onderlinge informatie- en ideeën uitwisseling geeft de OSF-fractie een Nieuwsbrief uit. Ook levert de fractie een inhoudelijke bijdrage aan de website van de OSF over de standpunten die in de 1e Kamer ingenomen worden.

In 2008 heeft de Senator meer tijd vrij gemaakt voor directe contacten met de provinciale fracties en besturen. Het eerste kamerlid bezoekt de aangesloten provinciale groeperingen om zich op de hoogte te stellen van de politieke en bestuurlijke problemen die in een provincie spelen. Maar ook de persoonlijke contacten zijn hierbij belangrijk en natuurlijk het informeren van de achterban over de politieke issues die landelijk op de agenda staan.

Ook wordt een enkele maal door een provinciale groepering een bezoek gebracht aan de Eerste Kamer.

Daarnaast beschikt de fractie over adviseurs uit eigen kring die zich verdiepen in dossiers die in de Kamer aan de orde komen.

De belangrijkste onderwerpen waaraan door de 1e Kamerfractie aandacht besteed is in 2008 zijn:

Miljoenennota - Algemene Beschouwingen
 Europadebatten
 Binnenlands Bestuur
 (Streek) taal en (streek) identiteit
 Kredietcrisis
 Belastingwetgeving
 Bestuurlijke processen rond grote projecten

Verder is op alle passerende wetten een standpunt ingenomen en heeft de fractie een ingang gevormd voor ideeën uit de provincies.

Bestuurssamenstelling:

Het bestuur van de OSF had op 31 december 2008 de volgende samenstelling

Fryske Nasjonale Party (FNP)	J. van der Bij
Leefbaar Zuid-Holland (LZH)	J. Burger
Ouderenpartij Noord-Holland (OPNH/VSP)	H.R. Elenbaas
Brabantse Partij (Br.P)	G.B.A. Hut
Partij Nieuw Limburg (PNL)	W.G.J. Lennertz
Partij voor Zeeland (PvZ)	E.W.J.B.I. Kraak
Partij voor het Noorden (PvhN)	T.J. Zanen
Gemeentebelangen Friesland (GBF)	G. Bootsma
Onafhankelijke Partij Drenthe (OPD)	N. Nieuwenhuizen
Drents Belang (Dr.B)	C. Kloos

Gelderland Lokaal (GLK) Drentse Ouderenpartij (DOP) Mooi Utrecht (MU) Actief Drenthe (AD)	C.Nouws A.W.J.Schoo R.Jonkers A.Gaasbeek
--	---

Financieel verslag;

Het financieel verslag over 2008 van de OSF, incl. het Wetenschappelijk Bureau van de OSF, en de toelichtingen hierop vormen een apart document.

OVERZICHT OSF-projecten 2008

Partij	Projecten	Bedrag €
LO	Kosten afronding verkiezingscampagne 2007 voor Provinciale Staten van Overijssel.	3.775,77
GBF	08-01: Bezoeken van de bij GBF aangesloten partijen om de mening de peilen hoe men staat tegenover deelname aan de Provinciale Verkiezingen in 2011.	783,64
	08-02: Bezoek aan de Eerste Kamerfractie van de OSF inclusief een rondleiding, om de aangesloten partijen bewust te maken dat het toch belangrijk is om deel te nemen aan de provinciale verkiezingen.	1.215,85
	08-03: Ledenvergadering met symposium , waarbij de aangesloten partijen informatie verschaft wordt over de VPPG en de herindeling.	1.593,-
	08-04: Ledenvergadering en Symposium over Jeugdcriminaliteit	1.180,70
	08-05: Denk-Tank over organisatie van verkiezingen.	1.350,00
OPD	08-01: Bezoeken van lokale groeperingen om het draagvlak voor de onafhankelijke provinciale politiek te verbreden door uitwisseling en samenwerking.	799,10
	08-02: Uitgave van infobulletins ten behoeve van het informeren van leden, sympathisanten en belangstellenden, en het naar buiten brengen van de politieke standpunten van de OPD.	623,33
	08-03: Update en aanpassen van de OPD-website aan moderne technische mogelijkheden om direct met de burger te communiceren over problemen en politieke kwesties; om tevens daarmee het draagvlak van de provinciale politiek te vergroten.	496,52
	08-04: Public Relations OPD.	1.322,65
Dr.B	08-01: Nieuwsbrieven en Website om een bijdrage te leveren van en het onderhouden van haar contacten in de provincie en een duidelijke informatievoorziening.	2.500,80
	08-02: Middel project 'Betaalbaar water' zetel/s verkrijgen binnen de waterschappen, waaronder het opzetten van een website als podium voor de onafhankelijke stromingen binnen de waterschappen en tevens	

	het faciliteren van de mogelijkheid tot inschrijving bij deelname.	1.979,07
	08-03: Project Verkiezingen 2010.	819,00
PvvhN	08-01: Scholing ten behoeve van het partijkader met behulp van een powerpoint-presentatie, dit tevens als voorbereiding op een campagne voor ledenwerving.	1.500,00
	08-02: Vervaardigen en distribueren van Nieuwsbrief om de leden te betrekken bij de politieke gang van zaken.	3.389,12
	08-03: Organiseren van een uitwisselingsbijeenkomst met een zusterpartij in Oost-Friesland.	1.500,-
	08-04: Verkiezingscampagne voor het Waterschap 't Wetterskip.	2.386,77
	08-05: Natuurvrienden Allardsoog	1.200,-
PvZ	08-01: Vergroting van de kennis en ervaring binnen de organisatie en de Partij voor Zeeland door begeleiding en ondersteuning van de Eerste Kamerfractie, Verkorten van de lijnen tussen de Eerste Kamer en de Partij voor Zeeland.	6.503,00
	08-02: Onafhankelijke Politiek in Zeeland, samen sterk! De Partij voor Zeeland wil met de lokale politiek in Zeeland een interactief platform creëren. Met name in informatief opzicht; dossiers, procedures, beleidsvisies, standpunten, regelgeving e.d. , en de juiste sturing in kleine en grote vraagstukken.	4.020,88
	08-03: Verkiezingscampagne waterschapsverkiezingen.	3.786,08
FNP	08-01: Campagne Waterschapsverkiezingen 2008.	18.000,00
	08-02: Gemeentelijke acties om burgers te informeren en bij de opinievorming te betrekken met betrekking tot herindelingsproblematiek.	4.000,00
	08-03: Public Relations FNP.	6.600,00
	08-04: Partijblad de Frijbûtser en mappen ten behoeve van informatievoorziening bestuursleden.	7.750,00
	08-05: Contacten met zusterpartijen buiten Nederland binnen de 'European Free Alliance'.	3.700,00
	08-06: (Kader-)trainingscursussen.	2.765,88
LZH	08-01: Interactie met onafhankelijke lokale politieke partijen over Europa.	18.326,75
PNL	08-01: Ondersteuning door financieel specialist.	2.854,50
	08-02: Juridische ondersteuning Partijbestuur PNL.	4.500,00
	08-03: Oprichting Lokale Partij Westelijke Mijnstreek.	1.500,00
OPNH	08-01: Bekendheid OPNH	15.746,25
MU	08-01: Waterschapsverkiezingen 2008/inwonersbelangen.	1.500,00
Br.P	08-01: Project Presentatie & Debat.	8.298,95

OSF/A1	Nieuwsbrieven en website. In de Nieuwsbrief wordt informatie gegeven over de werkzaamheden en politieke standpunten van de Kamerfractie, alsmede de politieke activiteiten van de verschillende PPG's. De website van de OSF, waarop alles te vinden is over de OSF, wordt geregeld bijgewerkt en vernieuwd.	8.367,27
OSF/A2	Radio-en TV-spots van de Onafhankelijke Senaatsfractie	42.627,05
	totaal	€ 189.261,93
	Met projecten verrekenende contributies	1.928,-
	Totaal projectkosten	€ 191.189,93

HET WETENSCHAPPELIJK BUREAU VAN DE OSF;

Na het besluit van de Algemene ledenvergadering van de OSF om de samenwerking met de *St.Ir.Marten Bierman* op te zeggen en een nieuw wetenschappelijk bureau in het leven te roepen, is de oprichtingsakte voor dit nieuwe wetenschappelijk bureau (WB-OSF) notarieel vastgelegd. Het dagelijks bestuur van het wetenschappelijk bureau van de OSF heeft in 2008 negen keer vergaderd. Tevens heeft de algemene ledenvergadering van de OSF mevrouw E.W.J.B.I.Kraak tot voorzitter benoemd. de heer W.G.J.Lennertz is benoemd tot secretaris en de heer J. van der Bij tot penningmeester. De provinciale groeperingen die lid zijn van de OSF kunnen een lid naar het bestuur afvaardigen.

Locomotie;

Het bestuur van het Wetenschappelijke Bureau van de OSF is direct gestart met de procedure voor de aanstelling van een nieuwe hoofdredacteur voor het wetenschappelijk tijdschrift van de OSF, Locomotie. In februari 2008 kon een nieuwe hoofdredacteur aangesteld worden. In overleg met de redactieraad kreeg Locomotie een nieuwe cover. Ook heeft de inhoud en de lay-out van het wetenschappelijke tijdschrift een wijziging ondergaan. In 2008 zijn drie nummers van Locomotie uitgegeven.

Onderzoeksprojecten;

Voor een overzicht van de in 2008 uitgevoerde projecten wordt verwezen naar pagina 9 van dit verslag. De keuze van de projecten wordt gemaakt door het bestuur op basis van een aantal wetenschappelijke criteria. De resultaten van de wetenschappelijke onderzoeksprojecten die in 2008 door het WB-OSF gefinancierd zijn staan ter beschikking van alle bij de OSF aangesloten PPG's, die hiermee wederzijds hun voordeel kunnen doen. Tevens heeft het dagelijks bestuur van het Wetenschappelijk Bureau in overleg met de provinciale groeperingen besloten, een landelijke symposium te organiseren. Op dit symposium "Baas in eigen buurt" ligt het accent op de politieke en maatschappelijk uitgangspunten die de OSF en de provinciale partijen aan elkaar binden, en de mogelijkheden welke dit biedt om in de toekomst het onafhankelijke geluid in de politiek blijvend naar voren te brengen.

OVERZICHT WBOSF-projecten 2008

Partij	Projecten	Bedrag €
FNP	WB08-01: Onderzoek naar de bevolkingskrimp op de gemeentefinanciën.	21.708,-
	WB08-02: Onderzoek Friese taal en plaatsnaamborden.	10.000,-
OPNH	WB08-01: Verlichting of verduistering; studie om een duidelijker beeld te krijgen van de huidige Nederlandse en westerse samenleving ook in ontmoeting met andere samenlevingen en culturen (vooral de Islamitische), en een visie te ontwikkelen hoe de overheid en de politiek daar op in moeten spelen.	10.000,-
VPPG	Project ten behoeve van de organisatie van het jaarlijks congres voor onafhankelijke lokale partijen.	2.000,-
PvZ	WB08-01: Organiseren van een symposium ten behoeve van het politiek project, dat wil zeggen het peilen van de bereidheid van onafhankelijke politieke organisaties in Zeeland om samen te werken en netwerk-activiteiten op te zetten.	4.347,76
AD	WB08-01: Onderzoek naar de electorale mogelijkheden in Drenthe; een onderzoek via de lokale partijen van de 12 Drentse gemeenten naar mogelijkheden van de OSF wat betreft onderwerpen en werkwijze, incl. verslaglegging en symposium.	11.850,-
OSF	WB/A-1: Symposium voor de leden van de OSF om kennis te vergaren en uit te wisselen en de mogelijkheden te onderzoeken om meer partijen aan de OSF te binden.	14.388,61
OSF	WB/A-2: Uitgave van het politiek-wetenschappelijk tijdschrift van de OSF, 'Locomotie', dat in 2008 een vernieuwing heeft ondergaan.	52.478,79
	totaal	€ 126.773,16

INHOUDSOPGAVE

2008-01-01

Overzicht per 31 december 2008

1. Balans per 31 december 2008	3
2. Exploitatieoverzicht over 2008	4
3. Algemene toelichting	5
4. Toelichting op de balans per 31 december 2008	6

Overige gegevens

- overzicht verantwoorde uitgaven op kasbasis 2008
- overzicht leden per 1 januari 2007 en per 1 januari 2008
- accountantsverklaring

**RÖRIK EN
VAN CAPELLE**
REGISTERED v.
Postbus Bussum
Tel. 44 844
Fax: 035 - 67 80 312
26-06-09

PINK!
Jaarrekening 2008

406502600005

BALANS PER 31 DECEMBER 2008

	31 december 2008	31 december 2007
VASTE ACTIVA		
Materiele vaste activa		
Inventaris en computers	2.166	2.707
Overige vorderingen		
Nog te ontvangen subsidiegelden		6.955
Rekening courant Partij voor de Dieren	366	-
nog te ontvangen contributies	2.138	
Depot TNT	500	500
	3.004	7.455
Liquide middelen		
Kas	470	450
Bank	2.664	5.350
	3.134	5.800
	<u>8.304</u>	<u>15.962</u>
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Kapitaal	5.733	2.982
Schulden op korte termijn		
terug te betalen subsidies	2.571	
Rekening courant Partij voor de Dieren	-	12.980
	<u>8.304</u>	<u>15.962</u>

RÖRIK EN
VAN CAPELLE

REGISTRE

Postbus

AC Bussert

1814

fax: 035 - 67 80 312

Blz 3

26-06-09

PINKI
Jaarrekening 2008

4083020050051

EXPLOITATIEOVERZICHT OVER 2008

	werkelijk 2008	begroting 2008	werkelijk 2007
Subsidiegelden	18.836	39.303	34.773
Contributies	4.755	7.500	2.637
Overige (Veggedogs)	788	-	-
	<u>24.379</u>	<u>46.803</u>	<u>37.410</u>
Lasten leden	5.873	23.667	5.817
Lasten communicatie	8.861	8.683	3.304
Lasten betrekken niet leden	-	-	10.866
	<u>14.734</u>	<u>32.350</u>	<u>19.987</u>
Huisvestingslasten	1.200	1.200	1.200
Organisatielasten	5.694	13.253	13.241
	<u>6.894</u>	<u>14.453</u>	<u>14.441</u>
Nettoresultaat	<u>2.751</u>	<u>-</u>	<u>2.982</u>

RÖRIK EN
VAN CAPELLE
REGISTER S B.V.
Postbus Bussum
Tel: 844
80 312
26.06.09 Blz 4

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

Materiële vaste activa

De mutaties van de vaste activa worden als volgt weergegeven:

	Inventarissen en computers
	€
Stand per 1 januari 2008	
Verkrijgingsprijzen	2.707
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	-
Boekwaarden	-
Mutaties	
Investeringen	-
Afschrijvingen materiële vaste activa	541
Saldo	-541
Stand per 31 december 2008	
Verkrijgingsprijzen	2.707
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	541
Boekwaarden	2.166
Afschrijvingspercentages	20%

PASSIVA

Kapitaal

Het verloop van het eigen vermogen is als volgt:

stand 1 januari 2008	2.982
bij: resultaat boekjaar	2.751
stand per 31 december 2008	5.733

Nog te betalen

Subsidie 2008 voorschot	24.900
af: maximaal subsidiabele lasten op kasbasis terug te betalen	22.329
	2.571

26-06-09

RÖRIK
VAN C
REGISTREERDE B.V.
Postbus 780312
Te 3448 AA IJsselstein
T 0344 844 844

Blz 6

26-06-09

2008-08-20 09:05:22

ALGEMENE TOELICHTING

Vergelijkende cijfers

De stichting is opgericht op 2 november 2006, de cijfers over de periode 2 november 2006 tot en met 31 december 2006 zijn meegenomen in 2007.

Grondslagen van de financiële verslaglegging

De geformuleerde grondslagen hebben betrekking op de jaarrekening als geheel.
De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kosten en luidt in gehele Euro's.

Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva

Voor zover niet anders vermeld, is de waardering van de activa en passiva tegen nominale waarde.

liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien niet anders vermeld, staan deze ter vrije beschikking.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Subsidies en contributies

De opbrengst contributies wordt pas verantwoord op het moment dat deze daadwerkelijk per bank zijn ontvangen. De subsidie is opgenomen conform de toezegging.

Bedrijfslasten

De bedrijfslasten worden bepaald op basis van de historische kostprijs.

PINK!
Jaarrekening 2008

20080609

OVERIGE GEGEVENS

overzicht verantwoorde uitgaven op kasbasis 2008

Vanaf 1 januari 2008 valt PINK! onder de Wèt subsidiëring Politieke Partijen.
Op dat moment moet er financiële informatie beschikbaar zijn
op basis van uitgaven en inkomsten in plaats van op basis van kosten en baten.
Voor 2008 is aan het ministerie van binnenlandse zaken aan uitgaven ver-
antwoord:

Ontvangsten

subsidies	24.901	
contributie	310	
veggiedogs	768	
	<hr/>	25.979

Ledenwerving

folders	1.702	
promotie materiaal	3.917	
reiskosten	255	
	<hr/>	5.874

Communicatie

ledenvergadering	736	
bijeenkomsten	610	
porti	794	
promotiemateriaal	4.453	
website	1.898	
hosting	70	
	<hr/>	8.561

huisvesting

huur en servicekosten	1.200	
-----------------------	-------	--

organisatiekosten

diverse acties	68	
lidmaatschap	36	
briefpapier/enveloppen	1.001	
bankkosten	93	
Porti	764	
bestuur	840	
accountant	1.285	
administratie	2.532	
vrijwilligersvergoeding	75	
	<hr/>	6.694
		22.329

aflossing leningen etc

6.316

Mutatie liquide middelen

-2.666

Stand liquide middelen per 1-1

5.800

stand liquide middelen 31-12

3.134

-2.666

RÖRIK EN
VAN CAPPELLE

REGISTERED

Postbus

Tele

80 312

26-06-09

PINK!
Jaarrekening 2008

Overzicht verantwoorde leden per 1 januari 2008
Het totaal aantal leden is als volgt samengesteld:

reguliere leden
Totaal aantal leden

01-01-07	1-1-08
433	680
<u>433</u>	<u>680</u>

433020090055

RÖRIK EN
VAN CAPELLE
REGISTEF
Postbu um

26-06-09

844
80312
26-06-09

**RÖRIK EN VAN CAPELLE
REGISTERACCOUNTANTS B.V.**

Postbus 241
1400 AE Bussum
Telefoon: 035-6944844
Telefax: 035-6780312

EX
CO
CI
NI
CI
CI
CI
CI
CI
CI

Aan: Het Bestuur van de PINK!

ACCOUNTANTSVERKLARING

Wij hebben de in dit verslag op pagina 7 opgenomen rekening van uitgaven tot een totaal bedrag van € 22.329 en van ontvangsten tot een totaal bedrag van € 25.979 en de bijbehorende toelichting over het jaar 2008 alsmede het ledental op de peildatum van de partij van in totaal 680 in verband met de vaststelling van de subsidie op grond van de Wet subsidiëring politieke partijen van PINK! te Amsterdam gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de entiteit is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de entiteit. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de entiteit heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

**RÖRIK EN VAN CAPELLE
REGISTERACCOUNTANTS B.V.**

Postbus 241
1400 AE Bussum
Telefoon: 035-6944844
Telefax: 035-6780312

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat het financiële verslag een getrouw beeld geeft van de uitgaven en ontvangsten die samenhangen met de in artikel 5 van de Wet subsidiëring politieke partijen genoemde activiteiten, alsmede van de ledentallen die van belang zijn voor de subsidievaststelling.

Tevens zijn wij van oordeel dat de in de Wet subsidiëring politieke partijen en de Regeling subsidiëring politieke partijen neergelegde verplichtingen correct zijn nageleefd.

Naarden, 26 juni 2009

Rörik en Van Capelle Registeraccountants BV

**RÖRIK EN
VAN CAPELLE
REGISTERACCOUNTANTS B.V.**
Postbus 241 Bussum
Tel. 035-69 44 844
035-67 80 312

26-06-09

4083070090053

Jaarrekening 2008
Stichting Wetenschappelijk Bureau
Dierenrechten Nicolaas G. Pierson
Amsterdam

RÖ
VAN
REGISTERED
Postb.
Te
15-67 80.312

26-06-09

595209055

INHOUDSOPGAVE

Overzicht per 31 december 2008

1. Balans per 31 december 2008	3
2. Exploitatieoverzicht over 2008	4
3. Algemene toelichting	5
4. Toelichting op de balans per 31 december 2008	6

Overige gegevens

- overzicht verantwoorde uitgaven op kasbasis 2008
- accountantsverklaring

RÖRIK
VAN
REGIS
Postbu. Missum
Te 344 844
-- 67 80 312
26-06-09

STICHTING WETENSCHAPPELIJK BUREAU DIERENRECHTEN NICOLAAS G. PIERSON
Jaarrekening 2008

496502003000000

BALANS PER 31 DECEMBER 2008

	31 december 2008	31 december 2007
VASTE ACTIVA		
Overige vorderingen		
Nog te ontvangen subsidiegelden	61.404	29.915
Nog te ontvangen rente	456	1.006
	<u>61.860</u>	<u>30.921</u>
Liquide middelen		
Kas	483	870
Bank	15.535	12.655
	<u>16.018</u>	<u>13.525</u>
	<u><u>77.878</u></u>	<u><u>44.446</u></u>
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Kapitaal	52.351	6.497-
Schulden op korte termijn		
Rekening courant Partij voor de Dieren	20.283	40.000
Loonheffing	1.370	1.944
Reservering Vakantiegeld	2.486	597
Nog te betalen lonen	-	786
Nog te betalen lasten	1.388	7.616
	<u>25.527</u>	<u>50.943</u>
	<u><u>77.878</u></u>	<u><u>44.446</u></u>

RÖRIK
VAN
REGISTRE
Postbus
Tel: 035 - 67 80 844

26-06-09

035 - 67 80 312

Blz 3

26-06-09

2008 2007

TOELICHTING OP DE BALANS

	2008	2007
PASSIVA		
Kapitaal		
Het verloop van het eigen vermogen is als volgt:		
stand 1 januari	6.497-	-
bij: resultaat boekjaar	58.848	6.497-
stand per 31 december	<u>52.351</u>	<u>6.497-</u>

TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING

In 2008 zijn de volgende giften verantwoord die krachtens artikel 18 van de wet Subsidiering van Politieke Partijen openbaar gemaakt dienen te worden:

Walwollie (kringloopwinkel)	7.000
RIG investments N.V. (vernieuwende investeringsmaatschappij)	60.000

26-08-09

RÖRIK EN
VAN CAPELLE
REGISTERARIS
Postbus 1000
T. 06-69 44 844 Blz 6
/ 80 312
26-08-09

**RÖRIK EN VAN CAPELLE
REGISTERACCOUNTANTS B.V.**

Postbus 241
1400 AE Bussum
Telefoon: 035-6944844
Telefax: 035-6780312

Aan: Het Bestuur van Stichting Wetenschappelijk Bureau Dierenrechten Nicolaas G.
Pierson te Amsterdam

ACCOUNTANTSVERKLARING

Wij hebben de in dit verslag op pagina 7 opgenomen rekening van uitgaven tot een totaal bedrag van € 167.253 en van ontvangsten tot een totaal bedrag van € 199.746 en de bijbehorende toelichting over het jaar 2008 in verband met de vaststelling van de subsidie op grond van de Wet subsidiëring politieke partijen van Stichting Wetenschappelijke Bureau Dierenrechten Nicolaas G. Pierson te Amsterdam gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de entiteit is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de entiteit. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de entiteit heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

**RÖRIK EN VAN CAPELLE
REGISTERACCOUNTANTS B.V.**

Postbus 241
1400 AE Bussum
Telefoon: 035-6944844
Telefax: 035-6780312

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat het financiële verslag een getrouw beeld geeft van de uitgaven en ontvangsten die samenhangen met de in artikel 5 van de Wet subsidiëring politieke partijen genoemde activiteiten.

Tevens zijn wij van oordeel dat de in de Wet subsidiëring politieke partijen en de Regeling subsidiëring politieke partijen neergelegde verplichtingen correct zijn nageleefd.

Naarden, 26 juni 2009

Rörik en Van Capelle Registeraccountants BV
[Redacted]

**RÖRIK EN
VAN CAPELLE**
REGISTERACCOUNTANTS B.V.
Postbus 241 Bussum
Telefoon: 035-6944844
Telefax: 035-6780312

20-06-09

INHOUDSOPGAVE

Overzicht per 31 december 2008

1. Balans per 31 december 2008	3
2. Exploitatieoverzicht over 2008	4
3. Algemene toelichting	5
4. Toelichting op de balans per 31 december 2008	6
5. Toelichting op het exploitatieoverzicht over 2008	8

Overige gegevens

- Overzicht verantwoorde uitgaven op kasbasis 2008
- Overzicht verantwoorde leden per 1 januari 2008 en 1 januari 2009
- Accountantsverklaring

RÖRIK EN
VAN C
REGISTERA
Postbus 2
Tel. 344
312
26-06-09 Pag. 2

20080203000071

ALGEMENE TOELICHTING

Grondslagen van de financiële verslaggeving

De geformuleerde grondslagen hebben betrekking op de jaarrekening als geheel.

De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kosten en luidt in gehele Euro's.

In het verslagjaar is de exploitatieverantwoording ingericht conform de per vastgestelde begroting.

De vergelijkende cijfers over 2007 zijn hierop aangepast.

Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva

Voor zover niet anders vermeld, is de waardering van de activa en passiva tegen nominale waarde.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien niet anders vermeld, staan deze ter vrije beschikking.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

Voorzover niet anders vermeld geldt de volgende hoofdgrondslag inzake resultaatbepaling:

- Baten worden slechts genomen indien en voor zover deze in het boekjaar zijn verwezenlijkt.
- Met lasten wordt rekening gehouden indien zij hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar.

Giften/lidmaatschappen en donaties

De opbrengst giften, lidmaatschappen en donaties worden pas verantwoord op het moment dat deze daadwerkelijk per bank zijn ontvangen.

Sponsoring

De opbrengst sponsoring wordt toegerekend op basis toegekend bedrag minus realisatie.

Bedrijfslasten

De bedrijfslasten worden bepaald op basis van de historische kostprijs.

Inkoop promotiemateriaal

De inkoop van promotiemateriaal wordt verantwoord op kasbasis.

Buitengewone baten en lasten

Dit betreffen baten en lasten, welke niet uit de normale bedrijfsuitoefening voortkomen en van incidentele aard zijn.

Werkgroepen

De kosten van de werkgroepen worden verantwoord op kasbasis.

RÖRIK EN
VAN

REGISTRARIS
Postbus 110

Aussum
844

01 00 312

Page 5

26.06.09

2008 2007

PASSIVA

Kapitaal

Het verloop van het eigen vermogen is als volgt:

stand 1 januari
bij: resultaat boekjaar
stand per 31 december

	2008	2007
stand 1 januari	46.403	-1.389
bij: resultaat boekjaar	46.500	47.792
stand per 31 december	<u>92.903</u>	<u>46.403</u>

Langlopende schulden

Dit betreft een renteloze lening ad € 100.000.

Een bedrag ad € 50.000 is reeds afgelost in 2007, het restant van de lening is afgelost in 2008.

RÖRIK
VAN CA...
REGISTERAC... ANTANTS B.V.
Postbus ... AE Bussum
Telef. ... 25 - 69 44 844
... 35 - 67 80 312
26-06-09 Pag. 7

A0630200300075

OVERIGE GEGEVENS

Overzicht verantwoorde uitgaven en Inkomsten op kasbasis 2008

In aanvulling op de jaarrekening die is opgesteld op basis van het stelsel van baten en lasten is uit hoofde van de Wet Subsidiering Politieke Partijen additionele informatie inzake de uitgaven en ontvangsten verantwoord. Dit kasstroomoverzicht is rechtstreeks ontleend aan de de kas en bankmutaties

Inkomsten			
Subsidies overheid		321.078	
contributies, giften en schenkingen		194.744	
merchandise		10.075	
rente		<u>2.258</u>	
			528.155
Subsidieerbare uitgaven			
nettolonen	131.370		
loonbelasting en sociale lasten	85.150		
overige personeelskosten	<u>10.170</u>		
totaal personeel		226.690	
huisvesting		16.909	
kantoor		49.950	
organisatie		37.845	
betrekken leden		42.096	
betrekken niet leden		95.078	
verkiezingen		<u>15.749</u>	
			484.317
Aflossingen etc.			
aflossing langlopende lening		50.000	
aflossing rekening courant met pink		-5.917	
aflossing rekening courant Pierson stichting		-33.108	
mutaties in kruisposten		<u>536</u>	
			11.511
Per saldo mutatie liquide middelen 2008			<u>32.327</u>
stand liquide middelen per 1 januari		18.343	
stand liquide middelen per 31 december		<u>50.670</u>	
mutatie liquide middelen in 2008			<u>32.327</u>

Overzicht verantwoorde leden

Het totaal aantal leden is als volgt samengesteld:

	1-12-2006	1-1-2007	1-1-2008
Reguliere leden	4.811	5.418	7.049
Leden voor het leven	56	56	74
Totaal aantal leden	<u>4.867</u>	<u>5.474</u>	<u>7.123</u>

**RÖRIK EN
VAN CAPELLE**
REGISTERACCOUNTANT
Postbus 241, 7400 AA Deventer
Telefoon 0531 312 312
F: 0531 312 312

6-06-09 Pag. 9

2008-06-09 10:05:17

TOELICHTING OP HET EXPLOITATIEOVERZICHT

Subsidies overheid

De verantwoorde subsidiegelden zijn gebaseerd op de toekenning van het Ministerie van Binnenlandse Zaken van 30 januari 2008 en een later doorgevoerde algemene bezuiniging op dit budget van 1,63%. Vastgesteld is dat het voorlopige ledental per 1-1-2008 niet lager is dan de basis voor de toekenning. Met eventuele inflatiecorrecties die in 2009 zouden kunnen worden doorgevoerd is geen rekening gehouden.

Giften/donaties/sponsoring

In 2008 zijn er geen giften donaties of sponsorbedrage overgemaakt van bedrijven of maatschappelijke instellingen die meer bedragen dan 4.538.

RÖRIK FNL
VAN CA
REGISTER/ J.V.
Postbus: Bussurri
Te 9 44 844
- 01 80 312
20-06-09 Pag. 8

**RÖRIK EN VAN CAPELLE
REGISTERACCOUNTANTS B.V.**

Postbus 241
1400 AE Bussum
Telefoon: 035-6944844
Telefax: 035-6780312

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat het financiële verslag een getrouw beeld geeft van de uitgaven en ontvangsten die samenhangen met de in artikel 5 van de Wet subsidiëring politieke partijen genoemde activiteiten, alsmede van de ledentallen die van belang zijn voor de subsidievaststelling.

Tevens zijn wij van oordeel dat de in de Wet subsidiëring politieke partijen en de Regeling subsidiëring politieke partijen neergelegde verplichtingen correct zijn nageleefd.

Naarden, 26 juni 2009

Rörik en Van Capelle Registeraccountants BV
[Redacted]

RÖRIK EN
VAN CAPELLE
REGISTERACCOUNTANTS B.V.
Postbus 241 Bussum
T 035-6944844
F 035-6780312
26-06-'09

**RÖRIK EN VAN CAPELLÉ
REGISTERACCOUNTANTS B.V.**

Postbus 241
1400 AE Bussum
Telefoon: 035-6944844
Telefax: 035-6780312

Aan: Het Bestuur van de Partij voor de Dieren

ACCOUNTANTSVERKLARING

Wij hebben de in dit verslag op pagina 9 opgenomen rekening van uitgaven tot een totaal bedrag van € 484.317 en van ontvangsten tot een totaal bedrag van € 528.155 en de bijbehorende toelichting over het jaar 2008 alsmede het ledental op de peildatum van de partij van in totaal 7.123 in verband met de vaststelling van de subsidie op grond van de Wet subsidiëring politieke partijen van de Partij voor de Dieren te Amsterdam gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de entiteit is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de entiteit. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de entiteit heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Partij voor de Dieren - Jaarverslag 2008

Algemeen

Het afgelopen jaar is vanuit het partijbureau, aan de Oudebrugsteeg in Amsterdam, onder andere de verkiezingscampagne gecoördineerd voor de Waterschappen. In 2008 is de kaderopleiding opgezet, zijn twee congressen georganiseerd en zijn duizenden publieksmails afgehandeld. Ook zijn er ondersteunende activiteiten voor de werkgroepen en Statenfracties georganiseerd, zoals scholingsbijeenkomsten, overlegbijeenkomsten, een werkgroepenhandboek en intranet. De ledenservice en ledenwervingsactiviteiten zijn vanuit het partijbureau uitgevoerd.

Bestuur

Het bestuur van de Partij voor de Dieren is in 2008 uitgebreid met drie bestuursleden; Hans Bouma en Diederik van Liere als algemeen bestuurslid en Luuk Fokerts als penningmeester. Het bestuur bestond in 2008 verder uit: Marianne Thieme (voorzitter), Ton Dekker (vice-voorzitter), Peter Boogaard (secretaris) en Lieke Keller (algemeen bestuurslid). Eind 2008 heeft Peter Boogaard het bestuur verlaten.

Het bestuur kwam het afgelopen jaar 13 maal in vergadering bijeen. De vergaderingen vonden hoofdzakelijk plaats op een vergaderlocatie in Utrecht.

Kaderopleiding

In het verslagjaar is de eerste kaderopleiding van start gegaan met 43 deelnemers die hun talenten willen ontplooiën binnen de Partij voor de Dieren. De opleiding bestond uit vijf cursusdagen met de thema's: persoonlijke presentatie, politieke vorming, dierenbescherming in heden en verleden, argumenteren & debatteren en pers & publiciteit.

26 deelnemers hebben de opleiding met goed gevolg afgerond en hebben een certificaat ontvangen.

Internationalisering

In 2008 is een internationale website ontwikkeld met informatie over de Partij voor de Dieren. Onderdeel daarvan is een wekelijks worldlog in 9 talen om het gedachtegoed van de Partij voor de Dieren ook in het buitenland onder de aandacht te brengen om zo dierenbeschermers internationaal te inspireren.

Verkiezingscampagne Waterschappen

In 2008 is de deelname aan de verkiezingen in 6 van de 26 waterschappen vanuit het partijbureau georganiseerd. Ook zijn er campagneactiviteiten voor de Waterschapsverkiezingen gecoördineerd zoals flyers en radiospotjes en op de website. Het waterschapsverkiezingsprogramma 'Dierenwelzijn, als een paal boven water!' is opgesteld, waarvan een samenvatting verspreid is naar de betreffende werkgroepen. De verkiezingen vonden plaats van 13 tot 25 november. In de zes waterschappen waar werd deelgenomen zijn 8 vertegenwoordigers van de Partij voor de Dieren gekozen.

Publieksvoorlichting

De website van de Partij voor de Dieren is het belangrijkste informatiemiddel, zowel voor de leden als voor het bredere publiek. De site informeert over het werk van de fractie in Den Haag en over de activiteiten van het partijbureau. In 2008 werd de website in totaal 343.890 keer bezocht. Zowel op het partijbureau als op de fractie komen zeer veel en zeer diverse vragen binnen, meestal via e-mail, soms ook telefonisch. Er wordt veel tijd geïnvesteerd in het zorgvuldig beantwoorden van de vragen met als doel het publiek en de leden duidelijk te maken waar de partij voor staat en hen te binden.

Leden

In de verslagperiode is tweemaal een congres gehouden, op 1 juni en 14 december. De hoofdpunten van de agenda van het junicongres waren de jaarstukken over 2007, bestuursuitbreiding en deelname aan de Europese verkiezingen. Op het decembercongres stonden de begroting en de toelichting op de activiteiten in 2009 op de agenda.

De congressen vonden plaats in congrescentrum de Reehorst in Ede, er waren op beide congressen ruim 200 congressanten.

In 2008 werden de leden eenmaal per maand via een e-mail nieuwsbrief geïnformeerd over actuele zaken. De leden die geen beschikking hebben over e-mail krijgen eenmaal per kwartaal een gedrukte nieuwsbrief, de Koerant, toegestuurd.

In de Tweede Kamer werden een aantal malen rondleidingen voor partijleden georganiseerd met een bezoek aan de eigen fractie.

Werkgroepen

In het land zijn 12 regionale werkgroepen actief. De activiteiten van de werkgroepen zijn gericht op ledenbinding, ledenwerving en het profileren van de partij in het werkgebied.

In 2008 zijn diverse activiteiten aangeboden aan de werkgroepen, waaronder een cursus persberichten schrijven en een workshop vergadertechniek. Ook is in de Tweede Kamer een politieke vormingsdag georganiseerd.

Vanuit het partijbureau is een handboek ontwikkeld voor de werkgroepen met daarin informatie over procedures en werkwijze. Ook is voor de actieve leden intranet opgezet, waar informatie uitgewisseld kan worden.

Amsterdam, februari 2009

Jaarverslag 2008 PINK!

Bestuur

De samenstelling van het bestuur per 1 januari 2008 was als volgt:

Voorzitter: Tom Sprangers

Secretaris: Ellen van der Werff

Penningmeester: vacant

Algemeen bestuurslid promotie: Barbara van Genne

Algemeen bestuurslid communicatie: Kim van Buren

Algemene ledenvergadering op 25-05-2008

Op 25 mei vond in Arnhem de derde algemene ledenvergadering plaats. Voorafgaand aan de vergadering vond de première plaats van de internationale versie van de documentaire Meat the Truth van het wetenschappelijk bureau van de Partij voor de Dieren, de Nicolaas G. Pierson Foundation. Op de algemene ledenvergadering heeft de kascommissie, bestaande uit Bart Kuijer en Kanvin Radhakishun, schriftelijk verslag uitgebracht. Het jaarverslag en de jaarrekening 2006-2007 werden goedgekeurd. Barbara van Genne presenteerde aan de leden de PINK!-promotour, de ledenwerfcampagne van de zomer van 2008. Wanda Bodewitz vertelde over haar werk als Provinciaal Statenlid in de provincie Utrecht en schrijver en filosoof Erno Eskens vertelde over zijn nieuwe boek. Bart Kuijer is gekozen tot penningmeester.

Activiteiten

Voor de leden zijn verschillende activiteiten georganiseerd, met als doel de kennis over dierenwelzijn en politiek te vergroten. In maart heeft een kleine delegatie PINK!-leden samen met Tweede Kamerlid Esther Ouwehand een bezoek gebracht aan het proefdiercentrum van de Vrije Universiteit in Amsterdam, 17 PINK!-leden hebben bij een Meet and Greet met Marianne Thieme een rondleiding gekregen door de gebouwen van de Eerste en Tweede Kamer. Karen Soeters, directeur van de Nicolaas G. Pierson Foundation heeft in Utrecht een communicatietraining gegeven. In april hebben de lidorganisaties van de Nationale Jeugdraad (NJR) unaniem ingestemd met het verzoek van het bestuur van de NJR om PINK! als volwaardig lid te kiezen. Daarop hebben medewerkers van de Nationale Jeugdraad in september aan PINK!'ers een debattraining gegeven die werd afgesloten met een lagerhuisdebat. Tevens hebben in september PINK!'ers een bezoek gebracht aan een ecologische boerderij in Eindhoven. In oktober hebben PINK!'ers een bezoek gebracht aan een project waar de gecombineerde teelt van tomaten en vissen werd getest.

Acties

Er zijn verscheidene acties gevoerd om dierenwelzijn bij het grote publiek onder de aandacht te brengen.

- *PINK! vraagt Reclame Code Commissie om oordeel over Oom Donald als vleespromotor*
Eind juni 2007 is bij de Reclame Code Commissie een klacht ingediend tegen weekblad Donald Duck vanwege een versluierde vleesadvertentie gericht op kinderen. Naar aanleiding van onze actie heeft Esther Ouwehand Kamervragen gesteld aan de ministers van OCW en LNV. In eerste instantie werd onze klacht verworpen maar in januari 2008 is PINK! alsnog bij het College van Beroep op twee gronden in het gelijk gesteld: Sanoma en PVE is aanbevolen "om niet meer op een dergelijke wijze reclame te maken".
- *Positie vegetariërs in het onderwijs slecht geregeld*
In februari hebben acties vanuit PINK! en de partij voorkomen dat een vegetarische VMBO-scholier puntenaftrek zou krijgen bij het centraal examen. Zij dreigde door haar school te worden gekort in haar punten, omdat ze geen vlees wil bereiden voor het vak koken. Esther Ouwehand, Tweede Kamerlid van de Partij voor de Dieren, heeft minister Plasterk (OCW) opheldering gevraagd over de positie van gewetensbezwaarden in het onderwijs en over de mate waarin scholen en universiteiten zelf kunnen besluiten leerlingen te korten in hun puntenaantal bij examens. PINK! heeft de ouders en leerling advies gegeven over hoe de school te benaderen. Ook stond er een actie gepland, maar de school heeft tijdig laten weten dat de scholier alsnog vegetarisch mag koken.
- *PINK! om de tafel met minister Rouvoet*
PINK! heeft op 5 maart een overleg gehad met minister Rouvoet (Jeugd en Gezin) en andere politieke jongerenorganisaties over de plannen van de minister. De belangrijkste agendapunten waren het elektronische kinddossier en maatregelen rond alcoholbeleid onder jongeren. Tijdens de bespreking kwam naar voren dat er nog veel onduidelijkheid heerst over de plannen van de minister met betrekking tot het elektronische kinddossier jeugdgezondheidszorg en de verwijzindex. PINK! heeft laten weten dat zij kritisch staat tegenover deze plannen vanwege de privacygevoeligheid. Wat betreft het alcoholbeleid onder jongeren, de ministers Klink (VWS), Ter Horst (BZK) en Rouvoet hebben in een naar de Tweede Kamer gestuurde brief laten

weten gemeenten de mogelijkheid te gaan bieden om de leeftijdsgrens waarop alcohol gekocht mag worden, zelf vast te stellen. PINK! denkt dat het eventueel optrekken van de leeftijdsgrens naar 18 jaar ervoor zorgt dat meer jongeren clandestien in caravans en keten zullen gaan drinken. PINK! vindt het beter om de aandacht te richten op de handhaving rondom de huidige grens van 16 jaar.

- *Leerlingen voortgezet onderwijs moeten dieren blijven ontleden*
PINK! riep in april scholieren op te rapporteren over dierproeven die zij tijdens hun opleiding moeten uitvoeren. Daartoe werd het meldpunt www.meldpuntdierproeven.nl geopend. Aanleiding is de brief die staatssecretaris van Onderwijs Marja van Bijsterveldt naar de Tweede Kamer stuurde. De staatssecretaris stelde daarin dat zij niet bereid is het Belgische voorbeeld –in Vlaanderen worden dissecties van dieren uit de leerdoelen in het voortgezet onderwijs worden geschrapt- te volgen. Van Bijsterveldt ziet bovendien niets in het zoeken naar alternatieven of het stimuleren van ethische discussie rondom dierproeven in het onderwijs. Leerlingen in het voortgezet onderwijs moeten dus dieren blijven ontleden tijdens de biologieles.
- *'Vrije uitloop voor Oostenrijkse dierenbeschermers'*
Op 21 mei deed de Oostenrijkse politie een inval in het kantoor en de huizen van leden van de dierenbeschermingsorganisatie 'Verein gegen Tierfabriken' (VGT). Bij de inval werden de aanwezige dierenbeschermers met wapens bedreigd en zonder aanklacht in hechtenis genomen. In juni zaten zij al vier weken vast zonder aanklacht van de Oostenrijkse justitie en de president van VGT was in hongerstaking. PINK! organiseerde 18 juni in aanwezigheid van Marianne Thieme een picket line bij de Oostenrijkse ambassade in Den Haag.
- *'Wageningen Universiteit afhankelijk van veehouderijlobby'*
1 september vormde PINK! een picket line bij de opening van het academisch jaar van Wageningen Universiteit. De openingsceremonie had als thema "Feeding the World" en sprekers waren Kofi Annan en Nutreco CEO Wout Dekker. Nutreco stimuleert en profiteert als een van de grootste vee- en visvoerfabrikanten ter wereld van de inefficiënte productie van dierlijke eiwitten. Tijdens de openingsceremonie legde de Nutreco CEO de academische wereld uit hoe voedseltekorten in derde wereldlanden kunnen worden tegengegaan. Als demonstratie van hoe het anders kan deelde PINK! voor aanvang van de openingsceremonie vegetarische hotdogs uit aan de gasten.
- *Interview Nederlandse Moslim Omroep: onverdoofd geslacht Halal vlees*
In navolging van het protest van PINK! tegen de verkoop van onverdoofd geslacht Halal vlees door Universiteit Leiden in

september 2007 is op 4 oktober, Dierendag, in een interview bij het jongerenradioprogramma De 7^e Hemel het standpunt van PINK! over onverdoofd geslacht Halal vlees toegelicht.

- *Jeugdraaddebat over de wereldwijde voedselcrisis*
Op 24 oktober organiseerde de Nationale Jeugdraad in het gehele land debatten over de millenniumdoelstellingen van de Verenigde Naties. In Groningen vroeg PINK! aandacht voor de oplossing die de transitie van dierlijke eiwitten naar plantaardige eiwitten biedt voor de voedselcrisis, door het uitdelen van vegetarische hotdogs.
- *9 van de 10 zwijnen halen het nieuwe jaar niet*
Op de Veluwe speelde zich een slachtpartij van ongekende omvang af. 90% van alle zwijnen werd in het najaar afgeschoten door jagers. Ter vergelijking: tijdens de Canadese zeehondenjacht wordt 7,5% procent van alle zeehonden gedood. PINK! en de Partij voor de Dieren voerden in november actie op de Veluwe. PINK! heeft een viral movie uitgebracht waarin de neefjes en nichtjes van de 600 jagers in Nederland worden opgeroepen om lid te worden van PINK! en zo goed te maken wat hun ooms fout doen. De nieuwe leden ontvingen een eikelpiercing cadeau.
- *Wie lost nog dit jaar het 'Royale fazanten mysterie van Kloosterzande op'?*
De Zeeuws Vlaamse plaats Kloosterzande gaat gebukt onder een groot mysterie. Elk jaar is sprake van een invasie van royale aantallen fazanten in en rond het Kroondomein van Kloosterzande, een gebied waarvoor Koningin Beatrix in 1993 wettelijk liet vastleggen dat het 'genot van de jacht' daar voorbehouden moest blijven aan de leden van de Koninklijke familie. Elk jaar komt Prins Willem Alexander daar samen met zijn jachtvrienden schieten op hazen, eenden en fazanten, meestal op de vrijdag of zaterdag voor kerst of op de vrijdag of zaterdag voor Nieuwjaar. Op raadselachtige wijze verschijnen kort voor die prinselijke jachtdagen honderden fazanten in het gebied, vooral geconcentreerd tussen de Hooglandsedijk en de Zoutlandsedijk ter hoogte van de dwars/verbindingsweg Zoutlandstraat in de Burghpolder in Kloosterzande. Omdat het onwaarschijnlijk is dat hier sprake zou zijn van een jaarlijks terugkerend natuurwonder, moet er een andere verklaring te vinden zijn voor de grote aantallen fazanten in het gebied. PINK!, de jongerenorganisatie van de Partij voor de Dieren, looft nu 100 oliebollen uit voor degene die de achtergrond van het Fazantenraadsel in Kloosterzande nog voor de jaarwisseling oplost. Helaas heeft niemand het 'mysterie' weten op te lossen.
- *Eet de honger de wereld uit*
In december heeft PINK! in Groningen actie gevoerd om aandacht te vragen voor dier- en mensvriendelijke feestdagen

door het uitdelen van vegetarische kerstrecepten. Stel je een lange tafel voor waaraan ongeveer 45 mensen zitten. Eén persoon heeft een bord voor zich staan met een stuk biefstuk erop. De andere mensen aan deze tafel hebben allemaal een leeg bord voor zich staan. Waren al deze mensen vegetariër geweest, dan hadden ze allemaal een volle kom rijst gehad. Dit is de voedselsituatie anno 2008 en dit werd met een grote tafel in Groningen aan het publiek getoond.

Publieksvoorlichting

PINK! heeft in 2008 verschillende vertoningen van Meat the Truth en debatten georganiseerd, speciaal voor jongeren, op de Haagse Hogeschool, Hogeschool Van Hall Larenstein te Leeuwarden en aan de Universiteit van Amsterdam. In Amsterdam hebben 120 studenten het debat tussen Karen Soeters, directeur van de Nicolaas G. Pierson Foundation, Erno Eskens en Paul Vriesekoop van Wageningen Universiteit bijgewoond.

Er wordt naar gestreefd maandelijks een nieuwsbrief te verzenden per e-mail naar de leden. Behalve de nieuwsbrief is ook de website een belangrijke informatiebron voor leden en overige geïnteresseerden. De meeste vragen en opmerkingen van mensen komen binnen via e-mail. Telefoontjes worden voornamelijk afgehandeld op het partijbureau in Amsterdam, waar PINK! ruimte huurt.

Leden

In de zomer van 2008 vond de PINK!-promotour plaats. PINK! heeft bij diverse evenementen in het land leden geworven, onder meer in Landgraaf (Pinkpop), Amsterdam, Utrecht, Den Haag en Groningen (introductieweek hogeschool en universiteit). Daarbij is vaak de Veggiedogkar ingezet, waarmee vegetarische hotdogs werden uitgedeeld.

De ledenadministratie is uitbesteed aan de Partij voor de Dieren. De jaarrekening meldt een totaal aantal leden op 1 januari 2008 van 678. PINK! had een groter aantal leden in haar bestand. De discrepantie zit in het feit dat niet alle leden meegeteld kunnen worden in de door de accountant goedgekeurde jaarrekening, omdat leden binnen leeftijdsgrenzen dienen te vallen en tijdig hun lidmaatschapsgeld dienen te betalen – en eveneens een wilsbeschikking dienen te overleggen. Hiermee voldeden niet alle leden aan de door de overheid gestelde eisen in het kader van de Wet subsidiëring politieke partijen. Opgemerkt dient te worden dat een jongerenorganisatie als

PINK! een relatief groot natuurlijk ledenverloop heeft door de gehanteerde leeftijdsgrenzen.

Algemene ledenvergadering

Op 23 november vond in Utrecht de vierde algemene ledenvergadering plaats. Er waren 17 aanwezigen. Het activiteitenplan en de begroting voor 2009 werden aangenomen. Een nieuwe kascommissie bestaande uit Thijs Huberts en Jasper Eschweiler werd geïnstalleerd. Kim van Buren kondigde aan in het voorjaar haar functie van bestuurslid te zullen neerleggen, zodat zij zich meer op haar afstuderen kan richten. Esther Ouwehand vertelde over haar werk in de Tweede Kamer en zij gaf alvast een voorproefje op het verkiezingsprogramma voor de Europese verkiezingen in 2009.

Amsterdam, april 2009

Aan: het bestuur van de Staatkundig Gereformeerde Partij, het bestuur van de Vereniging SGP-Jongeren en het bestuur van de Guido de Brès Stichting, Studiecentrum SGP

ACCOUNTANTSVERKLARING

Wij hebben de in dit financiële verslag opgenomen rekening van de politieke partij (uitgaven € 1.198.305, ontvangsten € 1.223.219), rekening van de politieke participatie van jongeren (uitgaven € 355.516, ontvangsten € 113.218) en de rekening van het politiek wetenschappelijk bureau (uitgaven € 241.851, ontvangsten € 23.250) en bijbehorende toelichtingen over het jaar 2008, alsmede het ledental op de peildatum van de partij van in totaal 26.663, en van de jongerenorganisatie van in totaal 4.176 in verband met de vaststelling van de subsidie op grond van de wet subsidiering politieke partijen van Staatkundig Gereformeerde Partij te 's-Gravenhage gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

De besturen van de entiteiten zijn verantwoordelijk voor het opmaken van het financiële verslag die een getrouw beeld dient weer te geven, in overeenstemming met de in artikel 5 van de wet subsidiëring politieke partijen genoemde activiteiten samenhangende uitgaven en ontvangsten, alsmede van de voor de subsidie vaststelling relevante ledentallen. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in het financiële verslag van uitgaven en ontvangsten, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over het financiële verslag op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat het financiële verslag geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in het financiële verslag. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in het financiële verslag van uitgaven en ontvangsten, alsmede ledentallen relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de entiteiten.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat het financiële verslag een getrouw beeld van de uitgaven en ontvangsten die samenhangen met de in artikel 5 van de wet subsidiëring politieke partijen genoemde activiteiten, alsmede van de ledentallen die van belang zijn voor de subsidievaststelling.

Tevens zijn wij van mening dat de in de wet subsidiëring politieke partijen en de regeling subsidiëring politieke partijen neergelegde verplichtingen correct zijn nageleefd.

Doorn, 17 juni 2009
VAN REE ACCOUNTANTS EN BELASTINGADVISEURS BV

Registeraccountant

RAPPORT BETREFFENDE DE JAARREKENING 2008

	<u>Pag.</u>
<u>INHOUDSOPGAVE</u>	1
1. Algemeen	2
2. Subsidies	2
3. Uikomsten	3
JAARREKENING 2008	
Balans per 31 december.2008	5
Rekening van baten en lasten over 2008	6
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	7
Toelichting op de balans	9
Toelichting op de rekening van baten en lasten	15
OVERIGE GEGEVENS	
Accountantsverklaring	

STAATKUNDIG GEREFORMEERDE PARTIJ
S-GRAVENHAGE

4067320030141

1. Algemeen

1.1. Statutaire doelstelling

Volgens artikel 3 van de statuten:

- a. De partij stelt zich ten doel de beginselen van Gods Woord op staatkundig terrein tot meerdere erkenning te brengen in den lande overeenkomstig de in artikel 2 vermelde grondslag. Derhalve is haar streven erop gericht dat Gods Woord als norm aanvaard wordt voor het politieke en maatschappelijke leven.
- b. Zij tracht dit doel met name te bereiken door met een op voormelde grondslag gebaseerd verkiezingsprogramma deel te nemen aan de verkiezingen voor de Staten-Generaal, Staten en Raden.
- c. Haar streven is niet zozeer gericht op een meerderheid van kiezers, als wel op de handhaving en doorwerking van de beginselen door haar beleden.

1.2. Bestuur

Per 31 december 2008 bestond het bestuur uit de volgende personen:

Ds. A. van Heteren, partijvoorzitter	Dr. H. van den Belt	Ir. L. de Knegt
W. Koliijn, algemeen voorzitter	Dr. Ir. A.G. Bregman	M.F. van Leeuwen
Drs. P.A. Zevenbergen, secretaris	Ds. C.A. van Dieren	H. Uil
J.P. Tanis, penningmeester	Ds. D. Heemskerk	Ds. A. Vlietstra
Mr. P.J. den Boef	Mr. M.J.W. Hoek	P.T. de Vries

2. Subsidies

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) subsidieert op basis van de Wet Subsiidiëring Politieke Partijen.

Op basis van deze wet ontvangen politieke partijen vanaf 1 juli 1999 een subsidiebedrag, dat ook is bestemd voor de wetenschappelijke bureaus en de politieke jongerenorganisaties. Deze organisaties ontvangen hun aandeel in de subsidie voortaan via de desbetreffende politieke partij. De hoogte van de voor deze organisaties bestemde bedragen wordt overigens wel door het ministerie bepaald.

Gedurende het boekjaar 2008 zijn er geen giften ontvangen groter dan € 4.538,70 afkomstig van niet natuurlijke personen.

Subsidievaststelling 2007

Bij beschikking van 17 november 2008, nummer 2008-0000544541, is de subsidie voor het boekjaar 2007 vastgesteld op € 387.917. Voor de SGP is dat een tegenvaller. De subsidie is gebaseerd op het kasstelsel. Nu is in 2007 door de SGP niet zo heel veel uitgegeven (subsidie-loze tijdperk), waardoor de werkelijke bestedingen in dat jaar lager zijn dan de maximale subsidie. Op kasbasis heeft de SGP in 2007 € 387.917 uitgegeven. In de jaarrekening 2007 is uitgegaan van € 448.173. Dit moet nu gecorrigeerd worden naar € 387.917. Dit is dus een tegenvaller van € 60.256 die ten laste van 2008 komt.

Subsidies 2006 t/m 2009

Bij vonnis van 7 september 2005 heeft de Rechtbank te 's-Gravenhage de Staat der Nederlanden bevolen om bij subsidiebeslissingen op grond van de Wet subsidiëring politieke partijen (Wsp) artikel 2 van die wet voor wat betreft de SGP buiten toepassing te laten wegens strijd met artikel 7 van het VN-Vrouwenverdrag. Dit zo lang vrouwen niet op gelijke voet met mannen lid kunnen worden van de partij. Het vonnis is uitvoerbaar bij voorraad. Zowel de Staat als de SGP hebben tegen dit vonnis hoger beroep ingesteld bij het Gerechtshof te Den Haag. Op 20 december 2007 heeft het Gerechtshof het hoger beroep ongegrond verklaard. De SGP en de Staat hebben tegen dit arrest cassatie ingesteld bij de Hoge Raad.

De SGP heeft de subsidieaanvraag voor het jaar 2006 voor haarzelf en de met haar gelieerde stichtingen en vereniging op 24 oktober 2005 ingediend. Bij brief d.d. 20 december 2005 heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) de aanvraag tot subsidie op grond van de uitspraak van de rechtbank afgewezen. Op 30 november 2006 heeft de sector bestuursrecht van de Rechtbank te 's-Gravenhage het tegen deze uitspraak ingestelde beroep ongegrond verklaard. De afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft op 5 december 2007 in hoger beroep het bezwaar van de SGP echter gegrond verklaard en daarbij bepaald dat de minister alsnog een besluit op het bezwaar van de SGP moet nemen met inachtneming van die uitspraak. Op grond van de hierboven bedoelde uitspraak van de Raad van State is bij brief d.d. 11 december 2007 alsnog over 2006 en 2007 subsidie verleend.

De subsidieaanvraag voor het jaar 2007 is door de SGP voor haarzelf en de aan haar gelieerde stichting en vereniging op 17 oktober 2006 ingediend. Bij brief d.d. 5 februari 2007 heeft de minister van Binnenlandse Zaken de aanvraag tot subsidie echter afgewezen, maar naar later dus blijkt, ten onrechte.

De SGP heeft de subsidieaanvraag voor het jaar 2008 voor haarzelf en de aan haar gelieerde stichting en vereniging op 17 oktober 2007 ingediend. Bij beschikking van 30 januari 2008 van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is een subsidievoorschot voor 2008 ontvangen. Uiteraard heeft de SGP ook voor het jaar 2009 weer subsidie aangevraagd voor haarzelf en de aan haar gelieerde stichting en vereniging.

3. Uitkomsten

<u>Verrekening tekorten geledingen</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Tekort Guido de Brès-Stichting, WI-SGP	223.685,-	188.642,-
Subsidie BZK vorig en huidig verslagjaar	152.297	299.030
Bijdrage SGP ten laste van reserve dekking tekorten	12.601,-	-
Restitutie bijdrage verslagjaar 2006	-	147.923,-
Bijdrage SGP huidig verslagjaar	<u>83.989</u>	<u>37.535</u>
Resultaat	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Tekort SGP-jongeren	235.093,-	207.115,-
Subsidie BZK vorig en huidig verslagjaar	144.869	349.331
Bijdrage SGP ten laste van reserve dekking tekorten	35.060	-
Restitutie bijdrage verslagjaar 2006	-	175.811
Bijdrage SGP huidig verslagjaar	<u>55.164</u>	<u>33.595</u>
Resultaat	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

STAATKUNDIG GEREFORMEERDE PARTIJ
 'S-GRAVENHAGE

BALANS PER 31 DECEMBER 2008
 (bedragen in euro's)

	<u>31-12-2008</u>	<u>31-12-2007</u>
ACTIVA		
Materiele vaste activa (1)		
Kantoorinrichting/apparatuur	4.631	5.321
Financiële vaste activa (2)		
Effecten	241.500	299.540
Deposito's	3.408.053	3.414.644
Vorderingen (3)		
Rekening-courant		
Guido de Brès-Stichting, WI-SGP	16.507	24.674
Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa	2.475	-
SGP-jongeren	11.139	11.426
Stichting Fractiebijstand SGP	52.520	-
Partijbijdragen	18.727	33.955
Rente	27.182	29.624
Subsidies	84.484	89.635
Overige vorderingen	44.079	38.258
Liquide middelen (4)	99.885	64.557
	<u>4.011.182</u>	<u>4.011.634</u>
PASSIVA		
Vermogen (vrij besteedbaar) (5)		
Bestemmingsreserve huisvesting	436.898	436.898
Bestemmingsreserve verkiezingen	700.000	800.000
Bestemmingsreserve ICT	75.000	-
Algemene reserve	2.014.865	2.096.096
Voorzieningen (6)		
Onderhoud Kerstenhuis	-	-
Verkiezingsfonds	552.355	428.359
Dekking tekorten gelieerde stichtingen / vereniging	120.803	143.262
Kortlopende schulden (7)		
Rekening-courant		
Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa	-	5.426
Stichting Fractiebijstand SGP	-	2.250
Partij-orgaan	29.436	51.598
Overige schulden	81.825	47.745
	<u>4.011.182</u>	<u>4.011.634</u>

14002220080001

STAATKUNDIG GEREFORMEERDE PARTIJ
 'S-GRAVENHAGE

4 0 0 2 5 2 0 0 8 5 1 4 9

REKENING VAN BATEN EN LASTEN OVER HET JAAR 2008
 (bedragen in euro's)

	2008		2007
	uikomst	begroting	uikomst
BATEN			
Partijbijdragen (8)	358.978	365.000	401.749
Subsidie (9)	392.149	449.000	910.449
Partij-orgaan (10)	308.477	322.000	367.451
Rente (11)	112.770	85.000	72.057
Giiten	26.170	15.000	374.974
Overige baten (12)	7.675	-	436.898
	<u>1.206.219</u>	<u>1.236.000</u>	<u>2.563.578</u>
LASTEN			
SGP-bureau (13)	361.263	144.000	143.176
CVV (14)	243.015	307.650	195.968
Bijdragen in tekorten (15)	139.153	152.050	252.604
Partij-orgaan (16)	280.818	288.500	277.718
Campagnekosten (17)	253.519	222.500	310.650
Vergaderkosten	34.682	30.000	32.241
	<u>1.312.450</u>	<u>1.144.700</u>	<u>707.149</u>
Resultaat	<u>106.231-</u>	<u>91.300</u>	<u>1.856.429</u>
Winstbestemming:			
Bestemmingsreserve huisvesting	-	-	436.898
Bestemmingsreserve verkiezingen	100.000-	-	800.000
Bestemmingsreserve ICT	75.000	-	-
Algemene reserve	81.231-	91.300	619.531
	<u>106.231-</u>	<u>91.300</u>	<u>1.856.429</u>

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

Algemene waardering

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Plaatselijke kiesverenigingen

De plaatselijke kiesverenigingen zijn niet meegeconsolideerd in deze jaarrekening.

Verbonden partijen

Van verbonden partijen is sprake wanneer een partij beleidsbepalende invloed kan uitoefenen op een andere partij dan wel invloed van betekenis kan uitoefenen op het zakelijke en financiële beleid van de andere partij.

De volgende stichtingen en verenigingen zijn verbonden met de rechtspersoon:

- Guido de Brès-Stichting, WI-SGP
- Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa
- SGP-jongeren
- Stichting Fractiebijstand SGP

In de toelichting op de winst- en verliesrekening is uiteengezet in welke mate er sprake is van transacties met verbonden partijen.

WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden geactiveerd tegen verkrijgingsprijs en jaarlijks verminderd met een lineaire afschrijving, rekening houdend met de verwachte economische levensduur en een eventuele restwaarde.

De afschrijvingspercentages, uitgedrukt als % van de verkrijgingsprijs, zijn als volgt:

Kantoorinrichting/apparatuur 20% - 33%

Financiële vaste activa

De effecten worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde. De deposito's worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, waarbij rekening gehouden wordt met noodzakelijk geachte voorzieningen voor oninbaarheid.

**STAATKUNDIG GEREFORMEERDE PARTIJ
'S-GRAVENHAGE**

Vermogen (vrij besteedbaar)

Bestemmingsreserve huisvesting

De bestemmingsreserve huisvesting is een bestemmingsreserve in 2007 gevormd vanuit de boekwinst die is behaald op de verkoop van Kerstenhuis. Tevens is het saldo van de voorziening groot onderhoud Kerstenhuis per 1 januari 2007 overgeheveld naar deze bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserve verkiezingen

De bestemmingsreserve verkiezingen is een bestemmingsreserve in 2007 gevormd voor verkiezingskosten in de periode 2008 tot en met 2011. Voor een nadere toelichting hierop verwijzen wij naar het bestuursverslag.

Bestemmingsreserve ICT

De bestemmingsreserve ICT is een bestemmingsreserve die in 2008 is gevormd voor automatiseringskosten die 2009 gemaakt zullen worden ter vanging van de hardware en de software van de ledenadministratie en de financiële administratie.

Voorzieningen

Verkiezingsfonds

Deze voorziening wordt gevormd uit ontvangen bijdragen, de positieve exploitatie van het partijorgaan en een deel (€ 1.35) van de partijbijdrage en is bestemd ter egalisering van de verkiezingskosten.

Dekking tekorten gelieerde stichtingen / vereniging

Door het hoofdbestuur van de SGP zijn afspraken gemaakt over de ten opzichte van de goedgekeurde begrotingen van de diverse geledingen niet uitgegeven bedragen, waardoor de bijdragen in de tekorten lager zijn dan begroot. In de jaarrekening van de SGP worden deze overschotten afgezonderd ter nadere jaar ter beschikking van de diverse besturen.

In verband met het feit dat de overheidssubsidie over de jaren 2006 en 2007 pas in de loop van december 2007 werd uitbetaald, komen de in de boekjaren 2005 tot en met 2007 opgebouwde reserves pas op 31 december 2010 te vervallen.

Tot en met 2007 werd de bestede / nog te besteden overschotten direct gemuteerd ten laste van het vermogen. Vanaf 2008 wordt dit gemuteerd via de rekening van baten en lasten.

RESULTAATBEPALING

Partijbijdragen

De partijbijdragen betreffen de gefactureerde ledencontributies aan de plaatselijke kiesverenigingen.

Subsidies

Subsidies betreffen de toegekende subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Partij-orgaan

Dit betreft de opbrengsten uit hoofde van de uitgave van de 'Banier'. De opbrengsten bestaan uit advertentieopbrengsten, abonnementen en overbetalingen op abonnementen.

Giften

De giften betreffen de in het boekjaar ontvangen giften.

STAATKUNDIG GEREFORMEERDE PARTIJ
S-GRAVENHAGE

R06232699147

TOELICHTING OP DE BALANS
(bedragen in euro's)

	<u>31-12-2008</u>	<u>31-12-2007</u>
<u>Materiele vaste activa (1)</u>		
Kantoorinrichting/apparatuur		
Aanschafwaarde	53.571	52.168
Cumulatieve afschrijvingen	<u>48.250-</u>	<u>46.060-</u>
Boekwaarde per begin boekjaar	<u>5.321</u>	<u>6.108</u>
Investeringen	3.170	2.712
Afschrijvingen	3.860-	3.499-
Desinvesteringen	13.238-	1.309-
Afschrijvingen desinvestering	<u>13.238</u>	<u>1.309</u>
	<u>689-</u>	<u>787-</u>
Aanschafwaarde	43.503	53.571
Cumulatieve afschrijvingen	<u>38.872-</u>	<u>48.250-</u>
Boekwaarde per einde boekjaar	<u>4.631</u>	<u>5.321</u>
 <u>Financiële vaste activa (2)</u>		
Effecten		
Boekwaarde per begin boekjaar	299.540	309.660
Afwaardering t.l.v. het resultaat	<u>58.040-</u>	<u>10.120-</u>
Boekwaarde per einde boekjaar	<u>241.500</u>	<u>299.540</u>
De boekwaarde per einde boekjaar bestaat uit de volgende effecten:		
5,5 % AAB Bankbrief 2000/10 6-dec	102.000	101.060
5,5 % ING Bank NV 2006-11	96.500	100.980
4,24% ING Perpetual Securities II	<u>43.000</u>	<u>97.500</u>
	<u>241.500</u>	<u>299.540</u>
De effecten zijn gewaardeerd tegen aankoopwaarde of lagere beurswaarde. Per 31 december 2008 is de boekwaarde gelijk aan de beurswaarde.		
Deposito's		
Rabobank BedrijfsTeleRekening	3,40%	1.199.248
Rabobank Beleggersrekening	3,10%	867.489
Rabobank Vaste Termijnrekening	4,5-5,0%	1.291.316
Postbank Rentemeerrekening	2,70%	<u>50.000</u>
Alle percentages gelden ultimo boekjaar		<u>3.408.053</u>
		<u>3.414.644</u>

STAATKUNDIG GEREFORMEERDE PARTIJ
'S-GRAVENHAGE

40022320000014

	<u>31-12-2008</u>	<u>31-12-2007</u>
<u>Vorderingen (3)</u>		
Rekening-courant Guido de Brès-Stichting, WI-SGP		
Stand per begin boekjaar	24.674	5.978-
Subsidie 2006	-	149.515-
Subsidie 2008 resp. 2007	154.251-	119.612-
Bijdrage SGP	71.388-	110.388
Opmaken	158.920	140.000
Doorbelastingen huisvesting en portl	27.599	27.197
Doorbelastingen Partijbureau	24.314	17.439
Publicaties Banier	3.750	3.750
Overige verrekeningen	2.889	1.005
Stand per einde boekjaar	<u>16.507</u>	<u>24.674</u>
Rekening-courant Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa		
Stand per begin boekjaar	5.426-	
Inbreng SVV	-	
Opmaken	1.500-	
Doorbelastingen Partijbureau	6.789	
Overige verrekeningen	2.612	
Stand per einde boekjaar	<u>2.475</u>	-
Rekening-courant SGP-jongeren		
Stand per begin boekjaar	11.426	8.121-
Subsidie 2006	-	175.811-
Subsidie 2008 resp. 2007	150.823-	138.816-
Bijdrage SGP	90.224-	142.216
Opmaken	160.500	105.000
Doorbelastingen huisvesting en porti	52.796	40.950
Doorbelastingen Partijbureau	24.314	41.645
Publicaties Banier	3.750	3.750
Overige verrekeningen	601-	613
Stand per einde boekjaar	<u>11.139</u>	<u>11.426</u>
Rekening-courant Stichting Fractiebijstand SGP		
Stand per begin boekjaar	2.250-	-
Doorbelastingen Partijbureau	5.347	-
Opmaken	47.455	-
Overige verrekeningen	1.968	-
Stand per einde boekjaar	<u>52.520</u>	-

STAATKUNDIG GEREFORMEERDE PARTIJ
'S-GRAVENHAGE

	31-12-2008	31-12-2007
Partijbijdragen		
Te vorderen volgens specificatie	18.727	33.955
Subsidies		
Stand per begin boekjaar	89.635	-
Subsidie voorgaand jaar	60.256	462.276
Ontvangen subsidie voorgaand jaar	29.379	462.276
Subsidie boekjaar	452.405	448.173
Ontvangen subsidie boekjaar	367.921	358.538
Stand per einde boekjaar	84.484	89.635
Rente		
Deposito's en effecten	27.182	29.624
Overige vorderingen		
Publicaties partij-orgaan	7.854	3.403
Waarborgsommen	12.145	12.145
Abonnementen/advertenties	16.835	13.754
Voorraden folders en acceptgiro's	6.085	7.100
Vooruitbetaalde kosten	938	1.486
Diversen	222	370
	44.079	38.258
<u>Liquide middelen (4)</u>		
Kas	798	477
Postbank	94.724	63.508
Rabobank	4.363	572
	99.885	64.557

Op 22-08-2007 is bij de Rabobank onder nummer 1149.24.899 een bankgarantie verstrekt ter grootte van € 13.000,- ten gunste van de verhuurder van het kantoorpand.

4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

STAATKUNDIG GEREFORMEERDE PARTIJ
'S-GRAVENHAGE

	<u>31-12-2008</u>	<u>31-12-2007</u>
<u>Vermogen (vrij besteedbaar) (5)</u>		
Bestemmingreserve huisvesting		
Stand per begin boekjaar	436.898	-
Mutatie vanuit de winstbestemming	-	436.898
Stand per einde boekjaar	<u>436.898</u>	<u>436.898</u>
Bestemmingreserve verkiezingen		
Stand per begin boekjaar	800.000	-
Mutatie vanuit de winstbestemming	100.000	800.000
Stand per einde boekjaar	<u>700.000</u>	<u>800.000</u>
De bestemmingsreserve is als volgt opgebouwd:		
2008: Waterschapsverkiezingen	-	100.000
2009: Europese verkiezingen	75.000	75.000
2010: Tweede-kamerverkiezingen	500.000	500.000
2011: Provinciale verkiezingen	125.000	125.000
	<u>700.000</u>	<u>800.000</u>
Bestemmingreserve ICT		
Stand per begin boekjaar	-	-
Mutatie vanuit de winstbestemming	75.000	-
Stand per einde boekjaar	<u>75.000</u>	<u>-</u>
Algemene reserve		
Stand per begin boekjaar	2.096.096	1.550.425
Inbreng SVV	-	45
Mutatie vanuit de winstbestemming	81.231	619.531
Overschotten / tekorten geledingen	-	90.125
Vrijval reserves geledingen	-	16.220
Stand per einde boekjaar	<u>2.014.865</u>	<u>2.096.096</u>

20091231

STAATKUNDIG GEREFORMEERDE PARTIJ
 'S-GRAVENHAGE

4002320000151

	<u>31-12-2008</u>	<u>31-12-2007</u>
<u>Voorzieningen (6)</u>		
Onderhoud Kerstenhuis		
Stand per begin boekjaar	-	36.402
Dotatie ten laste van resultaat	-	10.954
Toevoeging boekwinst verkoop Kerstenhuis	-	389.542
Af: vrijval in verband met verkoop	-	436.898-
	<u>-</u>	<u>-</u>
Stand per einde boekjaar	<u>-</u>	<u>-</u>
Verkiezingsfonds		
Stand per begin boekjaar	428.359.	242.818
Dotatie Tweede-kamerverkiezingen 2010	100.000	
Dotatie-provinciale verkiezingen 2007	-	125.000
(Dotatie) ontvangen bijdragen	20	5.398
Dotatie ten laste van resultaat - bijdrage ledencontributie 2008 respectievelijk 2006-2007	36.118	71.685
Dotatie ten laste van resultaat - partij-orgaan 2008 respectievelijk 2006-2007	27.659	101.878
(Dotatie) middag-collecte partijdag	-	6.689
Uitgegeven kosten	39.801-	125.109-
	<u>552.355</u>	<u>428.359</u>
Stand per einde boekjaar	<u>552.355</u>	<u>428.359</u>
Dekking tekorten gelieerde stichtingen / vereniging		
Stand per begin boekjaar	143.262	69.357
Vrijval oude jaren	-	16.220-
Bestede / nog te besteden overschotten (exclusief personeel/huisvesting)	22.459-	90.125
	<u>120.803</u>	<u>143.262</u>
Stand per einde boekjaar	<u>120.803</u>	<u>143.262</u>
Te besteden door:		
Guido de Brès-Stichting, WI-SGP	102.759	90.158
SGP-jongeren	18.044	53.104
	<u>120.803</u>	<u>143.262</u>
<u>Kortlopende schulden (7)</u>		
Rekening-courant Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa		
Stand per begin boekjaar	-	-
Inbreng SVV	-	15.484-
Opnamen	-	29.767
Doorbetalingen Partijbureau	-	3.540-
Overige verrekeningen	-	5.317-
	<u>-</u>	<u>5.426</u>
Stand per einde boekjaar	<u>-</u>	<u>5.426</u>
Rekening-courant Stichting Fractiebijstand SGP		
Stand per begin boekjaar	-	3.489-
Doorbetalingen Partijbureau	-	4.000-
Opnamen	-	4.653
Overige verrekeningen	-	5.086
	<u>-</u>	<u>2.250</u>
Stand per einde boekjaar	<u>-</u>	<u>2.250</u>

**STAATKUNDIG GEREFORMEERDE PARTIJ
'S-GRAVENHAGE**

	<u>31-12-2008</u>	<u>31-12-2007</u>
Partij-orgaan		
Drukkosten	16.651	21.819
Portikosten	9.163	23.850
Reclamekosten	1.762	3.865
Medewerkersvergoedingen	360	990
Diversen	1.500	1.074
	<u>29.436</u>	<u>51.598</u>
Overige schulden		
Loonheffingen	8.151	13.744
Personeelskosten	10.368	13.446
Vergaderkosten	5.737	-
Portikosten	2.196	8.450
Publiciteitskosten	714	2.142
Huur- en servicekosten	13.940	-
Waterschapsverkiezingen	19.500	-
Controle- en administratiekostenkosten	14.375	2.380
Diversen	6.844	7.583
	<u>81.825</u>	<u>47.745</u>

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Huurovereenkomst

Er is een huurovereenkomst gesloten met De Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Rotterdam inzake (een gedeelte van) het pand aan de Burgemeester van Reenensingel 101 te Gouda. Deze overeenkomst is gesloten voor een periode van 5 jaar gerekend vanaf 1 september 2006, met recht op verlenging van 5 jaar. De huur bedraagt per 1 januari 2009 € 45.824 per jaar en wordt jaarlijks geïndexeerd.

Printerpark

Betreft een in 2002 aangegane financiering van een kopieerapparaat en diverse printers van De Lage Landen. De looptijd van de financiering bedraagt 84 maanden. De jaarlijkse kosten hiervan bedragen € 14.023.

TOELICHTING OP DE REKENING VAN BATEN EN LASTEN
 (bedragen in euro's)

	2008		2007
	uikomst	begroting	uikomst
Baten			
Partijbijdragen (8)	<u>358.978</u>	<u>365.000</u>	<u>401.749</u>
Subsidie (9)			
Subsidie 2006	-	-	462.276
Subsidie 2007	60.256	-	448.173
Subsidie 2008	<u>452.405</u>	<u>449.000</u>	-
	<u>392.149</u>	<u>449.000</u>	<u>910.449</u>
Partij-orgaan (10)			
Opbrengsten van abonnementen	134.833	132.000	135.680
Opbrengsten van overbetalingen/giften	82.447	100.000	146.106
Publicatieopbrengsten	22.854	24.000	23.167
Advertentieopbrengsten	<u>68.343</u>	<u>66.000</u>	<u>62.498</u>
	<u>308.477</u>	<u>322.000</u>	<u>367.451</u>
Rente (11)			
Rente (spaarrekening, effecten)	170.810	85.000	82.177
Afwaardering effecten	<u>58.040</u>	-	<u>10.120</u>
	<u>112.770</u>	<u>85.000</u>	<u>72.057</u>
Overige baten (12)			
Excursie Straatsburg	5.280	-	-
Verkoop Kerstenhuis	-	-	436.898
Website PKV	1.980	-	-
Overig	<u>415</u>	-	-
	<u>7.675</u>	-	<u>436.898</u>

STAATKUNDIG GEREFORMEERDE PARTIJ
'S-GRAVENHAGE

436232601515

<u>Lasten</u>	2008		2007
	<u>uitkomst</u>	<u>begroting</u>	<u>uitkomst</u>
SGP-bureau (13)			
Personeelskosten	164.581	60.950	66.138
Voorlichtingskosten / wegwijs	6.988	30.000	23.231
Bureau- en advieskosten	46.371	-	24.163
Juridische advieskosten	111.550	20.000	.
Huisvestingskosten:			
Service	3.952	2.700	3.769
Kantoorapparatuur	4.472	5.000	5.665
Kantoorbenodigdheden	3.270	2.250	4.915
Telefoon	4.963	3.000	1.364
Porti	4.440	8.800	3.064
Huur	10.676	11.300	10.867
	<u>361.263</u>	<u>144.000</u>	<u>143.176</u>

De post personeelskosten is als volgt te specificeren:

Salarissen incl mutatie reservering VT	297.192	267.590	258.944
Sociale lasten	25.808	34.825	31.666
Pensioenpremies	16.066	21.260	19.596
Loonheffingregelingen	558	1.176	375
Reiskosten	6.992	7.577	6.580
Administratiekosten	2.301	3.453	1.573
Inleenkrachten	62.228	-	-
Overige personeelskosten	6.128	5.486	10.264
	<u>417.273</u>	<u>341.367</u>	<u>328.998</u>
Doorberekend aan:			
Voorziening verkiezingsfonds	9.240-	-	373-
Verkiezingskosten	4.883-	-	-
Partij-orgaan	29.016-	40.500-	42.471-
IMD	-	-	15.036-
Guido de Brès-Stichting, WI-SGP	21.713-	21.587-	17.439-
CVV	147.946-	178.475-	138.478-
Oost-Europa	4.242-	4.242-	3.419-
SGP-jongeren	31.410-	31.371-	41.644-
Stichting Frakliebijstand SGP	4.242-	4.242-	4.000-
	<u>164.581</u>	<u>60.950</u>	<u>66.138</u>

Het aantal dienstverbanden bedroeg in 2008: 7,5 (2007: 7,8) op basis van fulltime dienstverbanden.

STAATKUNDIG GEREFORMEERDE PARTIJ
 'S-GRAVENHAGE

2008
 2007
 2006
 2005
 2004
 2003
 2002
 2001
 2000
 1999
 1998
 1997
 1996
 1995
 1994
 1993
 1992
 1991
 1990
 1989
 1988
 1987
 1986
 1985
 1984
 1983
 1982
 1981
 1980
 1979
 1978
 1977
 1976
 1975
 1974
 1973
 1972
 1971
 1970
 1969
 1968
 1967
 1966
 1965
 1964
 1963
 1962
 1961
 1960
 1959
 1958
 1957
 1956
 1955
 1954
 1953
 1952
 1951
 1950
 1949
 1948
 1947
 1946
 1945
 1944
 1943
 1942
 1941
 1940
 1939
 1938
 1937
 1936
 1935
 1934
 1933
 1932
 1931
 1930
 1929
 1928
 1927
 1926
 1925
 1924
 1923
 1922
 1921
 1920
 1919
 1918
 1917
 1916
 1915
 1914
 1913
 1912
 1911
 1910
 1909
 1908
 1907
 1906
 1905
 1904
 1903
 1902
 1901
 1900

	2008		2007
	uitkomst	begroting	uitkomst
CVV (14)			
Personeelskosten	147.946	178.475	138.478
Huisvestingskosten:			
Service	3.165	2.700	3.908
Kantoorapparatuur	4.471	5.000	5.795
Kantoorbenodigdheden	2.662	2.250	921
Telefoon	1.495	3.000	1.581
Porti	13.712	2.100	3.268
Huur	10.677	11.300	11.034
Vergaderkosten	13.873	17.150	9.854
Publiciteitskosten	43.954	65.500	18.812
Bureaunkosten	1.060	20.175	2.317
	<u>243.015</u>	<u>307.650</u>	<u>195.968</u>
Bijdragen in tekorten (15)			
Guido de Brès-Stichting, WI-SGP			
Bijdrage Ministerie	152.297	149.150	299.030
Baten	23.833	18.000	18.871
Lasten	247.518	255.200	207.513
	<u>71.388</u>	<u>88.050</u>	<u>110.388</u>
Bestede / nog te besteden overschotten (exclusief voordeel personeel en huisvesting)	12.601	-	-
Correctie tekort 2006	-	-	147.923
Per saldo tekort	<u>83.989</u>	<u>88.050</u>	<u>37.535</u>
SGP-jongeren			
Bijdrage Ministerie	144.869	176.114	349.331
Baten	102.508	97.975	106.212
Lasten	337.601	338.575	313.327
	<u>90.224</u>	<u>64.486</u>	<u>142.216</u>
Bestede / nog te besteden overschotten (exclusief voordeel personeel en huisvesting)	35.060	-	-
Correctie tekort 2007	-	-	175.811
Per saldo tekort	<u>55.164</u>	<u>64.486</u>	<u>33.595</u>
waarvan t.t.v. reserve dekking tekorten		486	-
waarvan t.t.v. partijkas		64.000	-
Fractiebijstand			
Per saldo tekort	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Totaal tekorten	<u>139.153</u>	<u>152.050</u>	<u>252.604</u>

STAATKUNDIG GEREFORMEERDE PARTIJ
 'S-GRAVENHAGE

2008
 2007
 2006
 2005
 2004
 2003
 2002
 2001
 2000
 1999
 1998
 1997
 1996
 1995
 1994
 1993
 1992
 1991
 1990
 1989
 1988
 1987
 1986
 1985
 1984
 1983
 1982
 1981
 1980
 1979
 1978
 1977
 1976
 1975
 1974
 1973
 1972
 1971
 1970
 1969
 1968
 1967
 1966
 1965
 1964
 1963
 1962
 1961
 1960
 1959
 1958
 1957
 1956
 1955
 1954
 1953
 1952
 1951
 1950
 1949
 1948
 1947
 1946
 1945
 1944
 1943
 1942
 1941
 1940
 1939
 1938
 1937
 1936
 1935
 1934
 1933
 1932
 1931
 1930
 1929
 1928
 1927
 1926
 1925
 1924
 1923
 1922
 1921
 1920
 1919
 1918
 1917
 1916
 1915
 1914
 1913
 1912
 1911
 1910
 1909
 1908
 1907
 1906
 1905
 1904
 1903
 1902
 1901
 1900

	2008		2007
	uitkomst	begroting	uitkomst
Partij-orgaan (16)			
Personeelskosten	29.016	41.575	42.471
Drukkosten	142.192	136.000	127.346
Portkosten	83.894	82.000	77.940
Medewerkersvergoedingen	8.585	11.000	8.145
Incassokosten	3.957	8.000	6.721
Acquisitiekosten	11.900	8.925	11.900
Overige kosten	1.274	1.000	3.195
	<u>280.818</u>	<u>288.500</u>	<u>277.718</u>
Campagnekosten (17)			
Kosten waterschapsverkiezingen	89.722	52.500	-
Dotatie voorziening - Tweede-kamerverkiezingen 2010	100.000	100.000	-
Dotatie voorziening - provinciale verkiezingen 2007	-	-	125.000
Dotatie voorzlening - ontvangen bijdragen	20	-	5.398
Dotatie voorziening - bijdrage ledencontributie 2008 respectievelijk 2006 en 2007	36.118	36.500	71.685
Dotatie voorziening - partij-orgaan 2008 respectievelijk 2006-2007	27.659	33.500	101.878
Dotatie voorziening - middag-collecte partijdag	-	-	6.689
	<u>253.519</u>	<u>222.500</u>	<u>310.650</u>

De kosten van de waterschapsverkiezingen worden niet onttrokken aan de voorziening verkiezingsfonds. Via de winstbestemming valt € 100.000 van de bestemmingsreserve verkiezingen vrij ten gunste van de algemene reserve.

Aan: het bestuur van de Staatkundig Gereformeerde Partij

ACCOUNTANTSVERKLARING

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2008 van de Staatkundig Gereformeerde Partij te 's-Gravenhage bestaande uit de balans per 31 december 2008 en de staat van baten en lasten over 2008 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de vereniging is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, in overeenstemming met de in artikel 5 van de Wet subsidiëring politieke partijen genoemde activiteiten samenhangende baten en lasten, alsmede van de voor de subsidievaststelling relevante ledenaantallen. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de vereniging. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de vereniging heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

RAPPORT BETREFFENDE DE JAARREKENING 2008

	<u>Pag.</u>
<u>INHOUDSOPGAVE</u>	1
1. Algemeen	2
2. Subsidies	2
3. Uitkomsten	3
<u>JAARREKENING 2008</u>	
Balans per 31 december 2008	4
Rekening van baten en lasten over 2008	5
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	6
Toelichting op de balans	7
Toelichting op de rekening van baten en lasten	9
<u>OVERIGE GEGEVENS</u>	
Accountantsverklaring	

1. Algemeen

1.1. Statutaire doelstelling

Volgens artikel 3 van de statuten:

1. De Stichting heeft ten doel:

- a. het maatschappelijke en politieke debat te beïnvloeden op basis van de reformatorische levensbeschouwing;
- b. het verrichten van onderzoek op wetenschappelijk niveau;
- c. het bevorderen van de bezinning op actuele ontwikkelingen en
- d. het streven naar bredere bekendheid binnen onze netwerksamenleving.

2. De Stichting streeft deze doelen na in overeenstemming met de in artikel 2 verwoorde grondslag, ten dienste van politiek en samenleving in het algemeen en voor de Staatkundig Gereformeerde Partij in het bijzonder.

3. De Stichting tracht deze doelen te bereiken door:

- a. het bestuderen en doen bestuderen van politieke en maatschappelijke vraagstukken;
- b. het verspreiden van de resultaten van deze studies door publicatie daarvan;
- c. het stimuleren van bezinning en discussie over de resultaten van deze studies, onder meer door het organiseren van conferenties en door de uitgave van een tijdschrift;
- d. het bevorderen van intellectuele activiteiten in de breedte van de achterban;
- e. het vormen en beheren van een bibliotheek en documentatiecentrum;
- f. alle andere wettige middelen, welke voor de verwezenlijking van de doelstellingen van de Stichting bevorderlijk kunnen zijn.

1.2. Bestuur

Per 31 december 2008 bestond het bestuur uit de volgende personen:

Dr. W. Fieret (voorzitter)
Dr. ir. J.S. van den Brink (secretaris)
Drs. P.C. den Uil (penningmeester)
Dr. H. van den Belt
Dr. A. Goudriaan
Drs. M.J. Kater
Mr. A. Klaassen
Mr. C.G. van der Staaij
Dr. ir. W. de Vries

2. Subsidies

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) subsidieert op basis van de Wet Subsiëring Politieke Partijen.

Op basis van deze wet ontvangen politieke partijen vanaf 1 juli 1999 een subsidiebedrag, dat ook is bestemd voor de wetenschappelijke bureaus en de politieke jongerenorganisaties. Deze organisaties ontvangen hun aandeel in de subsidie voortaan via de desbetreffende politieke partij. De hoogte van de voor deze organisaties bestemde bedragen wordt overigens wel door het ministerie bepaald.

Gedurende het boekjaar 2008 zijn er geen giften ontvangen groter dan € 4.538,70 afkomstig van niet natuurlijke personen.

Subsidievaststelling 2007

Bij beschikking van 17 november 2008, nummer 2008-0000544541, is de subsidie voor het boekjaar 2007 vastgesteld op € 152.146. Voor het Wetenschappelijk Instituut (WI) is dat een meevaller. De subsidie is gebaseerd op het kasstelsel. Op kasbasis heeft het WI in 2007 € 152.146 uitgegeven. In de jaarrekening 2007 is uitgegaan van € 149.515. Dit moet nu gecorrigeerd worden naar € 152.146. Dit is dus een meevaller van € 2.631 die ten gunste van 2008 komt.

Subsidies 2006 t/m 2009

Bij vonnis van 7 september 2005 heeft de Rechtbank te 's-Gravenhage de Staat der Nederlanden bevolen om bij subsidiebeslissingen op grond van de Wet subsidiëring politieke partijen (Wsp) artikel 2 van die wet voor wat betreft de SGP buiten toepassing te laten wegens strijd met artikel 7 van het VN-Vrouwenverdrag. Dit zo lang vrouwen niet op gelijke voet met mannen lid kunnen worden van de partij. Het vonnis is uitvoerbaar bij voorraad. Zowel de Staat als de SGP hebben tegen dit vonnis hoger beroep ingesteld bij het Gerechtshof te Den Haag. Op 20 december 2007 heeft het Gerechtshof het hoger beroep ongegrond verklaard. De SGP en de Staat hebben tegen dit arrest cassatie ingesteld bij de Hoge Raad.

De SGP heeft de subsidieaanvraag voor het jaar 2006 voor haarzelf en de met haar gelieerde stichtingen en vereniging op 24 oktober 2005 ingediend. Bij brief d.d. 20 december 2005 heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) de aanvraag tot subsidie op grond van de uitspraak van de rechtbank afgewezen. Op 30 november 2006 heeft de sector bestuursrecht van de Rechtbank te 's-Gravenhage het tegen deze uitspraak ingestelde beroep ongegrond verklaard. De afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft op 5 december 2007 in hoger beroep het bezwaar van de SGP echter gegrond verklaard en daarbij bepaald dat de minister alsnog een besluit op het bezwaar van de SGP moet nemen met inachtneming van die uitspraak. Op grond van de hierboven bedoelde uitspraak van de Raad van State is bij brief d.d. 11 december 2007 alsnog over 2006 en 2007 subsidie verleend.

De subsidieaanvraag voor het jaar 2007 is door de SGP voor haarzelf en de aan haar gelieerde stichting en vereniging op 17 oktober 2006 ingediend. Bij brief d.d. 5 februari 2007 heeft de minister van Binnenlandse Zaken de aanvraag tot subsidie echter afgewezen, maar naar later dus blijkt, ten onrechte.

De SGP heeft de subsidieaanvraag voor het jaar 2008 voor haarzelf en de aan haar gelieerde stichting en vereniging op 17 oktober 2007 ingediend. Bij beschikking van 30 januari 2008 van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is een subsidievoorschot voor 2008 ontvangen. Uiteraard heeft de SGP ook voor het jaar 2009 weer subsidie aangevraagd voor haarzelf en de aan haar gelieerde stichting en vereniging.

3. Uitkomsten

De Staatkundig Gereformeerde Partij neemt het niet subsidiabele deel van het tekort voor haar rekening.

<u>Verrekening tekort</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Uitkomsten boekjaar	223.685-	188.642-
Subsidie BZK vorig boekjaar	2.631	149.515
Subsidie BZK boekjaar	149.666	149.515
Restitutie bijdrage SGP vorig boekjaar	-	147.923-
Bijdrage SGP boekjaar	<u>71.388</u>	<u>37.535</u>
Resultaat	<u><u> </u></u>	<u><u> </u></u>

In de toelichting op de rekening van baten en lasten zijn de kosten/opbrengsten nader toegerekend aan de onderscheiden projectgroepen overeenkomstig de systematiek van de begroting.

GUIDO DE BRÈS-STICHTING,
WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT SGP
'S-GRAVENHAGE

BALANS PER 31 DECEMBER 2008

(bedragen in euro's)

	<u>31-12-2008</u>	<u>31-12-2007</u>
ACTIVA		62
Materiële vaste activa (1)		
Kantoorinrichting/apparatuur	5.170	-
Voorraden (2)	699	1.000
Vorderingen (3)		
Ministerie van Binnenlandse Zaken	27.949	29.903
Rekening-courant SFB	32	
Overige	4.297	1.760
Liquide middelen (4)	<u>2.609</u>	<u>5.724</u>
	<u><u>40.756</u></u>	<u><u>38.387</u></u>
PASSIVA		
Stichtingskapitaal (5)	45	45
Kortlopende schulden (6)		
Rekening-courant SGP	16.507	24.674
Overige schulden	<u>24.204</u>	<u>13.668</u>
	<u><u>40.756</u></u>	<u><u>38.387</u></u>

REKENING VAN BATEN EN LASTEN OVER 2008
(bedragen in euro's)

	2008		2007
	uitkomst	begroting	uitkomst
BATEN			€
Opbrengsten (7)	23.833	18.000	18.871
	<u>23.833</u>	<u>18.000</u>	<u>18.871</u>
LASTEN			
Personeelskosten (8)	127.592	130.300	115.866
Doorbelastekosten (9)	51.847	53.200	44.636
Vergaderkosten (10)	10.414	18.000	10.623
Bureaunkosten (11)	13.305	12.500	8.917
Publiciteitskosten (12)	44.360	41.200	27.471
	<u>247.518</u>	<u>255.200</u>	<u>207.513</u>
Tekort	223.685-	237.200-	188.642-
Subsidie BZK via SGP	149.666	149.150	149.515
Subsidie BZK via SGP voorgaand jaar	2.631	-	149.515
Correctie bijdrage SGP voorgaand jaar	-	-	147.923-
Bijdrage SGP in verband met subsidiestop	-	-	-
Bijdrage SGP	<u>71.388</u>	<u>88.050</u>	<u>37.535</u>
Resultaat	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

Algemene waardering

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Verbonden partijen

Van verbonden partijen is sprake wanneer een partij beleidsbepalende invloed kan uitoefenen op een andere partij dan wel invloed van betekenis kan uitoefenen op het zakelijke en financiële beleid van de andere partij.

De volgende vereniging is verbonden met de rechtspersoon:

- Staatkundige Gereformeerde Partij

In de toelichting op de rekening van baten en lasten is uiteengezet in welke mate er sprake is van transacties met verbonden partijen.

WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden geactiveerd tegen verkrijgingsprijs en jaarlijks verminderd met een lineaire afschrijving, rekening houdend met de verwachte economische levensduur en een eventuele restwaarde.

De afschrijvingspercentages, uitgedrukt als % van de verkrijgingsprijs, zijn als volgt:

Kantoorinrichting/apparatuur	33%
------------------------------	-----

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, waarbij rekening gehouden wordt met noodzakelijk geachte voorzieningen voor oninbaarheid.

RESULTAATBEPALING

Subsidies

Subsidies betreffen de toegekende subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Bijdrage SGP

De bijdrage SGP betreft het aanzuiveren van het tekort van de exploitatie. Met het hoofdbestuur van de SGP zijn afspraken gemaakt over de ten opzichte van de goedgekeurde begrotingen niet uitgegeven bedragen, waardoor de bijdragen in de tekorten lager zijn dan begroot. In de jaarrekening van de SGP worden deze overschotten afgezonderd ter nadere besteding door de besturen van de gelieerde stichtingen/vereniging. Deze bedragen blijven gedurende drie jaar ter beschikking van uw bestuur. In verband met het feit dat de overheidssubsidie over de jaren 2006 en 2007 pas in de loop van december 2007 werd uitbetaald, komen de in de boekjaren 2005 tot en met 2007 opgebouwde reserves pas op 31 december 2010 te vervallen.

Giften

De giften betreffen de in het boekjaar ontvangen giften.

GUIDO DE BRÈS-STICHTING,
WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT SGP
'S-GRAVENHAGE

TOELICHTING OP DE BALANS
(bedragen in euro's)

	<u>31-12-2008</u>	<u>31-12-2007</u>
<u>Materiele vaste activa (1)</u>		
Kantoorinrichting/apparatuur		
Aanschafwaarde	-	-
Cumulatieve afschrijvingen	-	-
Boekwaarde per begin boekjaar	-	-
Investeringen	5.764	-
Afschrijvingen	594-	-
Desinvesteringen	-	-
Afschrijvingen desinvestering	-	-
Boekwaarde per einde boekjaar	<u>5.170</u>	<u>-</u>
Aanschafwaarde	5.764	-
Cumulatieve afschrijvingen	594-	-
Boekwaarde per einde boekjaar	<u>5.170</u>	<u>-</u>
<u>Voorraden (2)</u>		
Nota's/Katernen	<u>699</u>	<u>1.000</u>
<u>Vorderingen (3)</u>		
Ministerie van Binnenlandse Zaken		
Saldo per begin boekjaar	29.903	-
Subsidie voorgaand boekjaar	2.631	149.515
Ontvangen afrekening	32.534-	149.515-
Ontvangen voorschotten	121.717-	119.612-
Subsidiabele kosten	149.666	149.515
Saldo per einde boekjaar	<u>27.949</u>	<u>29.903</u>
Rekening-courant SFB		
Stand per begin boekjaar	-	-
Overige verrekeningen	32	-
Stand per einde boekjaar	<u>32</u>	<u>-</u>
Overige vorderingen		
Advertenties	1.257	844
Abbonnementen	1.896	-
Jubileumbundels	313	-
Voorschot reiskosten	-	619
Diversen	831	297
Overige vorderingen	<u>4.297</u>	<u>1.760</u>

GUIDO DE BRÈS-STICHTING,
WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT SGP
'S-GRAVENHAGE

	<u>31-12-2008</u>	<u>31-12-2007</u>
<u>Liquide middelen (4)</u>		
Kas	68	190
Postbank rekening-courant "Guido de Bres"	1.865	4.694
Postbank rekening-courant "Zicht"	676	930
	<u>2.609</u>	<u>5.724</u>
 <u>Stichtingskapitaal (5)</u>		
Stand per begin boekjaar	45	45
Mutatie	-	-
Stand per einde boekjaar	<u>45</u>	<u>45</u>
 <u>Kortlopende schulden (6)</u>		
Rekening-courant SGP		
Stand per begin boekjaar	24.674	5.978-
Subsidie 2006	-	149.515-
Subsidie 2008 resp. 2007	154.251-	119.612-
Bijdrage SGP	71.388-	110.388-
Opnamen	158.920	140.000
Doorbelastingen huisvesting en porti	27.599	27.196
Doorbelastingen Partijbureau	24.314	17.440
Publicaties Banier	3.750	3.750
Overige verrekeningen	2.889	1.005
Stand per einde boekjaar	<u>16.507</u>	<u>24.674</u>
Overige schulden		
Loonheffing	5.675	4.211
Vakantietoelage	5.159	4.738
Pensioenpremies	830	50
Salarisadministratie	426	113
Druk- en verzendkosten	6.257	2.695
Vergaderkosten	244	145
Auteursvergoedingen	2.700	-
Accountant	1.548	1.488
Diversen	1.365	228
	<u>24.204</u>	<u>13.668</u>

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Bijdrage in tekorten

De stand van de nog te besteden gelden inzake de nog niet gebruikte bijdrage van de SGP bedraagt per 31 december 2008 € 102.759,00.

TOELICHTING OP DE REKENING VAN BATEN EN LASTEN
(bedragen in euro's)

	2008		2007
	<u>uitkomst</u>	<u>begroting</u>	<u>uitkomst</u>
<u>Baten (7)</u>			
Abonnementen	10.308	11.000	10.377
Donateurs	7.800	6.000	6.282
Giften en overbetalingen	849	-	765
Nota's/katernen	1.294	1.000	553
Advertenties	1.595	-	894
Jubileumbundels	1.987	-	-
	<u>23.833</u>	<u>18.000</u>	<u>18.871</u>
<u>Lasten</u>			
<u>Personeelskosten (8)</u>			
Salarissen	90.431	103.600	87.560
Pensioenpremies	8.847	10.900	8.179
Loonheffingen	14.191	13.700	12.216
Vakantietoeslag	11.072	-	6.209
Vaste reiskostenvergoedingen	1.898	900	824
Salarisbureau	425	-	385
Overige personeelskosten	728	1.200	493
	<u>127.592</u>	<u>130.300</u>	<u>115.866</u>
<u>Aantal dienstverbanden</u>			
Het aantal dienstverbanden bedroeg in 2008: 1,8 (2007: 2,1) op basis van fulltime dienstverbanden.			
<u>Doorbelaastkosten vanuit SGP. (9)</u>			
Personeelskosten partijbureau	21.279	21.590	17.440
Huisvestingskosten	11.239	11.300	11.034
Kantoorkosten	6.104	5.650	2.502
Portiekosten	5.886	6.900	3.957
Servicekosten	2.633	2.700	3.655
Kosten kantoorinventaris	4.273	5.000	5.795
Overige doorbelaste kosten	433	60	253
	<u>51.847</u>	<u>53.200</u>	<u>44.636</u>

GUIDO DE BRÈS-STICHTING,
WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT SGP
'S-GRAVENHAGE

2007

	2008		2007
	uitkomst	begroting	uitkomst
Vergaderkosten (10)			
Vergaderingen	1.917	5.000	1.780
Variabele reiskostenvergoedingen	2.030	2.000	1.619
Onkostenvergoedingen bestuursleden	1.420	5.000	2.386
Bijeenkomsten	3.802	4.500	2.784
Attenties	1.245	1.500	2.054
	<u>10.414</u>	<u>18.000</u>	<u>10.623</u>
Bureaunkosten (11)			
Contributies en abonnementen	3.860	2.500	1.355
Literatuur	3.052	2.500	1.924
Cursussen	3.324	5.000	3.740
Accountantskosten	1.547	2.000	1.488
Afschrijvingen inventaris	594		
Overige bureaunkosten	928	500	410
	<u>13.305</u>	<u>12.500</u>	<u>8.917</u>
Publiciteitskosten (12)			
Drukkosten	18.579	23.000	16.925
Auteursvergoedingen	2.700	6.000	2.337
Advertentiekosten	3.422	5.000	1.934
Publicatievergoedingen	4.825	4.000	3.750
Beurskosten	110	1.200	1.173
Portiekosten		2.000	
Opmaakkosten	9.907		
Websitekosten	1.105	-	1.105
Overige publiciteitskosten	3.712	-	247
	<u>44.360</u>	<u>41.200</u>	<u>27.471</u>

GUIDO DE BRÈS-STICHTING,
WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT SGP
'S-GRAVENHAGE

	2008		2007
	uitkomst	begroting	uitkomst
De kosten zijn toegerekend aan de volgende projectgroepen:			
1. Publicaties			
Personeelskosten	47.967	55.841	33.639
Doorbelaste kosten	19.076	22.287	12.188
Vergaderkosten	1.818	5.250	1.715
Bureaunkosten	1.408	775	916
Publiciteitskosten	4.504	13.000	4.921
	<u>74.773</u>	<u>97.153</u>	<u>53.379</u>
2. Conferenties			
Personeelskosten	15.848	13.444	18.185
Doorbelaste kosten	6.303	5.365	6.588
Vergaderkosten	5.726	6.300	3.647
Bureaunkosten	735	225	551
Publiciteitskosten	5.915	5.150	2.212
	<u>34.527</u>	<u>30.484</u>	<u>31.183</u>
3. Communicatie			
Personeelskosten	17.842	19.029	17.701
Doorbelaste kosten	8.201	8.793	6.413
Vergaderkosten	1.410	550	325
Bureaunkosten	1.980	225	224
Publiciteitskosten	16.331	7.450	6.803
	<u>45.764</u>	<u>36.047</u>	<u>31.466</u>
4. Uitgave Zicht			
Personeelskosten	11.358	13.444	13.163
Doorbelaste kosten	4.517	5.365	7.427
Vergaderkosten	269	900	397
Bureaunkosten	412	100	53
Publiciteitskosten	15.587	15.600	13.390
	<u>32.143</u>	<u>35.409</u>	<u>34.430</u>
5. Organisatie			
Personeelskosten	34.577	28.542	33.178
Doorbelaste kosten	13.750	11.390	12.020
Vergaderkosten	1.191	5.000	4.539
Bureaunkosten	8.770	11.175	7.173
Publiciteitskosten	2.023	-	145
	<u>60.311</u>	<u>56.107</u>	<u>57.055</u>

Aan: het bestuur van de Guido de Brès-Stichting, Wetenschappelijk Instituut SGP

ACCOUNTANTSVERKLARING

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2008 van de Guido de Brès-Stichting, Wetenschappelijk Instituut SGP te 's-Gravenhage bestaande uit de balans per 31 december 2008 en de rekening van baten en lasten over 2008 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, in overeenstemming met de in artikel 5 van de Wet subsidiëring politieke partijen genoemde activiteiten samenhangende baten en lasten. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de stichting. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de stichting heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Guido de Brès-Stichting, Wetenschappelijk Instituut SGP per 31 december 2008 en van het resultaat over 2008. Ook zijn wij van oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de met de in artikel 5 van de Wet subsidiëring politieke partijen genoemde activiteiten samenhangende baten en lasten. Deze jaarrekening is niet opgemaakt volgens het in artikel 10 van de Wet subsidiëring politieke partijen genoemde kasstelsel.

Tevens zijn wij van mening dat de in de Wet subsidiëring politieke partijen en de Regeling subsidiëring politieke partijen neergelegde verplichtingen correct zijn nageleefd.

Doorn, 9 februari 2009
VAN REE ACCOUNTANTS EN BELASTINGADVISEURS BV

Registeraccountant

40623200900173

Krediet in de crisis

Jaarverslag van de SGP-jongeren 2008

Krediet in de Crises

Een van de betekenissen van het woord 'krediet' is vertrouwen. Dat is het sleutelwoord waar het in de hele financiële sector en de huidige crises om draait. Zonder vertrouwen kunnen we alleen *kopen en verkopen door ruilhandel te gaan* bedrijven. Dan weet je tenminste wat je hebt. In de economische malaise geldt het aangepaste spreekwoord: vertrouwen komt te voet en gaat per paard. Een relevante vraag is daarom: wie of wat kunnen we nog vertrouwen? Deze vraag raakt niet alleen economische systemen. Het raakt ook de politiek en het samenleven van burgers in een land. De actualiteit van deze vraag blijkt uit de behoefte naar en waardering van integere en betrouwbare politici.

Krediet, vertrouwen betekenen: staat kunnen maken op. Christus heeft het krediet verworven wat *tijds overstijgend* is. Dit krediet heeft eeuwigheidswaarde omdat Hijzelf het onderpand is. Zonder die dragende grond kunnen we niet. Dat geldt in de politiek maar allereerst ook persoonlijk. Staat maken op Zijn offer betekent dat de rode cijfers van onze schuld uitgewist worden. Dan hebben we een maximaal krediet omdat hij met van Zijn bloed een Goddelijk kapitaal heeft verworven en weggelegd. Voor wie? Voor iedereen die zonder geld en zonder prijs wijn en melk koopt. Dat is Goddelijke rekenkunst. Het is meer dan de economie van het genoeg. Het is totaal en helemaal voldaan en vervuld te zijn met het Allerhoogste Goed.

Soli Deo Gloria

Tot ziens op onze ledenvergadering van mei a.s.

Jan Kloosterman
voorzitter SGP » jongeren

SGP-jongeren

Jaarverslag 2008

Inhoudsopgave

Krediet in de crisis	3
Agenda jaarvergadering d.d. 17 juni 2009	4
Bijlage A: Notulen jaarvergadering d.d. 28 maart 2008	5
Bijlage B: Jaarverslag secretaris 2008	11
Bijlage C: Bestuursverkiezing	26
Commissieleden	30
Bijlage D: Wijzigingsvoorstel VLSJ	34
Bijlage E: Politieke discussie	38

Overige bijlagen:

Financieel jaarverslag 2008	
Accountantsverklaring over 2008	
Begroting 2009	

Krediet in de crisis

Een van de betekenissen van het woord 'krediet' is vertrouwen. Dat is het sleutelwoord waar het in de hele financiële sector en de huidige crises om draait. Zonder vertrouwen kunnen we alleen kopen en verkopen door ruilhandel te gaan bedrijven. Dan weet je tenminste wat je hebt. In de economische malaise geldt het aangepaste spreekwoord: vertrouwen komt te voet en gaat per paard. Een relevante vraag is daarom: wie of wat kunnen we nog vertrouwen? Deze vraag raakt niet alleen economische systemen. Het raakt ook de politiek en het samenleven van burgers in een land. De actualiteit van deze vraag blijkt uit de behoefte naar en waardering van integere en betrouwbare politici.

Krediet, vertrouwen betekent: staat kunnen maken op. Christus heeft het krediet verworven wat tijdsoverstijgend is. Dit krediet heeft eeuwigheidswaarde omdat Hijzelf het onderpand is. Zonder die dragende grond kunnen we niet. Dat geldt in de politiek maar allereerst ook persoonlijk. Staat maken op Zijn offer betekent dat de rode cijfers van onze schuld uitgewist worden. Dan hebben we een maximaal krediet omdat hij met van Zijn bloed een Goddelijk kapitaal heeft verworven en weggelegd. Voor wie? Voor iedereen die zonder geld en zonder prijs wijn en melk koopt. Dat is Goddelijke rekenkunst. Het is meer dan de economie van het genoeg. Het is totaal en helemaal voldaan en vervuld te zijn met het Allerhoogste Goed.

Soli Deo Gloria.

Tot ziens op onze ledenvergadering van D.V. woensdag 17 juni a.s.

Jan Kloosterman
Voorzitter SGP-jongeren

Agenda voor de jaarvergadering van de SGP-jongerenorganisatie

Datum: Woensdag 17 juni 2009
Plaats: Aula Driestar College
Gebouw Gamma
Ronsseplein 1
Gouda
Aanvang: 19.45 uur

Agenda:

1. Opening
2. Vaststelling agenda
3. Mededelingen en ingekomen stukken
4. Vaststellen notulen jaarvergadering d.d. 28 maart 2008 (zie bijlage A, pag. 5)
5. Jaarverslag secretaris 2008 (zie bijlage B, pag. 11)
6. Financiële zaken
 - Financieel jaarverslag 2008 (zie overige bijlagen, na pagina 38)
 - Begroting 2009
 - Verslag financiële controlecommissie 2008
 - Benoeming financiële controlecommissie 2009
7. Benoeming leden stembureau
8. Bestuursverkiezing (zie bijlage C, pag. 26)
9. Mededelingen jeugdwerkadviseur
- Pauze
10. Uitslag bestuursverkiezing
11. Wijzigingsvoorstel Vereniging Landelijke SGP-jongeren (zie bijlage D, pag. 34)
12. Politieke discussie (zie bijlage E, pag. 38)
13. Presentatie nieuwe voorzitter
14. Afscheid vertrekkende bestuursleden
15. Rondvraag
16. Sluiting

N.B. Vragen voor de rondvraag dienen uiterlijk zaterdag 13 juni a.s. ingediend te worden via secretaris@sgpj.nl.

Bijlage A: Notulen jaarvergadering d.d. 28 maart 2008

Aanwezigen:

Bestuursleden en medewerkers:

Jan Kloosterman, voorzitter
 Sander Kok, secretaris
 Gerrit Flier, penningmeester
 Maaïke Verhoeks, voorzitter politiek bestuur
 Karel Kok, voorzitter organisatie bestuur
 Wouter van den Berg, commissie Onderwijs
 Geert Schipaanboord, commissie Binnenlandse Zaken
 Leo Heuvelman, commissie Activiteiten
 Gerrit Jansen, commissie Verenigingen
 Steven Middelkoop, commissie KLIK
 Johan van Panhuis, commissie PR
 Dirk-Jan Nijnsink, jeugdwerkadviser
 Ineke de Jong, medewerkster

Afgevaardigden:

Apeldoorn	Peter van As
	Dirkjan Verdoes
Amersfoort	Tom van der Meer
	Henk-Jan Molenaar
Capelle/Krimpen	Teunis Brand
	Wilmar Karels
Dordrecht e.o.	Sjoerd Janse
	Ton de Korte
Ede	Martijn van Eckeveld
	Wim van 't Land
Flakkee	Marco v.d. Bok
	Jakob van Biek
Geldermalsen	Aart den Besten
	Andre van Maaswaal
Gouda	Wilco Boender
	Cees de Jong
Hoeksche Waard	A. Groeneweg
	A.D. van der Wulp
Leerdam	Arie-Jan de Jong
Noord-Oost Zeeland	Bram Quist
Nunspeet	Rein v.d. Bunte
	Douwe de Haan
Rijssen	Jan Mark ten Hove
	Han Schreuder
Staphorst	A. de Boer
	R. de Lange
VLSJ	H.C. van Vliet
Vriezenveen	J. Folbert
	B. v.d. Belt
Waddinxveen	Jaap Jan de Rooij
	Jan van Leeuwen

Genodigden en belangstellenden:

Johan van de Worp	commissie Onderwijs
Arjan van de Waerdt	kandidaat-bestuurslid
Breunis v.d. Weerd	s.v. Ede
Marloes Weijers	s.v. Kernpunt
Robert van Putten	kandidaat-bestuurslid
Johnny van de Vliert	s.v. Amersfoort
P.J. den Boef	lid hoofdbestuur
Wilco Kodde	commissie Internationaal
Freek Houweling	s.v. Flakkee
Johan Bulsink	commissie PR
Elles van Weelden	kandidaat-bestuurslid
Jacolien Vuik	s.v. Kernpunt
Tineke Morren	commissie Activiteiten
Linda Hazenboom	commissie Activiteiten
Cees Lock	commissie Activiteiten
Pieter Broer	kandidaat-bestuurslid
Christian van Bommel	oud-voorzitter

1. Welkom en opening

De voorzitter, Jan Kloosterman, opent de vergadering door alle aanwezigen van harte welkom te heten. Een bijzonder woord van welkom wordt gericht aan de heer Den Boef, vertegenwoordiger van het hoofdbestuur van de SGP.

Op verzoek van de voorzitter zingen de aanwezigen psalm 99: 1, waarna de voorzitter voorgaat in gebed. Vervolgens wordt psalm 99 gelezen. De voorzitter licht toe waarom hij gekozen heeft voor het lezen van dit gedeelte op deze avond. Binnen de SGP-jongeren en binnen de partij wordt er nagedacht over de eigen beginselen. Het uitgangspunt daarbij is en blijft de boodschap van psalm 99: 'De Heere regeert'. Dit is een waarheid die boven alle twijfel verheven is. Dat God regeert, impliceert ook dat God recht heeft op alles wat er leeft. Hij heeft immers alles geschapen. God eist het ook in deze psalm: 'Dat de volken beven'. Anderzijds is het ook een groot wonder dat God dit nog van ons eist. Dat Hij zelfs na de val van de mens met de mens verder wil en hem wil gebruiken, bijvoorbeeld in de politiek. Dat God regeert betekent tevens dat God boven alles staat en dat Hij alles in de hand heeft. Dat geeft rust. We mogen alles in Zijn hand leggen, zelfs onze zonde. Met deze Koning kunnen we verder. Hij eist echter ook verantwoording van ons als mensen. Daarom moeten we voortdurend doen wat onze hand vindt om te doen. Zelfs al lijkt het kansloos. God stelt immers niet teleur. Zijn regering is niet te begrijpen, maar Zijn weg is goed. Tot slot wijst de voorzitter de aanwezigen erop dat in de praktijk Gods regering vaak zo ver weg lijkt. Waar is Zijn wet? Welke ruimte is er nu eigenlijk nog voor Bijbels gefundeerde standpunten? Dat zijn vragen waarop we geen antwoord weten. Wel weten we dat het meer dan ooit noodzakelijk is om een in gezamenlijkheid een helder, Bijbels geluid te laten horen. En God wil Zijn zegen verbinden aan wat wij doen!

2. Vaststellen agenda

De voorzitter deelt mee dat punt 9 komt te vervallen. De mededelingen van de jeugdwerkadviseur zullen bij punt 11 gedaan worden.

3. Mededelingen en ingekomen stukken

De voorzitter deelt mee dat met kennisgeving afwezig zijn:

Pieter Koen

De afvaardiging van s.v. Rivierenland

Een afvaardiging van s.v. Kampen

Gijsbert Bouw

Willem Kater

Arjan Boone
 Marga v.d. Brink
 Dick van Dijk
 Geerlof de Jong
 De afvaardiging van SDS
 Arie v.d. Vlies
 Oinant Geuze
 Huibert Struik

De voorzitter geeft verder aan dat er van te voren enkele vragen zijn binnengekomen, deze hebben allen betrekking op het financieel jaarverslag. De penningmeester zal deze vragen in zijn toelichting proberen te beantwoorden.

De voorzitter attendeert de aanwezigen nog op het belang van het zitten in het juiste vak, dit vanwege een noodzakelijke duidelijkheid tijdens de stemmingen.

De secretaris heeft schriftelijk reeds een oproep gedaan aan de studieverenigingen om materiaal voor het D.V. te verschijnen jubileumboek door te sturen. De voorzitter vraagt nogmaals aandacht voor deze oproep. Tevens wijst de voorzitter op de herdenkingsdienst die D.V. 24 januari 2009 zal plaatsvinden in de Laurenskerk in Rotterdam en op de andere activiteiten die in de maanden daaraan voorafgaand zullen plaatsvinden.

4. Vaststellen notulen jaarvergadering en algemene ledenvergadering

De notulen van de jaarvergadering van 11 mei 2007 en van de algemene ledenvergadering van 25 mei 2007 worden zonder wijzigingen en onder dankzegging vastgesteld.

5. Jaarverslag

Het jaarverslag laat een dalend ledenaantal zien. De voorzitter van de vergadering vraagt de voorzitter van de commissie PR, Johan van Panhuis, om een toelichting te geven op de plannen omtrent de ledenwerving. Johan van Panhuis geeft aan dat er geen grote actie, maar een permanente ledenwerving noodzakelijk is. Het plan dat in ontwikkeling is, rust op drie pijlers: bestaande leden behouden, zelf nieuwe leden werven en het inzetten van eigen leden om nieuwe leden te werven. Bij de laatste pijler wil de commissie PR gebruik maken van ambassadeurs, dit zijn leden die in hun omgeving nieuwe leden gaan werven wat hun één euro per nieuw lid oplevert. Tijdens de vergadering worden reeds drie ambassadeurs aangesteld, namelijk de aanwezige scheidende bestuursleden, te weten: Gerrit Flier, Gerrit Jansen en Karel Kok. De voorzitter van de commissie PR geeft aan dat er nog meer ambassadeurs nodig zijn en doet een oproep aan de aanwezigen om zich hiervoor aan te melden. De doelstelling van deze permanente ledenwerving is dat er jaarlijks 750 leden bij komen en dat de SGP-jongeren over vijf jaar 15.000 leden telt.

Vervolgens gaat de voorzitter over tot overhandiging van de 'jonge honden'-prijs. Deze prijs wordt uitgereikt aan de vereniging met de grootste percentuele stijging van het aantal leden onder de 28. De betreffende vereniging dient tijdens de jaarvergadering aanwezig te zijn. De prijs zou eigenlijk naar de vereniging van Alblasserdam moeten gaan met 10 nieuwe leden (een stijging van 8%). Vanwege hun afwezigheid gaat de prijs naar de tweede winnaar: de vereniging van Nunspeet met 11 nieuwe leden.

6. Financiële zaken

De penningmeester geeft een toelichting op het financieel jaarverslag. Allereerst dankt hij de kascontrolecommissie voor het controleren van de jaarstukken 2007.

Vervolgens geeft de penningmeester een reactie op het voostel van de kascontrolecommissie om deze commissie meer bevoegdheden toe te kennen dan de huidige bevoegdheden, omdat de huidige structuur de volgende nadelen kent:

- de financiële kennis van de kascontrolecommissie is op een ALV moeilijk vast te stellen;

- doordat de leden van de kascontrolecommissie een achterstand hebben in informatie bij het onderzoeken van het financieel jaarverslag is de diepgang van de controle beperkt;
- de accountant wordt aangesteld door het bestuur en niet door de leden;
- de accountant rapporteert aan het bestuur en niet aan de leden van de kascontrolecommissie.

Om aan deze nadelen tegemoet te komen is door de kascontrolecommissie voorgesteld een permanente commissie in te stellen die tot taak heeft het benoemen van de accountant en het controleren van het jaarverslag. Deze commissie heeft inzicht in de totale gang van zaken van het bestuur van de SGP-jongeren, zodat de kennisachterstand beperkt wordt. Deze commissie rapporteert de Algemene ledenvergadering over het financieel gevoerde beleid en stelt de ALV voor het bestuur te dechargeren voor het gevoerde beleid.

In het dagelijks bestuur is besloten om de huidige lijn zoals die ook in het verleden is gehanteerd voort te zetten. Het doel van de kascontrolecommissie is het controleren van het financiële jaarverslag. De accountant heeft hiervoor al een en ander onderzocht en daarvoor een verklaring afgegeven. Om nog een afzonderlijke commissie in te stellen die hier diepgravend onderzoek naar moet verrichten, is volgens het bestuur niet wenselijk. Ook het benoemen van de accountant gebeurt naar inzien van het bestuur op een juiste wijze. De statuten voorzien niet in het feit dat benoeming van de accountant moet plaatsvinden door de ALV, zodat het bestuur zich verantwoordelijk acht voor het aanstellen van de accountant. De huidige beroepsregels van de accountancy bieden voldoende waarborgen voor onafhankelijkheid. Ook is het bestuur van mening dat het jaarlijks verstrekken van een managementletter onnodige kosten met zich meebrengt. Wél is het bestuur van mening dat, indien de kascontrolecommissie dit wenst, zij volledig inzicht kan krijgen in de financiële administratie van de SGP-jongeren. De toegang tot de notulen van onze vergaderingen kan niet worden verstrekt in verband met de vertrouwelijke informatie die hierin is opgenomen over personen en/of andere zaken die intern horen te blijven.

Vanuit de s.v. Amersfoort wordt nog kort ingegaan op de managementletter. Hieruit zouden de betrokken verenigingen namelijk kennis kunnen nemen van de gang van zaken binnen de SGP-jongeren. Echter, uit het gehele jaarverslag blijkt ook voor een groot deel wat er in het afgelopen jaar heeft plaats gehad binnen onze organisatie.

De penningmeester heeft verder de volgende vraag vooraf per email ontvangen: de inkomsten uit lespakketten, brochures en promotiemateriaal is ten opzichte van de begroting 2007 en de jaarcijfers 2006 ver achtergebleven, wat is hiervan de oorzaak? De penningmeester geeft aan dat de daling van de inkomsten uit de genoemde posten voornamelijk is te verklaren vanuit het feit dat er in 2007 geen infoschetsen en lespakketten zijn uitgegeven. Ook zijn er geen grote bijeenkomsten geweest waar we ons promotiemateriaal hebben kunnen vermarkten.

Verder is vooraf reeds de vraag gesteld hoe te verklaren valt dat de kosten en opbrengsten voor de commissie Activiteiten in 2006 en 2008 aanzienlijk hoger zijn dan in 2007. De penningmeester legt uit dat de hogere kosten en opbrengsten veroorzaakt worden door het feit dat in betreffende jaren een jongerendag gehouden werd.

Door de s.v. Vriezenveen wordt terecht opgemerkt dat er op pagina 63 een onjuiste voorstelling van zaken wordt gemaakt. In de begroting 2008 is abusievelijk de reguliere bijdrage van de moederpartij bijgeteld bij de bijdrage voor de jongerendag. Hier had afzonderlijk melding van gemaakt moeten worden. De bijdrage voor de jongerendag van de moederpartij bedraagt € 14.000 en de reguliere bijdrage van de moederpartij voor het jaar 2008 bedraagt € 49.475.

Peter van As (s.v.) Apeldoorn wordt toegevoegd aan de financiële controlecommissie voor het controleren van de financiële jaarstukken 2008.

7. Benoeming stembureau

Tot stembureau worden benoemd: Wilmar Karels (s.v. Kernpunt), Henk-Jan Molenaar (s.v. Amersfoort) en Jan Mark ten Hove (s.v. Rijssen).

8. Bestuursverkiezing

Er wordt gestemd ten behoeve van het benoemen van bestuursleden.

9. Mededelingen vanuit VLSJ door Harrold van Vliet

Harrold van Vliet geeft een toelichting op de plannen met betrekking tot de VLSJ. De VLSJ en het bestuur hebben samen uitwerking gegeven aan het bestaande voorstel. Er wordt nu gewerkt aan een afrondingsvoorstel. Het is de bedoeling dat in het najaar drie regionale bijeenkomsten georganiseerd worden om actief te communiceren met de leden over de voorstellen met betrekking tot de nieuwe structuur. Daarna zal men met een definitief voorstel komen. Dit zal eind 2008 of tijdens de ALV van 2009 zijn. Harrold van Vliet roept de verenigingen op om mee te denken en als klankbord te fungeren.

10. Uitslag bestuursverkiezing

De uitslag van de bestuursverkiezingen is als volgt.

Elles van Weelden (penningmeester):	28 stemmen voor, 3 stemmen blanco
Pieter Broer (Activiteiten):	31 stemmen voor
Arie-Jan de Jong (Verenigingen):	30 stemmen voor, 1 stem blanco
Maaïke Verhoeks (voorzitter politiek):	29 stemmen voor, 2 blanco
Rianne Hofland (voorzitter politiek):	0 stemmen
Arjan de Waerdt (DOL):	29 stemmen voor, 1 blanco
Robert van Putten (SEZ):	31 stemmen voor

Alle gekozenen aanvaardden hun (her-)verkiezing.

11. Presentatie tussenevaluatie beleidsnota 2006-2010

De jeugdwerkadviseur, Dirk-Jan Nijsink, geeft een overzicht van de stand van zaken met betrekking tot de beleidsnota. Aan de hand van een aantal concrete voorbeelden uit de afgelopen twee jaar laat de jeugdwerkadviseur zien hoe bestuur en commissies vorm en inhoud proberen te geven aan de doelen en acties uit de beleidsnota. Concluderend kan gesteld worden dat SGP-jongeren op het gebied van politieke profilering, dialoog en coalities en professionalisering van de organisatie goede vordering hebben gemaakt. Het spreekt voor zich dat alle doelen uit de beleidsnota (nog) niet gehaald zijn, maar de organisatie kan tevreden zijn met de resultaten die tot nu toe zijn geboekt. Tot slot wijst de jeugdwerkadviseur nog op de komende congressen en activiteiten.

12. Politieke discussie

Onder leiding van Geert Schipaanboord vindt er een politieke discussie plaats. Vooraf hebben de verenigingen per mail de nodige informatie toegezonden gekregen. De stelling voor de discussie is: "Het onderwijsbeleid van de afgelopen jaren is mislukt." Johan v.d. Worp, lid van de commissie Onderwijs, houdt eerst een kort betoog vóór de stelling. Hij wijst er op dat er in de discussie de afgelopen jaren te weinig geluisterd is naar vakmensen en ouders. Alle vernieuwingen in het onderwijs zijn politiek geladen en hebben te veel betrekking op onderwijsinhoudelijke zaken. De overheid dient slecht toe te zien op de kwaliteit van het onderwijs. Vervolgens betoogt Wouter v.d. Berg, voorzitter commissie Onderwijs, tegen de stelling. Zijn persoonlijke ervaring is namelijk heel anders. In het hoger onderwijs blijken buitenlandse studenten niet beter te presteren dan Nederlandse studenten. Daarnaast wijst hij erop dat het erg voorbarig is om nu reeds de ingevoerde onderwijsvernieuwingen, zoals het VMBO, te beoordelen. De implementatietijd is daarvoor te kort.

Tijdens de discussie, die na deze betogen los barst, komen verschillende inzichten ter sprake. Enkele aanwezigen zijn van mening dat de kennis van studenten die de arbeidsmarkt betreden niet aansluit bij de kennis die door werkgevers gevraagd wordt. Dit wordt bevestigd door ervaringen van enkele

aanwezig. De vraag is wat er gedaan kan worden om deze frictie op te heffen. Eén van de aanwezigen wijst op het belang van een diepgaand debat met prominenten uit het onderwijs. Andere aanwezigen keren zich tegen dit idee. Juist het debat met de zogenaamde prominenten blijkt te weinig op te leveren. Wat voor alles nodig is, is het betrekken van vakmensen in de discussie: de docenten. Ontwikkelingen moeten gezamenlijk worden ingezet en niet uitsluitend vanuit de overheid. Er blijkt voldoende stof tot discussie over wanneer Geert Schipaanboord dit agendapunt afsluit met de aanwezigen te danken voor hun inbreng.

13. Afscheid bestuursleden

Er wordt afscheid genomen van een drietal bestuursleden, te weten: Gerrit Flier, Gerrit Jansen en Karel Kok. De eerst wordt door Jan Kloosterman toegesproken en krijgt een cadeau overhandigd als dank voor zijn inzet. Hetzelfde doet Steven Middelkoop voor Gerrit Jansen en Leo Heuvelman voor Karel Kok. De scheidende bestuursleden spreken vervolgens ieder nog een kort woord van dank. Geerlof de Jong heeft ook afscheid genomen als bestuurslid, hij kan echter niet tijdens de ALV aanwezig zijn. De voorzitter dankt hem publiekelijk voor het verrichte werk voor onze jongerenorganisatie.

14. Rondvraag

Er zijn geen vragen.

15. Sluiting

Dhr. Den Boef sluit de vergadering. Hij dankt het bestuur voor de uitnodiging en spreekt de wens uit dat het werk van SGP-jongeren gezegend mag worden. Hij verzoekt de aanwezigen te zingen uit psalm 119:1 waarna hij voorgaat in dankgebed.

Vastgesteld en ondertekend in de algemene ledenvergadering van 17 juni 2009,

*Jan Kloosterman
(voorzitter)*

*Sander Kok
(secretaris)*

Bijlage B: Jaarverslag secretaris 2008

1. Aangesloten verenigingen en jongeren

Overzicht van de aangesloten verenigingen en het aantal leden van de SGP-jongerenorganisatie in 2008:

Vereniging	31-12-2008 (< dan 28)		31-12-2007 (< dan 28)	
1. Alblasserdam	(11)	36	(23)	33
2. Apeldoorn	(8)	8	(5)	5
3. Amersfoort	(7)	7	(7)	7
4. Barneveld	(5)	5	(9)	82
5. Capelle a/d IJssel	(47)	47	(51)	51
6. Dordrecht	(32)	37	(42)	53
7. Ede	(42)	88	(42)	89
8. Elburg/Oldebroek	(-)	-	(-)	-
9. Elspeet/Vierhouten	(52)	82	(54)	85
10. Ermelo	(11)	11	(25)	25
11. Flakkee	(32)	42	(40)	48
12. Geldermalsen	(28)	28	(28)	28
13. Goedereede	(27)	67	(14)	58
14. Gouda	(57)	117	(68)	120
15. Graafstroom	(5)	7	(5)	7
16. Hoeksche Waard	(58)	156	(43)	137
17. Kampen	(28)	31	(30)	30
18. Leerdam	(14)	38	(14)	40
19. Nieuwpoort/Langerak	opgeheven		(3)	31
20. Noord-Oost Friesland	(37)	42	(27)	29
21. Noord-Oost Zeeland	(20)	95	(19)	109
22. Nunspeet	(88)	192	(69)	172
23. Reimerswaal	(37)	38	(52)	52
24. Rijssen	(185)	285	((121)	165
25. Rivierenland	(8)	35	(8)	87
26. Schouwen-Duiveland	(4)	5	non-actief	
27. SDS (SGP Debating Society)	(-)	-	(7)	7
28. Sprang-Capelle	(19)	67	(14)	44
29. Staphorst	(19)	92	(11)	82
30. Terneuzen	opgeheven		(4)	57
31. Urk	(50)	58	(96)	96
32. Vriezenveen	(11)	77	(7)	74
33. Waddinxveen	(18)	20	(31)	34
34. Woerden	(5)	5	(-)	-
Totaal aantal leden verenigingen	(965)	1.818	(969)	1.937
35. Vereniging Landelijke SGP-jongeren (betalende leden)		4.170		4.275

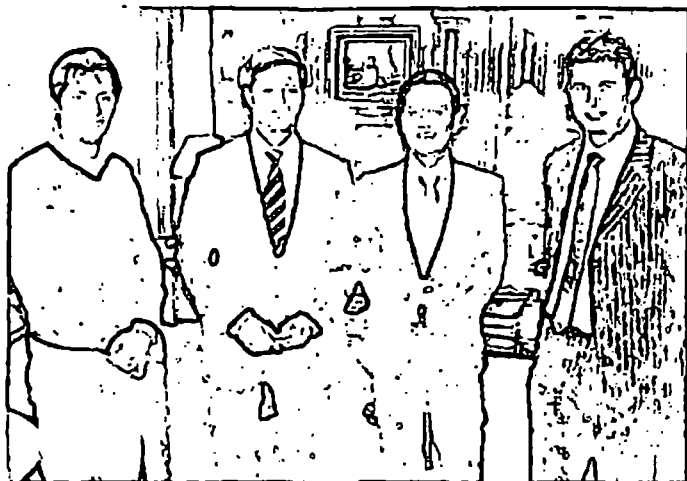
OVERZICHT PERCENTAGE -28-JARIGE LEDEN VAN DE VERENIGINGEN			
DATUM	%	DATUM	%
31-12-2000	26	31-12-2004	42
31-12-2001	32	31-12-2005	46
31-12-2002	34	31-12-2006	48
31-12-2003	38	31-12-2007	50
31-12-2008	53		

OVERZICHT AANGESLOTEN VERENIGINGEN EN AANTAL LEDEN		
DATUM	AANGESLOTEN VERENIGINGEN	AANTAL LEDEN ¹
31-12-1998	39	2.108
31-12-1999	35	2.047
31-12-2000	36	2.265
31-12-2001	36	2.244
31-12-2002	37	2.148
31-12-2003	37	2.246
31-12-2004	38	2.076
31-12-2005	37	2.115
31-12-2006	36	2.089
31-12-2007	34	1.937
31-12-2008	32	1.818

OVERZICHT INGESCHREVEN -28-JARIGE JONGEREN PER: 31-12-2007						
DATUM	IN CONTACT	KLIK	5 EURO-LEDEN	INFO-SCHETSEN ONTVANGERS EN ABONNEES	TOTAAL	WAARVAN SUBSIDIABELE LEDEN
31-12-1998	5.118	7.097	-	2.014	14.229	4.038
31-12-1999	5.133	6.365	-	3.064	14.562	4.338
31-12-2000	4.391	6.047	-	2.830	13.268	4.190
31-12-2001	4.422	6.994	534	2.641	14.591	4.471
31-12-2002	4.372	6.428	517	2.412	13.729	4.536

¹ Leden zijn alle leden van de aangesloten verenigingen met uitzondering van de vereniging landelijke SGP-jongeren (VLSJ).

Helaas moesten we afscheid nemen van onze medewerkster Ineke de Jong. Gelukkig blijft zij een functie binnen de SGP vervullen, waardoor ze ook de website van de SGP-jongeren blijft beheren. We danken haar via dit jaarverslag nogmaals, nu publiek, voor de ongelooflijke inzet in de tijd dat ze bij ons werkzaam was! Voor de toekomst wensen we haar van harte Gods zegen toe.

Binnen de commissies kwamen diverse personele wijzigingen voor. In de afzonderlijke onderdelen van het jaarverslag wordt dit verder toegelicht. Vanaf deze plaats danken we iedereen voor de inzet in het afgelopen jaar! We kunnen niet zonder onze vrijwilligers en zonder onze betaalde kracht.

In 2008 werd de aftrap gegeven voor ons jubileumjaar. De SGP-jongeren bestonden (bijna) 75 jaar. Onderdelen van het jubileum waren: een bezoek aan minister-president Balkenende, de opening van het jubileumjaar door Kamervoorzitter mevrouw Verbeet en

een aantal jubileumconcerten.

4. Voorzitter

Welk jaar is nu niet veelbewogen te noemen? Wie de huidige malaise in de economie en financiële wereld begin 2008 voorspeld zou hebben, zou niet zijn geloofd. Ook 2008 was een veelbewogen jaar. Niet alleen economisch. Partijinterne discussies vroegen de aandacht. Jubilea van de SGP en SGP-jongeren vroegen eveneens de nodige tijd en energie. Tegelijkertijd zijn deze jubilea reden tot dankbaarheid. Het is ronduit een zegen dat er in een seculier en postmodern land als Nederland ruimte is voor Bijbels genormeerde politiek. Een reële en sombere kanttekening daarbij is dat de ruimte hiervoor wel kleiner wordt. De zeggingskracht van christelijke politiek is het afgelopen jaar meerdere keren in het geding geweest. Dat zal op korte termijn niet veranderen. Het plaatst ons voor nieuwe vragen. Welke insteek en speerpunten kiezen we als we Bijbelgetrouwe politiek willen bedrijven? Bescheidenheid over de mogelijkheden voor christenpolitici is daarbij gepast. De praktijk is weerbarstig en regelrechte afkeuring of tegenstand liggen dicht bij kleine successen. Ook wat dat betreft is de belijdenis uit Psalm 93 en 99 de legitimatie voor een christenpoliticus: De Heere regeert. Het is niet ons werk, maar Zijn werk. We hebben daarbij wel onze verantwoordelijkheid. Elke burger of politicus op zijn of haar plaats.

De SGP-jongeren hebben in het afgelopen jaar opnieuw geprobeerd hun steentje bij te dragen. De definitieve uitspraak in de zaak Madonna kwam in april. Voor ons was het een teleurstellende uitkomst. Alle mogelijke stappen politieke en juridisch hebben we gezet. Dit hebben we gedaan om onze verantwoordelijkheid maximaal te nemen. Helaas hebben we geen breed gehoor gevonden voor onze bezwaren, ondanks het draagvlak en de waardering die we vanuit onze eigen achterban mochten ontvangen. Publicitair is hier veel aandacht aan besteed: diverse radio-interviews, bijna alle landelijke dagbladen en een Tv-opname. De ontknoping in het politieke debat over smalende godslastering (artikel 147) was schokkend. Het voorstel om dit artikel te schrappen, in weerwil van eerdere signalen van minister Hirsch Ballin, is wel het laatste wat onze steun verdient. Reden genoeg om in diverse opiniebijdragen daar onze mening over te geven. Ook schreef de voorzitter in het blad 'Zicht' twee bijdragen over het hele proces en de recente uitkomsten.

Verder memoreren we de strijd tegen verruwd en grof taalgebruik. Hier hebben we, naar aanleiding van een breed politiek protest, opnieuw aandacht voor gevraagd. De integratieproblematiek en het debat rondom 'Fitna' hebben we eveneens intensief gevolgd. Dit heeft geresulteerd in meerdere opiniebijdragen in ondermeer het ND en Trouw. Ook is er rondom de film 'Fitna' samen met het CDJA een opinieartikel geschreven. Andere onderwerpen waarover we gedacht en geschreven hebben zijn o.a. het rapport 'Dijsselbloem', de rol van christelijke politiek, orgaandonatie, euthanasiedwang zoals voorgesteld door het NVVE, de nota over homoseksualiteit, grondwettelijke vrijheden, verkeersveiligheid en Israël. In het totaal zijn er 15 opinieartikelen (mede) van de hand van de voorzitter verschenen. Deze verschenen in het Reformatorisch Dagblad, het Nederlands Dagblad, de Groningse studentenkrant en Trouw.

2008 heeft ook voor een belangrijk deel in het teken gestaan van ons 75-jarig jubileum. We kunnen terug zien op o.a. twee mooie jubileumavonden. Ook de jongerendag was een absoluut hoogtepunt in de jaaractiviteiten van de SGPj. We hebben het thema 'Kli(maat) houden' breed, doordacht en aantrekkelijk willen neerzetten. Daarom hebben we ook een manifest en opinieartikel het licht doen zien. Dat gebeurt ook zoveel mogelijk rondom onze congressen. Het najaarscongres in Rotterdam over het gezin en jeugdbeleid was boeiend, gezellig en diepgaand. Ook daar is een manifest met aanbevelingen gepresenteerd. Op die manier willen we onze bezinning en voorstellen een duurzamer karakter geven.

De jaarlijkse SGP-jongeren prijs is dit jaar uitgedeeld aan minister Verhagen. Zijn inzet om christenvervolg

(herhaald) aan te kaarten gaat samen met een persoonlijke betrokkenheid die we hebben willen verzilveren met een oorkonde en oranje sjaal. De minister gaf aan vereerd te zijn en zich gesterkt te weten door de prijs.

Binnen partijverband nam de voorzitter deel aan het GO-plus. Ook nam hij zitting in een commissie die zich gaat buigen over het benaderen van kiezers. Verder zijn er overlegmomenten met het Hoofdbestuur en de Kamerfractie geweest. In deze ontmoetingen stonden afstemming en het wederzijds informeren van elkaar centraal.

De voorzitter gaf lezingen, nam deel aan discussies en leidde fora. Dat is het geval geweest in Groningen (lezing), Groot-Ammers (lezing), Vlissingen (lezing), Apeldoorn (lezing), Rhenen (lezing), Barneveld (lezing), de Hoekse Waard (lezing), Oud Beijerland (lezing), Kampen (lezing en debat), Leeuwarden (debat) en Nunspeet (PJO-debat). Een TV-debat met de ChristenUnie en de PVV en een debat over theocratie met Stefan Paas op het Flevofestival maakten eveneens deel uit van de agenda van de voorzitter. Ook heeft de voorzitter meegewerkt in het programma Knevel & Van den Brink. Verder bezocht de voorzitter het congres van het CDJA. Ook zijn er diverse vergaderingen geweest rondom het Christelijk Sociaal Jongeren Congres. Hierin participeren de SGP-jongeren nu als één van de vijf initiatiefnemers.

Binnen onze organisatie is opnieuw veel werk verzet. De nieuwe structuur van onze organisatie loont zich steeds meer. De verdere afstemming tussen het politiek bestuur en het organisatiebestuur heeft de nodige investeringen gevergd. De input van beide besturen is nog meer tot hun recht gekomen het afgelopen jaar. De politieke profilering is sterk gegroeid en de organisatorische mogelijkheden

zijn zoveel kwantitatief als kwalitatief toegenomen. Het Dagelijks Bestuur kan zich hierdoor vooral richten op hoofdlijnen, de vertegenwoordiging binnen en buiten de partij, de inzet van het personeel en de nodige interne en externe afstemming.

Boven alles zeggen we Hem dank die kracht, moed en energie gaf om met en voor jongeren bezig te zijn rondom Bijbels genormeerde politiek. We willen graag een stem zijn voor jongeren en hen tegelijkertijd een bedding bieden waarin ze gevormd kunnen worden. Dat brengt een hoog ambitieniveau met zich mee. Wat het bestuur betreft de moeite meer dan waard. Wel belijden we in alles afhankelijk te zijn en te willen zijn van Gods zegen. Daarbij hoort ook het gebed om vergeving over het verkeerde. Alleen dan kan het tot Zijn eer zijn en tot Uw dienst.

5. Personeel

Na een inwerkperiode in 2007 was 2008 het eerste volledige jaar dat de huidige jeugdwerkadviseur (Dirk-Jan Nijsink) in de organisatie meedraaide. De JWA vervulde zijn werkzaamheden voor een groot deel op het SGP-bureau in Gouda. Daarnaast trok hij in 2008 er op uit om gastlessen te geven, lezingen te houden en deel te nemen aan debatten.

In de huidige structuur draait de JWA intensief mee in verschillende commissies. De JWA werkt

projectmatig. De projecten waar hij nauw bij betrokken was in 2008 zijn o.a.: de SGP-jongeredag 2008, de werkgroep '60 jaar Israël', de Summerschool 2008, het najaarscongres 2008 en de commissie Jubileum 1934-2009. In het kader van het jubileum zette de JWA een enquête op en verwerkte de resultaten in een bijdrage voor het jubileumboek. In 2008 startte de JWA op eigen initiatief een project om een grondslagendocument te schrijven voor de SGP-jongeren. In 2008 onderhield de JWA tevens de contacten tussen de SGP en de Nationale Jeugdraad.

Samen met de voorzitter schreef de JWA een groot aantal opinië artikelen in het Reformatorisch Dagblad en het Nederlands Dagblad. Zelf opiniëerde hij in het Reformatorisch Dagblad over het klimaatbeleid van de SGP en over de status van Oost-Jeruzalem in de vredesonderhandelingen. Voor IN Contact schreef de JWA zijn vaste column en draaide hij mee in de redactie van het magazine.

Het afgelopen jaar nam de JWA deel aan een aantal debatten tussen vertegenwoordigers van politieke jongerenorganisaties, o.a. in Rotterdam, Nijmegen en Utrecht (scholen) en tijdens radio-uitzendingen in Hilversum en Amsterdam. Voor de SGP-jongeren leidde hij een aantal debatten en gaf hij lezingen voor drie kiesverenigingen.

In het kader van het jubileum van de SGP en het jubileum van de SGP-jongeren schreef de JWA samen met de voorzitter twee essays die gepubliceerd zijn in de jubileumbundel van het Wetenschappelijk Instituut van de SGP en het jubileumboek van de SGP.

Binnen het verband van de partij nam de jeugdwerkadviseur deel aan verschillende verbanden en commissies. Op het SGP-bureau maakt de jeugdwerkadviseur deel uit van het Management Team van de SGP. Ook nam hij plaats in de stuurgroep die de totstandkoming van een Integraal Strategisch Beleidsplan coördineert. Ook nam hij vanaf het najaar van 2008 deel aan de campagne commissies voor de gemeenteraadsverkiezingen in 2010 en de Europese verkiezingen in 2009. Eind 2008 startte de JWA tevens een nieuwe rubriek in *De Banier* met de titel 'SGP-jongeren aan het werk'. Deze rubriek is een soort logboek over de activiteiten en projecten van de SGP-jongeren.

Een groot deel van het jaar werd de JWA bijgestaan door de medewerkster, Ineke de Jong. Haar activiteiten richtten zich voornamelijk op het organisatorische deel van de organisatie. Ze was nauw

betrokken bij de totstandkoming van de jongerendag en de congressen. Tevens was ze verantwoordelijk voor de website van de SGP-jongeren en voor *Inform@il*, het interne nieuwsblad van de SGP-jongeren.

Aan het einde van het jaar aanvaardde Ineke een volledige dienstbetrekking bij de SGP, waardoor er een vacature bij de SGP-jongeren ontstond.

6. Politiek Bestuur

Het Politiek Bestuur kan terugkijken op een actief jaar, ondanks verschillende personele wijzigingen. De commissiestructuur, met vijf inhoudelijke commissies die elk hun eigen beleidsterreinen hebben, werpt zijn vruchten af. Binnen de commissies wordt veel nagedacht en de daadwerkelijke resultaten nemen elk jaar toe. Het afgelopen jaar is deze structuur met commissies kritisch geëvalueerd, waarbij diverse verbeterpunten genoemd zijn. Denk bij deze verbeterpunten vooral aan het beter benutten van de expertise in de breedte van de organisatie.

In dit jaarverslag allereerst de personele wijzigingen in het Politiek Bestuur, vervolgens een aantal acties die als bestuur zijn ondernomen en dan de toelichting per commissie.

Geerlof de Jong trad tijdens de jaarvergadering af als voorzitter van commissie SEZ, omdat hij met zijn nieuwe baan als beleidsmedewerker bij de SGP Tweede Kamerfractie al een fulltime inzet voor de staatkundig gereformeerde zaak aan de dag legt. Robert van Putten volgde hem op. In een al langer openstaande vacature voor het voorzitterschap van DOL werd dit jaar voorzien, in de persoon van Arjan van der Waardt. Erg mooi dat die vervulling dit jaar gelukt is, voor dit belangrijke beleidsterrein! Eerder dan de bedoeling was, trad Maaïke Verhoeks per 1 december als politiek voorzitter af. De combinatie van een erg drukke baan en persoonlijke omstandigheden, maakten een goede vervulling van deze taak niet langer mogelijk. Geert Schipaanboord heeft haar inmiddels opgevolgd. Hij was voorzitter van de commissie Binnenlandse Zaken en is opgevolgd door Bas van Hell, die commissielid Binnenlandse Zaken was. We bedanken Geerlof en Maaïke voor hun actieve inzet de afgelopen jaren voor de SGP-jongerenorganisatie.

Het afgelopen jaar vergaderde het politiek bestuur zevenmaal, te weten op 8 februari, 14 maart, 15 mei, 1 juli, 22 september, 27 oktober en 27 november, meestal samen met de jeugdwerkadviseur en een lid van het dagelijks bestuur. Veel thema's die besproken zijn tijdens die vergaderingen, komen terug in de verslagen van de commissies. Enkele dingen vonden speciaal op het niveau van het politiek bestuur plaats. Zo heeft Maaïke Verhoeks het afgelopen jaar veel gedaan voor het thema orgaandonatie, onder meer door samen met Jan Kloosterman en Wilmar Karels een manifest te schrijven, opiniebijdragen te leveren en met het ministerie van VWS in gesprek te gaan. Daar was veel begrip en waardering voor ons standpunt. Ook heeft Maaïke Verhoeks veel werk verzet voor de Summerschool over christen en politiek. Een kleine, enthousiaste club dacht, samen met een aantal Oost-Europese studenten, na over dit belangrijke thema, mede dankzij gedegen voorbereiding door de politiek voorzitter en de commissie Internationaal.

Verder heeft het bestuur zich ingezet voor meer debat binnen de organisatie. Dat bleek onder meer uit een debat tijdens de jaarvergadering over onderwijsvernieuwing, en debatten tijdens algemeen bestuurvergaderingen over populisme en jeugd & gezin.

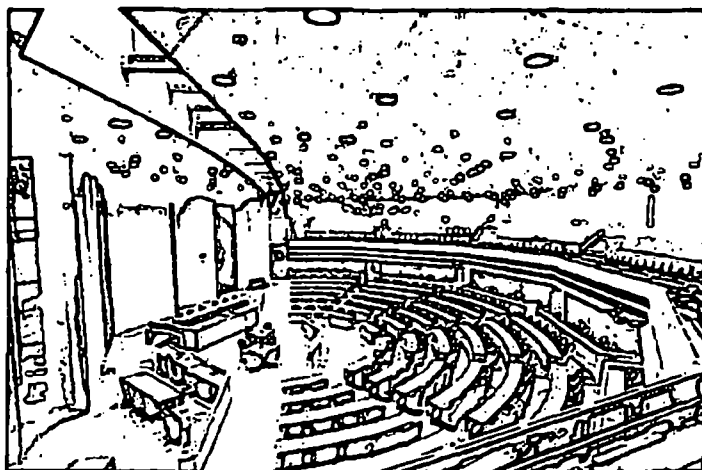
Ook is het politiek bestuur nauw betrokken geweest bij de standpuntbepalingen rond bijeenkomsten en congressen, zoals de jongerendag over klimaatverandering, de bijeenkomst over verkeer en het najaarscongres over jeugd en gezin. Tijdens elk van die bijeenkomsten lag er een stevig manifest waarin meerdere bestuursleden en commissieleden een bijdrage leverden. Ook hebben alle commissies bijdrages geleverd aan de Banier, In Contact en de website. Vanaf volgend jaar zal ook in elk nummer van het studieblad Zicht een bijdrage van één van de commissies verschijnen.

6a. Commissie Binnenlandse Zaken

Het was *the year of change* voor de commissie Binnenland. Niet zozeer wát of hoe we het doen is veranderd, maar vooral wie het doen. Daarover meer in dit korte verslag, maar eerst de thema's die ons bezighielden in 2008.

Naast de nodige bijdrages voor In Contact, De Banier en de website, hebben we ons bezig gehouden met verschillende thema's. Aan het begin van het jaar hebben we het thema Probleemwijken afgerond met een werkbezoek in Utrecht. We bezochten de wijk Kanaleneiland en spraken daar met een jongerenwerker. Ook hebben we de PvdA-wethouder die verantwoordelijk is voor deze wijk bezocht, net als het hoofd communicatie van een woningcorporatie.

Tegelijk bereidden we het volgende thema voor: Fileproblematiek. Iedereen werkte een eigen deelthema uit, waarna we het uitgebreid bespraken. We hebben literatuur over het thema kritisch besproken in de commissie en deskundigen geïnterviewd (een voorstander van gratis openbaar vervoer en een hoogleraar uit Delft). Uiteindelijk lag er een manifest waarin we tot de conclusie

kwamen dat de focus op één oplossing (bijvoorbeeld openbaar vervoer óf wegenuitbreiding) niet de oplossing is. Er zal gezocht moeten worden naar verschillende specifieke, innovatieve oplossingen: doordachte mobiliteit. Op 8 oktober was er in Sliedrecht een debatavond over het thema. Daar werd het manifest uitgereikt aan bezoekers en deelnemers.

Inmiddels is Dirk Jan Boon aangeschoven bij onze commissie. Het was een lang verwachte aanvulling, want nu zaten we weer op de gewenste vijf leden. Helaas

duurde dit niet lang, want Willem Kater stopte halverwege het jaar, vanwege een deeltijdbaan als docent Geschiedenis. Daarmee ging een gewaardeerd commissielid verloren, na zo'n drie jaar hartelijke inzet voor onze commissie.

Ondertussen waren we al begonnen aan een nieuw thema: Populisme. Zoals dat meestal gaat, verzamelt iemand eerst wat informatie rondom het thema en doet een voorstel voor uitwerking van het thema. We kiezen voor een theoretische benadering, waarin iedereen een paar 'politieke denkers' bestudeert. We zoeken daarin naar de visie van de denkers op de relatie tussen de politicus en de burger. Deze informatie zal onder meer gebruikt worden voor het beginselprogramma dat de SGP-jongeren uit zullen brengen, een soort ideologisch basisdocument.

We hebben ook de Nationale Ombudsman om zijn mening gevraagd over populisme. Erg positief was hij niet, hij vond dat de overheid de burger meer moet vertrouwen. Een ander deel van de uitwerking van dit thema is dat we tien uitgangspunten voor politiek handelen opstellen. Het zijn uitgangspunten om de kwaliteit van de Tweede Kamer te waarborgen, spelregels waaraan Kamerleden zich moeten houden. Hoe ze om gaan met elkaar, met incidenten in het land, met de middelen die ze kunnen gebruiken (spoeddebatten, onderzoek) etc. We kunnen hierbij aansluiten bij de evaluatie

die de Kamer zelf zal houden. Een ander thema is in voorbereiding: De verhouding tussen de aanpak van terrorisme en de privacy van burgers.

Inmiddels is er weer iemand bij de commissie gekomen: Arie Vonk Noordegraaf. We zijn blij met zijn komst want onze voorzitter Geert Schipaanboord is opgeschoven naar de post van politiek voorzitter. Bas van Hell zal zijn plaats innemen, waardoor er per saldo een commissielid minder is. Daarmee zijn we weer even ver als aan het begin van het jaar; vier leden.

De commissie vergaderde in het verslagjaar zevenmaal, op 28 januari, 10 maart, 14 april, 4 juni, 8 september, 22 oktober en 1 december.

6b. Duurzame ontwikkeling en Landbouw

De commissie Duurzame Ontwikkeling en Landbouw (DOL) is van al de commissies van de SGP-jongeren relatief het hardst gegroeid in 2008. Begon de commissie het jaar met twee leden, op 31 december wordt deze vertegenwoordigd door vijf jongeren. Maar ook al is de commissie hiermee voorlopig uitgegroeid, de leden blijven DOL- en dolenthousiast!

De jongerendag die de SGP-jongeren om de twee jaar organiseren kreeg in 2008 het thema '(Kli)maat houden' mee. Commissielid Pieter Koen nam namens de commissie DOL deel aan het forum dat op het programma stond. Pieter schreef eveneens mee aan het manifest 'De schepping en de mens' dat handelt over het rentmeesterschap van de

mensheid over de aarde.

Na de jongerendag trad Jan Willem Ruitenbergh aan als lid. Op de jaarvergadering van 11 mei werd Arjan van de Waerdt tot commissievoorzitter gekozen. Binnen enkele weken werden ook Jaco Slingerland en Rens van Rossum als nieuwe leden verwelkomd. Helaas trad Jan Willem Ruitenbergh wegens persoonlijke omstandigheden in september af.

De commissieleden schreven met regelmaat voor de verschillende SGP-bladen en -media. Voor het blad De Banier werden drie artikelen over onder andere biobrandstoffen en dierenactivisme geschreven. Ook over Europees visserijbeleid, de filevrije dag, het uitrijden van melk, de voedselcrisis, en klimaatbewustzijn in de melkveehouderij hebben we dit jaar geschreven.

Na de uitbreiding met de verschillende commissieleden werd het commissiewerk uitgebouwd. Na de zomervakantie zijn de werkwijzen voor het leveren van degelijke schrijfproducten herzien. Alvorens verdere activiteiten ontplooid kunnen worden, is gepoogd het commissiewerk te structureren. Commissieleden moeten elkaar voldoende kennen, goed op elkaar ingespeeld zijn en er moet functioneel vergaderd kunnen worden.

De commissie vergaderde na het aantreden van de nieuwe voorzitter drie keer: op 4 juni, 16 september en 18 november.

6c. Internationaal

Nederland heeft een groot buitenland, zei minister van Buitenlandse Zaken Joseph Luns eens. En hij kon het weten. Van 1956 tot 1971 was hij minister op het departement dat over de landsgrenzen werkt. In het buitenland gebeurt veel. Zeker vanuit Nederlands oogpunt. Niet alleen omdat we klein zijn, maar ook omdat Nederland een open blik naar buiten heeft.

Ook de SGP-jongeren deden mee aan het kijken over de grens. Veel dingen vroegen de aandacht van de commissie Internationaal. En dat waren niet alleen de presidentsverkiezingen in de Verenigde Staten.

De jongerendag vraagt iedere keer veel voorbereidingswerk. Ook voor die van 2008 was dat het geval. Het thema was *Klimaat houden!?* Een internationaal onderwerp. Werk voor de commissie Internationaal dus. Boeiende sprekers, interessante debatten; het was een mooie dag.

In 2008 bestond Israël 60 jaar. Een werkgroep van de SGP-jongeren bereidde een politieke avond voor met als thema "60 jaar beeldvorming in media en politiek", die plaats had op 22 mei. Ook hield de commissie zich bezig met het samenstellen van een manifest over Israël.

Namens de SGP-jongeren reisden twee leden van de commissie Internationaal in juni af naar Israël. Het CiJo, de jongerenpoot van het Centrum voor Informatie en Documentatie Israël (CIDI) organiseerde de trip die was bedoeld voor vertegenwoordigers van alle politieke jongerenorganisaties. Boeiend om de situatie van Israëliërs en Palestijnen te zien en met hen te spreken!

Van maandag 14 juli tot vrijdag 18 juli 2008 organiseerden de SGP-jongeren een Summerschool in Soest, waarbij naast Nederlandse ook Roemeense en Hongaarse jongeren aanwezig waren. Er was ruimte voor politieke vraagstukken, debat, ontspanning en trips naar cultureel erfgoed. De commissie Internationaal droeg bij aan de voorbereidingen.

Aan het eind van 2008 overhandigden de SGP-jongeren minister Verhagen van Buitenlandse Zaken de Oranje Bovenprijs voor zijn inzet voor vervolgd christenen. De commissie Internationaal zorgde voor het inhoudelijke voorwerk.

Tot zover een paar internationale krenten uit de SGP-jongerenpap. Het schrijven van artikelen, het participeren in andere organisaties als het YIMD (de jongerenorganisatie van het Institute for Multiparty Democracy), zijn de meer reguliere activiteiten die dit jaar zijn ondernomen.

De commissie Internationaal bestaat uit zes leden, waarvan er één, Geert Kraaijeveld, dit jaar begon. De commissie vergaderde in het verslagjaar viermaal, op 4 februari, 11 juni, 13 oktober en 17 november.

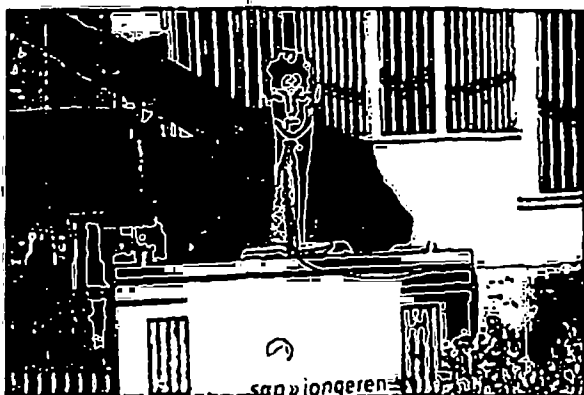
6d. Onderwijs

Afgelopen jaar kende commissie Onderwijs geen wijzigingen wat betreft de personele bezetting. Het werk binnen de commissie is net als het jaar daarvoor gedaan door Rianne Hofland, Johan van de Worp, Kees Jansen en Wouter van den Berg (voorzitter).

Woerden functioneerde zoals gebruikelijk als de ultieme vergaderlocatie, mede gestimuleerd door de zeer attente bediening qua hapjes en drankjes. Tijdens de vergaderingen van afgelopen jaar is er weer veel besproken. Daarbij hebben we het niet alleen gehad over wat we voor plannen hadden, maar ook over interne zaken zoals het belang van goede communicatie. Op die manier blijft het prettig samenwerken.

Op de website van SGP-jongeren kunnen we bekende SGP-jongeren standpunten vinden. De standpunten die betrekking hebben op onderwijs en aanverwante zaken zijn onder andere het afgelopen jaar verwezenlijkt door ons. Ook zijn er weer statements geschreven voor op de site of In Contact, bijvoorbeeld over: Glenn Mills en Bureau Jeugdzorg, onderwijs in Israel, Islamitisch onderwijs, salarisverhogingen binnen het onderwijs, onderwijsvernieuwingen en rekenlessen.

Ook werkt de commissie aan een onderwijsanon. Dit is een lijst met boeken die wij relevant achten voor het gedachtegoed over het onderwijs dat wij voorstaan. Verder zijn we begonnen met het gezamenlijk lezen van afgesproken literatuur, zodat we hier op vergaderingen inhoudelijk over kunnen discussiëren. In 2008 hebben voornamelijk de diverse kritische onderwijsrapporten (De Rinnooy Kan en Dijsselbloem) onze aandacht gehad.

Het afgelopen kalenderjaar zijn we er twee keer gezamenlijk op uit geweest. De eerste keer was in mei. Het kantoor van professor Kinneging in de Universiteit van Leiden was het decor voor ons interview met deze hoogleraar. Het werd een zeer boeiend gesprek. Het resultaat heeft u kunnen lezen in De Banier. Uit het gesprek bleek onder andere dat Kinneging wel eens SGP heeft gestemd. Ook is Kinneging voorstander van het grondwettelijk vastleggen van de waarde van het klassieke gezin en pleit hij voor inspirerende leerkrachten.

Naast dit interview hebben wij ons als commissie gevoegd bij een werkbezoek van de SGP-fractie aan een basisschool in Hendrik-Ido-Ambacht, Bureau Jeugdzorg in Dordrecht en een rondetafelgesprek met professionals over echtscheiding. Zowel dit werkbezoek als het interview met professor Kinneging hebben we als zeer inspirerend en waardevol ervaren. Het lid zijn van een politieke commissie binnen SGP-jongeren is een afwisselende en inspirerende bezigheid.

De commissie vergaderde in het verslagjaar viermaal, op 23 januari, 3 april, 7 juli en 24 oktober.

6e. Sociaal- Economische Zaken

Het afgelopen jaar heeft de commissie veel personele wijzigingen ondergaan. Een drietal nieuwe commissieleden en een nieuwe voorzitter traden toe. Vlak voor de jaarvergadering kwamen Wilmar Karels en Kees Vreken in de commissie en vlak na de jaarvergadering Gerdine Schouten. Met veel ambitie zijn we aan het werk gegaan.

De commissie besloot om dit jaar op zoek te gaan naar een christelijke visie op economie en ondernemen. Onder de vlag van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen hebben we een (basale) visie ontwikkeld op verantwoord economisch handelen, de rol van de overheid en burgers hierin en de (on)mogelijkheden voor het bedrijfsleven. Door middel van literatuurstudie en interviews is een stevige en brede basis gelegd voor een politiek maatschappelijke visie op MVO. Dit resulteerde in enkele artikelen voor De Banier. De interviews worden op de website geplaatst.

Naast het jaarthema MVO hebben we ons bezig gehouden met het najaarscongres en het manifest over Jeugd & Gezin. Verder hebben we op het gebied van volksgezondheid gepubliceerd over alcoholbeleid, WMO, anorexia en het euthanasiedebat dat onlangs opleefde. Verder is er in de commissie veel aandacht voor de gevolgen van de economische crisis.

De commissie één vacature uitstaan voor een econoom. De achtergrond van de commissie is als volgt: Jos Lukasse en Huibert Struik (economen), Wilmar Karels (geneeskunde), Kees Vreken (historicus) en Robert van Putten (bestuurskunde en filosofie). Jos en Arianne Lukasse hebben in

het najaar van 2008 een zoon gekregen: Ruben. Gerdine Schouten moest, vanwege gezondheidsredenen, helaas stoppen aan het einde van dit jaar.

Tot slot. In 2008 heeft de commissie zesmaal vergaderd, in januari, op 6 maart, 15 april, 9 juni, 8 september en 26 november. Deze lijn hopen we volgend jaar voort te zetten. Het werken met een centraal thema maakt het commissiewerk boeiender en het is kwalitatief een meerwaarde.

7. Organisatiebestuur

In de hier volgende pagina's volgt het verslag van de diverse commissies vallend onder het organisatiebestuur. Ons organisatiebestuur bestaat uit een vijftal enthousiaste en bruisende commissies. Uit de verslagen zal dit blijken. We kunnen terugkijken op een geslaagd jaar. Tijdens de

jaarvergadering namen we afscheid van de voorzitter van het organisatiebestuur Karel Kok. Leo Heuvelman nam het roer over. Ook namen we afscheid van Gerrit Jansen (voorzitter verenigingen). Arie-Jan de Jong (verenigingen), Pieter Broer (activiteiten) en Gert-Jan van Wijngaarden (KLIK) werden verkozen en zijn aan de slag gegaan. Het organisatiebestuur vergaderde in 2008 acht keer: op 25 januari, 25 april, 29 mei, 27 juni, 18 augustus, 18 september, 31 oktober en 1 december.

We hadden een succesvolle jongerendag in

Den Haag en diverse avonden en congressen waar een groot aantal jongeren aanwezig waren. De magazines verschenen vier keer per jaar met een steeds beter wordende lay-out. De inhoud is standaard van een hoog niveau. Commissie PR veranderde in Commissie Communicatie, omdat die naam de werkzaamheden van de commissie beter dekt. De vormgeving van onze site, bladen, uitnodigingen is dit jaar sterk verbeterd. Ook de plaatselijke verenigingen kunnen hier steeds meer gebruik van maken. In 2008 was er wederom een succesvolle ledenwerfactie op de Wegwijs. Plaatselijk worden veel initiatieven ondernomen om jongeren te betrekken bij christelijke politiek. Commissie Verenigingen heeft ook in 2008 veel betrokkenheid getoond bij de plaatselijke verenigingen. Een aantal nieuwe verenigingen zijn van start gegaan. Andere verenigingen werkten aan een herstart.

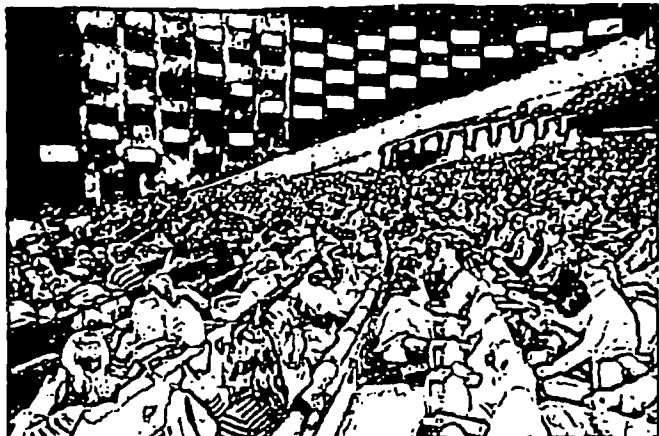
De samenwerking met het Politiek Bestuur is in 2008 verder uitgerold. We weten elkaar steeds beter te vinden en kunnen elkaar uitstekend aanvullen. In 2008 is er veel gebeurd, heel veel vergaderd en bedacht. Moge de HEERE het werk onzer handen zegenen.

7a. Commissie Activiteiten

Een opsomming van belangrijke gebeurtenissen en activiteiten zou een optie kunnen zijn. Bij organiseren van activiteiten moet je altijd bij het begin beginnen. Daarom, het zou de commissie Activiteiten niet zijn als al deze activiteiten niet voortvloeien uit creatieve mensen die samen deze commissie vullen. Enthousiaste mensen met kennis van zaken, organiseren en erg veel energie. Waar gewoonlijk deze krachten over negen mensen worden verdeeld, is dit alles het afgelopen jaar aan zes mensen toebedeeld.

Door hun inspanning zijn er het afgelopen jaar veel contacten gelegd, jongeren bij de SGP-jongeren betrokken en allerlei activiteiten en ontmoetingen georganiseerd. Inmiddels heeft de nieuwe burgemeester van Rotterdam kennis gemaakt met de SGP-jongeren, professor Kinneging was een graag gehoorde gast op ons najaarscongres met 135 bezoekers. Het thema 'aanval op het gezin' was aansprekend en zeer leerzaam. De debatfinale kwam dit jaar erg goed uit de verf. Er is geen enkele bezoeker geweest die zich niet achter de microfoon geroerd heeft.

Voor de organisatie van congressen, jubileumconcerten, thema-avonden enz. is veel samenspraak nodig. Deze vergaderingen zijn de dingen die de commissie Activiteiten het meest bindt. Een heldere visie binnen de vergadering is belangrijk. Iedereen onderstreept deze. De boodschap van de SGP-jongeren is niet oud, ouderwets en hopeloos achterhaald. Juist deze boodschap is helder, concreet en duidelijk, 75 jaar geleden en nu nog steeds.

Op al onze activiteiten komt ons fundament naar voren. Veel van de sprekers en politici vinden onze activiteiten bijzonder, omdat: 'er nog met z'n allen gezongen wordt' en 'hoe kan zo'n jongeman een preek van een kwartier houden'. Uiteraard is hier niets van onze commissie bij, wel hoor je op deze manier waarom deze mensen de SGP-jongeren zo'n hechte club jongeren vinden.

Het fileprobleem is afgelopen jaar aan de orde geweest. Op een geweldige locatie is nagedacht over een oplossing voor dit probleem. Een eenduidig antwoord is uitgebleven. De jubileumconcerten klinken veel mensen als muziek in de oren. Tweemaal een goed gevulde kerk is het gevolg van PR en de samenwerking met mooie koren. Alle commissieleden en vrijwilligers die meegewerkt hebben aan activiteiten, congressen enz. hebben een voldaan gevoel. Na evaluatie van activiteiten komen we altijd tot verbeterpunten. Deze nemen we graag ter harte in het aankomende jaar. We namen we afscheid van een gewaardeerd commissielid, Cees Lock. Na het congres mochten we 4 nieuwe commissieleden welkom heten. Vanaf nu staat de teller weer op negen. Hier kunnen we voorlopig mee vooruit!

De commissie vergaderde in het verslagjaar acht keer, op 9 januari, 28 maart, 7 mei, 18 juni, 4 september, 17 november, 27 november en 10 december.

7b. Commissie Communicatie

Dit jaar veranderde de naam van de commissie. Heten we eerst commissie PR, nu staan we bekend als commissie Communicatie. Deze naam dekt de lading van het werk wat we als commissie verrichten beter. In 2008 heeft onze commissie zich bezig gehouden met de vraag hoe we onze jongeren het beste kunnen bereiken en met welke boodschap.

Naast het aanwezig zijn (middels stands) op diverse bijeenkomsten van onze achterban, werken we aan een goede en overzichtelijke website. Een steeds betere lay-out en ontwerp geven uiting aan de professionaliteit van de SGP jongeren.

Ook was er in 2008 een geslaagde ledenwerfactie op de Wegwijs, waar ruim 1400 nieuwe leden begroet werden.

We namen afscheid binnen de commissie van Dick van Dijk en Reinier de Bruin. Als nieuwe commissieleden mochten we verwelkomen: Johan Bulsink, Christine Dingemans en Rieke Hoogendijk.

De commissie vergaderde in het verslagjaar achtmaal, op 15 januari, 28 februari, 15 april, 28 mei, 7 juli, 9 september, 11 november en 9 december.

7c. Commissie In Contact

De meeste lessen voor het heden liggen in het verleden. Zo ook voor In Contact. Terugkijkend op 2008 kunnen we als redactie concluderen dat het teamwork van het afgelopen jaar inspirerend

werkt. Dat we ons net als in 2008 moeten blijven profileren via de website. Dat het mogelijk is de abonnee meer waar voor zijn geld te bieden door extra advertentieopbrengsten.

2008 was een vruchtbaar jaar. De vier nummers In Contact rondom Israel, islamisering, jeugdbeleid en onze eigen club werden positief ontvangen. Prominenten zoals Joris Luyendijk, Ehsan Jami, Tofik Dibi en anderen wilden reageren in ons blad. Het laatste nummer dat dit jaar verscheen ging dus over de SGP-jongeren zelf. In het blad werd uitvoerig stil gestaan bij het 75-jarig bestaan van de jongerenvereniging. Geschiedenis en toekomst werden verweven en zorgden zo voor een uniek nummer. De landelijke pers werd gehaald met het interview dat gehouden werd met dominee Golverdingen.

2008 was ook een vruchtbaar jaar voor de redactie zelf. We verwelkomden de nieuwe redactieleden Louis Seesing en Alinda den Hoed. Hester en Gert lazen, bewerkten of corrigeerden als onze nieuwe eindredacteuren alle artikelen. Het werk van onze fotograaf Kees werd wat verlicht door de benoeming van vier nieuwe fotografen. Hoofdredacteur Steven trouwde met zijn Paulien en redacteur Evelien en haar man kregen een dochtertje.

2008 was het jaar waarin wij regelmatig input uit het politiek bestuur ontvingen. 2008 was ook het jaar waarin wij door de flinke advertentiewerving ruim 20.000 euro aan advertentieopbrengsten ontvingen. Hierdoor konden we extra pagina's plaatsen.

2008 was tevens het jaar waarin wij een grootschalige enquête onder onze lezers hielden. Niet alleen om te kijken of onze formule werkt, maar vooral om te ontdekken waarin we ons kunnen ontwikkelen. De uitslag van de enquête hebben we intern besproken en in het nieuwe jaar hopen we te werken aan de wensen van onze doelgroep.

De commissie vergaderde in het verslagjaar viermaal, op 19 februari, 4 juni, 26 augustus en 25 november.

7d. Commissie KLIK

Dit jaar is er veel gebeurd binnen de commissie KLIK. Vier prachtige nummers zijn er dit jaar uitgekomen. KLIKs waarvan de inhoud varieerde van 'Ministerie van Integratie' tot '10 jaar Van der Staaij' en van 'Laks' tot 'Wisseling van de wacht'. Dit laatste artikel omdat KLIK 2008 inging met Steven Middelkoop aan het roer. Halverwege 2008 heeft hij het voorzitterschap overgedragen aan Gertjan van Wijngaarden. Na deze wisseling is KLIK op het ingezette spoor verder gegaan. In de redactie wisten we dat duizenden jongeren KLIK door de bus krijgen. We zorgden er met elkaar voor dat al deze jongeren het blad ook gingen lezen.

IN » contact

De redactie is gewijzigd in 2008. Twee redactieleden vertrokken: Gerald Harbers, de eindredacteur, en Steven Middelkoop, de hoofdredacteur. Gerald had door zijn werk (journalist) veel ervaring met schrijven en heeft het erg goed en leuk gedaan als eindredacteur. Steven heeft gezorgd voor de restyling van KLIK en na realisering van veel van zijn ideeën is ook hij vertrokken.

Erg jammer, maar gelukkig is KLIK weer uitgebreid. Arja Karels, Anne Vader en Gerdineke van Silfhout hebben we verwelkomd binnen de redactie. Inmiddels draaien zij al volop mee. Omdat Gerald vertrok als eindredacteur, hebben we daar een nieuw redactielid voor gezocht. We hebben gekozen voor twee eindredacteuren: Korstiaan van Vliet en Gerdineke van Silfhout. Korstiaan was de secretaris van KLIK, dus ook daarin hebben we geschoven. Anne Vader neemt sinds kort deze taak waar. Verder kregen we binnen KLIK

nog een nieuwe 'functie': de beeldredacteur. Albert van der Maat verzorgt vanaf halverwege 2008 de foto's voor KLIK.

We hebben meer KLIK-lezers gekregen. Alleen al met Wegwijs zijn er ruim 1200 nieuwe lezers bij gekomen. KLIK groeit ook door gastlessen, waar KLIK's uitgedeeld worden. Nog een mooie actie dit jaar was het sturen van een brief naar basisscholen vlak voor het afscheid van groep 8. Veel jongeren hebben de bijgevoegde aanmeldkaart ingevuld en teruggestuurd.

Met KLIK 2 hebben we een enquête meegestuurd. We werden erg positief beoordeeld door de lezers. Ook hebben we van de jongeren veel tips gekregen over een mogelijk onderwerp voor in KLIK. Achter de schermen is er in 2008 bij KLIK veel veranderd. We hebben geprobeerd om met elkaar lekker door te gaan. Dit is gelukt en daar zijn we erg blij mee. We hopen dat de jongeren met elk nummer nog vaster worden gekLIkt aan de SGP.

De commissie vergaderde in het verslagjaar viermaal, op 5 februari, 23 april, 2 september en 4 november.

7e. Commissie Verenigingen

De commissie Verenigingen is er voor de lokale verenigingen in ons land. Ook dit jaar heeft de commissie zich ingezet voor en bij de ondersteuning van de lokale verenigingen. Er zijn veel initiatieven ondernomen om tot een nog betere ondersteuning voor de verenigingen te komen, ook is er veel meegedacht bij de bezochte vergaderingen en bijeenkomsten.

Het afgelopen jaar hebben de volgende personen ons verlaten: Roelof Slager, Gert Meulenman en Arjan Speksnijder. Gelukkig hebben we Lambert Horst en Bernard van de Belt mogen verwelkomen. Gerrit Jansen heeft de voorzittershamer overgedragen aan Arie Jan de Jong.

In het afgelopen jaar is er nieuw leven geblazen in de Verenigingen van Graafstroom, Schouwen Duivenland en

Barneveld. Hoekse Waard en Nunspeet en Leerdam hebben een herdenking van hun 40-jarig bestaan gevierd. In Borssele, Barendrecht e.o., Middelburg en Opheusden is gewerkt aan het opstarten van een vereniging.

In 2008 zijn we gestart met het houden van regionale bestuursvergaderingen. Dit is goed bevallen van wederzijdse kanten en verdient een herhaling. Staphorst heeft in een aantal sessies de cursus debatteren aangeboden aan de leden. Dit waren bijeenkomsten met een zeer grote opkomst. Voor de onderlinge overdracht van kennis en informatie hebben we dit jaar het Handboek Verenigingen weer opnieuw gepubliceerd. Ook is er een template verschenen voor het organiseren van een avond. Er is een start gemaakt met het uitwerken van meer studiegroepen in ons land. De commissie heeft 8 keer vergaderd dit seizoen, op 10 januari, 13 februari, 26 maart, 7 mei, 3 juni, 3 september, 19 november en 17 december.

8. Ten slotte

Er is veel gebeurd in 2008. Het lijkt als de dag van gisteren dat het jaar begon. En nu is het alweer geschiedenis geworden. Een jaar met veel hoogtepunten, maar ook een jaar met veel schuld. Laten we ons met het gebed van Daniël voor de Heere verootmoedigen en bidden om Zijn zegen. "O Heere, hoor, o Heere, vergeef, o Heere, merk op en doe het, vertrek het niet; om Uws Zelfs wil" (Dan. 9: 19a).

Uddel, januari 2009

Bijlage C: Bestuursverkiezing

Schema van aftreden van bestuursleden van de SGP-jongerenorganisatie

Dagelijks bestuur:

Voorzitter	2009	Jan Kloosterman	aftredend
Secretaris	2010	Sander Kok	
Penningmeester	2011	Elles van Weelden	
Voorzitter organisatie	2010	Leo Heuvelman	
Voorzitter politiek	2011	Maaïke Verhoeks	tussentijds afgetreden

Organisatiebestuur:

Commissie Activiteiten	2010	Pieter Broer	tussentijds aftredend
Commissie Communicatie	2009	Johan van Panhuis	aftredend
Commissie IN » contact	2011	Steven Middelkoop	
Commissie KLIK	2011	Vacature	
Commissie Verenigingen	2010	Arie Jan de Jong	

Politiek bestuur:

Commissie Binnenlandse Zaken	2010	Geert Schipaanboord	naar voorzitter politiek
Commissie DOL	2009	Arjan van de Waardt	
Commissie Internationaal	2010	Gijsbert Bouw	tussentijds aftredend
Commissie Onderwijs	2009	Wouter van den Berg	
Commissie SEZ	2011	Robert van Putten	

N.B. Regelmatig komt de vraag naar voren waarom bestuursleden al na één jaar aftredend zijn. Volgens onze statuten wordt een bestuurslid benoemd voor drie jaar. Is hij of zij tussentijds aftredend, dan neemt zijn/haar opvolger de plaats in in het schema van aftreden. Bij de invoering van de nieuwe bestuursstructuur is een nieuw schema van aftreden gemaakt.

Kandidaten bestuur:

In de tweede helft van 2008 heeft onze voorzitter politiek, Maaïke Verhoeks, ons helaas verlaten. Een mix van persoonlijke en zakelijke omstandigheden maakten het haar onmogelijk om haar werk als *voorzitter politiek* nog voldoende te kunnen uitvoeren. We betreuren het vertrek van Maaïke, maar we begrijpen en respecteren haar keuze volledig. Door het bestuur is Geert Schipaanboord benoemd tot *voorzitter politiek*.

In de loop van het jaar werd voorzien in de vacature voorzitter KLIK. Gertjan van Wijngaarden trad aan als interim-voorzitter. Door de benoeming van Geert Schipaanboord tot *voorzitter politiek* ontstond tevens een vacature voor de functie van voorzitter Binnenlandse Zaken. Commissielid Bas van Hell is door het bestuur benoemd tot interim-voorzitter. Beide heren worden de vergadering voorgedragen tot verkiezing.

Het bestuur ging in alle gevallen over tot enkelvoudige kandidaatstelling. Het bleek niet mogelijk om te komen tot een gelijkwaardige kandidaatstelling van twee personen voor de functies.

In mei 2009 treed ons voorzitter Jan Kloosterman af. De wervingsprocedure voor een nieuwe voorzitter is gestart. Benoeming van een nieuwe voorzitter vindt plaats door het Hoofdbestuur van de Staatkundig Gereformeerde Partij op basis van een voordracht door ons bestuur.

Voorzitter Communicatie

De huidige voorzitter Communicatie (voorheen: commissie PR), Johan van Panhuis, is periodiek aftredend en niet herkiesbaar. In de openvallende vacature stelt het bestuur de volgende kandidaat:

Johan Bulsink
 21 jaar
 Gereformeerde Gemeenten
 Lid VLSJ
 Projectleider bij een architecten- en bouwmanagementbureau
 Meteren

"Met het enthousiaste team waarmee we nu de commissie Communicatie vormen, is het prettig samenwerken. Ik vind het een uitdaging om de rol van voorzitter op me te nemen, om zo met de commissie de ingeslagen weg verder te vervolgen. Graag wil ik samen met de hele commissie mij gaan inzetten om alle communicatie-uitingen van de SGP-jongeren verder te professionaliseren. Ik hoop op een prettige samenwerking!"

Voorzitter KLIK

Het voorzitterschap / hoofdredacteurschap van het jeugdblad KLIK was sinds het vertrek van Steven Middelkoop naar In Contact vacant. In de loop van het jaar 2008 is Gertjan van Wijngaarden aangesteld als interim-voorzitter. Om te voorzien in de vacature stelt het bestuur de volgende kandidaat:

Gertjan van Wijngaarden
 21 jaar
 Gereformeerde Gemeenten
 Lid VLSJ
 Leerkracht basisonderwijs
 Veenendaal

"Ik ben actief geworden in de commissie KLIK, omdat ik de doelgroep van jongeren -16 jaar graag wil betrekken bij de SGP en de politiek op z'n breedst. KLIK is daarbij een prachtig middel, omdat we hierin ons verhaal op een aansprekende manier kwijt kunnen aan de jongeren. Het schrijven vind ik heerlijk en het samenwerken met de commissieleden uitdagend. Met KLIK willen we gaan werken aan de eigen webpagina www.klik.sgpj.nl. Deze willen we in ieder geval uitbreiden en actueel houden door bijv. korte statements."

Voorzitter Activiteiten

De huidige voorzitter Activiteiten, Pieter Broer, is tussentijds aftredend en niet herkiesbaar. Het bestuur hoopt u nog voor aanvang van de jaarvergadering een bestuurskandidaat voor deze functie te kunnen presenteren.

Voorzitter Binnenlandse Zaken

Het voorzitterschap de commissie Binnenlandse Zaken werd tot eind 2008 ingevuld door Geert Schipaanboord. In verband met zijn benoeming tot *voorzitter politiek* is Bas van Hell aangesteld als interim-voorzitter. Om te voorzien in de ontstane vacature stelt het bestuur de volgende kandidaat:

Bas van Hell
23 jaar
Gereformeerde Gemeenten
Lid VLSJ
Juridisch adviseur bij gemeente Woerden
Utrecht

"Zo'n drie jaar geleden werd ik aangestoken door het enthousiasme dat de SGP-jongeren uitstralen. Met dat enthousiasme denken we in de commissie Binnenland na over belangrijke politieke thema's. Het is heel verrijkend om op maatschappelijk relevante thema's met een groep jongeren dieper in te gaan. Als voorzitter hoop ik het enthousiasme levendig te houden en de commissie te stimuleren een bijdrage te leveren aan het politieke debat, ook al is het aan de zijlijn."

Voorzitter Internationaal

De huidige voorzitter Internationaal, Gijsbert Bouw, is tussentijds aftredend en niet herkiesbaar. In de opvallende vacature stelt het bestuur de volgende kandidaat:

Anthony van der Wulp
19 jaar
Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland
Lid k.v. 's-Gravendeel, lid SGPJ Hoeksche Waard, bestuurslid VLSJ
Student Bestuurskunde & Overheidsmanagement
's-Gravendeel

"Ik heb mij kandidaat gesteld omdat ik het bezig zijn met internationale thema's erg leuk vind. Het is belangrijk om bezig te zijn met deze onderwerpen omdat er vanuit bijvoorbeeld Europa veel op Nederland af komt. Ik wil graag mijn bijdrage leveren aan het formuleren van standpunten en het organiseren van activiteiten voor de SGP-jongeren."

Voorzitter Duurzame Ontwikkeling & Landbouw

De voorzitter Duurzame Ontwikkeling & Landbouw, Arjan van de Waardt, is periodiek aftredend én herkiesbaar. Het bestuur stelt de volgende kandidaten:

Izak Boot
 19 jaar
 Gereformeerde Gemeenten
 Lid SGP Goes
 Student Pabo
 Gouda

Arjan van de Waardt
 18 jaar
 Gereformeerde Gemeenten
 Lid s.v. 'Calvijn' te Tholen
 Student Dierwetenschappen
 Ede

Voorzitter Onderwijs

De voorzitter Onderwijs, Wouter van den Berg, is periodiek aftredend én herkiesbaar. Het bestuur stelt de volgende kandidaten:

Wouter van den Berg
 22 jaar
 Gereformeerde Gemeenten
 Lid s.v. en k.v. Dordrecht
 Master Political Science
 Dordrecht

Johan van de Worp
 20 jaar
 Gereformeerde Gemeenten
 Lid VLSJ en k.v. Leiderdorp
 Student geschiedenis en politicologie
 Leiden

Commissieleden van de SGP-jongerenorganisatie

Commissie Activiteiten:	Antonette Boer Linda Hazenboom Anton Heemskerk Cees Lock Tineke Morren Mark Scheurwater Lizette Schippers Marjolein Schippers Gert Zuiddam	afgetreden afgetreden afgetreden
Commissie Binnenlandse Zaken:	Peter Aangeenburg Dirk Jan Boon Willem Kater Lambert Pasterkamp Arie Vonk Noordegraaf	afgetreden
Commissie Communicatie:	Arjan Boone Marga van den Brink Reinier de Bruin Johan Bulsink Christine Dingemanse Rieke Hoogendijk Jantine Pekaar Henriëke Wielink	afgetreden afgetreden afgetreden
Commissie DOL:	Izak Boot Pieter Koen Rens van Rossum Jaco Slingerland	afgetreden
Commissie In Contact:	Kees Berends Hester Bos Alinda den Hoed Sjoerd Janse Evelien Kattenberg Michiel Kerpel Gert Koese Thijs van Meijeren Louis Seesing Jilke Tanis	afgetreden afgetreden
Commissie Internationaal:	Wilco Kodde Geert Kraaijeveld Gert-Jan van Panhuis Simon Polinder Gerdien Waterman Anthony van der Wulp	
Commissie KLIK:	Marco van Eckeveld Gerald Harbers Arja Karels Wilmar Karels	afgetreden

	Albert van der Maat Gerdineke van Silfhout Anne Vader Korstiaan van Vliet	
Commissie Onderwijs:	Rianne Hofland Kees Jansen Simone Kroes Johan van de Worp	afgetreden
Commissie SEZ:	Arjan Benard Wilmar Karels Jos Lukasse Robert van Putten Huibert Struik Kees Vreeken	afgetreden
Commissie Verenigingen:	Bernard van den Belt Robert van Doorn Dinant Geuze Henry van Hartingsveldt Lambert Horst Frank Oostdijk Henri Pool	afgetreden
Overige commissieleden:	Hans Stolk (HR-vrijwilliger) Laura Timmerman (secretaresse) Gerianne Verheij (secretaresse)	

Nieuwe commissieleden:

De volgende commissieleden zijn door het bestuur benoemd:

Commissie Activiteiten:

Antonette Boer	18 jaar, Gereformeerde Gemeenten in Nederland Student-SPH Sommelsdijk
Mark Scheurwater	23 jaar, Gereformeerde Gemeenten in Nederland Scheepstimmerman / meubelmaker Opheusden
Lizette Schippers	19 jaar, Gereformeerde Gemeenten Leerling verzorgende IG Hardinxveld-Giessendam
Marjolein Schippers	20 jaar, Gereformeerde Gemeenten Begeleidster GVT Hardinxveld-Giessendam
Gert Zuiddam	22 jaar, Christelijk Gereformeerde Kerk Medewerker Toernisme Vianen

Commissie Binnenlandse Zaken:

- Dirk Jan Bóon 21 jaar, Gereformeerde Gemeenten in Nederland
Student Luchtvaart- en Ruimtetechneik
Bergambacht
- Lambert Pasterkamp 19 jaar, Gereformeerde Gemeenten
Student Bestuurskunde
Leiden
- Arie Vonk Noordegraaf 17 jaar, Hersteld Hervormde Kerk
Havo
Maartensdijk

Commissie Communicatie:

- Rieke Hoogendijk 21 jaar, Gereformeerde Gemeenten in Nederland
Media vormgever en verkoper
Sliedrecht

Commissie Duurzame Ontwikkeling & Landbouw (OOL):

- Rens van Rossum 20 jaar, Gereformeerde Gemeenten
Student diergeneeskunde
Zeist
- Jaco Slingerland 18 jaar, Gereformeerde Gemeenten
VWO Natuur & Gezondheid
Lekkerkerk

Commissie IN » contact:

- Alinda den Hoed 17 jaar, Gereformeerde Gemeenten
Student
Middelharnis
- Sjoerd Janse 17 jaar, Gereformeerde Gemeenten
Student VWO
Dordrecht
- Louis Seesing 19 jaar, Gereformeerde Gemeenten
Student sociologie
Capelle aan den IJssel

Commissie Internationaal:

- Geert Kraaijeveld 25 jaar, Gereformeerde Gemeenten
Werkvoorbereider beveiliging
Barneveld

Commissie KLIK:

- Albert van de Maat 21 jaar, Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland
Student Biologie en medisch laboratoriumonderzoek
Rijssen
- Gerdineke van Silfhout 21 jaar, Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland
Student Nederlandse Taal en Cultuur
Ermelo
- Anne Vader 15 jaar, Christelijk Gereformeerde Kerk
Student secretaresseopleiding
Tholen

Commissie Onderwijs:

Simone Kroes 22 jaar, Hersteld Hervormde Kerk
Student Onderwijskunde
Utrecht

Commissie Sociaal Economische Zaken (SEZ):

Arjan Benard 21 jaar, Gereformeerde Gemeenten
Student Fiscale economie en Fiscaal recht
Capelle aan den IJssel

Commissie Verenigingen:

Bernard van den Belt 20 jaar, Gereformeerde Gemeenten in Nederland
Student Geschiedenis
Vriezenveen

Henry van Hartingsveldt 23 jaar, Gereformeerde Gemeenten
Chef transport
's-Gravenpolder

Lambert Horst 21 jaar, Gereformeerde Gemeenten in Nederland
Docent Du/Ne/ICT/Ma
Uddel

Overige vrijwilligers:

Hans Stolk 22 jaar, Christelijk Gereformeerde Kerk
P&O-er
Barendrecht

Laura Timmerman 22 jaar, Gereformeerde Gemeenten
Directiesecretaresse
Klaaswaal

Gerianne Verheij 22 jaar, Gereformeerde Gemeenten
Student fiscale economie
Ridderkerk

Bijlage D: Wijzigingsvoorstel VLSJ

Allereerst volgt hier het voorstel wat dit jaar diende als aanzet tot een gesprek met de lokale verenigingen. Via drie regioavonden heeft elke plaatselijke vereniging mee kunnen denken over de inhoud van het voorstel. Na deze avonden is het voorstel inhoudelijk verder uitgewerkt.

Sinds 1995 kent de SGP-jongeren landelijk en lokaal aangesloten leden. De landelijke leden (dit zijn grotendeels de <28 jarige leden die In Contact ontvangen) zijn ondergebracht bij de Vereniging Landelijke SGP-jongeren (VLSJ). De lokale leden zijn aangesloten bij de ongeveer 35 plaatselijke verenigingen.

Voor deze structuur is destijds gekozen om in aanmerking te komen voor subsidie van de Nederlandse overheid.

Om meer dan 1 reden is deze structuur onwenselijk geworden. Dit document is bedoeld als een aanzet in de discussie over een nieuwe structuur en gaat achtereenvolgens in op de volgende zaken:

- *Waarom een andere structuur?;*
- *Waarom moet een nieuwe structuur voldoen?;*
- *Voorstel nieuwe structuur;*
- *Toelichting/uitwerking voorstel.*

Voorop gesteld moet worden dat eenduidigheid voor onze leden, efficiëntie in de ledenadministratie en de bijbehorende subsidieaanvraag en een stroomlijning tussen plaatselijke en landelijke SGPJ-belangen de belangrijkste doelen zijn voor deze wijziging. Het gaat dus niet om invloed of macht maar om een voorstel waar de SGP-jongeren in de breedste zin van het woord beter van worden. Daarom streeft het landelijk bestuur nadrukkelijk ook niet alleen naar een meerderheid voor de voorstellen maar zoeken we er een zo breed mogelijk draagvlak voor.

Waarom een andere structuur?

Al enkele jaren wordt er door diverse geleidingen van de SGP-jongeren nagedacht over de wenselijkheid van de huidige structuur. Waarom hierover wordt nagedacht is:

1. Dat de huidige structuur ondoorzichtig is:

- Zowel landelijke als lokale leden;
- Veel lokale leden zijn ook landelijk lid;
- Veel landelijk aangesloten leden (In Contact lezers en de zogenaamde vijfjes-leden) weten niet eens dat zij lid zijn van de VLSJ.

2. Dat de betrokkenheid van de landelijke leden bij het werk van de SGP-jongeren minimaal is.

3. Dat de huidige stemverhouding geen recht doet aan de verhouding tussen landelijk en lokaal aangesloten leden. Op dit moment heeft de VLSJ net als elke lokale vereniging twee stemmen tijdens de jaarvergadering. Dit levert een rare situatie op: de VLSJ met ongeveer 5000 leden heeft twee afgevaardigden, terwijl de ongeveer 35 verenigingen met ongeveer 2000² leden 70 afgevaardigden mogen leveren.

² Van deze 2000 leden zijn er ongeveer 1000 < 28 jaar. Veel lokaal aangesloten leden zijn ook VLSJ lid.

Waarom moet een nieuwe structuur voldoen?

Over mogelijke nieuwe structuren die recht doen aan bovenstaande punten zijn diverse ideeën. Om deze modellen te kunnen beoordelen/ toetsen is belangrijk om criteria op te stellen waaraan een nieuwe structuur zou moeten voldoen:

- De structuur dient zodanig te zijn dat de subsidie behouden blijft (vooral nog wordt ervan uit gegaan dat de hervatte subsidiering van kracht blijft). Naast andere criteria, zoals vermeld in de Wet subsidiëring politieke partijen, betekent dit concreet dat tenminste 2/3 van de leden tussen de 14 en 27 jaar moet zijn;
- De transparantie van de nieuwe structuur toeneemt;
- De betrokkenheid bij de SGP-jongeren en de SGP-beginselen toeneemt;
- Evenwichtigere verdeling van de stemverhouding tussen de leden;
- Draagvlak binnen de SGP-jongeren (waaronder de plaatselijke verenigingen).

Voorstel nieuwe structuur

De afgelopen jaren is door de SGP-jongeren, de VLSJ en een aantal plaatselijke verenigingen intensief nagedacht over een nieuwe structuur die recht doet aan bovengenoemde voorwaarden.

De volgende modellen zijn hierbij gepasseerd:

- One-men-one-vote principe (zoals bij D66).
Grootste bezwaar: geen directe inspraak en betrokkenheid van verenigingen.
- Alleen lokale leden (zoals bij de SGP).
Grootste bezwaar: decentrale ledenadministratie en contributie.
- Landelijke leden en lokale leden.
Grootste bezwaar: ondoorzichtige stemverhouding en (mogelijk) dubbel stemrecht.
- Landelijke leden met stemrecht via plaatselijke afdeling/vereniging (zoals bij de NPV).
Grootste bezwaar: relatief grote verandering van bevoegdheden/rechten van lokale verenigingen.

Als SGP-jongeren en VLSJ zijn wij tot de conclusie gekomen dat bovenstaande modellen in meer of mindere mate niet voldoen aan de gestelde randvoorwaarden/eisen.

Als SGP-jongeren benadrukken wij het belang van vitale lokale verenigingen. Het nadeel van deze structuur is echter, zoals hierboven aangegeven, dat de landelijke werving van jongeren erg lastig is door lokale ledenadministratie. Daarnaast heb je daarmee de situatie dat er verschillen in contributie zijn. Ook zijn de SGP-jongeren afhankelijk van de (inactieve) lokale verenigingen in het doorgeven van de ledenadministratie. De huidige praktijk is namelijk dat dit, ondanks veel inspanning, enorm moeizaam verloopt tot frustratie van de leden en de SGP-jongeren.

Bovenstaande in overweging nemend is het voorstel van het SGP-jongeren- en VLSJ bestuur om:

- Huidige structuur van lokale verenigingen intact te laten;
- VLSJ op te heffen en deze leden lokaal onder te brengen;
- Landelijke ledenadministratie en contributie;

- Retributie naar verenigingen op basis van ledenaantal;
- *Verenigingen die meer dan 150 euro aan giften ontvangen, wordt de mogelijkheid geboden om de contributie lokaal te innen en het verschil tussen contributie en retributie door te storten naar de SGP-j. Hierbij geldt wel de voorwaarde dat de contributie gelijk is aan de landelijk afgesproken contributie.*
- *De voorgestelde contributie voor -28-jarige leden bedraagt € 10 (+ 28-jarig: € 15). Het staat de betreffende vereniging vrij om in een begeleidend schrijven te vermelden dat een hoger bedrag benodigd is tot instandhouding van de (lokale) activiteiten. De retributie naar de plaatselijke vereniging bedraagt € 4 voor -28-jarige leden (€ 5 voor +28-jarige leden). Dat impliceert dat verenigingen die zelf de contributie innen een afdracht aan de SGP-jongeren van € 6 per lid dienen te voldoen. Voor +28-jarige leden komt dit bedrag op € 10.*

Bovengenoemde voorstel doet naar de mening van de SGP-jongeren en VLSJ recht aan de gestelde eisen aan een nieuwe structuur:

- Landelijke registratie waardoor het werven eenvoudig blijft;
- Contributie landelijk hetzelfde;
- Ontvangen van subsidie blijft gewaarborgd;
- Lokale vereniging staat het meest dicht bij de jongeren (verenigingen blijven bestaan);
- De ondoorzichtige structuur van de VLSJ verdwijnt;
- Waarschijnlijk neemt het aantal subsidiabele leden toe (niet alle lokale leden zijn ook lid van de VLSJ);
- Evenwichtigere verdeling van de stemverhouding. Deze evenwichtigere verdeling kan nog verder toenemen door het aantal afgevaardigden naar de jaarvergadering afhankelijk te maken van het aantal leden. (Bij de moederpartij is het aantal afgevaardigden ook gekoppeld aan het aantal leden). *Het bestuur van de SGP-jongeren doet hiervoor nu nog geen voorstel.*

Toelichting/uitwerking voorstel

- Huidige VLSJ leden worden op basis van postcode verdeeld over de huidige verenigingen;
- Bij oprichten van nieuwe verenigingen en/of opheffen van de bestaande verenigingen vindt een herverdeling van de leden plaats;
- Contributie en retributie worden door de ALV vastgesteld. Zowel verenigingen als het SGP-jongeren bestuur kunnen voorstellen doen tot wijziging;
- Voorwaarde om als lokale vereniging in aanmerking te komen voor retributie is dat jaarlijks een jaarverslag en een overzicht van inkomsten en uitgaven wordt overlegd;
- Retributie vind plaats op door de ALV vastgestelde termijnen.
Voorstel: 3 keer per jaar; voorschot in februari, 2^e termijn in juni en op basis van actuele

ledenstand het resterende bedrag in december; retributie vindt alleen plaats voor betalende leden;

- *Verenigingen die de contributie zelf innen, dienen jaarlijks hun afdracht aan de landelijke SGP-jongeren af te dragen; het risico van niet betalende leden ligt bij de plaatselijke vereniging;*
- *Verenigingen die veel activiteiten ontplooiën kunnen voor extra middelen een beroep doen op de landelijke SGP-jongeren;*
- *Door leden overgemaakte giften (bij het betalen van de contributie) komen ten goede aan de landelijke SGP-jongeren;*
- *Het staat de verenigingen vrij om middels donateurs, bijdragen kv's, sponsors etc. extra middelen te verwerven. Deze middelen vallen uiteraard onder het beheer en de verantwoordelijkheid van de lokale vereniging;*
- *Alle leden ontvangen het landelijke blad In Contact;*
- *SGP-jongeren geven de garantie dat negatieve financiële consequenties van de nieuwe structuur groter dan 10% van het huidige budget worden gecompenseerd; **Naar verwachting zullen 6 verenigingen nadelige financiële consequenties ervaren.***
- *In geval meisjes geen lid kunnen worden van een lokale vereniging worden deze ondergebracht bij de naburige vereniging waar dit wel mogelijk is; bij wijziging van plaatselijk beleid vindt een herverdeling plaats;*
- *Ledenwerving vindt plaats via uniform wervingskaartje voorzien van antwoordnummer;*
- *Partijbureau beheert de ledenadministratie en het nabellen van niet betalende leden;*
- *Na aannemen van het voorstel door de jaarvergadering wordt een handleiding "hoe te handelen" gemaakt voor de verenigingen;*
- *De acceptatie van leden blijft juridisch voorbehouden aan plaatselijke verenigingen. Weigeren van leden kan uitsluitend indien zijn niet instemmen met de grondslag of indien een plaatselijke vereniging geen mogelijkheid biedt voor het lidmaatschap van dames;*
- *De leden die van de VLSJ overgeschreven worden naar de plaatselijke vereniging worden hierover door de VLSJ geïnformeerd en uitgenodigd voor de jaarvergadering / opheffingsvergadering van de VLSJ.*

Het voorstel behoeft vooralsnog geen aanpassing van de statuten of het huishoudelijk reglement van de SGP-jongeren. In een persoonlijke brief is de verwachte financiële voor uw vereniging bekendgemaakt.

Voor vragen over het deze consequenties en voor vragen over de inhoud van dit voorstel, kunt u contact opnemen met de voorzitter van de VLSJ, Harrold van Vliet (harrold@kliksafe.nl of 06-23270455).

Bijlage E: Politieke discussie

Onderwerp: Moskeeën in Nederland

Debatleider: Bas van Hell, voorzitter commissie Binnenland

Stelling: *De overheid moet de bouw van moskeeën tegenhouden*

Toelichting:

Iedereen die het publieke debat volgt, weet dat het debat over de islamisering van Nederland heftig woedt. Het succes in de peilingen van de PVV van Wilders bewijst dat er een breed gedeelde zorg in Nederland is over de opmars van de islam. Ook in SGP-kringen is die zorg er. De vraag is in hoeverre het wenselijk is en mogelijk is dat de overheid via politieke weg de bouw van moskeeën tegenhoudt. Hieronder worden enkele argumenten voor en tegen de stelling genoemd. Uiteraard zijn er nog allerlei tussenposities in te nemen, zoals een verbod op de bouw van supermoskeeën, zoals in het SGP-verkiezingsprogramma staat. Die tussenopties kunnen uiteraard ook aan bod komen.

Mogelijke argumenten voor de stelling:

- Om de islamisering van Nederland tegen te gaan, is een stop van de bouw van gebedshuizen een goede en concrete maatregel. Als het lastig is in een moskee bij elkaar te komen, stopt dat de groei van de islam in Nederland.
- Zolang er in moslimlanden geen kerken gebouwd mogen worden, mogen er in Nederland geen moskeeën gebouwd worden.
- De taak die de overheid heeft om valse godsdiensten te bestrijden betekent ook dat de bouw van moskeeën wordt tegengehouden.
- Sommige moskeeën zijn broeiplaatsen van terroristische en extremistische activiteiten. De bestrijding van terrorisme begint met het tegengaan van de bouw van moskeeën.
- Vanuit historische argumenten past een moskee niet bij het karakter van de Nederlandse samenleving.

Mogelijke argumenten tegen de stelling:

- Je kunt dit niet in algemene zin verbieden, het hangt af van de lokale verhoudingen. Wanneer er heel veel moslims in een gemeente wonen, is de bouw van een moskee noodzakelijk. In andere gemeenten is dat veel minder noodzakelijk. Kortom: Wel één in Amsterdam, niet in Staphorst.
- De vrijheid die moslims hebben om een moskee te bouwen, is dezelfde vrijheid die wij hebben om een kerk te bouwen. Neem je het ene weg, dan staat ook het andere op de tocht.
- Het is onzinnig om te denken dat de islamisering gestopt wordt door de bouw van moskeeën tegen te houden. Dit is een geestelijk proces dat niet met overheidsmiddelen kan worden gestopt.
- Zolang moslims de Nederlandse rechtstaat niet bedreigen, kunnen ze in hun gebedshuizen hun gang gaan.

'SGP-JONGEREN'
IS DE OVERKOEPELENDE ORGANISATIE VAN DE SGP-STUDIE- EN JONGERENVERENIGINGEN
EN BESTAAT UIT DE COMMISSIES
ORGANISATIEBESTUUR: ACTIVITEITEN, IN»CONTACT, KLIK, COMMUNICATIE, VERENIGINGEN
POLITIEK BESTUUR: BINNENLANDSE ZAKEN, DUURZAME ONTWIKKELING & LANDBOUW,
INTERNATIONAAL, SOCIAAL ECONOMISCHE ZAKEN

FINANCIËEL JAARVERSLAG

2008

BEGROTING 2009

FINANCIËEL JAARVERSLAG VERENIGING SGP-JONGEREN

Hierbij vindt u het rapport betreffende de jaarrekening over het jaar 2008 van de vereniging SGP-Jongeren, statutair gevestigd te Rotterdam. Achtereenvolgens zijn in dit rapport de volgende stukken opgenomen.

Toelichting op de jaarcijfers 2008

Balans per 31 december 2008

Staat van Baten en Lasten 2008

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Specificatie van de Balans

Accountantsverklaring

Specificatie van de Staat van Baten en Lasten 2008 per sectie

Begroting 2009

Begroting 2009 per sectie

Specificatie kosten Jongerendag 2008 en Jubileumjaar 2008-2009

Toelichting op de jaarcijfers

Algemeen

Statulaire doelstelling

Volgens artikel 4 van de statuten heeft de vereniging tot doel het bevorderen van de studie der politieke en maatschappelijke vraagstukken in nationaal en internationaal verband, daarbij uitgaande van de beginselen der Staatkundig Gereformeerde Partij.

Bestuur

Op 31 december 2008 bestond het bestuur van de vereniging uit de volgende personen:

Dagelijks Bestuur:

Jan Kloosterman, eerste voorzitter
 Sander Kok, secretaris
 Elles van Weelden, penningmeester
 Leo Heuvelman, tweede voorzitter, voorzitter Organisatie Bestuur
 Geert Schipaanboord, voorzitter Politiek Bestuur

Organisatie Bestuur:

Pieter Broer, commissie Activiteiten
 Steven Middelkoop, commissie IN » contact
 Gert Jan van Wijngaarden, commissie KLIK
 Johan van Panhuis, commissie Communicatie
 Arie Jan de Jong, commissie Verenigingen

Politiek Bestuur:

Bas van Hell, commissie Binnenlandse Zaken
 Arjan van de Waerdt, commissie Duurzame Ontwikkeling en Landbouw
 Gijsbert Bouw, commissie Internationaal
 Wouter van den Berg, commissie Onderwijs
 Robert van Putten, commissie Sociaal Economische Zaken

De drie besturen gezamenlijk vormen het algemeen bestuur.

Uitkomsten 2008

Activiteiten

Het achterliggende jaar heeft zich gekenmerkt door het continueren van het gevoerde beleid. Dit beleid kenmerkte zich door bezuinigingen als gevolg van het wegvallen van de subsidie voor de SGP als ook voor haar geledingen, waaronder de SGP-jongeren. Tevens kenmerkte het jaar zich door het actief benaderen van sponsors, adverteerders en andere inkomstenbronnen. Daardoor zijn de activiteiten die begroot waren ook gerealiseerd. Er is minder geld uitgegeven aan publicitaire activiteiten en er zijn eveneens minder kleine bijeenkomsten georganiseerd door de commissie Jongeren. In 2007 is de herziening van de huisstijl afgerond, met als gevolg dat we afstand hebben gedaan van 'secties' en deze 'secties' gaan verder door het leven als 'commissies'. De laatste onderdelen van de herziening van de huisstijl bestonden uit het vervangen van standdecor en het vastleggen van de huisstijl in een officieel handboek.

Tevens is 2007 het jaar waarin we de subsidie weer terugkregen na de uitspraak van de Raad van State. Als gevolg hiervan is het ministerie van Binnenlandse Zaken daadwerkelijk overgegaan tot het uitbetalen van de subsidie over het jaar 2006 en zij heeft eveneens een voorschot voor het jaar 2007 uitbetaald. Zie inzake deze gevolgen ook hetgeen opgenomen is onder de kopjes 'subsidievaststelling 2006' en 'subsidies 2006 t/m 2008'. Hoewel er nog een andere procedure loopt is dit vooralsnog verheugend nieuws. Zodoende kunnen we onze activiteiten weer de inhoud geven die ze verdienen.

Hieronder is een overzicht opgenomen met de ontwikkeling van de baten en lasten van de sgp»jongeren over de jaren 1997 t/m 2007. Uit dit overzicht blijkt dat er met ingang van 2000 sprake is van een sterke stijging van de inkomsten. Vanaf het jaar 2006 zullen deze inkomsten geleidelijk stabiliseren. De subsidie-inkomsten zullen navenant gelijk blijven, zodat een eventuele extra inkomstenpost verworven zal moeten worden middels het uitgeven van advertenties, sponsoring, e.d. In 2001 is er een behoorlijke kostenstijging van € 66.194 (33% tov 2000). De kostenstijging in 2004 (€ 172.272 / 86% t.o.v. 2000) betreft zowel structurele (bijvoorbeeld: KLIK in full colour, het aantrekken tweede medewerker en hogere prijzen / drukkosten) als incidentele uitgaven (bijvoorbeeld: uitgave lesbrieven voor het primaire onderwijs;

intensivering van publicitaire activiteiten, de jongerendag en de ledenwerfactie). De kostenstijging in 2006 kenmerkt zich voornamelijk door het feit dat er tweemaal een jongerendag is georganiseerd en dat er herziening van de huisstijl heeft plaatsgevonden. Voor het jaar 2007 zijn er voor wat betreft de inkomsten en uitgaven geen bijzonderheden te vermelden. Voor het jaar 2008 zijn natuurlijk de kosten met betrekking tot het jubileum erbij gekomen, net als de opbrengsten van sponsoractiviteiten. Ook in het jaar 2009 zal een gedeelte van deze kosten opgenomen worden.

Overzicht van baten en lasten sgp»jongeren van 1997 t/m 2008

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Subsidie MBZ	€ 76.866	€ 76.047	€ 86.088	€ 123.849	€ 198.922	€ 218.848	€ 223.968
Bijdrage SGP (subsidie + ontr. reserve)	€ 44.405	€ 41.188	€ 65.775	€ 16.568	€ 2.364	€ 3.864	€ 79.568
Overige inkomsten	€ 69.050	€ 69.330	€ 65.809	€ 60.491	€ 65.816	€ 64.161	€ 68.999
Totale opbrengsten	€ 190.321	€ 186.565	€ 217.672	€ 200.908	€ 267.102	€ 286.873	€ 372.535
Lasten	€ 190.321	€ 186.565	€ 217.672	€ 200.908	€ 267.102	€ 286.873	€ 372.535
Stand reserve	€ 5.578	€ 14.321	€ 9	€ 9.109	€ 51.745	€ 94.316	€ 68.760

	2004	2005	2006	2007	2008	Begr. 2009	
Subsidie MBZ	€ 193.585	€ 219.057	€ 7.688-	€ 349.331	€ 144.869	€ 142.000	
Bijdrage SGP (subsidie + ontr. reserve)	€ 108.298	€ 32.698	€ 243.561	€ 140.317-	€ 90.223	€ 85.750	
Overige inkomsten	€ 71.297	€ 70.595	€ 86.377	€ 106.212	€ 100.767	€ 125.850	
Totale opbrengsten	€ 373.180	€ 322.350	€ 322.250	€ 315.226	€ 335.859	€ 353.600	
Lasten	€ 373.180	€ 322.350	€ 322.250	€ 315.226	€ 335.859	€ 353.600	
Stand reserve	€ 19.422	€ 28.989	€ 14.363	€ 53.104	€ 18.044	€ 17.944	

Ledenaantallen

De subsidiemiddelen zijn voornamelijk afhankelijk van het aantal betalende leden in de leeftijd tot en met 27 jaar dat aangesloten is bij de Vereniging Landelijke SGP-jongeren (VLSJ). Op de peildatum 1 januari 2008 stonden 4176 subsidiabele en betalende leden ingeschreven die mee zouden tellen voor de subsidieregeling. In het jaar 2007 lag dit aantal op 4275 (in 2006: 4375 / 2005: 4500).

Subsidievaststelling 2006

Bij beschikking van 11 december 2007, nr. 2007-540213, is het subsidie 2006 vastgesteld op € 175.811,-. In de jaarrekening 2006 is in verband met onderstaande kwestie geen bedrag opgenomen. Derhalve is de subsidie als bate in de jaarrekening 2007 opgenomen.

Subsidies 2006 t/m 2009

Bij vonnis van 7 september 2005 heeft de Rechtbank te 's-Gravenhage de Staat der Nederlanden bevolen om bij subsidiebeslissingen op grond van de Wet subsidiëring politieke partijen (Wspp) artikel 2 van die wet voor wat betreft de SGP buiten toepassing te laten wegens strijd met artikel 7 van het VN-Vrouwenverdrag. Dit zo lang vrouwen niet op gelijke voet met mannen lid kunnen worden van de partij. Het vonnis is

uitvoerbaar bij voorraad. Zowel de Staat als de SGP hebben tegen dit vonnis hoger beroep ingesteld bij het Gerechtshof te Den Haag. Op 20 december 2007 heeft het Gerechtshof het hoger beroep ongegrond verklaard. De SGP en de Staat hebben tegen dit arrest cassatie ingesteld bij de Hoge Raad.

De SGP heeft de subsidieaanvraag voor het jaar 2006 voor haarzelf en de met haar gelieerde stichtingen en vereniging op 24 oktober 2005 ingediend. Bij brief d.d. 20 december 2005 heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) de aanvraag tot subsidie op grond van de uitspraak van de rechtbank afgewezen. Op 30 november 2006 heeft de sector bestuursrecht van de Rechtbank te 's-Gravenhage het tegen deze uitspraak ingestelde beroep ongegrond verklaard. De afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft op 5 december 2007 in hoger beroep het bezwaar van de SGP echter gegrond verklaard en daarbij bepaald dat de minister alsnog een besluit op het bezwaar van de SGP moet nemen met inachtneming van die uitspraak. Op grond van de hierboven bedoelde uitspraak van de Raad van State is bij brief d.d. 11 december 2007 alsnog over 2006 en 2007 subsidie verleend.

De subsidieaanvraag voor het jaar 2007 is door de SGP voor haarzelf en de aan haar gelieerde stichting en vereniging op 17 oktober 2006 ingediend. Bij brief d.d. 5 februari 2007 heeft de minister van Binnenlandse Zaken de aanvraag tot subsidie echter afgewezen, maar naar later dus blijkt, ten onrechte.

De SGP heeft de subsidieaanvraag voor het jaar 2008 voor haarzelf en de aan haar gelieerde stichting en vereniging op 17 oktober 2007 ingediend. Bij beschikking van 30 januari 2008 van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is een subsidievoorschot voor 2008 ontvangen. Uiteraard heeft de SGP ook voor het jaar 2009 weer subsidie aangevraagd voor haarzelf en de aan haar gelieerde stichting en vereniging.

Begrotingsoverschot

Met het hoofdbestuur van de SGP zijn afspraken gemaakt over de ten opzichte van de goedgekeurde begrotingen niet uitgegeven bedragen, waardoor de bijdragen in de tekorten lager zijn dan begroot. In de jaarrekening van de SGP worden deze overschotten afgezonderd ter nadere besteding door de besturen van de gelieerde stichtingen/verenigingen. Deze bedragen blijven gedurende drie jaar ter beschikking van uw bestuur. In 2008 is het saldo per 31 december 2005 vervallen. De stand van deze reserve per 31 december 2008 bedraagt € 18.044,-. In verband met de subsidiestop is besloten met ingang van 2006 geen toevoegingen meer aan deze voorziening te doen. Deze regeling is met het alsnog toekennen van de subsidie over de voorgaande jaren vervallen, zodat er in 2007 en in 2008 sprake is van toevoeging aan deze voorziening.

Begroting 2009

Door de genoemde uitspraak van de Raad van State betreffende de subsidie ziet het jaar 2009 er voor de sgp»jongeren minder gezond uit dan voorgaande jaren. Dit komt door de financiële crisis waarin de wereld momenteel verkeerd. Dit houdt dan ook zeker in dat we qua financiën niet achterover kunnen leunen. Enerzijds worden de bezuinigingen waar mogelijk doorgevoerd. Anderzijds willen wij extra inkomsten blijven generen door meer aandacht te besteden aan advertentie-inkomsten, giften, e.d.

Ook het jaar 2008 is weer ten einde. Al met al mogen we terugzien op een jaar waarin de gebruikelijke activiteiten zijn gerealiseerd. Ook voor 2009 moeten we ons realiseren dat er dit jaar weer een verantwoording op ons rust om verantwoord met ons geld om te gaan. Met een sluitende begroting hopen we tot uitvoering van de plannen te kunnen overgaan. Waarbij we ons dienen te realiseren dat niet onze verdiensten bepalend zijn, maar dat het de Heere is die de Gever is van alles en van wie we in alles afhankelijk zijn. Hij geve ons Zijn onmisbare genade en zegen.

Lunteren, mei 2009

J A A R R E K E N I N G 2 0 0 8

&

B E G R O T I N G 2 0 0 9

SGP-jongeren			
BALANS PER 31 DECEMBER 2008			
in euro's			
		31 dec 2008	31 dec 2007
ACTIVA			
Inventaris en automatisering		1.347	2.125
Vorraden		9.000	8.500
Vorderingen			
Nog te ontvangen subsidie Binnenlandse Zaken		26.250	34.704
Overige vorderingen en overlopende activa		5.393	9.390
Liquide middelen		5.620	13.113
		47.610	67.832
PASSIVA			
Kapitaal		8.977	8.977
Vorzieningen			
Vorzieningen grootschalige activiteiten		10.484	20.000
Kortlopende schulden			
Rekening-courant SGP		11.138	11.426
Rekening-courant VLSJ		624	624
Overige schulden en overlopende passiva		16.387	26.805
		47.610	67.832

SGP-jongeren				
STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2008				Totaal
in euro's				
	Begroting ALV	Uitkomst	Uitkomst	
	2008	2008	2007	
BATEN				
Contributies	34.375	35.185	35.205	
Abonnementen	16.000	12.520	17.130	
Advertenties	10.000	25.490	14.374	
Boeken / brochures / lespakk. / prom.mat.	3.000	7.153	788	
Standverhuur	4.000	4.760	130	
Giften / collecten	30.000	15.658	27.127	
Sponsoring/NCDO	500	0	11.200	
Overige opbrengsten	100	0	258	
TOTAAL BATEN	97.975	100.767	106.211	
LASTEN				
Personeel				
Salaris	60.000	52.690	42.630	
Overige personeelskosten	12.500	11.369	6.595	
Pool Kerstenhuis	31.500	31.410	34.799	
Totaal Personeel	104.000	95.470	84.024	
Huisvesting				
Huur	11.300	11.239	11.034	
Servicekosten	2.700	3.308	3.655	
Totaal Huisvesting	14.000	14.546	14.689	
Bureaunkosten				
Apparatuur	5.000	9.045	6.538	
Kantoorbenodigdheden	2.250	4.384	921	
Telefoon / porti	8.050	9.095	9.043	
Drukwerk / briefpapier	2.750	5.462	5.035	
Totaal Bureaunkosten	18.050	27.986	21.537	
Algemeen				
Bestuurs- en commissiekosten	30.000	37.251	29.333	
Administratie	2.000	827	2.032	
Accountant	2.000	1.980	1.909	
Totaal Algemeen	34.000	40.058	33.275	

	Begroting ALV 2008	Uitkomst 2008	Uitkomst 2007
Publiciteit			
Bijeenkomsten	46.600	46.138	39.829
Druk- en verzendkosten	83.250	80.550	90.488
Promotiemateriaal /-activiteiten	18.750	20.977	16.928
Advertentiekosten	6.750	6.385	7.807
Startsubsidie/bijdrage SDS	1.000	0	1.000
Info via De Banier	3.750	3.750	3.750
Totaal Publiciteit	160.100	157.800	159.802
TOTAAL LASTEN	330.150	335.859	313.326
SALDO	-232.175	-235.093	-207.115
Bijdrage SGP voor jubileumjaar	0	0	0
Bijdrage SGP voor de jongerendag	0	0	0
Ontrekking uit SGP reserve	11.700	35.060	0
Bijdrage SGP	63.475	55.164	-142.216
Subsidie Binnenlandse zaken	156.500	144.869	173.520
Bijdrage SGP lonen	500	0	0
Af rekening BZA vorig boekjaar	0	0	175.811
Resteert	0	0	0

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling							
Algemeen							
Algemene waardering							
De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.							
Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.							
Verbonden partijen							
Van verbonden partijen is sprake wanneer een partij beleidsbepalende invloed kan uitoefenen op een andere partij dan wel invloed van betekenis kan uitoefenen op het zakelijke en financiële beleid van de andere partij.							
De volgende stichtingen en verenigingen zijn verbonden met de rechtspersoon:							
- Staatkundige Gereformeerde Partij							
Waardering van activa en passiva							
Materiële vaste activa							
De materiële vaste activa worden geactiveerd tegen verkrijgingsprijs en jaarlijks verminderd met een lineaire afschrijving, rekening houdend met de verwachte economische levensduur en een eventuele restwaarde.							
De afschrijvingspercentages, uitgedrukt als % van de verkrijgingsprijs, zijn als volgt:							
Kantoorinrichting/apparatuur 20% tot 33%							
Vorderingen							
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, waarbij rekening gehouden wordt met noodzakelijk geachte voorzieningen voor oninbaarheid.							

Voorziening Jongerendag							
De voorziening Jongerendag is opgenomen ten behoeve van de jongerendag die één keer in de twee georganiseerd wordt.							
Voorziening Jubileumjaar							
De voorziening Jubileumjaar is een reserve die gevormd is voor de activiteiten rond het 75-jarige jubileum van de SGP-jongeren. Deze activiteiten vinden plaats in het jaar 2008 en 2009.							
Rekening courant SGP							
Door het hoofdbestuur van de SGP zijn afspraken gemaakt over de ten opzichte van de goedgekeurde begrotingen van de diverse geledingen niet uitgegeven bedragen, waardoor de bijdragen in de tekorten lager zijn dan begroot. In de jaarrekening van de SGP worden deze overschotten afgezonderd ter nadere besteding door de besturen van de gelieerde stichtingen/vereniging. Deze bedragen blijven gedurende drie jaar ter beschikking van de diverse besturen. In 2007 is het niet gebruikte saldo per 31 december 2004 vervallen. In tegenstelling tot het verleden werd in verband met de subsidiestop in 2006 niet gedoteerd. Aangezien de subsidie voor 2007 wel is verleend, vindt dotatie in 2007 weer plaats, waarbij er ook voor het boekjaar 2006 is gedoteerd.							
Rekening courant VLSJ							
Bij de VLSJ zijn de leden van de SGP-jongeren geregistreerd. Ten behoeve van de kasstromen tussen de SGP-jongeren en de VLSJ is een rekening courant gevormd.							
Resultaatbepaling							
Contributies							
De contributies betreffen de gefactureerde contributies aan de leden van de SGP-jongeren en aan de bij de SGP-jongeren aangesloten plaatselijke studieverenigingen of afdelingen.							
Abonnementen							
De abonnementen betreffen de gefactureerde abonnementsgelden voor de leden van de SGP-jongeren die 28 jaar en ouder zijn.							

Subsidies							
Subsidies betreffen de toegekende subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en							
Koninkrijksrelaties.							
Advertentiewerving en Sponsoring							
Dit betreft de opbrengsten uit hoofde van sponsoring van de activiteiten door middel van een							
eenmalige bijdrage of door middel van advertenties.							
Giften							
De giften betreffen de in het boekjaar ontvangen giften en overbetalingen.							

SGP-jongeren			
SPECIFICATIE VAN DE BALANS			
in euro's			
		31 dec 2008	31 dec 2007
ACTIVA			
Inventaris en automatisering			
Aanschafwaarde	6.653		4.332
Cumulatieve afschrijvingen	-4.528		-2.311
Boekwaarde per begin boekjaar	2.125		2.021
Investeringen	860		2.321
Afschrijvingen	-1.638		-2.217
	-778		104
Aanschafwaarde	7.513		6.653
Cumulatieve afschrijvingen	-6.166		-4.528
Boekwaarde per einde boekjaar	1.347		2.125
Vorraden			
Boeken en brochures	1.800		2.500
Drukwerk en briefpapier	2.500		3.500
Promotiemateriaal	4.700		2.500
	9.000		8.500
Ministerie van Binnenlandse Zaken			
Subsidie boekjaar	177.073		173.520
Ontvangen voorschot	150.823		138.816
Nog te ontvangen	26.250		34.704
Overige vorderingen en overlopende activa			
Contributies	849		2.057
Abonnementen	300		275
Advertenties	2.299		5.057
Portidepot	1.350		1.350
Diversen	595		651
Totaal overige activa	5.393		9.390

	31 dec 2008	31 dec 2007
PASSIVA		
Voorziening grootschalige activiteiten		
Jongerendag	0	10.000
Jubileumjaar	10.484	10.000
Totaal reserve	10.484	20.000
Het verloop van de voorziening jongerendag is als volgt		
Stand per 1 januari	10.000	0
Bij: Dotatie ten laste van commissie Activiteiten	26.870	10.000
Overige kosten	-29.193	0
Kosten uitnodigingen (incl. posters)	-2.320	0
Verzendkosten uitnodigingen	0	0
Overige kosten i.v.m. organisatie	-714	0
Jongerendag	-4.644	0
Stand per 31 december	0	10.000
Het verloop van de voorziening jubileumjaar is als volgt		
Stand per 1 januari	10.000	0
Bij: Dotatie ten laste van commissie Activiteiten	10.000	10.000
Af: Advertentiekosten	-2.539	0
Af: Jubileumboek	-1.172	0
Af: Uitvoeringskosten	-5.805	0
Stand per 31 december	10.484	10.000
Rekening-courant SGP		
Saldo aanvang boekjaar	11.426	-8.121
Mutaties ten laste van rekening-courant	240.759	191.958
	252.185	183.837
Subsidie 2006	0	-175.811
Subsidie 2008 resp. 2007	-150.823	-138.816
Bijdrage SGP	-90.224	126.311
Bijdrage SGP uit/naar reserve	0	15.905
Saldo ultimo boekjaar	11.138	11.426
Rekening-courant VLSJ		
Saldo aanvang boekjaar	624	2.319
Correctie i.v.m. afroming kapitaal	-1.540	-1.941
Af te dragen inzake contributies VLSJ	1.540	1.596
	624	1.974
Betaald aan/voor VLSJ	0	-1.350
Saldo ultimo boekjaar	624	624

	31 dec 2008	31 dec 2007
Overige schulden en overlopende passiva		
Loonheffing / sociale lasten / pensioenpremies	2.251	2.703
Vakantietoelage	1.678	1.231
Bestuurs- en sectiekosten en bijeenkomsten	4.432	4.619
Druk- en verzendkosten brochures en periodieken	3.796	13.479
Accountant	1.980	1.904
Advertenties	1.979	2.226
Diversen	271	643
Totaal overige passiva	16.387	26.805

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN						
Bijdrage in tekorten						
De stand van de nog te besteden gelden inzake de nog niet gebruikte bijdrage van de SGP bedraagt per 31 december 2008 € 18.044.						

4062320090201

Aan: het bestuur van de Vereniging SGP-Jongeren

ACCOUNTANTSVERKLARING

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2008 van de Vereniging SGP-Jongeren te Rotterdam bestaande uit de balans per 31 december 2008 en de staat van baten en lasten over 2008 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de vereniging is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, in overeenstemming met de in artikel 5 van de Wet subsidiëring politieke partijen genoemde activiteiten samenhangende baten en lasten, alsmede van de voor de subsidievaststelling relevante ledenaantallen. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de vereniging. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de vereniging heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Vereniging SGP-Jongeren per 31 december 2008 en van het resultaat over 2008. Ook zijn wij van oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de met de in artikel 5 van de Wet subsidiëring politieke partijen genoemde activiteiten samenhangende baten en lasten, alsmede van de voor de subsidievaststelling relevante ledenaantallen. Deze jaarrekening is niet opgemaakt volgens het in artikel 10 van de Wet subsidiëring politieke partijen genoemde kasstelsel.

Tevens zijn wij van mening dat de in de Wet subsidiëring politieke partijen en de Regeling subsidiëring politieke partijen neergelegde verplichtingen correct zijn nageleefd.

Daorn, 20 mei 2009
VAN REE ACCOUNTANTS EN BELASTINGADVISEURS BV

Registeraccountant

SGP-jongeren				
Jaarrekening: Baten en lasten per commissie				Totaal
in euro's				
	Begroting ALV	2e begroting	Uitkomst	Uitkomst
	2008	2008	2008	2007
BATEN				
Commissie Algemeen	4.350	4.100	2.200	5208
Commissie In Contact	66.875	68.875	78.267	77.296
Commissie Activiteiten	7.500	19.500	10.411	8.391
Commissie KLIK	7.750	4.250	0	6.120
Commissie PR	7.500	6.500	6.616	5.376
Commissie Verenigingen	3.750	3.750	2.735	3.577
Politiek Bestuur	250	250	537	243
TOTAAL BATEN	97.975	107.225	100.767	106.211
LASTEN				
Personeel				
Commissie Algemeen	104.000	99.000	95.470	83.497
Huisvesting				
Commissie Algemeen	14.000	14.300	14.546	14.689
Bureaunkosten				
Commissie Algemeen	18.050	18.050	27.986	21.538
Algemene kosten				
Commissie Algemeen	25.000	25.400	21.880	26.802
Commissie In Contact	1.500	2.400	3.518	1.589
Commissie Activiteiten	1.500	1.900	2.927	1.835
Commissie KLIK	1.000	1.400	1.356	0
Commissie PR	2.000	2.400	3.106	1.845
Commissie Verenigingen	2.000	2.400	3.295	2.164
Politiek Bestuur	1.000	3.100	3.977	873
Totaal Algemene kosten	34.000	39.000	40.058	35.108
Uitvoeringskosten				
Commissie Algemeen	6.000	6.000	0	12.884
Commissie In Contact	51.000	51.000	54.254	58.767
Commissie Activiteiten	37.600	40.600	49.161	27.072
Commissie KLIK	30.500	28.750	26.297	31.088
Commissie PR	17.500	17.500	20.683	18.460
Commissie Verenigingen	8.250	7.750	294	6.485
Politiek Bestuur	9.250	10.050	7.111	3.737
Totaal Uitvoeringskosten	160.100	161.650	157.800	158.494
TOTAAL LASTEN	330.150	332.000	335.859	313.326
SALDO	-232.175	-224.775	-235.093	-207.115

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

	Begroting ALV	2e begroting	Uitkomst	Uitkomst
	2008	2008	2008	2007
Bijdrage SGP voor jubileumjaar	0	0	0	0
Bijdrage SGP voor de jongerendag	0	0	0	0
Onttrekking uit SGP-reserve	11.700	17.375	35.060	0
Bijdrage SGP	63.475	64.000	55.164	-142.216
Subsidie Binnenlandse zaken	156.500	142.900	144.869	173.520
Bijdrage SGP lonen	500	500	0	0
Afrekening BZA vorig boekjaar	0	0	0	175.81
Resteert	0	0	0	0

SGP-jongeren				
Jaarrekening: Baten en lasten per commissie				Algemeen
in euro's				
	Begroting ALV 2008	2e begroting 2008	Uitkomst 2008	Uitkomst 2007
BATEN				
Vrijesleden (€ 1,5- p.p overige VLSJ)	1.750	3.000	2.200	3.677
Giften / collecten	2.500	1.000	0	1.273
Rente / overige baten	100	100	0	258
TOTAAL BATEN	4.350	4.100	2.200	5.208
LASTEN				
Personeel				
Salaris	60.000	60.000	52.690	42.630
Overige personeelkosten	12.500	10.000	9.781	6.088
Vrijwilligers	0	1.500	1.588	0
Pool Kerstenhuis	31.500	27.500	31.410	34.799
Totaal Personeel	104.000	99.000	95.470	83.497
Huisvesting				
Huur	11.300	11.300	11.239	11.034
Servicekosten	2.700	3.000	3.308	3.655
Totaal Huisvesting	14.000	14.300	14.546	14.689
Bureaunkosten				
Apparatuur	5.000	5.000	7.408	6.538
Afschrijvingskosten	0	0	1.638	0
Kantoorbenodigdheden	2.250	2.250	4.384	921
Frankeermachine	2.500	2.500	4.825	3.059
Postkn. (antw.nr., aanmaningen, brieven)	3.800	3.800	1.864	4.403
Telefoonkosten	1.750	1.750	2.406	1.581
Drukwerk	2.750	2.750	5.462	5.035
Totaal Bureaunkosten	18.050	18.050	27.986	21.538
Algemeen				
Bestuurskosten	20.000	20.000	17.769	21.027
Vergaderkosten	0	4.000	4.508	0
Doorberekening vergaderkosten	0	-3.600	-4.057	0
Advertentiekosten	1.000	1.000	853	1.834
Administratie	2.000	2.000	827	2.032
Accountant	2.000	2.000	1.980	1.909
Totaal Algemeen	25.000	25.400	21.880	26.802
Uitvoeringskosten				
Debatrainingen	0	0	0	2.091
Bijeenkomsten	6.000	6.000	0	0
Jubileumboek	0	0	0	0
Vrijval voorziening	0	0	0	10.792
Totaal Uitvoeringskosten	6.000	6.000	0	12.884
TOTAAL LASTEN	167.050	162.750	159.881	159.410
SALDO	-162.700	-158.650	-157.681	-154.202

SGP-jongeren					
Jaarrekening: Baten en lasten per commissie		Commissie In Contact			
	Begroting ALV 2008	2e begroting 2008	Uitkomst 2008	Uitkomst 2007	
BATEN					
Abonn. In Contact (€ 12,5 p.p.)	16.000	16.625	12.520	17.130	
Contr. In Contact (begr. € 7,5 p.p.)	28.875	27.750	30.250	27.950	
Advertenties	10.000	12.500	25.490	14.374	
Sponsoring	0	0	0	3.200	
Giften / collecten	12.000	12.000	10.007	14.643	
TOTAAL BATEN	66.875	68.875	78.267	77.296	
LASTEN					
Algemeen					
Bestuurs- en commissiekosten	1.500	2.000	3.067	1.589	
Vergaderkosten	0	400	451	0	
Totaal Algemeen	1.500	2.400	3.518	1.589	
Uitvoeringskosten					
Drukkosten	37.000	37.000	36.474	37.939	
Fotokosten	2.000	2.000	3.816	3.206	
Verzendkosten	11.000	11.000	11.992	9.991	
Overige kosten	1.000	1.000	1.972	0	
iC-special Aids					
Drukkosten	0	0	0	4.109	
Opmaakkosten	0	0	0	1.565	
Verzendkosten	0	0	0	1.957	
Totaal Uitvoeringskosten	51.000	51.000	54.254	58.767	
TOTAAL LASTEN	52.500	53.400	57.771	60.356	
SALDO	14.375	15.475	20.496	16.940	

SGP-jongeren					
Jaarrekening: Baten en lasten per commissie		Commissie Activiteiten			
	Begroting ALV 2008	2e begroting 2008	Uitkomst 2008	Uitkomst 2007	
BATEN					
Partijbijdrage Jongerendag	14.000	14.000	14.000	0	
Standverhuur	4.000	4.000	4.760	130	
Bijdrage NCDO Aidscongres	0	0	0	8.000	
Giften / collecten	3.500	1.500	5.651	261	
TOTAAL BATEN	21.500	19.500	24.411	8.391	
LASTEN					
Algemeen					
Bestuurs- en commissiekosten	1.500	1.500	2.476	1.835	
Vergaderkosten	0	400	451	0	
Totaal Algemeen	1.500	1.900	2.927	1.835	
Uitvoeringskosten					
Advertentiekosten:					
Aankondiging Jongerenavonden (begr. 4 avonden)	2.000	2.000	703	138	
2-daagscongres	1.500	1.500	606	4.568	
Organisatie jongerendag					
Kosten jongerendag	22.500	25.000	29.193	0	
Jongerendag	4.000	4.500	4.644	0	
Kosten uitnodigingen (incl. posters)	1.600	1.600	2.320	0	
Verzendkosten uitnodigingen	2.000	2.000	0	0	
Overige kosten i.v.m. organisatie	1.500	1.500	714	0	
Subtotaal	31.600	34.600	36.870	0	
Kosten onttrekken uit voorziening	-31.600	-34.600	-36.870	0	
Dotatie voorziening jongerendag	21.600	24.600	26.870	10.000	
Dotatie voorziening jubileum	0	0	10.000	0	
Organisatie jongerenbijeenkomsten	6.000	6.000	4.063	4.488	
Portiekosten jongerenbijeenkomsten	5.000	5.000	4.986	5.528	
Jubileumconcerttour	0	0	0	0	
Summerschool	0	0	0	0	
Organisatie 2-daagscongres	1.500	1.500	1.935	2.351	
Totaal Uitvoeringskosten	37.600	40.600	49.161	27.072	
TOTAAL LASTEN	39.100	42.500	52.088	28.908	
SALDO	-17.600	-23.000	-27.677	-20.517	

SGP-jongeren						
Jaarrekening: Baten en lasten per commissie						Commissie KLIK
	Begroting ALV 2008	2e begroting 2008	Uitkomst 2008	Uitkomst 2007		
BATEN						
Contributieopbrengsten (€ 5,- p.p)	0	0	0	252		
Inkomsten lespakketten	1.250	1.250	0	0		
Advertentieopbrengsten	0	0	0			
Sponsoring	500	500	0	0		
Giften / collecten	6.000	2.500	0	5.868		
TOTAAL BATEN	7.750	4.250	0	6.120		
LASTEN						
Algemeen						
Bestuurs- en commissiekosten	1.000	1.000	905	0		
Vergaderkosten	0	400	451	0		
Totaal Algemeen	1.000	1.400	1.356	0		
Uitvoeringskosten						
4x reguliere uitgave KLIK:						
Opmaakkosten	5.000	5.000	5.067	5.597		
Drukkosten	15.000	15.000	14.248	14.983		
Verzendkosten	7.250	7.250	6.800	7.638		
Overige kosten	1.500	1.500	181	2.370		
Kosten lesbrieffcommissie:						
Lespakket (cd-rom) kn. afb. voorraad	0	0	0	500		
Uitgave lesbrieff:						
Opmaakkosten lesbrieff	250	0	0	0		
Drukkosten lesbrieff + folder	1.500	0	0	0		
Advertentiekosten	0	0	0	0		
Druk- en verzendkosten	0	0	0	0		
Totaal Uitvoeringskosten	30.500	28.750	26.297	31.088		
TOTAAL LASTEN	31.500	30.150	27.652	31.088		
SALDO	-23.750	-25.900	-27.652	-24.968		

40 6 2 2 0 2 0 2 0 2 0 2 0 2 0 2 0 2 0 2 0 2

SGP-jongeren				
Jaarrekening: Baten en lasten per commissie				Commissie PR
	Begroting ALV 2008	2e begroting 2008	Uitkomst 2008	Uitkomst 2007
BATEN				
Verkoop promotiemateriaal	1.500	1.500	6.616	293
Giften / collecten	6.000	5.000	0	5.083
TOTAAL BATEN	7.500	6.500	6.616	5.376
LASTEN				
Algemeen				
Bestuurs- en commissiekosten	2.000	2.000	2.655	1.845
Vergaderkosten	0	400	451	0
Totaal Algemeen	2.000	2.400	3.106	1.845
Uitvoeringskosten				
Advertentiekosten:				
Wegwijs	0	0	0	0
Overige advertentiekosten	1.000	1.000	0	1.006
Organisatie Wegwijs:				
Kosten stand/SVV	7.500	7.500	761	7.624
Promotiemateriaal	1.000	1.000	391	564
Onkostenvergoeding	500	500	366	527
Overige aanschaf prom-materiaal	4.000	4.000	13.364	3.477
Herziening PR (extern bureau)	0	0	0	1.862
Kosten website	3.500	3.500	5.800	3.401
Totaal Uitvoeringskosten	17.500	17.500	20.683	18.460
TOTAAL LASTEN	19.500	19.900	23.788	20.306
SALDO	-12.000	-13.400	-17.172	-14.930

SGP-jongeren					
Jaarrekening: Baten en lasten per commissie				Commissie Verenigingen	
		Begroting ALV	2e begroting	Uitkomst	Uitkomst
		2008	2008	2008	2007
BATEN					
Contributies verenigingen		3.750	3.750	2.735	3.577
TOTAAL BATEN		3.750	3.750	2.735	3.577
LASTEN					
Algemeen					
Bestuurs- en commissiekosten		2.000	2.000	2.844	2.164
Vergaderkosten		0	400	451	0
Totaal Algemeen		2.000	2.400	3.295	2.164
Uitvoeringskosten					
Bijeenkomsten (witte vlekken)		4.500	4.000	0	3.717
Kosten tweemaaljaarlijkse excursie		0	0	0	875
Druk- en verzendkst (nieuwsbrief)		250	250	0	0
Startsubsidie		1.000	1.000	0	1.000
Bijeenkomsten besturen sv/pk		250	250	0	0
Bijdrage aan debatvereniging		750	750	0	0
PR door Studieverenigingen		500	500	294	261
Folder SV		750	750	0	633
Premie voor ledenwerving sv's		250	250	0	0
Totaal Uitvoeringskosten		8.250	7.750	294	6.485
TOTAAL LASTEN		10.250	10.150	3.589	8.650
SALDO		-6.500	-6.400	-854	-5.073

SGP-jongeren				
Jaarrekening: Baten en lasten per commissie			Politiek Bestuur (alle commissies)	
	Begroting ALV 2008	2e begroting 2008	Uitkomst 2008	Uitkomst 2007
BATEN				
Schetsen	250	250	537	243
TOTAAL BATEN	250	250	537	243
LASTEN				
Algemeen				
Bestuurs- en commissiekosten	1.000	1.500	2.174	873
Vergaderkosten	0	1.600	1.803	0
Totaal Algemeen	1.000	3.100	3.977	873
Uitvoeringskosten				
Bijeenkomsten	500	500	0	0
Druk- en presentatiekst schetsen	1.750	1.750	0	0
Advertentie- en PR kosten	750	750	0	0
Summerschool	2.500	3.300	3.361	-13
Info via De Banier	3.750	3.750	3.750	3.750
Totaal Uitvoeringskosten	9.250	10.050	7.111	3.737
TOTAAL LASTEN	10.250	13.150	11.088	4.610
SALDO	-10.000	-12.900	-10.552	-4.366

sgp » jongeren					
begroting 2009					
in euro's					
	Begroting 2009	Prognose 31 dec 2008	Werkelijk t/m 31-10-2008	Begroting 2008	Uitkomst 2007
BATEN					
Commissie Algemeen	5.100	4.100	6.550	4.350	5.208
Commissie IN » contact	93.500	68.875	54.498	66.875	77.297
Commissie Activiteiten	4.500	5.500	10.566	7.500	8.391
Commissie KLIK	12.500	4.250	0	7.750	6.120
Commissie PR	6.500	6.500	4.495	7.500	5.376
Commissie Verenigingen	3.500	3.750	2.203	3.750	3.577
Politiek Bestuur	250	250	441	250	243
TOTAAL BATEN	125.850	93.225	78.751	97.975	106.211
LASTEN					
Personeel					
Commissie Algemeen	104.500	99.000	76.396	104.000	83.497
Huisvesting					
Commissie Algemeen	14.400	14.300	10.482	14.000	14.689
Bureaunkosten					
Commissie Algemeen	20.050	18.050	18.374	18.050	21.537
Algemeen kosten					
Commissie Algemeen	25.500	25.400	16.445	25.000	26.802
Commissie IN » contact	2.500	2.400	2.707	1.500	1.589
Commissie Activiteiten	2.250	1.900	2.954	1.500	1.835
Commissie KLIK	500	1.400	330	1.000	0
Commissie PR	2.500	2.400	2.336	2.000	1.845
Commissie Verenigingen	2.850	2.400	1.924	2.000	2.164
Politiek Bestuur	3.500	3.100	3.359	1.000	873
Totaal Algemene kosten	39.600	39.000	30.056	34.000	35.108
Uitvoeringskosten					
Commissie Algemeen	10.750	6.000	1.172	6.000	12.884
Commissie IN » contact	80.000	51.000	42.840	51.000	58.767
Commissie Activiteiten	31.650	40.600	38.069	37.600	27.073
Commissie KLIK	29.500	28.750	13.794	30.500	31.088
Commissie PR	10.750	17.500	2.682	17.500	18.461
Commissie Verenigingen	7.750	7.750	173	8.250	6.486
Politiek Bestuur	4.750	10.050	6.754	9.250	3.737
Totaal Uitvoeringskosten	175.150	161.650	105.485	160.100	158.496
Kosten tlv reserve SGP					
Onttrekking uit SGP-reserve	-100	-17.375	0	-11.700	0
Totaal tlv reserve SGP	-100	-17.375	0	-11.700	0
TOTAAL LASTEN	353.600	314.625	240792,99	318.450	313.326
SALDO	-227.750	-221.400	-162.042	-220.475	-207.115
Bijdrage SGP voor jubileumjaar	14.000	0	0	0	0
Bijdrage SGP voor de jongerendag	0	14.000	14.000	0	0
Bijdrage SGP	71.750	64.000	38.371	63.475	-142.216
Subsidie Binnenlandse zaken	142.000	142.900	109.671	156.500	173.520
Bijdrage SGP lonen	0	500	0	500	0
Afrekening BZA vorig boekjaar	0	0	0	0	175.811
Resteert	0	0	0	0	0

sgp » jongeren						Algemeen
Begroting 2009						Uitkomst 2007
in euro's						
	Begroting 2009	Prognose 31 dec 2008	Werkelijk v/m 31-10-2008	Begroting 2008	Uitkomst 2007	
BATEN						
Vijfjesteden (€ 1,50 pp VLSJ-lid)	3.500	3.000	1.313	1.750	3.677	
Giften / collecten	1.500	1.000	5.237	2.500	1.273	
Rente / overige baten	100	100	0	100	258	
TOTAAL BATEN	5.100	4.100	6.550	4.350	5.208	
LASTEN						
Personeel						
Salaris	60.000	60.000	42.256	60.000	42.630	
Overige personeelkosten	10.000	10.000	9.351	12.500	6.068	
Vrijwilligers	1.500	1.500	1.163	0	0	
Pool SGP-bureau	33.000	27.500	23.625	31.500	34.799	
Totaal Personeel	104.500	99.000	76.396	104.000	83.497	
Huisvesting						
Huur	11.400	11.300	8.457	11.300	11.034	
Servicekosten	3.000	3.000	2.025	2.700	3.655	
Totaal Huisvesting	14.400	14.300	10.482	14.000	14.689	
Bureaunkosten						
Apparatuur	6.250	5.000	4.238	5.000	6.538	
Kantoorbenodigdheden	2.500	2.250	1.596	2.250	921	
Frankeermachine	2.500	2.500	3.750	2.500	3.059	
Portiën (antw.nr., aanm., brieven)	3.800	3.800	5.382	3.800	4.403	
Telefoonkosten	2.000	1.750	1.531	1.750	1.581	
Drukwerk en overig	3.000	2.750	1.877	2.750	5.035	
Totaal Bureaunkosten	20.050	18.050	18.374	18.050	21.537	
Algemeen						
Bestuurs- en sectiekosten	20.000	20.000	13.364	20.000	21.027	
Vergaderkosten	5.000	4.000	3.296	0	0	
Doorberekening vergaderkosten	-4.500	-3.600	-2.967	0	0	
Advertentiekosten	1.000	1.000	698	1.000	1.834	
Administratie	1.500	2.000	554	2.000	2.032	
Accountant	2.500	2.000	1.500	2.000	1.909	
Totaal Algemeen	25.500	25.400	16.445	25.000	26.802	
Uitvoeringskosten						
Debattrainingen	1.500	0	0	0	2.091	
Bijeenkomsten	6.000	6.000	0	6.000	10.792	
Jubileumboek	3.250	0	1.172	0	0	
Vrijval voorziening	0	0	0	0	0	
Totaal Uitvoeringskosten	10.750	6.000	1.172	6.000	12.884	
TOTAAL LASTEN	175.200	162.750	122.870	167.050	159.409	
SALDO	-170.100	-158.650	-116.320	-162.700	-154.201	

sgp » jongeren		Commissie IN contact			
Begroting 2009					
in euro's					
	Begroting 2009	Prognose 31 dec 2008	Werkelijk t/m 31-10-2008	Begroting 2008	Uitkomst 2007
BATEN					
Abonn. IN » contact (€ 12,50 p.p.)	17.250	16.625	14.108	16.000	17.130
Contr. IC (begr. € 7,50 p.p.)	29.250	27.750	24.600	28.875	27.950
Advertenties	35.000	12.500	15.790	10.000	14.374
Sponsoring	0	0	0	0	3.200
Giften/collecten	12.000	12.000	0	12.000	14.643
TOTAAL BATEN	93.500	68.875	54.498	66.875	77.297
LASTEN					
Algemeen					
Bestuurs- en sectiekosten	2.000	2.000	2.378	1.500	1.589
Vergaderkosten	500	400	330	0	0
Totaal Algemeen	2.500	2.400	2.707	1.500	1.589
Uitvoeringskosten					
Drukkosten (4/6 x IC)	60.000	37.000	25.766	37.000	37.939
Fotokosten	4.000	2.000	2.599	2.000	3.206
Verzendkosten	15.000	11.000	14.475	11.000	9.991
Overige kosten	1.000	1.000	0	1.000	0
IC-special Aids					
Drukkosten	0	0	0	0	4.109
Opmaakkosten	0	0	0	0	1.565
Verzendkosten	0	0	0	0	1.957
Totaal Uitvoeringskosten	80.000	51.000	42.840	51.000	58.767
TOTAAL LASTEN	82.500	53.400	45.547	52.500	60.356
SALDO	11.000	15.475	8.950	14.375	16.941
Opmerkingen nav de begroting:					
Contributies en abonnementen					
	Begroting 2009	Werkelijk 2008			
Toelichting abonnementen IC					
Totaal aantal abonnees	1.550	1.500			
Abonnementsprijs	12,50	12,50			
Opbrengsten abonnementen IC	19.375	18.750			
Oninbaar (aantal)	170	170			
Opbrengst	17.250	16.625			
Toelichting contributies IC:					
Totaal aantal bet. leden IC (circa)	4.250	4.000			
Contributieprijs	7,50	7,50			
Totale contributieopbrengst IC:	31.875	30.000			
Oninbaar (aantal)	350	300			
Opbrengst	29.250	27.750			
In bovenstaande berekening wordt geen rekening gehouden met de vijfjesteden. De contributieopbrengst van deze leden is opgenomen onder de sectie algemeen.					

sgp » jongeren					
Begroting 2009					
in euro's					
Commissie Activiteiten					
	Begroting 2009	Prognose 31 dec 2008	Werkelijk t/m 31-10-2008	Begroting 2008	Uitkomst 2007
BATEN					
Partijbijdrage Jongeredag	0	14.000	14.000	14.000	
Standverhuur	1.500	4.000	5.370	4.000	130
Bijdrage NCDO Aidscongres	0	0	0	0	8.000
Giften / collecten (m.n. collectes)	3.000	1.500	5.196	3.500	261
TOTAAL BATEN	4.500	19.500	24.566	21.500	8.391
LASTEN					
Algemeen					
Bestuurs- en sectiekosten	1.750	1.500	2.625	1.500	1.835
Vergaderkosten	500	400	330	0	0
Totaal Algemeen	2.250	1.900	2.954	1.500	1.835
Uitvoeringskosten					
Advertentiekosten:					
Aankondiging Jongerenavonden (begr. 4 avonden)	2.000	2.000	0	2.000	138
Jongeredag	0	4.500	6.608	4.000	0
Jubiläumconcerttour	0	0	3.605	0	0
2-daagscongres	1.500	1.500	0	1.500	4.568
Organisatie Jongeredag:					
Totale kosten	0	25.000	28.485	22.500	0
Kosten uitnodigingen	0	1.600	1.919	1.600	0
Verzendkosten	0	2.000	0	2.000	0
Overige kosten (reservering)	0	1.500	1.672	1.500	0
Voorziening	10.000	-10.000	-10.000	-10.000	10.000
Organisatie bijeenkomsten (4*)	6.500	6.000	625	6.000	4.488
Portiekosten bijeenkomsten	5.150	5.000	0	5.000	5.528
Jubiläumconcerttour	0	0	4.973	0	0
Summerschool	3.500	0	0	0	0
Organisatie 2-daagscongres	3.000	1.500	184	1.500	2.351
Totaal uitvoeringskosten	31.650	40.600	38.069	37.600	27.073
TOTAAL LASTEN	33.900	42.500	41.023	39.100	28.908
SALDO	-29.400	-23.000	-16.457	-17.600	-20.517

sgp » jongeren						Commissie KLIK
Begroting 2009						
in euro's						
	Begroting 2009	Prognose 31 dec 2008	Werkelijk t/m 31-10-2008	Begroting 2008	Uitkomst 2007	
BATEN						
Inkomsten lespakketen	500	1.250	0	1.250	252	
Advertentieopbrengsten	7.000	0	0	0	0	
Sponsoring	500	500	0	500	0	
Giften/collecten	4.500	2.500	0	6.000	5.868	
TOTAAL BATEN	12.500	4.250	0	7.750	6.120	
LASTEN						
Algemeen						
Bestuurs- en sectiekosten	1.000	1.000	493	1.000	0	
Vergaderkosten	500	400	330	0	0	
Totaal Algemeen	1.500	1.400	822	1.000	0	
Uitvoeringskosten						
14 x reguliere uitgave KLIK:						
Opmaakkosten	5.000	5.000	2.533	5.000	5.597	
Drukkosten	15.000	15.000	10.487	15.000	14.983	
Verzendkosten	7.250	7.250	0	7.250	7.638	
Overige kosten (m.n. fotokosten)	1.500	1.500	774	1.500	2.370	
Kosten ivm lesbriefcommissie:						
Lespakket kstn = afb. voorraad	0	0	0	0	500	
Lesbrief:						
Opmaak lesbrief	250	0	0	250	0	
Drukkosten verwerkingsboekje	500	0	0	1.500	0	
Advertentiekosten	0	0	0	0	0	
Overige kosten	0	0	0	0	0	
Totaal uitvoeringskosten	29.500	28.750	13.794	30.500	31.088	
TOTAAL LASTEN	31.000	30.150	14.617	31.500	31.088	
SALDO	-18.500	-25.900	-14.617	-23.750	-24.968	

sgp » jongeren					
Begroting 2009					Commissie
in euro's					PR
	Begroting	Prognose	Werkelijk	Begroting	Uitkomst
	2009	31 dec 2008	vm 31-10-2008	2008	2007
BATEN					
Verkoop promotiemateriaal	1.500	1.500	4.495	1.500	293
Giften/collecten	5.000	5.000	0	6.000	5.088
TOTAAL BATEN	6.500	6.500	4.495	7.500	5.376
LASTEN					
Algemeen					
Bestuurs- en sectiekosten	2.000	2.000	2.006	2.000	1.845
Vergaderkosten	500	400	330	0	0
Totaal Algemeen	2.500	2.400	2.336	2.000	1.845
Uitvoeringskosten					
Advertentiekosten:					
Wegwijs	0	0	0	0	0
Overige advertentiekosten	1.750	1.000	0	1.000	1.006
Organisatie Wegwijs:					
Kosten stand / SVV	0	7.500	0	7.500	7.624
Promotiemateriaal	0	1.000	0	1.000	564
Onkostenvergoedingen	0	500	0	500	527
Overige aanschaf prom-materiaal	4.000	4.000	869	4.000	3.477
Herziening PR (extern bureau)	0	0	0	0	1.862
Kosten website	5.000	3.500	1.813	3.500	3.401
Totaal Uitvoeringskosten	10.750	17.500	2.682	17.500	18.461
TOTAAL LASTEN	13.250	19.900	5.018	19.500	20.306
SALDO	-6.750	-13.400	-524	-12.000	-14.930

13-11-2008 10:00

sgp » jongeren					
Begroting 2009	Commissie Verenigingen				
(in euro's)					
	Begroting 2009	Prognose 31 dec 2008	Werkelijk /m 31-10-2008	Begroting 2008	Uitkomst 2007
BATEN					
Contributies verenigingen	3.500	3.750	2.203	3.750	3.577
TOTAAL BATEN	3.500	3.750	2.203	3.750	3.577
LASTEN					
Algemeen					
Bestuurs- en sectiekosten	2.350	2.000	1.595	2.000	2.164
Vergaderkosten	500	400	330	0	0
Totaal Algemeen	2.850	2.400	1.924	2.000	2.164
Uitvoeringskosten					
Bijeenkomsten (witte vlekken)	4.500	4.000	0	4.500	3.717
Kosten tweejaarlijkse excursie	0	0	0	0	875
Druk- en verzendkst (nieuwsbrief)	250	250	0	250	0
Startsubsidie	1.000	1.000	0	1.000	1.000
Bijeenkomsten besturen sv/pk	250	250	0	250	0
Bijdrage aan debatvereniging	500	750	0	750	0
PR door Studieverenigingen	400	500	173	500	261
Folder SV	750	750	0	750	633
Premie voor ledenwerving sv's	100	250	0	250	0
Totaal Uitvoeringskosten	7.750	7.750	173	8.250	6.486
TOTAAL LASTEN	10.600	10.150	2.097	10.250	8.650
SALDO	-7.100	-6.400	105	-6.500	-5.073

sgp » jongeren						Politiek Bestuur
Begroting 2009						
in euro's						
	Begroting 2009	Prognose 31 dec 2008	Werkelijk t/m 31-10-2008	Begroting 2008	Uitkomst 2007	
BATEN						
Schetsen	250	250	441	250	243	
TOTAAL BATEN	250	250	441	250	243	
LASTEN						
Algemeen						
Bestuurs- en sectiekosten	1.500	1.500	2.040	1.000	873	
Vergaderkosten	2.000	1.600	1.319	0	0	
Totaal Algemeen	3.500	3.100	3.359	1.000	873	
Uitvoeringskosten						
Bijeenkomsten	0	500	250	500	0	
Druk- en presentatiekosten	1.000	1.750	0	1.750	0	
Advertentie- en PR kosten	0	750	155	750	0	
Summerschool	0	3.300	3.536	2.500	-13	
Info via De Banier	3.750	3.750	2.813	3.750	3.750	
Totaal uitvoeringskosten	4.750	10.050	6.754	9.250	3.737	
TOTAAL LASTEN	8.250	13.150	10.113	10.250	4.610	
SALDO	-8.000	-12.900	-9.672	-10.000	-4.367	

SGP-jongeren
Burg. Van Reenensingel 101
2803 PA Gouda

T (0182) 69 69 15
F (0182) 57 32 22
E info@sppj.nl
I www.sppj.nl

nr.	groep	soort	lasten	personeel	doorbelast	ov. direct	totaal
11	personeel	salarissen	126.127	125.694	433	-	126.127
12	personeel	assistenten	14.424	-	14.424	-	14.424
13	personeel	reiskosten	1.898	1.898	-	-	1.898
21	huisvesting	huur	11.239	-	11.239	-	11.239
22	huisvesting	servicekosten	2.633	-	2.633	-	2.633
31	bureaunkosten	kantoorapp.	4.273	-	4.273	-	4.273
32	bureaunkosten	kantoormat.	4.679	-	4.679	-	4.679
33	bureaunkosten	telefoon/fax	1.425	-	1.425	-	1.425
34	bureaunkosten	porti	5.886	-	5.886	-	5.886
41	algemeen	bestuurskosten	1.420	-	-	1.420	1.420
42	algemeen	administratie	7.783	-	6.855	928	7.783
43	algemeen	accountant	1.547	-	-	1.547	1.547
51	publiciteit	nota's/schetsen/commentaren	-	-	-	-	-
52	publiciteit	bijeenk./congres.	9.588	-	-	9.588	9.588
53	publiciteit	periodieken	18.579	-	-	18.579	18.579
54	publiciteit	publiciteit/advert.	8.349	-	-	8.349	8.349
55	publiciteit	materiaal	17.432	-	-	17.432	17.432
61	voorl./vorming	cursussen	3.324	-	-	3.324	3.324
62	voorl./vorming	werkgroepen	-	-	-	-	-
63	voorl./vorming	toerusting	-	-	-	-	-
64	voorl./vorming	intra-/internet	-	-	-	-	-
71	diversen	abon./bibliotheek	6.912	-	-	6.912	6.912
72	diversen	overig	-	-	-	-	-
76	diversen	bestuursondersteuning	-	-	-	-	-
77	diversen	relatiebeheer	-	-	-	-	-
78	diversen	informatie achterban	-	-	-	-	-
81	bijdragen	studiecentrum	-	-	-	-	-
82	bijdragen	voorlichting/vorming	-	-	-	-	-
83	bijdragen	jongeren	-	-	-	-	-
91	verkiezingsfonds	dotatie	-	-	-	-	-
		Totaal	247.518	127.592	51.847	68.079	247.518

Toerekening naar projecten							
	projectgroep	Basis	lasten	personeel	doorbelast	ov. direct	totaal
	Publicaties	Tijdschrijven (pers. en doorbelast)	74.773	47.967	19.076	7.730	74.773
	Conferenties	Tijdschrijven (pers. en doorbelast)	34.527	15.848	6.303	12.376	34.527
	Communicatie	Tijdschrijven (pers. en doorbelast)	45.764	17.842	8.201	19.721	45.764
	Periodiek	Tijdschrijven (pers. en doorbelast)	32.143	11.358	4.517	16.268	32.143
	Organisatie	Tijdschrijven (pers. en doorbelast)	60.311	34.577	13.750	11.984	60.311
		Totaal	247.518	127.592	51.847	68.079	247.518

Resultaatbepaling ten behoeve van subsidieafrekening 2008:

Baten volgens de rekening van baten en lasten over 2008	23.833	
Bij: Nog te ontvangen per 1 januari 2008	31.663	
Af: Nog te ontvangen per 31 december 2008	32.246-	
Ontvangsten op kasbasis		23.250
Lasten volgens de rekening van baten en lasten over 2008	247.518	
Bij: Nog te betalen per 1 januari 2008	13.668	
Af: Nog te betalen per 31 december 2008	24.204-	
Bij: Investerings	5.764	
Af: Afschrijvingen	594-	
Af: Afname voorraden	301-	
Uitgaven op kasbasis		241.851
Resultaat 2008 op kasbasis		218.601-
Financiering:		
Subsidie BZK		152.297
Bijdrage SGP		66.304

B. Politieke participatie van jongeren							Jaarrekening 2008	(bedragen in euro's)	SGP
nr.	groep	soort	uitgaven	personeel	doorbelast	ov. direct	totaal		
11	personeel	salarissen	52.690	52.690			52.690		
12	personeel	assistenten	31.410	31.410			31.410		
13	personeel	reiskosten	11.369	11.369			11.369		
21	huisvesting	huur	11.239		11.239		11.239		
22	huisvesting	servicekosten	3.308		3.308		3.308		
31	bureaunkosten	kantoorapp.	9.045		4.706	4.339	9.045		
32	bureaunkosten	kantoormat.	9.846		3.140	6.706	9.846		
33	bureaunkosten	telefoon/fax	3.219		2.530	689	3.219		
34	bureaunkosten	post	5.875		5.816	59	5.875		
41	algemeen	bestuurskosten	37.250			37.250	37.250		
42	algemeen	administratie	827			827	827		
43	algemeen	accountant	1.980			1.980	1.980		
51	publiciteit	nota's/schetsen/commentaren	-			-	-		
52	publiciteit	bijeenk./congres.	46.138			46.138	46.138		
53	publiciteit	periodieken	80.550		15.569	64.981	80.550		
54	publiciteit	publiciteit/advert.	10.135			10.135	10.135		
55	publiciteit	materiaal	20.977			20.977	20.977		
61	voort./vorming	cursussen	-			-	-		
62	voort./vorming	werkgroepen	-			-	-		
63	voort./vorming	toerusting	-			-	-		
64	voort./vorming	intra-/internet	-			-	-		
71	diversen	abonnementen	-			-	-		
72	diversen	overig	-			-	-		
76	diversen	bestuursondersteuning	-			-	-		
77	diversen	relatiebeheer	-			-	-		
78	diversen	informatie achterban	-			-	-		
81	bijdragen	studiecentrum	-			-	-		
82	bijdragen	voordichting/vorming	-			-	-		
83	bijdragen	jongeren	-			-	-		
91	verkiezingsfonds	dotatie	-			-	-		
		Totaal	335.859	95.470	46.308	194.081	335.859		

Toegerekend naar secties

sectie	basis	uitgaven	personeel	doorbelast	ov. direct	totaal
Algemeen	Jaarverslag SGP-J	159.883	95.470	30.739	33.675	159.883
Commissie IN >> contact	Jaarverslag SGP-J	57.771		15.569	42.202	57.771
Commissie Activiteiten	Jaarverslag SGP-J	52.088			52.088	52.088
Commissie Klik	Jaarverslag SGP-J	27.652			27.652	27.652
Commissie PR	Jaarverslag SGP-J	23.788			23.788	23.788
Commissie Verenigingen	Jaarverslag SGP-J	3.589			3.589	3.589
Politiek Bestuur	Jaarverslag SGP-J	11.088			11.088	11.088
		335.859	95.470	46.308	194.082	335.859

Resultaatbepaling ten behoeve van subsidieafrekening 2008:

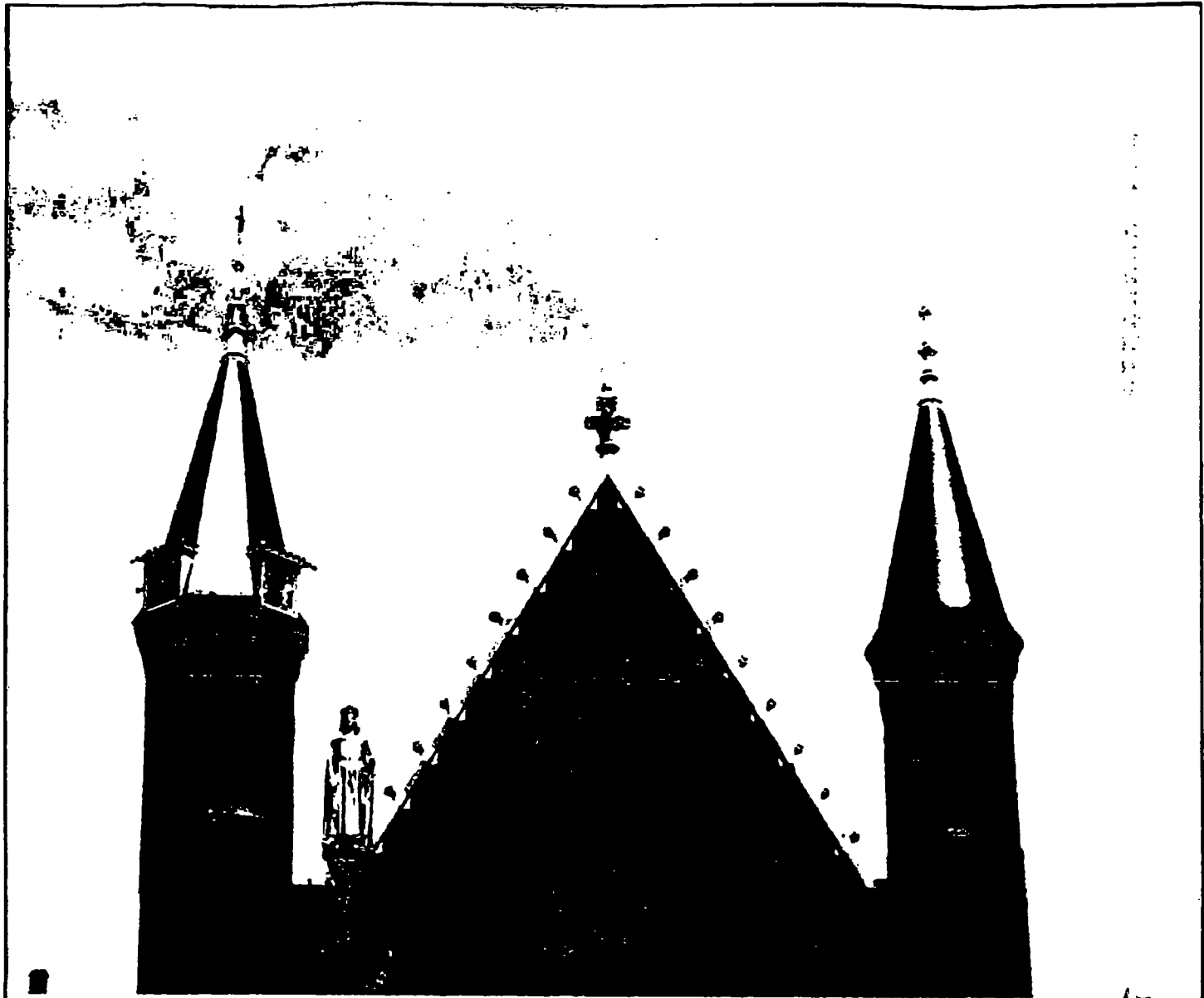
Baten volgens de rekening van baten en lasten over 2008	100.767	
Bij: Nog te ontvangen per 1 januari 2008	44.094	
Af: Nog te ontvangen per 31 december 2008	31.643-	
Ontvangsten op kasbasis		113.218
Lasten volgens de rekening van baten en lasten over 2008	335.859	
Bij: Nog te betalen per 1 januari 2008	26.805	
Af: Nog te betalen per 31 december 2008	16.387-	
Bij: Toename voorraden	500	
Af: Dotatie voorzieningen	36.870-	
Bij: Ontrokken kosten voorziening	46.387	
Bij: Saldo investeringen (+) en desinvesteringen (-)	860	
Af: Afschrijvingen	1.638-	
Uitgaven op kasbasis		355.516
Resultaat 2008 op kasbasis		242.298-
Financiering:	Subsidie BZK	144.869
	Bijdrage SGP	97.429

nr.	groep	soort	directe lasten	indirecte lasten					totaal LI
				personeel	huisvesting	bureaunkosten	algemeen	totaal	
11	personeel	salarissen	157.589	157.589				157.589	
12	personeel	assistenten	-	-				-	
13	personeel	reiskosten	6.992	6.992				6.992	
21	huisvesting	huur	10.676		10.676			10.676	
22	huisvesting	servicekosten	3.952		3.952			3.952	
31	bureaunkosten	kantoorapp.	4.472			4.472		4.472	
32	bureaunkosten	kantoormat.	3.270			3.270		3.270	
33	bureaunkosten	telefoon/fax	4.983			4.983		4.983	
34	bureaunkosten	post	4.440			4.440		4.440	
41	algemeen	bestuurskosten	192.603				192.603	192.603	
42	algemeen	administratie	-				-	-	
43	algemeen	accountant	-				-	-	
		Totaal indirecte uitgaven	388.957	164.581	14.628	17.145	192.603	388.957	
51	publiciteit	nota's/schetsen/commentaren	-					-	
52	publiciteit	bijeenk./congres.	-					-	
53	publiciteit	periodieken	280.818	26.333	2.340	2.743	30.818	62.233	343.051
54	publiciteit	publiciteit/advert.	-					-	
55	publiciteit	materiaal	-					-	
61	voort.vorming	cursussen	-					-	
62	voort.vorming	wergroepen	-					-	
63	voort.vorming	toerusting	-					-	
64	voort.vorming	permanente campagne	6.988					6.988	6.988
65	voort.vorming	organisatie	243.015					243.015	243.015
71	diversen	abbonementen	-					-	
72	diversen	overig	-					-	
76	diversen	bestuursondersteuning	-	47.728	4.242	4.972	55.855	112.798	112.798
77	diversen	ledencontacten	-	82.291	7.314	8.573	96.302	194.479	194.479
78	diversen	informatie achterban	-					-	
81	bijdragen	studiecentrum	83.989					83.989	83.989
82	bijdragen	voortlichting/vorming	-					-	
83	bijdragen	jongeren	55.164					55.164	55.164
91	verkiezingsfonds	campagne	253.519	8.229	731	857	9.630	19.448	272.967
		Totaal *)	1.312.450	0	-	-	-	-	1.312.450

Verdeelsleutel indirecte kosten:	(sleutel)	direct	aandeel indirect					totaal
			personeel	huisvesting	bureaunkosten	algemeen	totaal	
periodieken	16	280.818	26.333	2.340	2.743	30.818	62.233	343.051
ledencontacten	50	-	82.291	7.314	8.573	96.302	194.479	194.479
bestuursondersteuning	29	6.988	47.728	4.242	4.972	55.855	112.798	119.786
studiecentrum		83.989	-	-	-	-	-	83.989
voortlichting/vorming		243.015	-	-	-	-	-	243.015
jongeren		55.164	-	-	-	-	-	55.164
campagne	5	253.519	8.229	731	857	9.630	19.448	272.967
	100	923.493	164.581	14.628	17.145	192.603	388.957	1.312.450

Resultaatbepaling ten behoeve van subsidieafrekening 2008:

Baten volgens de rekening van baten en lasten over 2008 (na aftrek doorbelaste huisvestingskosten)	1.206.219	
Bij: Nog te ontvangen per 1 januari 2008	191.472	
Af: Nog te ontvangen per 31 december 2008	174.472	
Ontvangsten op kasbasis		1.223.219
Laasten volgens de rekening van baten en lasten over 2008 (na aftrek doorbelaste huisvestingskosten)	1.312.450	
Bij: Nog te betalen per 1 januari 2008	99.343	
Af: Nog te betalen per 31 december 2008	111.281	
Af: Dotatie voorzieningen	176.398	
Bij: Ontrokken kosten voorziening	74.861	
Bij: Saldo investeringen (+) en desinvesteringen (-)	3.170	
Af: Afschrijvingen	3.860	
Uitgaven op kasbasis		1.198.305
Resultaat 2008 op kasbasis		24.914

Jaarverslag 2008

Jaarverslag

2008

Inhoudsopgave

Scenariobestudering

1. Inleiding 7

2. Organisatie 9

- 2.1 Bestuur 9
- 2.2 Personeel 10
- 2.3 Interne organisatie 10
- 2.4 Beleidsplan 11
- 2.5 Europees Parlement 11
- 2.6 Netherlands Institute for Multiparty Democracy (NIMD) 11
 - 2.6.1 Organisatie 11
 - 2.6.2 Mandaat 12
 - 2.6.3 Partijcoördinatoren 12
 - 2.6.4 Regio 12
- 2.7 Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa van de SGP (VOE) 13

3. Activiteiten 15

- 3.1 Partijdag 2008 15
- 3.2 Plaatselijke en provinciale (kies)verenigingen 15
 - 3.2.1 Vitalisering plaatselijke kiesverenigingen 15
 - 3.2.2 Ledenwerving 16
 - 3.2.3 Overleg provinciale propagandacoördinatoren 17
- 3.3 Statuten plaatselijke en gemeentelijke kiesverenigingen 17
- 3.4 De Banier 18
- 3.5 Burgemeesters 18
- 3.6 Verkiezingen 18
 - 3.6.1 Waterschapsverkiezingen 18
 - 3.6.2 Verkiezing Europees Parlement 20
 - 3.6.3 Gemeenteraadsverkiezingen 20
 - 3.6.4 Permanente campagne 21
- 3.7 In- en extern overleg 21
 - 3.7.1 Afdeling Communicatie, voorlichting en vorming (CVV) 21
 - 3.7.2 Commissie Aanpassing Toelichting Gemeenteprogram 25
 - 3.7.3 Overleg met Landelijk Bestuur van de ChristenUnie 26
- 3.8 Cassatie bij de Hoge Raad 26

4. Guido de Doo-Stichting 29

- 4.1 Inleiding 29
- 4.2 Bestuur en personeel 29
- 4.3 Publicaties 30
- 4.4 Guido-conferenties 32
- 4.5 Zicht 33
- 4.6 Communicatie 34

4.7	Organisatie	36
4.8	Statistieken	36
4.9	Tot slot	37
5.	SGP Jeugdcommissie	39
5.1	Bestuur	39
5.2	Voorzitter	39
5.3	Jeugdwerkadviser (jwa) en medewerkster	39
5.4	Organisatie bestuur	40
5.4.1	Commissie Activiteiten	40
5.4.2	Commissie Communicatie	40
5.4.3	Commissie In Contact	41
5.4.4	Commissie KLIK	41
5.4.5	Commissie Verenigingen	41
5.5	Politiek Bestuur	42
5.5.1	Binnenland	42
5.5.2	Duurzame ontwikkeling en Landbouw	42
5.5.3	Internationaal	42
5.5.4	Onderwijs	43
5.5.5	Sociaal Economische Zaken	43
5.6	Ten slotte	43
6.	SGP Werkgroep in de Tweede Kamer	45
6.1	Tweede Kamer	45
6.1.1	Activiteiten in de Tweede Kamer	45
6.1.2	Werkzaamheden buiten de Kamer	48
6.1.3	Deelname commissies/besturen binnen en buiten de SGP	49
6.2	Eerste Kamer	50
6.2.1	Gebruik bevoegdheden	50
6.2.2	Vetorecht	50
7.	Afstelling	52
Dijlgag 8	Agenda algemene vergadering 49 maart 2009 (tuss. bijleggen)	53
Dijlgag 9	Agenda algemene vergadering 58	
Dijlgag 9	Verslag algemene vergadering 49 maart 2009	58
Financieel Jaarverslag		66
Verslag van de penningmeester		66
Balans per 31 december 2008		68
Rekening van baten en lasten over het jaar 2008		69
Accountantsverklaring		70

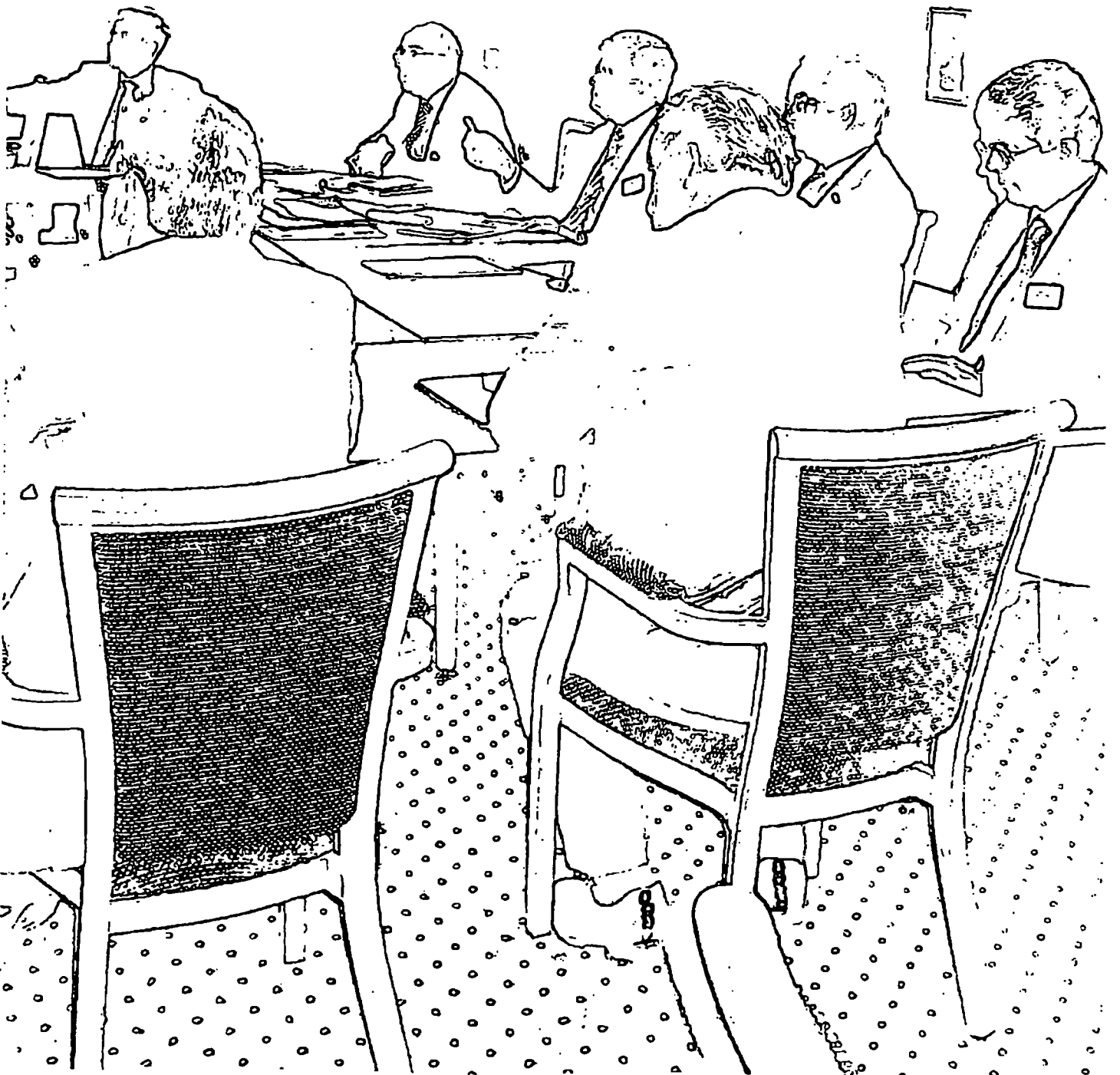
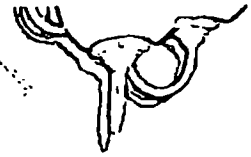
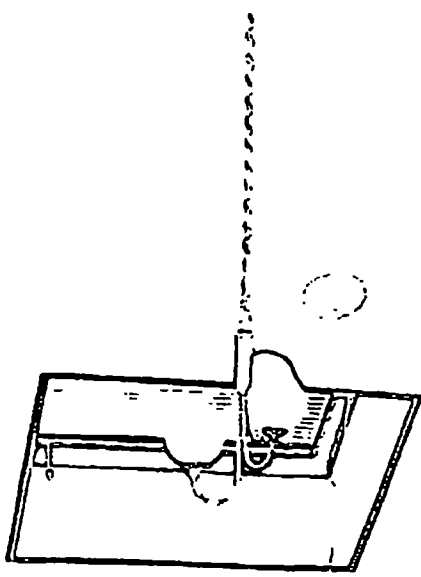
1 Inleiding

Onze gereformeerde vaders houden ze ons voor: het juiste beginsel, het hoogste doel en de heilzame regel. Goede werken zijn alleen die werken die uit een waar geloof, naar de wet Gods, alleen Hem ter ere geschieden, en niet die op ons goeddunken of op menseninzettingen gegrond zijn (Heidelbergsche catechismus vraag en antwoord 91). Onze belijdenis formuleert kernachtig het beginsel, het doel en de regel voor het handelen van privépersonen én overheidspersonen.

Goede werken komen voort uit een waar geloof. Goede werken zijn gericht op Gods eer. Goede werken vinden plaats naar de wet van God. Daarom is onze mening niet van belang. Zij dient onderworpen te zijn aan het Woord. Daarom zijn onze menselijke inzettingen niet van doorslaggevende betekenis. Alleen Gods Woord - sola Scriptura - dient het richtsnoer te zijn.

Vanuit die belijdenis wil de Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP) binnen de kaders van de Nederlandse rechtsorde participeren in de politiek.

Het Hoofdbestuur wil door middel van dit jaarverslag verantwoording afleggen voor de manier waarop de SGP in het jaar 2008 participeerde in de diverse overheidsorganen met de daarbij behorende activiteiten binnen de partij. Bijzonder veel werkzaamheden zijn verricht ten dienste van de samenleving. Werkzaamheden in het besef dat alle mensen geroepen zijn vanuit het oprechte beginsel, met het juiste doel voor ogen en volgens de regel van Gods wet te leven. Wie vanuit dat besef in de politiek bezig is, zal ijver aan de dag leggen, zal de vrede zoeken, zal bescheidenheid praktiseren, zal ootmoedig spreken, zal oprecht handelen en zal bewogenheid uitstralen.

2 Organisatie

2.1 Bestuur

In de op 15 maart 2008 gehouden algemene vergadering zijn de volgende leden van het Hoofdbestuur herkozen: de heren W. Kollijn en P.T. de Vries.

In de vacature van de heer J.D. Heijkamp werd gekozen ir. L. de Knegt. De heer J.P. Tanis werd door het Hoofdbestuur aangewezen tot penningmeester.

Het Hoofdbestuur bestaat op 31 december 2008 uit de volgende personen:

- › ds. A. van Heteren *Partijvoorzitter*
- › W. Kollijn *Algemeen voorzitter*
- › drs. P.A. Zevenbergen *Secretaris*
- › J.P. Tanis *Penningmeester*
- › mr. P.J. den Boef

- › dr. H. van den Belt
- › dr.ir. A.G. Bregman
- › ds. C.A. van Dieren
- › ds. D. Heemskerk
- › mr. M.J.W. Hoek
- › ir. L. de Knegt
- › M.F. van Leeuwen
- › H. Uil
- › ds. A. Vlietstra
- › P.T. de Vries

Het Hoofdbestuur heeft in 2008 in totaal 7 keer vergaderd. Het dagelijks bestuur heeft 6 keer vergaderd. Er zijn 2 gezamenlijke vergaderingen geweest van het Hoofdbestuur met de leden van de Raad van Advies. Er is ook één keer vergaderd door het dagelijks bestuur met een afvaardiging van het bestuur van de SGP-jongeren.

In de vergaderingen van het Hoofdbestuur vragen vooral veel zaken van huishoudelijke aard de aandacht. Er is een ontwikkeling in gang gezet - onder andere met het opstellen van een beleidsplan (zie par. 2.4) - om meer aandacht te gaan besteden aan politiek-strategische vraagstukken. In dat verband zijn er ook bezinningsbijeenkomsten gehouden waarin is nagedacht over bijvoorbeeld het theocratische ideaal van de partij en de houding ten opzichte van (klassieke) grondrechten. Het gaat in deze verkennende discussies niet om de beginselen als zodanig - daar wordt niet aan getornd - maar wel om de wijze waarop die beginselen in de hedendaagse weerbarstige praktijk, die veelal haaks daarop staat, op een zo goed mogelijke manier kunnen worden uitgedragen én toegepast. En hoe het Hoofdbestuur onze vertegenwoordigers in kamers, staten en raden en ook onze bestuurders daarbij kan ondersteunen.

De heer ir. B.J. van der Vlies woonde als adviseur de vergaderingen van het Hoofdbestuur bij. Verder werden bestuursvergaderingen ook bijgewoond door de heren J.P. van der Bas (controller) en mr. V.A. Smit (algemeen secretaris).

Op zaterdag 26 april 2008 werd in verband met het 90-jarig bestaan van de partij een jubileumbijeenkomst gehouden in de Oude Kerk te Putten. Tijdens deze bijeenkomst voerden ds. A. van Heteren, W. Kolijn, ds. D. Heemskerk en Ir. B.J. van der Vlies het woord. Het orgel werd bespeeld door Arie van der Vlist. Na afloop was er een receptie in het naastgelegen kerkelijk centrum De Aker. In verband met dit jubileum is een speciaal nummer van De Banier uitgebracht (87e Jrg, nr. 9 van 2 mei 2008).

Op donderdag 1 mei 2008 is het oud-lid van het Hoofdbestuur ds. S. de Jong na een langdurig ziekbed op 81-jarige leeftijd overleden. De God aller genade mocht de achtergebleven weduwe en verdere familieleden in dit zware verlies gedenken.

2.2 Personeel

In het afgelopen jaar heeft een tweetal personeelsleden de arbeidsovereenkomst met de SGP beëindigd. Dit betreft de heer J.P. van der Bas (per 1 september 2008) en mw. S.G. Mulwijk (per 1 december 2008). In dienst getreden is mevrouw N.M. de Bonte (per 1 juni 2008; medewerker voorlichting en vorming). Een tweetal personen is al wel in 2008 benoemd, maar zullen feitelijk pas in 2009 in dienst treden. Dit betreft de dames A.C. Weerheim (per 1 januari 2009; managementassistente) en M. Westerhout (per 1 februari 2009; administrateur). Verder loopt mw. A.M. Schaap vanaf 1 september 2008 tot en met 23 januari 2009 stage. Zij volgt de opleiding communicatie aan de Christelijke Hogeschool Ede.

De personele bezetting is op 31 december 2008 als volgt:

Algemeen secretaris

- › mr. V.A. Smit

Leden- en abonnementsadministratie

- › mw. J. van Schaik

Communicatie, voorlichting en vorming

- › mw. drs. N.M. de Bonte *medewerker voorlichting en vorming (parttime)*
- › W. Goudriaan *medewerker communicatie*
- › mw. C.W. de Jong *medewerker (webmaster)*
- › mw. A.M. Schaap *stagiaire*

Wetenschappelijk instituut

- › drs. J.A. Schippers *directeur (parttime)*
- › drs. J.W. van Berkum *wetenschappelijk medewerker*

SGP-jongeren

- › drs. H.J. Nijsink *jeugdwerkadviseur*

2.3 Interne organisatie

In 2008 zijn opnieuw enkele wijzigingen aangebracht in de interne organisatie. De politiek-inhoudelijke activiteiten vinden plaats binnen de onder het Hoofdbestuur ressorterende afdeling Communicatie, voorlichting en vorming (CVV) en natuurlijk ook binnen de Guldo de Brès Stichting en de SGP-jongeren. De leden- en abonnementsadministratie en ook de financiële administratie vallen nu onder de verantwoordelijkheid van de algemeen secretaris, die tevens hoofd is van de afdeling CVV.

De algemeen secretaris/hoofd CVV, de directeur van het wetenschappelijk instituut en de jeugdwerkadviseur vormen samen het managementteam. Binnen het managementteam vindt niet alleen afstemming van werkzaamheden plaats, maar worden ook initiatieven genomen voor nieuwe

activiteiten. De heer W. Kolijn heeft het achterliggende jaar als gedelegeerd bestuurder het managementteam geleid.

Twee keer per jaar vindt er een 'geformaliseerd' overleg plaats tussen de 'inhoudelijk' medewerkers van het SGP-bureau en de Tweede Kamerfractie. Dat laat natuurlijk onverlet dat er ook tussendoor vele (bilaterale) contacten zijn.

2.4. Beleidsplan

In 2008 is door het Hoofdbestuur een integraal strategisch beleidsplan vastgesteld. In hoofdlijn zijn de volgende thema's voor de komende jaren richtinggevend:

- › verduidelijken en eigentijds formuleren van onze boodschap;
- › vergroten stemmenpotentieel door bredere positionering van de partij;
- › professionalisering door deskundigheidsbevordering;
- › vergroten ledenpotentieel door versterking van de achterban;
- › versterking van de structuur en samenwerking in de SGP-geledingen;
- › versterking van de communicatie en profilering.

Deze hoofdlijnen zijn kort en krachtig samen te vatten met de woorden: bereiken, behouden en mobiliseren.

De hierboven vermelde zes richtinggevende thema's worden door een drietal werkgroepen uitgewerkt in concrete acties. Dat is een werkgroep 'Wervende boodschap en meer kiezers', 'Deskundigheidsbevordering' en 'Meer en betrokken leden en een adequate organisatie en structuur'. Er wordt naar gestreefd om de actieplannen halverwege 2009 vast te kunnen stellen. Eind 2008 en begin 2009 zijn en worden de randvoorwaarden voor een goede implementatie van het beleidsplan zoals ten aanzien van bijvoorbeeld de automatisering (relatiebeheer en financiële administratie) ter hand genomen.

2.5. Europees Parlement

De SGP werkt in de Eurofractie samen met de ChristenUnie. Vertegenwoordigers voor de ChristenUnie-SGP in het Europees Parlement zijn drs. B. Belder voor de SGP en dr. J. Blokland voor de ChristenUnie. Het kantoor van de fractie is gevestigd in Rotterdam. De Europarlementariërs krijgen ondersteuning van een aantal beleidsmedewerkers van de ChristenUnie en de volgende SGP'ers:

- › drs. W. Boonzaaijer (parttime)
- › drs. D.J. Diepenbroek
- › drs. W.T. van Luik
- › mw. H. Stam-Stuurman (tot 1 november 2008)

De Eurofractie wordt bijgestaan door twee instanties, te weten de Commissie van Advies (CvA) en de Stichting Assistentie Eurofractie (SAE). Lid van de SAE zijn de heren B. Belder, J. Blokland, P. van Dalen, C.S.L. Janse en E. van Voorden. De leden van de CvA zijn in 2008 niet bijeengekomen.

Voor nadere informatie over het werk van de fractie en de onderwerpen waarmee zij zich in het Europees Parlement bezig houden, wordt verwezen naar de website: www.eurofractie.nl.

2.6. Nederlands Instituut for Multiparty Democracy (NIMD)

2.6.1 Organisatie

In de Haagse Passage, aan de overzijde van het Binnenhof, is het NIMD gevestigd. Het NIMD is in 2000 door Nederlandse politieke partijen opgericht. De zeven deelnemende partijen zijn CDA, PvdA, VVD, GroenLinks, ChristenUnie, D66 en SGP. Vanaf de oprichting was in het bestuur de SGP vertegenwoordigd in de persoon van dr. C.S.L. Janse. Zijn mandaat werd in 2008 met een laatste termijn van drie jaar verlengd. Oud-minister van Buitenlandse Zaken dr. Bot is bestuursvoorzitter.

De SGP-bemanning van de Raad van Toezicht (RvT) is in het afgelopen jaar gewijzigd. De heren J. Dankers en mr. R.A.C. Donk stopten respectievelijk vanwege de vervulling van het maximale aantal zittingstermijnen en de onverenigbaarheid van deze nevenfunctie met het dagelijkse werk. De nieuwe leden van de RvT zijn drs. G. Nieuwenhuis en mr. P.J. den Boef. Eerste plaatsvervangend lid van de RvT is nu ing. K.A Smits, tweede plaatsvervangend lid is drs. E.J. Brouwer. Het bestuur vergaderde zes maal, de RvT vergaderde twee maal in 2008.

In het afgelopen jaar hebben de politieke jongerenorganisaties initiatieven ontplooid om als partnerorganisatie voor vergelijkbare organisaties een platformfunctie te vervullen. Namens de SGP-jongeren heeft Wilco Kodde zitting in het jongerenplatform van het NIMD.

2.6.2 Mandaat

Het mandaat van het NIMD is het bevorderen van democratiseringsprocessen in jonge, vaak fragiele democratieën. Het NIMD ondersteunt en adviseert politieke partijen in deze landen als de steunpilaren van meerpartijdemocratie. Vaak komen deze landen uit een moeilijke periode van oorlog of er is een autoritair regime geweest. Doel is om in onze partnerlanden een goed functionerend, duurzaam, pluralistisch partijpolitiek systeem te verankeren. Waar de Nederlandse partijen vanuit het MATRA-programma zich voornamelijk richten op Oost-Europa, heeft het NIMD in overleg met het ministerie van Buitenlandse Zaken besloten om in Afrika, Latijns-Amerika en Azië aan het werk te gaan. Informatie over inhoud en werkwijze is te vinden op [HYPERLINK "http://www.nimd.org"](http://www.nimd.org) www.nimd.org.

2.6.3 Partijcoördinatoren

Ter uitvoering van het mandaat wordt er vanuit elke partij een partijcoördinator aangesteld. De partijcoördinatoren onderhouden, naast het verrichten van inhoudelijke werkzaamheden, de band met de eigen partij. Ook boren zij deskundigheid aan in de partijen ter beantwoording van vragen die uit het groeiende aantal programmalanden van het NIMD aan de orde komen. Naast deze namens de Nederlandse politiek gedelegeerde medewerkers bestaat de kantoorbezetting uit een deskundig team van professionals. Namens de SGP heeft ing. K.A. de Vries deze functie vervuld van 2003 tot en met april 2007 met een aanstellingsomvang van 0,4 fte. In het nieuwe meerjarenbeleidplan van 2007-2010 van het NIMD werden de deelnemende partijen in staat gesteld elk een fulltime partijcoördinator te leveren. Sinds mei 2007 wordt deze functie vervuld door drs. H.J. van Schothorst, van 2000 tot aantredingsdatum bij het NIMD beleidsmedewerker Buitenlandse Zaken bij de eurofractie ChristenUnie-SGP.

2.6.4 Regio

De partijcoördinatoren houden overzicht over het totale werkveld van het NIMD. Meer in het bijzonder is het werkveld van de SGP partijcoördinator bepaald in de Afrikaanse regio. Kenia en Tanzania vallen onder zijn directe verantwoordelijkheid. In deze landen ondersteunt hij het democratiseringsproces en is naar beide landen in maart, september en oktober 2008 op missie geweest voor overleg met vertegenwoordigers van politieke partijen. Met name Kenia heeft een roerig jaar achter de rug vanwege de uitbraak van geweld na de verkiezingen van 27 december 2007 en het werken aan oplossingen (zie ook de desbetreffende in 2008 in De Banier verschenen artikelen).

Vanwege zijn Brusselse ervaring en het daar opgebouwde relevante netwerk is Van Schothorst ook gevraagd Europese aangelegenheden te behartigen. In het afgelopen jaar bezocht hij de Belgische hoofdstad diverse malen om in overleg te treden met vertegenwoordigers van Parlement, Raad en Commissie. Contacten zijn ook gelegd met de relevante organen van politieke partijen uit Europa en Amerika die werken in een complementair werkveld. Van Schothorst werd uitgenodigd door Taiwan om van 14 tot en met 19 juni 2008 deel te nemen aan de eerste lustrumviering van de Taiwan Foundation for Democracy in Taipeh, waaraan hij gehoor gaf. In zeven artikelen in De Banier en één bijdrage in Zicht deed hij in 2008 partijenoten verslag over zijn werkzaamheden.

2.9 Stichting Verleningsactiviteiten Oost-Europa van de PSP (VOE)

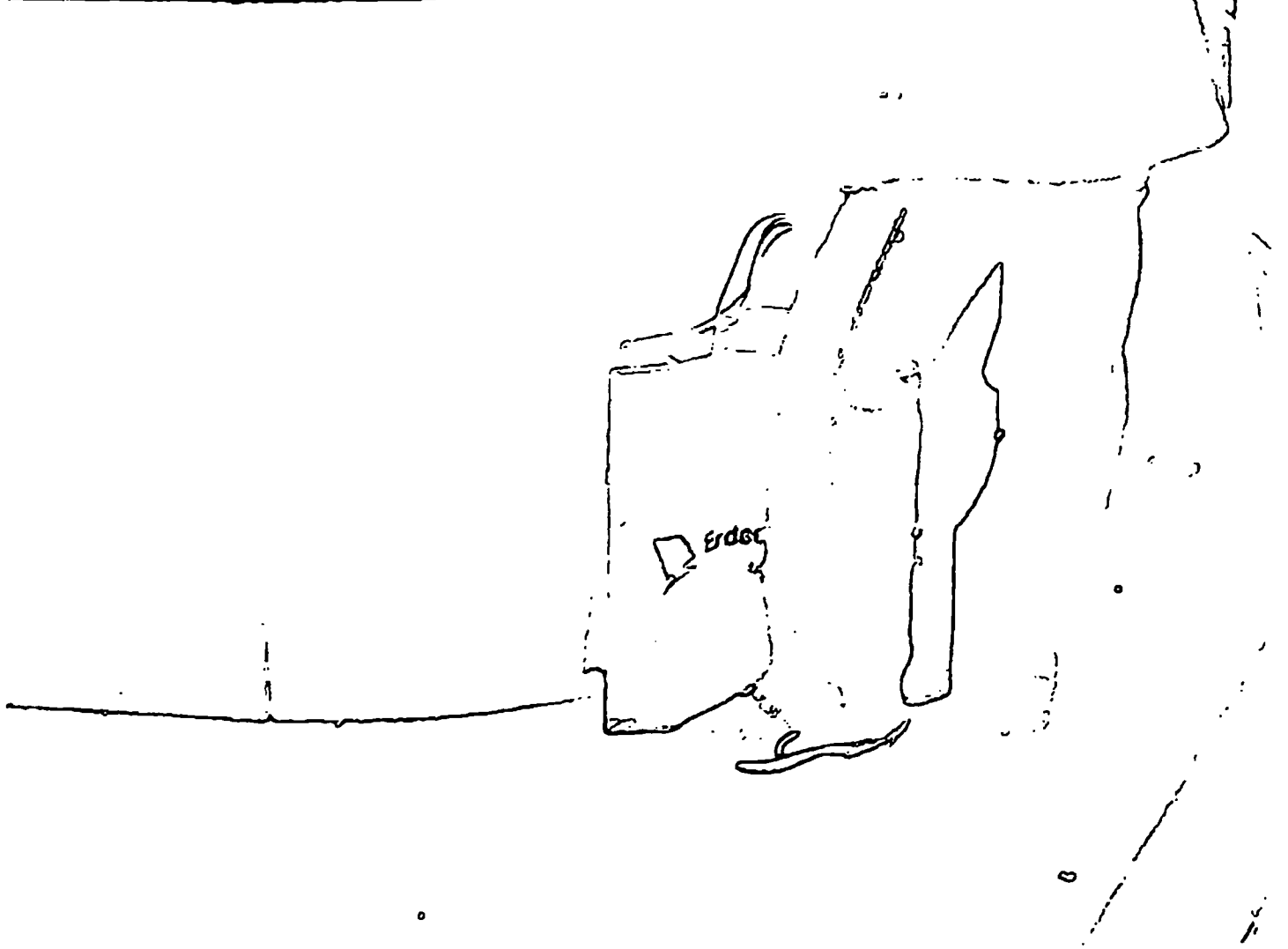
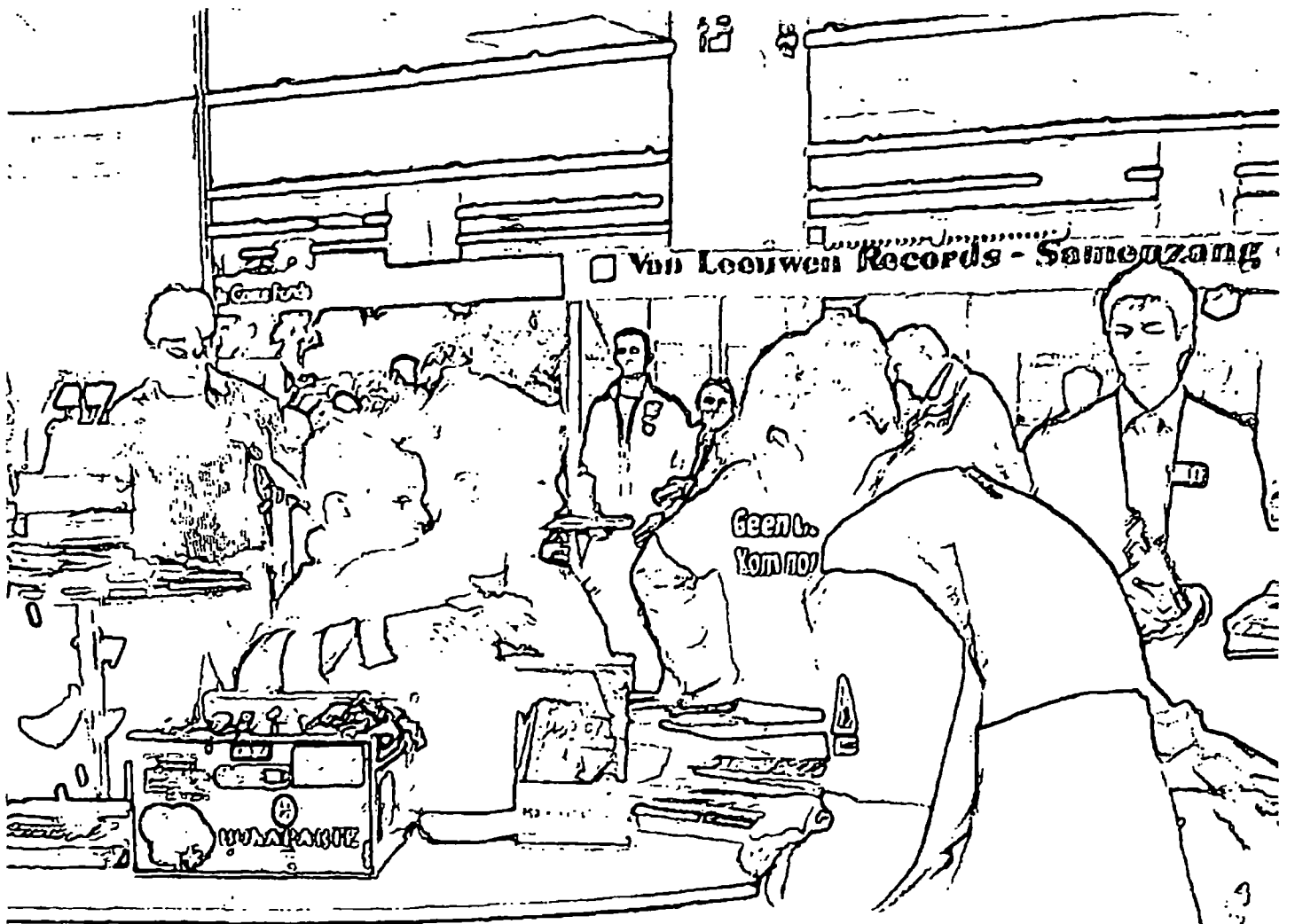
Het bestuur vergaderde in het verslagjaar zeven keer (21 januari, 14 maart, 6 juni, 19 augustus, 12 september, 10 oktober en 24 november).

In 2008 heeft de Stichting VOE 15 projecten (mede) georganiseerd, waaronder conferenties voor volwassenen, seminars voor studenten en zomerkampen voor jongeren. Dertien activiteiten vonden in Roemenië plaats, een in Servië en een in Bulgarije. Van enkele projecten is verslag gedaan in het partijorgaan De Banier. Meer informatie over de projecten van de werkgroep zijn te vinden in het Activiteitenrapport 2008 dat ter verantwoording van de ontvangen subsidiegelden voor het ministerie van Buitenlandse Zaken wordt opgesteld. Er wordt gewerkt met een meerjarenplan. Voor de periode 2008-2010 is een subsidie beschikbaar gesteld van 296.000. In 2008 werd een bedrag van € 90.000 besteed.

Medio december heeft het bestuur voor de jaren 2009-2011 een subsidieaanvraag ingediend voor het MATRA-politieke partijen programma bij het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Het bestuur van de Stichting VOE bestond in 2008 uit de volgende personen: drs. J.C. Bazen, mw. J.M. Geluk, ir. M. Houtman (penningmeester), dr. W. Jongsma (secretaris), E. van Voorden (voorzitter) en mr.drs. W.M.J. de Wildt. Adviseur van het stichtingsbestuur is dr. H. van den Belt.

Als coördinator van de stichting fungeerde mevrouw H. Stam-Stuurman (voor 0,2 fte). Zij heeft deze functie per 31 december 2008 beëindigd.

3 Activiteiten

3.1 Partijdag 2008

Op 15 maart 2008 werd de jaarlijkse partijdag gehouden. Voor een uitgebreid verslag daarvan, wordt verwezen naar bijlage 3.

Een groot aantal personen spant zich jaarlijks opnieuw weer in om die dag goed te laten verlopen. Dit betreft zowel medewerkers van de partij als externe personen zoals de organist en de conciërge van het Van Lodensteincollege. Ook de leden van het stembureau, dat jaarlijks van samenstelling wisselt, leveren een belangrijke bijdrage aan het welslagen van de partijdag. Dat laatste geldt zeker ook voor de leden van de regelingscommissie.

Al dit werk gebeurt op de achtergrond, door sommige personen al tientallen jaren lang. Via dit jaarverslag is een woord van hartelijke dank aan al die voor de bezoekers 'onzichtbare', maar voor een goede organisatie ook 'onmisbare' SGP'ers op z'n plaats.

De partijdag heeft in 2008 voor het eerst plaatsgevonden in het Van Lodensteincollege te Amersfoort.

Daarvoor waren meerdere redenen. In de eerste plaats liep het aantal bezoekers jaarlijks terug. En ook in de middag was duidelijk zichtbaar dat bezoekers de vergadering al na de lunch hadden verlaten, terwijl bovendien het beoogde meer politieke debat 's middags eigenlijk nooit goed tot stand kwam. In de tweede plaats was sprake van een behoorlijke stijging van de kosten van de huur van het Beatrixtheater en van de lunch. De combinatie van oplopende kosten en een afnemend aantal bezoekers, maakten het niet langer verantwoord de partijdag te blijven houden in het Beatrixtheater.

Geconstateerd moet worden dat de partijdag in 2008 aan de verwachtingen voldeed. Vele bezoekers hebben het beperkt houden van de partijdag tot de ochtend gewaardeerd. Op die manier kan 's middags aandacht worden gegeven aan het gezinsleven. Wel had de partijdag in 2008 naar de mening van het Hoofdbestuur een te huishoudelijk karakter. Om die reden is het programma voor de a.s. partijdag zodanig aangepast dat de huishoudelijke zaken zo veel mogelijk voor de pauze worden behandeld en de meer politieke punten daarna aan de orde komen, inclusief de mogelijkheid van een debatronde. Uiteraard is het voor debat nodig dat ook de bezoekers van de partijdag daar een bijdrage aan leveren.

3.2 Plaatselijke en provinciale (kies)verenigingen

3.2.1 Vitalisering plaatselijke kiesverenigingen

In de periode september 2004 - april 2007 is op initiatief van het Hoofdbestuur een vijftiental zogenoemde regiobijeenkomsten gehouden onder leiding van de algemeen voorzitter van het Hoofdbestuur, de heer W. Koliijn. Die bijeenkomsten stonden in het teken van een beoogde voortgaande vitalisering en professionalisering van plaatselijke kiesverenigingen.

De 'opbrengsten' van de bovenbedoelde regiobijeenkomsten zijn bijeengebracht in één document, getiteld 'Aandachtspunten in het kader van vitalisering van plaatselijke kiesverenigingen'. Dit document is bij brief d.d. 17 oktober 2007, kenmerk Co71017.176, aan de besturen van de plaatselijke en gemeentelijke kiesverenigingen toegezonden evenals aan die van de provinciale verenigingen. Voor wat betreft het Hoofdbestuur zijn deze 'aandachtspunten' verder ook aanleiding geweest om meer voorlichtende en vormende activiteiten te willen gaan organiseren voor bestuurders en leden van plaatselijke kiesverenigingen. Zo werd begin 2008 bijvoorbeeld een viertal landelijke bijeenkomsten georganiseerd over met name de eerste tien artikelen van het Program van Beginselen van de SGP waarbij ook aan de orde kwamen de spanningsvelden en dilemma's die verbonden zijn

aan politieke participatie. Zo werd in deze bijeenkomsten onder meer ingegaan op vragen als wat de principiële uitgangspunten van de SGP nu eigenlijk zijn, hoe die staan ten opzichte van andere opvattingen op politiek en maatschappelijk terrein en waarop die zijn gebaseerd. En ook of die nog wel te hanteren zijn in de huidige tijd. Het ging meer concreet om zaken als de taak en de positie van de overheid, de gebondenheid aan de Wet van de Tien Geboden, de verhouding tussen kerk en staat, gewetensvrijheid, de democratie en de reikwijdte van de eed. Ook kwam aan de orde de 'vertaling' van onze beginselen naar de weerbarstige politieke praktijk van alledag, de 'zoektocht' die alle SGP-politici zullen herkennen met de nuances die daarbij eigen zijn. Stuk voor stuk heel belangwekkende onderwerpen die het waard zijn om ook binnen ledenvergaderingen van plaatselijke kiesverenigingen aan de orde te worden gesteld. Hoewel de opkomst wat tegenviel, waren de inhoudelijke gesprekken, zeker die over de concreet voorgelegde casussen, heel waardevol.

Verder zijn door de provinciale verenigingen coördinatoren aangesteld die als taak hebben de contacten met de plaatselijke kiesverenigingen te onderhouden en hen behulpzaam te zijn met bovenbedoeld proces van vitalisering en professionalisering.

Het Hoofdbestuur is er veel aan gelegen om de plaatselijke kiesverenigingen zo adequaat mogelijk te ondersteunen om zodoende de politiekinhoudelijke dynamiek binnen de partij - ook op lokaal niveau - te vergroten. Wij zijn ons ervan bewust dat er kiesverenigingen zijn die natuurlijk al veel doen in het belang van onze partij. Er zijn helaas echter ook te veel kiesverenigingen waarvoor dat niet of in veel mindere mate geldt. In de op basis van het beleidsplan te formuleren actiepunten zal de vitalisering van de plaatselijke en provinciale (kies)verenigingen dan ook een grote plaats innemen.

Zelfs wordt overwogen om binnen het bureau van de SGP iemand te gaan benoemen speciaal voor de ondersteuning en enthousiasmering van plaatselijke en provinciale (kies)verenigingen. Het Hoofdbestuur is ervan overtuigd dat een goed functionerend 'grondvlak' uiteindelijk voor een groot deel bepalend is voor de vitaliteit van de partij. Het Hoofdbestuur vreest dat die notie niet of te weinig wordt beseft door (kies)verenigingen.

3.2.2 Ledenwerving

Een stagiaire van Hogeschool Schoevers te Rotterdam, mevrouw J.M. Florijn, studente HBO Commercieel Communicatiemanagement, heeft voor de partij heel waardevolle voorstellen gedaan voor ledenwerving. Helaas is daar als gevolg van het grote personeelstekort in het achterliggende jaar nog niet verder uitvoering aan gegeven. Het zal gelet op de voorgaande paragraaf duidelijk zijn dat een voortdurende aandacht voor ledenwerving buitengewoon belangrijk is, ook voor de vitaliteit van de partij. Het staat dan ook hoog op de prioriteitenlijst van het Hoofdbestuur. Waarbij aangetekend wordt dat het uiteindelijk vooral een zaak is van voortdurende en gerichte acties van plaatselijke kiesverenigingen die het Hoofdbestuur zo veel en waar mogelijk wil ondersteunen. Maar het lidmaatschap van de partij loopt nu eenmaal via het lidmaatschap van plaatselijke kiesverenigingen. Dus daar ligt de 'sleutel voor succes'. En het is duidelijk dat bij veel plaatselijke kiesverenigingen een aanzienlijke ledenaanwas tot de mogelijkheden moet behoren gelet op de omvang van de kerkelijke achterban ter plaatse. Bovendien verliest de partij nu teveel leden door niet adequaat handelen van plaatselijke kiesverenigingen bij verhuizing van leden en door het opheffen van noodlijdende plaatselijke kiesverenigingen. En verspreid wonende SGP'ers kunnen zich weliswaar aansluitend bij een dichtstbijzijnde plaatselijke kiesvereniging, maar als dat soms tientallen kilometers of wel honderd kilometer of verder is, gebeurt dat niet. Dat is een potentieel dat als gevolg van de huidige partijorganisatie helaas niet bij de SGP is betrokken. Ook dat is voor het Hoofdbestuur een onderwerp voor nadere bezinning. Een en ander ook in relatie tot de eisen die (toekomstige) subsidievoorwaarden aan een hedendaagse partijorganisatie stelt, ook ten aanzien van het financieel beheer en de betrouwbaarheid van bijvoorbeeld de ledenregistratie. In een brief van 23 december 2008, kenmerk Co81223.243, zijn de plaatselijke, gemeentelijke en provinciale (kies)verenigingen daarop uitvoerig gewezen.

2006-10-12 16:50:23

3.2.3 Overleg provinciale propagandacoördinatoren

Door elke provinciale vereniging is (al dan niet uit het midden van het desbetreffende bestuur) een 'coördinator' benoemd met als taak jaarlijks contact te hebben met alle plaatselijke kiesverenigingen over het reilen en zeilen in die kiesvereniging ((telefonische) visitatie). Deze coördinator is desgevraagd ook behulpzaam bij het proces van vitalisering. Daarnaast moet hij ook verkeerde ontwikkelingen signaleren en zonedig en mogelijk pro-actief de kiesverenigingen enthousiasmeren. Inmiddels lijkt het erop dat alle provinciale verenigingen op een of andere manier aan bovenbedoelde doelstelling gestalte aan het geven zijn. Een intensivering daarvan lijkt evenwel nodig te zijn.

Bedoelde coördinatoren komen gezamenlijk regelmatig bijeen (zo'n 2 keer per jaar) met medewerkers van de partij onder leiding van de algemeen voorzitter. Dit overleg staat helaas nog te weinig in het teken van het uitwisselen van informatie over plaatselijke kiesverenigingen en over nieuwe ideeën (goede praktijken). Wel zijn in 2008 enkele onderwerpen aan de orde geweest die de provinciale verenigingen zelf aangaan, waarvan de waterschapsverkiezingen wel de belangrijkste was. In 2008 is 2 keer overleg gevoerd met de provinciale propagandacoördinatoren.

3.3 Statuten plaatselijke gemeentelijke kiesverenigingen

Bij brief d.d. 29 november 2006, kenmerk 061129.251, is de besturen van de plaatselijke kiesverenigingen toegezonden een gewijzigd model van de statuten van de plaatselijke kiesverenigingen. Dit model is aangepast in verband met de wijziging van de partijstatuten waartoe is besloten door de op 24 juni 2006 gehouden algemene vergadering. Verder is bij die gelegenheid de kiesverenigingen toegezonden een 'model-verklaring onderschrijven grondslag en doelstelling van de partij'.

In 2008 heeft opnieuw een aantal plaatselijke kiesverenigingen hun statuten overeenkomstig de partijstatuten aangepast. Leden van het Hoofdbestuur hebben bij verschillende besturen en ledenvergaderingen van plaatselijke kiesverenigingen een toelichting gegeven op de beoogde statutenwijziging. Van een aantal plaatselijke kiesverenigingen is bekend dat de statuten wel zijn gewijzigd, maar dat die nog niet ter goedkeuring aan het Hoofdbestuur zijn voorgelegd. Verder is van een aantal kiesverenigingen de stand van zaken helemaal niet bekend. In de loop van 2009 zullen dan ook alle plaatselijke kiesverenigingen waarvan het Hoofdbestuur nog geen statuten ter goedkeuring ingezonden heeft gekregen, telefonisch worden benaderd om te vernemen wat nu precies de stand van zaken is.

Naar aanleiding van de regelmatig gestelde vraag of er ook modelstatuten zijn voor gemeentelijke kiesverenigingen - dus in de situatie dat er meer dan één plaatselijke kiesvereniging is in dezelfde burgerlijke gemeente - zijn in 2008 ook modelstatuten voor gemeentelijke kiesverenigingen vastgesteld. In deze modelstatuten wordt ervan uitgegaan dat plaatselijke kiesverenigingen - dus rechtspersonen - lid zijn van de gemeentelijke kiesvereniging. Een gemeentelijke kiesvereniging heeft dus geen natuurlijke personen als lid. Afgevaardigden van de plaatselijke kiesverenigingen hebben stemrecht. Dit is dezelfde werkwijze als bij ledenvergaderingen van provinciale verenigingen en ook bij de partijdag het geval is.

In het artikel over de kandidaatstelling voor de gemeenteraadsverkiezingen in bovenbedoelde modelstatuten is nog geen rekening gehouden met het instellen van een selectieadviescommissie, etc. Tijdens de op 15 maart 2008 gehouden partijdag is het Algemeen Reglement voor de Tweede Kamerverkiezingen, voor het Europees Parlement en voor Provinciale Staten wel daarop aangepast. Toen is de kiesverenigingen aanbevolen om op eenzelfde wijze te werk te gaan bij de gemeenteraadsverkiezingen. Die aanbeveling willen wij graag herhalen en opnieuw onder de aandacht brengen.

Bovendien zullen wij die procedure, voorzien van een tekstvoorstel voor statutenwijziging, ook opnemen in het draaiboek voor de a.s. gemeenteraadsverkiezingen dat thans ontwikkeld wordt en D.V. medio maart/april 2009 zal worden gepresenteerd tijdens regionale voorlichtingsbijeenkomsten.

3.4 De Banier

De Banier biedt elke veertien dagen, behalve dan in recesperiodes, de gelegenheid om kennis te nemen van het werk van de SGP en van SGP'ers. Zo kan van dichtbij worden gevolgd van wat er in en om de partij en in de samenleving speelt. In het bijzonder is ook aan het 90-jarig bestaan van de partij aandacht besteed in een op 2 mei 2008 verschenen jubileumnummer van De Banier.

In het afgelopen jaar is De Banier 22 keer verschenen waarvan 5 keer in een oplage voor alle leden en donateurs van de partij.

Het aantal betalende abonnees per 31 december 2008 op De Banier is 6.883 (in 2007: 6.784).

De heer R. Stark te Zwartebroek spreekt De Banier in op cassettebandjes ten behoeve van blinden en slechtzienden. Hij heeft ervaring met dit werk opgedaan bij de Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden (CBB). De Banier in gesproken versie komt in de week na het verschijnen van de 'papieren' versie uit. Een klein aantal personen maakt van deze mogelijkheid gebruik. Het Hoofdbestuur is de heer Stark zeer erkentelijk voor de ook in het achterliggende jaar weer verrichte werkzaamheden.

De redactie van De Banier bestaat uit de heren:

- › W. Koliijn (hoofdredacteur)
- › mr. V.A. Smit (eindredacteur)
- › drs. M. de Bruyne
- › ds. A. van Heteren
- › drs. H.J. Nijsink
- › ir. B.J. van der Vlies

De redactie heeft in 2008 twee keer vergaderd.

Bij deze gelegenheid wordt er nog eens op gewezen dat op artikelen, reportages, interviews, foto's en illustraties auteursrechten kunnen rusten. Daarom is overname daarvan uitsluitend toegestaan na voorafgaande toestemming van de redactie. Hetzelfde geldt overigens voor de lay-out van De Banier als zodanig en ook van de website van de SGP.

3.5 Burgemeesters

De heer H. van Kooten is op 15 april 2008 benoemd tot burgemeester van de gemeente Noord-Beveland. Op 1 oktober 2008 is drs. S. Stoop herbenoemd als burgemeester van de gemeente Dirksland.

3.6 Verkiezingen

3.6.1 Waterschapsverkiezingen

In de op 15 juni 2007 gehouden vergadering van het Hoofdbestuur is een tijdelijke commissie ingesteld met als taak een gemotiveerd advies te geven aan het Hoofdbestuur over de vraag of de SGP onder eigen naam aan de waterschapsverkiezingen voor de categorie ingezetenen moet deelnemen en welke andere modaliteiten mogelijk en/of (meer) wenselijk zijn. Het advies moest voor 1 december 2007 gereed zijn. De samenstelling van de commissie is vermeld in het Jaarverslag 2007.

De commissie heeft kort samengevat geadviseerd om als SGP aan de waterschapsverkiezingen deel te nemen met een lijst onder eigen naam. Met inachtneming van de regionale situatie, moet daarbij gestreefd worden naar een horizontale of verticale lijstverbinding met een of meerdere partijen die een min of meer zelfde opvatting hebben over het bestaansrecht van waterschappen en de zich voordoende inhoudelijke thema's. De besturen van de provinciale verenigingen zouden gelet op de geografische schaal van de waterschappen moeten worden belast met de kandidaatstelling en de uitvoering van de campagne voor deze verkiezingen. Omdat er meerdere waterschapsgebieden in één provincie kunnen zijn, is het nodig vooraf afspraken te maken over de vraag welke provinciale vereniging de organisatie van de verkiezing voor welk(e) waterschap(pen) ter hand zal

2008
 12
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

nemen. In het advies wordt daarvoor ook een (globaal) voorstel gedaan. Hetzelfde geldt trouwens voor de vraag voor welke waterschappen aan de verkiezing zal worden deelgenomen. Het is immers niet zinvol om aan de verkiezing deel te nemen als het op voorhand uitgesloten moet worden geacht om een zetel in het waterschapsbestuur te behalen.

Het Hoofdbestuur heeft op 11 januari 2008 overeenkomstig het advies besloten.

Vervolgens heeft de commissie met de brochure '-Wijs met water' een aanzet gegeven voor het opstellen van een verkiezingsprogramma. Verder is door de SGP een procedurele handreiking opgesteld voor de besturen van de provinciale verenigingen waarin van stap tot stap is aangegeven welke acties door wie ondernomen moesten worden. Zo is de registratie van de partijnaam volledig uitgevoerd vanuit het SGP-bureau, terwijl de provinciale verenigingen verantwoordelijk waren voor de kandidaatstelling en de campagne. Voor die verkiezingscampagne is vanuit de partijkas een budget ter beschikking gesteld aan de desbetreffende provinciale besturen van de SGP. De partij heeft ter bevordering van de opkomst ten laste van de partijkas een advertentie geplaatst in het Reformatorisch Dagblad, het Nederlands Dagblad en de Nieuwe Oogst en een flyer ontwikkeld voor de gezinsbeurs Wegwijs.

De waterschappen hebben inmiddels ook een eigen plaats gekregen op de website van de SGP. Het Hoofdbestuur heeft op 13 februari 2008 over een en ander een voorlichtingsbijeenkomst gehouden voor afgevaardigden van de besturen van de provinciale verenigingen.

Het opkomstpercentage bij de waterschapsverkiezingen was gemiddeld slechts 24%. Bovendien waren er veel ongeldige stemmen, omdat bij veel stemmers de unieke combinatie tussen stembiljet en retourenvelop niet klopte. De SGP heeft in twaalf waterschappen zelfstandig aan de verkiezing deelgenomen. In negen daarvan heeft de SGP één of meer zetels behaald. In drie waterschappen is sprake van een gezamenlijke lijst met de ChristenUnie. In twee daarvan heeft de lijsttrekker van de ChristenUnie een zetel behaald en zal hij de komende vier jaar de gezamenlijke partijen in het waterschap vertegenwoordigen.

Waterschap	Stemmers	Zetels
Amstel, Gooi en Vecht*	5.705	1
Delfland	2.849	0
Groot Salland	4.725	1
Hollandse Delta	12.227	3
Hollands Noorderkwartier*	3.759	0
Regge en Dinkel	4.119	1
Rijnland*	14.662	1
Rivierenland	15.207	2
Schieland en de Krimpenerwaard	6.654	2
De Stichtse Rijnlanden	7.351	1
Vallei en Eem	14.180	3
Veluwe	7.343	2
Zeeuwse Eilanden	12.696	4
Zeeuws-Vlaanderen	1.155	0
Zuiderzeeland	1.927	0

* In dit waterschap bestaat een gezamenlijke lijst met de ChristenUnie

In de loop van 2009 zal deze verkiezing worden geëvalueerd en zal worden bezien hoe een en ander gereguleerd moet gaan worden. Dat laatste hangt natuurlijk ook af van de vraag of de wetgever in deze toch wel in het algemeen als problematisch ervaren verkiezing geen aanleiding ziet om die in de toekomst op een andere manier vorm te geven. Reglementering in interne partijdocumenten heeft dan ook geen hoge prioriteit.

3.6.2 Verkiezing Europees Parlement

Het Hoofdbestuur heeft op 22 februari 2008 een selectieadviescommissie ingesteld. De commissie heeft als taak het opstellen van een concept-kandidatenlijst voor de D.V. op 4 juni 2009 te houden verkiezing van de leden van het Europees Parlement:

De commissie heeft medio september 2008 een gemotiveerd advies over een kandidatenlijst voor de verkiezing van het Europees Parlement aan het Hoofdbestuur van de SGP uitgebracht. Dit aan de hand van de gros- en kandidatenlijst voor de in 2004 gehouden verkiezing, de door plaatselijke kiesverenigingen opgegeven namen (zie De Banier van 7 maart 2008, pag. 19) en de door de selectieadviescommissie en het Hoofdbestuur zelf 'opgespoorde' potentiële kandidaten. De commissie heeft met een aantal kandidaten een gesprek gevoerd.

Op basis van bovenbedoeld advies heeft het Hoofdbestuur de volgende concept-kandidatenlijst voor de D.V. in 2009 te houden verkiezing van de leden van het Europees Parlement vastgesteld:

Nr.	Naam	Kerk	Geb.datum	Provincie
1.	drs. B. Belder	PKN	25-10-1946	Gelderland
2.	ir. J. Lock	GG	21-03-1956	Zuid-Holland
3.	dr. M. de Haas	PKN	04-05-1961	Gelderland
4.	drs. A.P. de Jong	CGK	07-08-1963	Zuid-Holland
5.	mr. D.J.H. van Dijk	HHK	22-11-1971	Zuid-Holland
6.	ing. C. van Bürg	GGiN	31-12-1956	Zeeland
7.	drs. E.J. Brouwer	GG	01-09-1976	Zuid-Holland
8.	dr. R. Bisschop	HHK	30-11-1956	Utrecht
9.	mr. R.A.C. Donk	OGGiN	09-04-1972	Gelderland
10.	drs. H.J. van Schothorst	GG	04-03-1967	Zuid-Holland

De plaatselijke kiesverenigingen zijn bij brief d.d. 23 december 2008, kenmerk Co81223.244, gevraagd hun advies over bijgaande concept-kandidatenlijst uiterlijk op 13 februari 2009 aan het Hoofdbestuur te doen toekomen.

Verder maakt een drietal personen namens de SGP deel uit van de gezamenlijk met de ChristenUnie ingestelde verkiezingsprogramma commissie, te weten dr. C.S.L. Janse, drs. D.J. Diepenbroek en mr. D.J.H. van Dijk. Drs. P.A. Zevenbergen is namens het Hoofdbestuur adviseur van de verkiezingsprogramma commissie. Het programma is in december 2008 door het Hoofdbestuur (voorlopig) vastgesteld. Definitieve vaststelling vindt plaats na het ledencongres van de ChristenUnie.

Ook is gezamenlijk met de ChristenUnie een campagne commissie ingesteld. De SGP-ers daarin zijn drs. M. de Bruyne, drs. H.J. Nijsink en mr. V.A. Smit.

Met het oog op deze verkiezing is regelmatig overleg gevoerd met het Landelijk Bestuur van de ChristenUnie. De samenwerkingsovereenkomst ten aanzien van de verkiezing van het Europees Parlement is inmiddels door beide besturen ondertekend.

3.6.3 Gemeenteraadsverkiezingen

Om de gemeentelijke kiesverenigingen in staat te stellen tijdig de organisatie van de gemeenteraadsverkiezingen D.V. op 3 maart 2010 (kandidaatstelling: 19 januari 2010) ter hand te nemen, is de voorbereiding binnen het SGP-bureau op deze verkiezing al direct na de zomervakantie van 2008 opgestart.

Door een daartoe ingestelde commissie is opgesteld een (1) draaiboek verkiezingen, (2) raamwerkverkiezingsprogramma, (3) handleiding publiciteit raadsverkiezingen 2010 en (4) een notitie over efficiënt werken in een fractie; van reactief naar proactief. Deze stukken zullen D.V. in medio maart/april 2009 te houden voorlichtingsbijeenkomsten worden gepresenteerd voor plaatselijke kiesver-

enigingen en raadsfracties. Met deze documenten is een stevig fundament gelegd waarop de verdere ontwikkeling van een algemeen handboek voor plaatselijke kiesverenigingen ter hand kan worden genomen.

Bij het samenstellen van de commissie is geprobeerd zo veel mogelijk deskundigheid, praktijkervaring, draagvlak/herkenning en betrokkenheid te mobiliseren.

De volledige commissie bestaat uit de volgende personen: drs. P.A. Zevenbergen (voorzitter), mr. C.P.W. van den Berg, mw. drs. N.M. de Bonte, D.D. Both, drs. W.J. van Duijn, M. van Ekeveld, W. Goudriaan, L.F. Kosten, drs. H.J. Nijsink, mw. A.M. Schaap, mr. V.A. Smit, drs. S. Stoop, drs. P.J. Verheij RA, dr.ir. C.M. Verloop, ing. A.J.W. van der Vlies en dr.ir. M.J. Zwankhuizen.

Een deel van de commissie heeft zich bezig gehouden met het raamwerk-verkiezingsprogramma, terwijl een ander deel de handleiding over publiciteit en de notitie over efficiënt werken in een fractie tot stand heeft gebracht. Het draaiboek is binnen het SGP-bureau opgesteld.

3.6.4 Permanente campagne

In het licht van een 'permanente campagne' worden regelmatig advertorials geplaatst in het Reformatorisch Dagblad en het Nederlands Dagblad. Ook zijn in 2008 advertenties geplaatst in de Startkrant en een jubileumtijdschrift van de Christelijke Hogeschool Ede.

3.7 In- en extern overleg

3.7.1 Afdeling Communicatie, voorlichting en vorming (CVV)

De afdeling Communicatie, voorlichting en vorming (CVV) kan zich door een door het Hoofdbestuur ingestelde commissie gevraagd en ongevraagd laten adviseren over de activiteiten van die afdeling. Van de commissie maakt bij voorkeur deel uit een lid van provinciale staten, een burgemeester, een wethouder, een raadslid, een lid van het bestuur van een plaatselijke kiesvereniging, een communicatiedeskundige en de voorlichter van de Tweede Kamerfractie van de SGP.

De commissie bestaat op 31 december 2008 uit de volgende personen:

- › M.F. van Leeuwen (voorzitter)
- › E. Barten
- › drs. M. de Bruyne
- › J. Klepper
- › J. van Panhuis
- › K. Schra
- › P. Smit
- › drs. S. Stoop
- › dr.ir. M.J. Zwankhuizen

De afdeling CVV heeft zich in 2008 uiteraard bezig gehouden met algemene vragen om Informatie, zowel van particulieren (en vooral ook scholieren) en lokale SGP-politici. Dit betreft een groot aantal vragen die vooral via e-mail binnenkomen. Naast voorlichting en ondersteuning in algemene zin, heeft de afdeling CVV zich in 2008 onder meer ook met de volgende specifieke zaken bezig gehouden.

› Congressen

Op dinsdagavond 10 juni 2008 is samen met de Guido de Brès-Stichting, de SGP-jongeren en de Tweede Kamerfractie in Leersum een congres georganiseerd in het kader van het 60-jarig bestaan van de staat Israël. Tijdens dit goed bezochte congres werd aandacht besteed aan de verhouding tussen Israël en Nederland in verleden, heden en toekomst. Ook kwam de positie van Israël in de wereld aan de orde. De bedreigingen voor deze staat gelet op de wereldwijd groeiende ambities van de islam, het antisemitisme en de demografische ontwikkeling van Israël. Verder ook het vre-

desproces, de vorming van een eventuele Palestijnse staat, de relaties van Israël met de Verenigde Staten en met de Europese Unie. Sprekers waren Harry Kney-Tal, ambassadeur van Israël, en drs. R.M. Nafthaniel van het Centrum Informatie en Documentatie Israël (CIDI). Een debat onder leiding van mr. R.A.C. Donk vond plaats met de sprekers aangevuld met mr. C.G. van der Staaij en drs. B. Belder. Een impressie van het congres is te lezen in De Banier van 27 juni 2008, pag. 10-11 (87e jrg., nr. 13).

Op vrijdag 5 september 2008 werd door CVV en de Tweede Kamerfractie een congres georganiseerd onder de titel '(De) raad over alcohol'.

Alcohol is een actueel onderwerp. Het alcoholgebruik door jongeren is de laatste jaren zeer sterk toegenomen. Jongeren drinken steeds jonger, steeds vaker en steeds meer. Ook de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders hebben hiermee volop te maken. Overmatig alcoholgebruik heeft gevolgen voor de openbare orde en veiligheid, de volksgezondheid, de inrichting van de ruimte (bijvoorbeeld bij illegale keten) en het uitgaansleven in de gemeente. Alcohol maakt veel los in de gemeenteraden en de Tweede Kamer. Vanwege de grote belangen is beleid maken een lastige taak. De Tweede Kamerfractie van de SGP heeft een notitie opgesteld om aandacht te vragen voor deze problemen en om met oplossingen te komen. Het concept van deze notitie stond centraal in het op 5 september 2008 gehouden congres. Aan de hand van plaatselijke ervaringen en voorstellen is gezocht naar effectieve lokale en nationale maatregelen. Voorafgaande aan het opstellen van de notitie zijn gesprekken gevoerd met gemeentebestuurders, politie en justitie, en ook met jongeren zelf. De Tweede Kamerfractie bezocht onder meer een drankkeet en stak haar licht op bij een ontwenningssklinik van het Leger des Heils.

Sprekers tijdens het congres waren ir. B.J. van der Vlies, drs. S. Stoop (burgemeester) en W.A. Knapen (raadslid). Workshops werden verzorgd door J. van der Meulen (politieregio Zwolle en voorzitter Platform alcoholmisbruik Genemuiden), J. Blenkers (VROM-inspectie) en mw. mr. J.H. de Jager (ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport).

Een exemplaar van de alcoholnotitie van de Tweede Kamerfractie van de SGP is tijdens de behandeling van de begroting van Volksgezondheid in november 2008 uitgereikt aan minister dr. A. Klink en de woordvoerders van de Tweede Kamerfracties. De onder de titel 'Een nuchtere visie; de SGP over alcoholmisbruik' geschreven notitie is bij brief d.d. 14 november 2008, kenmerk Co81114.213, toegezonden aan gedeputeerde, statenleden, burgemeesters, wethouders en raadsliden.

Een impressie van het alcoholcongres en de essentialia van de notitie zijn te lezen in De Banier van 14 november 2008, pag. 7 en 10-12. De SGP zal op dit thema doorgaan als t.z.t. de Drank- en Horecawet in de Tweede Kamer besproken zal worden. Wellicht kunnen dan een of meerdere aanbevelingen uit de notitie op een Kamermeerderheid rekenen. Met deze notitie wil de SGP ook lokale politici een handreiking doen. De partij acht het namelijk van groot belang dat bestrijding van alcoholmisbruik ook plaatselijk de aandacht krijgt. Om ons gezamenlijk in te zetten voor welzijn en gezondheid van alle burgers.

Verder participeerde CVV in 2008 in een netwerk van onderwijsorganisaties, RMU en Reformatorisch Dagblad dat congressen en seminars organiseert voor met name het onderwijs. Het D.V. op 5 maart 2009 te houden congres over Identiteit en onderwijs; bezieling en/of verzuijing? is daarvan een voorbeeld.

• Kadercursussen

In 2008 zijn als gevolg van personeelstekort geen kadercursussen gehouden. Wel is gewerkt aan een opzet van een breder programma aan kadercursussen dan tot nu toe het geval is geweest. In de op basis van het beleidsplan te formuleren actiepunten zal daar verder vorm aan worden gegeven. Verder wordt in het kader van de a.s. gemeenteraadsverkiezingen een kadercursusdag voor (a.s.) raadsliden voorbereid. Naar verwachting zal die dag D.V. eind november / begin december 2009 worden gehouden (zie verder onder par. 3.6.3). Voor wat betreft de in februari/maart 2008 gehouden voorlichtingsbijeenkomsten over het Program van Beginselen wordt verwezen naar par. 3.2.1.

› **Doelwit**

Door CVV wordt zorg gedragen voor de rubriek Doelwit in De Banier. De heer mr. C.P.W. van den Berg heeft een serie artikelen geschreven over de nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening en alles wat daarmee samenhangt en over het waterbeleid. Incidenteel hebben ook andere raadsleden voor een artikel gezorgd. CVV wil dat graag verder stimuleren zodat het meer een rubriek 'van lokale politici voor lokale politici' wordt. Ook de rubriek 'Uit de provincie' van SGP-statenleden wordt door CVV gecoördineerd.

› **Wethoudersoverleg en Statenledenoverleg**

Het wethoudersoverleg kwam twee keer bij elkaar, te weten in het voorjaar (Elburg) en in het najaar (Middelburg). Door het wethoudersoverleg is een notitie opgesteld over door hen gewenste vormen van ondersteuning en begeleiding vanuit of door tussenkomst van het SGP-bureau. Nadat deze notitie besproken is met een lid van het Hoofdbestuur maakt die nu deel uit van de bredere gedachtevorming over kadercursussen (althoewel die naam de lading niet helemaal meer dekt). In overleg met het wethoudersoverleg wordt geprobeerd aan het gestelde in de notitie verder vorm en inhoud te geven.

Het Statenledenoverleg is een keer bijeen geweest. Door CVV is - net zoals eerder voor het wethoudersoverleg - een overzicht opgesteld met NAW-gegevens van SGP-Statenleden, hun portefeuilles en de wijze waarop zij te bereiken zijn.

› **Straatsburg**

Nadat voor het laatst in juni 2006 voor wethouders, raadsleden en steunfractieleiden en hun echtgenotes een excursie is georganiseerd naar Straatsburg, heeft zo'n excursie van 21 t/m 23 april 2008 opnieuw plaatsgevonden. De excursie is uiteraard georganiseerd in overleg met de Eurofractie. De kern van de excursie was een bezoek aan het Europees Parlement en ontmoetingen met leden van onze Eurofractie. Tevens werd het bezoek omlijst met een bezoek aan de stad Straatsburg, terwijl op de terugweg Worms werd aangedaan. Een verslag van de excursie is te vinden in De Banier van 30 mei 2008, pag. 10-11 (87e jrg., nr. 11).

› **Folders**

In het achterliggende jaar heeft CVV een flyer gemaakt speciaal voor de Seniorenbeurs. Deze op de desbetreffende doelgroep afgestemde flyer had als titel De meerwaarde van 50+. Verder is een flyer gemaakt over de waterschapsverkiezingen voor de gezinsbeurs Wegwijs. Van de folder Kennismaking met de SGP is een herdruk in voorbereiding genomen. Deze herziene folder zal D.V. begin 2009 verschijnen.

Meer in het algemeen is een overzicht en planning opgesteld van (te herziene) folders. Het is de bedoeling dat daar in de komende maanden verder uitwerking aan zal worden gegeven.

› **Website**

In 2008 heeft de bijhouding van de website helaas wat te lijden gehad onder het personeelstekort. Niettemin worden er bijna dagelijks nieuwe berichten op geplaatst. De door ons Tweede Kamerlid mr. C.G. van der Staaij bijgehouden weblog mag zich in een goede belangstelling verheugen.

In de achterliggende jaren is door plaatselijke kiesverenigingen regelmatig de vraag gesteld of de SGP beschikt over een zogenoemde 'template' voor deze kiesverenigingen op basis van de landelijke website. Dat was tot voor kort niet het geval. Het gevolg was dat kiesverenigingen en/of raadsfracties desgewenst zelf voor het bouwen van een website moesten zorg dragen. Die websites wijken zeker voor wat betreft de grafische vormgeving soms nogal sterk af van die van de SGP en ook onderling zijn er grote verschillen. Bovendien is het zelf bouwen van een website relatief duur en is de kwetsbaarheid in het algemeen nogal groot. Gelet daarop heeft de SGP het initiatief genomen om voor plaatselijke kiesvereniging, provinciale verenigingen, raads- of statenfracties

een zogenoemde template van de landelijke website te laten ontwikkelen. Vlak voor de zomer van 2008 konden de desbetreffende (kies)verenigingen hun eigen website van inhoud voorzien.

De vormgeving van de template komt overeen met de landelijke website, waardoor de herkenbaarheid fors is toegenomen. Er is niet alleen ruimte voor lokale informatie zoals verenigingsnieuws, fractiedocumenten en informatie over raadsleden, maar ook voor informatie van de landelijke site zoals enkele meest recente nieuwsberichten en agenda-items. Door middel van het adres van de website (URL) en de vormgeving van de template is ervoor gezorgd dat geen misverstand kan bestaan over hetgeen tot de verantwoordelijkheid van de SGP (landelijk) behoort en wat onder verantwoordelijkheid van een plaatselijke kiesvereniging (of provinciale vereniging) op de website is geplaatst.

Het grote voordeel van de nieuwe website is dat plaatselijke kiesverenigingen zich niet meer hoeven te bekommeren over het bouwen van een eigen site. Daarnaast is het beheer uiterst gebruikersvriendelijk, loopt het 'onderhoud' mee met de landelijke website en wordt de herkenbaarheid en de aantrekkingskracht van deze lokale en provinciale websites (en daarmee van de desbetreffende kiesverenigingen) vergroot. Bovendien is de beveiliging van de website tegen inbraken, ongewenste informatiewijziging of gehele verwijdering goed geregeld.

Uiteraard moeten de kiesverenigingen wel zelf zorg dragen voor de redactionele inhoud, zoals nieuwsartikelen, aankomende gebeurtenissen in de agenda en plaatselijke documenten. Maar er zijn geen zorgen meer over technische ondersteuning, administratieve handelingen omtrent website-abonnementen of beveiliging. Er kan automatisch voor worden gezorgd dat de website op zondag niet kan worden bezocht.

De website is ontwikkeld in het WIS Web Content Management Systeem (WIS CMS). Dit CMS heeft een zeer gebruikersvriendelijke werkomgeving waarin de site beheerd kan worden. De werkomgeving heeft sterke overeenkomsten met het voor bijna iedereen wel bekende Windowssysteem. Het beheer is vergelijkbaar met het gemak waarmee in een tekstverwerker een tekst wordt opgemaakt. De onderliggende technologie waar het CMS gebruik van maakt is ColdFusion met Java in combinatie met SQL Server. Het bijhouden van de website is dus relatief eenvoudig. Maar natuurlijk kunnen er, zeker in de 'aanloopfase', vragen rijzen. Daarom is er een eenvoudige en heldere gebruikershandleiding beschikbaar. Daarnaast kunnen vragen per e-mail worden gesteld aan een van onze medewerkers.

Om een indruk te krijgen van de websites en de mogelijkheden, kunt u via de landelijke SGP-website (www.sgp.nl) een aantal kiesverenigingen bezoeken die in het dropdownmenu zijn vermeld (aan de rechterkant, onder 'standpunten').

De structurele kosten bedragen per kiesvereniging 12 per maand, exclusief BTW, bij vooruitbetaling - voor een jaar - rechtstreeks te voldoen aan WIS Services BV te Gouda. Verder betalen deelnemende kiesverenigingen eenmalig 60 in verband met de ontwikkelingskosten van de template. Deze eenmalige bijdrage moet worden voldaan aan de SGP.

Inmiddels maken 45 (kies)verenigingen gebruik van de speciaal voor plaatselijke en provinciale (kies)verenigingen ontwikkelde template van de landelijke website van de SGP. Waarschijnlijk zal de belangstelling voor een dergelijke template nog verder toenemen naarmate de gemeenteraadsverkiezingen dichterbij komen.

Het is nu wel van belang om de gemeenschappelijke huisstijl van die verschillende websites te handhaven. Immers, het vergroten van de herkenbaarheid is een niet onbelangrijke doelstelling van dit initiatief.

• Huisstijl

In het verleden zijn zowel door de partij als door de toenmalige Stichting Voorlichting en Vormings-

centrum verschillende folders, brochures, etc. uitgegeven. Uit de thans nog bestaande materialen blijkt dat de diversiteit in vormgeving zodanig groot is, dat er niet of nauwelijks een voor de partij herkenbare lijn in is te ontdekken. Met de in 2006 gehouden Tweede Kamerverkiezingen is de website opgefrist, terwijl dat voor De Banier in 2007 is gedaan. De Banier is in redelijke mate afgestemd op de website. In 2008 is een begin gemaakt met het harmoniseren van de huisstijl van de SGP waarbij de bestaande website en de huidige vormgeving van De Banier als uitgangspunt zijn genomen. Door mw. A.M. Schaap, stagiaire van de Christelijke Hogeschool Ede, wordt de huisstijl beschreven in een handboek.

› Beurzen

Ook in 2008 was de SGP weer met een stand present op de Seniorenbeurs om de ouderen die de beurs bezoeken informatie te geven over de partij. De partij heeft op deze beurs verschillende keren in het forum geparticipeerd. Het belangrijkste wat bereikt wordt op de 50-Plusbeurs is dat mensen een beter beeld krijgen van de partij.

In oktober 2008 heeft de SGP met een stand gestaan op de gezinsbeurs Wegwijs. Een en ander stond vooral in het teken van de waterschapsverkiezingen. In verband daarmee was een speciaal daarop gerichte flyer ontwikkeld, kon aan een quiz worden deelgenomen en konden kinderen een 'waterspel' doen. Een impressie van de gezinsbeurs is te lezen in De Banier van 31 oktober 2008, pag. 12.

3.7.2 Commissie Aanpassing Toelichting Gemeenteprogram

Deze commissie heeft een permanent karakter en heeft als opdracht het Hoofdbestuur minimaal eenmaal per vier jaar, bij voorkeur in het jaar voorafgaande aan de gemeenteraadsverkiezingen, te adviseren inzake noodzakelijke aanpassingen c.q. wijzigingen in het Gemeenteprogram. Dat program zal gelet op de vaak voorkomende verwarring met het raamwerk van een verkiezingsprogramma voor de gemeenteraad te zijner tijd onder een andere nog te bepalen aanduiding, zoals 'Gemeente in één oogopslag' of 'Gemeente en SGP' met als status 'handreiking aan lokale politici' opnieuw verschijnen.

De commissie bestaat op 31 december 2008 uit de volgende personen:

- › drs. P.A. Zevenbergen (voorzitter), Hoofdbestuurslid, voormalig wethouder;
- › W. Goudriaan (secretaris), medewerker communicatie;
- › M. Bogerd, gemeentesecretaris Urk, statenlid Flevoland;
- › T. van Oostenbrugge, griffier Schouwen-Duiveland, statenlid Zeeland;
- › mr. V.A. Smit, algemeen secretaris, raadslid Ridderkerk;
- › F.J. Tollenaar, medewerker SGP-Statenvractie in Zeeland;
- › G. Leertouwer, medewerker Tweede Kamerfractie van de SGP;
- › mr. A. Weggeman, jurist Raad van State en raadslid Capelle aan den IJssel;
- › drs. S. Stoop, burgemeester Dirksland en statenlid Zuid-Holland;
- › mr. C.P.W. van den Berg, raadslid Waddinxveen;
- › drs. J.A. Schippers, directeur Guido de Brès Stichting, lid deelgemeenteraad Prins Alexander, voormalig medewerker Eurofractie ChristenUnie-SGP.

In de periode 2004-2006 heeft de commissie de desbetreffende in 2000 vastgestelde toelichting geactualiseerd. De tekst van het gemeenteprogram en de toelichting daarop is te raadplegen via de website van de SGP (en daarvan te downloaden).

Door de commissie is tijdens de actualisering geconstateerd dat de tekst van sommige artikelen van het Gemeenteprogram niet juist meer zijn in verband met gewijzigde wet- en regelgeving of anderszins niet meer aansluiten bij de heden ten dage gebruikelijke indeling naar beleidsterrein in de lokale politiek. Dit maakte het soms erg lastig om de toelichting en de tekst van de artikelen op

elkaar te laten aansluiten of om een bepaald deel van de toelichting bij een artikel onder te brengen. Door de commissie is daarom de suggestie gedaan om het Gemeenteprogram in zijn geheel te (laten) herzien.

Door het Hoofdbestuur is besloten om bedoelde herziening te doen plaatsvinden. De commissie heeft van het Hoofdbestuur het mandaat gekregen om bij de uitvoering van een en ander maximaal gebruik te maken van binnen de partij beschikbare expertise op de verschillende beleidsvelden, met name als het gaat om het opstellen van conceptteksten. Door deze werkwijze kunnen bovengemelde lokale (ex-)politici zich vooral richten op de voor de SGP principiële en lokaal-politieke inbreng, terwijl de specifieke materiedeskundigheid door andere SGP'ers wordt ingebracht. Uiteraard is de commissie uiteindelijk wel voor het geheel verantwoordelijk jegens het Hoofdbestuur.

3.7.3 Overleg met Landelijk Bestuur van de ChristenUnie

Er is verschillende keren overleg gevoerd met het bestuur van de ChristenUnie. In deze besprekingen is onder meer aan de orde geweest de samenwerking bij de verkiezing van het Europees Parlement in 2009, de waterschapsverkiezingen en de verhouding tussen de Tweede Kamerfracties van beide partijen.

In dit verband zij voorts nog vermeld dat een afgevaardigde van het Hoofdbestuur zo mogelijk de algemene vergaderingen (Uniecongres) van de ChristenUnie bijwoont om mede daardoor blijk te geven van wederzijds meeleven. Overigens gebeurt dat op uitnodiging ook bij het CDA en de VVD.

› Voorzittersoverleg politieke partijen

Het in het vorige jaarverslag aangekondigde overleg tussen de minister van Binnenlandse Zaken en de partijvoorzitters over het streven naar verhoging van het aantal vrouwen op de kandidatenlijsten van de partijen heeft nog niet plaats kunnen vinden. Het onderwerp blijft wel op de agenda staan.

Op 21 oktober 2008 vind overleg plaats tussen de partijvoorzitter en de voorzitter van de Tweede Kamer, mw. G. Verbeet, over het functioneren van de Tweede Kamer. In dit verband is ook de zogenaamde 'Commissie Parlementaire Zelfreflectie', waarvan namens de SGP ir. B.J. van der Vlies deel uitmaakt, aan de slag.

3.8 Cassatie bij de Hoge Raad

Zoals bekend is, hebben de SGP en de Staat cassatie ingesteld bij de Hoge Raad tegen het arrest van het Gerechtshof te Den Haag van 20 december 2007. Het Gerechtshof oordeelde toen dat het onderscheid dat de SGP maakt tussen mannen en vrouwen verboden is op grond van onder meer het Vrouwenverdrag dat de Staat verplicht om vrouwen op gelijke voet met mannen te verzekeren van het passief kiesrecht. Volgens het hof worden het recht op godsdienstvrijheid en het recht van vrijheid van vereniging niet in de kern geraakt, bij het recht op gelijke behandeling is dat wel het geval. Het hof acht het daarom, net als de rechtbank, onrechtmatig dat de Staat niet optreedt tegen deze vrouwendiscriminatie. Bij het kiezen van die maatregel heeft de Staat beleidsvrijheid. Omdat de te nemen maatregel in een wet zal moeten worden neergelegd, kan het hof die maatregel niet opleggen. De rechter kan niet treden in de wetgevende taak die aan de regering en het parlement is voorbehouden, aldus het Gerechtshof.

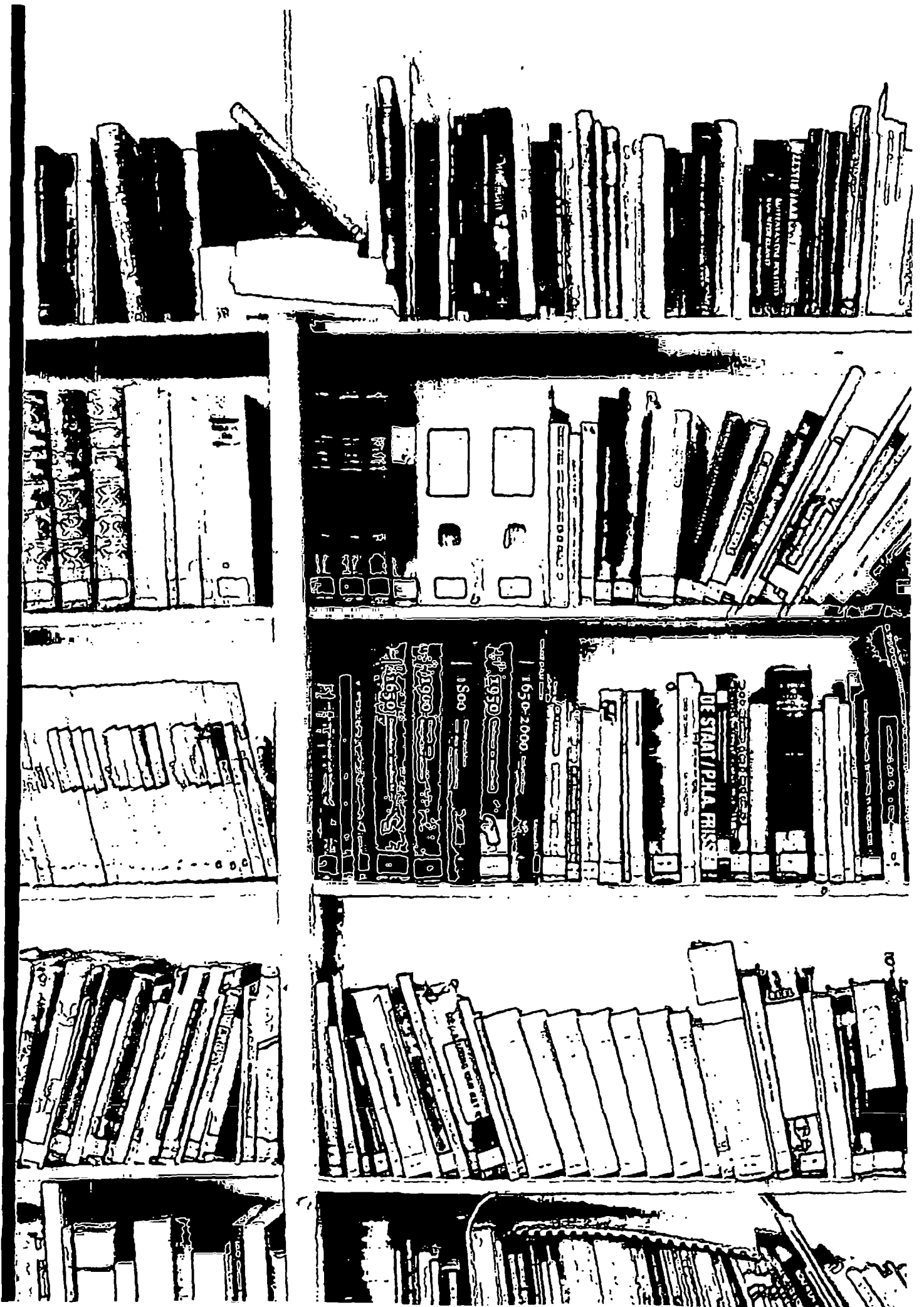
Voor 6 februari 2009 moeten de SGP en de Staat een toelichting op de cassatiedagvaarding indienen bij de Hoge Raad.

Als cassatie-advocaat treedt namens de SGP op de heer mr. J.P. Heering van BarentsKrans advocaten notarissen N.V. te Den Haag. Hij doet dat in samenwerking met mr.dr.s. S.O. Voogt (Moree & Gelderblom advocaten te Rotterdam).

Een andere procedure die nog loopt betreft die in hoger beroep van de Stichting Proefprocessenfonds CWI e.a. tegen de SGP. In deze procedure gaat het erom dat het CWI in eerste aanleg had gevorderd voor recht te verklaren dat de SGP in strijd handelt met Internationale verdragen en

nationale wet- en regelgeving en daarom onrechtmatig handelt jegens het CWI door vrouwen niet op gelijke wijze te behandelen als mannen. De rechter zou de SGP hebben moeten veroordelen tot - kort gezegd - wijziging van de statuten en eventueel overige partijinterne regelingen zodanig dat bedoeld onderscheid niet meer wordt gemaakt en zou tevens het besluit uit de negentiger jaren tot introductie van het buitengewoon lidmaatschap nietig hebben moeten verklaren.

Het CWI is in deze procedure op 7 september 2005 niet-ontvankelijk verklaard door de Rechtbank te Den Haag en is van dit vonnis in hoger beroep gegaan bij het Gerechtshof (ook te Den Haag). Het CWI heeft tot nu toe geen grieven tegen dit vonnis geformuleerd, waardoor deze procedure feitelijk 'stil ligt'.

- › Drs. M.J. Kater, Zeist [2013], 46 jaar, predikant van de Christelijke Gereformeerde kerk te Zeist;
- › Mr. A. Klaassen, Barneveld [2011], 30 jaar, specialist in arbeidsrecht bij Bouwman en Van Dommelen Advocaten te Veenendaal;
- › Mr. C.G. van der Staaij, Benthuisen [2013], 40 jaar, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal;
- › Dr. ir. W. de Vries, Veenendaal [2012], 49 jaar, onderzoeker globale milieuvraagstukken bij Wageningen Universiteit en Researchcentrum.

In het verslagjaar is de heer W. de Vries benoemd tot bestuurslid en zijn de bestuursleden Van den Brink, ds. Kater en Van der Staaij met ingang van 1 januari 2009 herbenoemd voor een periode van vier jaren.

Het bestuur houdt toezicht op het (beheer van het) wetenschappelijk instituut, stelt de jaarbegroting en het jaarverslag vast, bespreekt de voortgangsrapportages van de projecten en houdt een functioneringsgesprek met de directeur.

Het bestuur vergaderde in 2008 zes keer. Gemiddeld was 70% van de bestuursleden op de vergaderingen present. Naast de bespreking van de voortgang van de inhoudelijke en organisatorische thema's, waren in 2008 belangrijke vergaderonderwerpen onder meer:

- › wijziging en vaststelling van de statuten van de Guido de Brès-Stichting;
- › wijziging huisstijl en verbetering website;
- › advisering over het integraal strategisch beleidsplan SGP;
- › vaststelling meerjarenplan 2009-2012;
- › bespreking concept-nota Christenen ten tijde van het Romeinse rijk.

Per 1 januari 2008 had het wetenschappelijk instituut een nagenoeg volledige bezetting. De functie van directeur wordt vervuld door drs. J.A. Schippers. De formatieomvang van deze functie is thans 90 procent (0,9 fte). Verder is drs. J.W. van Berkum als wetenschappelijk medewerker (1,0 fte) verbonden aan het wetenschappelijk instituut.

De advertentiewerving, met name voor het studieblad Zicht, wordt vanaf 1 september 2008 verzorgd door mw. G. de Jong-van Zwieten op basis van een afroepcontract.

Voor administratieve ondersteuning wordt gebruik gemaakt van de diensten van personeel dat in dienst is van de partij, met name de heren J.P. van der Bas (tot 1 september 2008) en A.M. van der Zande (vanaf 1 september 2008) voor de financiële administratie en mevrouw J. van Schaik voor secretariale ondersteuning, donateurs- en abonnementenadministratie.

4.3 Publicaties

In het verslagjaar is gewerkt aan de volgende projecten die hebben geleid of nog zullen leiden tot een publicatie.

› Jubileumbundel Op weg naar honderd jaar SGP

Ter gelegenheid van negentig jaar SGP is een veelkleurige jubileumbundel samengesteld. Het boek biedt een bonte verscheidenheid aan opstellen, interviews en columns over het bedrijven van christelijke politiek in de 21-ste eeuw. De centrale vraag daarbij luidt: wat zijn de missie, identiteit en het perspectief voor staatkundig gereformeerde politiek? De schrijvers van de bijdragen in deze jubileumbundel werpen een blik vooruit. Zij geven aan welke accenten nu en in de toekomst van belang zijn; niet alleen voor de SGP, maar ook voor het geheel van de Nederlandse samenleving. De jubileumbundel is op 23 oktober gepresenteerd. De samenstelling en redactie van deze bundel was in handen van dr.ir. J.S. van den Brink, dr. W. Fieret, mr. A. Klaassen en drs. J.A. Schippers.

› **Nota Christenen ten tijde van het Romeinse Rijk**

De projectgroep 'Christenen ten tijde van het Romeinse rijk' doet onderzoek naar de houding en het optreden van de eerste christenen. Centraal staat de vraag wat wij als christelijke minderheid in de 21e eeuw kunnen leren van de christenen in de eerste drie eeuwen die ook een minderheid waren. Onder meer de volgende thema's worden behandeld: visie op de overheid, huwelijk, sport en spel, arbeid en beroep, spot en kritiek, vervolgingen en martelaarschap, en het charitatieve optreden. Publicatie van de nota wordt verwacht in het eerste kwartaal van 2009.

De samenstelling van de werkgroep is als volgt: dr. A. Goudriaan (voorzitter), drs. J.W. van Berkum (secretaris), prof.dr. A. Baars, ds. L.J. Geluk, mr. G. Holdijk en dr. K. van der Zwaag. Als adviseur fungeerde ds. J. Koppelaar.

› **Commentaar Artikel 1 Grondwet/gelijke behandeling**

De werkgroep gelijke behandeling doet studie naar de wetgeving gelijke behandeling. Het onderzoek zal in de vorm van een commentaar worden gepubliceerd. In het commentaar wordt het *gelijkheidsdenken ter discussie gesteld en bezien in hoeverre aanpassing van de wetgeving op het terrein van de gelijke behandeling wenselijk en mogelijk is*. Publicatie van dit commentaar wordt verwacht in het voorjaar van 2009.

De samenstelling van de werkgroep is als volgt: drs. J.W. van Berkum (secretaris), dr. A. Goudriaan, mr. A. Klaassen, mr. C.G. van der Staaij en drs. P.C. den Uil.

› **Nota Globalisering**

In deze studie komen vragen rond het fenomeen van globalisering aan de orde, zoals de effectiviteit van de nationale overheid, de zich wijzigende rol van toonaangevende staten o.a. door de opkomst van China als economische en politieke wereldmacht, de effecten van globalisering op ontwikkelingsamenwerking en de verschuiving van bepaalde typen werkgelegenheid naar lage lonen landen. Verder wordt de wisselwerking tussen globalisering en godsdienst onderzocht. Publicatie van de nota wordt verwacht in het derde kwartaal van 2009.

De samenstelling van de werkgroep globalisering luidt als volgt: drs. J.C. Bazen, dr.ir. J.S. van den Brink (voorzitter), dr. E. Dijkgraaf, drs. J.M. ten Hove (secretaris), drs. A. Lassche, ir. J. Lock, drs. J.A. Schippers, dr.ir. M.C. Verloop en A. van der Wulp.

› **Nota Energie**

De werkgroep Energie werkt aan een nota waarin de aandacht uit gaat naar de voorzieningszekerheid als gevolg van de doorgevoerde 'liberalisering' van de energiesector en bijvoorbeeld de opstelling van Rusland als energieleverancier. De eindigheid van voorraden fossiele brandstof en de mondiale energieschaarste roepen het vraagstuk op van de (rechtvaardige) verdeling van de energie. In de nota zal ingegaan worden op onder meer de aanpak van het mondiale klimaatprobleem en het vraagstuk van de energieveiligheid.

De samenstelling van de werkgroep energie luidt als volgt: I. Boot, mr. H. Brons, ir. J. Janssen, dr.ir. J. Morren, dr.ir. H. Polinder (voorzitter), drs. J.A. Schippers (secretaris) en dr.ir. W. de Vries. Als adviseurs treden op: dr. M. de Haas, ir. A. van Maldegem, ir. J.G. Slootweg en mr. J.W. Weijers.

› **Commentaar Dierenwelzijn**

Sinds 2006 is in het Nederlandse parlement een partij vertegenwoordigd die het primair opneemt voor het welzijn en de rechten van dieren. Dit vormt mede de aanleiding voor een commentaar over de wijze waarop de SGP tegen het onderwerp 'dierenwelzijn' aankijkt. In de studie zullen ethische, biologische en economische aspecten aan de orde komen. Dit project wordt uitgevoerd in overleg en samenwerking met de SGP-fractie in de Tweede Kamer.

Publicatie van dit commentaar wordt verwacht rond de zomer van 2009. Ir. J. Maljaars en drs. J.A. Schippers vormen de redactie van het op te stellen commentaar. In de klankbordgroep hebben de volgende personen zitting: drs. W. Boonzaaijer, B. Engberts, drs. H.J. Hooglander, J. van de Lage-maat, drs. H.F. Massink, K. Polinder, I. Vermeij, ing. K. de Vries, ing. B. van de Weerd en A. Wisse.

› **Notitie over onteigening**

Tijdens het halfjaarlijkse overleg van SGP-statenleden is gesproken over de problemen die de overheid heeft om voldoende gronden te werven voor natuurontwikkeling (met name t.b.v. de Ecologische Hoofdstructuur). Een van de instrumenten die de overheid kan inzetten is onteigening. Vanuit het wetenschappelijk instituut is een werkgroep gevormd waarin de problematiek van onteigening is besproken. Ir. J. Maljaars, medewerker van de SGP-Tweede Kamerfractie, heeft een notitie opgesteld waarin is beschreven op welke wijze en in welke situaties onteigening op een verantwoorde wijze kan worden ingezet. De notitie is in digitale vorm gepubliceerd in december 2008. In de ad-hoc werkgroep hebben de volgende personen zitting: drs. J.W. van Berkum (secretaris), M. Bogerd, ir. J. Maljaars, J. Slingerland en ing. B. van de Weerd.

4.4 Guldo-conferenties

In het verslagjaar zijn vijf conferenties georganiseerd. De bijeenkomst op 10 juni 2008 was een zgn. partijbreed congres in samenwerking met het Hoofdbestuur en de SGP-jongeren. De volgende thema's werden aan de orde gesteld:

› **Jubileumconferentie: Barmhartig en betrokken (2 april te Meerkerk)**

Op deze jubileumbijeenkomst in Meerkerk stond de zorg voor de naaste dichtbij en veraf centraal. Waarom weet de SGP zich verantwoordelijk voor goede zorg? Tijdens de conferentie werd de focus eerst gericht op de nationale zorgsector. Welke ontwikkelingen kunnen we de komende tien jaar verwachten en welke benadering moet de SGP kiezen? Vervolgens is het blikveld verruimd naar heel de wereld: waarom zou een christelijke partij zich inzetten voor ontwikkelingssamenwerking? Op welke manier kan dit het beste gebeuren in een wereld waarin zoveel mensen lijden onder geweld, gebrek hebben aan voedsel, medische zorg, onderwijs, etc. Twee sprekers leidden dit thema in met een lezing: dr. R. Seldenrijk, directeur van de Nederlandse Patiënten Vereniging en ir. J. Lock, directeur van Woord en Daad. Na de pauze was er een debat met de sprekers en SGP-Kamerlid mr. C.G. van der Staaij, waarbij ook de vraag aan de orde kwam welke verantwoordelijkheid SGP'ers zelf hierin hebben. De conferentie werd bezocht door circa 140 personen.

› **Jubileumconferentie: Boerengroen in boeiend landschap (15 april te Apeldoorn)**

Deze jubileumbijeenkomst stond in het teken van de ontwikkelingen in de landbouw en op het platteland. De SGP heeft relatief veel kiezers die buiten de Randstad wonen. Ook 'scoort' de SGP goed in de agrarische sector. De heer ir. J. Huijgen, boer en filosoof, presenteerde zijn Eemlandhoeve: een 'multifunctionele' boerderij waar niet alleen schapen grazen en koeien worden gemolken. Stedelingen en dorpsbewoners kunnen er terecht voor recreatie en ontspanning; schoolklassen worden ontvangen voor onderwijs; verenigingen of bedrijven kunnen er vergaderen. Na deze presentatie is ing. E. Klein ingegaan op het beleid voor dorpen en kleine kernen, zoals de SGP dat voor ogen staat. Hoe houden we het platteland levendig en hoe blijft het landschap mooi met al z'n groene variaties? Na de pauze was er een debat waaraan naast de sprekers ook drs. H.F. Massink, oud-medewerker van het wetenschappelijk instituut, deelnam. De conferentie werd bezocht door circa 45 personen.

› **Jubileumconferentie: Bastions of bruggen bouwen (24 april te Middelburg)**

Het thema van deze bijeenkomst betrof de toekomst van reformatorisch onderwijs en van onze jongeren. De vrijheid van onderwijs komt in de toekomst mogelijk (nog) verder onder druk te staan. Wat betekent dit voor de reformatorische scholen? Ouders hebben de opdracht om de christelijke identiteit over te dragen aan onze jongeren. Maar hoe sterk voelt de jeugd zich verbonden met het gereformeerd belijden en welk beeld hebben zij van de SGP? Hoewel de SGP-jongeren veel leden tellen, is toch wel duidelijk dat de SGP voor een grote uitdaging staat wanneer zij aansluiting wil blijven houden met de jongere generatie in de gereformeerde gezindte. Sprekers waren drs. I.A. Kole, oud-voorzitter van de Centrale Directie van Hogeschool de Driestar en ir. L. Vogel, directeur van het Calvin College te Goes. Na de pauze was er een debat waaraan ook drs. P.C. den Uil deelnam. Deze conferentie, die plaatsvond in het historische voormalige stadhuis van Middelburg, werd bijgewoond door circa 100 personen.

› **Partijbreed congres: Israël 60 jaar (10 juni te Leersum)**

Op 14 mei 1948 werd de staat Israël uitgeroepen. Het zestigjarige bestaan vormde aanleiding voor de SGP om een Israëlcongres te organiseren. De eerste spreker was de ambassadeur van Israël in Nederland, de heer H. Kney-Tal. Hij ging in op de ontwikkeling van Israël in de afgelopen zestig jaar en benadrukte dat, ondanks alle prestaties en de toegenomen welvaart, nog steeds de grote taak heeft om vrede te stichten met de Palestijnse bureu en de rest van de Arabische en moslimwereld. Problematisch hierbij is o.a. de islamitische opvatting die geen ruimte biedt voor een Joodse staat. De volgende toespraak werd gehouden door drs. R.M. Naftaniel, directeur van het Centrum Informatie en Documentatie Israël (CIDI). Deze organisatie komt op voor het recht van Israël en het Joodse volk om in vrede en veiligheid te leven. Naftaniel bedankte de SGP voor haar voortdurende steun. Eigenlijk zou elke democraat zich achter Israël moeten stellen, want het land vormt een lichtend baken in een regio waar geen democratie heerst. Al wekt de staat Israël soms heftige weerstand op, toch biedt deze volgens Naftaniel ook een levensverzekering tegen discriminatie en voor het voortbestaan van het Joodse volk. Na de pauze volgde een forumdiscussie onder leiding van mr. R.A.C. Donk, buitenlandredacteur van het Reformatorisch Dagblad. Naast de beide sprekers namen hieraan ook de heren C.G. Van der Staaij en B. Belder deel. Het aantal bezoekers was circa 140 personen.

› **Jubileumconferentie: Bedreigd en uitgedaagd (23 oktober te De Meern)**

De marges voor christelijke politiek zijn uiterst smal geworden. Dat vormt enerzijds een bedreiging. Anderzijds zit er ook een uitdaging in. Hoe gaan christenen in het publieke domein om met deze smalle marges? En hoe zal de SGP in de nabije toekomst hiermee omgaan? Over deze vragen hebben twee sprekers tijdens deze Guido-conferentie hun mening gegeven: G.J. Schutte, oud-voorzitter van de GPV-fractie in de Tweede Kamer en ir. B.J. van der Vlies, voorzitter van de SGP-fractie in de Tweede Kamer. Daarnaast is op deze conferentie de jubileumbundel Op weg naar honderd jaar SGP. Missie – Identiteit – Perspectief gepresenteerd. Deze publicatie is door het wetenschappelijk instituut voor de SGP samengesteld ter gelegenheid van het negentigjarig bestaan van onze partij. De conferentie werd bijgewoond door circa 110 personen.

4.5 Zicht

Zicht is het studieblad van het wetenschappelijk instituut voor de SGP. Het verschijnt vier keer per jaar in een oplage van rond de 1.200 exemplaren. Voor gegevens over het abonneebestand verwijzen we u naar paragraaf 4.8. In 2008 is het studieblad Zicht vernieuwd. De omslag is full-colour geworden en de lay-out aan de binnenzijde is gewijzigd. De opmaak en het drukwerk worden verzorgd door Torendruk B.V. te Nijkerk.

De redactie vergaderde vier maal in het verslagjaar. In 2008 is afscheid genomen van mr. C.G. van der Staaij als lid van de redactie. Hij heeft jarenlang meegewerkt aan ons studieblad waarvoor het bestuur hem zeer erkentelijk is. Per 31 december 2008 is de redactie als volgt samengesteld:

- › mr. G. Holdijk te Uddel, voorzitter
- › drs. J.A. Schippers te Rotterdam, secretaris
- › ir. H. Kievit te Barneveld
- › ir. J. Maljaars te Woerden
- › J. Neele te Waddinxveen
- › drs. J.D. Veldman te Dordrecht
- › drs. G.C. Verhoeks te Bodegraven
- › mr. drs. P. Verhoeve te Dordrecht
- › dr. K. van der Zwaag te Barneveld

De jaargang opende met een themanummer over voedselproductie en consumptie.

Dit nummer van Zicht biedt een variatie aan bijdragen, met name rond het thema voedselproductie

en consumptie in een welvaartsmaatschappij. In het Interview met oud-minister dr. C.P. Veerman, thans o.m. voorzitter van de Vereniging Natuurmonumenten, komen hierover diverse vragen aan de orde. Hij attendeert ook op het belang van een goed landschapsonderhoud.

In nummer 2 werd aandacht besteed aan tolerantie en theocratie.

Al willen velen anders doen geloven, het blijkt dat tolerantie en theocratie prima samengaan. Veel-er wordt een afnemende tolerantie van democraten gesignaleerd. Feit is dat de vrijheidsrechten van minderheden in de hedendaagse Nederlandse samenleving in de knel komen. Op dit punt kan Nederland moeilijk meer als 'gidsland' worden geduid. In het nummer is een interview opgenomen met dr. ir. J. van der Graaf.

Nummer 3 was een themanummer over marktwerking.

De markt blijkt niet goed te kunnen functioneren zonder een solide moraal en een sterke, lenige overheid. In deze tijden lijken zelfs de meest verstokte liberalen daaraan te moeten gaan geloven. Maar een krachtige overheid is nog iets heel anders dan een omvangrijke bureaucratie. Van die stelling is inmiddels zelfs menig sociaal-democraat overtuigd. Prof. dr. M. Kaptein, hoogleraar aan de Erasmus Universiteit Rotterdam, geeft in dit nummer een lezenswaardig interview over ethiek en ondernemen in een vrije markt.

Nummer 4 stelde het thema buitenland centraal.

Het past in de traditie van het blad Zicht om regelmatig aandacht te vragen voor buitenlandse zaken. Dit nummer geeft onder andere aandacht aan mensenrechten, energieproblematiek, democratiebevordering en - uiteraard - aan het Nederlandse buitenlands beleid. Daarin lijkt sprake te zijn van een accentverschuiving. Over het internationale karakter van energiebeleid werd een interview gehouden met mw. prof. dr. J.G. van der Linde, verbonden aan het instituut Clingendael en aan de Rijksuniversiteit Groningen.

De bijbelstudies in deze jaargang werden verzorgd door drs. J.M.J. Kieviet, predikant van de Christelijke Gereformeerde kerk te Dordrecht.

In 2008 verscheen er een bijlage bij Zicht 2008 nr. 4. In deze bijlage zijn zes lezingen opgenomen die gehouden zijn tijdens de in paragraaf 4.4 vermelde conferenties in het jubileumjaar van de SGP.

4.6 Communicatie

Gelet op de doelstelling om zoveel mogelijk mensen te attenderen op de activiteiten van de Guido de Brès-Stichting en de doelstellingen van de SGP, probeerde het wetenschappelijk instituut ook in 2008 zo breed mogelijk bekendheid te geven aan zijn activiteiten. Via het partijblad De Banier is de SGP-achterban op de hoogte gehouden. Daarnaast is vier keer per jaar een digitale nieuwsbrief, de zogeheten E-letter, verzonden. Via de website van de SGP kunnen personen zich aanmelden voor toezending van deze E-letter.

» Opinieblijdragen

In het jaar 2008 is aandacht besteed aan het schrijven en publiceren van een zestal opinieartikelen door de directeur en de wetenschappelijk medewerker van de Guido de Brès-Stichting.

Opinion piece gepubliceerd in	Over het onderwerp	Opdrachtgever	Auteur
Februari	Criterion, 2008 nr. 2	Staatsonderwijs ongewenst	J.W. van Berkum
8 maart	Ecclesia, jrg. 99 nr. 5	Ongeloofwaardig! (over liberale Kamerleden)	J.A. Schippers
18 april	Reformatorisch Dagblad	Huwelijkssluiting hoort op het gemeenlehuis	J.A. Schippers
Oktober	Criterion, 2008 nr. 5	Kinderopvang	J.W. van Berkum
13 november	Reformatorisch Dagblad	Gelovigen niet bevoorrecht	J.W. van Berkum
December	Denkwijzer (WI-CU), jaargang	Een katholieke Europese Unie?	J.A. Schippers

› Advisering

Voor raadsleden en statenleden van de SGP fungeert het wetenschappelijk Instituut desgewenst, en in overleg met de afdeling Communicatie, Voortlichting en Vorming, als adviseur bij specifieke *princiële of beleidsmatige vraagstukken*. In 2008 is door twee fracties van deze mogelijkheid gebruik gemaakt.

Verder is op verzoek van het Hoofdbestuur een raamwerk gemaakt voor een studie over de wijze waarop Bijbelse, theocratische uitgangspunten voor de staatkundig-gereformeerde politiek een praktische betekenis krijgen binnen de kaders van de democratische rechtsstaat. Ook zal, gelet op de seculiere samenleving waarin de SGP opereert, aandacht gegeven moeten worden aan een begrijpelijke verwoording die niet tot misverstanden leidt over de intenties en doelstellingen van politiek die gegrond is op Gods Woord.

› Website

In het verslagjaar heeft het wetenschappelijk instituut een eigen website gerealiseerd. Er was al informatie over en van het wetenschappelijk Instituut te vinden op de website www.sgp.nl. Nu is het instituut te bereiken via www.wi.sgp.nl. Er is veel tijd en energie gestoken in de aanpassing en vulling van de website.

De publicaties van het wetenschappelijk instituut zijn via een digitaal documentatiebeheersysteem toegankelijk. In deze zogeheten Guido-database kan op trefwoord worden gezocht binnen alle uitgaven van het wetenschappelijk instituut. Met één druk op de knop kan worden vastgesteld of over een bepaalde zoekterm is gepubliceerd. Op deze wijze kunnen mensen gemakkelijker en sneller kennis nemen van de uitgaven van het wetenschappelijk instituut. De Guido-database is toegankelijk via de hierboven genoemde website van het wetenschappelijk instituut.

› Organisatie

Ook intern, binnen het verband van de partij, was het wetenschappelijk instituut actief. Het wetenschappelijk instituut is vertegenwoordigd in de Commissie Actualisering Gemeenteprogram van de SGP. Daarnaast vonden afstemmingsvergaderingen plaats met besturen en personeel van de andere geledingen binnen de SGP, waaronder de fractie in de Tweede Kamer der Staten-Generaal. De directeur participeert in het Management Team van het SGP-bureau en in de stuurgroep die de totstandkoming van het integraal strategisch beleidsplan voor de SGP begeleidt.

Voor de interne ondersteuning van de werkzaamheden van het wetenschappelijk instituut is gebruik gemaakt van de diensten van het SGP-bureau. Het betreft hier in het bijzonder de financiële administratie, het beheren van de adressenbestanden van de donateurs en de abonnees van Zicht en het verzenden van publicaties.

De Guido de Brès-Stichting beschikt over een redelijk omvangrijke bibliotheek. De boeken, brochures en tijdschriften die daarin zijn opgenomen zijn onmisbaar voor het onderzoek. Jaarlijks worden nieuwe boeken aangeschaft, maar ontvangt het wetenschappelijk instituut ook gratis boeken van uitgevers en particulieren.

Door middel van een urenregistratie per project worden de werkzaamheden van het personeel van het wetenschappelijk Instituut verantwoord. Deze urenregistratie is gekoppeld aan de jaarbegroting van het wetenschappelijk instituut en de financiële administratie van de partij. Op deze manier is inzichtelijk hoe de totale kosten per project zich verhouden tot de begrote kosten per project.

› Statistieken

De jaarrekening over 2008 toont dat de inkomsten van het wetenschappelijk instituut toenemen als gevolg van het grotere aantal donateurs en abonnees. Een positief teken. In het verslagjaar is met name geïnvesteerd in de actualisering en verbetering van de huisstijlmiddelen.

Hieronder volgt een kwantitatief overzicht van aantallen donateurs, abonnees, ontvangers en bezoekers. Ter vergelijking zijn de cijfers over 2005 tot en met 2007 toegevoegd.

	2005	2006	2007	2008
Guido-donateurs	156	197	215	243
Abonnees Zicht	525	489	439	458
Totaal ontvangers Zicht	611	704	722	733
Bezoekers Guido-conferenties	300	730	275	535

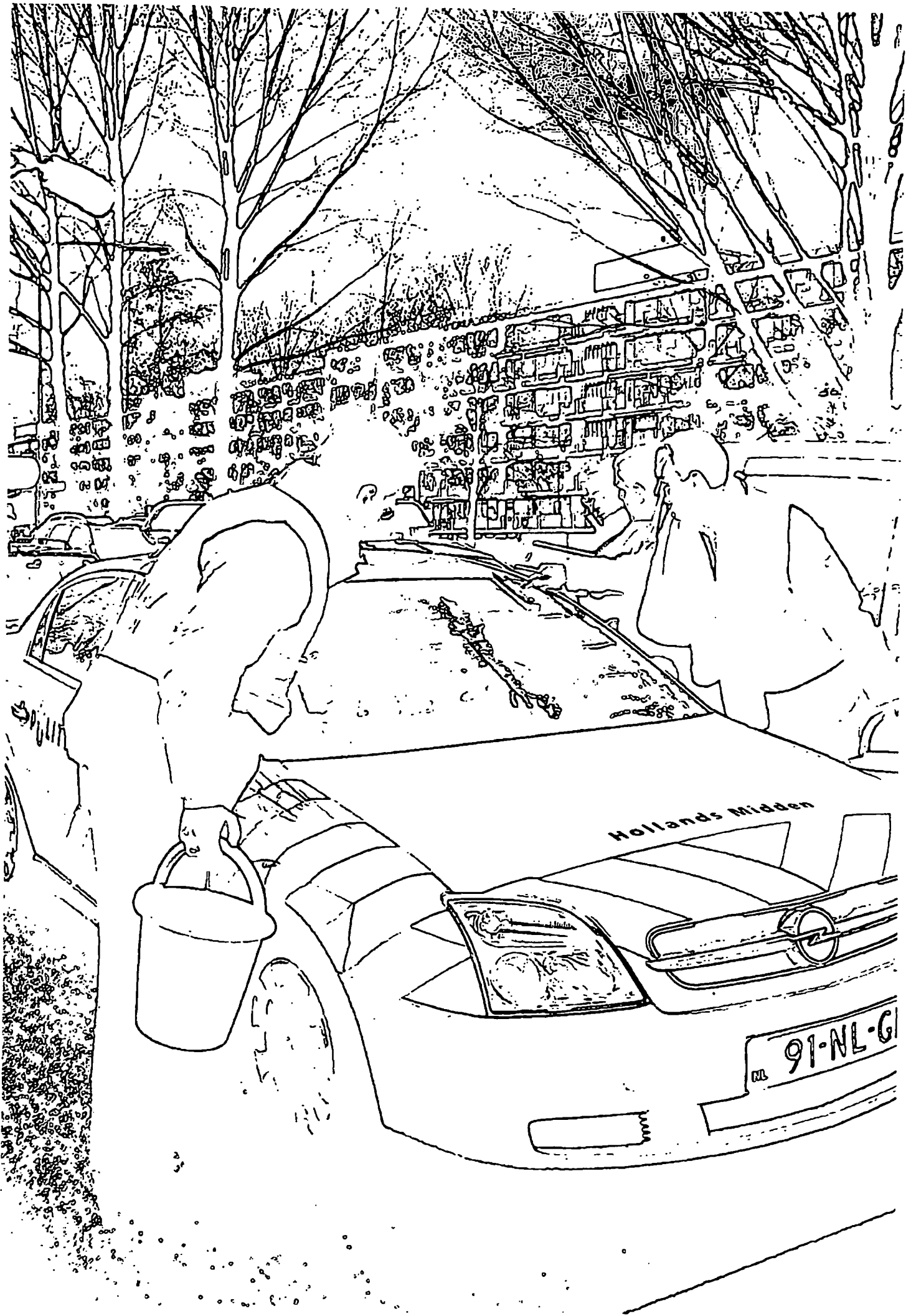
Het aantal donateurs van de Guido de Brès-Stichting is in 2008 met 28 personen toegenomen (plus 13 procent). Het aantal abonnementen op het kwartaalblad Zicht vertoont een stijging van 19 (plus 4 procent) ten opzichte van het vorig jaar. Het bestuur verheugt zich over de toenemende belangstelling voor de activiteiten en publicaties van het wetenschappelijk instituut voor de SGP.

o.p. 101 0101

Hoewel de ontwikkelingen in het geheel van de Nederlandse samenleving en politiek ons soms zorgen baren, weten we ons toch geroepen om te doen wat in ons vermogen ligt om het goede en heilzame voor onze naaste te blijven zoeken. Wij mogen altijd goede moed houden, omdat Gods Woord aan mens en maatschappij de goede richting wijst. Ook wanneer het gaat om vraagstukken op politiek terrein.

In 2008 heeft het wetenschappelijk instituut voor de SGP daaraan een bijdrage kunnen leveren. Allereerst past daarvoor dank aan de Heere dat we dit werk in alle vrijheid mochten doen. Daarnaast danken we de Nederlandse overheid, de leden van de SGP en de donateurs van de Guido de Brès-Stichting voor hun subsidie, bijdragen, donaties en giften.

Het wetenschappelijk instituut wil zich niet alleen richten op het stimuleren van bezinning binnen de partij en haar achterban, maar nadrukkelijk ook op het debat met andersdenkenden. Het bestuur hoopt dat het werk van het wetenschappelijk instituut zo mag dienen tot opbouw van politiek en samenleving. Ons gebed is dat God de Heere deze arbeid met Zijn zegen wil bekronen.

5 SGP-jongeren

Het millenniumjaar lijkt nog maar kort achter ons te liggen. Iedereen was vol van het jaar '2000'. Terwijl we dit schrijven zijn we al negen jaar verder. Ongelooflijk, hoe snel de tijd gaat. We blikken in dit onderdeel terug op de bijzonderheden over 2008 van de Vereniging SGP-jongeren.

5.1 Bestuur

Het bestuur onderging ook in het verslagjaar weer diverse wijzigingen. Op de jaarvergadering namen we afscheid van een drietal bestuursleden: Gerrit Flier (penningmeester), Karel Kok (voorzitter organisatie) en Gerrit Jansen (Verenigingen). Hun plaatsen werden respectievelijk opgevuld door Elles van Weelden, Leo Heuvelman (voormalig bestuurslid Activiteiten) en Arie Jan de Jong. Daarnaast werden in de vacatures benoemd: Pieter Broer (Activiteiten), Arjan van de Waerd (Duurzame Ontwikkeling en Landbouw) en Robert van Putten (Sociaal Economische Zaken). Politiek voorzitter Maaïke Verhoeks werd op de jaarvergadering herkozen. In de loop van het jaar werd Gertjan van Wijngaarden benoemd als interim-voorzitter KLIK. Aan het einde van 2008 moest Maaïke Verhoeks wegens persoonlijke omstandigheden helaas vervroegd afscheid nemen van ons bestuur. Zij werd intern opgevolgd door Geert Schipaanboord (Binnenlandse Zaken), wiens functie weer overgenomen is door Bas van Hell (interim).

5.2 Voorzitter

De definitieve uitspraak in de zaak-Madonna kwam in april. Voor ons was het een teleurstellende uitkomst. De ontknoping in het politieke debat over smalende godslastering (artikel 147) was schokkend. Het voorstel om dit artikel te schrappen, in weerwil van eerdere signalen van minister Hirsch Ballin, is wel het laatste wat onze steun verdient. Reden genoeg om in diverse opiniebijdragen daar onze mening over te geven. Verder memoreren we de strijd tegen vervuurd en grof taalgebruik. Hier hebben we, naar aanleiding van een breed politiek protest, opnieuw aandacht voor gevraagd. De integratieproblematiek en het debat rondom 'Fitna' hebben eveneens intensief gevolgd. Dit heeft geresulteerd in meerdere opiniebijdragen in ondermeer het ND en Trouw. Ook is er rondom de film 'Fitna' samen met het CDJA een opinieartikel geschreven. In totaal zijn er 15 opinieartikelen (mede) van de hand van de voorzitter verschenen. Deze verschenen in het RD, het ND, de Groningse studentenkrant en Trouw. 2008 heeft ook voor een belangrijk deel in het teken gestaan van ons 75-jarig jubileum. We kunnen terug zien op twee mooie jubileumavonden. De jaarlijkse SGP-jongeren prijs is dit jaar uitgedeeld aan minister Verhagen. Zijn inzet om christenvervolgung (herhaald) aan te kaarten gaat samen met een persoonlijke betrokkenheid die we hebben willen verzilveren met een oorkonde en sjaal. De minister gaf aan vereerd te zijn en zich gesterkt te weten door de prijs. Binnen partijverband nam de voorzitter deel aan het GO-plus. Ook nam hij zitting in een commissie die zich buigt over het benaderen van kiezers. Verder zijn er overlegmomenten met het Hoofdbestuur en de Kamerfractie geweest. In deze ontmoetingen stonden afstemming en het wederzijds informeren van elkaar centraal. De voorzitter gaf lezingen, nam deel aan discussies en leidde fora. Een TV-debat met de CU en de PVV en een debat over theocratie met Stefan Paas op het Flevofestival maakten eveneens deel uit van de agenda van de voorzitter. Ook heeft de voorzitter meegewerkt in het programma Knevel & Van den Brink. Verder bezocht de voorzitter het congres van het CDJA. Ook zijn er diverse vergaderingen geweest rondom het Christelijk Sociaal Jongeren Congres.

5.3 [voorzitter] (jwa) en medewerkers

De jwa vervulde zijn werkzaamheden voor een groot deel op het SGP-bureau in Gouda. Daarnaast trok hij er in 2008 op uit om gastlessen te geven, lezingen te houden en deel te nemen aan debatten. De projecten waar hij nauw bij betrokken was in 2008 waren o.a.: de SGP-jongerendag 2008.

de werkgroep '60 Jaar Israël', de Summerschool 2008, het najaarscongres 2008 en de commissie jubileum 1934-2009. In het kader van het jubileum zette de jwa een enquête op en verwerkte de resultaten in een bijdrage voor het jubileumboek. In 2008 startte de jwa op eigen initiatief een project om een grondslagendocument te schrijven voor de SGP-jongeren, in 2009 zal dit afgerond worden. In 2008 onderhield de jwa tevens de contacten tussen de SGP en de Nationale Jeugdraad. Voor IN Contact schreef de jwa zijn vaste column en draaide hij mee in de redactie van het magazine. Het afgelopen jaar nam de jwa deel aan een aantal debatten tussen vertegenwoordigers van politieke jongerenorganisaties, o.a. in Rotterdam, Nijmegen en Utrecht en aan radio-uitzendingen in Hilversum en Amsterdam. Voor de SGP-jongeren leidde hij een aantal debatten en gaf hij lezingen voor drie kiesverenigingen. Binnen het verband van de partij nam de jwa deel aan verschillende verbanden en commissies. Binnen het SGP-bureau maakt de jwa deel uit van het Management Team van de SGP. Ook nam hij plaats in de stuurgroep die de totstandkoming van een Integraal Strategisch Beleidsplan coördineert. Verder nam hij vanaf het najaar van 2008 deel aan de campagnecommissies voor de gemeenteraadsverkiezingen in 2010 en de Europese verkiezingen in 2009. Eind 2008 startte de jwa tevens een nieuwe rubriek in De Banier met de titel 'SGP-jongeren aan het werk'.

De medewerkster Ineke de Jong was in 2008 vooral bezig met ondersteunende activiteiten. Zij verzorgde werkzaamheden voor de website, bereidde diverse congressen en bijeenkomsten voor en was als *dulzendpoot inzetbaar op tal van terreinen. Helaas heeft Ineke ons eind 2008 verlaten.*

5.4 Organisatiebestuur

Ons organisatiebestuur bestaat uit een vijftal enthousiaste en bruisende commissies. We hadden een succesvolle jongerendag in Den Haag en diverse avonden en congressen waar een groot aantal jongeren aanwezig waren. De magazines verschenen vier keer per jaar met een steeds beter wordende lay-out. De inhoud is standaard van een hoog niveau. Commissie PR veranderde in *Commissie Communicatie, omdat die naam de werkzaamheden van de commissie beter dekt. De vormgeving van onze site, bladen en uitnodigingen is dit jaar sterk verbeterd. Ook de plaatselijke verenigingen kunnen hier steeds meer gebruik van maken. In 2008 was er wederom een succesvolle ledenwerfactie op de Wegwijs. Plaatselijk worden veel initiatieven ondernomen om jongeren te betrekken bij christelijke politiek. Commissie Verenigingen heeft ook in 2008 veel betrokkenheid getoond bij de plaatselijke verenigingen. Een aantal nieuwe verenigingen zijn van start gegaan. Andere verenigingen werkten aan een herstart. De samenwerking met het politiek bestuur is in 2008 verder uitgerold. We weten elkaar steeds beter te vinden en kunnen elkaar uitstekend aanvullen.*

5.4.1 Commissie Activiteiten

De commissie bestaat uit enthousiaste mensen met kennis van zaken, organisatietalent en erg veel energie. Waar gewoonlijk deze krachten over negen mensen worden verdeeld, is dit alles het afgelopen jaar aan zes mensen toebedeeld. Inmiddels heeft de nieuwe burgemeester van Rotterdam kennis gemaakt met de SGP-jongeren. Professor Kinneging was een graag gehoorde gast op ons najaarscongres met 135 bezoekers. Het thema 'aanval op het gezin' was aansprekend en zeer leerzaam. De debatfinale kwam dit jaar erg goed uit de verf. Veel van onze sprekers en politici vinden onze activiteiten bijzonder, omdat: 'er nog met z'n allen gezongen wordt' en 'hoe kan zo'n jongeman een preek van een kwartier houden'. Uiteraard is hier niets van onze commissie bij, wel hoor je op deze manier waarom deze mensen de SGP-jongeren zo'n hechte club jongeren vinden. Het fileprobleem is afgelopen jaar duidelijk aan de orde geweest. Op een geweldige locatie is nagedacht over een oplossing voor dit probleem. Een eenduidig antwoord is uitgebleven. De jubileumconcerten klonken veel mensen als muziek in de oren. Tweemaal een goed gevulde kerk is het gevolg van goede PR en de samenwerking met mooie koren. Na het congres mochten we vier nieuwe commissieleden welkom heten.

5.4.2 Commissie Communicatie

In dit jaar veranderde de naam van de commissie. Heten we eerst Commissie PR, nu staan we bekend als commissie Communicatie. Deze naam dekt de lading van het werk wat we als commissie

verrichten beter. In 2008 heeft onze commissie zich bezig gehouden met de vraag hoe we onze jongeren het beste kunnen bereiken en met welke boodschap. Naast het aanwezig zijn (middels stand) op diverse bijeenkomsten van onze achterban, werken we aan een goede en overzichtelijke website. Een steeds betere lay-out en ontwerp geven uiting aan de professionaliteit van de SGP jongeren. Ook hadden we dit jaar een geslaagde ledenwerfactie op de Wegwijs, waar ruim 1400 nieuwe leden begroet werden.

5.4.3 Commissie In Contact

2008 was een vruchtbaar jaar. De vier nummers In Contact rondom Israël, islamisering, jeugdbeleid en onze eigen club werden positief ontvangen. Prominenten zoals Joris Luyendijk, Ehsan Jami, Tofik Dibi en anderen wilden reageren in ons blad. Het laatste nummer dat dit jaar verscheen ging dus over de SGP-jongeren zelf. In het blad werd uitvoerig stil gestaan bij het 75-jarig bestaan van de jongerenvereniging. Geschiedenis en toekomst werden verweven en zorgden zo voor een uniek nummer. 2008 was ook een vruchtbaar jaar voor de redactie zelf. We verwelkomden de nieuwe redactieleden Louis Seesing en Alinda den Hoed. Hester en Gert lazen, bewerkten of corrigeerden als onze nieuwe eindredacteuren alle artikelen. Het werk van onze fotograaf Kees werd wat verlicht door de benoeming van vier nieuwe fotografen. Hoofdredacteur Steven trouwde met zijn Paulien en redacteur Evelien en haar man kregen een dochttertje. 2008 was het jaar waarin wij voor het eerst input uit het politiek bestuur ontvingen. 2008 was ook het jaar waarin wij door de flinke advertentiewerving ruim 20.000 euro aan advertentieopbrengsten ontvingen. Hierdoor konden we extra pagina's plaatsen. 2008 was daarnaast het jaar waarin wij een grootschalige enquête onder onze lezers hielden. Niet alleen om te kijken of onze formule werkt, maar vooral om te ontdekken waarin we ons kunnen ontwikkelen.

5.4.4 Commissie KLIK

Dit jaar is er veel gebeurd binnen de commissie KLIK. Vier prachtige nummers zijn er uitgekomen. KLIK's waarvan de inhoud varieerde van 'Ministerie van Integratie' tot '10 jaar Van der Staaij' en van 'Laks' tot 'Wisseling van de wacht'. Dit laatste artikel omdat KLIK 2008 inging met Steven Middelkoop aan het roer. Halverwege 2008 heeft hij het voorzitterschap overgedragen aan Gertjan van Wijngaarden. Na deze wisseling is KLIK op het ingezette spoor verder gegaan. De redactie is gewijzigd in 2008. Twee redactieleden vertrokken: Gerald Harbers, de eindredacteur, en Steven Middelkoop, de hoofdredacteur. Gerald had door zijn werk (journalist) veel ervaring met schrijven en heeft het erg goed gedaan als eindredacteur. Steven heeft gezorgd voor de restyling van KLIK en na realisering van veel van zijn ideeën is ook hij vertrokken. Erg jammer, maar gelukkig is KLIK weer uitgebreid. Arja Karels, Anne Vader en Gerdineke van Silfhout hebben we verwelkomd binnen de redactie. Inmiddels draaien zij al volop mee. Verder kregen we binnen KLIK nog een nieuwe 'functie': de beeldredacteur. Albert van der Maat verzorgt vanaf halverwege 2008 de foto's voor KLIK. We hebben meer KLIK-lezers gekregen. Alleen al met de Wegwijs zijn er ruim 1200 nieuwe lezers bijgekomen. KLIK groeit ook door gastlessen. Nog een mooie actie dit jaar was het sturen van een brief naar basisscholen vlak voor het afscheid van groep 8. Veel jongeren hebben de bijgevoegde aanmeldkaarten ingevuld en teruggestuurd. Met KLIK 2 hebben we een enquête meegestuurd. We werden erg positief beoordeeld door de lezers.

5.4.5 Commissie Verenigingen

De commissie Verenigingen is er voor de lokale verenigingen in ons land. Ook dit jaar heeft de commissie zich ingezet voor en bij de ondersteuning van de lokale verenigingen. Er zijn veel initiatieven ondernomen om tot een nog betere ondersteuning voor de verenigingen te komen. Ook is er veel meegedacht bij de bezochte vergaderingen en bijeenkomsten. Het afgelopen jaar hebben de volgende personen ons verlaten: Roelof Slager, Gert Meulenman en Arjan Speksnijder. Gelukkig hebben we Lambert Horst en Bernard van de Belt mogen verwelkomen. In het afgelopen jaar is er nieuw leven geblazen in de verenigingen van Graafstroom, Schouwen-Duivenland en Barneveld. Hoekse Waard, Nunspeet en Leerdam hebben hun 40-jarig bestaan herdacht. In Borssele, Barendrecht e.o., Middelburg en Opheusden is gewerkt aan het opstarten van een vereniging. In

2008 zijn we gestart met het houden van regionale bestuursvergaderingen. Dit is goed bevallen en verdient herhaling. Staphorst heeft in een aantal sessies de cursus 'debatteren' aangeboden aan de leden. Voor de onderlinge overdracht van kennis en informatie hebben we dit jaar het Handboek Verenigingen weer opnieuw gepubliceerd. Ook is er een template verschenen voor het organiseren van een avond. Er is een start gemaakt met het uitwerken van meer studiegroepen in ons land.

5.5 Politiek bestuur

Het politiek bestuur kan terugkijken op een actief jaar, ondanks verschillende personele wijzigingen. Enkele zaken vonden speciaal op het niveau van het politiek bestuur plaats. Zo heeft onze oud-voorzitter Maaïke Verhoeks het afgelopen jaar veel gedaan voor het thema orgaandonatie, onder meer door samen met Jan Kloosterman en Wilmar Karels een manifest te schrijven, opiniebijdragen te leveren en met het ministerie in gesprek te gaan. Ook heeft Maaïke veel werk verzet voor de summerschool over christen en politiek. Verder heeft het bestuur zich ingezet voor meer debat binnen de organisatie. Dat bleek onder meer uit een debat tijdens de jaarvergadering over onderwijsvernieuwing en debatten tijdens algemeen bestuurvergaderingen over populisme en jeugd & gezin.

5.5.1 Binnenland

Aan het begin van het jaar hebben we het thema Probleemwijken afgerond met een werkbezoek in Utrecht. We bezochten de wijk Kanaleneiland en spraken daar met een jongerenwerker. Ook hebben we de PvdA-wethouder, die verantwoordelijk is voor deze wijk, bezocht, net als het hoofd communicatie van een woningcorporatie. Tegelijk bereidden we het volgende thema voor: fileproblematiek. Uiteindelijk lag er één manifest waarin we tot de conclusie komen dat de focus op één oplossing (bijvoorbeeld openbaar vervoer of wegnutbreiding) niet de oplossing is. Er zal gezocht moeten worden naar verschillende specifieke, innovatieve oplossingen: doordachte mobiliteit. Inmiddels is Dirk Jan Boon aangeschoven bij onze commissie. Willem Kater stopte halverwege het jaar. Ondertussen waren we al begonnen aan een nieuw thema: Populisme. We zoeken naar de visie van de denkers op de relatie tussen de politicus en de burger. Een ander deel van de uitwerking van dit thema is dat we tien uitgangspunten voor politiek handelen opstellen. Inmiddels is er weer iemand bij de commissie gekomen: Arie Vonk Noordegraaf. We zijn blij met zijn komst.

5.5.2 Duurzame ontwikkeling en Landbouw

De laatste jongerendag die de SGP-jongeren organiseerden kreeg het thema '(Kli)maat houden' mee. Pieter Koen schreef eveneens mee aan het manifest 'De schepping en de mens' dat handelt over het rentmeesterschap van de mensheid over de aarde. We hebben Jan Willem Ruitenbergh, Jaco Slingerland en Rens van Rossum welkom geheten in de commissie. Afscheid namen we van Jan Willem Ruitenbergh. Voor het blad De Banier werden drie artikelen over onder andere biobrandstoffen en dierenactivisme geschreven. Ook over Europees visserijbeleid, de filevrije dag, het uitrijden van melk, de voedselcrisis, en klimaatbewustzijn in de melkveehouderij hebben we dit jaar geschreven.

5.5.3 Internationaal

In 2008 bestond Israël 60 jaar. Een werkgroep van de SGP-jongeren bereidde een politieke avond voor met als thema "60 jaar beeldvorming in media en politiek", die plaats had op 22 mei. Ook hield de commissie zich bezig met het samenstellen van een manifest over Israël. Namens de SGP-jongeren reisden twee leden van de commissie Internationaal in juni af naar Israël. Van maandag 14 juli tot vrijdag 18 juli 2008 organiseerden de SGP-jongeren een summerschool in Soest, waarbij naast Nederlandse ook Roemeense en Hongaarse jongeren aanwezig waren. Aan het eind van 2008 overhandigden de SGP-jongeren minister Verhagen van Buitenlandse Zaken de Oranje Bovenprijs voor zijn inzet voor vervolgd christenen. Het schrijven van artikelen en o.a. het participeren in andere organisaties als het YIMD zijn de meer reguliere activiteiten die dit jaar zijn ondernomen. De commissie Internationaal werd uitgebreid met Geert Kraaijeveld.

5.5.4 Onderwijs

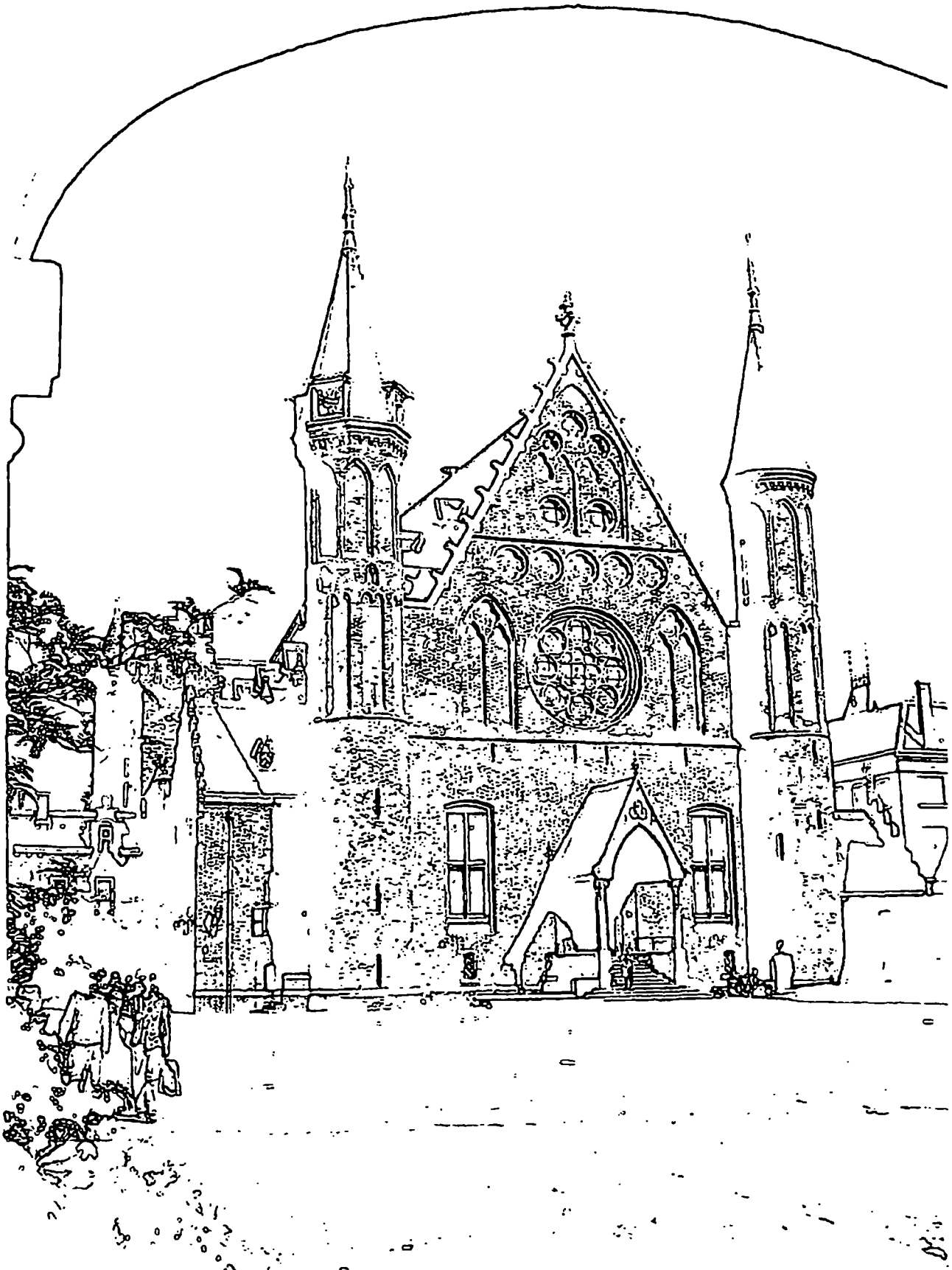
De standpunten op onze website die betrekking hebben op onderwijs en aanverwante zaken zijn onder andere het afgelopen jaar verwezenlijkt door onze commissie. Ook zijn er weer statements geschreven voor op de site of voor In Contact, bijvoorbeeld over: Glenn Mills en Bureau Jeugdzorg, onderwijs in Israël, islamitisch onderwijs en rekenlessen. Ook werkt de commissie aan een onderwijskanon. In 2008 hebben de kritische onderwijsrapporten (De Rinnooy Kan en Dijsselbloem) onze aandacht gehad. Het afgelopen kalenderjaar zijn we er twee keer gezamenlijk op uit geweest. Het kantoor van professor Kinneging in de Universiteit van Leiden was het decor voor ons interview met deze hoogleraar. Naast dit interview hebben wij ons als commissie gevoegd bij een werkbezoek van de SGP-fractie aan een basisschool in Hendrik-Ido-Ambacht, Bureau Jeugdzorg in Dordrecht en een rondetafelgesprek met professionals over echtscheiding.

5.5.5 Sociaal Economische Zaken

Vlak voor de jaarvergadering kwamen Wilmar Karels en Kees Vreeken in de commissie en vlak na de jaarvergadering Gerdine Schouten, van wie we dit jaar helaas alweer afscheid moesten nemen. De commissie besloot om dit jaar op zoek te gaan naar een christelijke visie op economie en ondernemen. Onder de vlag van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen hebben we een (basale) visie ontwikkeld op verantwoord economisch handelen, de rol van de overheid en burger hierin en de (on)mogelijkheden voor het bedrijfsleven. Naast het jaarthema MVO hebben we ons bezig gehouden met het najaarscongres en manifest over Jeugd & Gezin. Verder hebben we op het gebied van volksgezondheid gepubliceerd over alcoholbeleid, WMO, anorexia en het euthanasiedebat dat onlangs opleefde.

5.6 Ten slotte

Er is veel gebeurd in 2008. Het lijkt als de dag van gisteren dat het jaar begon. En nu is het alweer geschiedenis geworden. Een jaar met veel hoogtepunten, maar ook een jaar met veel schuld. Laten we ons met het gebed van Daniël voor de Heere verootmoedigen en bidden om Zijn zegen. "O Heere, hoor, o Heere, vergeef, o Heere, merk op en doe het, vertrek het niet; om Uws Zelfs wil" (Dan. 9: 19a).

Hieronder een greep uit de debatten, schriftelijke vragen en moties. Een meer volledig overzicht is te vinden in het door onze voorlichter tweewekelijks geschreven 'parlementair logboek' in De Banier.

- › Naar aanleiding van een artikel over kinderen met 'open ruggetje'; aangedrongen op aanpassing protocol dat (te snel) abortus om die reden zou toestaan.
- › Houding Kabinet t.o.v. film, en de hypocrisie van de Arabische wereld met hun antisemitische en antiwesterse propaganda, aan de kaak gesteld. Minister gevraagd ook daar aandacht voor te vragen in internationaal verband; is toegezegd.
- › Middels schriftelijke vragen aandacht gevraagd voor de positie van christenen in onder andere *Jordanië, Eritrea en China*.
- › Vragen gesteld over een eerste pornofilm op de publieke omroep, helaas zonder resultaat, zodat de film gewoon uitgezonden is. Wat de SGP betreft moet de wet aangepast worden, zodat dit in de toekomst voorkomen kan worden.
- › Er zijn meerdere debatten gevoerd rondom het thema 'medische ethiek', abortus en euthanasie. Onze inbreng daarbij wat abortus betreft: uitbreiding opvang van tienermoeders, objectieve informatie bij 20-weken-echo, alternatieven door middel van adoptie.
- › Homo-emancipatiebeleid: kritiek op leidende gedachte in de Kabinetsnota 'Gewoon homo zijn'. Geptesteerd tegen het feit dat ministerie van OCW meedeed aan de jaarlijkse homoparade in Amsterdam.
- › Drugsbeleid: aanpakken growshops.
- › Schriftelijke vragen gesteld over boekje met zelfmoordtips; zo'n boekje moet toch niet zomaar in de winkel beschikbaar zijn?
- › Ingestemd met militaire missie van 10 maanden in door burgeroorlogen geteisterde Tsjaad.
- › *Tijdens debatten over duurzame energie met aanvankelijk succes gepleit voor verhoging van subsidie voor installaties voor verbranding van vaste biomassa of voor de co-vergisting van mest.*
- › *Tijdens het debat over de missie in Afghanistan hebben we ons verzet tegen Nederlandse hulp bij de (op)bouw van moskeeën.*
- › *Kinderopvang: ons gekeerd tegen verlaging van vergoeding van de kosten die gemaakt worden in de (informele) gastouderopvang.*
- › *De fractie heeft tegen het (herziene) EU-verdrag van Lissabon gestemd, omdat het Verdrag op voor ons wezenlijke punten (bijv. de preambule) te weinig afwijkt van de in 2005 bij referendum afgewezen Grondwet. Later was het lerse 'nee', en de reactie van het Kabinet daarop, voor de SGP-fractie reden de premier naar de Kamer te roepen tijdens het vragenuurtje en te vragen de verdere behandeling in ons parlement te staken. Helaas werd ervoor gekozen de procedure gewoon te vervolgen.*
- › *Een aantal debatten is gewijd aan de aanschaf van de opvolger van de F16, waarbij de SGP aangaf in te stemmen met verdere ontwikkeling (testfase) van de JSF.*
- › *In de OCW-commissie werd veel aandacht besteed aan de uitkomst van het rapport van de commissie-Dijsselbloem over het onderwijsbeleid van de laatste decennia. De terughoudende rol van de overheid met betrekking tot het onderwijs is voor de SGP van groot belang en de garantie van de vrijheid van inrichting, artikel 23 van de Grondwet.*
- › *Kritische vragen zijn gesteld over het COC naar aanleiding van berichten over financiële wanorde bij deze deels door de overheid gesubsidieerde organisatie.*
- › *Tijdens een debat over de situatie in China hebben we er voor gepleit dat onze regering verstek zou laten gaan bij de openingsceremonie van de Olympische spelen in China in augustus. Dit in verband met de mensenrechtensituatie van onder andere christenen.*
- › *Net voor het zomerreces ontstond opschudding over een brief waarin aangekondigd werd de mogelijkheden voor embryoselectie uit te breiden. De brief werd aanvankelijk teruggenomen, maar uiteindelijk nagenoeg ongewijzigd - wat de conclusie, namelijk meer mogelijk maken dan voorheen gebeurde betreft - aan de Kamer voorgelegd.*

- › Tijdens het debat over prostitutiebeleid heeft de SGP o.a. gepleit voor terugdraaien van legalisatie, strafbaar stellen van souteneurs en verhoging van de minimumleeftijd van 18 naar 21 jaar. Of het zgn. nulbeleid voor bordelen voor gemeenten in de praktijk mogelijk zal zijn, moet nog blijken uit de wet die nog in voorbereiding is.
- › Op het initiatief voor een geheel door de werkgever te betalen vaderverlof (10 dagen) heeft de fractie kritisch gereageerd; ons voorstel is om de werknemer een wettelijk recht op verlof te geven, daar waar het tot praktische problemen leidt.
- › Tijdens het zomerreces leidde de verschijning van een boek van GroenLinks-kamerlid Duyvendak, en de ontboezemingen over zijn actieverleden, uiteindelijk tot zijn (zelf gekozen) vertrek uit de Kamer. Ook minister Cramer moest het ontgelden tijdens een debat in de Kamer, vanwege haar handtekening onder een advertentie van Blöf in de jaren '80. Van der Staaij wees er tijdens dit debat op dat overheden destijds veelal passief toekeken als het ging om soms vergaande vormen van burgerlijke ongehoorzaamheid. Met andere woorden: je moet het wel in zijn context plaatsen, hiermee natuurlijk niet het gedrag goedkeurend.
- › Van der Vlies trok aan de bel bij minister Verburg naar aanleiding van acties van Greenpeace tegen vissers, namelijk in de Noordzee storten van granieten rotsblokken.
- › We hebben in grote lijnen ingestemd met de aanbevelingen van het rapport van de commissie-Veerman, de Deltacommissie. Wat ons betreft wordt snel werk gemaakt van verdere versterking van de dijken.
- › Berichtgeving over terugloop aantal brandweerkazernes op het platteland was aanleiding voor schriftelijke vragen aan de minister van BZK.
- › De zgn. mantelzorgvergoeding, die er kwam op initiatief van Van der Vlies - 250 per verzorgende - werd geëvalueerd. Wij pleitten ervoor meer mensen ervoor in aanmerking te laten komen.
- › Tijdens een debat over reanimeerbeleid van verpleeg- en verzorgingshuizen pleitte Van der Vlies voor het zgn 'ja-tenzij-principe', nl. er wordt gereanimeerd (ongeacht de leeftijd van de patiënt), tenzij er medisch gezien indicaties zijn dat dat niet meer 'zinvol' is.
- › Meerdere malen aandacht gevraagd voor het (tekort aan) materieel in Uruzgan en dus gepleit voor structureel meer geld voor Defensie.
- › Gouda werd landelijk bekend naar aanleiding van enkele incidenten met jeugdige Marokkanen. › Wat ons betreft wordt dit probleem breder getrokken. Niet zwichten voor straatterror, en steviger optreden. Een SGP-motie die vraagt om duidelijke voorbeelden van daadkrachtig beleid bekend te maken, werd aanvaard.
- › In het najaar werden vele debatten gevoerd met minister Bos over de kredietcrisis, te beginnen met een debat over de overname van ABN/AMRO door de Nederlandse staat. Wij hebben het Kabinet daarin gesteund, maar vinden wel dat zodra de crisis bezworen is, er een goede evaluatie moet komen om daaruit lessen te kunnen trekken voor de toekomst.
- › Tijdens de financiële beschouwingen gevraagd om meer geld voor éénverdieners met kinderen (algemene heffingskorting niet afschaffen), defensie en de politie.
- › Zondagsopenstelling van winkels was aanleiding voor het stellen van schriftelijke vragen over avondwinkels op zondag (Apeldoorn) en 'exotische' feestdagen (Amsterdam).
- › De Wet op de orgaandonatie werd geëvalueerd. Er moet alles aan gedaan worden het aantal donoren te vergroten, maar wat de SGP betreft blijft het registratiesysteem ongewijzigd en gaan we niet toe naar een systeem waarbij ieder die niets aangegeven heeft automatisch donor wordt.
- › Van der Staaij stelde schriftelijke vragen over het feit dat het mogelijk bleek de eed op Allah af te leggen bij een politiekorps.
- › De 'abortusboot' van Women on Waves voer helaas weer uit in oktober. Reden voor Van der Vlies om hierover vragen te stellen. Toegezegd werd dat de inspectie onderzoek ernaar doet.
- › Vragen gesteld over doorverwijzing van een vrouw naar een Spaanse abortuskliniek, omdat ze in Nederland niet meer 'geholpen' kon worden.
- › Het gegeven dat bezit van kinderporno vaak alleen maar bestraft wordt met een taakstraf was aanleiding voor schriftelijke vragen.

- › We stelden kritische vragen over Durban-II, vervolg van een VN-conferentie tegen racisme in 2001. Die mondde uit in een antisemitische manifestatie. Als dat nu weer zo mocht gaan, en daar lijkt het op, dan moet Nederland daarbij wegblijven.
- › Omdat enkele gemeenten aangaven niet mee te willen werken aan de afspraak in het regeerakkoord om coffeeshops bij scholen te weren, hebben we het Kabinet gevraagd hierop actie te ondernemen.
- › In het najaar werd meegedaan aan alle begrotingen voor het jaar 2009, met uitzondering van die van Algemene Zaken. Het is een hele toer om in 120 minuten de honderden begrotingspagina's te becommentariëren.
 - › Tijdens de begroting Justitie kwam het voorstel van de minister van Justitie ter sprake om de strafbaarstelling van godslastering, artikel 147c, ongedaan te maken, en daarvoor in de plaats artikel 137c aan te passen. Een motie werd voorbereid om alles bij het oude te laten, maar omdat op korte termijn een algemeen overleg over dit onderwerp zou volgen is deze bij die gelegenheid nog niet in stemming gebracht.
 - › Bij diezelfde begroting werd een motie aanvaard over kortere termijnen voor strafvervolgning. Ook komt er op ons verzoek Kabinetsbeleid voor vrijwillige inzet bij begeleiding van ex-gedetineerden.
 - › De behandeling van de VWS-begroting was een mooie gelegenheid om de door Kees Vreeken geschreven notitie over alcoholbeleid, 'Een nuchtere visie op alcohol' te presenteren. Dit krijgt nog een vervolg bij de behandeling van de Drank- en Horecawet.
 - › Extra geld voor uitstapprogramma's voor prostituees in het buitenland en ook voor weeskinderen waren het resultaat van de begroting Buitenlandse Zaken. Eraan voorafgaand werd op ons initiatief een rondetafelgesprek georganiseerd over de situatie van weeskinderen elders ter wereld. Vast punt van zorg en aandacht zijn de vervolgte christenen.
 - › Begroting BZK: motie overzicht en onderzoek naar verdeling politiesterkte; meer aandacht voor platteland en pleidooi voor meer agenten in de wijk.
 - › Op initiatief van Van der Vlies is er subsidie gekomen voor de leerstoelen onderwijsrecht.

Tot slot. De fractie is bezig met twee initiatiefwetsvoorstellen, te weten:

Initiatief Van der Vlies/Gesthuizen inzake Wijziging Winkeltijdenwet (beperken mogelijkheden zondagsopenstelling winkels), en initiatief-Van der Staaij inzake goedkeuring van Europese Verdragen (regelen dat – net als voor grondwetswijzigingen – een 2/3 meerderheid nodig is). Beide wetsvoorstellen zijn ingediend; het initiatief-vdStaij is inmiddels gereed voor plenaire behandeling.

6.1.2 Werkzaamheden buiten de Kamer

Het overgrote deel van het werk van de fractie vindt in Den Haag plaats, maar daarnaast worden (met name) de vrijdagavonden veelal besteed aan het verzorgen van lezingen voor kies- en studieverenigingen. Ook worden er op niet-vergaderdagen werkbezoeken afgelegd en congressen bezocht, al dan niet als spreker. We sluiten wat de te bezoeken projecten betreft zoveel mogelijk aan bij het eerder genoemde speerpuntenplan voor deze Kabinetsperiode.

Van der Staaij bracht als lid van de commissie defensie of buitenlandse zaken enkele werkbezoeken buitenslands; in januari Ethiopië, in juli Israël (privé) en in oktober Indonesië.

Enkele activiteiten worden hierna opgesomd:

- › 3 januari: Van der Vlies verzorgde een lezing over theocratie op het seminarie van de Hersteld Hervormde Kerk
- › 25 januari: werkbezoek in kader van alcoholbeleid, gemeente Barneveld
- › bezoek verpleeghuis in Hattem en Elburg
- › 22 februari: bezoek gemeente Ede, thema integratie/islam

- › 13 maart: vdVlies congres Stichting Ontmoeting
- › 28 maart: werkbezoek Amsterdam Arena / bedrijfsbezoek; thema zondag en ondernemers / MKB
- › 3 april: focusgroep SGP (groep van ca. 15 SGP'ers die ons werk op ons verzoek volgt), thema: Jeugd en Gezin
- › 15 april: residentiepauzedienst Van der Vlies, thema 'Ik weet waar gij woont'
- › 18 april: bezoek aan de gemeente Dirksland, de Zuiderdieppolder, en aan de provincie Zeeland (Goes, bedrijventerreinen)
- › 21 mei: Groen-kring, spreker drs. G. Oomen, onderwerp: Groens eigenzinnige bijdrage aan het debat in de Tweede Kamer
- › 23 mei: predikantenbijeenkomst, thema 'huwelijk en gezin'
- › 10 juni: bijdrage van Van der Staaij aan SGP-congres ter gelegenheid van 60 jaar staat Israël
- › 20 juni: schoolbezoek Hendrik-Ido-Ambacht, gesprek met ouders over o.a. kinderopvang, 's mid-dags werkbezoek thema gezinsbeleid/jeugdzorg in Dordrecht
- › 23 juni: jaarlijks overleg met SGP-ambtenaren, thema: 'integriteitsbeleid bij de Rijksoverheid'
- › 5 september: deelname congres SGP 'lokaal alcoholbeleid', Van der Vlies
- › 8 oktober: focusgroepbijeenkomst, thema 'Bescherming van het leven'
- › 9 oktober: Van der Vlies Johan de Wittlezing te Dordrecht, onderwerp 'De Nederlandse identiteit, feit of fictie?'
- › 23 oktober: Guido-conferentie Bedreigd en uitgedaagd te De Meern, bijdrage van Van der Vlies in reactie op een lezing van G.J. Schutte over o.a. godsdienstvrijheid, toekomst SGP
- › 15 november: presentatie jaarboek parlementaire geschiedenis, Van der Vlies; thema 'Nieuws onder de zon'
- › 18 november: residentiepauzedienst Van der Staaij, thema 'De Heere regeert!'
- › 20 november: Groenkring, prof. dr. G.J. Schutte, onderwerp 'Christelijk geloof en (overheids) macht
- › 3 december: samen met Eleos (interne) brainstormsessie gehouden, thema 'Jeugdzorg' met als spreker prof. dr. H.E.M. Baartman

6.1.3. Deelname commissies/besturen binnen en buiten de SGP

Kamerleden en medewerkers zijn vertegenwoordigd in de diverse commissies/besturen die actief zijn binnen de SGP, alsook enkele externe commissies:

- › (adviseur) Hoofdbestuur: B.J. van der Vlies
- › Commissie Voorlichting en Vorming SGP: M. de Bruyne
- › Guido de Brès Stichting: C.G. van der Staaij
- › De Banier: B.J. van der Vlies en M. de Bruyne
- › Commissie van Advies Eurofractie: G. Holdijk en C.G. van der Staaij
- › Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa: W.M.J. de Wildt
- › Platform Waarden en Normen: B.J. van der Vlies en D.J.H. van Dijk
- › Commissie Aanpassing Toelichting Gemeenteprogram (CATG): G. Leertouwer
- › Kerngroep Onderwijsvrijheid: B.J. van der Vlies
- › Contactgroep Onderwijsvrijheid: G. Leertouwer
- › Stuurgroep Integraal strategisch beleidsplan SGP: M. de Bruyne en G.J. de Jong
- › Werkgroep Deskundigheidsbevordering: G.J. de Jong
- › Werkgroep Wervende boodschap en meer kiezers: M. de Bruyne
- › Verkiezingsprogramma Europese Verkiezingen: D.J.H. van Dijk
- › Campagnecommissie Europese Verkiezingen: M. de Bruyne

Tevens werken de medewerkers mee aan de totstandkoming van nota's en commentaren van het Wetenschappelijk instituut.

6.2 Eerste Kamer

De Eerste Kamer heeft in de zitting 2007-2008 een druk jaar achter de rug: 199 wetsvoorstellen werden behandeld in 39 vergaderingen. Daarnaast werden in 98 commissievergaderingen ook nog 123 wetten in voorbereidend onderzoek genomen. Verder werden diverse beleidsdebatten gehouden. Zo nam de SGP-fractie, mede namens de ChristenUnie, deel aan het debat over het toekomstige kennis- en adviesstelsel t.b.v. regering en parlement. Ook aan de debatten over andere onderwerpen werd deelgenomen, nu eens met een eigen woordvoerder dan weer via de woordvoerder van de ChristenUnie-fractie. Bij de Algemene politieke beschouwingen had iedere fractie zijn eigen fractievoorzitter als woordvoerder.

Uit het jaarverslag van de Eerste Kamer zijn de passages met betrekking tot het gebruik van bevoegdheden en vetorecht overgenomen.

6.2.1 Gebruik bevoegdheden

De beide Kamers der Staten-Generaal zijn door de Grondwet belast met dezelfde taken die onderverdeeld kunnen worden in twee categorieën. De eerste categorie omvat de wetgevende taak: de rol van de Eerste Kamer als (mede-)wetgever. De tweede categorie bestaat uit de controlerende taak: controle van het regeringsbeleid. De Kamers beschikken deels over dezelfde bevoegdheden om hun taken uit te oefenen. Zowel de Eerste als de Tweede Kamer hebben het recht een motie in te dienen en beschikken over het recht van enquête. Van laatstgenoemd recht is door de Eerste Kamer tot op heden nooit gebruik gemaakt. Tevens beschikken beide Kamers over het recht schriftelijke vragen te stellen en over het recht van interpellatie, de tegenhangers van de in de Grondwet opgenomen inlichtingen plicht van ministers en staatssecretarissen. De verschillen in bevoegdheden tussen beide Kamers bestaan vooral op het gebied van de (mede)wetgevende taak. De Eerste Kamer heeft, anders dan de Tweede Kamer, niet het recht wetsvoorstellen in te dienen (het recht van initiatief) en zij kan wetsvoorstellen niet wijzigen (het recht van amendement), maar alleen aannemen of verwerpen. De Eerste Kamer heeft dus een vetorecht. Waar de formulering in een wetsvoorstel voor de Eerste Kamer zodanig bezwaarlijk is dat verwerping dreigt, kan de regering ervoor kiezen de Eerste Kamer toe te zeggen het aanhangige wetsvoorstel te wijzigen door een zogenoemde novelle (een wijzigingswetsvoorstel) bij de Tweede Kamer in te dienen. Een dergelijke toezegging kan voor de Kamer aanleiding zijn te besluiten de behandeling van het aanhangige wetsvoorstel aan te houden totdat het wijzigingsvoorstel de Eerste Kamer bereikt heeft, om vervolgens met beide wetsvoorstellen in te stemmen. Ook komt het voor dat de bewindspersoon een dreigende impasse weet te doorbreken door de toezegging te doen dat een bepaald artikel van een wetsvoorstel (nog) niet in werking zal treden. Deze mogelijkheid doet zich uiteraard alleen voor, indien de inwerkingtredingsbepaling voorziet in gefaseerde inwerkingtreding voor de verschillende artikelen of onderdelen van het wetsvoorstel. Een wetsvoorstel wordt door de Eerste Kamer overwogen 'zoals het door de Tweede Kamer aan haar is gezonden'. Zodra een wetsvoorstel de Eerste Kamer ter behandeling heeft bereikt, kan de regering geen nota's van wijziging meer inzenden (wel kan zij, zo nodig, een nota van verbetering inzenden). Met enige regelmaat rijzen echter tijdens de behandeling van wetsvoorstellen in de Eerste Kamer fundamentele vragen die voortvloeien uit de wijze waarop de Senaat inhoud geeft aan zijn taken als medewetgever. De Kamer toetst bij de invulling van haar (mede)wetgevende taak aan een aantal kwaliteitscriteria die globaal kunnen worden aangeduid met de trefwoorden: rechtmatigheid, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. Die criteria zijn uitgewerkt in de 'aandachtspunten wetgevingskwaliteit' die sinds het voorjaar van 2008 door Kamerleden als hulpmiddel gebruikt kunnen worden bij toetsing van wetgeving. In 2009 zal een evaluatie plaatsvinden.

6.2.2 Vetorecht

Zoals hierboven al is gememoreerd beschikt de Eerste Kamer over een vetorecht. Van dit recht wordt met terughoudendheid gebruik gemaakt. In het afgelopen verslagjaar waren er drie wetsvoorstellen die de toets der kritiek niet konden doorstaan. Zo was de Senaat bij de behandeling van de Wet bestuurlijke boete fout parkeren en andere lichte overtredingen van mening dat het ging om

overtredingen die eigenlijk vallen onder de Wet OM-afdoening, de Wet administratieve handhaving verkeersvoorschriften of de Wet Mulder. Die wetten geven het Openbaar Ministerie de bevoegdheid transacties voor te stellen ter voorkoming van strafvervolging. De vrees werd uitgesproken dat de bestuurlijke boete voor fout parkeren zou leiden tot 'verwatering' van het strafrecht. Het wetsvoorstel werd tijdens de laatste vergadering voor het kerstreces, op 18 december 2007, verworpen. Op 1 april 2008 besloot de Eerste Kamer geen doorgang te verlenen aan een omstreden proef met legaal gokken op internet. Het wetsvoorstel 'Kansspelen via internet' was na de Tweede Kamerverkiezingen van 2006 al aangemerkt als 'controversieel', waardoor het pas werd behandeld door de Senaat na het aantreden van het kabinet-Balkenende IV. Het wetsvoorstel beoogde het gokken op internet gedurende drie jaar bij wijze van proef te legaliseren door Holland Casino daarvoor een vergunning te geven. Al snel werd duidelijk dat een meerderheid in de Kamer om verschillende principiële redenen moeite had met het wetsvoorstel. Verscheidene pogingen van de minister van Justitie om de Eerste Kamer alsnog te overtuigen, zowel in het debat als in een uitgebreide brief, mochten niet baten. In een niet vaak voorkomende hoofdelijke stemming werd het wetsvoorstel met 37 tegen 35 stemmen verworpen. Op 8 juli 2008, de laatste vergaderdag voor het zomerreces, sneuvelde het wetsvoorstel Aanbestedingswet in de Kamer. Een meerderheid van de Kamer was van mening dat de kwaliteit van de wet tekort schoot. Eerder was het voorstel door de Tweede Kamer unaniem aanvaard.

De SGP-fractie c.q. -woordvoerder, die bij bovengenoemde drie wetsvoorstellen mede namens de ChristenUnie sprak, stemde in alle drie gevallen tegen. Bij het voorstel 'Kansspelen via internet' gebeurde dat op principiële gronden; bij de beide andere op zakelijke gronden. Eveneens op principiële gronden werd tegen het wetsvoorstel dat adoptie door homoparen mogelijke maakte, gestemd. Verreweg in de meeste gevallen gelukt het om als twee fracties tot hetzelfde eindoordeel te komen, soms echter niet. Dat laatste deed zich voor bij de goedkeuring van het Verdrag van Lissabon en bij de Scheldeverdragen. De ChristenUnie-fractie stemde vóór beide voorstellen, de SGP-fractie verwierp ze.

7 Afsluiting

Aan het einde van het jaarverslag 2008 past een woord van dank aan allen die een bijdrage geleverd hebben aan het werk binnen en namens onze partij. Op plaatselijk, provinciaal, landelijk en Europees niveau is heel veel werk verzet vanuit de overtuiging dat ons beginsel het waard is om uitgedragen te worden in de samenleving. De Heere heeft gaven en krachten geschonken om dit werk te kunnen en te mogen doen. Wij hopen dat de Heere Zijn zegen daarover wil schenken. Hij geve ons in de toekomst voor het werk van de Staatkundig Gereformeerde Partij afhankelijkheid van Hem Die alle dingen regeert naar Zijn welbehagen. Niet onze mening, niet onze menselijke instituties, maar Gods Woord moge onze richtsnoer zijn.

Gouda, februari 2009

drs. P.A. Zevenbergen,
secretaris

W. Klijn,
algemeen voorzitter

Het Stembureau bestaat uit de volgende personen:

Voorzitter:

dhr. J.A. Bliëk, Kruisbessestraat 45, 4413 DA Krabbendijke

Leden:

dhr. P. Koolmees, Korenmolen 7, 2906 RA Capelle aan den IJssel

dhr. K. Bos, Rode Paard 8, 1602 DA Enkhuizen

dhr. J.A. Pitlo, Krommesteeg 3, 3984 NE Odijk

dhr. F. Kollijn, Huijgenstraat 20, 4532 KB Terneuzen

dhr. A. Doolaard, Eksterstraat 48, 3853 SH Ermelo

dhr. F.H. Engberts, Zeegravensingel 24, 8271 KG IJsselmuiden

dhr. J.C. Anker, Julianalaan 5, 6721 ED Bennekom

dhr. A.J. Vente, Moerkapelse Zijde 76, 2751 DP Moerkapelle

Het Hoofdbestuur van de Staatkundig Gereformeerde Partij,

ds. A. van Heteren, partijvoorzitter

W. Kollijn, algemeen voorzitter

drs. P.A. Zevenbergen, secretaris

Dijlago A

Begroting van de SGP voor het jaar 2009 en vaststelling van de ledenbijdrage 2010 bijdrage SGP

Postcode	2008	2009	2010
LASTEN			
1. Personeelskosten	380.250	376.250	279.925
2. Bureaukosten	78.600	73.000	59.400
3. Vergader- en advieskosten	141.250	247.750	95.325
4. Publiciteitskosten	350.000	304.750	335.500
5. Bijdrage aan de geledingen	168.050	148.000	152.050
<i>Guido de Brès-Stg (WI)</i>	87.300	84.000	88.050
<i>Jongeren</i>	80.750	64.000	64.000
<i>Fractie</i>	-	-	-
6. Verkiezingskosten	255.500	240.000	222.500
TOTAAL LASTEN	1.379.650	1.389.750	1.144.700
BATEN			
7. Inkomsten	864.250	802.750	787.000
<i>Contributies</i>	364.500	362.000	365.000
<i>Abonnementsgeld</i>	155.250	136.000	132.000
<i>Advertenties</i>	68.000	67.000	66.000
<i>Giften /collecten</i>	50.000	20.000	60.000
<i>Overbetalingen</i>	35.000	35.000	55.000
<i>Rentebaten</i>	157.500	161.500	85.000
<i>Overige</i>	34.000	21.250	24.000
8. Subsidie ministerie	457.000	458.500	449.000
TOTAAL BATEN	1.321.250	1.261.250	1.236.000

Voorstel tot verhoging ledenbijdrage en indexatie daarvan

Het Hoofdbestuur stelt voor om de ledenbijdrage:

- 1 voor het jaar 2010 vast te stellen op € 15,00 (thans € 13,50);
- 2 met ingang van 2011 jaarlijks te verhogen met € 0,50.

Toelichting op het voorstel tot verhoging van de ledenbijdrage

De ledenbijdrage was van 1996 t/m 2001 (dus gedurende 6 jaar) vastgesteld op € 11,34 (toen nog f 25,00). Vanaf 2002 t/m heden is de bijdrage € 13,50 (met uitzondering van 2006 en 2007 toen de ledenbijdrage in verband met het intrekken van de rijkssubsidie was vastgesteld op € 15,00).

Van een indexatie is in die jaren dus geen sprake geweest, terwijl de kosten uiteraard wel stegen. Dat de inkomsten aan ledenbijdragen in absolute zin in die jaren wel toenamen, is te danken aan de groei van het aantal leden in die jaren. Inmiddels is duidelijk dat de komende jaren bezuinigd zal worden op de rijkssubsidie. In een periode van vier jaar wordt de subsidie met plm. 10% verminderd. Daarnaast lijkt het aantal leden te stabiliseren. Daartegenover wil het Hoofdbestuur juist een extra (financiële) inspanning leveren om de vitaliteit van de partij te bevorderen. Het intrekken van de subsidie in 2006 en 2007 had een onzekere financiële situatie tot gevolg, waardoor een noodzakelijke personele versterking binnen het SGP-bureau uitgesteld is. Deze versterking is gewenst om te komen tot een intensievere ondersteuning van kiesverenigingen. Nog afgezien van een noodzakelijke vitalisering van een aantal kiesverenigingen, wordt in toenemende mate een beroep gedaan op het bureau van de SGP.

De salarisontwikkeling van het personeel van de SGP houdt gelijke tred met die van de rijksambtenaren. Deze salarissen stijgen tussen 2002 en 2010 gemiddeld met 2,8% per jaar. (Uiteraard zonder daarbij rekening te houden met extra periodieken.) De reële kostenstijging in die periode is per saldo op jaarbasis zo'n 3%. Door de contributie met ingang van 2011 jaarlijks te verhogen met € 0,50 wordt de autonome toename van de kosten gecompenseerd.

Bovenvermelde systematiek geeft een grote mate van voorspelbaarheid, ook voor de plaatselijke kiesverenigingen. Zij kunnen hun financieel beheer al in een vroegtijdig stadium hierop (blijven) afstemmen.

Een eventuele extra verhoging van de ledenbijdrage moet uiteraard altijd weer separaat - en gemotiveerd - ter besluitvorming aan de algemene vergadering worden voorgelegd.

De ledenbijdrage is overigens ook na bovenbedoelde verhoging en indexatie in vergelijking met die van andere politieke partijen als zeer laag te beschouwen.

001000

Verkiezing leden Hoofdbestuur

Het Hoofdbestuur stelt in de hierna vermelde gevallen de volgende kandidaten voor (telkens in alfabetische volgorde).

I. **Afvaardend en Invulplaatsen, ds. A. van Heteren**

a. **ds. A. van Heteren**

Ds. Van Heteren, geboren op 5 oktober 1951, is partijvoorzitter van het Hoofdbestuur van de SGP waarvan hij sinds 1997 deel uitmaakt. Hij is predikant binnen de Christelijke Gereformeerde Kerken. Verder is hij redactiesecretaris van Bewaar het Pand, bestuurslid van de Stichting Kom Over En Help, lid van de Raad van Toezicht Stichting voor Onderwijs op Reformatorische Grondslag te Amersfoort en secretaris van de Gereformeerde Bijbelstichting.

b. **drs. M.A. Kempeneers**

Ds. Kempeneers, geboren op 5 november 1964, is predikant binnen de Christelijke Gereformeerde Kerken. Verder is hij voorzitter van het bestuur van de Stichting voor Speciaal Onderwijs op Gereformeerde Grondslag te Zwolle en lid van het Verenigingsbestuur van de Stichting voor Onderwijs op Reformatorische Grondslag te Amersfoort.

II. **Afvaardend en Invulplaatsen, ds. C.A. van Dieren**

a. **ds. C.A. van Dieren**

Ds. Van Dieren, geboren op 30 juni 1953, is vanaf 1992 lid van het Hoofdbestuur. Hij is predikant binnen de Gereformeerde Gemeenten.

b. **ds. J.M.D. de Heer**

Ds. De Heer, geboren op 24 juli 1971, is predikant binnen de Gereformeerde Gemeenten. Hij is lid van een tweetal deputaatschappen en lid van de Commissie Zorg van de Particuliere Synode Zuid van de Gereformeerde Gemeenten. Ook is hij lid van de Adviesraad van het Calvin College.

III. **Afvaardend en Invulplaatsen, ds. A. Vlietstra**

a. **ds. H. Lassche**

Ds. Lassche, geboren op 5 augustus 1965, is predikant van de Hersteld Hervormde Kerk te Oud-dorp.

b. **ds. A. Vlietstra**

Ds. Vlietstra, geboren op 5 april 1958, is vanaf 2005 lid van het Hoofdbestuur. Hij is predikant van de Hersteld Hervormde Kerk te Katwijk aan Zee en vervult diverse functies binnen dat kerkverband. Verder is hij bestuurslid van de Gereformeerde Bijbelstichting en van het Isaac de Costa Fonds.

Bijlage 2

Kwantitatief overzicht

	2007	2008
	1 januari 2007	1 januari 2008
Zetels in Tweede Kamer	2	2
Zetels in Eerste Kamer	2	2
Zetels in Europees Parlement	2	2
Leden	26.982	26.906
Abonnees op De Banier	6.883	6.784
Plaatselijke klesverenigingen	215	221
Provinciale verenigingen	11	11
Gedeputeerden	1	1
Leden Provinciale Staten	14	14
Burgemeesters	6	5
Wethouders	38	38
Raadsleden	256	256

Bijlage 3

Verslag van de op 15 maart 2008 gehouden 87e algemene vergadering (partijdag) van de Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP) in het Van Lodensteincollege te Amersfoort

1.5 Opening

De partijvoorzitter, ds. A. van Heteren, heet een ieder hartelijk welkom op deze voor de SGP nieuwe vergaderlocatie en spreekt de wens uit dat van een goede vergadering sprake zal mogen zijn.

Hij opent de vergadering met het laten zingen van Psalm 73 vers 14, leest vervolgens Amos 3 : 1-15 en gaat voor in gebed.

De partijvoorzitter spreekt een openingswoord uit naar aanleiding van Amos 3 : 8a, luidende: 'De leeuw heeft gebruid, wie zou niet vrezen?' Amos profeteerde in een tijd van welvaart en van rijkdom. Hij heeft vooral gearbeid onder het Tienstammenrijk. Amos was een veeherder uit Thekôa, een profeet die het Woord van God heeft uitgedragen zonder aanzien des persoons. Hij heeft de zonden aangewezen onder het volk van Israël. Een volk dat bijzonder was beweldadigd, maar ook heel ver was afgeweken van God. Het was een wonder dat Amos nog mocht spreken in de naam van de Heere. Het zou immers rechtvaardig zijn geweest als de Heere niet meer liet waarschuwen.

Het is dan ook Gods lankmoedigheid dat Amos gebruikt wordt om dat nog wel te doen. 'De leeuw heeft gebruld'. Amos neemt daarmee een beeld uit de natuur. Als een leeuw brult, dan is hij zeker van het bemachtigen van zijn prooi, dan sidderen de andere dieren. Met het brullen van een leeuw wordt het profetisch spreken van Amos aangeduid en van alle profeten die ernstig en waarschuwend gesproken hebben tegen de zonden en de overtredingen. Amos heeft gesproken, nee ten diepste heeft de Heere gesproken door middel van Amos. 'De leeuw heeft gebruld'. Het volk werd door hem ernstig gewaarschuwd, de zonden werden eerlijk aangewezen vanuit een bewogenheid met zijn volks- en tijdgenoten. Amos had te zeggen wat de Heere hem ingaf om te spreken. Het oordeel komt. 'De leeuw heeft gebruld, wie zou niet vrezen?'

Vanuit dit Schriftgedeelte kunnen lijnen worden doorgetrokken naar de dag van vandaag. Hoe is het in ons land? Hoe vele zonden en overtredingen tegen de Heere worden er begaan? Al wat God verbiedt, lijkt goed genoemd en gepraat te worden. Het gevaar van gewenning aan de zonden, het zich erbij neerleggen, is zo groot. Amos is ons tot een voorbeeld in het naspreken van Gods Woord. Niet onbehouden, maar eerlijk en bewogen. Brult heden ten dage de leeuw nog wel? Wordt nog wel voldoende gewaarschuwd? In het kerkelijke leven? Tegen het toe- en afdoen aan en van Gods Woord? Vandaag gaat het vooral om het politieke leven. Wat hebben volksvertegenwoordigers en bestuurders van de SGP vrijmoedigheid en vooral ook getrouwheid nodig om Gods Woord onverkort te laten doorklinken in het politieke leven. 'De leeuw heeft gebruld, wie zou niet vrezen?' Velen van het volk van Israël vreesden niet. Zij gingen voort op de ingeslagen weg. En de oordelen zijn uiteindelijk gekomen. Er was geen sprake van bekering ondanks de woorden van Amos. Is het zo in grote lijnen ook niet bij ons? Wat is het een zegen als onze politieke vertegenwoordigers en bestuurders niet alleen goed van God krijgen te spreken, maar als de Heere daarin ook nog meekomt. 'De leeuw heeft gebruld, wie zou niet vrezen?' Dat geldt ten slotte ook in het persoonlijke leven. Als wij een vreemdeling zijn en blijven van het wonder van de wedergeboorte en van waarachtige bekering, staan wij erbuiten. Maar het is nog het heden van genade. Laten wij smeken om waarachtige bekering voor onszelf, maar ook voor ons land en ons volk. Tot eer van de Heere en tot uitbreiding van Zijn koninkrijk. Hij is als een lam ter slachting geleid, maar zit nu aan de rechterhand van Zijn Vader.

Het volk dat in Zijn diensten mag delen is pas echt gelukkig en heeft toekomst. 'En mij, hiertoe door U bereid. Opnemen in Uw heerlijkheid'.

De partijvoorzitter verklaart de vergadering met dit openingswoord voor geopend en meldt dat met kennisgeving afwezig zijn de heren mr. P.J. den Boef, ds. D. Heemskerk, ds. A. Vlietstra, H.C. Schriever, R. Leusink, drs. S. Stoop, dr.mr. J.T. van den Berg en dr. J. Blokland.

Verder vraagt hij aan de leden van het stembureau, zoals vermeld aan het slot van de agenda, om zich na het zingen van het Wilhelmus te begeven naar de door de leden van de regelingscommissie te wijzen ruimte voor het tellen van de stemmen met betrekking tot de verkiezing van Hoofdbestuursleden.

Ook wijst hij er nog op dat de agenda, het verslag van de vorige algemene vergadering, voorstellen, etc. allemaal te vinden zijn in het Jaarverslag 2007. Niet-afgevaardigden hebben een agenda met de daarbij behorende bijlagen ontvangen bij hun toegangskaart.

In de brief waarbij het Jaarverslag 2007 aan de besturen van de plaatselijke kiesverenigingen is toegezonden, zijn ook de ontvangen amendementen vermeld voorzien van een preadvies van het Hoofdbestuur.

o.a. Telefax aan H.M. de Koningin

De partijvoorzitter deelt mee dat een telefax wordt verzonden aan H.M. de Koningin met de volgende inhoud:

'Majesteit,

De leden en het bestuur van de Staatkundig Gereformeerde Partij, heden te Amersfoort in vergadering bijeen, betuigen U en Uw Koninklijk Huis hun gevoelens van eerbied en hartelijke verbondenheid.

De Staatkundig Gereformeerde Partij wil op grond van Gods Woord en het belijden van de Kerk participeren in de parlementaire democratie. Immers, Gods Woord houdt overheid en onderdaan voor: 'God is waarheid, en is geen onrecht; rechtvaardig en recht is Hij' (Deut. 32:4). De Heere is het waard om door ons geëerd en gediend te worden en heeft daar recht op. Zijn geboden zijn heilzaam voor alle mensen. Daarom wil de Staatkundig Gereformeerde Partij ook in het publieke domein daar getuigenis van afleggen.

Wij hopen dat U vanuit de overtuiging dat de Heere regeert, gestalte mag geven aan Uw koninklijk ambt. De bekende koning en dichter David heeft in Psalm 86 gebeden: 'Heere, mijn God! ik zal U met mijn ganse hart loven, en ik zal Uw Naam eren in eeuwigheid'.

De Heere geve U en ons dat te mogen ervaren.

Wij wensen U gezondheid, kracht en wijsheid van boven toe voor het verantwoordelijke werk dat u mag verrichten ten dienste van ons volk. Vanuit de toewijding aan U en Uw Koninklijk Huis bidden wij u van harte Gods zegen toe.

Het is de bede van de leden en het bestuur van de Staatkundig Gereformeerde Partij, dat Hij U nog lang voor Uw gezin, voor Uw familie en voor ons volk wil sparen. Hij zegene U uit Sion tot welzijn van ons gehele volk.

Amersfoort, 15 maart 2008

*drs. P.A. Zevenbergen,
secretaris van het Hoofdbestuur van de SGP'*

campagne voor de eerstvolgende raadsverkiezingen. Als de partij extra financiële middelen nodig heeft, zal het Hoofdbestuur niet schromen daar alsnog om te vragen. De plaatselijke kiesvereniging trekt het amendement vervolgens in. Het voorstel om de contributie voor 2008 met terugwerkende kracht te verlagen van € 16,50 tot € 13,50 en om de contributie voor 2009 vast te stellen op € 13,50 wordt met bijna algemene stemmen aanvaard.

4. Voorstel van het Hoofdbestuur tot wijziging van het algemeen reglement

Door de plaatselijke kiesvereniging van Kapelle-Biezelinge is een amendement ingediend op het voorstel tot wijziging van het artikel in het algemeen reglement over de kandidaatstelling voor de Provinciale Statenverkiezingen. De bedoeling van dat amendement is om ervoor te zorgen dat een kandidatenlijst niet eerder door het bestuur van de provinciale vereniging kan worden vastgesteld dan nadat daarover een ledenvergadering met de plaatselijke kiesverenigingen is gehouden. Een afgevaardigde van de plaatselijke kiesvereniging van Kapelle-Biezelinge voegt aan de schriftelijke toelichting op het door die kiesvereniging ingediende amendement nog toe dat met het aanvaarden daarvan de procedure voor de kandidaatstelling voor provinciale staten ook meer overeenstemt met die voor de Tweede Kamerverkiezingen. Wordt in het laatste geval voor het vaststellen van de kandidatenlijst de leden van de Raad van Advies geconsulteerd, in het eerste geval is dat volgens het amendement de ledenvergadering ofwel in casu de plaatselijke kiesverenigingen. Het amendement wordt met algemene stemmen aangenomen. Vervolgens wordt het voorstel met bijna algemene stemmen aanvaard.

5. Rede van ir. B.J. van der Vlies, voorzitter Tweede Kamerwestlo

De heer ir B.J. van der Vlies spreekt een rede uit onder de titel 'Trouw, in vreugde of smart', waarvoor hij door de partijvoorzitter hartelijk dank wordt gezegd.

De hierboven bedoelde uitgesproken tekst betreft enkele hoofdpunten uit de meer uitvoerige schriftelijke tekst van de partijrede, waarnaar korthedshalve wordt verwezen en die als bijlage bij De Banier van 4 april 2008 (87e jaargang, nr. 7) is toegezonden aan alle leden en donateurs van de SGP.

6. Uitslag van de (her)verkiezing van leden van het Hoofdbestuur

De partijvoorzitter maakt de uitslag van de stemming bekend.

De heer W. Kolijn is aftredend en herkiesbaar. Nevenkandidaat is de heer T. van Oostenbrugge.

Er zijn 361 geldige stemmen uitgebracht. Op de heer Kolijn zijn 357 stemmen uitgebracht en op de heer Van Oostenbrugge 4 stemmen. De heer Kolijn is dus herkozen.

Ook de heer P.T. de Vries is herkiesbaar. Nevenkandidaat is de heer G. Holster. Er zijn 359 geldige en 2 blanco stemmen uitgebracht. Op de heer De Vries zijn 320 stemmen uitgebracht en op de heer Holster 39 stemmen. Ook de heer De Vries is dus herkozen.

Voor de vacature van de heer J.D. Heijkamp zijn voorgedragen de heren ir. L. de Knecht en H. van der Smit. Er zijn 353 geldige stemmen uitgebracht. Van de 8 ongeldige stemmen zijn er 4 blanco. Op de heer De Knecht zijn 251 stemmen uitgebracht en op de heer Van der Smit 102 stemmen. De heer De Knecht is gekozen.

Desgevraagd geven alle gekozen personen aan in hun verkiezing te bewilligen onder de inwachting van de zegen van de Heere.

7. Afscheid van de heer J.D. Heijkamp

De partijvoorzitter zegt de heer J.D. Heijkamp met enkele gevoelvolle afscheidswaarden hartelijk dank voor alles wat hij voor de partij en het Hoofdbestuur heeft gedaan. In financieel onzekere en moeilijke jaren heeft hij de partij een goede koers doen varen. Voor wat betreft de financiële toestand van de partij kan hij die dan ook met een gerust hart verlaten. Dat laat onverlet dat het

Hoofdbestuur met pijn in het hart afscheid neemt na een bestuurslidmaatschap van zo'n 20 jaar, waarvan 12 jaar als penningmeester. De partijvoorzitter wenst de heer Heijkamp Gods zegen toe voor de toekomst en overhandigt hem als blijk van dank en waardering een envelop met inhoud en een boeket bloemen.

De heer Heijkamp merkt op met weemoed afscheid te nemen. Hij zal het bestuurslidmaatschap missen, maar hoopt bij gezondheid in volgende jaren de partijdag als belangstellende zeker te zullen blijven bezoeken. Het liefst had hij 'met stille trom' vertrokken, maar dat is niet gebeurd. Hij is meer een man van cijfers, veel minder van woorden. Hij zegt de Heere dank voor de hulp en de kracht die Hij verleend heeft om een kleine bijdrage te hebben mogen leveren aan het functioneren van de partij. Hij zegt ook de partijvoorzitter dank voor de hartelijke woorden en de ontvangen attenties. Er is zo'n 20 jaar lief en leed met elkaar gedeeld, waarbij het leed meestal de boventoon voerde. Gelukkig dat de liefde voor de beginselen van de partij steeds voorop stond. Terugziende is het 'lief' dan ook blijven overheersen en is er dankbaarheid voor de wijze waarop in de partij kon worden gefunctioneerd. De heer Heijkamp zegt 12 jaar op de 'penningen' te hebben gepast. Het leed was wat dat betreft erg beperkt, al was de inhouding van de rijkssubsidie natuurlijk een dieptepunt voor de partij. Maar de achterban gaf ook toen met gulle hand. Op 1 januari 1996 was er omgerekend € 590.000 in kas. Hij kan zijn opvolger, de heer Tanis, een bedrag meegeven van € 3,9 miljoen. Dat is een rendement van zo'n 566%. De heer Heijkamp is dankbaar dat de Heere zo rijk heeft gezegend en spreekt zijn grote erkentelijkheid uit voor de leden van de partij die zo vele giften hebben overgemaakt. Zo afscheid nemen, valt niet echt zwaar. Hij zegt de partij dank voor het in hem gestelde vertrouwen in de achterliggende jaren. En wenst een ieder voor de toekomst Gods onmisbare zegen toe bij de verantwoordelijke taak om de beginselen van de partij uit te dragen. 'Gerechtigheid verhoogt een volk, maar de zonde is een schandvlek der natiën'. Daarom: 'Bewaar het pand u toebetrouwd'. De heer Heijkamp besluit zijn toespraak met de wens dat God de partij tot een rijke zegen mag stellen voor ons land en ons volk en met een gedicht, waarna hij de partijkas - een Solide Gevulde Portemonnee - symbolisch overdraagt aan de nieuwe penningmeester, de heer J.P. Tanis.

De heer Tanis aanvaardt de partijkas, zegt daarvoor dank en merkt met een kwinkslag op dat rendementen vanuit het verleden geen garantie geven voor de toekomst.

Bifbedoeling

De partijvoorzitter deelt mee dat de plaatselijke kiesverenigingen per brief van 17 oktober 2007 uitgebreid zijn geïnformeerd over mogelijkheden om de vitaliteit van de kiesverenigingen te bevorderen.

Graag wil hij het belang van goed en actief functionerende kiesverenigingen - dat laat helaas zo hier en daar toch wel wat te wensen over - benadrukken onder verwijzing naar de in bovenbedoelde brief vermelde mogelijkheden om daar verbetering in aan te brengen. Waarbij het belang van een permanente ledenwerving niet vergeten mag worden. Dat is niet een activiteit voor eens in de zo veel jaar, maar moet voortdurend aandacht krijgen.

Q. Rondvraag

Er is een aantal vragen met een zelfde strekking ontvangen (o.m. pkv's Lunteren, Leersum, Doorn en Barneveld) over uitlatingen van de heer H. van Kooten die hij heeft gedaan nadat bekend is geworden dat hij is voorgedragen ter benoeming tot burgemeester van de gemeente Noord-Beveland. Het betreft de uitspraak dat hij als burgemeester bereid is in voorkomend geval op zondag een prijs voor een zeilwedstrijd uit te reiken. De partijvoorzitter antwoordt dat door de algemeen voorzitter, de heer W. Koliijn, zowel in het Reformatorisch Dagblad als in De Banier - dus publiekelijk - reeds namens het Hoofdbestuur is gesteld dat een eventuele prijsuitreiking voor een sportwedstrijd op zondag in strijd is met het vierde gebod van de Wet des Heeren en daarmee ook met het Program van Beginselen van de SGP. Hier is geen sprake van een 'werk van barmhartigheid of van noodzakelijkheid'. Het Hoofdbestuur hoopt dat het op zichzelf theoretische voorbeeld nooit werkelijkheid zal worden en dat betrokkene dan geen gehoor aan zo'n verzoek zal geven. Als zich zo'n geval in

de praktijk voordoet is dat overigens van een andere orde dan wanneer iets gezegd wordt wat niet juist is. In zo'n geval zal in eerste instantie de desbetreffende plaatselijke kiesvereniging moeten beoordelen of, en zo ja welke, maatregelen genomen moeten worden. Ook moet in ogeschouw worden genomen dat een burgemeester - meer nog dan een raadslid (die al 'stemt zonder last') of zelfs een wethouder - een eigen verantwoordelijkheid heeft en uit hoofde daarvan, en in overeenstemming met zijn ambt, eigen afwegingen moet maken. Dat is inherent aan zo'n openbaar ambt. Overigens is het onze Bijbelse plicht gericht te zijn op het behoud van zondaren, en dat zijn wij door de zondeval van nature allemaal. Dat mag en moet ons bescheiden doen zijn, zonder daarmee zonden te vergoelijken. Niet veroordelen - soms slechts op basis van een krantenartikel zonder met betrokkene gesproken te hebben - maar bidden of de Heere hem én ons allen van verkeerde opvattingen - om welk gebod van de Tien Geboden het dan ook gaat - wil afbrengen.

Met het oog op de te houden collecte is gevraagd (o.a. pkv. Langerak) naar een indicatie van de kosten voor de partijdag. De partijvoorzitter zegt dat het om ongeveer € 10,- per persoon gaat.

Gevraagd wordt of het Hoofdbestuur bereid is de opzet van de partijdag te evalueren (pkv. Middelburg) en dat de middagpauze als een wezenlijk onderdeel van de partijdag moet worden beschouwd en het middagprogramma vaak erg interessant was. De partijvoorzitter antwoordt dat de partijdag elk jaar door het Hoofdbestuur wordt geëvalueerd. Geconstateerd moet worden dat de opkomst dit jaar zeker niet lager is dan vorig jaar, dat een ruime koffiepauze alle gelegenheid biedt voor onderlinge ontmoeting en dat uiteraard het lunchpakket ter plaatse mag worden genuttigd. Mede gelet op de hoge kosten in voorgaande jaren en de D.V. op zaterdag 26 juni 2008 te houden jubileumbijeenkomst is voor deze opzet gekozen. Verder is het de bedoeling meer congressen te gaan organiseren met een politiek karakter ter vervanging van het middagdeel van de partijdag in voorgaande jaren.

Er wordt een vraag gesteld over een opinieartikel over de Rooms-katholieke kerk in het Reformatorisch Dagblad van ds. H. van den Belt. De partijvoorzitter gaat er vanuit dat de vragensteller hierover persoonlijk in gesprek is gegaan met ds. Van den Belt. Verder zal de vraag dan nog eerder gericht moeten worden tot het Reformatorisch Dagblad dan tot de SGP. Telkens opnieuw moet weer goed worden onderscheiden in welke hoedanigheid een lid van het Hoofdbestuur optreedt. Opiniekunten worden op persoonlijke titel en niet namens het Hoofdbestuur geschreven.

Opgemerkt wordt dat uit de pers blijkt dat bij de laatste jongerendag van de SGP-jongeren wonderlijk uitgedoste wezens op het podium te zien waren. De vraag dringt zich op of dit nu de manier is om de beginselen van Gods Woord tot meer erkenning te brengen. De partijvoorzitter antwoordt dat wij allemaal jong zijn geweest en dan wel eens wat doen waarvan je later zegt dat beter niet gedaan te hebben. Overigens is de SGP-jongeren een zelfstandige rechtspersoon (is subsidievoorwaarde) die zelf ook voluit hiervoor verantwoordelijk is. Dat neemt niet weg dat er regelmatig en goed wederzijds overleg is en dat dit punt in een volgend overleg aan de orde zal worden gesteld.

Een laatste vraag (pkv. Renswoude) is of in de korte persoonsbeschrijving van herkiesbare leden van het Hoofdbestuur bij de agenda voor de partijdag kan worden vermeld hoe lang zij al zitting hebben in het Hoofdbestuur. De partijvoorzitter antwoordt dat het Hoofdbestuur zich op die vraag nader zal beraden.

10. Slotwoord

Ds. H. van den Belt leest Johannes 19 : 1-11 en spreekt zijn slotwoord uit naar aanleiding van vers 11, deze woorden: 'Gij zoudt geen macht hebben tegen Mij, indien het u niet van boven gegeven ware'.

Els wij oog in oog staan met de Koning der koningen, met de Heere der heren, met de lijdende Christus, dan moet diepe eerbied ons hart vervullen. Spottend wordt het uitgesproken: 'Ziet, de Mens!' en 'Ziet, uw Koning!' Maar wat een rijke boodschap.

Financieel jaarverslag

Verslag van de penningmeester

(toelichting op de samengevoegde rekening van baten en lasten over het jaar 2008; bedragen afgerond op 1.000 euro's)

Algemeen

Het afgelopen jaar 2008 was een jaar van veel veranderingen binnen de SGP-organisatie. Er hebben diverse personeelsmutaties plaatsgevonden, waardoor er sprake is van extra kosten omdat op interim-basis capaciteit aangetrokken moest worden. Daarnaast is er door de medewerkers van het SGP-bureau vanuit alle geledingen veel tijd en energie besteed aan de interne organisatie. Zo is er gewerkt aan het opstellen van een beleidsplan en is er een eerste inventarisatie gemaakt van alle wensen op het gebied van kantoorautomatisering. Deze wensen zullen begin 2009 geconcretiseerd gaan worden in een plan wat moet leiden tot de keuze van een softwarepakket dat voldoet aan de wensen die nu én in de toekomst gesteld gaan worden. Eén en ander zal ook gaan leiden tot een betere dienstverlening aan de kiesverenigingen. Naast bovengenoemde zaken die (forse) impact hebben gehad op het resultaat over 2008, hebben de juridische procedures ook de nodige kosten met zich meegebracht. Gelukkig hebben de leden ook de SGP het afgelopen jaar weer ruim bedeed; in het afgelopen jaar ontving de partij maar liefst bijna € 110.000 aan vrijwillige giften en overbetalingen voor De Banier. Voor uw grote offervaardigheid voor onze partij zeggen wij u allen zeer hartelijk dank.

Hieronder volgt een korte toelichting op een aantal posten van de jaarrekening over 2008.

BATEN

De totale baten bedroegen over het jaar 2008 € 1.206.000. Dat is ten opzichte van de begroting € 30.000 minder dan voorzien. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

Partijorgaan

Per saldo waren de totale baten voor De Banier € 14.000 minder dan begroot. Aan abonnementsgelden werd door een toename van het aantal abonnementen € 3.000 meer ontvangen dan begroot. Dit jaar bleven de vrije giften voor De Banier echter € 17.000 achter bij het begrote bedrag.

Subsidie

De totaal ontvangen subsidie over 2008 is per saldo € 57.000 lager dan begroot.

In november 2008 is de definitieve beschikking ontvangen over 2007. De subsidie is gebaseerd op het kasstelsel. Doordat de uitgaven in 2007 aanzienlijk lager waren dan gebruikelijk (als gevolg van het subsidieloze tijdperk) waren de werkelijke bestedingen lager dan de maximale subsidie. Op kasbasis heeft de SGP in 2007 € 388.000 uitgegeven, terwijl er in de jaarrekening uitgegaan was van een subsidiebedrag van € 448.000. Per saldo dus een correctie van € 60.000 die ten laste komt van 2008.

Rente

Door hogere rentetarieven en een aanmerkelijk grotere liquiditeit dan verwacht als gevolg van het alsnog ontvangen van de subsidie werd € 27.000 meer rente ontvangen dan begroot.

LASTEN

De totale lasten bedroegen over het jaar 2008 € 1.312.000. Dat is ten opzichte van de begroting een stijging van een kleine € 168.000. Ook nu worden de belangrijkste verschillen hieronder toegelicht.

SGP-bureau

De lasten voor het SGP-bureau vielen fors hoger uit dan begroot, namelijk € 217.000.

Er zijn enkele oorzaken die het grootste gedeelte van het verschil verklaren. Door het ontstaan van enkele vacatures moest er gebruik gemaakt worden van inleenkrachten. De kosten hiervan bedroegen ruim € 60.000. Uiteraard heeft dit ook geleid tot wervings- en selectiekosten. Daarnaast konden er minder personele lasten worden doorberekend naar de diverse geledingen (een verschil van € 30.000). Ook de post bureau- en (juridische) advieskosten was hoger dan begroot. Dit mede als gevolg van de gevoerde juridische procedures en de kosten van het opstellen van een beleidsplan.

CWV

De in 2007 opgeheven zelfstandige Stichting Voorlichtings- en Vormingscentrum van de SGP is getransformeerd tot de afdeling Communicatie, voorlichting en vorming.

Deze afdeling heeft een sterke stimulerende impuls gekregen in haar uit te voeren activiteiten van publiciteit en de vitalisering van kiesverenigingen. Daarom waren de lasten in de begroting met subsidie voor 2008 begroot op het forse bedrag van € 308.000. Zij kon haar activiteiten helaas niet volledig realiseren. Hierdoor werden de werkelijke lasten voor 2008 beperkt tot een bedrag van € 243.000.

Bijdragen in tekorten

Voor de begroting van 2008 was voor bijdragen in de tekorten van de verschillende geledingen door de partij een bedrag begroot van € 152.000. In werkelijkheid zijn de bijdragen uitgekomen op € 140.000. Alle geledingen ontvangen een bijdrage die vrijwel overeenkomt met de begroting.

Campagnekosten

De werkelijke campagnekosten zijn plm. € 31.000 hoger dan begroot. De belangrijkste reden hiervoor is de campagne rond de waterschapsverkiezingen. In het totale bedrag is tevens een (begroot) bedrag van € 100.000 opgenomen als dotatie aan de voorziening ten behoeve van de Tweede Kamerverkiezingen.

Resultaat 2008

Het boekjaar 2008 is per saldo afgesloten met een negatief resultaat van ruim € 106.000 in tegenstelling tot een begroot positief resultaat van € 91.000. Dit is het resultaat van per saldo € 30.000 minder inkomsten en plm. € 168.000 meer uitgaven.

Resultaatbestemming

Het resultaat over 2008 is als volgt verdeeld:

› Bestemmingsreserve verkiezingen

Uit de bestemmingsreserve verkiezingen is een bedrag van € 100.000 vrijgevallen ter dekking van campagnekosten.

› Bestemmingsreserve ICT

Besloten is om ultimo 2008 een bestemmingsreserve te vormen ter dekking van de in 2009 te maken kosten ten behoeve van de noodzakelijke investeringen op het gebied van kantoorautomatisering (zowel software als hardware). Aan de hand van een reële berekening is de hoogte vastgesteld op € 75.000.

› Algemene reserve

Per saldo resteert een bedrag van € 81.000 dat ten laste is gebracht van de algemene reserve.

Sliedrecht, februari 2009

J.P.Tanis

Balance per 31 December 2008
(bedragen in euro's)

	<u>31-12-2008</u>	<u>31-12-2007</u>
ACTIVA		
Materiële vaste activa		
Kantoorinrichting/apparatuur	4.631	5.321
Financiële vaste activa		
Effecten	241.500	299.540
Deposito's	3.408.053	3.414.644
Vorderingen		
Rekening-courant		
Guido de Brès-Stichting, WI-SGP	16.507	24.674
Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa	2.475	-
SGP-jongeren	11.139	11.426
Stichting Fractiebijstand SGP	52.520	-
Partijbijdragen	18.727	33.955
Rente	27.182	29.624
Subsidies	84.484	89.635
Overige vorderingen	44.079	38.258
Liquide middelen	99.885	64.557
	<u>4.011.182</u>	<u>4.011.634</u>
PASSIVA		
Vermogen		
Bestemmingsreserve huisvesting	436.898	436.898
Bestemmingsreserve verkiezingen	700.000	800.000
Bestemmingsreserve ICT	75.000	-
Algemene reserve	2.014.865	2.096.096
Voorzieningen		
Verkiezingsfonds	552.355	428.359
Dekking tekorten gelieerde stichtingen / vereniging	120.803	143.262
Kortlopende schulden		
Rekening-courant		
Stichting Vormingsactiviteiten Oost-Europa	-	5.426
Stichting Fractiebijstand SGP	-	2.250
Partij-orgaan	29.436	51.598
Overige schulden	81.825	47.745
	<u>4.011.182</u>	<u>4.011.634</u>

Accountantsverklaring

Sloepark 2-4
3941 PP Doorn
Postbus 294
3940 AG Doorn
Telefoon: (0343) 41 59 40
Telefax: (0343) 41 44 78
E-mail: donrn@vanreeacc.nl
Internet: www.vanreeacc.nl

Aan: het bestuur van de Staatkundig Gereformeerde Partij

ACCOUNTANTSVERKLARING

Opdracht

Wij hebben gecontroleerd of de in dit jaarverslag opgenomen balans en rekening van baten en lasten van de Staatkundig Gereformeerde Partij te 's-Gravenhago over 2008 op de juiste wijze is ontleend aan de door ons gecontroleerde jaarrekening 2008 van de Staatkundig Gereformeerde Partij. Bij die jaarrekening hebben wij op 6 februari 2009 een goedgekeurde accountantsverklaring verstrekt. Het bestuur van de vereniging is verantwoordelijk voor het opstellen van de balans en de rekening van baten en lasten in overeenstemming met de grondslagen zoals gehanteerd in de jaarrekening 2008 van de Staatkundig Gereformeerde Partij. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de balans en de rekening van baten en lasten te verstrekken.

Werkzaamheden

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig dienen wij onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de balans en de rekening van baten en lasten op de juiste wijze is ontleend aan de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel is de balans en de rekening van baten en lasten in alle van materieel belang zijnde aspecten op de juiste wijze ontleend aan de jaarrekening.

Toelichting

Wij vestigen er de aandacht op dat voor het inzicht dat vereist is voor een verantwoorde oordeelsvorming omtrent de financiële positie en de resultaten van de vereniging en voor een toereikend inzicht in de reikwijdte van onze controle de balans en de rekening van baten en lasten dienen te worden gelezen in samenhang met de volledige jaarrekening, waaraan deze zijn ontleend, alsmede met de door ons daarbij op 6 februari 2009 verstrekte goedgekeurde accountantsverklaring. Deze toelichting doet geen afbreuk aan ons oordeel.

Doorn, 6 februari 2009
VAN REE ACCOUNTANTS EN
BELASTINGADVISEURS BV

w.g.

Registeraccountant

Rekening van baten en lasten over het jaar 2008
(bedragen in euro's)

	2008		2007
	uitkomst	begroting	uitkomst
BATEN			
Partijbijdragen	358.978	365.000	401.749
Partij-orgaan	392.149	449.000	910.449
Subsidie	308.477	322.000	367.451
Rente	112.770	85.000	72.057
Giften	26.170	15.000	374.974
Overige	7.675	-	436.898
	<u>1.206.219</u>	<u>1.236.000</u>	<u>2.563.578</u>
LASTEN			
SGP-bureau	361.263	144.000	143.176
CVV	243.015	307.650	195.968
Bijdragen in tekorten	139.153	152.050	252.604
Partij-orgaan	280.818	288.500	277.718
Campagnekosten	253.519	222.500	310.650
Vergaderkosten	34.682	30.000	32.241
	<u>1.312.450</u>	<u>1.144.700</u>	<u>707.149</u>
Resultaat	<u>106.231-</u>	<u>91.300</u>	<u>1.856.429</u>
Resultaatbestemming:			
Bestemmingsreserve huisvesting	-	-	436.898
Bestemmingsreserve verkiezingen	100.000-	-	800.000
Bestemmingsreserve ICT	75.000	-	-
Algemene reserve	81.231-	91.300	619.531
	<u>106.231-</u>	<u>91.300</u>	<u>1.856.429</u>

**Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Het bestuur van het CDA
Postbus 30453
2500 GL DEN HAAG

**OGBK/ Openbaar Bestuur
en Democratie
Democratie en Burgerschap**

Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.minbzk.nl

Contactpersoon

[Redacted]

[Redacted]@minbzk.nl

Kenmerk
2009-0000397342

Datum 2 november 2009
Betreft Vaststelling subsidie Wspp 2008

Bijlagen
2

Geacht bestuur,

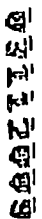
Hierbij zend ik u de definitieve vaststelling van de subsidie over het jaar 2008. De subsidie is vastgesteld op basis van het door uw partij ingediende financieel verslag, activiteitenverslag en de verstrekte goedkeurende accountantsverklaring. De cijfermatige onderbouwing van de vastgestelde subsidie voeg ik bij.

Op basis van de aanvraag is reeds een voorschot op de subsidie betaald. Het resterende subsidiebedrag zal op korte termijn worden uitbetaald.

Indien u naar aanleiding van deze brief, het besluit of de cijfermatige onderbouwing nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met [Redacted] (telefoon: [Redacted] en e-mail [Redacted]@minbzk.nl).

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
voor deze,
de directeur-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties,

Mevrouw A.C. van Es

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Gelet op de Wet subsidiëring politieke partijen;

Gelet op het besluit van 29 januari 2009, kenmerk 2009-000025117 (Stcrt. 2009, nr. 26)

besluit

1. Voor de politieke partij CDA voor het jaar 2008 de subsidie vast te stellen op **€ 3.594.444,47**. Hiervan betreft € 669.732,00 de subsidie ten behoeve van het politiek wetenschappelijke instituut en € 181.780,85 de subsidie ten behoeve van de politieke jongerenorganisatie.

2. Na verrekening van de voor het jaar 2008 verstrekte voorschot van € 2.879.162,00 resteert een nog te ontvangen bedrag van (afgerond) **€ 715.282**.

Bij de vaststelling van de subsidie is uitgegaan van een politieke partij met 54.746 leden en van een politieke jongerenorganisatie met 844 leden.

Het nog te ontvangen bedrag zal worden overgemaakt op rekening **667215077** ten name van **Centrale verrekenkas CDA te Den Haag**.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
Voor deze,
de directeur-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties,

Mevrouw A.C. van Es

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht en met inachtneming van de bepalingen van deze wet kan de belanghebbende binnen zes weken nadat het besluit is verzonden of uitgereikt daartegen een bezwaarschrift indienen bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (Postbus 20011, 2500 EA Den Haag).

2009-0000397342

Bijlage 2 bij 2009-0000397342 (CDA)

Vaststelling subsidie Wspp 2008

Politieke partij	CDA
Aantal zetels	41
Aantal leden	54.746
Aantal jongeren	844

Bedragen	1 januari 2008
Basisbedrag	€ 182.886,00
Bedrag per kamerzetel	€ 53.046,00
Bedrag per lid	€ 7,04
Politiek-wetenschappelijk instituut, basisbedrag	€ 128.450,00
Politiek-wetenschappelijk instituut, bedrag per zetel	€ 13.202,00
Politieke jongerenorganisatie, bedrag per zetel	€ 3.651,78
Politieke jongerenorganisatie, bedrag per jongerenlid	€ 37,98

Berekening	
Algemeen deel	
Basisbedrag	€ 182.886,00
Bedrag per zetel	€ 2.174.886,00
Bedrag per lid	€ 385.159,62
Subsidiemaximum	€ 2.742.931,62
Aantal leden bij subsidieverlening	66.569
Aantal leden bij subsidievaststelling	54.746
Gerealiseerde subsidiabele uitgaven	€ 3.095.356,00
Te ontvangen subsidie - algemeen deel	€ 2.742.931,62
Politiek wetenschappelijk instituut	
Basisbedrag	€ 128.450,00
Bedrag per zetel	€ 541.282,00
Subsidiemaximum	€ 669.732,00
Gerealiseerde subsidiabele uitgaven	€ 799.734,00
Te ontvangen subsidie - politiek wetenschappelijk instituut	€ 669.732,00
Politieke jongerenorganisatie	
Bedrag per zetel	€ 149.722,98
Bedrag per jongerenlid	€ 32.057,87
Subsidiemaximum	€ 181.780,85
Aantal jongerenleden bij subsidieverlening	1.360
Aantal jongerenleden bij subsidievaststelling	844
Gerealiseerde subsidiabele uitgaven	€ 305.391,00
Te ontvangen subsidie - politieke jongerenorganisatie	€ 181.780,85
Totaal te ontvangen subsidie	€ 3.594.444,47
Betaald voorschot	€ 2.879.162,00
Totaal afrekening (afgerond)	€ 715.282

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Het bestuur van de PvdA
Postbus 1310
1000 BH AMSTERDAM

DGBK/ Openbaar Bestuur
en Democratie
Democratie en Burgerschap

Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.minbzk.nl

Contactpersoon

[Redacted]

T [Redacted]

[Redacted]@minbzk.nl

Kenmerk
2009-0000397381

Datum 2 november 2009
Betreft Vaststelling subsidie Wspp 2008

Bijlagen
2

Geacht bestuur,

Hierbij zend ik u de definitieve vaststelling van de subsidie over het jaar 2008. De subsidie is vastgesteld op basis van het door uw partij ingediende financieel verslag, activiteitenverslag en de verstrekte goedkeurende accountantsverklaring. De cijfermatige onderbouwing van de vastgestelde subsidie voeg ik bij.

Op basis van de aanvraag is reeds een voorschot op de subsidie betaald. Het resterende subsidiebedrag zal op korte termijn worden uitbetaald.

Indien u naar aanleiding van deze brief, het besluit of de cijfermatige onderbouwing nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met [Redacted] (telefoon: [Redacted] en e-mail: [Redacted])

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
voor deze,
de directeur-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties,

Mevrouw A.C. van Es

6000000000

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Gelet op de Wet subsidiëring politieke partijen;

Gelet op het besluit van 29 januari 2009, kenmerk 2009-000025117 (Stcrt. 2009, nr. 26)

besluit

1. Voor de politieke partij PvdA voor het jaar 2008 de subsidie vast te stellen op **€ 3.076.935,97**. Hiervan betreft € 564.116,00 de subsidie ten behoeve van het politiek wetenschappelijk instituut en € 169.013,36 de subsidie ten behoeve van de politieke jongerenorganisatie.

2. Na verrekening van de voor het jaar 2008 verstrekte voorschot van € 2.398.563,00 resteert een nog te ontvangen bedrag van (afgerond) **€ 678.373**.

Bij de vaststelling van de subsidie is uitgegaan van een politieke partij met 58.334 leden en van een politieke jongerenorganisatie met 1.277 leden.

Het nog te ontvangen bedrag zal worden overgemaakt op rekening **18218** ten name van **de PvdA te Amsterdam**.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
Voor deze,
de directeur-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties,

Mevrouw A.C. van Es

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht en met inachtneming van de bepalingen van deze wet kan de belanghebbende binnen zes weken nadat het besluit is verzonden of uitgereikt daartegen een bezwaarschrift indienen bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (Postbus 20011, 2500 EA Den Haag).

090921150

Bijlage 2 bij 2009-0000397381 (PvdA)

Vaststelling subsidie Wspp 2008

Politieke partij	PvdA
Aantal zetels	33
Aantal leden	58.334
Aantal jongeren	1.277

Bedragen	1 januari 2008
Basisbedrag	€ 182.886,00
Bedrag per kamerzetel	€ 53.046,00
Bedrag per lid	€ 7,04
Politiek-wetenschappelijk instituut, basisbedrag	€ 128.450,00
Politiek-wetenschappelijk instituut, bedrag per zetel	€ 13.202,00
Politieke jongerenorganisatie, bedrag per zetel	€ 3.651,78
Politieke jongerenorganisatie, bedrag per jongerenlid	€ 37,98

Berekening	
Algemeen deel	
Basisbedrag	€ 182.886,00
Bedrag per zetel	€ 1.750.518,00
Bedrag per lid	€ 410.402,61
Subsidiemaximum	€ 2.343.806,61
Aantal leden bij subsidieverlening	59.477
Aantal leden bij subsidievaststelling	58.334
Gerealiseerde subsidiabele uitgaven	€ 8.010.974,00
Te ontvangen subsidie - algemeen deel	€ 2.343.806,61
Politiek wetenschappelijk Instituut	
Basisbedrag	€ 128.450,00
Bedrag per zetel	€ 435.666,00
Subsidiemaximum	€ 564.116,00
Gerealiseerde subsidiabele uitgaven	€ 886.024,00
Te ontvangen subsidie - politiek wetenschappelijk instituut	€ 564.116,00
Politieke jongerenorganisatie	
Bedrag per zetel	€ 120.508,74
Bedrag per jongerenlid	€ 48.504,62
Subsidiemaximum	€ 169.013,36
Aantal jongerenleden bij subsidieverlening	1.200
Aantal jongerenleden bij subsidievaststelling	1.277
Gerealiseerde subsidiabele uitgaven	€ 336.078,00
Te ontvangen subsidie - politieke jongerenorganisatie	€ 169.013,36
Totaal te ontvangen subsidie	€ 3.076.935,97
Betaald voorschot	€ 2.398.563,00
Totaal afrekening (afgerond)	€ 678.373

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Het bestuur van de Socialistische Partij
Vijverhofstraat 65
3032 SC ROTTERDAM

DGBK/ Openbaar Bestuur
en Democratie
Democratie en Burgerschap

Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.minbzk.nl

Contactpersoon

[REDACTED]

T [REDACTED]

[REDACTED]@minbzk.nl

Kenmerk
2009-0000397448

Datum 2 november 2009
Betreft Vaststelling subsidie Wssp 2008

Bijlagen
2

Geacht bestuur,

Hierbij zend ik u de definitieve vaststelling van de subsidie over het jaar 2008. De subsidie is vastgesteld op basis van het door uw partij ingediende financieel verslag, activiteitenverslag en de verstrekte goedkeurende accountantsverklaring. De cijfermatige onderbouwing van de vastgestelde subsidie voeg ik bij.

Op basis van de aanvraag is reeds een voorschot op de subsidie betaald. Het resterende subsidiebedrag zal op korte termijn worden uitbetaald.

Indien u naar aanleiding van deze brief, het besluit of de cijfermatige onderbouwing nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met [REDACTED] (telefoon: [REDACTED] en e-mail [REDACTED]@minbzk.nl).

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
voor deze,
de directeur-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties,

Mevrouw A.C. van Es

0000397448

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Gelet op de Wet subsidiëring politieke partijen;

Gelet op het besluit van 29 januari 2009, kenmerk 2009-0000025117 (Stcrt. 2009, nr. 26)

besluit

1. Voor de politieke partij SP voor het jaar 2008 de subsidie vast te stellen op **€ 2.382.447,62**. Hiervan betreft € 387.004,00 de subsidie ten behoeve van het politiek wetenschappelijke instituut en € 172.692,62 de subsidie ten behoeve van de politieke jongerenorganisatie.

2. Na verrekening van de voor het jaar 2008 verstrekte voorschot van € 1.926.331,00 resteert een nog te ontvangen bedrag van (afgerond) **€ 456.117**.

Bij de vaststelling van de subsidie is uitgegaan van een politieke partij met 45.867 leden en van een politieke jongerenorganisatie met 2.143 leden.

Het nog te ontvangen bedrag zal worden overgemaakt op rekening **3337800** ten name van **de Socialistische Partij te Rotterdam**.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
Voor deze,
de directeur-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties,

Mevrouw A.C. van Es

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht en met inachtneming van de bepalingen van deze wet kan de belanghebbende binnen zes weken nadat het besluit is verzonden of uitgereikt daartegen een bezwaarschrift indienen bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (Postbus 20011, 2500 EA Den Haag).

5 2 0 0 9 0 0 0 0 2 5 1 1 7

Bijlage 2 bij 2009-0000397448 (SP)

Vaststelling subsidie Wspp 2008

Politieke partij	SP
Aantal zetels	25
Aantal leden	45.867
Aantal jongeren	2.143

Bedragen	1 januari 2008
Basisbedrag	€ 182.886,00
Bedrag per kamerzetel	€ 53.046,00
Bedrag per lid	€ 7,04
Politiek-wetenschappelijk instituut, basisbedrag	€ 128.450,00
Politiek-wetenschappelijk instituut, bedrag per zetel	€ 13.202,00
Politieke jongerenorganisatie, bedrag per zetel	€ 3.651,78
Politieke jongerenorganisatie, bedrag per jongerentlid	€ 37,98

Berekening	
Algemeen deel	
Basisbedrag	€ 182.886,00
Bedrag per zetel	€ 1.326.150,00
Bedrag per lid	€ 322.692,37
Subsidiemaximum	€ 1.831.728,37
Aantal leden bij subsidieverlening	50.808
Aantal leden bij subsidievaststelling	45.867
Gerealiseerde subsidiabele uitgaven	€ 1.822.751,00
Te ontvangen subsidie - algemeen deel	€ 1.822.751,00
Politiek wetenschappelijk instituut	
Basisbedrag	€ 128.450,00
Bedrag per zetel	€ 330.050,00
Subsidiemaximum	€ 458.500,00
Gerealiseerde subsidiabele uitgaven	€ 387.004,00
Te ontvangen subsidie - politiek wetenschappelijk instituut	€ 387.004,00
Politieke jongerenorganisatie	
Bedrag per zetel	€ 91.294,50
Bedrag per jongerentlid	€ 81.398,12
Subsidiemaximum	€ 172.692,62
Aantal jongerenleden bij subsidieverlening	3.013
Aantal jongerenleden bij subsidievaststelling	2.143
Gerealiseerde subsidiabele uitgaven	€ 239.703,00
Te ontvangen subsidie - politieke jongerenorganisatie	€ 172.692,62
Totaal te ontvangen subsidie	€ 2.382.447,62
Betaald voorschot	€ 1.926.331,00
Totaal afrekening (afgerond)	€ 456.117

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Het bestuur van de VVD
Postbus 30836
2500 GV DEN HAAG

DGBK/ Openbaar Bestuur
en Democratie
Democratie en Burgerschap

Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.minbzk.nl

Contactpersoon

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]@minbzk.nl

Kenmerk
2009-0000397422

Bijlagen
2

Datum 2 november 2009
Betreft Vaststelling subsidie Wspp 2008

Geacht bestuur,

Hierbij zend ik u de definitieve vaststelling van de subsidie over het jaar 2008. De subsidie is vastgesteld op basis van het door uw partij ingediende financieel verslag, activiteitenverslag en de verstrekte goedkeurende accountantsverklaring. De cijfermatige onderbouwing van de vastgestelde subsidie voeg ik bij.

Op basis van de aanvraag is reeds een voorschot op de subsidie betaald. Het resterende subsidiebedrag zal op korte termijn worden uitbetaald.

Indien u naar aanleiding van deze brief, het besluit of de cijfermatige onderbouwing nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met [Redacted] (telefoon: [Redacted] en e-mail [Redacted]@minbzk.nl).

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
voor deze,
de directeur-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties,

Mevrouw A.C. van Es

6 9 9 9 9 9 9 9 9 9

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Gelet op de Wet subsidiëring politieke partijen;

Gelet op het besluit van 29 januari 2009, kenmerk 2009-0000025117 (Stcrt. 2009, nr. 26)

besluit

1. Voor de politieke partij VVD voor het jaar 2008 de subsidie vast te stellen op **€ 2.157.409,08**. Hiervan betreft € 418.894,00 de subsidie ten behoeve van het politiek wetenschappelijke instituut en € 129.489,49 de subsidie ten behoeve van de politieke jongerenorganisatie.

2. Na verrekening van de voor het jaar 2008 verstrekte voorschot van € 1.680.658,00 resteert een nog te ontvangen bedrag van (afgerond) **€ 476.751**.

Bij de vaststelling van de subsidie is uitgegaan van een politieke partij met 36.832 leden en van een politieke jongerenorganisatie met 1.294 leden.

Het nog te ontvangen bedrag zal worden overgemaakt op rekening **630497516** ten name van **VVD te Den Haag**.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
Voor deze,
de directeur-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties,

Mevrouw A.C. van Es

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht en met inachtneming van de bepalingen van deze wet kan de belanghebbende binnen zes weken nadat het besluit is verzonden of uitgereikt daartegen een bezwaarschrift indienen bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (Postbus 20011, 2500 EA Den Haag).

Bijlage 2 bij 2009-0000397422 (VVD)

Vaststelling subsidie Wspp 2008

Politieke partij	VVD
Aantal zetels	22
Aantal leden	36.832
Aantal jongeren	1.294

Bedragen	1 januari 2008
Basisbedrag	€ 182.886,00
Bedrag per kamerzetel	€ 53.046,00
Bedrag per lid	€ 7,04
Politiek-wetenschappelijk instituut, basisbedrag	€ 128.450,00
Politiek-wetenschappelijk instituut, bedrag per zetel	€ 13.202,00
Politieke jongerenorganisatie, bedrag per zetel	€ 3.651,78
Politieke jongerenorganisatie, bedrag per jongerenlid	€ 37,98

Berekening	
Algemeen deel	
Basisbedrag	€ 182.886,00
Bedrag per zetel	€ 1.167.012,00
Bedrag per lid	€ 259.127,59
Subsidiemaximum	€ 1.609.025,59
Aantal leden bij subsidieverlening	37.700
Aantal leden bij subsidievaststelling	36.832
Gerealiseerde subsidiabele uitgaven	€ 2.745.852,00
Te ontvangen subsidie - algemeen deel	€ 1.609.025,59
Politiek wetenschappelijk instituut	
Basisbedrag	€ 128.450,00
Bedrag per zetel	€ 290.444,00
Subsidiemaximum	€ 418.894,00
Gerealiseerde subsidiabele uitgaven	€ 435.618,00
Te ontvangen subsidie - politiek wetenschappelijk instituut	€ 418.894,00
Politieke jongerenorganisatie	
Bedrag per zetel	€ 80.339,16
Bedrag per jongerenlid	€ 49.150,33
Subsidiemaximum	€ 129.489,49
Aantal jongerenleden bij subsidieverlening	1.200
Aantal jongerenleden bij subsidievaststelling	1.294
Gerealiseerde subsidiabele uitgaven	€ 153.516,91
Te ontvangen subsidie - politieke jongerenorganisatie	€ 129.489,49
Totaal te ontvangen subsidie	€ 2.157.409,08
Betaald voorschot	€ 1.680.658,00
Totaal afrekening (afgerond)	€ 476.751

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Het bestuur van GroenLinks
Postbus 8008
3503 RA UTRECHT

DGBK/ Openbaar Bestuur
en Democratie
Democratie en Burgerschap

Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.mlnbzk.nl

Contactpersoon

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]@mlnbzk.nl

Datum 2 november 2009
Betreft Vaststelling subsidie Wspp 2008

Kenmerk
2009-000397416

Bijlagen
2

Geacht bestuur,

Hierbij zend ik u de definitieve vaststelling van de subsidie over het jaar 2008. De subsidie is vastgesteld op basis van het door uw partij ingediende financieel verslag, activiteitenverslag en de verstrekte goedkeurende accountantsverklaring. De cijfermatige onderbouwing van de vastgestelde subsidie voeg ik bij.

Op basis van de aanvraag is reeds een voorschot op de subsidie betaald. Het resterende subsidiebedrag zal op korte termijn worden uitbetaald.

Indien u naar aanleiding van deze brief, het besluit of de cijfermatige onderbouwing nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met [Redacted] (telefoon [Redacted] en e-mail: [Redacted]@mlnbzk.nl).

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
voor deze,
de directeur-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties,

Mevrouw A.C. van Es

0900-123456789

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Gelet op de Wet subsidiëring politieke partijen;

Gelet op het besluit van 29 januari 2009, kenmerk 2009-0000025117 (Stcrt. 2009, nr. 26)

besluit

1. Voor de politieke partij GroenLinks voor het jaar 2008 de subsidie vast te stellen op **€ 949.640,55**. Hiervan betreft € 220.864,00 de subsidie ten behoeve van het politiek wetenschappelijke instituut en € 49.415,94 de subsidie ten behoeve van de politieke jongerenorganisatie.

2. Na verrekening van de voor het jaar 2008 verstrekte voorschot van € 739.712,00 resteert een nog te ontvangen bedrag van (afgerond) **€ 209.929**.

Bij de vaststelling van de subsidie is uitgegaan van een politieke partij met 17.789 leden en van een politieke jongerenorganisatie met 628 leden.

Het nog te ontvangen bedrag zal worden overgemaakt op rekening **2737962** ten name van **GroenLinks te Utrecht**.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
Voor deze,
de directeur-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties,

Mevrouw A.C. van Es

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht en met inachtneming van de bepalingen van deze wet kan de belanghebbende binnen zes weken nadat het besluit is verzonden of uitgereikt daartegen een bezwaarschrift indienen bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (Postbus 20011, 2500 EA Den Haag).

2009-0000397416

Bijlage 2 bij 2009-0000397416 (GL)

Vaststelling subsidie Wssp 2008

Politieke partij	GroenLinks
Aantal zetels	7
Aantal leden	17.789
Aantal jongeren	628

Bedragen	1 januari 2008
Basisbedrag	€ 182.886,00
Bedrag per kamerzetel	€ 53.046,00
Bedrag per lid	€ 7,04
Politiek-wetenschappelijk instituut, basisbedrag	€ 128.450,00
Politiek-wetenschappelijk instituut, bedrag per zetel	€ 13.202,00
Politieke jongerenorganisatie, bedrag per zetel	€ 3.651,78
Politieke jongerenorganisatie, bedrag per jongerenlid	€ 37,98

Berekening	
Algemeen deel	
Basisbedrag	€ 182.886,00
Bedrag per zetel	€ 371.322,00
Bedrag per lid	€ 125.152,61
Subsidiemaximum	€ 679.360,61
Aantal leden bij subsidieverlening	17.500
Aantal leden bij subsidievaststelling	17.789
Gerealiseerde subsidiabele uitgaven	€ 1.350.975,00
Te ontvangen subsidie - algemeen deel	€ 679.360,61
Politiek wetenschappelijk instituut	
Basisbedrag	€ 128.450,00
Bedrag per zetel	€ 92.414,00
Subsidiemaximum	€ 220.864,00
Gerealiseerde subsidiabele uitgaven	€ 560.204,00
Te ontvangen subsidie - politiek wetenschappelijk instituut	€ 220.864,00
Politieke jongerenorganisatie	
Bedrag per zetel	€ 25.562,46
Bedrag per jongerenlid	€ 23.853,48
Subsidiemaximum	€ 49.415,94
Aantal jongerenleden bij subsidieverlening	750
Aantal jongerenleden bij subsidievaststelling	628
Gerealiseerde subsidiabele uitgaven	€ 73.268,00
Te ontvangen subsidie - politieke jongerenorganisatie	€ 49.415,94
Totaal te ontvangen subsidie	€ 949.640,55
Betaald voorschot	€ 739.712,00
Totaal afrekening (afgerond)	€ 209.929

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Het bestuur van de ChristenUnie
Postbus 439
3800 AK AMERSFOORT

DGBK/ Openbaar Bestuur
en Democratie
Democratie en Burgerschap
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.minbzk.nl

Contactpersoon

[Redacted]

T

[Redacted]

@minbzk.nl

Kenmerk
2009-0000397380

Datum 2 november 2009
Betreft Vaststelling subsidie Wssp 2008

Bijlagen
2

Geacht bestuur,

Hierbij zend ik u de definitieve vaststelling van de subsidie over het jaar 2008. De subsidie is vastgesteld op basis van het door uw partij ingediende financieel verslag, activiteitenverslag en de verstrekte goedkeurende accountantsverklaring. De cijfermatige onderbouwing van de vastgestelde subsidie voeg ik bij.

Op basis van de aanvraag is reeds een voorschot op de subsidie betaald. Het resterende subsidiebedrag zal op korte termijn worden uitbetaald.

Indien u naar aanleiding van deze brief, het besluit of de cijfermatige onderbouwing nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met [Redacted] (telefoon: [Redacted] en e-mail [Redacted]@minbzk.nl).

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
voor deze,
de directeur-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties,

Mevrouw A.C. van Es

2009-0000397380

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Gelet op de Wet subsidiëring politieke partijen;

Gelet op het besluit van 29 januari 2009, kenmerk 2009-0000025117 (Stcrt. 2009, nr. 26)

besluit

1. Voor de politieke partij ChristenUnie voor het jaar 2008 de subsidie vast te stellen op **€ 976.664,61**. Hiervan betreft € 207.662,00 de subsidie ten behoeve van het politiek wetenschappelijke instituut en € 79.531,28 de subsidie ten behoeve van de politieke jongerenorganisatie.

2. Na verrekening van de voor het jaar 2008 verstrekte voorschot van € 757.532,00 resteert een nog te ontvangen bedrag van (afgerond) **€ 219.133**.

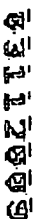
Bij de vaststelling van de subsidie is uitgegaan van een politieke partij met 26.766 leden en van een politieke jongerenorganisatie met 1.517 leden.

Het nog te ontvangen bedrag zal worden overgemaakt op rekening **372930018** ten name van **ChristenUnie te Amersfoort**.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
Voor deze,
de directeur-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties,

Mevrouw A.C. van Es

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht en met inachtneming van de bepalingen van deze wet kan de belanghebbende binnen zes weken nadat het besluit is verzonden of uitgereikt daartegen een bezwaarschrift indienen bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (Postbus 20011, 2500 EA Den Haag).

Bijlage 2 bij 2009-0000397380 (CU)

Vaststelling subsidie Wssp 2008

Politieke partij	ChristenUnie
Aantal zetels	6
Aantal leden	26.766
Aantal jongeren	1.517

Bedragen	1 januari 2008
Basisbedrag	€ 182.886,00
Bedrag per kamerzetel	€ 53.046,00
Bedrag per lid	€ 7,04
Politiek-wetenschappelijk instituut, basisbedrag	€ 128.450,00
Politiek-wetenschappelijk instituut, bedrag per zetel	€ 13.202,00
Politieke jongerenorganisatie, bedrag per zetel	€ 3.651,78
Politieke jongerenorganisatie, bedrag per jongerenlid	€ 37,98

Berekening	
Algemeen deel	
Basisbedrag	€ 182.886,00
Bedrag per zetel	€ 318.276,00
Bedrag per lid	€ 188.309,33
Subsidiemaximum	€ 689.471,33
Aantal leden bij subsidieverlening	26.800
Aantal leden bij subsidievaststelling	26.766
Gerealiseerde subsidiabele uitgaven	€ 2.458.396,00
Te ontvangen subsidie - algemeen deel	€ 689.471,33
Politiek wetenschappelijk instituut	
Basisbedrag	€ 128.450,00
Bedrag per zetel	€ 79.212,00
Subsidiemaximum	€ 207.662,00
Gerealiseerde subsidiabele uitgaven	€ 309.059,00
Te ontvangen subsidie - politiek wetenschappelijk instituut	€ 207.662,00
Politieke jongerenorganisatie	
Bedrag per zetel	€ 21.910,68
Bedrag per jongerenlid	€ 57.620,60
Subsidiemaximum	€ 79.531,28
Aantal jongerenleden bij subsidieverlening	1.700
Aantal jongerenleden bij subsidievaststelling	1.517
Gerealiseerde subsidiabele uitgaven	€ 81.452,00
Te ontvangen subsidie - politieke jongerenorganisatie	€ 79.531,28
Totaal te ontvangen subsidie	€ 976.664,61
Betaald voorschot	€ 757.532,00
Totaal afrekening (afgerond)	€ 219.133

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Het bestuur van D66
Postbus 660
2501 CR DEN HAAG

DGBK/ Openbaar Bestuur
en Democratie
Democratie en Burgerschap

Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.minbzk.nl

Contactpersoon

[Redacted]

[Redacted]@minbzk.nl

Kenmerk
2009-0000397379

Datum 2 november 2009
Betreft Vaststelling subsidie Wspp 2008

Bijlagen
2

Geacht bestuur,

Hierbij zend ik u de definitieve vaststelling van de subsidie over het jaar 2008. De subsidie is vastgesteld op basis van het door uw partij ingediende financieel verslag, activiteitenverslag en de verstrekte goedkeurende accountantsverklaring. De cijfermatige onderbouwing van de vastgestelde subsidie voeg ik bij.

Op basis van de aanvraag is reeds een voorschot op de subsidie betaald. Het resterende subsidiebedrag zal op korte termijn worden uitbetaald.

Indien u naar aanleiding van deze brief, het besluit of de cijfermatige onderbouwing nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met [Redacted] (telefoon: [Redacted] en e-mail: [Redacted]@minbzk.nl).

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
voor deze,
de directeur-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties,

Mevrouw A.C. van Es

0911

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Gelet op de Wet subsidiëring politieke partijen;

Gelet op het besluit van 29 januari 2009, kenmerk 2009-0000025117 (Stcrt. 2009, nr. 26)

besluit

1. Voor de politieke partij D66 voor het jaar 2008 de subsidie vast te stellen op **€ 625.163,97**. Hiervan betreft € 168.056,00 de subsidie ten behoeve van het politiek wetenschappelijke instituut en € 48.824,64 de subsidie ten behoeve van de politieke jongerenorganisatie.

2. Na verrekening van de voor het jaar 2008 verstrekte voorschot van € 493.780,00 resteert een nog te ontvangen bedrag van (afgerond) **€ 131.384**.

Bij de vaststelling van de subsidie is uitgegaan van een politieke partij met 9.418 leden en van een politieke jongerenorganisatie met 997 leden.

Het nog te ontvangen bedrag zal worden overgemaakt op rekening **1477777** ten name van **penningmeester D66 te Den Haag**.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
Voor deze,
de directeur-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties,

Mevrouw A.C. van Es

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht en met inachtneming van de bepalingen van deze wet kan de belanghebbende binnen zes weken nadat het besluit is verzonden of uitgereikt daartegen een bezwaarschrift indienen bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (Postbus 20011, 2500 EA Den Haag).

2009-0000397379

Bijlage 2 bij 2009-0000397379 (D66)

Vaststelling subsidie Wssp 2008

Politieke partij	D66
Aantal zetels	3
Aantal leden	9.418
Aantal jongeren	997

Bedragen	1 januari 2008
Basisbedrag	€ 182.886,00
Bedrag per kamerzetel	€ 53.046,00
Bedrag per lid	€ 7,04
Politiek-wetenschappelijk instituut, basisbedrag	€ 128.450,00
Politiek-wetenschappelijk instituut, bedrag per zetel	€ 13.202,00
Politieke jongerenorganisatie, bedrag per zetel	€ 3.651,78
Politieke jongerenorganisatie, bedrag per jongerenlid	€ 37,98

Berekening	
Algemeen deel	
Basisbedrag	€ 182.886,00
Bedrag per zetel	€ 159.138,00
Bedrag per lid	€ 66.259,33
Subsidiemaximum	€ 408.283,33
Aantal leden bij subsidieverlening	8.224
Aantal leden bij subsidievaststelling	9.418
Gerealiseerde subsidiabele uitgaven	€ 1.275.356,00
Te ontvangen subsidie - algemeen deel	€ 408.283,33
Politiek wetenschappelijk instituut	
Basisbedrag	€ 128.450,00
Bedrag per zetel	€ 39.606,00
Subsidiemaximum	€ 168.056,00
Gerealiseerde subsidiabele uitgaven	€ 294.588,00
Te ontvangen subsidie - politiek wetenschappelijk instituut	€ 168.056,00
Politieke jongerenorganisatie	
Bedrag per zetel	€ 10.955,34
Bedrag per jongerenlid	€ 37.869,30
Subsidiemaximum	€ 48.824,64
Aantal jongerenleden bij subsidieverlening	1.619
Aantal jongerenleden bij subsidievaststelling	997
Gerealiseerde subsidiabele uitgaven	€ 59.976,00
Te ontvangen subsidie - politieke jongerenorganisatie	€ 48.824,64
Totaal te ontvangen subsidie	€ 625.163,97
Betaald voorschot	€ 493.780,00
Totaal afrekening (afgerond)	€ 131.384

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Het bestuur van de Partij voor de Dieren
Postbus 16698
1001 RD AMSTERDAM

DG&K/ Openbaar Bestuur
en Democratie
Democratie en Burgerschap
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.minbzk.nl

Contactpersoon

[redacted]@minbzk.nl

Datum 2 november 2009
Betreft Vaststelling subsidie Wspp 2008

Kenmerk
2009-0000397377

Bijlagen
2

Geacht bestuur,

Hierbij zend ik u de definitieve vaststelling van de subsidie over het jaar 2008. De subsidie is vastgesteld op basis van het door uw partij ingediende financieel verslag, activiteltenverslag en de verstrekte goedkeurende accountantsverklaring. De cijfermatige onderbouwing van de vastgestelde subsidie voeg ik bij.

Op basis van de aanvraag is reeds een voorschot op de subsidie betaald. Het resterende subsidiebedrag zal op korte termijn worden uitbetaald.

Indien u naar aanleiding van deze brief, het besluit of de cijfermatige onderbouwing nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met [redacted] (telefoon: [redacted] en e-mail: [redacted]@minbzk.nl).

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
voor deze,
de directeur-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties,

Mevrouw A.C. van 'Es

5555555555555555

Bijlage 2 bij 2009-0000397377 (PvdD)

Vaststelling subsidie Wssp 2008

Politieke partij	PvdD
Aantal zetels	2
Aantal leden	7.123
Aantal jongeren	680

Bedragen	1 januari 2008
Basisbedrag	€ 182.886,00
Bedrag per kamerzetel	€ 53.046,00
Bedrag per lid	€ 7,04
Politiek-wetenschappelijk instituut, basisbedrag	€ 128.450,00
Politiek-wetenschappelijk instituut, bedrag per zetel	€ 13.202,00
Politieke jongerenorganisatie, bedrag per zetel	€ 3.651,78
Politieke jongerenorganisatie, bedrag per jongerenlid	€ 37,98

Berekening	
Algemeen deel	
Basisbedrag	€ 182.886,00
Bedrag per zetel	€ 106.092,00
Bedrag per lid	€ 50.113,10
Subsidiemaximum	€ 339.091,10
Aantal leden bij subsidieverlening	6.500
Aantal leden bij subsidievaststelling	7.123
Gerealiseerde subsidiabele uitgaven	€ 484.317,00
Te ontvangen subsidie - algemeen deel	€ 339.091,10
Politiek wetenschappelijk instituut	
Basisbedrag	€ 128.450,00
Bedrag per zetel	€ 26.404,00
Subsidiemaximum	€ 154.854,00
Gerealiseerde subsidiabele uitgaven	€ 167.253,00
Te ontvangen subsidie - politiek wetenschappelijk instituut	€ 154.854,00
Politieke jongerenorganisatie	
Bedrag per zetel	€ 7.303,56
Bedrag per jongerenlid	€ 25.828,61
Subsidiemaximum	€ 33.132,17
Aantal jongerenleden bij subsidieverlening	750
Aantal jongerenleden bij subsidievaststelling	680
Gerealiseerde subsidiabele uitgaven	€ 22.329,00
Te ontvangen subsidie - politieke jongerenorganisatie	€ 22.329,00
Totaal te ontvangen subsidie	€ 516.274,10
Betaald voorschot	€ 407.649,00
Totaal afrekening (afgerond)	€ 108.625

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Gelet op de Wet subsidiëring politieke partijen;

Gelet op het besluit van 29 januari 2009, kenmerk 2009-0000025117 (Stcrt. 2009, nr. 26)

besluit

1. Voor de politieke partij PvdD voor het jaar 2008 de subsidie vast te stellen op **€ 516.274,10**. Hiervan betreft € 154.854,00 de subsidie ten behoeve van het politiek wetenschappelijke instituut en € 22.329,00 de subsidie ten behoeve van de politieke jongerenorganisatie.

2. Na verrekening van de voor het jaar 2008 verstrekte voorschot van € 407.649,00 resteert een nog te ontvangen bedrag van (afgerond) **€ 108.625**.

Bij de vaststelling van de subsidie is uitgegaan van een politieke partij met 7.123 leden en van een politieke jongerenorganisatie met 680 leden.

Het nog te ontvangen bedrag zal worden overgemaakt op rekening **212486934** ten name van **Partij voor de Dieren te Amsterdam**.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
Voor deze,
de directeur-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties,

Mevrouw A.C. van Es

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht en met inachtneming van de bepalingen van deze wet kan de belanghebbende binnen zes weken nadat het besluit is verzonden of uitgereikt daartegen een bezwaarschrift indienen bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (Postbus 20011, 2500 EA Den Haag).

2009-0000397377

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Gelet op de Wet subsidiëring politieke partijen;

Gelet op het besluit van 29 januari 2009, kenmerk 2009-0000025117 (Stcrt. 2009, nr. 26)

besluit

1. Voor de politieke partij SGP voor het jaar 2008 de subsidie vast te stellen op **€ 797.338,31**. Hiervan betreft € 154.854,00 de subsidie ten behoeve van het politiek wetenschappelijke instituut en € 165.921,63 de subsidie ten behoeve van de politieke jongerenorganisatie.

2. Na verrekening van de voor het jaar 2008 verstrekte voorschot van € 603.954,00 resteert een nog te ontvangen bedrag van (afgerond) **€ 193.384**.

Bij de vaststelling van de subsidie is uitgegaan van een politieke partij met 26.663 leden en van een politieke jongerenorganisatie met 4.176 leden.

Het nog te ontvangen bedrag zal worden overgemaakt op rekening **357679148** ten name van **Penningmeester van de Staatkundig Gereformeerde Partij te Gouda**.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES;
Voor deze,
de directeur-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties,

Mevrouw A.C. van Es

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht en met inachtneming van de bepalingen van deze wet kan de belanghebbende binnen zes weken nadat het besluit is verzonden of uitgerelkt daartegen een bezwaarschrift indienen bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (Postbus 20011, 2500 EA Den Haag).

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Het bestuur van de SGP
Burgemeester van Reenensingel 101
2803 PA GOUDA

DGBK/ Openbaar Bestuur
en Democratie
Democratie en Burgerschap
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.minbzk.nl

Contactpersoon

[Redacted]
T [Redacted]
[Redacted]@minbzk.nl

Kenmerk
2009-000397376

Datum 2 november 2009
Betreft Vaststelling subsidie Wssp 2008

Bijlagen
2

Geacht bestuur,

Hierbij zend ik u de definitieve vaststelling van de subsidie over het jaar 2008. De subsidie is vastgesteld op basis van het door uw partij ingediende financieel verslag, activiteitenverslag en de verstrekte goedkeurende accountantsverklaring. De cijfermatige onderbouwing van de vastgestelde subsidie voeg ik bij.

Op basis van de aanvraag is reeds een voorschot op de subsidie betaald. Het resterende subsidiebedrag zal op korte termijn worden uitbetaald.

Indien u naar aanleiding van deze brief, het besluit of de cijfermatige onderbouwing nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met [Redacted] (telefoon: [Redacted] en e-mail [Redacted]@minbzk.nl).

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
voor deze,
de directeur-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties,

Mevrouw A.C. van Es

Bijlage 2 bij 2009-0000397376 (SGP)

Vaststelling subsidie Wspp 2008

Politieke partij	SGP
Aantal zetels	2
Aantal leden	26.663
Aantal jongeren	4.176

Bedragen	1 januari 2008
Basisbedrag	€ 182.886,00
Bedrag per kamerzetel	€ 53.046,00
Bedrag per lid	€ 7,04
Politiek-wetenschappelijk instituut, basisbedrag	€ 128.450,00
Politiek-wetenschappelijk instituut, bedrag per zetel	€ 13.202,00
Politieke jongerenorganisatie, bedrag per zetel	€ 3.651,78
Politieke jongerenorganisatie, bedrag per jongerenlid	€ 37,98

Berekening	
Algemeen deel	
Basisbedrag	€ 182.886,00
Bedrag per zetel	€ 106.092,00
Bedrag per lid	€ 187.584,68
Subsidiemaximum	€ 476.562,68
Aantal leden bij subsidieverlening	27.000
Aantal leden bij subsidievaststelling	26.663
Gerealiseerde subsidiabele uitgaven	€ 1.198.305,00
Te ontvangen subsidie - algemeen deel	€ 476.562,68
Politiek wetenschappelijk instituut	
Basisbedrag	€ 128.450,00
Bedrag per zetel	€ 26.404,00
Subsidiemaximum	€ 154.854,00
Gerealiseerde subsidiabele uitgaven	€ 241.851,00
Te ontvangen subsidie - politiek wetenschappelijk instituut	€ 154.854,00
Politieke jongerenorganisatie	
Bedrag per zetel	€ 7.303,56
Bedrag per jongerenlid	€ 158.618,07
Subsidiemaximum	€ 165.921,63
Aantal jongerenleden bij subsidieverlening	4.250
Aantal jongerenleden bij subsidievaststelling	4.176
Gerealiseerde subsidiabele uitgaven	€ 355.516,00
Te ontvangen subsidie - politieke jongerenorganisatie	€ 165.921,63
Totaal te ontvangen subsidie	€ 797.338,31
Betaald voorschot	€ 603.954,00
Totaal afrekening (afgerond)	€ 193.384

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Het bestuur van de Onafhankelijke Senaatsfractie
Hoofdstraat 1
4484 CA KORTGENE

DGBK/ Openbaar Bestuur
en Democratie
Democratie en Burgerschap
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.minbzk.nl

Contactpersoon

[Redacted]

T [Redacted]

[Redacted]@minbzk.nl

Kenmerk
2009-0000397375

Datum 2 november 2009
Betreft Vaststelling subsidie Wspp 2008

Bijlagen
2

Geacht bestuur,

Hierbij zend ik u de definitieve vaststelling van de subsidie over het jaar 2008. De subsidie is vastgesteld op basis van het door uw partij ingediende financieel verslag, activiteitenverslag en de verstrekte goedkeurende accountantsverklaring. De cijfermatige onderbouwing van de vastgestelde subsidie voeg ik bij.

Op basis van de aanvraag is reeds een voorschot op de subsidie betaald. Het resterende subsidiebedrag zal op korte termijn worden uitbetaald.

Indien u naar aanleiding van deze brief, het besluit of de cijfermatige onderbouwing nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met [Redacted] (telefoon: [Redacted] en e-mail: [Redacted]@minbzk.nl).

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
voor deze,
de directeur-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties,

Mevrouw A.C. van Es

0000397375

Bijlage 2 bij 2009-0000397375 (OSF)

Vaststelling subsidie Wspp 2008

Politieke partij	OSF
Aantal zetels	1
Aantal leden	1.095
Aantal jongeren	-

Bedragen	1 januari 2008
Basisbedrag	€ 182.886,00
Bedrag per kamerzetel	€ 53.046,00
Bedrag per lid	€ 7,04
Politiek-wetenschappelijk instituut, basisbedrag	€ 128.450,00
Politiek-wetenschappelijk instituut, bedrag per zetel	€ 13.202,00
Politieke jongerenorganisatie, bedrag per zetel	€ 3.651,78
Politieke jongerenorganisatie, bedrag per jongerenlid	€ 37,98

Berekening	
Algemeen deel	
Basisbedrag	€ 182.886,00
Bedrag per zetel	€ 53.046,00
Bedrag per lid	€ 7.703,76
Subsidiemaximum	€ 243.635,76
Aantal leden bij subsidieverlening	1.290
Aantal leden bij subsidievaststelling	1.095
Gerealiseerde subsidiabele uitgaven	€ 236.449,00
Te ontvangen subsidie - algemeen deel	€ 236.449,00
Politiek wetenschappelijk instituut	
Basisbedrag	€ 128.450,00
Bedrag per zetel	€ 13.202,00
Subsidiemaximum	€ 141.652,00
Gerealiseerde subsidiabele uitgaven	€ 133.572,00
Te ontvangen subsidie - politiek wetenschappelijk instituut	€ 133.572,00
Politieke jongerenorganisatie	
Bedrag per zetel	-
Bedrag per jongerenlid	-
Subsidiemaximum	-
Aantal jongerenleden bij subsidieverlening	-
Aantal jongerenleden bij subsidievaststelling	-
Gerealiseerde subsidiabele uitgaven	-
Te ontvangen subsidie - politieke jongerenorganisatie	-
Totaal te ontvangen subsidie	€ 370.021,00
Betaald voorschot	€ 303.511,00
Totaal afrekening (afgerond)	€ 66.510

6666666666

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Gelet op de Wet subsidiëring politieke partijen;

Gelet op het besluit van 29 januari 2009, kenmerk 2009-0000025117 (Stcrt. 2009, nr. 26)

besluit

1. Voor de politieke partij OSF voor het jaar 2008 de subsidie vast te stellen op **€ 370.021,00**. Hiervan betreft € 133.572,00 de subsidie ten behoeve van het politiek wetenschappelijke instituut.

2. Na verrekening van de voor het jaar 2008 verstrekte voorschot van € 303.511,00 resteert een nog te ontvangen bedrag van (afgerond) **€ 66.510**.

Bij de vaststelling van de subsidie is uitgegaan van 1.095 leden.

Het nog te ontvangen bedrag zal worden overgemaakt op rekening **1203909** ten name van **OSF te Arnhem**.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
Voor deze,
de directeur-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties,

Mevrouw A.C. van Es

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht en met inachtneming van de bepalingen van deze wet kan de belanghebbende binnen zes weken nadat het besluit is verzonden of uitgereikt daartegen een bezwaarschrift indienen bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (Postbus 20011, 2500 EA Den Haag).